This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

HARVARD LAW LIBRARY
3 2044 057 041 220

Digitized by Google

Digitized by Google

AZ 1896. ÉVI

TÖRVÉNYEK

GYÜJTEMÉNYE.

KIADJA: A M. KIR. BELÜGYMINISTERIUM.

(AZ »ORSZÁGOS TÖRVÉNYTÁR« SZERKESZTŐSÉGE.)

FŐBIZOMÁNYOS TOLDI LAJOS KÖNYVKERESKEDŐ.

(BUDAPEST, II., FŐ-UTCZA 2. SZ.)

BUDAPEST, 1908.

NYOMATOTT A »PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG«-NÁL.

Ára 5 K 40 f

Digitized by Google

Az 1880. évi LIII. törvényczikk alapján államilag előállitott törvénykiadások utánnyomása tilos.

A szerkesztőség.

Digitized by Google

Hungary, laws, statutes, etc. Session laws

AZ 1896. ÉVI

TÖRVÉNYEK

GYÜJTEMÉNYE.

KIADJA: A M. KIR. BELÜGYMINISTERIUM.

(AZ »ORSZÁGOS TÖRVÉNYTÁR« SZERKESZTŐSÉGE.)

FŐBIZOMÁNYOS TOLDI LAJOS KÖNYVKERESKEDŐ.

(BUDAPEST, II., FŐ-UTCZA 2 SZ.)

BUDAPEST, 1908.

NYOMATOTT A »PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG«-NÁL.

Digitized by Google

JUL 20 1923

Digitized by Google

TARTALOM.

Törvényczikk.		Lap.
I.	A m. kir. államvasutaknál folytatólagosan eszközlendő mozdonybeszerzések és műhelyépités költségeinek fedezéséről	1
II.	Az 1896. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1895. évi XLIX. törvényczikk hatályának az 1896. évi május hó végeig való kiterjesztéséről	2
III.	Az 1893. évi közösügyi zárszámadásra alapitott végleges leszámolás szerint Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről, továbbá az 1894. és 1895. évi közösügyi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegről	3
IV.	A hadsereg, haditengerészet, honvédség és népfölkelés tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1887. évi XX. törvényczikk határozmányainak további kiterjesztéséről és alkalmazásáról	4

Digitized by Google

Törvényczikk.		Lap.
V.	A phylloxera által elpusztitott szőlők telujitásának előmozditása tárgyában	7
VI.	Az 1896. évi állami költségvetésről	22
VII.	A honalapitás évezredes emlékének törvénybe iktatásáról	132
VIII.	A honalapitás ezredik évfordulójának megörökitésére alkotandó művekről	134
IX.	A kecskemét—tiszaughi h. é. vasut engedélyezése tárgyában	136
X.	A tiszapolgár-nyiregyházai helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről	137
XI.	A temesvár—lippa-radnai helyi érdekű vasut engedélyezéséről	138
XII.	Az Alvincztől Nagy-Szebenen át a vöröstoronyi szoros melletti határszélig vezetendő gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről	139
XIII.	A lonjavölgyi vasut engedélyezése tárgyában	166
XIV.	Az ásványolajvám felemeléséről és az ásványolajadóról szóló 1882. évi XVIII. törvényczikk kiegészitéséről	187
XV.	A 770 foknál kisebb sűrűséggel biró ásványolajnak adómentes beszerzése és használata tárgyában	189
XVI.	A császári és királyi közös hadsereg, haditengerészet és a magyar királyi honvédség egyéneinek katonai ellátásáról szóló 1875. évi LI. törvényczikk 135. §-ának kiegészitése tárgyában	190
XVII.	A Budapest székesfőváros által fel-	

Digitized by Google

Törvényczikk. Lap.

veendő kölcsön bélyeg- és adómentességéről 192

XVIII. A fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzói új palota épitési költségeirek fedezéséről 193

XIX. A czukoradóról szóló 1888 : XXIII. törvényczikk némely határozmányainak időleges módositása tárgyában . 194

XX. A magyar kir. statistikai hivatal elhelyezésére emelendő épületről . . . 196

XXI. A viljevo-kapelna—noskovcei keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről 197

XXII. A szegzárd—báttaszéki helyi érdekű vasut engedélyezéséről 198

XXIII. A házadó-törvények némely intézkedéseinek módositásáról 199

XXIV. A Fejér és Tolna vármegyei helyi érdekű gőzmozdonyú vasutak székesfehérvár—sárbogárdi vonalának engedélyezéséről 202

XXV. A majorsági zsellérbirtokról s az ehhez hasonló természetű birtokokról . . . 203

XXVI. A magyar kir. közigazgatási bíróságról 219

XXVII. A szeged—karlovai helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről . . 284

XXVIII. A sopron—pozsonyi helyi érdekű vasut- és sércz—szent-margiti szárnyvonalának engedélyezése tárgyában . . . 285

XXIX. A fertővidéki helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában 287

Digitized by Google

Törvényczikk		Lap.
XXX.	Az Uruguayjal 1887. évi junius 25-én Montevideóban, a közönséges bűntettesek kölcsönös kiadatása iránt kötött államszerződés beczikkelyezése tárgyában	289
XXXI.	Az 1886. évi VIII. törvényczikk kiegészitéséről	298
XXXII	Az 1892/97-iki országgyülés tartama alatt a főrendiházban örökös tagsági jogot nyert családok névjegyzékének törvénybe iktatásáról	299
XXXIII.	A bűnvádi perrendtartásról	301
XXXIV.	A svájczi szövetséggel Bernben 1896. évi márczius hó 10-én a bűntettesek kölcsönös kiadatása iránt kötött államszerződés beczikkelyezése tárgyában .	580
XXXV.	Az 1897. év négy első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról	618
XXXVI.	Az 1897. évben kiállitandó ujonczok megajánlásáról	619

Digitized by Google

BETŰSOROS TÁRGYMUTATÓ.

Adó- és illetékügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 81—82. §§.

Adómentes ásványolajból — keverés utján — világító olaj előállitása tilos. — **XVI.** t.-czikk 1. §. Kivétel u. o. Büntetése 2. §., elévülése 3. §.

Adómentessége Budapest 100 milliós kölcsönének. — **XVII.** t.-czikk.

— a 770 foknál kisebb sűrűséggel biró ásványolajnak. — **XV.** t.-czikk.

— a szőlőfelújitási kölcsönkötvényeknek. — **V.** t.-czikk 16. §.

Alkalmazása a hadsereg tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1887 : XX. t.-czikk határozmányainak. — **IV.** t.-czikk.

Alvincz—nagyszeben—vöröstoronyi vasut engedélyezése és engedélyokirata. — **XII.** t.-czikk.

Állami alkalmazottak illetményi és nyugdíj ügyeiben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 83. §.

— kiadások fedezéséről és a közterhek viseléséről szóló 1895 : XLIX. t.-czikk hatályának 1896. május hó végéig való kiterjesztéséről. — **II.** t.-czikk.

— kiadások fedezéséről és a közterhek viseléséről az 1897. év négy első hónapjában. — **XXXV.** t.-czikk.

— költségvetés az 1896. évre. — **VI.** t.-czikk.

— szállitási vállalatok bérbeadott tárházai házadómentesek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Digitized by Google

Államszerződés a közönséges bűntettesek kiadatása iránt a svájczi szövetséggel. — **XXXIV.** t.-czikk. — a közönséges bűntettesek kiadatása iránt Uruguayjal. — **XXX.** t.-czikk.

Államvasutaknál mozdonybeszerzések és műhelyépités költségeinek fedezéséről. — **I.** t.-czikk.

Állategészségügyi törvény módosulása — **XXVI.** t.-czikk 157. §.

— ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 71—72. §§.

Ármentesitő társulati őrházak házadómentesek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Árpád-emlékmű felállitása Budapesten. — **VIII.** t.-czikk.

Árvák és özvegyek (hadseregbeli stb. tiszteké és legénységé) ellátásáról szóló 1887 : **XX.** t.-czikk határozmányainak kiterjesztéséről és alkalmazásáról. — **IV.** t.-czikk.

Ásványolajadóról szóló törvény kiegészitéséről és az ásványolajvám fölemeléséről. — **XIV.** t.-czikk.

Ásványolajnak — adómentesnek — vegyités utján világitó olajjá változtatása tilos. — **XIV.** t.-czikk 1. §. Kivétel u. o. Büntetése 2. §., elévülése 3. §.

— — 770 foknál kisebb sűrűséggel birónak — adómentes beszerzése és használata tárgyában. — **XV.** t.-czikk.

Ásványolaj-raktár birtokosainak jövedéki felügyelet alá helyezése. — **XIV.** t.-czikk 4 §.

Ásványolajvám felemeléséről és az ásványolajadóról szóló törvény kiegészitéséről. — **XIV.** t.-czikk.

Baich Milos, Milán és Iván (varadiai) magyar bárói méltósága törvénybe iktattatik. — **XXXII.** t.-czikk.

Digitized by Google

Banovajaruga—pakráczi vasutvonal engedélyezése és engedélyokirata — **XIII.** t.-czikk.

Báttaszék és Szegzárd közötti h. é. vasut engedélyezése. — **XXII.** t.-czikk.

Beismerés a bűnügyi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 135., 137. és 139. §§.

Belvizszabályozó társulati őrházak házadómentesek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Beszámithatóság a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 246., 358. és 361. §§.

Bélyeghamisitás megállapitása. — **XXXIII.** t.-czikk 247. §.

Bélyegmentessége a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása alkalmából létrejött ügyleteknek és a birói eljárásnak. — **XXV.** t.-czikk 40. §.

— Budapest 100 millió koronás kölcsönének. — **XVII.** t.-czikk.

— a szőlőfelújitási kölcsönkötvényeknek — **V.** t.-cz. 16. §., a szőlőfelújitási kölcsönökre vonatkozó iratoknak stb. és tkkvi bejegyzéseknek 18. §.

Bérföldekről. — **XXV.** t.-czikk.

Bilincs alkalmazása a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 156. §.

Birák a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 64—76., 196., 287., 321., 437., 461. és 588. §§.

Birói szemle bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk. 225—253. §§.

Bíróküldés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 79. és 550. §§.

Bizonyitás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 139., 306., 402., 403., 406., 414., 415., 436., 461., 534. és 550. §§.

— a közigazgatási biróság előtt. — **XXVI.** t.-czikk

Digitized by Google

111—117. §§., elrendelése 111. §., módjai 112. §. foganatositása 113. és 114. §§., jegyzőkönyv vezetése 115. §., rendbirság alkalmazása 116. §., eskü ki van zárva 117. §., bizonyiték szabad mérlegelése 134. §.

Bizonyiték a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 139., 255., 288., 306., 324, 393., 402., 445., 461., 472., 530. és 548. §§.

Bizottság a szőlőfelújitási kölcsön engedélyezése, biztositása, folyósitása és a művelési tervtől való eltérés tárgyában, valamint szőlővessző, szőlőoltvány, szőlőkaró stb. természetben kiszolgáltatása tekintetében. — **V.** t.-czikk 10. §.

Biztositási végrehajtás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 472., 492. és 493. §§.

Biztositék a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk. 162—168, 476., 510., 537. és 538. §§.

Bohus Zsigmond, László és István (világosi) magyar bárói méltósága törvénybe iktattatik. **XXXII.** t.-czikk.

Bonczolás a bűnvádi eljárás során — **XXXIII.** t.-czikk 240. és 241. §§.

Brassói Czenk-hegyen emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t.-czikk.

Budapest IV. kerületének kedvezményes házadómentessége. — **XXIII.** t. czikk 2. §.

— 100 millió koronás kölcsönének bélyeg- és adómentességéről. — **XVII.** t.-czikk.

Budapesten Árpád-emlékmű, Szent István-szobor és országos szépművészeti muzeum létesitése. — **VIII.** t.-czikk.

Budget az 1896. évre. — **VI.** t.-czikk.

Digitized by Google

Bünjelek a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk. 364. és 488. §§.

Bünpártoló a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 18., 135. és 488. §§.

Büntetés a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 1., 12., 41., 124, 149., 170., 194—196., 232., 297., 299., 315., 325., 364., 369., 371., 374., 387., 438., 442., 450., 462., 478, 494., 501—519, 537., 547., 555., 559., 578. és 579. §§.

— elhalasztása a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 507—510. és 514. §§.

Büntetőbiróság hatásköre és illetékessége. — **XXXIII.** t.-czikk 14—32., 263., 274., 281., 379., 404. 518., 527., 554., 562., 563. és 584. §§.

Büntetőparancs — **XXXIII.** t.-czikk 479., 494. és 532—535. §§.

Büntettesek kiadatása iránt a svájczi szövetséggel kötött államszerződés. — **XXXIV.** t.-czikk.

— kiadatása iránt Uruguayjal kötött államszerződés. **XXX.** t.-czikk.

Bűnügyi zárlat. —**XXXIII.** 472. és 492. §§.

Bűnvádi eljárás megindításának feltételei. — **XXXIII.** t.-czikk 1. §.

— **perrendtartás.** —**XXXIII.** t.-czikk.

— **ügyek** egyesitése. — **XXXIII.** t.-czikk 19—23., 281., 517. és 518. §§.

Cadjavica-Noskovce és Viljevo-Kapelna közötti h. é. vasut engedélyezése. — **XXI.** t.-czikk.

Censuális földekről. — **XXV.** t.-czikk.

Csatlakozás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 45, 47. és 52. §§.

Cselédügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 79. §.

Digitized by Google

Csendőrség a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 124., 130—132., 143., 150., 170., 197., 199., 202., 224., 232., 303., 333., 334. és 536. §§.

Curia a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 426., 429., 435., 437—442. és 499. §§

Curiális zsellértelkekről. — **XXV.** t.-czikk.

Czenk-hegyen (Brassó) emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t.-czikk.

Czukoradóról szóló törvény időleges módositásáról. — **XIX.** t.-czikk.

Czukorfogyasztási adó 1 évre 13 frtra emeltetik. — **XIX.** t.-czikk 1. és 3. §§.

Czukor-kiviteli jutalom maximuma 1 évre 9 millió forintra emeltetik. — **XIX.** t.-czikk 2. és 3. §§.

Dévényi várhegyen emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t. czikk.

Döntvénykönyvek a közigazgatási bíróságnál. — **XXVI.** t -czikk 21. §.

Dugoselo—novskai vasut engedélyezése és engedélyokirata. — **XIII.** t.-czikk.

Egyetemleges felelősség a bűnügyi költségek tekintetében. — **XXXIII.** t.-czikk 481. és 482. §§.

Egyetemlegesség korlátoltságának értelme a szőlőfelújitási kölcsönök tekintetében. — **V.** t.-czikk 14. §.

Elfogató parancs a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 475. és 514. §§.

Elitélt a bűnvádi perben. — **XXXIII.** t.-czikk 447—449., 457., 462., 480., 501., 506., 516. és 518. §§.

Eljárás a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása iránti perben. — **XXV.** t.-czikk 16—29. §§.

Elkobzás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 24., 169. 477. és 478. §§.

Digitized by Google

Ellenészrevételek a bűnügyi felebbezés ellen. — **XXXIII.** t.-czikk 378., 392., 393., 430. és 548. §§.

Ellenőrzés a szőlőfelújitási művelet felett, ennek gyakorlása és költségeinek fedezése (kezelési díj). — **V.** t.-czikk 17. §.

Elmebeteg a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 158., 502. és 507. §§.

Elnök a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 72., 288., 307., 310., 342—346., 348—350., 363. és 376. §§.

Előterjesztés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 52., 62., 63., 98. és 177. §§

Elővezetés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 131., 194., 303., 530., 540. és 552. §§.

Elővezető parancs a bűnvádi ügyben. — **XXXIII.** t.-czikk 130., 131. és 515. §§.

Elpusztult phylloxerás szőlők felújitásának előmozditásáról. — **V.** t.-czikk.

Emlékművek a honalapitás ezredik évfordulójának megörökitésére. — **VIII.** t.-czikk.

Engedélyokirata az alvincz—nagyszeben—vöröstoronyi gőzmozdonyú vasutnak. — **XII.** t.-czikk.

— a lonjavölgyi vasútnak (dugoselo—novskai fő- és banovajaruga—pakráczi szárnyvonal). — **XIII.** törvényczikk.

Enyhitő körülmények a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 9., 133., 328., 359. és 518. §§.

Erdészeti ügyekben hatásköre a közigazgatási birónak. — **XXVI.** t.-czikk 73 és 74. §§.

Erdő-illetőség nem jár a megváltott majorsági zsellérbirtok után. — **XXV.** t.-czikk 8. §.

Eskü által való bizonyitásnak nincs helye a közigaz-

Digitized by Google

gatási bíróság előtti eljárásban. — **XXVI.** t.-czikk 117. §.
— a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 209., 217—219., 221., 222., 233. és 349. §§.

Esküdtek a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** törvényczikk 338., 341—344., 348—356., 363—375. és 437. §§.

Esküdtszék és esküdtbíróság. — **XXXIII.** t.-czikk 268., 337—350., 376., 377., 427., 437., 457., 497. és 573. §§.

Évi tartozás (szolgáltatás) értékének megállapitása a majorsági zsellérbirtokok stb. után. — **XXV.** t.-czikk 6. és 7. §§.

Faizási használat a majorsági zsellérbirtokok stb. után, ennek egyenértéke a megváltáskor, illetve megszünése. — **XXV.** t.-czikk 8. §.

Fegyveres erő értelme a bűnvádi perrendtartásban. — **XXXIII.** t.-czikk 13. §.
— — tagjai **l. Katonaság a.**

Fejér- és tolnamegyei h. é. vasut székesfehérvár—sárbogárdi vonalának engedélyezése. — **XXIV.** t.-czikk.

Felebbezés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk. 381—425., 477., 547—550, és 553—555 §§.
— a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása iránti I. f. itélet ellen. — **XXV.** t.-czikk. 31. §.

Felebbviteli forumok a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk. 378., 381., 426., 441., 545. és 556. §§.
— tárgyalás és főtárgyalás a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk. 408., 409., 412., 415, 416., 418., 419., 422., 423., 463. és 550—553. §§.

Felek a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk. 13., 119., 286., 331., 344., 345., 362., 392., 396.,

Digitized by Google

399., 406., 409., 415., 418., 419., 435., 440., 455., 530., 542., 548. és 551. §§.

Felfolyamodás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 129., 151., 164., 187., 194., 246., 269—272., 274., 280., 292., 300., 339., 340., 370., 378—380., 389., 393., 398., 401—405., 432., 459., 467., 505., 538., 546. és 556. §§.

Feljelentés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 52., 87—89., 92., 94., 525. és 526. §§.

Felmentés a bűnvádi perben. — **XXXIII** t.-czikk 158., 204., 324., 326., 328., 329., 352, 374., 442., 449., 457., 462. és 487. §§.

Felügyelet a szőlőfelújitási művelet felett, ennek gyakorlása és költségeinek fedezése (kezelési díj). — **V.** t.-czikk 17. §.

Felülvizsgálat a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 387., 394. és 555. §§.

— a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltási ügyeiben hozott II. f. itélet ellen. — **XXV.** t.-czikk 32. §.

Fertővidéki h. é. vasut engedélyezése. — **XXIX.** t.-czikk.

Fiumei és magyar horvát tengerparti kormányzói új palota épitési költségeinek fedezéséről. — **XVIII.** t.-czikk.

Fogadás eskü helyett a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 219., 233. és 349. §§.

Fogyasztási adó alól mentes ásványolajból vegyités utján világitó ásványolaj előállitása tilos. — **XIV.** t.-czikk 1. §. Kivétel u. o., Büntetése 2. §., elévülés 3. §.

— — czukor után — 1 évre 13 forintra emeltetik. — **XIX.** t.-czikk 1. és 3. §§.

Digitized by Google

Főmagánvádló a bűnvádi perben. — **XXXIII.** t.-czikk 99, 314., 430. és 445. §§.

Förendiházi örökös tagsági joggal biró családok névjegyzékének kiegészitése. — **XXXI.** t.-czikk.

— örökös tagsági jogot nyert családok névjegyzékének törvénybe iktatása. — **XXXII.** t.-czikk.

Főtárgyalás a bűnvádi perben. — **XXXIII.** t.-czikk 53., 275., 283—377., 382., 393., 403—409., 412., 457., 460., 472., 477. és 569. §§.

Gyanusitott a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 13, 100$_I$, 101. és 492. §§.

Gyujtogatás esetén bűnvádi eljárás. — **XXXIII.** t.-czikk 252. §.

Haditengerészet, hadsereg és honvédség egyéneinek katonai ellátásáról szóló törvény kiegészitése tárgyában. — **XVI.** t.-czikk.

— stb. tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1877:XX. t.-cz. határozmányainak kiterjesztéséről és alkalmazásáról. — **IV.** t.-czikk.

Hadjutalék megajánlása az 1897. évre. — **XXXVI.** t.-czikk.

Hadsereg, haditengerészet és honvédség egyéneinek katonai ellátásáról szóló törvény kiegészitése tárgyában. — **XVI.** t.-czikk.

— stb. tiszti s legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1887:XX. t. cz. határozmányainak kiterjesztéséről és alkalmazásáról. — **IV.** t.-czikk.

— (haditengerészet) részére szükséges ujonczjutalék megajánlása az 1897. évre. — **XXXVI.** t.-czikk.

Halasztás a büntetés végrehajtására. — **XXXIII.** t.-czikk 507—510, 512. és 559. §§.

Digitized by Google

Halálbüntetés és végrehajtása. — **XXXIII.** t.-czikk 496—503. és 583. §§.

Halászati ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 77. és 78. §§.

Harkányi Frigyes és Károly (takta-harkányi) magyar bárói méltósága törvénybe iktattatik. — **XXXII.** t.-czikk.

Határidők a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 11., 378., 388., 409., 430 és 548. §§.

Határozat, a közigazgatási bíróságé. — **XXVI.** t.-czikk 130., 131. és 133—138. §§., hozatala, kihirdetése és kézbesitése 130. és 138. §§., hatályának kiterjesztése 133., bizonyiték szabad mérlegelése 134. §., indokolása 135. §., Ő Felsége nevében 136. §., alakja 137. §.

Határozatok a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 46., 77—82., 108., 143., 180., 182, 296., 321—330, 343., 393, 423, 439., 442, 443., 455., 466., 468., 494., 495., 505., 516. és 520. §§.

— — közig. bíróságiak — végrehajtása. — **XXVI.** t.-czikk 149—151. §§.; végrehajtás elrendelése és foganatositása 149. és 150. §§.; végrehajtási panasz 151. §.

Hatáskör és illetékesség bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-cz. 14—32., 263., 274, 281., 379., 404., 518., 527., 554., 562., 563. és 584 §§.

Hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-cz 16—83. §§.

Hatásköri összeütközés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 28. és 37. §§.

— — a közig. bíróság és más hatóságok közt. — **XXVI.** t.-czikk 159. §.

Hatóság és hatósági közeg a bűnvádi eljárásban. —

Digitized by Google

XXXIII t.-czikk 84., 85., 87., 94., 96., 98., 99., 109., 143—145., 156., 177., 179., 180. és 492. §§.

Havidíjasok (katonaiak) özvegyeinek és árváinak ellátása az 1887:XX. t.-cz. határozmányai szerint történik. — **IV.** t.-czikk.

Hátralék-kimutatás a szőlőfelújitási kölcsönjárulékokról végrehajtható közokirat — **V.** t.-czikk 4. §.

Hátralékok — szőlőfelújitási kölcsönből származók — behajtásának külön szabályozása. — **V.** t.-czikk 13. §.

Házadó alól mentes épületek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Házadómentességi kedvezmény Budapest IV. ker. részére. — **XXIII.** t.-czikk 2. §., 10.000 lakossal biró, általános házbéradó alá eső városokra nézve 4. §., kevesebb lakosú ily városokra és Szegedre nézve 6. §.

Házadó-törvények némely intézkedéseinek módositásáról. — **XXIII.** t.-czikk.

Házasság érvényessége a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 7. és 490. §.

Házastárs a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 383., 388., 394., 412., 430, 447. és 448. §§.

Házközösségi ügyekben hatásköre a közigazgatási biróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 80. §.

Házkutatás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 98., 126., 173—177., 181., 182., 188—191. és 470. §§.

Helyettes esküdtek a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 338. és 342. §§.

Helyi érdekű vasut, a fertővidéki, engedélyezése. — **XXIX.** t.-czikk.

— — kecskemét-tisza-ughi – engedélyezése. — **IX.** t.-czikk.

Digitized by Google

Helyi érdekű vasut, a sopron—pozsonyi és sércz—szt.-margiti szárnyvonalának engedélyezése. — **XXVIII.** t.-czikk.

— — a szeged—karlovai engedélyezése. — **XXVII.** t.-czikk

— — a szegzárd—báttaszéki — engedélyezése. — **XXII.** t.-czikk.

— — székesfejérvár—sárbogárdi — engedélyezése. — **XXIV.** t.-czikk.

— — a temesvár—radna-lippai — engedélyezése. — **XI.** t.-czikk.

— — a tiszapolgár—nyiregyházai — engedélyezése. — **X.** t.-czikk.

— — a viljevo-kapelna—noskovcei — engedélyezése. — **XXI.** t.-czikk.

Hivatalnokok (katonaiak) özvegyeinek és árváinak ellátása az 1887 : XX. t.-cz. határozmányai szerint történik. — **IV.** t.-czikk.

Holttest a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk. 88., 240., 241. és 503. §§.

Honalapitás ezredik évfordulójának megörökitésére alkotandó művek. — **VIII.** t.-czikk.

— évezredes emlékének törvénybe iktatása. — **VII.** t.-czikk.

Honvédség, hadsereg és haditengerészet egyéneinek katonai ellátásáról szóló törvény kiegészitése tárgyában. — **XVI.** t.-czikk.

Honvédség stb. tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1887 : XX. t.-cz. határozmányainak további kiterjesztéséről és alkalmazásáról. — **IV.** t.-czikk.

— részére szükséges ujonczjutalék megajánlása az 1897. évre. — **XXXVI.** t.-czikk.

Digitized by Google

Honvédségből a közös hadsereghez áthelyezett egyének nyugdíja — a szolgálati idő és a rangfokozat arányában — a honvédség javadalmazásából fizettetik. — **XVI.** t.-czikk 1. §. Kivétel u. o.

Horváth (muraniczi) bárói család az örökös főrendiházi tagsági joggal biró családok névjegyzékébe (családkönyvbe) beiktattatik. — **XXXI.** t.-czikk.

Idézés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 79., 80., 130., 131., 193., 198., 284., 286., 406., 409., 415., 435., 469., 515., 530., 531., 535. és 551. §§.

Idézőlevél a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 79., 130., 131., 193., 284. és 530. §§.

Igazolás a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 463—468., 484., 539., 540. és 548. §§.

— a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása iránti ügyekben. — **XXV.** t.-czikk 33. §.

Igazságügyminister jogköre a bűnvádi eljárás során. **XXXIII.** t.-czikk 476., 500., 510., 511., 513., 514., 587. és 592. §§.

Igazságügyi orvosi tanács a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 238 és 239. §§.

Illeték- és adóügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 81. és 82. §§.

Illetékesség és hatáskör a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 14—32., 263, 274., 281, 379., 404., 518., 527., 554., 562., 563 és 584. §§.

Illetékességi köre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 158. §.

— összeütközés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 28. és 37. §§.

Illetékességi (hatásköri) összeütközés a közigazgatási

Digitized by Google

bíróság és más hatóságok közt. — **XXVI.** t.-czikk 159. §.

Illetékmentessége a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása alkalmából létrejött ügyleteknek és a birói eljárásnak. — **XXV.** t.-czikk 40. §.

— a szőlőfelújitási kölcsönkötvényeknek — **V.** t.-czikk 16. §., a szőlőfelújitási kölcsönökre vonatkozó iratoknak stb. és telekkönyvi bejegyzéseknek 18. §.

Illetményi ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak — **XXVI.** t.-czikk 83. §.

Indemnity hatályának meghosszabbitása 1896. május végéig. — **II.** t.-czikk.

— az 1897. évi április hó végéig. — **XXXV.** t.-czikk.

Inditvány a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-cz. 3, 51., 52., 104., 119., 289., 455., 525. és 568. §§.

Inkey József (pallini) magyar bárói méltósága törvénybe iktattatik. — **XXXII.** t.-czikk

Indokolás a bűnvádi ügyekben (határozaté és jogorvoslaté). — **XXXIII.** t.-czikk 328., 329., 375., 382., 388., 392., 431., 547. és 548. §§.

Ipari földekről. — **XXV.** t.-czikk.

Iratok a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 51., 63., 95., 99., 126., 129., 184., 234., 258., 277., 285., 313., 324., 417., 418., 435, 440., 477., 498, 571. és 586. §§.

Irás azonossága a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 250. §.

Irásbeli tárgyalás a közigazgatási bíróság előtt. — **XXVI.** t.-czikk 128. §.

Itélet a bűnvádi perben. — **XXXIII.** t.-czikk 77., 321—330., 374., 388., 424., 453., 457., 462., 472., 477., 478., 494., 540., 541., 555., 559., és 574. §§.

Járásbiróság jogköre a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.**

Digitized by Google

t.-czikk 86., 95., 98., 143—145., 156., 180., 196., 521—560. és 567. §§.

Jegyzőkönyv a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 96., 98., 121—123., 185, 186., 226., 236., 331—333., 363., 377., 431., 452., 503., 524., 542. és 544. §§.

Jegyzőkönyvvezető a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 64—76., 121., 124., 140. és 287. §§.

Jogegység érdekében használható perorvoslat a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 441. és 442. §§.

Jogi személyek képviselete a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 47. §.

Jogügylet érvénytelennek kimondása a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 490. §.

Jövedéki felügyelet alá helyezése az ásványolaj-raktár birtokosainak. — **XIV.** t.-czikk 4. §.

— kihágási ügyekben eljárás — **XXXIII.** t.-czikk 591. §.

Kamatláb-maximuma a szőlő felújitására adott kölcsönöknek. — **V.** t.-czikk 9. §.

Karlova és Szeged közt h. é. gőzmozdonyu vasut engedélyezése. — **XXVII.** t.-czikk.

Katonai egyének ellátásáról szóló törvény kiegészitése tárgyában. — **XVI.** t.-czikk.

— hivatalnokok és rangosztályba nem sorozott havidíjasok özvegyeinek és árváinak ellátása az 1887 : XX. t.-czikk határozmányai szerint történik. — **IV.** t.-czikk.

— szó értelme a bűnvádi perrendtartásban. — **XXXIII.** t.-czikk 13. §.

Katonaság a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 13, 30., 39., 124., 130—132., 143., 145.,

Digitized by Google

150., 170., 197, 199., 202., 224., 232., 298., 303., 330, 333., 334., 364., 509., 515. és 536. §§.

Kárpótlási kötelezettség hamis vád folytán. — **XXXIII.** t.-czikk 589. §.

Kártalanitás a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-cz. 168. és 576—589. §§.

Kártérités a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk. 253., 486., 489., 491., 493. és 494. §§.

Kegyelem és kegyelmi kérvény a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 497—514. §§.

Kecskemét—tiszaughi h. é. vasut engedélyezése. — **IX.** t.-czikk.

Kereset a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása iránt, mikor, hol, kik ellen inditandó? — **XXV.** t.-czikk 14. §.

Kezelési díj a szőlőfelújitási kölcsönök után, ennek mérve, esedékessége és behajtása. — **V.** t.-czikk. 17. §.

Kezesség a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 537. és 538. §§.

Képviselet a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 47—49., 51., 181., 299., 302., 410., 485. és 523. §§. — a közigazgatási biróság előtt. — **XXVI.** t.-czikk 118—121. §§., ügyvéd járhat el csakis képviselőként 119. §., meghatalmazás kiállitási módja 121. §.

Kérdések a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-cz. 135., 211. és 353—364. §§.

Késedelmi kamat a szőlőfelújitási járulékok után. — **V.** t.-cz. 13. §.

Kézbesités a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 79—82., 273., 284., 470. és 494. §§.

Kiadatás bűnvádi ügyben. — **XXXIII.** t.-cz. 26., 27., 471., 474—476. és 560. §§.

Digitized by Google

Kiegészitése a hadsereg, haditengerészet és honvédség egyéneinek katonai ellátásáról szóló törvénynek. — **XVI.** t.-czikk.

Kifogás a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 230., 256—264., 268., 279., 281., 286., 353. és 572. §§.

Kihallgatás a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-cz. 132—140., 210. és 216. §§.

Kisérlet esetén bűnvádi eljárás. — **XXXIII.** t.-czikk 8. §.

Kisérleti telepek létesitése az elpusztult szőlők felújitása czéljából. — **V.** t.-czikk 1. §.

Kiterjesztése a hadsereg stb. tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1887 : XX. t.-czikk határozmányainak. — **IV.** t.-czikk.

Kiviteli jutalom — a czukor után — 1 évre 9 millió forintra emeltetik. — **XIX.** t.-czikk 2. és 3. §§.

Kizárása és mellőzése a birósági és ügyészségi tagoknak a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 62—76. §§.

Korlátolt egyetemlegesség értelme a szőlőfelújitási kölcsönök tekintetében. — **V.** t.-czikk 14. §.

Kormánybiztos a szőlők felújitásának előmozditásában részes pénzintézetekhez. — **V.** t.-czikk 6. §.

Koronaügyész a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 435., 436., 441. és 499. §§.

Kölcsön folyósitása a szőlő felújitására. — **V.** t.-czikk 8. §.

— készpénzben, árfolyamveszteség felszámithatása nélkül folyósitandó a szőlők felújitása czéljára. — **V.** t.-czikk 8. §., kivételek a 9., 10., 11 és 15. §§-ban.

Digitized by Google

Kölcsön — szőlőfelujitási — engedélyezése, biztositása és folyósitása tárgyában határozó ministeri bizottság. — **V.** t.-czikk 10. §.
— — szőlőfelújitási — esedékessé válása idő előtt. — **V.** t.-czikk 11. §.
— — szőlőfelújitási — kamatlába, törlesztési tartama és idő előtti visszafizetése. — **V.** t.-czikk 9. §.
— — szőlőfelújitási — telekkönyvi biztositása és előnyös tételként leendő sorolása. **V.** t.-cz. 12. §.
— — szőlőfelújitási — törlesztési határidejének elhalasztása. **V.** t.-czikk 13. §
Kölcsönt kik kaphatnak a szőlők felújitása czéljára. — **V.** t.-czikk 13. §.
Költségek a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 127., 168., 411., 472., 479—482., 484., 485., 494. és 520. §§.
— a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása iránti perből kifolyólag. — **XXV.** t.-czikk 30. §.
Költségek megállapitása és viselése a közigazgatási birósági ügyekben **XXVI.** t.-czikk. — 145—147. §§., az eljárás bélyeg- és illetékköteles volta 148. §. — a phylloxera által elpusztitott szőlők felújitásának előmozditására. — **V.** t.-czikk 2—4. §§.
— — szőlőfelújitási — maximális összege. — **V.** t.-czikk 8. §.
Költségvetés — állami — az 1896. évre. — **VI.** t.-czikk.
Kötvények a szőlőfelújitási kölcsönökre szükséges pénz beszerzése végett, azok adó-, bélyeg- és illetékmentessége, óvadékképessége stb., biztositása, kibocsátásuk mérve és azok beváltása. — **V.** t.-czikk 16. §.

Digitized by Google

Közegészségi ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 46—47. §§.

Közigazgatási bíróság által eldöntött ügyekben további birói eljárás nem foghat helyet, sem a ministerium azokba nem avatkozhatik. — **XXVI.** t.-czikk 18. és 20. §§.

— — beosztása, határozatképessége, tagjainak kizárása, esküje és a megkeresések teljesitése. — **XXVI.** t.-czikk 11—15. §§.

— — döntvénye és ennek kötelező ereje. — **XXVI.** t.-czikk 21. §.

— — egybeolvadása a pénzügyi közigazg. bírósággal. — **XXVI.** t.-czikk 153. és 154. §§.

— — elé mely időben keletkezett határozatok tartoznak? **XXVI.** t.-cz. 152. §.

— — elé tartozó ügyekben a költségek megállapitása és viselése. — **XXVI.** t.-cz. 145—147. §., az eljárás bélyeg- és illetékköteles volta 148. §.

— — elé tartozó ügyekben újrafelvétel. — **XXVI.** t.-czikk 139—144. §§., csak magánfelek részéről van helye 139. §., benyujtásának feltételei 139. §., határideje 140. §., eljárás és az ügyvédi képviselet kötelező volta 141. §., elbirálása 142. §., joghatálya 143. §., csak egy izben használható 144. §.

Közigazgatási bíróság elé terjesztendő panasz. — **XXVI.** t.-czikk 84—107. §§., benyujtására jogosultak 84 §., benyujtási helye 85. §., módja 86. §., ideje 93. és 94. §§., tartalma 90. és 91. §., példányszáma és mellékletei 92. §., átvétele 95. §., kiegészités vagy kiigazitás végett visszaadása 105. §., visszautasitása 96—98., 104. és 105. §§.,

Digitized by Google

benyujtásának elmulasztása miatt igazolás 99. §., fölterjesztése 100—102. §§., felfüggesztő hatálya 103. §., kézbesittetése a bepanaszolt részére 106., az érdekeltekkel közlése 107. §.

Közigazgatási bíróság előtt tárgyalás.—**XXVI.** t.-czikk 123—129. §§., idézés 122. §., vezetése 123. §., megkezdése után egyesség 124. §., elnapolása 125 §., fajai és nyilvánossága 126. §., szóbeli 127. és 129. §§., irásbeli 128. §., jegyzőkönyv 132. §.

— — előtti eljárásban bizonyitás. — **XXVI.** t.-czikk 111—117. §§., elrendelése 111. §., módjai 112. §., foganatositása 113. és 114. §§., jegyzőkönyvvezetése 115. §., rendbirság alkalmazása 116. §., eskű ki van zárva 117. §., bizonyiték szabad mérlegelése 134. §.

— — előtti eljárásban védirat. — **XXVI.** t.-czikk 106—109. §§., példányszáma és benyujtási helye 108. §., benyujtásának elmulasztása 109. §.

— — előtti eljárásban képviselet. — **XXVI.** t.-czikk 118—121. §§., ügyvéd járhat el csakis képviselőként 119. §., meghatalmazás kiállitási módja 121. §.

— — határozata. — **XXVI.** t.-czikk 130., 131. és 133—138. §§., hozatala, kihirdetése és kézbesitése 130. és 138. §§., hatályának kiterjedése 133. §., bizonyiték szabad mérlegelése 134. §., indokolása 135. §., Ő Felsége nevében hozandó 136. §., alakja 137. §.

— — határozatainak végrehajtása. — **XXVI.** t.-czikk 149—151. §§.; elrendelése és foganatositása 149. és 150. §§., végrehajtási panasz 151. §.

Digitized by Google

Közigazgatási bíróság hatásköre. — **XXVI.** t.-czikk 16—83. §§.
— — hatáskörének kiterjesztése. — **XXVI.** t.-czikk 16., 17. és 19. §§.
— — hatáskörének területi kiterjedése (illetékességi köre). — **XXVI.** t.-czikk 158. §.
— — itélőbiráinak fegyelmi bírósága. — **XXVI.** t.-czikk 8. §.
— — itélőbiráinak összeférhetlensége, elmozdithatlansága, felelőssége stb. **XXVI.** t.-czikk 6 §.
— — illetékességi (hatásköri) összeütközése. — **XXVI.** t.-czikk 159. §.
— — segéd- és kezelő-személyzetének fegyelmi bírósága **XXVI.** t.-czikk 9. §.
— — személyzetének nyugdíjazása. — **XXVI.** t.-cz. 10. §.
— — szervezése és személyzete. — **XXVI.** t.-czikk 1—5. §§.
— — szervezéséről szóló törvény hatálybalépte. — **XXVI.** t.-czikk 160. §.
— — ügyrendje. — **XXVI.** t.-czikk 155. §.
Közönséges büntettesek kiadatása iránt a svájczi szövetséggel kötött államszerződés. — **XXXIV.** t.-cz.
— — kiadatása iránt Uruguayjal kötött államszerződés. **XXX.** t.-czikk.
Közös hadseregből a honvédséghez áthelyezett egyén nyugdíja — a szolgálati idő és a rangfokozat arányában — a közös hadsereg javadalmazásából fizettetik és viszont. — **XVI.** t.-czikk 1. §. Kivétel u. o.
Közösügyi zárszámadásra (1893. évire) alapitott végleges leszámolás szerint Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről és az 1894. és 1895.

Digitized by Google

évi közösügyi kiadásokra pótlólag fizetendő összegről. — **III.** t.-czikk.

Községi ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 22—37. §§.

Közterhek viseléséről és az állami kiadások fedezéséről szóló 1895 : XLIX. t.-czikk hatályának 1896. május hó végéig való kiterjesztéséről. — **II.** t.-cz. — — viseléséről és az állami kiadások fedezéséről az 1897. év négy első hónapjában — **XXXV.** t.-cz.

Közutak- és vámokról szóló törvény módosulása. — **XXVI.** t.-czikk 157. §.

Közuti és vámügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. **XXVI.** t.-czikk 61—66. §§.

Közvetlen idézés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 281—284., 384. és 572. §§.

Közvédő a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 410—412. és 430. §§.

Külföldi megkeresések a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 202., 203. és 476. §§.

Lefoglalás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-cz. 98., 126., 169—172., 177., 178., 180—191., 477., 488., 544., 567., 568. és 575. §§.

Legelőilletőség nem jár a megváltott majorsági zsellérbirtok után. — **XXV.** t.-czikk 8. §.

Legeltetési használat a majorsági zsellérbirtok stb. után, ennek egyenértéke a megváltáskor, illetve megszűnése. — **XXV.** t.-czikk 8. §.

Legénysági és tiszti (hadseregbeli stb.) özvegyek és árvák ellátásáról szóló 1887 : XX t.-cz. határozmányainak kiterjesztéséről és alkalmazásáról. — **IV.** t.-czikk.

Letartóztatás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 95., 97., 98., 101., 141—147., 149., 151—168.,

Digitized by Google

170., 196., 255., 267., 268., 330., 378., 458., 476., 505.. 536—538., 576. és 577. §§.

Levelek lefoglalása a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk. 171., 178., 185 és 544. §§.

Lippa-Radna és Temesvár közötti h. é. vasut engedélyezése. — **XI.** t.-czikk.

Lonjavölgyi vasut engedélyezése és engedélyokirata. — **XIII.** t.-czikk.

Magánfél a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 13., 41—52., 68., 105., 113., 128., 286., 314., 415., 417., 461., 487., 529. és 530. §§.

Magáninditvány a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-cz. 3., 90., 92., 482. és 525. §§.

Magáninditványra jogosult fél a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 13. és 482. §§.

Magánjogi igény érvényesitése a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 5—7., 51., 315., 423., 486—491. és 530. §§.; biztositása 492—494. §§.; végrehajtása 520. §§.

Magánvád a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 41—52., 276., 277. és 479. §§.

Magánvádló a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-cz. 41—52., 120., 124., 160., 223., 276—278., 280., 286., 297., 553., 383., 412., 435., 436., 438., 482., 529., 530. és 535. §§.

Magyar kir. államvasutaknál mozdonybeszerzések és műhelyépités költségeinek fedezéséről. — **I.** t.-cz.

— — **közigazgatási bíróságról. XXVI.** t.-czikk.

— — **statistikai** hivatal elhelyezésére emelendő épületről. — **XX.** t.-czikk.

Magyarország terhére az 1893. évi közösügyi zárszámadásra alapitott végleges leszámolás szerint mutatkozó tartozás fedezéséről és az 1894. és

Digitized by Google

1895. évi közösügyi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegről. — **III**. t.-czikk.

Majorsági zsellérbirtok és az ehhez hasonló természetű birtokokról — **XXV**. t.-czikk.

— — stb. kihasitása tagositott határokban. — **XXV**. t.-czikk 9. §.

— — stb. megváltása per utján. — **XXV**. t.-czikk 14—33 §§.

— — stb. megváltásának feltétele. — **XXV**. t.-czikk 2—4. §§.

— — megváltására vonatkozólag a még be nem fejezett perekben e törvény alkalmazandó. — **XXV**. t.-czikk 42. §.

— — stb. megváltására vonatkozó korábbi szerződések, egyezségek vagy itéletek érintetlenül maradnak. — **XXV**. t.-czikk 41. §.

Majorsági zsellérbirtok stb. után erdő- és legelőilletőség nem jár. — **XXV**. t.-czikk 8. §.

— — stb. utáni évi tartozás kiszámitása. — **XXV**. t.-czikk 6. és 7. §.

— — stb. váltságösszegeinek kamatkötelezettsége, annak országos közvetitése és esedékessége. — **XXV**. t.-czikk 10—12. §§.

— — stb. váltságtőkéje. — **XXV**. t.-czikk 5. §.

— — stb. visszabocsátása a váltságösszeg magassága miatt. — **XXV**. t.-czikk 13. §.

Megelőzés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII** t.-czikk 16. és 563. §§.

Megfigyelés a bűnvádi eljárásban — **XXXIII**. t.-cz. 246. és 544. §§.

Megkeresés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII**. t.-cz. 82., 179., 202. és 543. §§.

Megsemmisités a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII**.

Digitized by Google

t.-czikk, határozatoké 404. és 554. §§ ; tárgyaké 24., 477., 478. és 575. §§.

Megszüntető határozat a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 158., 479. és 539. §§.

Megváltása a majorsági zsellérbirtokoknak stb. — **XXV.** t.-czikk 2—4. §§.

— iránt a majorsági zsellérbirtokosoknak stb. kereset és eljárás. — **XXV.** t.-czikk 14—33. §§.

Mellőzése és kizárása a birósági és ügyészségi tagoknak a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 64—76. §§

Mentelmi jog a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 32., 40. és 379. §§.

Mentesség a tanuzási kötelezettség alól a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 205 – 207. §§.

Mentő körülmények a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 9. és 133. §§.

Mezőgazdasági és mezőrendőrségi ügyekben hatásköre a közigazgatási bizottságnak. — **XXVI.** t.-czikk 70. §.

Ministeri rendeletek átvizsgálandók. — **XXVI.** t.-czikk 156. §.

Minősítés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 8. és 325. §§.

— **dohánybeszerzések** költségeinek fedezéséről a m. kir. államvasutaknál. — **I.** t.-czikk.

Módositása a házadótörvényeknek. — **XXIII.** t.-czikk.

— időleges — a czukoradótörvénynek. — **XIX.** t.-czikk.

Munkácsi várhegyen emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t.-czikk.

Munkás-ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 79. §.

Digitized by Google

Műhelyépítés költségeinek fedezéséről a m. kir. államvasutaknál. — **I.** t.-czikk.

Művelési munkák (szőlészetnél) elhanyagolásának következményei. — **V.** t.-czikk 1. §.

— terv (szőlőfelujitási) megállapitása, megtartása és eltérés attól. — **V.** t.-czikk 10. §.

Nagyszeben—alvincz—vöröstoronyi vasut engedélyezése és engedélyokirata. — **XII.** t.-czikk.

Napszámos-ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 79. §.

Néma a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 140., 216., 218. és 860. §§.

Népfölkelés stb. tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1887:XX. t.-czikk határozmányának kiterjesztéséről és alkalmazásáról. — **IV.** t.-czikk.

Népiskolák felállitása a honalapitás ezredik évfordulóján. — **VIII.** t.-czikk.

Népoktatási és vallási ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 48—53. §§.

Normann-Ehrenfels Rezső és Gusztáv magyar grófi méltósága törvénybe iktattatik. — **XXXII.** t.-czikk.

Noskovce és Viljevo-Kapelna közti h. é. vasut engedélyezése. — **XXI.** t.-czikk.

Novska és Dugoselo közötti vasut engedélyezése és engedélyokirata. — **XIII.** t.-czikk.

Nyilvánosság a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 293., 294. és 542. §§.

Nyiregyháza és Tiszapolgár közötti h. é. vasut engedélyezése. — **X.** t.-czikk.

Digitized by Google

Nyitrai Zobor-hegyen emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t.-czikk.

Nyomozás a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 3., 83—101., 117., 138., 139., 220., 467., 469., 472., 476., 479., 528. és 586. §§.

Nyomozólevél bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t. czikk 470., 475., 515. és 536. §§.

Nyomtatvány a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** törvényczikk 24., 477. és 561—575. §§.

Nyugdíj-ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 83. §.

Orgazda a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 18., 135. és 488. §§.

Országos szépművészeti muzeum létesitése Budapesten. — **VIII.** t.-czikk.

Óvadékképesek a szőlőfelujitási kölcsönkötvények. — **V.** t.-czikk 16. §.

Őrházak — ármentesitő stb. társulatoké — házadómentesek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Összbüntetés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** törvényczikk 517. és 518. §§.

Özvegyek és árvák (hadseregbeli stb. tiszteké és legénységé) ellátásáról szóló 1887 : **XX.** t.-cz. határozmányainak kiterjesztéséről és alkalmazásáról. — **IV.** t.-czikk.

Pakrácz és Banovajaruga közötti vasutvonal engedélyezése és engedélyokirata. — **XIII.** t.-czikk.

Panasz a közigazgatási bírósághoz. — **XXVI.** t.-czikk 84. §., benyujtási helye 85. §., módja 86. §., ideje 93. és 94. §§., tartalma 90. és 91. §§., példányszáma és mellékletei 92. §., átvétele 95. §.,

Digitized by Google

kiegészités vagy kiigazitás végett visszaadása 105. §., visszautasitása 96—98., 104. és 105. §§., benyujtásának elmulasztása miatt igazolás 99. §., fölterjesztése 100—102. §§., felfüggesztő hatálya 103. §., kézbesittetése a bepanaszolt részére 106. §., az érdekeltekkel közlése 107. §.

Pannonhalmán emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t.-czikk.

Peronospora viticola ellen való védekezés költsége a szőlő művelési költségeibe beszámitandó. — **V.** t.-czikk 8. §.

Perorvoslat a bűnvádi eljárás során — **XXXIII.** t.-czikk 9., 46., 52., 62., 69., 107, 120., 330., 384., 408., 418., 441—443., 455., 459, 462., 465., 476., 484., 506., 518., 528., 539., 542. és 545—557. §§.

— a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása iránti perekben. — **XXV.** t.-czikk 31—33. §§.

Perujitás nincs a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása ügyeiben. **XXV.** t.-czikk 33. §.

Pénzbirság a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 12., 124., 299. és 364. §§.

Pénzbüntetések a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 12, 124., 149., 170., 194—196., 232., 297., 505, 519. és 579. §§.

Pénzhamisitás a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 247. és 248. §§.

Pénzintézetek kedvezményezése a szőlők felujitásának előmozditása alkalmából. — **V.** t.-czikk 6. §.

Pénzügyi közigazgatási bíróság beolvadása a közig. birósságba. — **XXVI.** t.-czikk 153. és 154. §§.

Pénzügyőrség tagjai a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 130., 143. és 224. §§.

Digitized by Google

Phylloxera által elpusztitott szőlők felujitásának előmozditásáról. — **V.** t.-czikk.

Pinczeegyletek felállitása, esetleg segélyezése. — **V.** t.-czikk 1. §.

Pozsony és Sopron, valamint Sércz és Szt.-Margit közötti h. é. vasut engedélyezése. — **XXVIII.** t.-czikk.

Pótesküdt a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 346., 348. és 349. §§.

Pótmagánvádló a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 42., 43., 282. és 430. §§.

Póttartalékosok és az ujonczok megajánlása az 1897. évre. — **XXXVI.** t.-czikk.

Pusztaszeren emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t.-czikk

Radna-Lippa és Temesvár közötti h. é. vasut engedélyezése. — **XI.** t.-czikk.

Rendbirság a vizsgálóbiró ellen. — **XXXIII.** t.-czikk 215. §.

Rendbüntetés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 126. és 215. §§.

Rendeletek — ministeriek — átvizsgálandók. — **XXVI.** t.-czikk 156. §.

Rendőri hatóság és közeg a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 84., 94., 96., 98., 99., 109., 130., 143—145., 156., 177., 180., 224. és 492. §§.

Részes a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 8., 18., 135., 313. és 488. §§.

Rokonok a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 49., 447. és 503. §§.

Sajtóbirósági eljárás. — **XXXIII.** t.-czikk 561—575. §§.

Sárbogárd és Székesfehérvár közötti h. é. vasutvonal engedélyezése. — **XXIV.** t.-czikk.

Digitized by Google

Semmiségi kereset nincs a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása iránti ügyekben. — **XXV.** t.-czikk 33. §.

— okok a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 206., 304., 306., 310., 317., 318., 325, 327., 331., 343., 349., 353., 363., 367., 369., 382., 384., 385., 390., 404., 406., 423., 427., 430., 437., 542. és 554. §§.

— panasz a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 404., 425—440., 498., 518., 556. és 557. §§.

Sércz—szentmargiti szárnyvonal és a sopron—pozsonyi h. é. vasut engedélyezése. — **XXVIII.** t.-czikk.

Sérelemdíj a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 589. §.

Sértett a bűnvádi eljárás során. — 2., 13., 41—45., 47., 48., 50—52., 74., 101., 124., 164., 222., 223., 269., 276., 283., 286., 383., 488., 491., 492., 525., és 528—530. §§.

Siket és siketnéma a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 140., 216., 218., 320., és 360. §§.

Solymossy László (loósi és egervári) magyar bárói méltósága törvénybe iktattatik. — **XXXII.** t.-czikk.

Sopron—pozsonyi h. é. vasut és sércz—szentmargiti szárnyvonalának engedélyezése. — **XXVIII.** törvényczikk.

Statistikai hivatal elhelyezésére emelendő épületről. — **XX.** t.-czikk.

Súlyosító körülmények a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 9., 328., 359. és 518. §§.

Svájczi szövetséggel a bűntettesek kiadatása iránt kötött államszerződés. — **XXXIV.** t.-czikk.

Szabadságvesztés-büntetés elhalasztása. — **XXXIII.** t.-czikk 507—510. és 514. §§.

Digitized by Google

Szakértők a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 98., 125., 126., 225—253., 255., 286—288., 297., 301., 303., 307—309., 312., 313., 415, 419., 489., 529., 543. és 586. §§.

Szavazás az esküdtszéki eljárásban. — **XXIII.** t.-czikk 367—369. §§.

Szeged házadómentességi kedvezménye. — **XXXIII.** t.-czikk 6. §.

Szeged—karlovai h. é. gőzmozdonyú vasut engedélyezése. — **XXVII.** t.-czikk.

Szegzárd—báttaszéki h. é. vasut engedélyezése. — **XXII.** t.-czikk.

Szembesítés a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 138. és 214. §§.

Személyes mentesség a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 25., 31. és 200. §§.

Személyleirás körözése a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 470. és 536. §§.

Személymotozás a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 176., 177., 180., 182. és 189—191. §§.

Szemle a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 98., 126., 225—227., 235—237., 245., 306. és 543. §§.

Szent István-szobor felállitása Budapesten. — **VIII.** t.-czikk.

Szent-Margit és Sércz, valamint Sopron és Pozsony közötti h. é. vasut engedélyezése. — **XXVIII.** t.-czikk.

Székesfehérvár—sárbogárdi h. é. vasutvonal engedélyezése — **XXIV.** t.-czikk.

Szolgálmányok hátralékainak behajtása és elévülése a majorsági zsellérbirtokok stb. után. — **XXV.** t.-czikk 43. §.

Digitized by Google

Szolgáltatás (évi) értékének megállapitása a majorsági zsellérbirtokok stb. után. — **XXV.** t.-czikk 6. és 7. §§.

Szóbeli tárgyalás a közigazgatási biróság előtt. — **XXVI.** t.-czikk 127. és 129. §§.

Szőlőfelujitási kölcsön engedélyezése, biztositása és folyóvá tétele tárgyában határozó bizottság. — **V.** t.-czikk 10. §.

— — folyósitása készpénzben, árfolyamveszteség nélkül kell, hogy történjék. — **V.** t.-czikk 8. §., kivételek 9—11. és 15. §§-ban.

— — folyósitásához szükséges pénz beszerzése végett kötvények kibocsátása, ezek adó-, bélyeg- és illetékmentessége, óvadékképessége stb., biztositása, kibocsátásuk mérve és beváltásuk. **V.** t.-czikk 16. §.

— — hátraléka behajtásának külön szabályozása. — **V.** t.-czikk 13. §.

— — idő előtti esedékessé válta. — **V.** t.-czikk 11. §.

— — iratainak stb. és a telekkönyvi bejegyzéseknek bélyeg- és illetékmentessége. — **V.** t.-czikk 18. §.

— — kamatlába, törlesztési tartama és idő előtti visszafizetése. — **V.** t.-czikk 9. §.

— — kedvezményeinek hatálya. — **V.** t.-czikk 19. §.

— — aránylagos kielégitése kellő fedezet hiányában. — **V.** t.-czikk 13. §.

— — kiknek adható? — **V.** t.-czikk 7. §.

— — maximuma. — **V.** t.-czikk 8. §.

— — talajforgatás czimén. — **V.** t.-czikk 8. §.

— — telekkönyvi biztositása és előnyös volta. — **V.** t.-cz. 12. §.

Digitized by Google

Szőlőfelujitási kölcsön törlesztési határidejének elhalasztása. — **V.** t.-cz. 13. §.

— — törlesztési járulékainak biztositására szolgáló tartalékalap képzése, kezelése, hovafordítása, kiegészitése, feloszlatása, s az arra vonatkozó igény elévülése. — **V.** t.-czikk 15. §.

— — után járó kezelési díj, ennek mérve, esedékessége és behajtása. — **V.** t.-czikk 17. §.

Szőlőfelujitási művelési terv megállapitása, megtartása és eltérés attól. — **V.** t.-czikk 10. §.

Szőlők — phylloxera által elpusztitottak — felujitásának előmozditásáról. — **V.** t.-czikk.

— felujitásának előmozditására igényt tartható borvidékek. — **V.** t.-czikk 5. §.

Szőlőmivelési tanfolyam szervezése. — **V.** t.-czikk 1. §.

Szőlővessző, oltvány, karó stb. természetben kiszolgáltatása kölcsön-pénz helyett. — **V.** t.-czikk 10. §.

Szőlővesszők és oltványok termelése és jutányos áron kiszolgáltatása a phylloxera által elpusztitott szőlők felujitása czéljából. — **V.** t.-czikk 1. §.

Tagositott határokban kihasitása a megváltott majorsági zsellérbirtokoknak. — **XXV.** t.-czikk 9. §.

Taksális földekről. — **XXV.** t.-czikk.

Taksás házakról. — **XXV.** t.-czikk.

Talajforgatás czímén kölcsön a szőlő felujitása alkalmából. — **V.** t.-czikk 8. §.

Tanácsülés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 399—401., 405. és 434. §§.

Tanú a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 48., 71., 72., 98., 127., 132., 138., 192—224., 255., 286—288., 297., 301., 303., 307—313., 334., 415., 420., 455., 472., 529., 530., 542., 543. és 586. §§.

Digitized by Google

Tanudíj a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 223. és 224. §§.

Tanukihallgatás a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 125., 201., 202., 210., 211., 213., 215., 216., 309. és 543. §§.

Tanuzási kötelezettség alól mentesség a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 205—207. §§.

Tartalékalap a szőlőfelujitási kölcsön törlesztési járulékainak biztositására, annak képzése, kezelése, hováforditása, kiegészitése, felosztása, s az arra vonatkozó igény elévülése. — **V.** t.-czikk 15. §.

Tartozás (évi) értékének megállapítása a majorsági zsellérbirtokok stb. után. — **XXV.** t.-czikk. 6. és 7. §§.

Tárgyak azonosságának megállapitása, illetve azok visszaadása a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-cz. 136., 187., 213. és 488. §§.

Tárgyalás a bűnvádi ügyekben (l. **Főtárgyalás** és **Felebbviteli** tárgyalás és főtárgyalás alatt is!). — **XXXIII.** t.-czikk 435., 439., 445., 455., 456., 518., 529—531., 533., 535, 540., 541. és 543. §§.

— a közigazgatási birróság előtt **XXVI.** t.-czikk 122—129. §§., idézés 122. §., tárgyalás vezetése 123., megkezdése után egyesség 124. §., elnapolása 125. §., fajai és nyilvánossága 126. §., szóbeli tárgyalás 127. és 129. §§., irásbeli 128. §., jegyzőkönyv 132. §.

Tárházai az állami szállitási vállalatoknak házadómentesek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Távbeszélő a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 178. 476. §§.

Távirat a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 171., 178., 185., 476. és 544. §§.

Digitized by Google

Telekkönyvi bekebelezések a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása ügyeiben. — **XXV.** t.-czikk 35—38. §§.

— — a szőlőfelujitási kölcsönökre vonatkozólag, ezek előnyös volta és bélyeg- és illetékmentessége. **V.** t.-czikk 12. és 18. §§.

Temesvár – lippa-radnai h. é. vasut engedélyezése. — **XI.** t.-czikk.

Terhelt a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 9., 13., 31., 46., 51., 53., 54., 63., 68., 74., 105., 113., 114., 120., 124., 125., 127, 128, 130—141., 148., 151., 153, 161, 170—173., 176., 183., 228., 238., 246, 256., 259., 260., 266., 267., 270., 470., 472., 473., 523., 528 - 531, 535 - 537., 540, 542., 544., 571. és 572. §§.

Terhesség a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 502. és 508. §§.

Területenkivüliség a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 25., 31., 200. és 379. §§.

Testi sértés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 23. és 245. §§.

Tettenkapás a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** törvényczikk 142. §.

Tettes a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 18., 313. és 488. §§.

Thoroczkay bárói család az örökös főrendiházi tagsági jogg l biró családok névjegyzékébe (családkönyvbe) beiktattatik. — **XXXI.** t.-czikk.

Tiszapolgár—nyiregyházai h. é. vasut engedélyezése. **X.** t.-czikk.

Tiszaugh és Kecskemét közötti h. é. vasut engedélyezése. — **IX.** t.-czikk.

Digitized by Google

Tiszti és legénységi (hadseregbeli stb.) özvegyek és árvák ellátásáról szóló 1887 : XX. t.-cz. határozmányainak kiterjesztéséről és alkalmazásáról. — **IV.** t.-czikk.

Tollhiba kiigazitása a bűnvádi határozatokban. — **XXXIII.** t.-czikk 443. §.

Tolmács a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 140., 216., 287., 320. és 350. §§.

Törlesztési tartama a szőlőfelujitási kölcsönnek. — **V.** t.-czikk 9. §.

Törvényes képviselő a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 47., 330., 383., 388, 412., 430., 447., 448 és 525. §§.

Törvényhatósági ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 38—45 §§.

Ujonczok és póttartalékosok megajánlása az 1897. évre. — **XXXVI.** t.-czikk

Ujrafelvétel a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 43., 444—462. és 558. §§.

— a közig. bíróság elé tartozó ügyekben. — **XXVI.** t.-czikk 139—144. §§., csak magánfelek részéről van helye 139. §., benyujtásának feltételei 139. §., határideje 140. §., eljárás és az ügyvédi képviselet kötelező volta 141. §., elbirálása 142. §., joghatálya 143. §., csak egy izben használható 144. §.

Uruguayjal, a közönséges bűntettesek kiadatása iránt kötött államszerződés. — **XXX.** t.-czikk.

Utmutatások a szőlőfelujitási művelet tekintetében, ennek gyakorlása és költségeinek fedezése (kezelési díj). — **V.** t.-czikk 17. §.

Digitized by Google

Ügyészség a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 2., 33—41., 50., 64—76., 84., 85., 89., 92., 93., 95., 116., 120., 124., 129., 142., 144., 154., 156., 160., 178., 238., 254., 255., 259., 269., 275., 276., 282., 283., 299., 302., 315., 353., 383., 396., 409., 412., 421., 445., 455., 471., 482., 492., 494., 501., 504., 506., 510., 514., 515., 518., 522., 525., 526., 529., 538., 539., 542., 549., 559., 564., 586. és 588. §§.

Ügyrendje a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 155. §.

Ügyvéd a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 47., 48., 51., 299., 302., 410. és 485. §§.

— járhat el csakis képviselőként a közigazgatási bíróság előtt. — **XXVI.** t.-czikk 119. §.

Ügyvédjelölt a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 523. §.

Ünnepnapok a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 10. és 11. §§.

Vadászati ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 75. és 76. §§.

Vallási és népoktatási ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 48—53. §§.

Vallomás a bűnvádi perben. **XXXIII.** t.-czikk 135. és 137. §§.

Vasárnapok a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 10. és 11. §§.

Vasutengedélyezés — az alvincz—nagyszeben—vörös-toronyi gőzmozdonyú vasuté. — **XII.** t.-czikk.

— a fertővidéki vasuté. — **XXIX.** t.-czikk.

— a dugoselo—novskai fő- és a banovajaruga—pakráczi szárnyvonalé. **XIII.** t.-czikk.

Digitized by Google

Vasutengedélyezés a kecskemét—tiszaughi h. é. vasuté. — **IX.** t.-czikk.
— a lonjavölgyi vasuté. — **XIII.** t. czikk.
— a sopron—pozsonyi h. é. vasuté és sércz—szt.-margiti szárnyvonaláé. — **XXVIII.** t.-czikk.
— a szeged karlovai h. é. gőzmozdonyú vasuté. — **XXVII.** t.-cz.
— a szegzárd—báttaszéki h. é. vasuté. — **XXII.** t.-czikk.
— a székesfehérvár—sárbogárdi vasuté. — **XXIV.** t.-czikk.
— a temesvár—radna-lippai h. é. vasuté. — **XI.** t.-czikk.
— a tiszapolgár—nyiregyházai h. é. vasuté. — **X.** t.-czikk.
— a viljevo-kapelna—noskovcei h. é. vasuté. — **XXI.** t.-czikk.
Vasuti mozdonybeszerzés és műhelyépités költségeinek fedezéséről a m. kir. államvasutaknál. — **I.** t.-czikk.
— ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 67 - 69. §§.
Vád a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 2., 3., 38., 41—52., 128.. 275., 276., 289, 315., 316, 318., 323., 325., 352., 472., 522., 523., 566. és 568. §§.
Vádhatározat a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 266., 267., 274., 289., 304. és 569. §§.
Vádirat a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 254—280., 284., 304., 318. és 570. §§.
Vádlott a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 13., 285., 286., 297., 301—306., 310, 314, 317., 321., 324., 325., 329., 330., 339, 341., 344, 352., 353., 357., 368., 371—373., 383, 385—387., 394., 412—415., 417—420., 423., 427., 435., 436.. 442., 480., 487., 518., 540., 547., 551. és 555. §§.

Digitized by Google

Vádló (köz- és magánvádló) a bűnvádi eljárás során. — **XXXIII.** t.-czikk 13., 41—52., 68., 105., 106., 113., 120., 124., 125., 128., 129., 160, 223., 266., 276., 278., 280., 286, 297., 314—316., 318., 325., 344., 353., 383., 387., 412., 417., 427., 430., 436., 482., 527., 529., 530., 535., 539., 555. és 566—568. §§.

Vádtanács a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 107., 110—112., 114., 116., 124., 128., 129., 143., 147., 149—151., 153., 159., 160., 164., 167., 168., 187., 246., 256., 262—267., 269—272., 279., 280., 488., 493., 565. és 569. §§.

Váltságösszeg iránt a váltságkötelezettek egyetemleges kötelezettsége, birtokaik egyetemleges lekötése, vagy községi birtok lekötése magánbirtokos tartozásáért tilos. — **XXV.** t.-czikk 39. §.

— magassága miatt a majorsági zsellérbirtokok stb. visszabocsátása. — **XXV.** t.-cz. 13. §.

— után (a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása alkalmából) kamatfizetés, a váltságösszeg országos közvetitése és esedékessége. — **XXV.** t.-czikk 10—12. §§.

Váltságtőkéje a majorsági zsellérbirtokoknak stb. — **XXV.** t.-czikk 5. §.

Vám- és közúti ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** t.-czikk 61—66. §§.

Védelem a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 53—63. és 479. §§.

Védirat a közigazgatási bírósághoz benyujtott panasz ellen. — **XXVI.** t.-czikk 106. és 107. §§., példányszáma és benyujtási helye 108. §., benyujtásának elmulasztása 109. §.

Digitized by Google

Védő a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 55—63., 124., 125., 127., 154., 172., 176., 238., 256., 259., 285., 286., 290., 302., 314., 353., 383., 409—412., 421., 430., 435., 447., 448., 498., 501., 518., 523., 529. és 542. §§.

Végrehajtás a bűnvádi eljárásban (büntetésé és a magánjogi igényé). — **XXXIII.** t.-czikk 494—520. és 559. §§.

Végrehajtása a közigazg. bíróság határozatainak. — **XXVI.** t.-czikk 149—151. §§., elrendelése és foganatositása 149. és 150. §§., végrehajtási panasz 151. §. a majorsági zsellérbirtokok stb. megváltása ügyében hozott itéletnek. — **XXV.** t.-czikk 34. §.

Végrehajtható a bűnvádi itélet. — **XXXIII.** t.-czikk 494. §., a büntető parancs 535. §.

Végzés a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 77., 380., 424., 494. és 555. §§.

Vigyázó Sándor (bojári) magyar grófi méltósága törvénybe iktattatik. — **XXXII.** t.-czikk.

Viljevo-kapelna—noskovcei h. é. vasut engedélyezése. — **XXI.** t.-czikk.

Viszonosság a bűnvádi kiadatási ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 474. §.

Visszkereseti igény a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 588. §.

Vizemelő géptelepek és a személyzet lakásai és melléképületei házadómentesek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Vizhasználati társulati őrházak házadómentesek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Vizjogi ügyekben hatásköre a közigazgatási bíróságnak. — **XXVI.** 54—60. §§.

Digitized by Google

Vizrendező társulatok őrházai házadómentesek. — **XXIII.** t.-czikk 7. §.

Vizsgálat a bűnvádi ügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 102—129., 138., 139., 220., 262., 318., 378., 455., 467., 472., 528., 565. és 569. §§.

Vizsgálati fogság a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 148—168., 255., 267., 268., 330., 378., 458., 505., 536., 576. és 577. §§.

Vizsgálóbiró a bűnvádi eljárásban. — **XXXIII.** t.-czikk 95., 98., 104—106., 109—115., 117., 118., 123., 124., 128., 143—146, 150., 154., 156., 159—161., 177., 185—187., 196., 215., 235., 236., 238., 258., 455., 465., 488., 492., 493., 567—569. és 571. §§.

Vöröstorony, Nagyszeben és Alvincz közötti vasut engedélyezése és engedélyokirata. — **XII.** t.-czikk.

Zárlat bűnügyekben. — **XXXIII.** t.-czikk 472. és 492. §§.

Zárszámadási (1893. évi) végleges leszámolás szerint mutatkozó tartozás fedezéséről, és az 1894. és 1895. évi közösügyi kiadásokra pótlólag fizetendő összegről. — **III.** t.-czikk.

Zeyk József (idősb, zeykfalvi) magyar bárói méltósága törvénybe iktattatik. — **XXXII.** t.-czikk.

Zimonyi várhegyen emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t.-czikk.

Zobor hegyen (Nyitra) emlékoszlop felállitása. — **VIII.** t.-czikk.

Zsellértelkekről (majorságiak vagy curiálisak stb.). — **XXV.** t.-czikk.

Digitized by Google

I. TÖRVÉNYCZIKK

a m. kir. államvasutaknál folytatólagosan eszközlendő mozdonybeszerzések és műhelyépítés költségeinek fedezéséről.

(Szentesitést nyert 1895-ik évi deczember hó 31-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi január hó 5-én.)

1. §.

A pénztári készletekről és az ezekből fedezendő beruházásokról szóló 1895. évi XV. t.-cz. 2. §-a *b)* pontja kapcsán felhatalmaztatik a kormány, hogy a m. kir. államvasutak mozdonyállományának kiegészitésére, továbbá a debreczeni műhely épitési munkáinál a f. évben felmerülő költség fedezésére négymillió négyszázötvenezer (4,450.000) frtot fordithasson.

2. §.

A jelen törvény 1. §-ában emlitett beruházásokra engedélyezett összeg a pénztári készletekből fedezendő s a kereskedelemügyi tárcza 1895. évi beruházásainál (IV. fej., 20. czím) számolandó el.

3. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép hatályba, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyi miniszterek bizatnak meg.

Digitized by Google

II. TÖRVÉNYCZIKK

az 1896. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1895. évi XLIX. törvényczikk hatályának az 1896. évi május hó végéig való kiterjesztéséről.

(Szentesitést nyert 1896. évi márczius hó 26-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896. évi márczius hó 28-án.)

1. §.

Az 1896. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1895. évi XLIX. törvényczikk hatálya az 1896. évi május hó végéig kiterjesztetik.

Ez a törvény az 1896. évi április hó 1-ső napján lép életbe; érvénye az 1896. évi állami költségvetésről szóló törvény kihirdetése napján megszünik.

2. §.

Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

III. TÖRVÉNYCZIKK

az 1893. évi közösügyi zárszámadásra alapitott végleges leszámolás szerint Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről, továbbá az 1894. és 1895. évi közösügyi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegről.

(Szentesitést nyert 1896. évi márczius hó 26-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi márczius hó 28-án.)

1. §.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy az 1893. évi közösügyi zárszámadásra alapitott végleges leszámolás folytán a magyar korona országaira eső tartozás kiegyenlitésére pótlólag 1,468.276 frt 01½ krt, továbbá a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságok által az 1894. és 1895. évi közösügyi póthitelkép megszavazott 91.560 frtból a magyar korona országait terhelő 28.749 frt 84 krt, összesen tehát 1,497.025 frt 85½ krt fizethessen a közös pénzügyministernek.

2. §.

Az előző szakaszban megjelölt kiadásból 1,471.968 forint 65½ kr. az 1895. évi IV. törvényczikk 2. §-ának »*A)* Rendes kiadások« IV. fejezete, 25.057 frt 20 kr. pedig »*C)* Rendkivüli közösügyi kiadás« I. fejezete alatt számolandó el, és az egész 1,497.025 frt 85½ krnyi összeg a pénztári készletekből fedezendő.

3. §.

Ennek a törvénynek végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

IV. TÖRVÉNYCZIKK

a hadsereg, haditengerészet, honvédség és népfölkelés tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1887. évi XX. törvényczikk határozmányainak további kiterjesztéséről és alkalmazásáról.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi márczius hó 28-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi márczius hó 31-én.)

1. §.

Az 1887. évi XX. törvényczikk határozmányai immár a hadsereg, haditengerészet és honvédség oly tiszti és legénységi özvegyeinek és árváinak ellátására nézve is teljes mérvben alkalmazást nyernek, akiknek netaláni ellátási igényei tekintetében, ama törvény 34. §. *b)* pontja értelmében, a régibb szabályok azért maradtak mérvadók, mert a férj (atya) már 1887. évi április 30-ika előtt elhalt, amennyiben ezek az özvegyek és árvák a fentebb idézett törvény 1., illetőleg 20. §-ában az özvegyek és árvák ellátására való igény tekintetében kikötött feltételeknek megfeleltek.

Ugyancsak hasonló alkalmazást nyernek ama törvény 1. §. *a)* pontjában, illetőleg 21. §-ában foglalt határozmányok azon tisztek és legénységi egyének özvegyeire és árváira nézve is, kik tényleges szolgálatuk alatt béke idején önhibájukon kivül s közvetlen valamely katonai szolgálat teljesitése közben szenvedett fáradalmak, baleset vagy más, a katonai szolgálat sajátszerűsége folytán beállott bántalom következtében — bár azok sebesülést vagy külső sérülést nem okoztak — halnak el.

Digitized by Google

Megszünik azonban ezekben az esetekben az ellátásra irányuló igény feltétlenül, ha a halál az utolsó tényleges szolgálatból való kilépés időpontjától számított 5 évnél később következik be.

A házasságnak ezekben az esetekben a legénységnél is az utolsó tényleges szolgálatból való kilépés előtt kellett köttetnie.

2. §.

A hadsereg, haditengerészet, honvédség és népfölkelés összes katonai hivatalnokai és rangosztályba nem sorozott havidíjasai után hátramaradt özvegyek és árvák ellátására nézve ezentul az eddig érvényben volt ellátási szabályok helyett szintén az 1887. évi XX. törvényczikk határozmányai nyernek teljes mérvben alkalmazást, amennyiben ezek az özvegyek és árvák a fentebb idézett törvény 1., illetőleg 20. §-ában az özvegyek és árvák ellátására való igény tekintetében kikötött feltételeknek megfeleltek.

Ugyszintén a jelen törvény 1. §-ának 2., 3. és 4. bekezdésében foglalt határozmányok a katonai hivatalnokok és rangosztályba nem sorozott havidíjasok előbb elvezett özvegyeire és árváira hasonlóképen alkalmazandók.

3. §.

Az 1887. évi XX törvényczikk 4. §-ának első bekezdése akként egészittetik ki, hogy a rangosztályba nem sorozott havidíjasok özvegyei állandó évi nyugdíj fejében az elhalt férjük által legutóbb élvezett tényegességi havidíj $^1/_3$-át kapják.

Ugyanazoknak árvái évi nevelési járulékul fejenként, s a hivatkozott törvény 10. §-ában meghatározott feltételek alatt 30 forintot kapnak, mely értelemben a

Digitized by Google

hivatkozott törvény 14. §-ának első bekezdése szintén kiegészittetik.

4. §.

Ha az 1. §. első bekezdésében megjelölt özvegyek és árvák már szabályszerű vagy kegyelmi ellátás élvezetében állanának, akkor azon esetre, ha a jelen törvényben megállapitott ellátási illetmények a hátrahagyott családra nézve együttvéve kedvezőbbek, ezek újabban utalványozandók; ellenkező esetben pedig mindaddig, mig ezen viszony fennáll, eddigi járandóságukat tartják meg.

Az előbbieknek azonban a multra nézve bármi néven nevezendő pótlásra igényük nincs.

Ez a törvény a katonai hivatalnokok (havidíjasok) már jelenleg is szabályszerű ellátásban lévő özvegyeire és árváira nézve visszaható erővel nem bir.

5. §.

A felmerülendő kiadási többlet az elől idézett törvény 36. §-ának határozmányai értelmében a hadmentességi díjalap kamataiból fedezendő.

6. §.

Ezen törvény a kihirdetés napját követő hónap elsején lép életbe; végrehajtásával a honvédelmi minister — ki e végből a közös hadügyministerrel egyetértőleg intézkedik — és a pénzügyminister bizatnak meg.

Digitized by Google

V. TÖRVÉNYCZIKK

a phylloxera által elpusztitott szőlők felújitásának előmozditása tárgyában.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi május hó 10-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi május hó 12-én.)

I. FEJEZET.

1. §.

A földmivelésügyi minister utasittatik, hogy

a) a phylloxera által elpusztitott szőlők felújitására szükséges szőlővesszőknek és szőlőoltványoknak a közgazdaságilag fontosabb hegyvidékeken nagy mennyiségben való termelését és jutányos áron való kiszolgáltatását biztositó intézkedéseket tegyen;

b) az új irányú szőlőmivelés ismereteinek népszerű terjesztése végett, az újonnan felállitandó telepeken, a munkások díjazása mellett, rendszeres tanfolyamokat szervezzen;

c) a székesfőváros határában vagy közelében, a szőlőmivelés czéljaira szolgáló központi kisérleti állomás szervezése mellett, a szükséghez képest a fontosabb hegyvidékeken is létesitsen és rendezzen be kisérleti telepet;

d) a felújitott szőlők vidékein mozditsa elő a pincze-egyletek felállitását, esetleg segélyezze is azokat.

2. §.

Az 1. §-ban megjelölt czélokra szükséges befektetési költség 1,200.000 forintban állapittatik meg.

Digitized by Google

Ennek az összegnek részben való fedezésére a földmívelésügyi miniszternek az 1896-ik évre 200.000 forintnyi hitel engedélyeztetik, amely az állami pénztári készletekből fedezendő, és a földmivelésügyi tárcza kezelésében az »Átmeneti kiadások« fejezeténél a »Phylloxera ellen való védekezés« czéljaira felvett czímen kivül, külön czím alatt lesz elszámolandó.

A fenmaradó 1,000.000 forintot a földmívelésügyi minister az 1897-ik évvel kezdődő részletekben, az előző bekezdésben megállapitott módon és olykép irányozhatja elő, hogy egy-egy évi részlet gyanánt 200.000 forintnál nagyobb összeget ne vegyen igénybe.

Ezen felhatalmazás érvénye az 1909-iki költségvetési év végével megszünik.

3. §.

Ha az előző §. szerint engedélyezett, illetőleg előirányzandó évi részletek valamelyike az illető évben nem használtatnék fel, a fenmaradó összeg az 1. §-ban megállapitott czélokra való felhasználás végett a következő évre vihető át.

Az ekként átvitt összeg az illető évre vonatkozó zárszámadásban mint felhasználható hitelmaradvány, külön kimutatandó.

A költségvetés előterjesztése alkalmával köteles a földmívelésügyi minister a törvényhozásnak az előző évi kezelésről, tett intézkedéseiről, azok eredményéről és egész eljárásáról részletesen indokolt, szakszerű jelentést tenni és kimutatni, hogy a 2. §-ban megállapitott 1,200.000 forint évi részleteiből mekkora összegek vitettek át és állanak még rendelkezésre, s hogy az egész hitelmaradványból a következő évben előreláthatólag mennyi fog felhasználtatni.

Digitized by Google

4. §.

A phylloxera ellen való védekezés czéljaira a földmívelésügyi tárcza költségvetésének »Átmeneti kiadások« fejezete alatt eddig előirányzott, illetőleg az új intézkedéseknek megfelelően előirányzandó összeg jövőre elsősorban az 1. §-ban felsorolt intézkedésekből, a tanfolyamok szervezéséből és a kisérleti telep létesitéséből eredő folyó kiadások fedezésére forditandó.

5. §.

Azokban az előnyökben, amelyek a jelen törvényből a szőlőmívelésre származnak, csak az eddigi hegyi borvidékeken levő oly területek részesitendők, amelyek szőlőültetvényeit a phylloxera már elpusztitotta vagy pusztitja, és az előnyök kizárólag az ily területeken volt szőlők felújitására nyujthatók, illetőleg vehetők igénybe. Ezekben az előnyökben részesithetők a jelen szakasz rendelkezései alá eső oly szőlők is, amelyek felújitása megkezdetett, de még nem fejeztetett be.

Ahol a jelen §. első bekezdésében emlitett szőlőterületeknek oly talaja van, amely a felújitásra nem alkalmas, annak jelenlegi birtokosa azt a jelen törvény engedte előnyökben való részesülése czéljából oly más területével helyettesitheti, amely hasonló jellegű, új hegyi szőlő létesitésére alkalmas.

A jelen törvény végrehajtásánál azonban első sorban az elsőrendű hegyvidékek veendők figyelembe.

II. FEJEZET.

6. §.

A földmivelésügyi minister felhatalmaztatik, hogy egyetértőleg a pénzügyministerrel egy, esetleg több

Digitized by Google

oly hazai pénzintézetnek, amely legalább nyolcz millió forint befizetett alaptőkével bir, és szerződésszerűen arra kötelezi magát, hogy a phylloxera által elpusztitott szőlők felújitására a jelen törvényben megállapitott módozatok szerint a nyilvánuló szükséghez képest legalább 25,000.000 forint erejéig kölcsönöket ad, a jelen törvényben megállapitott kedvezményeket engedélyezhesse, illetőleg a szerződő pénzintézet irányában az államkincstár nevében és terhére a jelen törvényben meghatározott kötelezettségeket elvállalhassa.

Az engedélyezéssel kapcsolatosan a pénzügyminister az illető pénzintézethez kormánybiztost rendel ki a 13. §. szerinti ellenjegyzés teljesitésére s a 16. §. szerinti ellenőrzés gyakorlására.

7. §.

Ily kölcsönök adhatók:

a) a jelen törvény 5. §-ának rendelkezései alá eső területeken az 1894 : XII. t.-cz. intézkedései alapján és értelmében megalakult hegyközség összes tagjainak, vagy egy hegyközség kötelékébe tartozó legalább öt tagnak a 14. §. értelmében korlátolt egyetemleges kötelezettsége mellett, ha a kölcsön legalább oly összegben vétetik fel, amely 30 kat. hold szőlőterület felújitására van szánva;

b) az elpusztult szőlők felújitására a kereskedelmi törvény értelmében alakult oly szövetkezeteknek, amelyek alapszabályaikba a jelen törvény rendelkezéseinek és czéljának megfelelő kikötéseket és határozmányokat vesznek föl;

c) oly egyes birtokosoknak, akiknek legalább 800 négyszögöl felújitásra alkalmas szőlőterületük van. Ha azonban egy határban egyszerre legalább 2 kat.

Digitized by Google

hold felújitására vétettek fel kölcsönök, vagy ha egy határban legalább 2 kat. hold felújitandó terület birtokosai részesültek már kölcsönökben, abban a határban oly egyes szőlőbirtokosok is kaphatnak kölcsönt, akiknek 800 négyszögölnél kisebb felújitandó szőlőterületük van.

8. §.

A kölcsön nem kötvényekben, hanem teljes összegében készpénzben folyósitandó, és a kölcsönvevő terhére — kivéve a 9. §. harmadik bekezdésének, a 11-ik §-nak, s a 15. §. negyedik bekezdésének eseteit — árfolyam-veszteség nem számitható fel.

A kölcsön nem haladhatja túl a beültetendő szőlőterületre szükséges szőlővesszők és karók teljes költségének, továbbá a szőlő termőképességének beálltáig felmerülő művelési költségek felének, az első kamat- és törlesztési járadék esedékességéig felmerülő időközi kamatoknak, és a 15. §. értelmében a tartalékalapba biztositék gyanánt befizetendő egy évi kamatnak és törlesztési járadéknak összegét. A művelési költségbe a peronospora viticola ellen való védekezéshez szükséges anyag teljes beszerzési költsége s a permetező eszköz beszerzési költségének a területhez viszonyitott megfelelő része beszámitandó.

Azt, hogy a második bekezdésben elősorolt összegen kivül a talajforgatás költségeire adható-e egyáltalán kölcsön, és ha igen, minő összeg erejéig, esetről-esetre a 10. §. értelmében szervezendő bizottság állapitja meg.

A kölcsön a 10. §. rendelkezései szerint megállapitott művelési terv értelmében már teljesitett munka, vagy felmerült költség arányának megfelelő összegekben és időszaki részletekben folyósittatik, és e czélból

Digitized by Google

a kölcsönvevő részére az illető pénzintézetnél folyó számla nyittatik.

9. §.

Több egyetemlegesen kötelezettnek (7. §. *a)* pontja) és szövetkezetnek (7. §. *b)* pontja) adandó kölcsönök évi kamatja és összes jutalékai (provisió) $4^3/_4$ százalékot, az egyes birtokosoknak adandó kölcsönöknél pedig $5^1/_4$ százalékot nem haladhatnak túl. Ebben azonban a 17. §. értelmében fizetendő kezelési díj nem foglaltatik.

A kölcsön tizenöt egyenlő, minden évben november hó 1-én esedékes előzetes részletben törlesztendő. Az első részlet a felújított, illetőleg újon ültetett (5. §. második bekezdése) szőlő termőképességének beálltával, de legkésőbb a kölcsön első részletének kiszolgáltatásától számított ötödik év november hó 1-én esedékes.

A kölcsönvevőnek jogában van a kölcsönkötéstől számított 6-ik évtől kezdve a kölcsöntőkét, illetőleg annak még törlesztetlen részét, a kölcsönt adó pénzintézet által a pénzügyi s a földmívelésügyi ministerek jóváhagyásával megállapitott feltételek mellett, a törlesztési tervtől eltérően, lejárat előtt is egészben, vagy részben visszafizetni.

10. §.

A kölcsönvevő a szőlő felújitásánál, illetőleg az újon való beültetésnél (5. §. második bekezdése), a megállapitott művelési tervet megtartani köteles.

A művelési tervet, — amelynek megállapitásánál a talaj alkalmas volta, az annak megfelelő szőlőfajok és művelési mód tekintetéből az illető vidékről meghivott bizalmi férfiak is esetleg meghallgatandók — a kölcsönt adó pénzintézettel együtt a földmívelésügyi minister állapitja meg. A művelési tervbe a peronospora viticola ellen a földmívelésügyi minis-

Digitized by Google

ter által kiadott, vagy jövőben kiadandó útmutatás értelmében való védekezés kötelező teljesitése is felveendő. A művelési tervnek a kölcsönvevő részéről való megtartását a kölcsönt adó pénzintézettel együtt a földmívelésügyi minister ellenőrzi.

A kölcsönök engedélyezése, biztositása és mily részletekben leendő folyósitása, a kölcsönvevő által követendő művelési tervtől való esetleges eltérés s ennek következményei tárgyában a földmívelésügyi minister által kinevezendő bizottság határoz Ezen bizottság határoz a felett is, hogy a kölcsönvevőnek mennyiben adandó pénz helyett természetben szőlővessző, szőlőoltvány, szőlőkaró stb. E bizottságba a pénzügyminister is küld egy megbizottat, s abban a kölcsönöket adó pénzintézet is szerződésileg megállapitott jogkörrel képviselve lesz.

11. §.

Ha az előző §-ban emlitett bizottság azt állapitja meg, hogy a kölcsönvevő az előző §. értelmében megállapitandó művelési terv szerint végzendő munkákat alapos ok nélkül elmulasztja, vagy nyilvánvalóan hanyagul vagy czélszerűtlenül teljesiti, a számára engedélyezett kölcsönnek még nem folyósitott részleteihez való igényjogosultságát elveszti, a kölcsönnek már kiszolgáltatott részletei és azok időközi kamatai azonnal esedékessé válnak, s a kölcsönvevő azokat, tekintet nélkül a rendes művelés esetére megállapitott visszafizetési határidőkre, egészben és egyszerre visszafizetni köteles. Ez esetben is a behajtás a 13. §. értelmében történik.

12. §.

A kölcsönből eredő fizetési kötelezettségek biztositása végett, a kölcsöntadó pénzintézetnek a kötelez-

Digitized by Google

vény bemutatása mellett előterjesztett kérelmére, az illető telekjegyzőkönyv vagy telekkönyvi betét birtoklapján a kérvény iktatószáma alatt röviden bejegyzendő, hogy a helyrajzi szám szerint megjelölt szőlőbirtokot a jelen törvény alapján a tőkeösszeg szerint kitett kölcsön terheli.

Ha a szőlőbirtok egy vagy több birtokrészlettel egy telekkönyvi jószágtestet alkot, vagy ha a szőlőbirtok valamely telekkönyvi birtokrészletnek csak egy részét képezi, a bejegyzéssel egyidejűleg a szőlőbirtokot lejegyzés utján, a netaláni összes terhek egyetemleges átvitelével, vagy ugyanabban a telekjegyzőkönyvben vagy telekkönyvi betétben külön telekkönyvi jószágtestté kell alakitani, vagy egy újonnan nyitott telekjegyzőkönyvbe vagy betétbe kell átvinni. Ehhez a lejegyzéshez a nyilvánkönyvi hitelezők beleegyezése nem szükséges.

A kölcsön, ennek kamatja és törlesztési járadéka, a 17. §. értelmében fizetendő kezelési díj, az esetleges késedelmi kamat, a behajtási költség és a kölcsön erejéig kibocsátható kötvények értékesitéséből esetleg származó árfolyam-veszteség (15. §. negyedik bekezdése), az illető szőlőbirtokon fekvő oly terhet képez, mely birói árverés esetében a szőlődézsma-, urbéri és más hasontermészetű válsággal azonos elbánásban részesül (1881 : LX. t.-cz. 184. §-a, 189. §-a *c)* pontja és utolsó bekezdése).

13. §.

Aki a kölcsön kamatját és törlesztési járadékát s a kezelési díjat az illető év november havának 1-sö napjáig (9. §.) a hitelező pénzintézet pénztárába nem fizeti be, november 1-től, mint az esedékesség napjától, évi 5% késedelmi kamatot köteles fizetni a 15. §.

Digitized by Google

értelmében alakitott tartalékalap javára attól az összegtől, amelylyel hátralékban maradt.

A kölcsönző pénzintézet az adósok járulékhátralékairól, még pedig:

azokra a hátralékosokra nézve, akik adójukat a kir. adóhivatalnál fizetik, szolgabirói járásonkint;

azokra nézve, akik adójukat a községnél (városnál) fizetik, községenkint (városonkint) elkülönitett kimutatásokat készit, és ezeket a kormánybiztos ellenjegyzésével ellátva (6. §.), november hó 20-ikáig az illetékes pénzügyigazgatóságoknak megküldi.

A pénzügyigazgatóság a kimutatott hátralékok nyilvántartására, biztositására, beszedésére és behajtására nézve az 1883: XLIV. t.-cz. értelmében jár el.

A pénzintézet által kiállitott és a kormánybiztos által ellenjegyzett hátralék-kimutatás, úgyszintén ennek a királyi pénzügyigazgatóság által hitelesitett teljes vagy kivonatos másolata a birósági eljárásban a végrehajtható közokirat minőségével bir. (1881: LX. t.-cz. 1. §-a.)

Ha az adóstól, ennek ingóságaira intézett végrehajtás utján,

1. **állami, törvényhatósági és községi adók,**
2. **vizrendezési, vizlecsapolási, talajjavitási kölcsön és költségjárulékok,**
3. **szőlődézsma-váltság,**
4. **urbéri és más hasontermészetű váltság,**
5. **a jelen törvény alapján felvett kölcsönből fennálló tartozás czimén oly összeg hajtatott be, amely ezeket az összes tartozásokat nem fedezi, a behajtott összegből ennek kimeritéséig az emlitett tartozásoknak a mult évekből származó hátralékai, még pedig az 1. és 2. alattiak saját sorrendjükben egészen, ezután a 3., 4.**

Digitized by Google

és 5. alattiak egyenlő elsőséggel, arányos levonással törlesztendők.

A mult évekből származó hátralékok teljes kiegyenlitése után, a fenmaradó összeg, az előző bekezdésben megállapitott sorrend szerint, a behajtás napjáig esedékessé vált, de be nem fizetett folyó tartozások fedezésére forditandó.

Felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy egyetértőleg a földmivelésügyi ministerrel, és a szerződő pénzintézet meghallgatása után, oly hegyvidékekre nézve, ahol a szüret november 1-je előtt nem tartható meg. vagy a must addig nem forrt ki, a befizetési határnapot deczember 1-éig elhalaszthassa, mindazonáltal a tartalékalap abbeli igényének épségben tartása mellett, hogy az évi 5%-os késedelmi kamat a november 1-ére megállapitott esedékességi határnaptól számitandó és fizetendő.

Felhatalmaztatik továbbá a pénzügyminister, hogy a hátralékok behajtása körüli eljárást, a közadók kezeléséről szóló 1883 : XLIV. törvényczikknek az árverési eljárást szabályozó rendelkezéseitől eltérőleg, rendeleti uton úgy szabályozhassa, hogy a tömeges kényszereladások lehetőleg mellőztessenek.

14. §.

A 7. §. *a)* pontjában emlitett korlátolt egyetemleges kötelezettség akként értendő, hogy ha az egyetemlegességi kötelékbe tartozó valamelyik kölcsönvevőtől saját egyéni tartozása összes ingóságaira és ingatlanaira intézett végrehajtás foganatositása után sem találna fedezetet, a fedezetlen hiány az egyetemlegességi kötelékbe tartozó többi tagtól, kölcsönbeli részesedésük arányában felosztva, hajtandó be.

Digitized by Google

15. §.

A jelen törvény értelmében adandó kölcsönök kamatja és törlesztési járadékának biztositására tartalékalap képezendő. E czélból a szerződő pénzintézet a kölcsön folyósitása napján a kölcsönösszeg egyévi kamatja- és törlesztési járadékának megfelelő összeget biztositék gyanánt készpénzben a pénzügyminister által kijelölendő állami pénztárba fizet be.

A pénzügyminister a befizetett összegeket gyümölcsözőleg helyezi el.

Amennyiben a jelen törvény alapján adott kölcsönök kamatja, törlesztési járadéka és kezelési díja a 9., illetőleg a 11. §-ban megállapitott esedékességi napra, illetőleg határidőre teljesen nem folyna be, az első sorban a tartalékalap kamatjaiból, és amennyiben ezek elégtelenek lennének, a tartalékalap tőkéjéből fedezendő, s a pénzügyminister a hiányzó összegeket a hitelező pénzintézetnek ki fogja szolgáltatni.

Ha a kölcsön a 11. §. rendelkezései értelmében egyszerre esedékessé vált, a pénzintézetnek jogában van a pénzbeszerzés czéljából ennek a kölcsönnek erejéig kibocsátott kötvények (16. §.) értékesitésénél esetleg szenvedett árfolyamveszteséget is a tartalékalapból követelni, s a pénzügyminister köteles ez árfolyamveszteséget is a pénzintézetnek a tartalékalapból kiszolgáltatni.

Az államkincstár köteles a tartalékalapot a még vissza nem fizetett kölcsönök egy évi kamatja és törlesztési járadékának magasságában fentartani, esetleg minden esedékességi határidő előtt kiegésziteni.

A tartalékalap más czélra, mint kizárólag az esedékes kamatok és törlesztési járadékok, és kezelési

Digitized by Google

díjak fedezésére felhasználható nem lévén, más czélra sem közigazgatási, sem birói úton nem foglalható le.

A tartalékalap addig, amig a jelen törvény alapján engedélyezett kölcsönök teljesen és hiánytalanul vissza nem fizettettek, illetőleg a kölcsönösszeg beszerzésére kibocsátható összes kötvények be nem váltattak, nem oszlatható fel.

Mihelyt a kölcsönvevő kölcsönét valamennyi járulékával együtt teljesen törlesztette, a tartalékalapból az az összeg, amelyet érte a kölcsön felvételekor a pénzintézet befizetett, a gyümölcsöző elhelyezésből eredő kamataival együtt, neki kiadandó.

Ebből a kijárandóságból azonban levonandó az az összeg, amelylyel a kölcsönvevő a tartalékalapnak esetleg tartozik, úgyszintén az az összeg, a mely az államkincstár által a tartalékalapnak előlegezett és a kölcsön törlesztése napjáig meg nem térült kiegészitésekből a kölcsönre, ennek az összes törlesztetlen kölcsönökhöz mért aránya szerint, esik. A tartalékalapnak, annak feloszlatásakor, esetleg mutatkozó vagyona, amennyiben az érdekeltek ahhoz való igényeiket az alap feloszlatásától számitott öt év alatt nem érvényesitenék, az államkincstárt illeti.

16. §.

A jelen törvény értelmében kölcsönöket adni szerződésileg kötelezett pénzintézet a szükséges pénz beszerzése czéljából kölcsönkövetelései erejéig oly kötvényeket bocsáthat ki, amelyek s az azokhoz kiadandó kamatszelvények a tőkekamat- és járadékadó, valamint az általános jövedelmi pótadó és szelvény-bélyegilleték alól, ugy minden más bélyegkötelezettség, illeték és

Digitized by Google

adó alól felmentetnek, és azok részére teljes bélyeg-, eték- és adómentesség a jövőre nézve is biztosittatik.

Ezek a kötvények óvadékképeseknek és arra alkalmasaknak nyilvánittatnak, hogy azokba a községek, testületek, alapitványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyámoltak és gondnokoltak (1885 : VI. t.-cz. 13. §-a) pénzei, úgyszintén a hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsözőleg elhelyeztessenek és végre, hogy szolgálati és üzleti biztositékokra fordittathassanak akkor, amidőn a biztositékok az azok tekintetében fennálló szabályok szerint nem készpénzben teendők le.

A pénzintézet fentebb emlitett kölcsönkövetelései a jelen §. értelmében kibocsátandó kötvények összeségének biztositékául szolgálnak, azokra végrehajtás nem intézhető, s azokra vonatkozólag, a csőd folytán való értékesités esetét kivéve, harmadik személyek jogokat egyáltalán nem szerezhetnek.

A pénzintézet elleni végrehajtás vagy csőd esetében megfelelően alkalmazandók a záloglevelek biztositásáról szóló 1876 : XXXVI. t.-cz. 22—25., valamint 27. és 28. §-ainak rendelkezései, az eljárásra vonatkozó későbbi módositásokkal. Az idézett törvényczikk 24. és 27. §-aiban emlitett vagyon alatt a pénzintézetnek a jelen törvény alapján keletkezett kölcsönkövetelését kell érteni.

A 6. §. szerint kirendelt kormánybiztos kötelessége ellenőrizni azt, hogy a pénzintézet kötvényeket csakis az alapul szolgáló kölcsönkövetelései erejéig bocsásson ki és hogy az adott kölcsönök után befolyó kamat- és törlesztési járadékok a szükséglet erejéig az eme kölcsönök alapján kibocsátott kötvények ese-

Digitized by Google

dékes szelvényeinek és kisorsolt czímleteinek beváltására fordittassanak.

17. §.

Az egész művelet érdekében szükséges felügyelet, ellenőrzés és útmutatások költségeinek fedezésére kezelési díj szedendő.

Ez a kezelési díj, amely a kölcsönvevő által kölcsöne engedélyezésétől kezdve annak teljes törlesztéseig fizetendő, addig, amig az engedélyezett kölcsönök összege 25 millió forintot elért, évenkénti öt-tized százalékban, azontúl három-tized százalékban állapittatik meg, de a kölcsönnek nem a kötelezvény szerinti teljes összegétől, hanem annak csak ama részösszegeitől számitandó, amelyek szőlővesszők (szőlőoltványok) és karók beszerzése, a szőlő termőképességének beálltáig szükséges művelési s esetleg talajforgatási költség czímén folyósittatnak.

A kezelési díj, a kölcsön engedélyezése után következő november hó 1-jétől kezdve évenként előre fizetendő, a kölcsönvevő azonban addig, mig kölcsönének törlesztése kezdődik, a kezelési díjnak, számlája terhére, a pénzintézet által való előlegezését kivánhatja.

A kezelési díj addig, amig a kölcsönösszegből folyósitandó részletek ki nem merittettek, évről-évre fokozatosan számitandó fel, abban a mértékben, amelyben a kölcsönnek a kezelési díj alapjául szolgáló s fent meghatározott részösszegei évről-évre folyósittatnak.

A felügyeletnek, ellenőrzésnek és útmutatások megadásának feladata a földmivelésügyi ministert illeti meg, aki azonban e feladatnak tényleges helyi gyakorlását saját főfelügyelete és folytonos ellenőrködés mel-

Digitized by Google

lett a kölcsönt adó pénzintézetre átruházhatja. Ebben az esetben a kezelési díj a pénzintézetet illeti és addig az ideig, mig az engedélyezett kölcsönök öt millió forintot túl nem haladnak, ha az öt-tized százalék kezelési díj összege a tényleges kezelési költséget nem fedezné, ennek a pénzintézet részéről igazolandó többletét az államkincstár megtéríti. Az államkincstárnak ez a kötelezettsége azonban, ha az engedélyezett kölcsönök összege az öt millió forintot túlhaladja, azonnal megszünik.

A kezelési díj a jelen törvény 13. §-a értelmében hajtatik be.

18. §.

A jelen törvény alapján adandó kölcsönök felvételére, lebonyolitására és telekkönyvi biztositására kiállitott mindennemű iratok, beadványok és okmányok, a teljesitett fizetésekről kiállitott nyugtatványok, valamint a kölcsönök telekkönyvi bejegyzése és törlése teljesen bélyeg- és illetékmentesek.

19. §.

A jelen törvény rendelkezései csak azokra a kölcsönökre terjednek ki, amelyek 1910. évi deczember hó 31-éig vétettek fel.

20. §.

Jelen törvény végrehajtásával a földmivelésügyi, a pénzügyi és az igazságügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

VI. TÖRVÉNYCZIKK

az 1896. évi állami költségvetésről

Szentesitést nyert 1896-ik évi május hó 11-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi május hó 12-én.)

1. §.

Az 1896. évre a magyar korona országainak

rendes kiadásai:

Négyszázharminczhétmillió háromszáznyolczvanhatezer hétszázhuszonhat o. é. forintban;

átmeneti kiadásai:

Kilenczmillió négyszáznegyvenhétezer kétszáztizenkilencz o. é. forintban;

beruházási kiadásai:

Tizenkilenczmillió ötszáznyolczvanezer kilenczszázhuszonegy o. é. forintban;

rendkivüli közösügyi kiadásai:

Hatmillió hatszázhuszonnyolczezer háromszázhét o. é. forintban

állapittatnak és ajánltatnak meg.

2. §.

Ez összegek a következő fejezetek, czímek és rovatok szerint oszlanak meg:

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		***A*) Rendes kiadások.**			
I.		**A királyi udvartartás költségei**	. . .	. . .	4,650.000
II.		**Ő cs. és ap. királyi Felsége kabineti irodája és e kabineti iroda nyugdijai**	. . .	. . .	78.185
III.		**Országgyülés:**			
	1	A főrendiház kiadásai	. . .	61.280	
	2	A képviselőház kiadásai	. . .	1,679.739	
	3	A magyar delegácziő kiadásai	. . .	6.000	
	4	Az állami közös függő adósságot ellenőrző bizottság kiadásai	. . .	7.000	
		Együtt (III. fejezet, 1—4. czím)	. . .	. . .	1,754.019
		Átvitel	. . .	. . .	6,482.204

Digitized by Google

Fejezet	Czim		Rovatonkint	Czimenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .	. . .	. . .	6,482.204
IV.		Az 1896. évre megállapitott **közösügyi kiadásokból** a magyar korona országait illető összeg	. . .	. . .	27,306.034
V.		Az 1849. évtől az 1867. évig tényleg fennállott **központi kormány közegeinek nyugdijai** átalányképen	. . .	. . .	32.940
VI.		**Nyugdijak:**			
	1	Országgyülés: *a)* főrendiház	. . .	3.434	
		b) képviselőház	. . .	19.917	
	2	Állami számvevőszék	. . .	49.952	
	3	Ministerelnökség	. . .	21.810	
	4	Ő cs. és ap. kir. Felsége személye körüli ministerium	. . .	22.057	
	5	Horvát-szlavon-dalmát ministerium	. . .	2.025	
	6	Pénzügyministerium		75.400	

Digitized by Google

	8	Kereskedelemügyi ministerium	. . .	1,010.000	
	9	Földmívelésügyi ministerium	. . .	602.264	
	10	Vallás- és közoktatásügyi ministerium	. . .	382.000	
	11	Igazságügyi ministerium	. . .	1,785.000	
	12	Honvédelmi »	. . .	748.600	
		Együtt (VI. fejezet, 1—12. czím)	. . .	. . .	8,113.059
VII.		**Állami adósságok**:			
	1	Az 1867. évi XV. törvényczikkben elvállalt államadósági járulék:			
		Évi járulék folyó pénzértékben	17,385.075		
		Évi járulék ezüstben	11,776.000		
		Évi törlesztési járulék folyó pénzértékben	1,000.000		
		Évi törlesztési hányad ezüstben	150.000		
		Összesen (1. czím)	. . .	30,311.075	
		Átvitel	. . .	30,311.075	41.934.237

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czimenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	. . .	30,311.075	41,934.237
	2	Földtehermentesités és örökváltságok:			
		Kamatok	7,817.236		
		Járadékok	109.549		
		Tőketörlesztés	695.300		
		Kárpótlások	150.000		
		Póttized kárpótlások	1,500.000		
		Kezelési költségek	8.500		
		Összesen (2. czím)	. . .	10,280.585	
	3	Szőlődézsmaváltság:	20.000		
		Kárpótlások: tőkében	22.000		
		kamatban			

Digitized by Google

	Összesen (3. czím) . . .		53.000	
4	Maradvány- és irtványföldek megváltása:			
	Kárpótlás: tőkében	50.000		
	kamatban	1.250		
	Kezelési költségek	2.250		
	Összesen (4. czím) . . .		53.500	
5	Italmérési jogok után adott kártalanitási tőkék kamataira és törlesztésére az 1888. évi XXXVI. t.-cz. alapján:			
	Kamatok	10,236.838		
	Tőketörlesztés	593.800		
	Kezelési költségek	6.500		
	Összesen (5. czím) . .		10,837.138	
	Átvitel . . .		51,535.290	41,934.237

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat . . .		51,535.298	41,934.237
	6	Az 1888. évi XXXII. t.-cz. alapján kibocsátott $4^1/_2$%-os adómentes államvasuti aranykölcsön:			
		Kamatok	9,620.525		
		Tőketörlesztés	487.900		
		Kezelési költségek	15.023		
		Összesen (6. czím) . . .		10,123.448	
	7	Az 1888. évi XXXII. t.-cz. alapján kibocsátott $4^1/_2$%-os adómentes államvasuti ezüstkölcsön:			
		Kamatok	5,308.200		
		Tőketörlesztés	265.000		
		Kezelési költségek	8.150		
		Összesen (7. czím) . . .		5,581.350	

Digitized by Google

8	Az 1870. évi X. t.-cz. alapján felvett sorsolási kölcsön:			
	Évi járadék	1,224.000		
	Jutalékátalány a »Wiener Bankverein«-nak	40.000		
	Kezelési és sorsolási költségek	1.000		
	Összesen (8. czím) . . .		1,265.000	
9	Az 1880. évi VIII., 1881. évi XI. és XXXII., 1887. évi XXXII., 1888. évi VI. és 1892. évi XXI. t.-cz. alapján kibocsátott 4%-os magyar aranyjáradék-kölcsön:			
	Kamatok	32,463.200		
	Kezelési költségek	91.720		
	Összesen (9. czím) . . .		32,554.920	
	Átvitel . . .		101,060.016	41,934.237

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat . . .		101,060.016	41,934.237
	10	Az 1892. évi XXI. t.-cz. alapján kibocsátott 4%-os magyar koronajáradék-kölcsön:			
		Kamatok	21,240.000		
		Kezelési költségek	23.500		
		Összesen (10. czím) . . .		21,263.500	
	11	Az 1880. évi XX. t.-cz. alapján felvett tiszai és szegedi nyereménykölcsön:			
		Évi járulék	2,461.960		
		Kezelési költségek	5.200		
		Összesen (11. czím) . . .		2,467.160	
	12	Az 1895. évi XVI. t.-czikk alapján kibocsátott 3%-os aldunai Vaskapu-szabályozási kölcsön:			
		Kamatok	675.000		
		Törlesztés	48.000		
		Kezelési költségek	1.950		

Digitized by Google

		A közös függő adósság kezelési költségeiből Magyarországot terhelő 30%	39.840		
		Pénztári jegyek, bírói, árva- és közjegyzői letétek kamataira, továbbá a pénztári jegyek előállítási költsége és bankjutalék	1,537.924		
		A tiszai és szegedi alap pénzeiből állami kiadások fedezésére igénybe vett összegek évi járulékaira .	1,929.593		
		Összesen (13. czím)	. . .	3,507.357	
		Együtt (VII. fejezet, 1—13. czím)	. . .	. . .	129,022.983
VIII.		**Kamatbiztositást élvezett és más vasutak átvétele folytán elvállalt adósságok:**			
	1	Az 1876. évi L. t.-cz. alapján a keleti vasut megváltása folytán a részvények beváltására felvett 9,989.300 frtnyi kölcsön:			
		Kamatok	568.463		
		Tőketörlesztés	35.938		
		Kezelési költségek	8.595		
		Összesen (1. czím)	. . .	612.996	
		Átvitel	. . .	612.996	170,957.220

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat . . .		612.996	170,957.220
	2	Az 1880. évi XXXVIII. t.-cz. alapján a tiszavidéki vasut megváltása folytán elvállalt adósság:			
		15,750.000 frtnyi sorsjegykölcsön:			
		Kamatok	616.036		
		Törlesztés	202.964		
		Kezelési költségek	290		
		Összesen (2. czím) . . .		819.290	
	3	Az 1880. évi XLIV. t.-cz. alapján a zágráb—károlyvárosi vasutvonal megvétele folytán a cs. kir. szab. déli vasuttársaságnak fizetendő évi járulék 32. és 33.		285.600	

Digitized by Google

1	Az 1889. évi XIV. t.-cz. alapján az első magyar-gácsországi vasut magyar vonalának megváltása folytán elvállalt adósság:		
	I. kibocsátású elsőbbségi kölcsön kamatai . . .	361.206	
	I. » » » tőketörlesztése	24.133	
	II. » » » kamatai . . .	128.846	
	II. » » » tőketörlesztése	21.717	
	III. » » » kamatai . . .	86.059	
	III. » » » tőketörlesztése	6.729	
	Az 1888. évi XVII. t.-cz. alapján felvett egyesitett vasuti beruházási kölcsönből az első magyar-gácsországi vasutra eső részösszeg kamataira és tőketörlesztésére	177.418	
	Kezelési költségek	2.000	
	Összesen (4. czím) . . .		808.108
	Átvitel . . .		2,525.994 170,957.220

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
				forint	
		Áthozat	. . .	2,525.994	170,957.220
	5	Az 1889. évi XV. t.-cz. alapján a budapest-pécsi vasut megváltása folytán elvállalt adósság:			
		Az elsőbbségi kölcsön kamatai	368.192		
		» » » tőketörlesztése	34.000		
		Kezelési költségek	1.410		
		Összesen (5. czím)	. . .	403.602	
	6	Az 1890. évi XXXI. t.-cz. alapján a magyar északkeleti vasut megváltása folytán elvállalt adósság:			
		Beruházási kölcsön	481.564		
		Kezelési költségek	900		
		Összesen (6. czim)	. . .	482.464	
	7	Az 1891. évi XXV. t.-cz. alapján a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság magyarországi vasutvonalainak megváltása folytán elvállalt évi			

Digitized by Google

	6·5 millió arany forintnyi részösszeg után a 17%-ot meghaladó 2% felpénztöbblet	130.000		
	Az osztrák-magyar államvasut-társaság által a magyar kormány rendelkezésére bocsátott 5 millió frtnyi előleg évi törlesztési járadéka . .	250.000		
	Az arad-temesvári vasut elsőbbségi és részvény-adósságának évi törlesztési járadéka	288.745		
	Összesen (7. czím) . . .		10,267.245	
	Együtt (VIII. fejezet, 1—7. czím) . . .		. . .	13,679.305
IX.	**Előlegezések a vasuti kamatbiztositás alapján**	. . .	. . .	558.008
X.	**Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükséglete** . .	. . .	. . .	8,139.078
XI.	**Állami számvevőszék**:			
	Személyi járandóságok	136.049		
	Dologi kiadások	9.200		
	Együtt (XI. fejezet) . . .		. . .	145.249
	Átvitel . . .		. . .	193,478.860

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .	. . .	. . .	193,478.860
XII.		**Közigazgatási bíróságok:**			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások	. . .	. . .	40 535
XIII.		**Miniszterelnökség:**			
	1	A miniszterelnökség költségei:			
		Személyi járandóságok	112.260		
		Dologi kiadások	86.650		
		Összesen (1. czím)	. . .	198.910	
	2	A fiumei és a magyar-horvát tengerparti kormányzó és személyzete költségei:			
		Személyi járandóságok	30.850		
		Dologi kiadások	7.300		
		Összesen (2. czím)	. . .	38.150	
	3	Rendelkezési alap	. . .	200.000	
		Együtt (XIII. fejezet, 1—3. czím)	. . .	. . .	437.060

Digitized by Google

XIV.		**Ő cs. és ap. királyi Felsége személye körüli ministerium:**			
		Személyi járandóságok	59.292		
		Dologi kiadások	12.300		
		Együtt (XIV. fejezet)	. . .	. . .	71.592
XV.		**Horvát-szlavon-dalmát minister és személyzete:**			
		Személyi járandóságok	35.500		
		Dologi kiadások	7.340		
		Együtt (XV. fejezet)	. . .	. . .	42.840
XVI.		**Belügyministerium:**			
	1	Központi igazgatás és föltehermentesitési pénzalap m. kir. igazgatósága:			
		Személyi járandóságok	408.900		
		Dologi kiadások	45.500		
		Összesen (1. czím)	. . .	454.400	
		Átvitel	. . .	454.400	194,070.887

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		454.400	194,070.887
	2	Országos levéltár:			
		Személyi járandóságok	35.874		
		Dologi kiadások	4.000		
		Összesen (2. czím) . . .		39.874	
	3	Vármegyék közigazgatási-, árva- és gyámhatósági kiadásai	. . .	5,409.500	
	4	Főispánok és a budapesti főpolgármester, valamint a főispáni titkárok fizetései és lakpénzei	. . .	352.712	
	5	Anyakönyvi kiadások:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	878.236	
	6	Szinművészeti kiadások:			
		A magy. kir. operaház állami javadalmazása . .	215.000		
		A magy. kir. operaház 315.000 frtos kölcsönének törlesztésére	19.750		
		A budapesti nemzeti szinház állami javadalmazása	53.000		
		A budapesti nemzeti szinház 450.000 frtos kölcsönének törlesztésére	38.000		

Digitized by Google

	A kolozsvári nemzeti szinház állami segélyezésére	20.000		
	A budapesti nemzeti szinházi alapok jövedelméből a szinház segélyezésére	27.300		
	A magyar szinészegyesület segélyezésére	5.000		
	A vidéki magyar szinészet segélyezésére	10.000		
	Összesen (6. czím) . . .		402.050	
7	Közegészségügyi kiadások :			
	Egészségügyi tanács	8.000		
	Bacteriologiai és egészségtani intézet	4.600		
	Betegápolási költségek	796.775		
	Himlőoltási költségek	81.500		
	Járványok és más rendkivüli okoknál fogva felmerülhető költségek	25.000		
	A trachoma elfojtására szánt költségek	60.000		
	Diphteria elleni gyógy-serumtermelő intézet . . .	9.720		
	Tébolydai kiadások	632.169		
	Vegyes és előre nem látható közegészségügyi kiadások	2.000		
	Lelenczek és törvénytelen ágyból származott gyermekek tápdíjai	31.000		
	Összesen (7. czím) . . .		1,650.764	
	Átvitel . . .		9,187.536	194,070.887

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		9,187.536	194,070.887
	8	Közbiztonsági kiadások:			
		Közbiztonsági alap	150.000		
		Országos csendőrség és a predeali nemzetközi vasuti állomáshoz kirendelt személyzet szükséglete	4,631.374		
		Fő- és székvárosi államrendőrség szükséglete . .	1,653.489		
		Toloncz-kiadások: *a)* vidéki	41.000		
		b) fővárosi	49.505		
		Életmentési díjak	800		
		Hulla-kifogásokért vagy egyébként talált hullák feljelentéseért járó jutalomdíj	1.000		
		Összesen (8. czím) . . .		6,527.168	
	9	Közjótékonysági kiadások:			
		A kolozsvári Szt.-Erzsébet aggháznak I. Ferencz Ő Felsége alapitványa folytán kijáró 2000 mázsa só ára fejében	5.802		
		Zárdák segélyezése a betegek ápolásáért	4.168		
		A budapesti gyermekkórház-egyesület segélyezé-			

Digitized by Google

	A budapesti önkéntes mentő-egylet segélyezésére	5.000		
	A m. orsz. tűzoltó-szövetkezet segélyezésére s a kiküldendő biztosok költségeinek fedezésére . .	2.000		
	A budapesti első gyermekmenhely-egylet segélyezésére	3.000		
	A budapesti önkéntes mentő-egyesület segélyezésére	6.000		
	A fehér-kereszt-egyesület segélyezésére	5.000		
	A budapesti szünidei gyermektelep-egyesület segélyezésére	1.000		
	A budapesti általános poliklinikai egyesület segélyezésére	1.000		
	Összesen (9. czím) . . .		39.470	
10	Általános közigazgatási kiadások:			
	Hivatalos lap költsége	8.800		
	Országos törvények és rendeletek tárának költségei	40.600		
	Távirati kiadások	25.000		
	Útlevelek kiállításával járó költségek	5.660		
	Előre nem látható költségek	6.000		
	Átvitel	86.060	16,754.174	194,070.887

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat	86.060	15,754.174	194,070.887
		Karhatalmi költségek	5.000		
		Országgyülési képviselők választása és a választók névjegyzékének kiigazitása alkalmával felmerülő költségekre	16.000		
		Katonai előfogati díjpótlékokra szükséges költségek	8.500		
		Összesen (10. czím) . . .		116.560	
		Együtt (XVI. fejezet, 1—10. czím) . . .		. . .	15,870.734
XVII.		**Pénzügyministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	830.746		
		Dologi kiadások	192.800		
		Összesen (1. czím) . . .		1,023.546	
	2	Pénzügyi közigazgatási bíróság:			

Digitized by Google

	Dologi kiadások	2.500		
	Összesen (2. czím) . . .		109.951	
3	Pénzügyigazgatóságok, fő- és székvárosi adófelügyelő, központi díj- és illetékkiszabási hivatal:			
	Személyi járandóságok	2,443.273		
	Dologi kiadások	506.983		
	Összesen (3. czím) . . .		2,950.256	
4	Kataszteri helyszinelési felügyelőségek és a kolozsvári kataszteri igazgatóság:			
	Személyi járandóságok	172.785		
	Dologi kiadások	44.297		
	Összesen (4. czím) . . .		217.082	
5	Állami pénztárak:			
	Személyi járandóságok	125.894		
	Dologi kiadások	13.500		
	Összesen (5. czím) . . .		139.394	
	Átvitel . . .		4,440.229	209,941.621

Digitized by Google

Fejezet	Czim		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		4,440.229	209,941.621
	6	Adóhivatalok:			
		Személyi járandóságok	1,661.589		
		Dologi kiadások	219.070		
		Összesen (6. czím) . . .		1,880.659	
	7	Pénzügyőrség:			
		Személyi járandóságok	2,338.529		
		Dologi kiadások	751.975		
		Összesen (7. czím) . . .		3,090.504	
	8	Jogügyi igazgatóságok:			
		Személyi járandóságok	97.452		
		Dologi kiadások	4.424		
		Összesen (8. czím) . . .		101.876	
	9	Kincstári ügyészségek:			
		Személyi járandóságok	63.935		

Digitized by Google

	Összesen (9. czím)	. . .	71.613	
10	Pénzügyi törvényszékek Horvát-Szlavonországban .	. . .	6.161	
11	Országos kataszteri felmérés:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	617.209	
12	Bányászati és erdészeti akadémia Selmeczbányán és bányász-iskolák:			
	Személyi járandóságok	97.426		
	Dologi és üzleti kiadások	53.190		
	Összesen (12. czím)	. . .	150.616	
13	Egyenes adók és földtehermentesitési pótlékok:			
	a) Kezelési, kivetési és beszedési költségek . . .	632.243		
	b) A hadmentességi díjról szóló 1880. évi XXVII. t.-cz. 6. §-a értelmében, a külön alap javára fordítandó	851.387		
	c) A horvát-szlavon földtehermentesitési adósság évi törlesztési kamat- és kezelési szükséglete .	361.757		
	Összesen (13. czím)	. . .	1,845.387	
	Átvitel	. . .	12,204.245	902,941.621

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		12,204.245	209,941.621
	14	Fogyasztási- és italadók:			
		a) Beszedési költségek	1,298.489		
		b) A mezőgazdasági szeszfőzdék részére járó jutalmak	1,350.000		
		c) Fogyasztási adóvisszatérítések és kiviteli jutalmak felosztásából	1,620.800		
		d) A zárt városokat, valamint a nyilt községeket az 1888. évi XXXV. t.-czikk 69. §-a alapján megillető részesedési jutalék	1,200.000		
		e) A volt határőrvidéki községeket az 1888. évi XXXV. t.-czikk 69. §-a értelmében megillető kamatjárandóság	23.000		
		f) Horvát-Szlavonország átalánya az italmérési jövedéket illetőleg	1,000.000		
		Összesen (14. czím) . . .		6,492.289	

Digitized by Google

	Személyi járandóságok	280.888		
	Dologi kiadások	125.596		
	Összesen (15. czím) . . .		415.484	
16	Bélyeg:			
	Személyi járandóságok	9.803		
	Dologi kiadások	385.337		
	Összesen (16. czím) . . .		395.140	
17	Jogilletékek és díjak kezelési költségei	. . .	39.000	
18	Fémjelzés kezelési és üzemi kiadásai	. . .	12.186	
19	Út-, hid- és révvám Horvát-Szlavonországban . . .	. . .	20.280	
20	Dohányjövedék:			
	Dohányjövedéki központi igazgatóság	103.076		
	Vétel	17,741.056		
	Gyártás	5,313.994		
	Eladás	1,203.232		
	Összesen (20. czím) . . .		24,361.358	
	Átvitel		43,939.982	209,941.621

Digitized by Google

Fejezet	Czim		Rovatonkint	Czimenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		43,939.982	209,943.621
	21	Lottojövedék	. . .	1,514.505	
	22	Sójövedék	. . .	2,517.404	
	23	Perköltségek	. . .	40.485	
	24	Állami jószágigazgatóságok:			
		Személyi járandóságok	43.582		
		Dologi kiadások	12 930		
		Összesen (24. czím)	. .	56 512	
	25	Állami jószágok	. . .	144.258	
	26	Bányaigazgatóságok és számvevő-osztályok	. . .	179.636	
	27	Fémbányászat és opálbánya	. . .	2,766.483	
	28	Fémkohászat	. . .	3,857.972	
	29	Pénzverés és fémbeváltás	. . .	13,626.157	
	30	Vasművek:			
		a) Pénzügyministeri vasműosztály, mint a vasgyárak központi vezetősége	19.218		
		b) Vasgyárak	7,414.782	7,434 000	

Digitized by Google

	[illegible]		[illegible]	
32	Sótermelés		955.684	
33	Felhagyott bányaművek és a bányászat körüli egyházi és jótékony czélok	. . .	76.343	
34	Bányakapitányságok:			
	Személyi járandóságok	74.932		
	Dologi kiadások	16.909		
	Összesen (34. czím)	. . .	91.841	
35	Állami nyomda:			
	Személyi járandóságok	241.520		
	Dologi kiadások	383.650		
	Összesen (35. czím)	. . .	625.170	
36	Állami épületek	. . .	66.991	
37	Budapesti állami hidak	. . .	174.668	
38	Különféle kiadások	. . .	539.706	
	Együtt (XVII. fejezet, 1—38. czím)	. . .	. . .	78,619.990
	Átvitel	. . .	. . .	288,561.611

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .	. . .	. . .	288,561.611
XVIII.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	*a)* Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	487.718		
		Dologi kiadások	144.336		
		b) Tarifa-bizottság és vasuti tisztképző tanfolyam .	8.000		
		c) Vasuti kormánybiztosok	2.000		
		d) Műszaki kiképzés elősegitésére és utazási ösztöndíjakra	4.000		
		Összesen (1. czím)	. . .	646.054	
	2	Államépitészeti hivatalok:			
		Személyi járandóságok	633.015		
		Dologi kiadások	142.750		

Digitized by Google

	a) Állami közutak fentartása	3,076.300		
	b) Az 1890. évi I. t.-cz. 23. §-a értelmében létesitendő állami alapra, a törvényhatóságoknak közútjaik és hidjaik fentartására, és az e czimeken elvállalt kötelezettségek teljesitésére	500.000		
	c) Törzskönyvek, távolsági térképek és közuti térkép elkészitésére	20.000		
	Összesen (3. czim) . . .		3,596.300	
4	Ipari, kereskedelmi és külkereskedelmi czélok:			
	1. Ipari és kereskedelmi oktatás előmozditására . .	351.415		
	2. Az ipar és kereskedelem fejlesztésére	260.000		
	3. Külkereskedelmi czélokra	150.000		
	4. Kereskedelmi és ipari ösztöndijakra	2.457		
	Összesen (4. czim) . . .		763.872	
5	Posta, távirda és távbeszélő:			
	Személyi járandóságok	6,910.000		
	Dologi kiadások	6,076.000		
	Összesen (5. czim) . . .		12,986.000	
	Átvitel . . .		18,767.991	288,561.611

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	. . .	18,767.991	288,561.611
	6	Magyar királyi postatakarékpénztár:			
		a) Személyi járandóságok	226.771		
		b) Dologi kiadások	79.850		
		c) Üzleti kiadások	403.000		
		d) A postatakarékpénztári tanács költségei . . .	2.000		
		e) Nyugdíjak	3.900		
		f) Az ezredéves országos kiállitáson való részvétel költségeire	10.000		
		g) Az 1885. évi IX. t.-czikk 7. és 8., illetőleg az 1889. évi XXXIV. t.-czikk 5. §-ai értelmében a tartalékalap képzésére	207.279		
		Összesen (6. czím)	. . .	932.800	
	7	Tengeri hajózás:			
		1. Tengerészeti igazgatás:			
		Személyi járandóságok	115 086		

Digitized by Google

	2. Szakoktatás:			
	Személyi járandóságok	24.780		
	Dologi kiadások	13.168		
	Összesen (7. czím) . . .		351.634	
8	M. kir. államvasutak:			
	Személyi járandóságok	24,296.555		
	Dologi kiadások	3,611.820		
	Rendes fentartási és üzemi kiadások	25,674,000		
	Átalakitási munkák	3.231,000		
	Rendes kiadások	686.625		
	Összesen (8. czím) . . .		57,500.000	
9	M. kir. államvasutak gépgyára:			
	Személyi járandóságok	265.340		
	Dologi kiadások	105.700		
	Üzemi és fentartási kiadások	6,274.500		
	Összesen (9. czím) . . .		6,645.540	
	Átvitel . . .		84,197.965	288,561.611

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czimenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		84,197.965	288,561.611
	10	Diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár:			
		Személyi járandóságok	302.770		
		Dologi kiadások	122.400		
		Üzemi és fentartási kiadások	5,766.715		
		Összesen (10. czím) . . .		6,191.885	
	11	Budapesti kir. zálogházak	. . .	225.000	
	12	Mértékhitelesítés. Fegyvervizsgálati és borvizsgálati bizottságok:			
		Személyi járandóságok	11.700		
		Dologi kiadások	16.460		
		Összesen (12. czím) . . .		28.160	
	13	Statisztikai hivatal:			
		Személyi járandóságok	87.956		
		Dologi kiadások	139.000		
		Összesen (13. czím)		226.956	

Digitized by Google

		Személyi járandóságok	70.350		
		Dologi kiadások	52.800		
		Összesen (14. czím)		132.150	
		— Együtt (XVIII. fejezet, 1—14. czím)			91,002.116
XIX.		**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	320.709		
		Dologi kiadások	166.592		
		Összesen (1. czím)		487.301	
	2	Állami erdők		5,297.164	
	3	Erdőfelügyelőségek:			
		Személyi járandóságok	147.450		
		Dologi kiadások	9.000		
		Összesen (3. czím)		156.450	
		Átvitel		5,940.915	379,563.727

Digitized by Google

Fejezet	Czím.		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat	. . .	5,940.915	379,563.727
	4	Erdőőri szakiskolák	. . .	50.205	
	5	Országos erdei alap	. . .	100.000	
	6	Gödöllői koronauradalom és állami lótenyészintézetek:			
		1. Lótenyészintézeti központi igazgatás	38.808		
		2. Méneskari hadapródiskola	6.000		
		3. Ménesbirtok-gazdaságok és gödöllői koronauradalom	2,722.296		
		4. Mének	1,088.415		
		5. Méntelepek	1,436.763		
		6. Lóversenyek és a vidéki versenyek segélyezésére	30.000		
		7. Lótenyésztési jutalmak	15.000		
		8. Közös csikólegelők előmozditására	15.000		
		9. Tenyészanyag vásárlására és a káposztásmegyeri kanczatelep szükségletére	15.000		
		Összesen (6. czím)	. . .	5,367.282	
	7	Állategészségügy:			
		Személyi járandóságok	146.926		
		Dologi kiadások	119.162		
		Összesen (7. czím)		266.088	

Digitized by Google

	[illegible]		. .	766.810	
9	Állattenyésztés és tejgazdaság:				
	Személyi járandóságok	27.610			
	Tenyésztési, oktatási, gazdasági és dologi kiadások	193.400			
	Összesen (9. czím)		. . .	221.010	
10	Országos vizépitészeti és talajjavitási hivatal:				
	Személyi járandóságok	47.600			
	Dologi kiadások	97.820			
	Összesen (10. czím)		. . .	145.420	
11	Folyammérnöki hivatalok:				
	Személyi járandóságok	157.465			
	Dologi kiadások	125.494			
	Összesen (11. czím)		. . .	282.959	
12	Vizi munkálatok		. . .	405.307	
13	Kulturmérnöki hivatalok:				
	Kulturmérnöki hivatal	203.390			
	Kassai vizmesteri iskola	9.000			
	Közegészségügyi mérnöki szolgálat	19.155			
	Összesen (13. czím)		. . .	231.545	
	Átvitel		. . .	13,777.850	379,563.727

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	. . .	13,777.850	379,563.727
	14	Halászat:			
		Személyi járandóságok	7.450		
		Dologi kiadások	12.000		
		Összesen (14. czím)	. . .	19.450	
	15	Vinczellér-iskolák, borászat, országos borászati kormánybiztos és szőlőszeti s borászati felügyelők .	. . .	122.201	
	16	Kincstári birtokok	. . .	145.228	
	17	A kincstári birtokok peres ügyeinek kezelésével járó perköltségek	. . .	10.420	
	18	Gazdasági műszaki hivatal:			
		Személyi járandóságok	16.550		
		Dologi kiadások	5.000		
		Összesen (18. czím)	. . .	21.550	
	19	A mező- és közgazdaság különböző ágai	. . .	262.619	
	20	Mezőgazdasági statisztika és káros rovarok elleni			

Digitized by Google

	21	Meteorologiai és földmágnességi központi intézet:			
		Személyi járandóságok	22.941		
		Dologi kiadások	15.204		
		Összesen (21. czím) . . .		38.145	
	22	Selyemtenyésztés emelésére	. . .	2,345.000	
	23	Földtani intézet:			
		Személyi járandóságok	35.360		
		Dologi kiadások	21.600		
		Összesen (23. czím) . . .		56.960	
		Együtt (XIX. fejezet, 1—23. czím) . . .		. . .	16,832.693
XX.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	294.362		
		Dologi kiadások	57.800		
		Összesen (1. czím) . . .		352 162	
	2	Országos közoktatási tanács:			
		Személyi járandóságok	10.600		
		Dologi kiadások	3.300		
		Összesen (2. czím) . . .		13.900	
		Átvitel . . .		366.062	396,396.420

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		. . .		366.062	396,396.420
	3	Budapesti kir. egyetem:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	825.932	
	4	Kolozsvári egyetem:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	341.618	
	5	Budapesti középiskolai tanárképző intézet, a vele kapcsolatos gyakorló főgymnasium és a »báró Eötvös József-collegium«:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	71.393	
	6	Kolozsvári középiskolai tanárképző intézet:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	17.232	
	7	József-műegyetem:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	280.983	
	8	Kassai kir. jogakadémia:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	26.588	
	9	Érdemes egyetemi magántanárok jutalmazására .	. . .	6.000	
	10	Utazási ösztöndíjak felsőbb iskolai tanárjelöltek			

Digitized by Google

	Személyi járandóságok és dologi kiadások	263.618	
12	Állami gymasiumok:		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	535.921	
13	Állami reáliskolák:		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	748.597	
14	Felekezeti-, törvényhatósági- és községi középiskolák segélyezésére	403.700	
15	A középiskolai internatusok, alumneumok és convictusok segélyezésére	11.900	
16	Állami felsőbb leányiskolák:		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	306.898	
17	Vizsgálati bizottmányok	15.900	
18	Utazási ösztöndíjak középiskolai tanárjelöltek számára . . .	6.000	
19	A debreczeni ev. ref. collegium részére az Apaffy-alapitvány kárpótlásául	4.000	
20	Népnevelési tanfelügyelőségek:		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	263.344	
	Átvitel . . .	4,318.716	336,396.420

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat . . .		4,318.716	396,396.420
	21	Elemi népiskolák	. . .	1,812.966	
	22	Felső nép- és polgári iskolák	. . .	861.088	
	23	Népnevelési intézetek közös szükséglete	. . .	356.060	
	24	Elemi és polgári férfi tanitó-képzők:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	468.165	
	25	Elemi- és polgári tanitónő-képzők:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	319.134	
	26	Felekezeti képezdei tanárok illetményeinek kiegészitésére	. . .	3.000	
	27	Kisdedóvónők és menedékház-vezetőnők képzése .	. . .	59.700	
	28	Kisdedóvó intézetek és menedékházak	. . .	210.000	
	29	Testi nevelés	. . .	11.000	
	30	Budapesti állami ipariskola:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	74.830	

Digitized by Google

32	Állami felső kereskedelmi tanoda:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	49.575	
33	Keleti kereskedelmi tanfolyam	. . .	13.000	
34	Kereskedelmi iskolák segélyezésére	. . .	28.500	
35	Bábaképezdék:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	52.770	
36	Siketnémák tanintézete Váczon:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	44.580	
37	Siketnémák oktatására képesitő tanfolyam:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	6.357	
38	Vakok országos tanintézete Budapesten:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	50.202	
39	A vakok országos tanintézetéből kilépő növendékek segélyezésére, az ápoldai alap tiszta jövedelme .	. . .	2.957	
40	A hülyék és gyenge elméjüek országos tanintézete:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	22.928	
41	Balatonfüredi »Erzsébet« szeretetház:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	15.543	
42	Ösztöndijak és segélyezések	. . .	63.683	
	Átvitel	. . .	8,919.754	396,396.420

Digitized by Google

Fejezet	Czim		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
				forint	
		Áthozat		8,919.754	396,396.420
	43	Képzőművészet és művészi ipar	. . .	45.760	
	44	Festészeti mesteriskola:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	16 276	
	45	Országos mintarajziskola és rajztanárképző:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	66 070	
	46	Iparművészeti iskola:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	54.980	
	47	Zeneművészet fejlesztése	. . .	8.500	
	48	Országos zeneakadémia:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	58.272	
	49	Országos szinművészeti akadémia:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	14.193	
	50	Országos muzeum és könyvtárbizottság	. . .	15.000	
	51	Magyar nemzeti muzeum:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .	. . .	156.683	
	52	Országos képtár és magyar történelmi képcsarnok:			
		[illegible]		12.360	

Digitized by Google

	Személyi járandóságok és dologi kiadások	29.478	
54	**Technologiai iparmuzeum:**		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	26.720	
55	**Műemlékek országos bizottsága:**		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	10.000	
56	Műemlékek fentartása	26.200	
57	A magyar tudományos akadémia segélyezése	40.000	
58	A magyar földrajzi, földtani és természettudományi társulat segélye	6.000	
59	A nápolyi »Stazione Zoologicá«-nak segélyezésére	1.252	
60	Tudományos, irodalmi vagy művészi pályán működő segélyre szorult egyének vagy ilyenek családjainak istápolására	10.000	
61	Közegészségtani előadások díjazására a jogakadémiákon	600	
62	A nemzetközi földmérés berlini központi irodájának fentartási költségeihez	285	
63	Egyházak segélyezésére	504.172	
		10,052.555	396,396.420

Digitized by Google

Fejezet	Czim		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		10,052.555	396,396.420
	64	Állami tanintézetek épitésére felvett kölcsönök törlesztése:			
		I. Befejezett épitkezések:			
		1. Az eddigelé létesitett épületek költségeire az országos tanitói nyugdíj- és gyám-alapból felvett és 1892. év végével 3,891.566 frt 04 krt tevő kölcsön törlesztésére IV-ik részletül	231.794		
		2. Az eddigelé létesitett épületek költségeire a magyar vallásalapból felvett és 1892. év végével 491.631 frt 81 krt tevő kölcsön törlesztésére IV. részletül	29.283		
		3. Az eddigelé létesitett épületek költségeire az egyetemi alapból felvett és 1892. év végével 526.537 frt 26 krt tevő kölcsön törlesztésére IV. részletül	31.362		
		4. Az eddigelé létesitett épületek költségeire több alapból felvett és 1892. év végével 2,079.491 forint 06 krt tevő kölcsön IV. törlesztési részletéül	123.861		
		II. Be nem fejezett épitkezések:			
		5. A kolozsvári egyetemi boncztani intézet 354.325 frt épitési és belső felszerelési költségeinek			

Digitized by Google

6. A kolozsvári egyetem egészségtani és élettani intézetének építésére és belső felszerelésére forditott 216.801 frt kamata és törlesztési 11-ik részlete	11.924		
7. A mármaros-szigeti állami férfitanitóképző telkének és épületének vásárlására felvett 90.000 frt, valamint annak bővitésére felveendő 48.167 frt, együtt tehát 138.167 frt kölcsön 12-ik törlesztési részlete	7.599		
8. A budapesti állami ipariskola és technologiai iparmuzeum épületének felépitésére forditott 349.940 frt kamata s törlesztésére 10-ik részletül	19.246		
9. A technologiai iparmuzeum s állami ipariskola új épületének belső felszerelésére felvett 57.411 frt kölcsön 8-ik törlesztési részlete	3.158		
10. A székely-udvarhelyi állami reáliskola épitésére eddig felvett 97.616 frt kölcsön kamata és törlesztésére 7-ik részlet	5.369		
11. A brassói állami felső kereskedelmi és faipariskola épületének létesitésére felveendő 63.157 frt kölcsön kamata és 6-ik törlesztési részlete	3.474		
12. A budapesti egyetemi boncztani intézet létesitésére felveendő 450.000 frt kölcsönből az 1896. év végeig beruházandó mintegy 300.000 frtnak kamata és 4-ik törlesztési részlete fejében .	16.500		
13. A Beleznay-telken a műegyetem czéljaira emelendő épület költségeire felveendő 181.382 frt kölcsön kamata és 6-ik törlesztési részlete fejében	9.979		
Átvitel	513.037	10,052.555	396,396.420

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	513.037	10,052.555	396,396.420
		14. A budapesti VII. ker. állami gymnasium elhelyezésére szükséges épület létesitésére forditandó 234.872 frt és illetőleg a telek egy részének eladása után befolyó 46.000 frt levonása után felveendő 188.872 frt kölcsön kamata és 6-ik törlesztési részlete fejében	10.388		
		15. A második mesteriskola épületének létesitésére felveendő 30.000 frt kölcsön kamata és 5-ik törlesztési részlete	1.650		
		16. A pozsonyi állami felsőbb leányiskola épületének kibővitésére, valamint az új helyiségek belső felszerelésére felveendő 58.478 frt kölcsön kamata és 5-ik törlesztési részlete	3.216		
		17. A kolozsvári állami tanitónőképző épületének létesitésére felveendő 115.000 frt kölcsön kamata és 5-ik törlesztési részlete	6.325		
		18. A pozsonyi állami reáliskola számára emelendő épület telkének megvételére és az épület létesitésére felveendő 193.150 frt kölcsön kamata és 5-ik törlesztési részlete	10.623		
		19. A győri állami főreáliskola épitési költségeire a város által felajánlott 55.000 frton felül kölcsön utján fedezendő 67.000 frt kamata és 4-ik			

Digitized by Google

20. A fogaí tanítóképző intézmények felépítésére felveendő 50.000 frt kölcsön kamata és 4-ik törlesztési részlete	2.750		
21. A dévai állami elemi és felső leányiskola épületére felveendő 42.987 frt kamata és 4-ik törlesztési részlete	2.364		
22. A fiumei áll. iskolák épületének telkére felveendő 135.000 frt kölcsön kamata és 4-ik törlesztési részlete	7.425		
23. A beszterczebányai állami felső leányiskola telkére és épületére felveendő 100.000 frt kamata és 4-ik törlesztési részlete	5.500		
24. A kassai áll. felsőbb leányiskola épületére, belső felszerelésére és tanszerbeli felszerelésére felveendő 197.000 frtból az 1896. év végéig igénybe veendő 143.000 frt kölcsön kamata és 4-ik törlesztési részlete	7.865		
25. Állami elemi és polgári iskolák épületeinek létesítésére felveendő 1,396.000 frtból az 1896. év végéig igénybe veendő 896.000 frt kamata és 4-ik törlesztési részlete	49.280		
26. A kolozsvári egyetem központi épületének folytatólagos kiépítésére felveendő 410.000 forint kamata és 4-ik törlesztési részlete	22.550		
Átvitel	646.658	10,052.555	396,396.420

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	646.658	10,052.555	396,396.420
		27. A nagyszebeni főgymnasium telkére és épületére az 1896. év végéig felveendő 174.720 frt kölcsön kamata és 4-ik törlesztési részlete	9.610		
		28. Az iparművészeti muzeum és iskola építésére és belső felszerelésére szükséges 1,264.456 frt kamata és 4-ik törlesztési részlete	69.545		
		29. A budapesti egyetemen létesitendő I. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére az 1896. év végéig felhasználandó 370.000 forint kamata és 4-ik törlesztési részlete	20.350		
		30. A budapesti egyetemen létesitendő II. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére szükséges 300.000 forint kamata és 4-ik törlesztési részlete	16.500		
		31. A temesvári tanitóképző épületének létesitésére felveendő 46.500 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	2.558		
		32. A budapesti II. ker. áll. tanitónőképző épületének kibővitésére, valamint az új helyiségek felszerelésére felveendő 156.737 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	8.620		
		33. A brassói áll. elemi és polgári leányiskola szá-			

Digitized by Google

12.870 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	708		
34. A soproni kereskedelmi akadémia számára épületvásárlásra és az épület átalakítására felveendő 51.500 frt 3-ik részlete	2.883		
35. A budapesti VIII. ker. gymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges 348.000 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	19.140		
36. A fiumei áll. leányiskola építésére felveendő 160.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	8.800		
37. Az eperjesi áll. kisdedóvónő-képző intézet telkére, épületére és belső felszerelésére felveendő 108.200 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	5.951		
38. A pozsonyi áll. kisdedóvónő-képző intézeti tanfolyam mintaóvodájára szükséges 17.400 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	957		
39. A losonczi tanitóképző internátusának kibővitésére szükséges 25.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	1.375		
40. A nagyváradi bábaképezde épületének kibővitésére és belső felszerelésére szükséges 42 600 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	2.343		
41. A szombathelyi bábaképezde épületére és belső felszerelésére szükséges 65.525 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	3.604		
42. A lugosi áll. gymnasium épületére és belső felszerelésére szükséges 148.400 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	8.162		
Átvitel	827.764	10,052.555	396,396.420

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat	827.764	10,052.555	396.396.420
		43. A zalaegerszegi gymnasium épületére és belső felszerelésére szükséges 161.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	8.855		
		44. A fehértemplomi gymnasium épületére szükséges 90.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	4.950		
		45. Az országos mintarajziskola és rajztanárképző épületének kibővitésére, valamint a jelenlegi épület megváltására felveendő 427.212 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	23.497		
		46. A képzőművészeti kiállitási épület létesitésére felveendő 300.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	18.128		
		47. A kolozsvári állami felsőbb leányiskola telkére és épületére felveendő 120.000 frtból a város által fedezendő 20.000 forinton felül 1896. évben felveendő 30.000 frt kamata és első törlesztési részlete	1.650		
		48. A budapesti I. kerületi gymnasium telkére és épületére szükséges 460.000 forintból 1896. évben felveendő 100.000 frt kamata és első törlesztési részlete	5.500		

Digitized by Google

		25.000 frt kamata és első törlesztési részlete	1.375		
		50. A budapesti VI. kerületi reáliskola telkére felveendő 120.000 frt kamata és első törlesztési részlete	6.600		
		51. A hülyék és gyenge elméjűek intézetének államositása folytán átveendő telek és épület megváltási ára fejében felveendő 124.000 frt kamata és első törlesztési részlete	6.820		
		Összese 1 (64. czim) . . .		905.139	
		Együtt (XX. fejezet, 1—64. czim) . . .		. . .	10,957.694
XXI.		**Igazságügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	222.881		
		Dologi kiadások	71.106		
		Összesen (1. czim) . . .		293.987	
	2	Királyi Curia:			
		Személyi járandóságok	504.446		
		Dologi kiadások	23.000		
		Összesen (2. czim) . . .		527.446	
		Átvitel . . .		821.433	407,354.114

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		821.433	407,354.114
	3	Királyi táblák:			
		Személyi járandóságok	1,145.984		
		Dologi kiadások	101.600		
		Összesen (3. czím) . . .		1,247.584	
	4	Királyi főügyészségek:			
		Személyi járandóságok	72.990		
		Dologi kiadások	10.880		
		Összesen (4. czím) . . .		83.870	
	5	Királyi törvényszékek és járásbíróságok:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . . .		9,249.290	
	6	Királyi ügyészségek:			
		Személyi járandóságok	1,164.103		
		Dologi kiadások	1.401.580		

Digitized by Google

	Személyi járandóságok	396.529		
	Dologi kiadások	662.058		
	Összesen (7. czím) . . .		1,058.587	
8	Büntetéspénzek országos alapja		471.426	
9	Telekkönyvezés:			
	Személyi járandóságok	7.322		
	Dologi kiadások	340		
	Összesen (9. czím) . . .		7.662	
10	Az 1889. évi XLV. t.-cz. alapján alkalmazott birák személyi járandóságai és törvények szerkesztése		48.800	
11	Országos birósági vegyészeti intézet:			
	Személyi járandóságok	7.040		
	Dologi kiadások	1.700		
	Összesen (11. czím) . . .		8.740	
	Együtt (XXI. fejezet, 1—11. czím . . .		. . .	15,563.075
	Átvitel . . .		. . .	422,917.189

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	422,917.189
XXII.		**Honvédelmi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	238.939		
		Dologi kiadások	92.041		
		Összesen (1. czím)	. . .	330.980	
	2	Honvédségi intézetek:			
		Központi ruharaktár	68.113		
		Központi fegyvertár és lőszer-bizottság	45.336		
		Ludovika akadémia	441.702		
		Honvéd-menház	37.642		
		Összesen (2. czím)	. . .	592.793	

Digitized by Google

5	Kerületi parancsnokságok		338.486	
6	Csapatok:			
	1. Pénzbeli illetékek	5,370.112		
	2. Elhelyezés	2,090.853		
	3. Élelmezés	2,103.840		
	4. Lóeleség	796.504		
	5. Ruházat és felszerelés	1,093.459		
	6. Betegápolási költségek	160.734		
	7. Töltények beszerzése	405.026		
	8. Pótlovazás	669.018		
	Összesen (6. czím)		12,689.546	
7	Csendőrségi költségek		28.391	
8	Honvéd hadbiróság		78.119	
9	Honvéd hadbiztosság		118.313	
10	Honvéd számvevőség		134.647	
11	Alapitványi helyek a közös katonai intézetekben		67.400	
	Együtt (XXII. fejezet, 1—11. czím)			14,469.537
	Rendes kiadások összege			**437,386.726**

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		***B*) Átmeneti kiadások és beruházások.**			
		I. Átmeneti kiadások.			
I.		**Állami számvevőszék:**			
		Az állami számvevőszék épületének alapos tatarozására és javitására, a hivatali helyiségek átalakitására és a berendezés részbeni megújitására szükséges 35.000 frtból utolsó részletül	. . .	. . .	10.000
II.		**Ministerelnökség:**			
	1	A ministerelnöki épület helyreállitási és javitási költségeire	. . .	5.000	
	2	Gróf Andrássy Gyula emlékszobrára folytatólagosan	. . .	30.000	
	3	Milleniumi műemlékek:			
		a) Szent István-szoborra	. . .	30.000	
		b) az ország 7 pontján felállitandó emlékszobrokra	. . .	148.000	
	4	Milleniumi ünnepi költségekre	. . .	50.000	
	5	1848/49-iki honvédek segélyezésére és az azzal kapcsolatos kezelési költségekre	. . .	400.000	
		Együtt (II. fejezet, 1—5. czím)	. . .	. . .	663.000

Digitized by Google

		[illegible] alapos helyreállitására szükséges 16.404 frtból I. részletként	. . .	. . .	8.202	
IV.		**Belügyministerium:**				
	1	A polgárositott magyar határőrvidéken fennálló házközösségi intézménynek megszüntetésével járó rendkivüli kiadásokra az 1885. évi XXIV. t.-cz. alapján:				
		Személyi járandóságok	34.380			
		Dologi kiadások	1.100			
		Összesen (1. czim)	. . .	35.480		
	2	Csendőrségi tárkarabélyok folytatólagos beszerzésére	. . .	51.200		
	3	Országos határrendezési és határigazitási költség . .	. . .	6.000		
	4	A volt román-bánáti XIII. sz. határőrezredből alakitott vagyonközség erdőgazdaságának állami ellenőrzése folytán felmerülő költségekre	. . .	600		
	5	A m. k. operaháznál alkalmazandó magyar énekesek s énekesnők kiképzésére szolgáló ösztöndijak . .	. . .	8.000		
	6	Törvény-előkészités és szerkesztés czéljaira	. . .	15.000		
	7	A magyar-román határrendezésből kifolyó háromszögelési munkálatok keresztülvitele alkalmával felmerülő költség	. . .	10.000		
	8	Torontál vármegyei jegyzői szantanfolyam segélyezésére	. . .	1.000		
		Átvitel	. . .	97.280	681.202	

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	. . .	97.280	681.202
	9	A fő- és székvárosi m. kir. államrendőrségi rabkórház kibővitésére szükséges felszerelések, orvosi műszerek, továbbá az államrendőrség részére szükséges egyéb berendezésekre	. . .	4.000	
	10	Az 1896. évi országos kiállitás területén felállitandó rendőrkapitányság és rendőr-őrcsapat szervezéséből egyszersmindenkorra fölmerülő költségekre . . .	. . .	30.557	
	11	A m. kir. operaháznál és a budapesti nemzeti szinháznál az 1896. évi országos kiállitás alkalmával felmerülő rendkivüli költségekre	. . .	174.159	
	12	A belügyministerium egészségügyi osztálya részéről kiállitandó grafikai rajzok és térképek előállitásából felmerülő költségekre	. . .	550	
	13	A m. kir. csendőrség kiállitásának költségeiből a belügyi tárczát terhelő részösszeg fedezésére . .	. . .	1.000	
		Együtt (IV. fejezet, 1—13. czím)	. . .	. . .	307.546
V.		**Pénzügyministerium:**			
	1	A rendelkezés alá jutott állami tisztviselők illetményeire	. . .	5.000	
	2	Az állami javaknál a bérhátralékok leszámolásának keresztülvezetésére, a telepitvényes ügyek lebonyolitására, és az állami javak eladásának előkészitésére szükséges tervek és helyszini szemlék költsé-			

Digitized by Google

	[illegible]		3.400	
4	Az 1883. évi XLI. t.-cz. alapján felvett 6,764.800 frtnyi jelzálogkölcsön kamat- és tőketörlesztésére		475.000	
5	Az állami javak eladásának előmozditása czéljából felvett záloglevélkölcsönök tőke- és kamattörlesztésére; még pedig:			
	$4^1/_2$%-os: 1884. évi kölcsön	52.195		
	1885. » »	63.003		
	1886. » »	25.591		
	4%-os: 1886. » »	4.990		
	1887. » »	20.045		
	1889. » »	550		
	esetleges rendkivüli tőketörlesztésekre	173.626		
	Összesen (5. czim)		340.000	
6	A Rába és mellékfolyóinak szabályozására		19.800	
7	Az ezüstár hanyatlása folytán sujtott bányavidékek iparának segélyezésére s azok részére adható kölcsönökre		100.000	
8	Fémbeszerzésekre		3,028.867	
9	Egyes állomáshelyeknek a mostaninál magasabb lakbérosztályzatba leendő besorozása esetén az állami alkalmazottaknak járó lakpénztöbbletekre		33.000	
10	A Budapesten alkalmazott és szolgálattételre beosztott alsóbbrendű nős vagy családos állami tisztviselőknek az országos kiállitás évében adandó segélyekre		120.000	
11	A Budapesten alkalmazott és szolgálattételre beosztott nős vagy családos altiszteknek és szolgáknak az orsz. kiállitás évében nyujtandó segélyekre		40.000	
	Átvitel		4,185.067	988.948

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
				forint	
		Áthozat	. . .	4,185.067	988.748
	12	Istvánfalva telepes községnek iskola épitésére állami előlegül	. . .	3.940	
	13	Petroleum mély furásokra előlegképen	. . .	50.000	
		Együtt (V. fejezet, 1—13. czím)	. . .	. . .	4,239.007
VI.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság szerződésszerű segélyezésére	. . .	570.000	
	2	Egyéb tengeri hajózási vállalatok szerződésszerű segélyezésére és felügyelésére	. . .	192.000	
	3	Az 1893. évi XXII. t.-cz. alapján a tengeri szabadhajózás segélyezésére	. . .	80.000	
	4	Az 1895. évi XXXIV. t.-czikk alapján a tengeri hajók épitésének segélyezésére	. . .	50.000	
	5	Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására	. . .	4.000	
	6	Tengerészeti gyüjteményekre az ezredéves kiállitás czéljaira és a kiállitás tengerészeti csoportjának rendezésére	. . .	15.000	
	7	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság segélyezésére az 1894. évi XXXVI. t.-cz. alapján	. . .	400.000	
	8	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására	. . .	4.000	
	9	A balatontavi gőzhajózási társaság segélyezésére . .	. . .	6.000	
	10	A szabadalmi hivatal és tanács első beruházása és berendezése	. . .	20.000	

Digitized by Google

		Együtt (VI. fejezet, 1—11. czím)			1,345.000
VII.		**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1	Az 1896. évi ezredéves országos kiállitás igazgatási költségeire		20.000	
	2	Gazdasági szakoktatás körében		42.400	
	3	Vizügyi szolgálat körében		142.000	
	4	Phylloxera rovar ellen való védekezés czéljaira		241.800	
	5	A kincstári birtokokon folyamatban levő és folyamatba teendő telepitési műveletek fejlesztése és előkészitése czéljából helyszini szemlék, felmérések, egyéb munkálatok s a telepités érdekében foganatositandó másszerű intézkedések, a régibb telepitvények rendezése, egyházi és iskolai épületekkel való ellátása		25.000	
	6	A kincstári fürdők balneotechnikai fejlesztésére, a szükséges beruházások és épitkezések eszközlésére s a hazai magángyógyfürdők emelése érdekében teendő beruházások, tanulmányok, geologiai felvételek és vegyelemzések s a nevezetesebb fürdők ismertetésének terjesztésére		25.000	
	7	Gazdasági ismeretek terjesztése: magyar-óvári növénytermelési kisérleti állomás fejlesztése, budapesti állat-élettani és takarmányozási kisérleti állomás, chemiai intézet, földtani intézet felszerelése stb.		12.150	
	8	Meteorologiai intézetnél		2.500	
	9	Az 1896. évben Budapesten tartandó nemzetközi gazda-kongressus költségeire		35.000	
		Együtt (VII. fejezet, 1—9. czím)			545.850
		Átvitel			7,118.605

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat			7,118.605
VIII.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	Magyarország néprajzi leirásának költségeire 12-ik évi átalány		6.000	
	2	A budapesti királyi tudomány-egyetemi kör segélyezésére		1.500	
	3	Felekezeti-, törvényhatósági-, valamint községi középiskoláknál befektetésekre		100.000	
	4	A középiskolai tanárok részére tartandó rendkivüli tanfolyamok költségeire (természetrajzi, geographiai, nyelvészeti)		1.000	
	5	Egy classika-philologiai realis encyclopédia szerkesztői és irói költségeire szükséges 2.000 frt 4-ik részlete		500	
	6	A magyar nemzeti muzeum épületének tatarozási költségeire 6. részlet		5.000	
	7	Az iparművészeti múzeum régibb tartozásainak törlesztésére 4-ik részlet		4.000	
	8	A pozsonyi kereskedelmi akadémia épitkezésére nyuitandó 20.000 frt segély 3-ik részlete		5.000	

Digitized by Google

10	A magyar történelmi képcsarnok rongált állapotban fenmaradt képanyagának helyreállitására harmadik részlet	. . .	1.700	
11	Az ág. hitv. és evang. ref. hitv. egyházak alapjának gyarapitására	. . .	150.000	
12	A műegyetem czéljaira a Lánczy-féle házban bérelt helyiségekért	. . .	11.200	
13	A budapesti törvényszéki orvostani intézetben szükséges átalakitásokra II. és utolsó részletül	. . .	10.184	
14	Középiskolai műszavak szótárára egyelőre	. . .	500	
15	Nemzetiségi tankönyvekre	. . .	2.000	
16	Az országos mintarajziskola fedezetlen tartozásainak kiegyenlitésére	. . .	1.000	
17	Az iparművészeti iskola összes régibb tartozásainak kiegyenlitésére	. . .	4.940	
18	A nemzeti muzeum levéltári osztályának kiegészitésére II. részlet	. . .	20.000	
19	A balatonfüredi »Erzsébet« szeretetháznál szükséges épités és átalakitás költségeire	. . .	4.500	
	Átvitel	. . .	329.624	7,118.605

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Athozat	. . .	329.624	7,118,605
	20	A gyakorlati háztartás (főzőiskolák) intézményének létesitésére	. . .	4.000	
	21	A magyar földrajzi társaságnak a Balaton tudományos monografiájának kiadására segélyül	. . .	3.000	
	22	A budapesti általános poliklinikai egyesület segélyezésére	. . .	500	
	23	A »Szabad Lyceum« segélyezésére	. . .	300	
	24	Természetrajzi képekre	. . .	2.000	
	25	Középiskolai tanárok és tanárjelöltek számára készitendő tudományos kézi és segédkönyvekre . . .	. . .	6.000	
	26	Magyar fali és kézi térképek készitésének segélyezésére	. . .	2.000	
	27	Az athéni olympiai játékok meghonositása érdekében működő nemzetközi egyesületben Magyarország képviseltetésére	. . .	1.000	
	28	A szent-gotthárdi gymnasium épülete költségeihez állami segélyül	. . .	8.000	
	29	Az egredéves országos kiállitás alkalmából beér-			

Digitized by Google

		kezett történelmi okiratoknak a nemzeti múzeumban való összegyüjtése és lajstromozása költségeire	2.500	
	30	Az ezredéves országos kiállitás közoktatásügyi csoportja után fizetendő térdíjakra	10.000	
		Együtt (VIII. fejezet, 1—30. czim) . . .		368.924
IX.		**Igazságügyi ministerium:**		
	1	Központi igazgatás: felszereléskre	2.000	
	2	Az 1896. évi országos kiállitás czéljaira	20.000	
		Együtt IX. fejezet, 1—2. czim) . . .		22.000
X.		**Honvédelmi ministerium:**		
	1	A 10 népfölkelési huszárosztály számára 1—1 pótcsapat (félszázad erővel) rendszeresitendő, tehát a ruházat, felszerelés és fegyverzet beszerzésére 140.000 frt hat évre felosztva, a harmadik részlet . . .	23.400	
	2	Lőterek biztositására (kisajátitásokra), azok telepitésére és berendezésére még szükséges 435.000 frt négy évre felosztva, tehát a harmadik részlet . .	108.750	
		Átvitel . . .	132.150	7,509.529

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		132.150	7,509.529
	3	A lovassági ujonczoknak egy sorványban leendő kiképeztethetése czéljából a honvéd-lovasságnál felemelt legénységi és lólétszám elhelyezésére szükséges férőhelyek előállitására, a laktanya-telepek kibővitésére szükséges telkek megszerzésére, valamint a helyiségeknek felszerelésére és berendezésére 1,200.000 frt hat évre felosztva, harmadik részletként	. . .	200.000	
	4	A honvédség részére szükséges füstnélküli lőszer beszerzésére 2,097.240 frt öt évre felosztva, a második részlet	. . .	510.540	
	5	23 népfölkelési zászlóaljnak ismétlő-fegyverrel való ellátására szükséges 23.200 darab puska beszerzésére, a megkivántató fegyvertartozékokkal és az átvételi költségekkel 812.522 frt három évre felosztva, a második részlet	. . .	400.000	
	6	23 népfölkelési zászlóaljnak ismétlő-fegyverrel történő ellátása folytán szükséges ruházat, felszerelés és töltényekre, a kiszállitási költséggel együtt 1,276.970 frt négy évre felosztva, a második részlet . . .	. . .	348.000	

Digitized by Google

	részlet	. . .	259.000	
8	A népfelkelésnek kincstári járművekkel történt ellátása folytán az eddigi polgári kocsisok helyett alkalmazandó hajthonvédek ruházatának, felszerelésének beszerzésére szállítási költséggel együtt szükséges 60.000 frtból, mint első részlet	. . .	42.000	—
9	Az utász felszereléshez újonnan rendszéresitett csákány, és pedig századonkint 16 drb beszerzésére s szállítási költséggel együtt	. . .	17.000	
10	A központi fegyvertárnál az intézeti műhelynek gázmotorral és egyéb segédgépekkel való berendezésére	. . .	4.000	
11	A 3 dandár lovagló tanfolyam számára Szegeden, Váczon és Pécsett épitendő fedett lovardák költségeire szükséges 75.000 frtból egyelőre csak egy lovarda előállitására	. . .	25.000	
	Együtt (X. fejezet, 1—11. czím)	. . .	. . .	1,937.690
	Átmeneti kiadások összege	. . .	. . .	**9,447.219**

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
				forint	
		II. Beruházások.			
I.		**Állandó országház épitésére** az 1884. évi XIX. t.-czikk alapján	. . .	. . .	850.000
II.		**Belügyministerium:**			
	1	A pozsonyi orsz. kórház telkének, valamint az ezen kórház fölépitése előtt a telken fennállott épületeknek megváltására fizetendő nyolczadik részlet s a még fenmaradó tartozás 5%-os kamatja fejében	. . .	5.750	
	2	A belügyministerium hivatalos helyiségeinek új butorzattal való fokozatos fölszerelésére	. . .	1.500	
	3	A lipótmezei országos tébolydában a megromlott padlózat fokozatos helyreállitása, illetve parquettirozása 60.000 frtnyi költségének III. részlete .	. . .	15.000	

Digitized by Google

	4	A Nagy-Kallóban létesített országos tébolyda építésének vételárára és átalakitási költségeire, valamint felszerelésére a közigazgatási fog- és toloncházi alapból felvett 115.000 frt tőke és 4%-os kamatja törlesztésének II. részlete		10.000	
	5	Az országos kiállitási rendőr-őrcsapat elhelyezésére épitendő laktanya épitési költségeinek részbeni fedezésére a fog- és toloncházi alapból felvett 30.000 frt tőke és 4%-os kamatja törlesztésének I. részlete		2.194	
	6	A lipótmezei országos tébolydában létesitendő fürdők és sütőkemenczék költségeire a közigazgatási fog- és toloncházi alapból felvett 60.000 frt tőke és 4%-os kamatja törlesztésének I. részlete		4.387	
		Együtt (II. fejezet, 1—6. czim)			38.831
III.		**Pénzügyministerium:**			
	1	Épitkezésekre a dohányjövedéknél		400.000	
	2	Épitkezésekre az állami jószágoknál		150.000	
		Átvitel		550.000	888.831

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		550.000	888.831
	3	Beruházások a bányászat és pénzverésnél:			
		1. A körmöczbányai »Nándor«-altárna berendezésére	125.000		
		2. A szélaknai bányahivatal alá tartozó bányaműveknél teljesitendő feltárási munkálatokra .	60.000		
		3. A kapnikbányai bányák és zúzóműveknél újabb berendezésekre	10.000		
		4. »Finsterort«-táró és »Brenner«-táró társulati bányák vételárának I. törlesztési részlete . . .	10.000		
		5. A veresvizi zúzóművek kibővitésére	20.000		
		6. A Verespatakon felállitandó bányaiskola felépitésére és berendezésére	4.000		
		7. A gyulafehérvár-zalathnai helyi érdekű vasutra törzsrészvények ellenében	10.550		
		8. A tiszolcz-zólyom-brézói helyi érdekű vasutra törzsrészvények ellenében	50.000		
		9. Beruházások a vasműveknél:			
		a) A vasmű-vasutak épitésére felvett kölcsönök törlesztési részlete	127.400		
		b) Vajda-Hunyadon egy 4-ik nagy olvasztó épitésével és üzemével összefüggő berendezésekre, gyári terek rendezésére, munkás-			

Digitized by Google

		[illegible]	[illegible]		
		c) Kudsiron az ottani elavult és elkopott bocspőröly helyébe egy új gőzpőrölynek beszerzésére és felállitására	18.000		
		Összesen (3. czím)	. . .	496.950	
	4	A nagyszebeni pénzügyi épület újból fölépitésére forditandó s kölcsön utján beszerzendő	. . .	102.000	
		Együtt (III. fejezet, 1—4. czím)	. . .	. . .	1,148.950
IV.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
		Uj állami közutak és hidak épitése.			
		a) Magyarországban:			
	1	A Barcs és Terézienfeld közti Drávahid kölcsöntörlesztési költsége	. . .	22.450	
	2	Krassó-Szörény vármegyében a báziás-orsovai állami közuton levő 323. sz. Csernahidnak kőpillérekkel és vasfelszerkezettel leendő újból épitésére és azzal kapcsolatos munkákra III-ik részlet	. . .	10.000	
	3	Pozsonynál a Dunán épitett vasfelszerkezetű állandó hidra VIII. részlet, nemkülönben az 1890. évi XXXIII. t.-czikk értelmében a pozsony-szombathelyi vasut részére 6 éven át adandó 22.000 forintnyi hatodik évi járadékra	. . .	200.000	
	4	Komáromnál a Dunán létesitett vasfelszerkezetű állandó hidra VI. részlet	. . .	153.300	
		Átvitel	. . .	385.750	2,037.781

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czimenkint	Fejezetenkint
				forint	
		Áthozat	. . .	385.750	2,037.781
	5	Az Esztergom és Párkány közt építendő dunai vashid építésére és felügyelésére IV. részlet	. . .	185.500	
	6	A duna-tisza-közösközi alföldi transversalis állami közut kiépítésére III. részlet	. . .	160.000	
	7	Trencsén vármegyében a diószeg-jablunkai állami közuton, Trencsén város mellett levő vámos Vág-hid helyett építendő vasfelszerkezetű hid előmunkálataira és építési költségeire II. részlet	. . .	54.500	
		b) *Horvát-Szlavonországban:*			
	8	A zágrábi Száva-hid újbóli építésére és felügyelésére VII-ik részlet	. . .	35.000	
	9	A varasdi közuti Drávahid újból építésére I. részlet	. . .	15.000	
		Egyéb beruházások:			
	10	A fiumei kikötő építésére és felügyeletére:			

Digitized by Google

	Összesen (10. czím)	. . .	1,000.000	
11	A fiumei kikötő kövezési munkáira VII. részlet . .	. . .	15.000	
12	A »Secca pericolosa« zátonyon épitendő fénytorony épitési költségeihez való hozzájárulás II. és utolsó részlete	. . .	3.667	
13	Új vontató gőzös beszerzésére III. részlet	. . .	26.500	
14	Kisebb kikötők fejlesztésére III. részlet	. . .	20.000	
15	A távirda- és távbeszélő-hálózat fejlesztése és a posta és távirda részére megszerzett ingatlanok utáni részletörlesztések	. . .	200.000	
16	Vicinális vasutak segélyezésére	. . .	500.000	
17	Deés-zilahi vasutra VII. részlet	. . .	117.000	
18	Kiegészitési munkálatokra és leltárszaporitásra az állami vasutaknál:			
	a) Épitmények és felszerelések kiegészitésére . .	1,300.000		
	b) Leltárszaporitásra	200.000		
	Összesen (18. czím)	. . .	1,500.000	
	Átvitel	. . .	4,217.917	2,037.781

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		4,217.917	2,037.781
	19	Új építkezésekre és új forgalmi eszközök beszerzésére az állami vasutaknál:			
		a) Fahidaknak vasszerkezettel való kicserélésére XII. részlet	100.000		
		b) Miskolcz állomás és rendező pályaudvar kibővitésére V. részlet	140.000		
		c) Pozsony állomáson rendező pályaudvar épitésére IV. részlet	200.000		
		d) Kolozsvár állomás kibővitésére III. részlet . .	150.000		
		e) Temesvár-Józsefváros állomás kibővitésére és vonaláthelyezésekre III. részlet	150.000		
		f) Debreczen állomás kibővitésére II. részlet . .	200.000		
		g) Gázgyárak felállitására és bővitésére II. részlet	100.000		

Digitized by Google

	h) Folytatólagos fék-, világítási és fűtési berendezésekre	100.000		
	i) 172 drb. mozdony vételárának V. részlete . .	500.000		
	k) 1.200 drb. teherkocsi vételárának VIII. részlete	219.020		
	l) 576 drb. személykocsi vételárának VII. részlete	448.930		
	m) 4.000 drb. teherkocsi vételárának VI. részlete .	801.300		
	n) 624 darab személy- és kalauzkocsi vételárának IV. részlete	285.700		
	o) 8.000 drb. teherkocsi vételárának IV. részlete .	1,540.900		
	p) 1.200 drb. személy- és kalauzkocsi beszerzésére III. részlet	990.700		
	Összesen (19. czím)	. .	5,926.550	
20	Beruházások és új épitkezések a m. kir. államvasutak gépgyáránál és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyárnál	. . .	210.000	
	Együtt (IV. fejezet, 1—20. czím)	. . .	. . .	10,354.467
	Átvitel	. . .	. . .	12,392.248

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat	. . .	. . .	12,392.248
V.		**Földmívelésügyi ministerium:**			
	1	Állami erdőknél	. . .	229.661	
	2	Állami lótenyészintézeteknél	. . .	57.760	
	3	Gazdasági szakoktatás körében	. . .	162.805	
	4	Az állattenyésztésnél	. . .	14.000	
	5	Vizi munkálatokra Magyarországban és Horvát-Szlavonországban: A Dunán és Tiszán, valamint a mellékfolyókon végrehajtandó szabályozási munkálatokra, azok felvételére és felügyeletére, nemkülönben a Ferencz-csatorna tiszai torkolatának áthelyezésére	. . .	3,000.000	
	6	A vinczelléri iskoláknál	. . .	6.000	
	7	A kincstári birtokoknál	. . .	28.000	
	8	Selyemtenyésztésnél	. . .	50.000	
	9	Gazdasági ismeretek terjesztésénél: állat-élettani és talajmívelési kisérleti állomás czéljaira szükséges			

Digitized by Google

	10	Tordai kertmunkás iskolánál egy épület 10 tanulóra és egy lakás a munkavezetőnek és élelmezőnek .	. . .	5.500	
	11	Lugosi állami faiskolánál a Temes partján 4 sarkantyu emelése a part elhordása ellen	. . .	1.600	
		Együtt (V. fejezet, 1—11. czím)	. . .	. . .	3,557.826
VI.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	A »József« műegyetemen még hiányzó felszerelésekre	. . .	15.000	
	2	A kolozsvári egyetem élet- és egészségtani intézetének tanszerekkel való felszerelésére 7-ik részlet	. . .	4.000	
	3	A budapesti VI. ker. állami reáliskola bebutorozására és felszerelésére	. . .	3.000	
	4	A magyar nemzeti muzeum laboratoriumainak felszerelésére 6-ik részlet	. . .	1.000	
	5	Az országos képtár részére megkivántató szekrények beszerzésére 6-ik részlet	. . .	2.000	
	6	A magyar nemzeti muzeum ablakainak és padlójának, valamint több terme nagy butorzatának megújitására	. . .	4.000	
		Átvitel	. . .	29.000	15,950.074

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		29.000	15,950.074
	7	A kassai állami felsőbb leányiskola és polgári fiúiskola épületének létesitésére, belső felszerelésére és tanszerbeli alapfelszerelésére a város által biztositott 130.000 frton felül 1896. évben kölcsön útján beszerzendő	. . .	26.000	
	8	Állami elemi és polgári iskolák épületeinek létesitésére kölcsön útján beszerzendő	. . .	500.000	
	9	A kolozsvári egyetem központi épületének folytatólagos kiépitésére szükséges 410.000 forintból az 1896. évben kölcsön útján beszerzendő 4. részlet	. . .	110.000	
	10	A nagyszebeni főgymnasium telkére és épületére szükséges 255.000 forintból kölcsön utján beszerzendő 4-ik részlet	. . .	100.000	
	11	A budapesti egyetemen létesitendő I. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére szükséges 396.000 frtból az 1896. évben beruházandó 4-ik részlet .	. . .	70.000	
	12	A temesvári állami tanitóképző első berendezésére . . .	. . .	5.000	

Digitized by Google

13	A kolozsvári állami tanitónőképző intézet uj épületébe a légszesz- és vizvezeték bevezetésére, az épület belső felszerelésére és a kert rendezésére szükséges 16.000 frtnak 3-ik és utolsó részlete	. . .	6.000	
14	A budapesti II. ker. állami tanitónőképző intézet épületének kibővitésére és az uj helyiségek felszerelésére kölcsön útján beszerzendő utolsó részlet	. . .	50.000	
15	Az Ungvártt létesitett bábaképezde elhelyezésére szükséges 22.023 frtnak utolsó részlete	. . .	2.023	
16	A kolozsvári egyetem uj központi épületének belső berendezésére szükséges 25.000 forintnak 3-ik és utolsó részlete	. . .	9.000	
17	Állami középiskolák tanszerbeli alapfelszerelésére . .	. . .	10.000	
18	A budapesti VIII. ker. gymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére a város által fizetendő összegen felül szükséges 348.000 frtból kölcsön utján beszerzendő 3-ik részlet	. . .	18.000	
19	A pozsonyi főreáliskola butorbeli felszerelésére . . .	. . .	7.500	
20	A magyar történelmi képcsarnok metszetgyüjtemény szekrényeire	. . .	1.000	
21	A magyar történelmi képcsarnok felállitása alkalmából, képkeretek, kartonok és porte-feuillek tömeges beszerzésére 3-ik részlet	. . .	2.000	
	Átvitel	. . .	945.523	15,950.074

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
				forint	
		Áthozat		945.523	15,950.074
	22	Az eperjesi állami kisdedóvónő-képző intézet telkére, épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő		13.000	
	23	Az állami felsőbb leányiskolák könyvtárainak és tanszer-gyüjteményeinek kiegészitésére szükséges 5.000 frt 2-ik részlete		2.500	
	24	A nagyváradi bábaképezde új épületének kibővitésére és belső felszerelésére szükséges 42.600 frtból kölcsön útján beszerzendő 2-ik és utolsó részlet		17.000	
	25	A szombathelyi bábaképezde épületére és belső felszerelésére szükséges 65.525 frtból kölcsön útján beszerzendő 2-ik és utolsó részlet		10.000	
	26	A kolozsvári egyetem elmekórtani, gyógyszertani és általános kórtani intézeteinek pótlólagos felszerelésére		4.000	
	27	A lugosi állami gymnasium épületének létesitésére és belső felszerelésére szükséges 148.400 frtból kölcsön útján beszerzendő 2-ik részlet		68.400	

Digitized by Google

28	A zalaegerszegi gymnasium épületére és belső felszerelésére szükséges 161.000 frtból kölcsön útján beszerzendő 2-ik részlet	. . .	41.000	
29	A fehértemplomi gymnasium épületére és belső felszerelésére szükséges 90.000 frtból kölcsön útján beszerzendő 2-ik részlet	. . .	40.000	
30	A budapesti VIII. ker. gymnasium ideiglenes elhelyezésére (átalakítás és butorozás)	. . .	3.000	
31	Az iparművészeti múzeum és iskola épületére és belső felszerelésére kölcsön útján beszerzendő 3-ik részlet	. . .	464.456	
32	A vakok országos intézete számára beszerzendő tanszerek- és eszközökre	. . .	1.970	
33	A nemzeti múzeum könyvtárának butorozására és egyéb átalakításokra	. . .	2.500	
34	A nemzeti múzeum ásványtára részére beszerzendő új szekrényekre	. . .	3.500	
35	A nemzeti múzem néprajzi osztálya részére új szekrényekre	. . .	1.000	
36	A Haynald-féle szakkönyvtár hiányainak pótlására	. . .	3.000	
37	A kir. tanfelügyelői irodák bebutorozására	. . .	2.000	
	Átvitel .	. . .	1,622.849	15,950.074

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat		1,622.849	15,950.074
	38	A szegedi állami felsőbb leányiskola épületére szükséges 190.000 forintból a város által fedezendő és 1896-ban beruházandó 1-ső részlet	. . .	50.000	
	39	A szabadkai állami tanitónőképző intézet épületének létesitéséhez a város által fizetendő és 1896-ik évben beruházandó	. . .	95.000	
	40	A kolozsvári állami felsőbb leányiskola telkére és épületére szükséges 120.000 frtból a város által fedezendő 20.000 forint és kölcsön útján beruházandó 1-ső részlet 30.000 forint, összesen . . .	. . .	50.000	
	41	A budapesti egyetem I. és II. boncztani intézete tudományos felszerelésének kiegészitésére, szaporitására és a fejlődéstan számára eszközlendő beszerzésekre	. . .	7.000	
	42	A budapesti egyetem két kórboncztani tanszékének pótlólagos tudományos felszerelésére szükséges 10.000 forint 1-ső részlete	. . .	5.000	
	43	A kolozsvári egyetem vegytani intézete hiányos tudományos felszerelésének pótlására	. . .	1.500	

Digitized by Google

45	A budapesti I. kerületi gymnasium telkére és épületére szükséges 460.000 frtból 1896. évben beruházandó I. részlet	. . .	100.000	
46	A szegzárdi gymnasium épületére szükséges 140.000 frtból a város által fedezendő 90.000 forint és kölcsön utján beszerzendő 1. részlet 25.000 frt, összesen	. . .	115.000	
47	A budapesti VI. ker. reáliskola telkének vételére kölcsön utján beszerzendő	. . .	120.000	
48	Az egri reáliskola épületének kibővitésére szükséges 80.000 frtból a város által fedezendő	. . .	40.000	
49	Állami középiskolák butorbeli felszerelésének pótlására	. . .	5.000	
50	Az iparművészeti iskola tanszereinek kiegészitésére az új épületbe való áthelyezés alkalmából, domboru és lapmintákra 1. részletül	. . .	2.000	
51	A nemzeti muzeum villámháritójának megújitására .	. . .	1.000	
52	A zólyomi vár 3.000 frtnyi vételárának 2. részlete .	. . .	1.000	
53	Az orsz. zeneakadémia számára két hangverseny-zongora vételére	. . .	800	
	Átvitel	. . .	2,217.199	15,950.074

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czimenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat		2,217.199	15,950.074
	54	A létesitendő szépművészeti muzeum anyagának gyarapitására és pedig: régi művekre 372.436 frt, magyar művekre 200.000 frt, összesen	. . .	572.436	
	55	Az országos mintarajziskola telkének és épületének megváltására kölcsön utján beszerzendő	. . .	317.212	
	56	A hülyék és gyenge elméjűek intézetének államositása folytán átveendő telekre és épületre kölcsön utján beszerzendő	. . .	124.000	
		Együtt (VI. fejezet, 1—56. czím) . . .		. . .	3,230.847
VII.		**Igazságügyi ministerium:**			
		Törvénykezési és ügyészségi új épitkezésekre, átalakitásokra és felszerelésekre	. . .	. . .	300.000

Digitized by Google

VIII. **Honvédelmi ministerium:**

	A honvéd-főparancsnokság elhelyezésére létesítendő épület előállítására szükséges 260.000 frtnyi költség második részlete			100.000
	Beruházások összege			**19,580.921**
I.	***C)* Rendkivüli közösügyi kiadás.**			
1	Rendkivüli közösügyi kiadás		5,523.341	
2	A Bosznia és Herczegovinában, továbbá a Lim területén álló parancsnokságok, intézetek és csapatok 1896. évi rendkivüli szükséglete 3,519.000 frt után		1,104.966	
	Együtt (1. fejezet, 1—2. czím)			**6,628.307**
	Kiadások főösszege			**473,043.173**

Digitized by Google

3. §.

Az előbbi szakaszban megajánlott kiadások fedezésére Magyarország jövedelmei, a magyar korona országait együtt illető közös költségekre és Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükségletére nézve egyszersmind Horvát-Szlavonországok bevételei jelöltetnek ki, a következő előirányzat szerint:

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		A) **Rendes bevételek:**			
I.		**Állami adósságok:**			
	1	Szőlődézsmaváltság:			
		A váltságkötelezettek járadékai	. . .	100.000	
	2	Maradvány- és irtványföldek megváltása:			
		A váltságkötelezettek járadékai	200.000		
		Véglefizetések	25.000		
		Összesen (2. czím)	. . .	225.000	
	3	Sorsolási kölcsön:			

Digitized by Google

		Az 1870. évi X. t.-cz. 4. §-ában megjelölt társulatok és vállalatok által fizetendő községi pótlékok	220.000		
		Összesen (3. czím) . . .		881.000	
	4	Az 1880. évi XX. t.-cz. alapján felvett tiszai és szegedi kölcsön pénzeiből adott kölcsönök évi járulékai		2,461.960	
	5	Az aldunai Vaskapu szabályozási kölcsön kamat- és tőketörlesztési szükségletének fedezésére . .		723.000	
		Együtt (I. fejezet 1—5. czím) . . .		. . .	4,390.960
II.		**Ő cs. és ap. királyi Felsége személye körüli ministerium:**			
		A külföldre szóló útlevelek kiállítási díjaiból		. . .	800
III.		**Belügyministerium:**			
	1	Országos levéltár		6.307	
	2	A nemzeti szinházi alapok jövedelme		27.300	
	3	Közegészségügyi bevételek:			
		Betegápolási költségtéritmény	86.185		
		Átvitel	86.185	33.607	4,391.760

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat	86.185	33.607	4,391.760
		Tébolydai bevételek	178.737		
		Törvénytelen ágyból származott gyermekek tápdíjtéritményei	39.600		
		Összesen (3. czím) . . .		304.522	
	4	Közbiztonsági bevételek:			
		Országos csendőrségi téritmény	46.681		
		Fő- és székvárosi állami rendőrség utáni téritmény	756.773		
		Összesen (4. czím) . . .		803.454	
	5	Általános közigazgatási bevételek:			
		Hivatalos lap jövedelme	76.600		
		Orsz. törvények és rendeletek tárának jövedelme	63.600		

Digitized by Google

		Különféle bevételek	3000		
		Összesen (5. czím) . . .		171.500	
		Együtt (III. fejezet, 1—5. czím) . . .		. . .	1,313.083
IV.		**Pénzügyministerium:**			
		Egyenes adók és földtehermentesitési pótlékok:			
	1	Földadó	. . .	34,306.000	
	2	Házadó	. . .	10,960.000	
	3	Keresetadó	. . .	20,060.000	
	4	Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója	. . .	2,712.600	
	5	Bánya-adó	. . .	150.000	
	6	Tőkekamat- és járadék-adó	. . .	4,285.400	
	7	Vasuti és gőzhajózási szállitás használata utáni adó . . .	. . .	5,760.000	
	8	Nyereményadó	. . .	200.000	
		Átvitel	. . .	78,434.000	5,704.843

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
				forint	
		Áthozat . . .		78,434.000	5,704.843
	9	Fegyveradó és vadászati adó	. . .	450.000	
	10	Hadmentességi díj	. . .	2,350.000	
	11	Általános jövedelmi pótadó	. . .	16,200.000	
	12	Késedelmi kamat	. . .	1,336.000	
	13	Adóbehajtási illetékek	. . .	150.000	
	14	Adóbehajtási költségtéritmény	. . .	100.000	
		Összesen (1—14. czím)	. . .	99,020.000	
		Fogyasztási- és italadók:			
	15	Szeszadó	. . .	29,000.000	
	16	Ellenőrzési illetékek	. . .	94.000	
	17	Sajtolt élesztő utáni fogyasztási adó	. . .	130.000	

Digitized by Google

20	Ásványolaj-adó		4,500.000	
21	Húsfogyasztási adó		3,300.000	
22	Czukorfogyasztási adó		2,550.000	
23	Bor italadó		7,500.000	
24	Sör italadó		3,480.000	
25	Szesz italmérési adó		11,000.000	
26	Italmérési illeték Magyarországban		500.000	
27	Italmérési illeték és adó Horvát-Szlavonországban		1,000.000	
28	Sörfogyasztási adó Horvát-Szlavonországban		160.000	
	Összesen (15—28. czím)		70,364.000	
29	Aranyagiónyeremény		700.000	
30	Határvám		455.192	
31	Bélyeg		13,700.000	
32	Jogilletékek		20,612.000	
	Átvitel		204,851.192	5,704.843

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		204,851.192	5,704.843
	33	Díjak	. . .	515.400	
	34	Fémjelzés	. . .	57.230	
	35	Út-, hid- és révvám Horvát-Szlavonországban . . .	. . .	32.000	
	36	Dohányjövedék:			
		Vétel	4,753.000		
		Gyártás	35.000		
		Eladás	48,704.419		
		Összesen (36. czím)		53,492.419	
	37	Lottojövedék	. . .	2,511.200	
	38	Sójövedék	. . .	15,415.715	
	39	Perköltségek	. . .	42.503	
	40	Állami jószágok	. . .	419.394	

Digitized by Google

42	Fémbányászat és opálbánya	2,778.231	
43	Fémkohászat	3,857.972	
44	Pénzverés és fémbeváltás	13,508.831	
45	Vasművek	7,684.000	
46	Zsilvölgyi kőszénbánya	54.300	
47	Sótermelés	955.684	
48	Felhagyott bányaművek és a bányászat körüli egyházi és jótékony czélok	1.825	
49	Bányailletékek	140.000	
50	Állami nyomda	795.000	
51	Állami épületek	51.195	
52	Budapesti állami hidak	174.668	
53	Állami ingó vagyon	108.638	
54	Különféle bevételek	1,497.920	
	Együtt (IV. fejezet, 1—54. czím)		308,984.881
	Átvitel		314,689.724

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	314,689.724
V.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás	. . .	19.357	—
	2	Államépitészeti hivatalok	. . .	250.687	
	3	Közutak	. . .	143.407	
	4	Ipari, kereskedelmi és külkereskedelmi czélok . . .	. . .	40.403	
	5	Posta, távirda és távbeszélő	. . .	17,700.000	
	6	Magyar kir. postatakarékpénztár	. . .	932.800	
	7	Tengeri hajózás	. . .	280.265	
	8	M. k. államvasutak	. . .	94,000.000	
	9	M. k. államvasutak gépgyára	. . .	7,913.000	
	10	Diósgyőri m. k. vas- és aczélgyár	. . .	7,340.500	
	11	Budapesti kir. zálogházak	. . .	225.000	

Digitized by Google

	12	Mértékhitelesítés, fegyvervizsgálati és borvizsgálati bizottságok	. . .	2.050	
	13	Statisztikai hivatal	. . .	142.500	
	14	Szabadalmi hivatal és szabadalmi tanács	. . .	152.000	
		Együtt (V. fejezet, 1—14. czím)	. . .	. . .	129,141.969
VI.		**Földmívelésügyi ministerium:**			
	1	Állami erdők	. . .	8,202.818	
	2	Erdőőri szakiskolák	. . .	8.000	
	3	Országos erdei alap	. . .	100.000	
	4	Gödöllői koronauradalom és állami lótenyész-intézetek:			
		1. Ménesbirtok-gazdaságok és gödöllői koronauradalom	3,405.108		
		2. Ménesek	563.469		
		3. Méntelepek	617.330		
		4. A lótenyésztési alap jövedelme	12.600		
		Összesen (4. czím)	. . .	4,598.507	
	5	Állategészségügy	. . .	83.380	
		Átvitel	. . .	12,992.705	443,8316.93

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat . . .		12,992.705	443,831.693
	6	Gazdasági tanintézetek és mezőgazdasági ismeretek terjesztése	. . .	293.858	
	7	Állattenyésztés és tejgazdaság	. . .	70.330	
	8	Országos vizépitészeti és talajjavitási hivatal . . .	. . .	10.500	
	9	Vizi munkálatok	. . .	5.960	
	10	Kulturmérnöki hivatalok	. . .	8.000	
	11	Vinczelléri iskolák	. . .	36.740	
	12	Kincstári birtokok	. . .	292.445	
	13	A kincstári birtokok peres ügyeinek kezelése során befolyó perköltségek	. . .	7.000	
	14	A mező- és közgazdaság különböző ágai	. . .	46.436	
	15	Meteorologiai és földmágnességi központi intézet . .	. . .	500	
	16	Selyemtenyésztés	. . .	2,330.000	

Digitized by Google

		Alapok, alapítványok és különféle bevételek:			
		Alapok	20.000		
		Alapítványok	1.557		
		Különféle bevételek	26.162		
		Összesen (17. czím)		47.719	
		Együtt (VI. fejezet, 1—17. czím)			16,142.193
VII.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás		94.653	
	2	Budapesti kir. egyetem		438.471	
	3	Kolozsvári egyetem		31.231	
	4	Budapesti középiskolai tanárképzőintézet és a vele kapcsolatos gyakorló főgymnasium		4.300	
	5	József-műegyetem		26.700	
	6	Kassai kir. jogakadémia		150	
	7	Állami gymnasiumok		216.947	
	8	Állami reáliskolák		226.291	
	9	Állami felsőbb leányiskolák		114.000	
	10	Vizsgálati bizottmányok		12.800	
		Átvitel		1,165.543	459,973.886

Digitized by Google

Fejezet	Czim		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			forint		
		Áthozat	. . .	1,165.543	459,973.886
	11	Elemi népiskolák	. . .	72.245	
	12	Felső nép- és polgári iskolák	. . .	29,988	
	13	Elemi és polgári tanitó-képzők	. . .	22.430	
	14	Elemi és polgári tanitónő-képzők	. . .	90.500	
	15	Kisdedóvónők és menedékház-vezetőnők képzése . .	. . .	5,800	
	16	Kisdedóvó intézetek és menedékházak	. . .	600	
	17	Budapesti állami ipariskola	. . .	7.550	
	18	Iparos tanulók iskolái	. . .	500	
	19	Állami felső kereskedelmi iskolák	. . .	8.795	
	20	Keleti kereskedelmi tanfolyam	. . .	1.000	
	21	Bábaképezdék	. . .	6.250	
	22	Siketnémák tanintézete Váczon	. . .	22.280	
	23	Siketnémák oktatására képesitő tanfolyam	. . .	4.000	

Digitized by Google

25	Vakok ápoldai alapjának jövedelme		2.057	
26	A hülyék és gyengeelméjüek országos tanintézete		12.000	
27	Balatonfüredi »Erzsébet« szeretetház		3.100	
28	Ösztöndíjak és segélyezések		7.320	
29	Képzőművészeti és művészi ipar		1.260	
30	Festészeti mesteriskola		80	
31	Országos mintarajziskola és rajztanárképző		2.000	
32	Iparművészeti iskola		750	
33	Országos zeneakadémia		13.520	
34	Országos szinművészeti akadémia		2.020	
35	Magyar nemzeti muzeum		15.674	
36	Országos képtár és magyar történelmi képcsarnok		410	
37	Technologiai iparmuzeum		1.400	
38	Műemlékek fentartása		2.130	
39	Állami tanintézetek épitésére felvett kölcsönök		8.230	
	Együtt (VII. fejezet, 1—39. czím)			1,532.961
	Átvitel			461,506.847

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
				forint	
		Áthozat . . .	. . .	. . .	461.506,847
VIII.		**Igazságügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás	. . .	1.600	
	2	Királyi Curia	. . .	70	
	3	Királyi táblák	. . .	50	
	4	Királyi főügyészségek	. . .	3.000	
	5	Királyi törvényszékek és járásbiróságok	. . .	35.356	
	6	Királyi ügyészségek	. . .	73.600	
	7	Országos fegyintézetek, kerületi börtön, közvetitő intézet és állami fogház	. . .	193.367	
	8	Büntetéspénzek országos alapja	. . .	471.426	
		Együtt (VIII. fejezet, 1—8. czím)	. . .	. . .	778.469

Digitized by Google

1	A Ludovika akadémiai általános alapnak jövedelmeiből és a fizetéses növendékekért fizetett tápdíjakból	223.844	
2	Honvéd-menházalap jövedelme	2.260	
3	Az elárverezett, továbbá a ló-vállalkozók által megtéritett lovakért	19.180	
4	Haszonvehetlen töltényhüvelyek és szabályszerűtlen ólomért	21.900	
5	Nyugdíjak: a közös hadügyi tárcza által, a hadsereg állományából a honvédséghez áthelyezett tisztek után fizetendő téritmények	87.800	
6	Az elviselt ruházati és felszerelési czikkek hulladékainak eladásából	800	
7	Haszonbérek	3.000	
	Együtt (IX. fejezet, 1—7. czím)		358.784
	Rendes bevételek összege		**462,644.100**

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		B) Átmeneti bevételek.			
I.		**Miniszterelnökség:**			
		Budapest székes főváros hozzájárulása a Szent István szobor költségeihez			30.000
II.		**Pénzügyministerium:**			
	1	Állami javak eladása, és pedig:			
		a) Állami javak eladásából	1,800.000		
		b) A telepitvényesek által fizetendő vételárak és kamatok (hátralékokkal együtt)	1,400.000		
		c) A maradvány- és irtványföldek váltságdíjai	50.000		
		Összesen (1. czím)		3,250.000	
	2	Állami előlegekből		597.000	
	3	A pénzverésből eredő bevétel		3,122.125	

Digitized by Google

	6	A fernezelyi kohónál épitendő szállópor-kamarákra, csatornákra és egy központi kéményre tiz év alatt a kohójövedelemből visszatéritendő előlegképen engedélyezett 60.000 frtnak 2-ik törlesztési részlete . . .		6.000	
	7	A nagy-szebeni pénzügyi épület újból fölépitésére fölveendő kölcsön		102.000	
	8	A létesitendő szépművészeti múzeum anyagának gyarapitására a vallás- és közoktatásügyi ministerium beruházásai között fölvett kiadás fedezésére az állam tulajdonában levő regale kártalanitási kötvények eladásából		572.436	
		Együtt (II. fejezet, 1—8. czím) . . .		. . .	7,650.230
III.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	Az »Adria« m. kir. tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czimén a ministeri biztos díjazására fizetendő		4.000	
	2	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czimén a ministeri biztos díjazására fizetendő		4.000	
		Együtt (III. fejezet, 1—2. czím) . . .		. . .	8.000
		Átvitel .		. . .	7,688.230

Digitized by Google

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czimenkint	Fejezetenkint
			f o r i n t		
		Áthozat			1,688.230
IV.		**Földmívelésügyi ministerium:**			
	1	Az állami szőlőtelepek bevétele szőlővessző és egyéb termények eladásából		10.000	
	2	A duna-bogdányi és visegrádi kincstári kőbányákban tervezett s előállított terméskövek stb. eladásából befolyó összeg		137.000	
	3	Keszthelyi gazdasági tanintézeti új főépület költségeinek fedezésére Keszthely városnak hozzájárulása (a régi intézeti épület átvételére)		40.000	
	4	A mezőhegyesi czukorgyártól a fennálló szerződés értelmében a szerződés tartamáig az ottani élővizcsatorna fentartási költségeinek részben való fedezésére		6.000	
		Együtt (IV. fejezet, 1—4. czím) . . .			193.000
V.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	A kassai állami felsőbb leányiskola és polgári fiúiskola épületének létesítésére és belső felszerelésére			

Digitized by Google

3	A kolozsvári egyetem központi épületének folytatólagos kiépítésére 1906. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	110.000	
4	A nagyszebeni főgymnasium telkére és épületére szükséges 255.000 frtból kölcsön utján beszerzendő	. . .	100.000	
5	A budapesti egyetemen létesitendő I. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére szükséges 396.000 frtból az 1896. év folyamán kölcsön utján beszerzendő	. . .	70.000	
6	A budapesti II. ker. állami tanitónőképző intézet épületének kibővitésére és az új helyiségek felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	50.000	
7	A budapesti VIII. ker. gymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges 348.000 frtból kölcsön utján beszerzendő	. . .	18.000	
8	Az eperjesi állami kisdedóvónőképző intézet telkére, épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	13.000	
9	A nagyváradi bábaképezde uj épületének kibővitésére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	17.000	
	Átvitel	. . .	904.000	7,881.230

Fejezet	Czím		Rovatonkint	Czímenkint	Fejezetenkint
				forint	
		Áthozat . . .		904.000	7,881.230
	10	A szombathelyi bábaképezde épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	10.000	
	11	A lugosi állami gymnasium épületének létesitésére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	68.400	
	12	A zalaegerszegi gymnasium épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	41.000	
	13	A fehértemplomi gymnasium épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	40.000	
	14	Az iparművészeti muzeum és iskola épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő . .	. . .	464.456	
	15	A szegedi állami felsőbb leányiskola épületére szükséges 190.000 frtból a város által fedezendő és 1896. évben beruházandó első részlet	. . .	50.000	
	16	A szabadkai állami tanitónőképző intézet épületének létesitéséhez a város által fizetendő és 1896. évben beruházandó	. . .	95.000	

Digitized by Google

17	A kőszegi állami főreáliskola telkére és épületére a város által fizetendő 20.000 forint és kölcsön útján beszerzendő 30.000 frt, összesen	50.000	
18	A budapesti I. ker. gymnasium telkére és épületére szükséges 460.000 forintból 1896-ik évben beruházandó	100.000	
19	A szegzárdi gymnasium épületére a város által fedezendő . . . . . 90.000 frt kölcsön útján beszerzendő . . . . . 25.000 »	115.000	
20	A budapesti VI. ker. reáliskola telkének vételére kölcsön útján beszerzendő	120.000	
21	Az egri reáliskola épületének kibővitésére szükséges 80.000 frtból a város által fedezendő	40.000	
22	Az országos mintarajziskola telkének és épületének megváltására kölcsön útján beszerzendő	317.212	
23	A hülyék és gyenge elméjüek intézetének államositása folytán átveendő telekre és épületre kölcsön útján beszerzendő	124.000	
	Együtt (V. fejezet, 1—23. czím)		2,539.068
	Átmeneti bevételek összege		**10,420.298**
	Bevételek főösszege		**473,064.398**

Digitized by Google

4. §.

A 2-ik §-ban megállapitott s összesen . . . . . 473,043.173 frtot tevő kiadásokat, a 3-ik §-ban megajánlott s összesen . . . . . 473,064.398 frtot tevő jövedelmek és bevételek . . . 21.225 frttal haladják meg, mely összeg a pénztári készletek gyarapitására forditandó.

5. §.

Hogy az államnak a 3. §-ban elősorolt jövedelmei folyóvá tétethessenek, a törvényekbe iktatott egyenes és fogyasztási adók, jövedékek, díjak, bélyegek és illetékek, ugyszintén az adóköteles jövedelmek után az 1883. évi XLVI. t.-cz. 9. és 10. §-aiban megállapitott százalékokban kivetendő általános jövedelmi pótadó, a hadmentességi díj, az út- hid- és révvám és az állami vagyon jövedelmei s az állam egyéb bevételei, az eddigi törvényekben eszközölt és a törvényhozás által netalán még teendő módositások megtartásának kikötése mellett, az 1896. évre ezennel megajánltatnak és megszavaztatnak.

6. §.

Az előbbi §-ban megszavazott, valamint a 3-ik §-ban előirányzott bevételek csupán a jelen törvényben megajánlott kiadásokra fordittathatnak, és átruházás e kiadásoknak sem fejezetei, sem czímei, sem rovatai között nem engedtetik.

Kivételnek csak a rendes kiadások XVIII. fejezet 3. czímének *a)* és *b)* rovatai között, ugyanezen fejezet 4. czímének 1—3. rovatai között, a XIX. fejezet 6. czímének 4. és 5. rovatai között, a XX. fejezet 12. és

Digitized by Google

13. czímei között, ugyanezen fejezet 21. és 22. czímei között, ugyanezen fejezet 24. és 25. czímei között, végre a XXII. fejezet 6. czímének 1—4. rovatai között van helye; ezek között az átruházási jog megengedtetik.

7. §.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy azokra a tisztviselői, altiszti- és szolgai állásokra nézve, amelyek a jelen állami költségvetésben avégett rendszeresittettek, hogy az egyes fizetési osztályokba tartozó fizetési fokozatokban az állások arányosabban osztassanak meg, a fokozatos előléptetéseket az 1896. évi január hó 1-től számitandó hatálylyal foganatosithassa, s a magasabb fizetéseket az 1893. évi IV. t.-czikk 13. §-ának 1. *b*) pontjában körülirt időponttól eltérőleg kivételesen 1896. évi január hó 1-től kezdve folyósithassa.

8. §

Az 1888. évi IV. t.-cz. 7. §-ának ama rendelkezése, mely szerint a helyi érdekű vasutak segélyezése czimén az állami költségvetés évenként 300.000 frtnál nagyobb összeggel meg nem terhelhető, az 1896. évre hatályon kivül helyeztetik.

9. §.

Jelen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép és végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

VII. TÖRVÉNYCZIKK

a honalapitás évezredes emlékének törvénybe iktatásáról.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi május hó 14-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi május hó 31-én.)

A magyar állam 1896-ban ezeréves megalapitásának és fennállásának ünnepét üli.

A törvényhozás ennek emlékét a következőkben örökiti meg:

1. §.

A magyar szent korona országainak törvényhozása vallásos áhitattal ad hálát az isteni gondviselésnek, hogy az Árpád és vitéz hadai által megalapitott hazát oltalmába fogadta, fejedelmeit bölcsességgel, népét erővel és önfeláldozó hazaszeretettel megáldotta és az országot jó és balsorsban segitve, annak lételét ezer éven át sok viszontagság között is fentartotta.

2. §.

Ezen ünnepélyes alkalommal az országgyülés mindkét háza legmélyebb hódolattal járul Ő császári és apostoli királyi Felsége I. Ferencz József elé, akinek dicsőséges uralkodása alatt az ország alkotmányos szabadsága és zavartalan fejlődése biztositva van.

Magyarország és társországainak apostoli királya viszont törhetetlen bizalmát nyilvánitja szeretett népének hűségében.

Szilárd alapjai ezek annak az áldásos összhangnak, melynek ereje a jövendő századok biztos haladásának is zálogát képezi.

Digitized by Google

3. §.

A törvényhozás a kegyelet, hódolat és királyi hajlandóság eme nyilatkozataival a magyar állam ezeréves fennállásának emlékét örök időkre törvénybe iktatja.

4. §.

E törvény 1896. junius hó 8-án, mint Ő császári és apostoli királyi Felsége dicsőséges megkoronáztatásának évforduló napján lép életbe; ugyanazon napon úgy az országgyülés mindkét házának együttes ülésében felolvasandó, mint a magyar korona országainak minden községében közzéteendő és kőbe vésve az országházban megörökitendő.

Digitized by Google

VIII. TÖRVÉNYCZIKK

a honalapitás ezredik évfordulójának megörökitésére alkotandó művekről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi május hó 17-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi junius hó 2-án.)

1. §.

A törvényhozás a honalapitás ezredik évfordulójának maradandó emlékekkel való megörökitése czéljából elhatározza, hogy

a) Budapesten a városligetnek az Andrássy-út és a tó közötti részében a honalapitó Árpádot és a nemzet egész történelmi multját megörökitő emlékművet állit,

b) az ország hét különböző pontján, nevezetesen: a munkácsi várhegyen, a nyitrai Zobor-hegyen, a Morva vizének a Dunába torkolásánál emelkedő dévényi várhegyen, Pannonhalmán, a zimonyi várhegyen, Pusztaszeren és a brassói Czenk-hegyen emlékoszlopokat emel,

c) Budapesten a várban a Nagy-Boldogasszonyról elnevezett koronázási templom melletti Halászbástyán Szent István király lovas szobrát állitja fel,

d) országos szépművészetimuzeumot létesit s annak gyüjteményei befogadására Budapesten alkalmas helyen megfelelő épületet emel,

e) az ország különböző vidékein 400 új népiskolát állit fel.

2. §.

A ministerium megbizatik, hogy az 1. §-ban felsorolt alkotásokkal járó munkálatokat végrehajtassa.

Digitized by Google

E munkálatok költségeinek fedezésére a következő hitelek engedélyeztetnek:

a) Budapesten a honalapitó Árpádot és a nemzet történelmi multját megörökitő emlékmű felállitására 802.640 frt;

b) az ország hét pontján emlékoszlopok emelésére 350.000 frt;

c) Szent István lovas szobrának felállitására és e szobor körüli tér rendezésére 300.000 frt;

d) a szépművészeti muzeum létesitésére s gyüjtemény-anyagának gyarapitására 3,200.000 frt; végre

e) 400 új népiskola felállitására 673.000 frt.

3. §.

A 2. §-ban jelzett s összesen 5,325.640 frtot tevő költségből 1,225.436 frt már az 1895. és 1896. évi állami költségvetésekbe beillesztve lévén, a fenmaradó 4,100.204 frtnyi szükségletből 74.604 frt a pénztári készletekből fedezendő és az 1895. évi IV. t.-cz. 2. §-ának »átmeneti kiadások« III. (Ministerelnökség) fejezete alatt számolandó el, 4,025.600 frt pedig a munkálatok előhaladása szerint szükséges részletekben a következő évi állami költségvetésekbe veendő fel.

4. §.

Jelen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép, végrehajtásával a ministerelnök, a pénzügyminister és a vallás- és közoktatásügyi minister bizatnak meg.

Digitized by Google

IX. TÖRVÉNYCZIKK.

a kecskemét-tiszaughi h. é. vasut engedélyezése tárgyában

(Szentesitést nyert 1896-ik évi május hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi junius hó 3-án.)

1. §.

A ministerium a m. kir. államvasutak kecskeméti állomásától a tiszaughi révig, illetve a Tisza partjáig vezetendő h. é. gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. t.-czikkek értelmében leendő engedélyezésére felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az 1. §-ban emlitett vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. t.-cz. 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép életbe s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

X. TÖRVÉNYCZIKK

a tiszapolgár-nyiregyházi h. é. gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesítést nyert 1896-ik évi május hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi junius hó 3-án.)

1. §.

A ministerium a debreczen-füzes-abony-ohát-polgári helyi érdekű vasut Tisza-Polgár állomásából kiindulva a magyar királyi államvasutak Királytelek állomásáig, illetve Nyiregyházáig, mint forgalmi végpontig vezető helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az azt kiegészitő 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1-sö §-ban emlitett vonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való kihirdetésének napjával lép életbe s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi minister bizatnak meg.

Digitized by Google

XI. TÖRVÉNYCZIKK

a temesvár-lippa-radnai helyi érdekű vasut engedélyezéséről.

(Szentesítést nyert 1896-ik évi május hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi junius hó 3-án.)

1. §.

A ministerium a m. kir. államvasutak Temesvár-Gyárváros állomásából kiágazólag a m. kir. államvasutak Radna-Lippa állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkek értelmében leendő engedélyezésére és az engedélyokirat kiadására ezennel felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az előző §-ban említett helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről, az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében, az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba, s végrehajtásával a kereskedelemügyi s a pénzügyministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XII. TÖRVÉNYCZIKK

az Alvincztől Nagy-Szebenen át a vöröstoronyi szoros melletti határszélig vezetendő gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1895. évi május hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896. évi junius hó 3-án.)

1. §.

Az alvincz-nagyszeben-vöröstoronyi vasut épitésére és üzletére vonatkozólag előterjesztett engedélyokirat jóváhagyatván, beczikkelyeztetik.

2. §.

Utasittatik a pénzügyminister, hogy az előző §. értelmében beczikkelyezett engedélyokirat 7. §-a szerint elvállalt 3,700.000 frt, szóval: hárommilliónégyszázezer frt államsegélyt az állampénztári készletekből bocsássa rendelkezésre.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Az engedély-okmány szövege a következő:

Az alvincz-nagyszeben-vöröstoronyi gőzmozdonyú vasutra vonatkozó

Engedélyokirat.

Oly czélból, hogy a magyar román vasuti csatlakozások biztositása tárgyában 1891. évi márczius hó $\frac{14}{9}$-én kötött és az 1891. évi XL. törvényczikkel tör-

Digitized by Google

vénybe iktatott egyezményben Romániával szemben elvállalt kötelezettségnek a vöröstoronyi csatlakozást illetőleg elég tétessék, s hogy e csatlakozási útirány közgazdasági jelentősége a Nagy-Szeben és Alvincz közt ma fennálló vasuti összeköttetés megröviditése által is fokoztassék: a kormány tárgyalásokat folytatott a nagyszeben-vöröstoronyi helyi érdekű vasut-részvénytársasággal abban az irányban, hogy mindkét feladat az állam aránylagos hozzájárulása mellett s egyúttal az Olthid-vöröstoronyi vonalszakasz megépitése tekintetében az 1891. évi julius hó 17-én kelt engedélyokmány 1. §-a értelmében a nagyszeben-vöröstoronyi helyi érdekű vasut engedélyesei által elvállalt kötelezettség teljesitésével akként oldassék meg, miszerint a vasuttársaságot természetszerűleg megillető tulajdoni és forgalmi jogkör érintése nélkül egyfelől a román átmeneti árúforgalon kizárólag az állam részére maradjon fentartva, másfelől az állam részére az emlitett vasutvonalak épitési költségeihez való nagyobb mérvű hozzájárulása fejében úgy ezen vonalakra, mint a már forgalomban levő nagyszeben-talmács-feleki vasut vonalra is közös tulajdonjog biztositasssék.

E tárgyalások eredményekép a következő engedély-okirat adatik ki, u. m.:

1. §.

A nagyszeben-vöröstoronyi h é. vasutra 1891. évi julius hó 17-én kiadott engedélyokmány 1. §-ának végrehajtásául a nagyszeben-vöröstoronyi h. é. vasut-részvénytársaság utasittatik, hogy a már kiépitett nagyszeben-feleki részvonal kiegészitésekép a Talmács állomásból, illetve az Olt hidjától a Vöröstorony-szorosba, a határszélig vezetendő folytatólagos vasutvonalat az állam-

Digitized by Google

nak a jelen engedélyokirat 7. §-ában engedélyezett hozzájárulásával az alábbi 4. §-ban megszabott határidőig megépitse és a forgalomnak átadja.

Ezenfelül jelen engedélyokirat erejénél fogva engedélyt kap és kötelezettséget vállal a nagyszeben-vöröstoronyi helyi érdekű vasut-részvénytársaság arra, hogy a m. kir. államvasutak Alvincz állomásából kiágazó s Szász-Sebesen és Szerdahelyen át a m. kir. államvasutaknak Nagy-Szeben állomásába vezetendő gőzmozdonyú vasutat az államnak ugyancsak a 7. §-ban engedélyezett pénzbeli hozzájárulásával megépitse és a forgalomnak átadja.

Engedélyt kap és kötelezettséget vállal végül a nevezett vasut-részvénytársaság arra, hogy az utóbb körülirt vasutvonalat a nagyszeben-vöröstoronyi vasut már kiépitett nagyszeben-feleki és most kiépitendő Olthid-vöröstoronyi vonalaival egyesitve, azokat a jelen engedélyokirat 8. §-ában az állam részére biztositott közös tulajdonból folyó s alább részletesen meghatározott korlátozásokkal ezen engedélyokirat hatályának tartama alatt szakadatlanul üzletben tartsa.

Utóbbi határozmányból folyólag a nagyszeben-vöröstoronyi h. é. vasutra 1891. évi julius hó 17-én kiadott engedélyokmány az Olthid-vöröstoronyi és alvincz-nagyszebeni vonalak forgalomba helyezésének napjával hatályon kivül lép s a nagyszeben-feleki és Olthild-vöröstoronyi vonalakra nézve is a jelen engedélyokirat határozmányai lesznek érvényesek.

2. §.

A nezezett engedélyes részére a jelen engedélyokirat értelmében biztosittatnak mindazon jogok és kedvezmények, melyeket az 1880. évi XXXI. t.-cz. és az

Digitized by Google

annak kiegészitéséről és módositásáról szóló 1888. évi IV. t. cz. a helyi érdekű vasutakra nézve megszabnak, világosan megjegyeztetvén, hogy az 1880. évi XXXI. t.-cz. 5. §-ában érintett bélyeg- és illetékmentesség a jelen engedélyokirat 22. §-ának második bekezdése értelmében régi czímletek helyett kibocsátandó (Lit. B.) új elsőbbségi részvényekre is kiterjed.

Viszont engedélyes a most idézett törvényczikkek azon határozatainak, melyek reá, mint engedélyesre kötelezettségeket rónak, magát feltétlenül aláveti.

Az engedélyes továbbá szorosan alkalmazkodni köteles:

a) a jelen engedélyokirat határozataihoz;

b) a közmunka- és közlekedésügyi ministerium által 1868. évi április hó 20-án 4973. szám alatt az országgyülés jóváhagyásával kibocsátott ideiglenes vasut-engedélyezési szabályhoz, valamint az 1878. évi XX. t.-czikkel beczikkelyezett és az 1887. évi XXIV. t.-cz. értelmében hatályában fentartott vám- és kereskedelmi szövetség VIII. czikkében elfogadott vasuti üzletrend-tartáshoz annyiban, amennyiben ezek a jelen engedélyokiratban megállapitott egyes határozatok és a helyi érdekű vasutak forgalmi szolgálatára vonatkozó, a közmunka- és közlekedésügyi ministerium által 1883. évi augusztus hó 1-én kiadott szabályok alapelvei folytán nem szenvedtek;

c) a vasuti árúfuvarozás tárgyában 1890. év október hó 14-én létrejött s az 1892. évi XXV. t.-czikkel beiktatott egyezmény és az 1892. évi deczember hó 10-én 83.249. szám alatt kibocsátott vasuti üzletszabályzat határozmányaihoz; és végre

d) minden egyéb már érvényben álló vagy később

Digitized by Google

alkotandó törvényekhez, szabályokhoz, utasitásokhoz és rendeletekhez.

3. §.

Ugy az olthid-vöröstoronyi, mint az alvincz-nagyszebeni vonal elsőrangú alépitménynyel s ezenfelül a határszéli vonalszakaszon a felépitmény is az elsőrangú pályák módjára lesz kiépitendő. Egyebekben a pálya epitésére és az üzlet berendezésére vonatkozó épitési feltételeket a kereskedelemügyi m. kir. minister saját hatáskörében fogja kiadni, de azok a jelen engedélyokirat kiegészitő részét képezendik, fentartatván nevezett minister részére a jog, hogy az általa ekként kiadandó épitési feltételek alól egyes kivételes esetekben eltéréseket engedélyezhessen.

Ugyancsak a kereskedelemügyi m. kir. ministernek engedtetik át meghatározni, mennyiben lesznek az 1891. évi julius hó 17-én kelt engedélyokmány (Magyarországi Rendeletek Tára 1891. évi folyam 159. sz.) kiegészitő része gyanánt kiadott épitési és üzleti feltételek a nagyszeben-talmács-feleki vonalat illetőleg továbbra is fentartandók, avagy a megelőző bekezdésben érintett épitési és üzleti feltételekbe beilleszthetők.

4. §.

Az engedélyes köteles a fennálló szabályok szerint elkészitett épitési terveket (hossz-szelvény és helyzetrajz) a jelen engedélyokirat keltétől számitott hat hónap alatt, a többi részletterveket pedig oly időben terjeszteni fel két példányban a kereskedelemügyi m. kir. minister elé, hogy azok a kivitelre alább megállapitott határidőre való tekintettel, a minister által a kellő időre megvizsgálhatók és jóváhagyhatók legyenek.

Digitized by Google

A késedelem következményei egyedül az engedélyest terhelik.

A kereskedelemügyi m. kir. minister a jelen engedélyokiratban s az ennek kiegészitő részét képező épitési feltételekben foglalt határozatokra, ugyszintén az üzlet biztonságának követelményeire való tekintettel, az előterjesztett terveket átvizsgáltatja és amennyiben az érintett szempontokból észrevétel fel nem merülne, a terveket jóváhagyja és ha egyéb törvényes rendelkezésének is elég tétetett, az épitési engedélyt, harmadik személyeknek az 1881. évi XLI. t.-cz. szerinti jogaiknak érintetlenül hagyása mellett, megadja.

Az engedélyes minden kárpótlási vagy egyéb igény kizárásával köteles a kereskedelemügyi m. kir. minister által a pálya épitése közben vagy bármikor azután is, a fentérintett tekintetekből s alapon kivánt és bár az előzetesen jóváhagyott tervektől eltérő módositásokat és kiegészitéseket is, foganatositani.

Ellenben az engedélyes az általa a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről már jóváhagyott terveknek bármily tekintetből kivánt megváltoztatásához, a nevezett minister engedélyét mindenkor előzetesen kikérni tartozik.

A pálya épitését engedélyes 1897. évi november hó 16-ik napjáig befejezni és a pályát a közforgalomnak átadni tartozik.

5. §.

Ezen pálya kiépitése és üzlete czéljaira az 1881. évi XLI. t.-cz. szerinti kisajátitási jog ezennel engedélyeztetik.

6. §.

Az alvinczi és nagyszebeni állomásokhoz való csatlakozás és az ennek folytán szükséges új épitke-

Digitized by Google

zések és átalakitások eszközlése, valamint ezen csatlakozási állomásoknak közös használata iránt engedélyes a m. kir. államvasutak igazgatóságával a kereskedelemügyi m. kir. minister előző jóváhagyásának fentartása mellett egyezségre lépni köteles.

A csatlakozás, illetve közös használatra való berendezés folytán a csatlakozási közös állomásokon szükségessé váló új épitkezések és átalakitások költségeit engedélyes az új épitési tőkéből tartozik fedezni.

Más belföldi pályákkal csatlakozási szerződéseket, nemkülönben az állomások vagy egyes csatlakozó vonalrészek közös vagy együttes használatára (peage-jog) vonatkozó szerződéseket engedélyes csakis a kereskedelemügyi m. kir. ministertől előzetesen kieszközölt engedély alapján köthet; viszont azonban köteles engedélyes más pályákkal ilynemű szerződésekre lépni, ha azoknak az engedélyes vasutjához való csatlakozása, illetve a csatlakozási állomások vagy vonalrészek közös vagy együttes használata (peage-jog) akár engedélyokiratilag, akár a kereskedelemügyi m. kir. minister külön engedélyével biztosittatott.

Amennyiben pedig úgy ezekre nézve, mint a kocsikölcsönzés és minden ezekért járó kárpótlás tárgyában az illető vasuti vállalatok között egyezmény létre nem jöhetne, az e részben megkötendő egyezmény feltételeit a kereskedelemügyi m. kir. minister fogja az érdekelt felekre nézve kötelezőleg megállapitani.

A határszéli csatlakozási pontig kiépitendő román vasuthoz való csatlakozásra és a csatlakozási szolgálat mikénti ellátására vonatkozó szerződést az illető román vasut igazgatóságával engedélyes társaság helyett és nevében is a m. kir. államvasutak igazgatósága fogja, önként érthetőleg az illető kormányok jóváhagyásával

Digitized by Google

megkötni, úgy azonban, hogy e szerződésből folyólag engedélyes társaságra sem az épités, sem a forgalom vagy üzlet tekintetében más vagy nagyobb terhek, illetve hátrányok nem róhatók, mint amelyek viselésére a jelen engedélyokirat s az annak kiegészitő részeit képező határozmányok (3. és 4. §§.) alapján kötelezve van.

7. §.

Az itt engedélyezett alvincz-nagyszebeni és az Olthid-vöröstoronyi vasutvonalaknak együttesen 7,400.000 frt, azaz: héfmilliónégyszázezer forintra előirányzott épitési és üzletberendezési költségeihez az állam, az 1. §. szerint őt megillető közös tulajdonosi minőségéből folyólag e költségek felével, vagyis 3,700.000 frt, azaz: hárommillióhétszázezer forinttal járul. Az állam számlájára eső eme tőkerészlet levonásával, de a nagyszeben-feleki vonalra megállapitva volt 1,300.000 frt, azaz: egymillióháromszázezer forintnyi épitési tőkével együtt, az engedélyes társaság számlájára eső tényleges tőke 5,000.000 frt, azaz: ötmillió forintban állapittatik meg, mely tőkéből forgalmi eszközök beszerzésére engedélyes — a szeben-feleki vonalra eső 63.400 frt betudásával — 270.400 frt, azaz: kétszázhetvenezernégyszáz forintot tartozik forditani.

Ugyancsak a tényleges tőkéből a szeben-feleki vonalra engedélyokmányilag megállapitott 20.000 frt tartalékalapon felül 130.000 frt készpénzben, vagy a kibocsátási árfolyamon számitott elsőbbségi részvényekben beruházási tartalék gyanánt kihasitandó; s ezenfelül ugyancsak készpénzben, vagy a kibocsátási árfolyamon számitot elsőbbségi részvényekben további 200.000 forint oly külön rendeltetéssel helyezendő tartalékba,

Digitized by Google

hogy abból első sorban az engedélyezési tárgyalások alkalmával kilátásba vett vonalváltoztatásnak és az ezzel összefüggőleg netán szükségesekké váló egyéb teljesitményeknek esetleges többköltségei fedezhetők legyenek. Megengedtetik egyuttal, hogy a szeben-feleki vonalra eső fenti 20.000 frt tartaléktőke törzsrészvények ellenében az uj vonalak épitési költségeinek részbeni fedezésére felhasználtassék, kiköttetvén, hogy a megfelelő névértékű törzsrészvények szintén tartalékalap gyanánt lesznek kezelendők.

A fentiek szerint netán tartalékba helyezendő czímletek felhasználásuk időpontjáig osztalék élvezetére igényt nem tarthatnak, s mindhárom tartaléktőke csakis a kereskedelemügyi m. kir. ministertől esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lesz felhasználható.

8. §.

Az előző §-ban megállapitott állami hozzájárulás fejében:

a) az állam közös tulajdonjoga nemcsak a most engedélyezett alvincz-nagyszebeni és Olthid-határszéli, hanem a már forgalomban levő nagyszeben-talmácsfeleki vasutvonalra nézve is telekkönyvileg biztosittatni fog;

b) a közös tulajdont képező vasutvonalak haszonélvezete, illetve az ennek megfelelő üzleti jog akként osztatik meg, hogy az egyfelől Alvinczen vagy Nagy-Szebenben, másfelől a Verestoronyon át mindkét irányban mozgó átmeneti áruforgalom úgy a díjszabások felállitása, mint a bevételek tekintetében kizárólag a m. kir. államvasutakat illeti meg; ellenben az engedélyezett vasutvonalak minden egyéb forgalma és bevétele az engedélyes részvénytársaság javára esik;

Digitized by Google

c) végül a román átmeneti forgalom összjövedelmén felül az állam számára részesedés biztosittatik a fentiek szerint az engedélyes részvénytársaság javára eső, és az elsőbbségi részvénytőke 5% osztalékát meghaladó tiszta jövedelemben is, olyformán, hogy e czélra a már birtokában levő törzsrészvényeken felül 3,700.000 frt névértékű ujabb törzsrészvények fognak az államnak átadatni.

A jelen §-ban érintett közös tulajdont illetőleg végül világosan megjegyeztetik, hogy ezen közös tulajdonosi minőségéből folyólag az államot a jelen engedélyokmányban (7. §.) megállapitott kötelezettségen túl semmi más kötelezettség nem terhelheti sem a vonalak épitéséből, sem azok üzletéből származólag.

9. §.

Az engedélyes köteles a forgalmi eszközöket, sineket és egyéb az épitésnél és az üzletnél használandó anyagokat a belföldön beszerezni, mely rendelkezés alól csak a kereskedelemügyi m. kir. ministertől esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lehet kivételnek helye.

10. §.

A pálya műszaki felülvizsgálatát a kereskedelemügyi m. kir. minister rendeli el.

Amennyiben az időjárási viszonyok megengedik, a pálya műszaki felülvizsgálata az épitkezések teljes befejezése és a felülvizsgálati tervek bemutatása után engedélyes kérelmére azonnal el fog rendeltetni.

11. §

Engedélyes köteles a jelen engedélyokirat kiadása előtt 350.000 frt, azaz: háromszázötvenezer forintnyi

Digitized by Google

biztositékot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a m. kir. központi állampénztárnál letenni.

Ezen biztositék csak a pálya műszaki felülvizsgálatának eredményes befejezése után s illetőleg a műszaki felülvizsgálat eredményének a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről történt helybenhagyása alkalmával adatik vissza. Egyébiránt e biztositék a műszaki felülvizsgálat alkalmával megállapitott hiányok teljes pótlásáig, illetve a jótállási határidők lejártáig, egészben vagy aránylagos részben visszatartható.

Ha az engedélyes a jelen engedélyokiratban a pálya kiépitését illetőleg megszabott kötelezettségeknek, különösen a 4. §-ban megállapitott kiépitési határidő tekintetében nem tenne eleget, a kereskedelemügyi m. kir. ministernek önként érthetőleg jogában áll a fentebbi biztositékot akár az állam javára lefoglalni, akár a pálya kiépitésére felhasználni, mi által az alábbi 25. §-ban foglalt rendelkezések nem érintetnek.

12. §.

Az engedélyezett pálya üzletének kezelését az 1880. évi XXXI. t.-cz. 8. §-ának *b)* pontja alapján engedélyes a kereskedelemügyi m kir. minister jóváhagyásával az engedély egész tartamára a m. kir. államvasutak igazgatóságára ruházván át, az e részben megkötött szerződés a jelen engedélyokirat kiegészitő részét képezi.

Engedélyes köteles az üzletkezelési szerződést oly időben megkötni, hogy az a pálya megnyitását 60 nappal megelőzőleg jóváhagyható legyen.

13. §.

A menet- és szállitási díjak az engedélyes társaságnak fentartott forgalmakban a következőleg szabatnak meg:

Digitized by Google

a) A személyforgalomban legmagasabb árszabási tételként személy- és kilométerenként a magasabb osztályban 5 kr., az alsóbb osztályban pedig 3 kr. szedhető be.

A magasabb osztályt használó utasok legalább is az elsőrangú vasutakon használatban levő másodosztályú, illetőleg ezeknek megfelelő berendezésű kocsikban szállitandók.

Amennyiben engedélyes három kocsiosztályt rendezne be, a közbeneső osztályért személy- és kilométerenként 4 kr. díjtétel szedhető be.

b) Uti podgyásznál és gyorsárúnál, melyek 10 kg.-nyi súlytételekre fölfelé kikerekithetők, 10 kg.- és kilométerenkint 0·40 kr. nyi legmagasabb díjtétel alkalmazható. Uti podgyásznál szabad súly nem követelhető

Gyorsárúként szállitandó élő állatok, hullák és hintók viteldíjaira nézve a m. kir. államvasutak vonalain fennálló határozmányok és szabályok alkalmazandók.

c) Az árúk szállitásánál alkalmazható legmagasabb árszabási tétel kilométerenként és 100 kilogrammonként az I. darabárúosztályban 0·90 kr., a II. mérsékelt darabárúosztályban 0·60 kr. és a terjedelmes árúk után 1·20 kr.

A kőszén, vaskő, só, tüzi- és épületfa, trágya, kő, mész és tégla teljes kocsirakományokban kilométerenkint és 100 kg.-kint legfeljebb 0·50 kr. díjtétel mellett szállitandó.

Ugyanezen 100 kg.- és kilométerenkénti díjtétel szolgál maximális viteldij gyanánt a kocsirakományokban feladásra kerülő élő állatok szállitásánál is.

A kocsirakományokban feladásra kerülő egyéb árúkra, valamint a szabványsúly alapján szállitandó élő állatokra nézve a mérsékelt darabárúosztály fentebbi tétele szolgál legmagasabb díjtételként.

Digitized by Google

Az árúk osztályozása s a többi szállitási és díjszabási, illetve díjszámitási határozmányok, valamint kezelési és mellékilletékek tekintetében, úgyszintén a különvonatok szállitására és viteldíjaira nézve a m. kir. államvasutak vonalain fennálló határozmányok és szabályok alkalmazandók.

Mihelyt az engedélyezett pálya tiszta jövedelme három egymást követő éven át a fentebbi 7-ik §-ban megállapitott tényleges épitési és berendezési tőke 7%-át meghaladja, jogában álland a kereskedelemügyi m. kir. ministernek az engedélyes meghallgatása mellett a díjszabásokat megfelelőleg leszállitani.

Azon esetre, ha a törvényhozás a díjszabási ügyet az összes hazai vasutakra vonatkozólag szabályozná, ezen szabályozás, tekintet nélkül a jelen engedélyokirat határozataira, az engedélyezett vasutra is érvényes leend.

Engedélyes a vasut üzletét mindenkor olykép fogja vezetni, hogy díjszabási intézkedései a hazai ipar és termelés érdekeivel összhangzásban legyenek, különösen kötelezi magát engedélyes:

1. hogy mindazon kedvezményeket, melyeket külföldi czikkekre engedélyez, egyuttal a hazai termékeknek is engedélyezni fogja, ha ezek saját vonalán legalább ugyanazon távolságra szállittatnak, mint a kedvezményezett külföldi czikkek;

2. hogy külföldi czikkekre soha alacsonyabb díjtételt vagy díjrészletet nem fog engedélyezni, mint amilyent ugyanazon rendeltetési helyre szállitott hazai czikk után valamely közelebb fekvő állomásról szed;

3 hogy az ádriai kikötők felé irányuló forgalomban mérsékléseket csupán a hazai kikötők javára fog engedélyezni;

Digitized by Google

4. hogy amennyiben a m kir. államvasutakkal való csatlakozó forgalomban a kereskedelemügyi m. kir. minister közérdekből különleges díjmérsékléseket rendelne el, a minister kivánatára engedélyes saját illető összdíjtételeit ugyanoly százalékarányban leend köteles leszállitani, mint amely százalékarányban azt a m. kir. államvasutak saját csatlakozó vonalaikra nézve tették;

5. hogy oly viszonylatokban, amelyeknél a m. kir. államvasutak érdekelve vannak, engedélyes közvetlen díjtételeket csakis a m. kir. államvasutakkal, illetve ezekkel egyetértőleg fog felállitani, és ilyeneknek felállításához a m. kir. államvasutak kivánságára mindenkor hozzájárulni fog;

6. hogy a m. kir. államvasutakon a személy- és árúdíjszabás tekintetében életbeléptetett uj rendszerekhez, saját vonalát illetőleg, a saját állomások közötti forgalom kivételével, a kereskedelemügyi m. kir. minister kivánatára csatlakozni fog.

14. §.

Az előző §. értelmében meghatározott díjszabási tételek engedélyes által időközben egészben, vagy csak a tárgyak egyes nemeire, a vasut egyik vagy mindkét irányában, minden szállitási távolságra egyenlően vagy a távolság növekedésével nagyobbodó mérvben leszállithatók.

Az ekként leszállitott díjszabási tételek az előbbi mértékre ismét felemelhetők ugyan, mindazonáltal a felemelés csak a szabályszerű kihirdetés napjától számitott három hó mulva lép hatályba.

Minden szállitási kedvezmény a fennálló szabályok értelmében előzetesen kihirdetendő és abban ugyanazon feltételek alapján, mindenki egyaránt részesitendő.

Digitized by Google

15. §.

Az élelmi szereknek a belföldön beállott rendkivüli megdrágulása esetében joga van a kereskedelemügyi m. kir. ministernek azok fuvardíjait a drágaság tartamára az engedélyokirati legmagasabb díjtételek felére leszállitani.

16. §.

A katonaság és katonai javak leszállitott díjtételekkel szállitandók és pedig egyrészt a cs. és kir. közös hadügyminister és a m. kir. honvédelmi minister, másrészt a vasutigazgatóságok közt 1877. évi szeptember 15-én megkötött egyezmény, illetőleg az 1878. évi január 1-én hatályba lépett katonaszállitási díjszabás és annak függeléke alapján.

A katonaszállitás iránt létrejött vagy létrehozandó és az állam részére kedvezőbb egyezmények ezen engedélyezett pályára is érvényesek lesznek.

A fentebbi határozmányok alkalmazandók továbbá a pénzügyi, valamint a közbiztonsági közegek, végül a fegyenczek és tolonczok szállitása tekintetében is.

Az engedélyes köteles alkalmazkodni a katonai szállitásokra vonatkozó szabályzathoz s az abban foglalt megállapodások és egyezményekhez, melyek által a szállitáshoz szükséges felszerelési tárgyak beszerzése és készentartása, a forgalmi eszközök és üzleti személyzet rendelkezésre bocsátása, a forgalmi eszközök és üzleti személyzettel való kölcsönös kisegités és a katonai egészségügyi czélokra berendezett vasuti kocsik használata szabályoztatnak.

Köteles továbbá az engedélyes azon határozmányok- és szolgálati szabályokhoz is alkalmazkodni, melyek a hadi vasuti osztályokra s azoknak béke idején uj épit-

Digitized by Google

kezésekhez, vagy fentartási munkálatokhoz való használatára vonatkozólag a cs. és kir. közös hadügyministerium által kiadattak, vagy megállapittatni fognak,

Háború és mozgósitás esetén köteles az engedélyes a szabadságosokat és tartalékosokat a szabályszerű igazolvány alapján a lakhelyükhöz legközelebb eső állomástól a rendeltetési helyhez legközelebb eső állomásig a katonai leszállitott díjszabás alkalmazásával szállitani.

A katonai szállitásokra vonatkozó fenti határozatok és kedvezmények önként érthetőleg érvényesek a szolgálatban utazó m. kir. honvédségre és azon csapatokra, melyek, mint a hadsereg kiegészitő részei, a népjog oltalma alatt állanak.

Végül köteles az engedélyes feltétlenül alkalmazkodni azon határozatokhoz, melyek a hadsereg, haditengerészet és a honvédség kiszolgált altisztjeinek alkalmazására vonatkozólag az 1868. évi XL. t.-cz. 38. §-ában és az 1873. évi II. t.-cz.-ben megállapitvák.

17. §.

Az állami tisztviselők, hivatalnokok és szolgák, kik a vasutak igazgatása és üzlete felett őrködő hatóságok megbizásából vagy az állam érdekeinek ezen engedélyokirat alapján való megóvása végett, vagy jövedéki czélokból a vasutat használják és azt, hogy az illetékes hatóság által megbizattak, igazolják, uti málháikkal együtt ingyen szállitandók.

18. §.

Az engedélyes a jelen engedélyokirat tárgyát képező vasuti vonalon vagy annak csak egyes részein is, a kereskedelemügyi m. kir. minister kivánatára, a m. kir.

Digitized by Google

postát — a 8. §. *b)* pontjában érintett átmenő forgalom kivételével — ingyen köteles szállitani.

A postaszállitás feltételeit az 1888. évi IV. t.-cz. 4. §-ának *b)* pontja értelmében a kereskedelemügyi m. kir. minister rendeleti uton fogja megállapitani, e feltételek azonban nem lesznek terhesebbek, mint a minők a helyi érdekű vasutakkal szemben általában alkalmaztatnak.

A vasut igazgatósága és alárendeltjei, vagy az utóbbiak közt váltott szolgálati levelezés a vasuti közegek által postabérmentesen szállitható.

19. §.

Az engedélyezett vaspályavonal mentén, vagy az egyes állomásokban szükséges üzleti távirdák, távbeszélők, vagy villamos jelzők iránt az 1888. évi XXXI. t.-cz. és az annak alapján kibocsátott rendeletek határozmányai mérvadók, melyekhez az engedélyes szorosan alkalmazkodni köteles.

A távirdák, távbeszélők és villamos jelzők felállitásához a kereskedelemügyi m. kir. ministertől előzetesen külön engedély eszközlendő ki, mely alkalommal a minister az épités, berendezés és üzletbentartás feltételeit rendeleti uton állapitja meg.

Engedélyes a vasutra vonatkozó épitési engedély kinyerése után a távirda, távbeszélő vagy villamos jelzők létesitésének engedélyezése iránt még oly időben köteles a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez folyamodni, hogy a szóban forgó berendezések a vasut forgalomba helyezéseig elkészülhessenek, illetve használhatók legyenek.

A kereskedelemügyi m kir. minister fentartja magának azon jogot, hogy az üzleti távirda-, vagy

Digitized by Google

távbeszélő-vezetéket a pálya indóházain, esetleg őrházain alkalmazandó utolsó elszigetelőkig, valamint a forgatható védjelző készülékekig engedélyes költségén, a részletekre nézve az illető posta- és távirdaigazgatóság és az engedélyes közt jegyzőkönyvileg megállapitott feltételeknek megfelelően saját közegei által megépithesse.

Ez esetben, amennyiben az üzleti távirda- vagy távbeszélő-vezetékekkel egyidejüleg állami távirda- vagy távbeszélő-vezeték nem épittetnék, engedélyes köteles az oszlopok és más épitési anyagok összes árát s az összes épitési költségeket, amennyiben pedig egyidejüleg állami távirda- vagy távbeszélő-vezeték is épittetnék, az üzleti vezeték anyagainak árát és az összes épitési költségeknek az üzleti vezetékek létesitésére forditott aránylagos részét megtériteni. Mindkét esetben köteles engedélyes az épitkezéshez szükséges összeget az utólagos elszámolásig kamat nélkül előlegezni és az oszlopokat s a többi épitési anyagokat az épitendő pálya mentén az illető posta- és távirdaigazgatóság által meghatározott módon és időben saját költségén szétosztani.

A kereskedelemügyi m. kir. ministernek jogában áll a vaspálya mentén fennálló oszlopokra bármikor állami távirda-, esetleg távbeszélő-vezetékeket alkalmaztatni, ez esetben azonban az oszlopok, az állam költségén való fentartás kötelezettsége mellett, már ekkor az állam ingyen tulajdonába mennek át.

Az üzleti távirda-, távbeszélő- és villamos-vezetékek és berendezések, összes alkatrészeikkel együtt, a vasut kiegészitő tartozékát képezik, ennélfogva a jelen engedélyokirat 22. §-ában megállapitott esetekben és módok szerint az államra háramlanak át.

Egyébként az 1888 : XXXI. t.-cz., valamint az

Digitized by Google

annak alapján kibocsátott vagy kibocsátandó ministeri rendeletek határozmányai, továbbá a hazai vasutakkal a távirdákra nézve 1877. évben kötött egyezmény határozatai az engedélyesre nézve is kötelezők maradnak és lesznek.

20. §.

Mihelyt a polgári vagy katonai forgalom a jelenleg engedélyezett vonalakon annyira növekedett, hogy az éjjeli szolgálat és gyorsabb forgalom berendezése a kereskedelemügyi m. kir. minister egyoldalú megitélése szerint kivánatosnak vagy szükségesnek mutatkozand, az engedélyes köteles lesz mindazon berendezéseket eszközölni és mindazon biztonsági intézkedéseket megtenni, melyek a fennálló szabályok és utasitások szerint szükségesek s illetőleg amelyek a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről, hivatkozással azon szabályokra, követeltetni fognak.

Amennyiben azonban a katonai forgalom érdekében az engedélyezés alkalmával alapul vett teljesitési képesség határán túlmenő berendezések kivántatnának, ezek csakis engedélyes hozzájárulásával lesznek érvényesithetők.

Az engedélyes köteles továbbá a kereskedelemügyi m. kir. minister rendeletére a pályán és az összes állomásokon elsőrendű vasuti szabványoknak megfelelő felépitményt alkalmazni; az összes állomásokat és azok vágányzatait pedig megfelelően meghosszabbitani, szaporitani és átalakitani arra az esetre, ha saját forgalmának kilométerenkénti évi elegybevétele 4500 forintot meghalad.

Úgyszintén köteles vasutvonalai mentén a második vágányt az esetre kiépiteni, ha a saját forgalmából eredő évi elegybevétel kilométerenként 14.000 forintot osztrák értékben meghalad. Ezen kötelezettség teljesi-

Digitized by Google

tése azonban engedélyestől csak az alább megállapitott engedélytartam első 70 éve alatt követelhető.

A felsorolt czímeken felmerülő költségek az engedélyes társaság és a m. kir. államvasutak által egyenlő részben fognak fedeztetni, ez utóbbiaknak azonban jogukban álland akár a felépitmény átalakitását, akár a második vágány lefektetését az engedélyes társaság meghallgatása nélkül is bármikor végrehajtani, mely esetben a felmerülő költségeknek engedélyes társaság terhére előlegezett felerésze a társasági elegybevételek fentérintett feleslegéből megtéritendő lesz.

21. §.

Az engedélyes köteles az engedélyezett vasut üzletéről a számadásokat az érvényben álló számlázási minta szerint vezetni, s a lezárt üzleti számlát a vagyonmérleg-, nyereség- és veszteségszámlával együtt legkésőbb a számadási évet követő május végeig a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez bemutatni.

Köteles továbbá az engedélyes a forgalom és üzlet eredményeit részletesen kitüntető évi jelentést szerkeszteni s közhirré tenni s mindennemű, a felügyeleti hatóságok által kivánt statisztikai adatokat beszolgáltatni.

22. §.

Engedélyes részvénytársaság a jelen engedélyokiratban szerzett jogok és kötelezettségek érvényesitése végett ujra fog alakulni. Ezen átalakulás alkalmával a 7. §-ban meghatározott tényleges tőke fedezetére szükséges névleges összeget (alaptőke) a kereskedelemügyi m. kir. minister a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg állapitja meg.

Digitized by Google

Az ekként megállapitott alaptőke erejéig az engedélyes társaságnak jogában álland az új vonalakra megállapitott tényleges épitési és berendezési költség beszerzése, illetve a régi vonalra kibocsájtott czímletek kicserélése czéljából névre, vagy előmutatóra szóló czímleteket az 1888. évi IV-ik t.-cz. 10-ik §-ában foglalt határozmányok figyelemben tartása mellett kibocsátani, mely kibocsátásnak módozatait — mint szintén a netán később szükségessé váló tőkefelemelések és kibocsátások módozatait is, a kereskedelemügyi m. kir. minister a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg állapitja meg.

Ha elsőbbségi részvények bocsáttatnának ki, a pálya tiszta jövedelméből mindenekelőtt az ekként kibocsátott egy- vagy több-sorozatú elsőbbségi részvényeknek a kereskedelemügyi m. kir. minister által a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg megállapitandó törlesztési hányada, s további sorban e részvényeknek legfeljebb 5%-kal megszabandó osztaléka lesz fedezendő, s ehhez képest a törzsrészvények törlesztése mindaddig meg nem kezdhető, amig az összes elsőbbségi részvények nem törleszttettek.

A törlesztési terv kidolgozásánál szem előtt tartandó, hogy a törlesztési hányad rendszerint ne legyen nagyobb, mint amely mellett az alaptőke az engedély egész tartama alatt törleszthető.

A kétnemű részvények (elsőbbségi és törzsrészvények) tulajdonosai mindazonáltal minden egyéb társasági jogokban és kötelezettségekben egyaránt részesülnek, kivéve a 8. §. *c*) pontja szerint az állam részére átengedendő 3,700.000 frt névértékű törzsrészvényeket, melyek az elsőbbségi alaptőke 5% osztalékát meghaladó fölös jövedelemben a többi törzsrészvények-

Digitized by Google

kel egyenlően osztoznak ugyan, de sem törlesztésre sem az állami megváltási jog érvényesitése esetében a megváltási tőke-, avagy járadékösszegre az alábbi 23. §-ban foglalt idevágó rendelkezés folyományakép igényt nem tarthatnak.

A jelen engedélyokirat és az annak kiegészitő részét képező okmányok az újra alakitandó részvénytársaságra változatlanul kötelezők s ehhez képest az újra alakitandó részvénytársaság az engedélyest a jelen engedélyokirat alapján megillető jogokat és kötelezettségeket változatlanul és minden fentartás nélkül kötelezőleg átvenni tartozik.

A részvénytársaság ujjáalakitásához szükséges alapszabályok, a kibocsátandó czímletek és szelvényeik mintáival együtt, átvizsgálás s jóvahagyás végett a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez felterjesztendők s a nevezett minister részéről az alapszabályokban, valamint a czímletek és szelvényeik mintáinak tervezetében kivánt módositások feltétlenül foganatositandók.

Az alapszabályokba mindenesetre felveendő, hogy az évenkinti tiszta jövedelemnek egy meghatározott minimális százaléka külön beruházási tartalékalap képzésére, illetve a jelen engedélyokirat 7. §-a szerint az épitési tőkéből kihasitott tartalékalap növelésére fordittassék. Felveendő továbbá az is, hogy azon esetre, ha az alább megállapitott engedély tartama alatt jövedelem hiánya miatt az összes részvények törleszthetők nem lennének, a törlesztetlenül maradt részvények tulajdonosai részvényeiknek beváltását, vagy e czímen bárminemű kárpótlást az államtól nem igényelhetnek.

A társaság székhelye Budapest, hivatalos ügykezelési nyelve a magyar.

Digitized by Google

23. §.

A jelen engedély tartama a fenti 2. §-ban idézett ideiglenes vasutengedélyezési szabály 9. §. *a)* pontja alatt kimondott oltalommal és az 1880. évi XXXI. t. cz. 2. §-a, illetve az 1888. évi IV. t.-cz. 2. §-ának *b)* és *c)* pontjai szerint az állam részére biztositott megváltási jog épségben tartásával a jelen engedélyokirat hatályba lépte napjától (27. §.) számitandó, egymásután következő 90 évben állapittatik meg.

Ugyancsak a jelen engedélyokirat hatályba lépte napjától fognak számittatni az állami megváltási jog érvényesitésére, a szállitási és egyéb adókedvezményekre 1880. évi XXXI. t.-cz. 5. és 6. §-ai, 1888. évi I. t.-cz. 5. §-a) vonatkozó törvényes határidők is.

A 90 évi engedélytartam leteltével a vasut és annak összes tartozékai ingyen és tehermentesen mennek át a magyar állam tulajdonába és szabad használatába, illetve engedélyes vagy jogutódjai ezen vasutat teljes jókarban, ingyen és tehermentesen tartoznak az államnak átadni.

A pálya engedélyének és üzletének átruházása, valamint a pálya és tartozékainak függő kölcsönökkel való jelzálogi megterheltetése tekintetében az 1888. évi IV. t.-cz. 2. §-ának *a)* pontja, illetőleg az ezen törvény 10. §-ában foglalt határozatok irányadók.

Az 1880. évi XXXI. t.-cz. 2. §-ában és az 1888. évi IV. t.-cz. 2. §-ának *b)* és *c)* pontjaiban előirt megváltás eseteiben a megváltás módozatai tekintetében ugyancsak az idézett törvényczikkek határozatai irányadók.

Világosan megjegyeztetik azonban, hogy az állami megváltási ár kiszabásánál a fentebbi 8. §. szerint az

Digitized by Google

állam terhére eső 3,700.000 forintnyi tőkeösszeg sem mint ilyen, sem mint a megállapitandó megváltási évjáradék minimális megszabásának alaptényezője nem fog beszámittatni, hanem a megváltás tárgyát csakis azon vagyonérték fogja képezni, mely a fenti 8. §. *b)* pontja szerint az engedélyes társaságot megillető forgalom átlagos jövedelmezőségének, illetve a 7. §-ban megállapitott 5,000.000 frt társasági épitési tőkének és a társaság számlájára a kormány engedélyével netalán később végrehajtandó beruházásoknak a megváltás idejében megfelel.

Ugy a megváltási, mint a szállományi jog érvényesitése esetében átveszi a magyar állam saját tulajdonába, birtokába és haszonélvezetébe a pálya területét és földjét, a föld- és műmunkálatokat, a fel- és alépitményeket minden hozzátartozókkal, u. m. forgalmi eszközökkel, pályaudvarokkal, fel- és lerakóhelyekkel, a vasut üzletéhez tartozó épületekkel, az indulási és érkezési helyeken őr- és felvigyázó-házakkal, minden felszerelvényekkel, ingó és ingatlanokkal egyetemben; ellenben az engedélyes vagy jogutódjai megtartják az általuk folytatott üzlet alatt jövedelmi fölöslegeikből alkotott netáni tartalékalapot és a künnlevő cselekvő követeléseket, valamint azon épitkezéseket, amelyek megszerzésére vagy előállitására a kormány által azon határozott hozzáadással hatalmaztattak fel, hogy azok a vaspályának semmi tartozékát képezni nem fogják.

24. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az állami érdekek megóvása tekintetéből jogositva van magának ugy a pálya épitése, valamint az üzlet megfelelő fel-

Digitized by Google

szerelése és folytonos jókarban tartása felől minden részben meggyőződést szerezni és meghagyni, hogy a mutatkozó hiányok pótoltassanak.

Különösen fentartatik a nevezett minister részére azon jog, hogy a forgalom növekedéséhez képest engedélyest a forgalmi eszközöknek időnkénti megfelelő szaporitására kötelezhesse.

A kereskedelemügyi m. kir. ministernek joga van továbbá a részéről kiküldött közeg által az ügyvitelt és pályaigazgatást megvizsgálni és ellenőrizni.

A kereskedelemügyi m. kir. minister által kiküldött biztosnak jogában áll az igazgatóság és az ennek kebeléből netán kirendelt külön bizottságok ülésében, valamint a közgyülésekben részt venni, nemkülönben törvénytelen, a köz- vagy állami érdekekre netán hátrányos, az engedélyokirattal ellenkező intézkedéseket a nevezett minister további elhatározásáig felfüggeszteni.

25. §.

A kereskedelemügyi m. kir. ministert megilleti a jog, hogy engedélyest a jelen engedélyokirat- és az annak kiegészitő részét képező okmányokban megállapitott kötelezettségeknek, ugyszintén a kormány által az engedélyest kötelező törvények, szabályok, utasitások stb. alapján kiadott rendeleteknek teljesitésére 100 frttól 10.000 frtig terjedhető rendbüntetés vagy birság kivetése által szorithassa.

A kivetett és a kereskedelemügyi m. kir. minister által kitűzött záros határidő alatt az engedélyes által be nem fizetett rendbüntetés, illetve birság a vasut bármely birtokából vagy annak jövedelméből egyszerű közigazgatási úton fog behajtatni.

Digitized by Google

Az esetre, ha a kiszabott rendbüntetés, illetve birság a még letétben levő engedélyezési biztositékból vonatnék le, engedélyes ezen biztositékot az eredeti összegre a levonás napjától számitandó 14 nap alatt ismét kiegésziteni tartozik.

Ha az engedélyokiraton vagy egyéb törvényes határozatokon és rendelkezéseken alapuló kötelezettségek megsértése az engedélyes részéről ismételve fordulna elő, s más megtorló intézkedés a kivánt eredményre nem vezetne; úgyszintén, ha a fenti 3-ik §-ban megállapitott határidők az épitési tervek benyujtása, az épités befejezésére, illetőleg az üzlet megnyitására nézve meg nem tartatnának s e határidők megtartásának elmulasztása, a többször idézett vasutengedélyezési szabály 11. §-ának *b)* pontja értelmében, különösen pedig politikai és pénzügyi válságok által nem igazoltathatnék: a kereskedelemügyi m. kir. minister a jelen engedélyokiratot bármikor hatályon kivül helyezheti s megszüntnek nyilvánithatja, a nélkül, hogy ezen határozatból kifolyólag engedélyes az állam irányában bármi néven nevezendő czímen kárpótlási igénynyel léphetne fel.

Annak meghatározása, hogy az engedély hatályon kivül helyezése esetén a pálya épitésének folytatása s illetőleg úgy ezen, mint azon esetben, ha az engedélyes a pálya üzletét megszakitaná, az üzlet továbbvitele érdekében minő intézkedések tétessenek, a kereskedelemügyi m. kir. ministert illeti meg; önként értetődvén, hogy ezen intézkedések következtében felmerülendő mindennemű költségek, károk és veszélyek iránti szavatosság kizárólag az engedélyest terhelendik.

Digitized by Google

26. §.

Ezen engedély, valamint az annak kiegészitő részét képező okmányok minden okmányszerű kiadmányai csak 1 forintra szabott bélyegdíj alá esnek.

27. §.

Jelen engedélyokirat az azt beczikkelyező törvény hatálybaléptével emelkedik jogérvényre.

Digitized by Google

XIII. TÖRVÉNYCZIKK

a lonjavölgyi vasut engedélyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi május hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi junius hó 3-án.)

1. §.

A lonjavölgyi vasut elnevezése alatt a m. kir. államvasutak Dugoselo állomásából ezen vasutak Novska állomásáig vezetendő fővonalnak, továbbá a fővonalból Banovajarugánál kiágazólag a barcs-pakráczi vasut Pakrácz állomásáig vezetendő szárnyvonalnak, mint gőzmozdonyú vasutvonalnak épitésére s üzletére vonatkozólag előterjesztett engedélyokirat jóváhagyatván, ezennel beczikkelyeztetik.

2. §.

Az 1. §-ban megnevezett vasut megépitésére 500.000, szóval: ötszázezer forintnyi állami segély engedélyeztetik, s a pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy az államsegélyt az állampénztári készletekből bocsássa rendelkezésre.

3. §.

A vasut részére engedélyeztetnek ezenkivül az 1880. évi XXXI. és 1888. évi IV. törvényczikkekben megjelölt adózási és egyéb kedvezmények.

4. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép hatályba, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

A lonjavölgyi gőzmozdonyú vasutra vonatkozó

engedélyokirat.

1. §.

Ezen engedélyokirat erejénél fogva gróf Berchtold Arthur és érdektársai engedélyt kapnak és kötelezettséget vállalnak arra, hogy a m. kir. államvasutak Dugoselo állomásától a m. kir. államvasutak Novska állomásáig vezetendő fővonalat, továbbá a fővonalból Banovajarugánál kiágazólag a barcs-pakráczi helyi érdekű vasut Pakrácz állomásáig vezetendő szárnyvonalat, mint egységes gőzmozdonyú vasutat, az alábbi feltételek alatt megépitsék és azt a jelen engedélyokirat hatályának tartama alatt szakadatlanul üzletben tartsák.

2. §.

A nevezett engedélyesek részére biztosittatnak mindazon jogok és kedvezmények, melyeket az 1880. évi XXXI. törvényczikk és az annak kiegészitéséről és módositásáról szóló 1888. évi IV. törvényczikk a helyi érdekű vasutakra nézve megszabnak; viszont engedélyesek a most idézett törvényczikkek azon határozatainak, melyek reájuk, mint engedélyesekre kötelezettségeket rónak, magukat feltétlenül alávetik.

Az engedélyesek továbbá szorosan alkalmazkodni kötelesek:

a) a jelen engedélyokirat határozataihoz;

b) a közmunka- és közlekedésügyi ministerium által 1868. évi április hó 20-án 4.973. szám alatt az országgyülés jóváhagyásával kibocsátott ideiglenes vasutengedélyezési szabályhoz, valamint az 1887. évi XXIV. törvényczikk értelmében, illetve az 1878. évi XX. törvényczikk által beczikkelyezett vám- és keres-

Digitized by Google

kedelmi szövetség VIII. czikkében elfogadott vasuti üzletrendtartáshoz annyiban, amennyiben ezek a jelen engedélyokiratban megállapitott egyes határozatok és a helyi érdekű vasutak forgalmi szolgálatára vonatkozó, a közmunka- és közlekedésügyi ministerium által 1883. évi augusztus hó 1-én kiadott szabályok alapelvei folytán változást nem szenvedtek;

c) a vasuti árúfuvarozás tárgyában 1890. évi október hó 14-én létrejött s az 1892. évi XXV. törvényczikkel beiktatott egyezmény és az 1892 évi deczember hó 10-én 83.249. szám alatt kibocsátott vasuti üzletszabályzat határozmányaihoz; s végre

d) minden egyéb már érvényben álló vagy később alkotandó törvényekhez, szabályokhoz, utasitásokhoz és rendeletekhez.

3. §.

A pálya épitésére és az üzlet berendezésére vonatkozó feltételeket a kereskedelemügyi m. kir. minister saját hatáskörében fogja kiadni.

A jelen engedélyokirat kiegészitő részét képező ezen feltételeket illetőleg egyébként fentartatik a nevezett minister részére a jog, hogy azoktól egyes kivételes esetekben eltéréseket engedélyezhessen.

4. §.

Az engedélyesek kötelesek a fennálló szabályok szerint elkészitett épitési terveket (hossz-szelvény és helyzetrajz) a jelen engedélyokirat keltétől számitandó 6 hónap alatt, a többi részletterveket pedig oly időben terjeszteni fel két példányban a kereskedelemügyi m. kir. minister elé, hogy azok a kivitelre alább megállapitott határidőre való tekintettel, a minister által a kellő időre megvizsgálhatók és jóváhagyhatók legyenek.

Digitized by Google

A késedelem következményei egyedül az engedélyeseket terhelik.

A kereskedelemügyi m. kir. minister a jelen engedélyokiratban, az ennek kiegészitő részét képező épitési feltételekben, vagy az engedélyezési tárgyalásról 1895. évi április hó 2-án felvett jegyzőkönyvben foglalt határozatokra, úgyszintén az üzlet biztonságának követelményeire való tekintettel, az előterjesztett terveket átvizsgáltatja és amennyiben az érintett szempontokból észrevétel fel nem merülne, a terveket jóváhagyja és ha egyéb törvényes rendelkezéseknek is elég tétetett, az épitési engedélyt, harmadik személyeknek az 1881. évi XLI. törvényczikk szerinti jogaiknak érintetlenül hagyása mellett, megadja.

Az engedélyesek minden kárpótlási vagy egyéb igény kizárásával kötelesek a kereskedelemügyi m. kir. minister által a pálya épitése közben vagy bármikor azután is, a fent érintett tekintetekből s alapon kivánt és bár az előzetesen jóváhagyott tervektől eltérő módositásokat és kiegészitéseket is foganatositani.

Ellenben az engedélyesek az általuk a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről már jóváhagyott terveknek bármily tekintetből kivánt megváltoztatásához, a nevezett minister engedélyét mindenkor előzetesen kieszközölni tartoznak.

A pálya épitését engedélyesek az engedélyokirat keltétől számitott két év alatt befejezni és a pályát a közforgalomnak átadni tartoznak.

5 §.

Ezen pálya kiépitése és üzlete czéljaira az 1881. évi XLI. törvényczikk szerinti kisajátitási jog ezennel engedélyeztetik.

Digitized by Google

6. §.

A m. kir. államvasutak Dugoselo és Novska állomásaihoz, valamint a barcs-pakráczi helyi érdekű vasut Pakrácz állomásához való csatlakozás és az ennek folytán szükséges új épitkezések és átalakitások eszközlése, valamint a csatlakozási állomásnak közös használata iránt engedélyesek a m. kir. államvasutak igazgatóságával, illetve a barcs-pakráczi helyi érdekű vasut-részvénytársasággal — a kereskedelemügyi m. kir. minister előző jóváhagyásának fentartása mellett — egyezségre lépni kötelesek.

A csatlakozás, illetve közös használatra való berendezés folytán a csatlakozási közös állomásokon szükségessé való új épitkezések és átalakitások költségeit engedélyesek az új épitési tőkéből fedezni tartoznak.

Más pályákkal csatlakozási szerződéseket, nemkülönben az állomások vagy egyes csatlakozó vonalrészek közös vagy együttes (peage-jog) használatára vonatkozó szerződéseket engedélyesek csakis a kereskedelemügyi m. kir. ministertől előzetesen kieszközölt engedély alapján köthetnek, viszont azonban kötelesek engedélyesek más pályákkal ilynemű szerződésekre lépni, ha azoknak az engedélyesek vasutjához való csatlakozása, illetve a csatlakozási állomások vagy vonalrészek közös vagy együttes (peage-jog) használata akár engedélyokiratilag, akár a kereskedelemügyi m. kir. minister külön engedélyével biztositttatott.

Amennyiben pedig úgy ezekre nézve, mint a kocsikölcsönzés és minden ezekért járó kárpótlás tárgyában az illető vasuti vállalatok között egyezmény létre nem jöhetne, az e részben megkötendő egyezmény fel-

Digitized by Google

tételeit a kereskedelemügyi m. kir. minister fogja az érdekelt felekre nézve kötelezőleg megállapitani.

7. §.

Az engedélyezett vasut megépitéséhez és üzleti megfelelő berendezéséhez szükséges tényleges tőke 4.200.000 forint, azaz: négymillió kétszázezer forintban állapittatik meg, mely tőkéből forgalmi eszközök beszerzésére engedélyesek 226.400 forintot tartoznak forditani.

Az ezen tényleges tőkének beszerzésére szükséges névleges összeget (alaptőke) a kereskedelemügyi m. kir. minister a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg állapitja meg.

Ugyancsak a tényleges tőkéből 45.000 forint kihasitandó és készpénzben vagy a vasutnak kibocsátási árfolyamon számitott elsőbbségi részvényeiben, mint tartalék, külön kezelendő.

Ezen tartaléktőke csakis a kereskedelemügyi m. kir. ministertől esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lesz felhasználható.

8. §.

Az engedélyesek kötelesek a forgalmi eszközöket, sineket és egyéb az épitésnél és az üzletnél használandó anyagokat a belföldön beszerezni, mely rendelkezés alól csak a kereskedelemügyi m. kir. ministertől esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lehet kivételnek helye.

9. §.

A pálya műszaki felülvizsgálatát a kereskedelemügyi m. kir. minister rendeli el.

Amennyiben az időjárási viszonyok megengedik, a pálya műszaki felülvizsgálata az épitkezések tel-

Digitized by Google

jes befejezése és a felülvizsgálati tervek bemutatása után engedélyesek kérelmére azonnal el fog rendeltetni.

10. §.

Engedélyesek kötelesek a jelen engedélyokirat kiadása előtt 130.000 frt, azaz: egyszázharminczezer forintnyi biztositékot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, a m. kir. központi állampénztárnál letenni.

Ezen biztositék csak a pálya műszaki felülvizsgálatának eredményes befejezése után, s illetőleg a műszaki felülvizsgálat eredményének a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről történt helybenhagyása alkalmával adatik vissza. Egyébiránt e biztositék a műszaki felülvizsgálat alkalmával megállapitott hiányok teljes pótlásáig, illetve a jótállási határidők lejártáig, egészben vagy aránylagos részben visszatartható.

Ha az engedélyesek a jelen engedélyokiratban a pálya kiépitését illetőleg megszabott kötelezettségeknek, különösen a 4-ik §-ban megállapitott kiépitési határidő tekintetében nem tennének eleget, a kereskedelemügyi m. kir. ministernek önként értheteleg jogában áll a fentebbi biztositékot akár az állam javára lefoglalni, akár a pálya kiépitésére felhasználni, mi által az alábbi 24. §-ban foglalt rendelkezések nem érintetnek.

11. §.

Az engedélyezett pálya üzletének kezelését engedélyesek a kereskedelemügyi m. kir. minister jóváhagyásával az engedély egész tartamára a m. kir. államvasutak igazgatóságára ruházván át, az e részben

Digitized by Google

megkötött szerződés a jelen engedélyokirat kiegészitő részét képezi.

Engedélyesek kötelesek az üzletkezelés iránti szerződést oly időben megkötni, hogy az a pálya megnyitását 60 nappal megelőzőleg jóváhagyható legyen.

12. §.

A menet- és szállitási díjak az engedélyezett vasut számára a következőleg szabatnak meg:

a) A személyforgalomban legmagasabb árszabási tételként személy- és km.-ként a magasabb osztályban 5 kr., az alsóbb osztályban pedig 3 kr. szedhető be.

A legmagasabb osztályt használó utasok legalább is az elsőrangú vasutakon használatban levő II-od osztályú, illetőleg ezeknek megfelelő berendezésű kocsikban szállitandók.

Amennyiben engedélyesek három kocsiosztályt rendeznének be, a közbeneső osztályért, személy- és kilométerenként 4 kr. díjtétel szedhető be.

b) Uti podgyásznál és gyorsárúnál, melyek 10 kgr.-nyi súlytételekre fölfelé kikerekithetők, 10 kgr.- és km.-ként 0·40 krnyi legmagasabb díjtétel alkalmazható. Uti podgyásznál szabad-súly nem követelhető.

Gyorsárúként szállitandó élő állatok, hullák és hintók viteldíjaira nézve a m. kir. államvasutak vonalain fennálló határozmányok és szabályok alkalmazandók.

c) Az árúk szállitásánál alkalmazható legmagasabb árszabási tétel kilométerenként és 100 kilogrammonként az I. darabárúosztályban 0·90 kr., a II-ik mérsékelt darabárúosztályban 0·60 kr. és a terjedelmes árúk után 1·20 kr.

A kőszén, vaskő, só, tüzi- és épületfa, trágya, kő,

Digitized by Google

mész és tégla teljes kocsirakományokban, kilométerenként és 100 kilogrammonként legfeljebb 0.50 kr. díjtétel mellett szállitandó.

Ugyanezen 100 kilogramm- és kilométerenkénti díjtétel szolgál maximalis viteldíj gyanánt a kocsirakományokban feladásra kerülő élő állatok szállitásánál is.

A kocsirakományokban feladásra kerülő egyéb árúkra, valamint a szabványsúly alapján szállitandó élő állatokra nézve a mérsékelt darabárú-osztály fentebbi tétele szolgál legmagasabb díjtételként.

Az árúk osztályozása s a többi szállitási és díjszabási, illetve díjszámitási határozmányok, valamint kezelési és mellékilletékek tekintetében, úgyszintén a különvonatok szállitására és viteldíjaira nézve a m. kir. államvasutak vonalain fennálló határozmányok és szabályok alkalmazandók.

Mihelyt az engedélyezett pálya tiszta jövedelme három egymást követő éven át a fentebbi 7-ik §-ban megállapitott tényleges épitési és berendezési tőke 7%-át meghaladja, jogában álland a kereskedelemügyi m. kir. ministernek az engedélyesek meghallgatása mellett a díjszabásokat megfelelőleg leszállitani.

Azon esetre, ha a törvényhozás a díjszabási ügyet az összes hazai vasutakra vonatkozólag szabályozná, ezen szabályozás, tekintet nélkül a jelen engedélyokirat határozataira, az engedélyezett vasutra is érvényes leend.

Engedélyesek a vasut üzletét mindenkor olykép fogják vezetni, hogy díjszabási intézkedéseik a hazai ipar és termelés érdekeivel összhangzásban legyenek, különösen kötelezik magukat engedélyesek:

1. hogy mindazon kedvezményeket, melyeket külföldi czikkekre engedélyeznek, egyuttal a hazai termé-

Digitized by Google

keknek is engedélyezni fogják, ha ezek saját vonalukon legalább ugyanazon távolságra szállittatnak, mint a kedvezményezett külföldi czikkek;

2. hogy külföldi czikkekre soha alacsonyabb díjtételt vagy díjrészletet nem fognak engedélyezni, mint amilyent ugyanazon rendeltetési helyre szállitott hasonló hazai czikk után valamely közelebb fekvő állomásról szednek:

3. hogy az adriai kikötők felé irányuló forgalomban mérsékléseket csupán a hazai kikötők javára fognak engedélyezni;

4. hogy az átmeneti forgalomban a tarifák felállításának jogát engedélyesek a létrejött megállapodások értelmében a m. kir. államvasutakra ruházzák át;

5. hogy amennyiben a m. kir. államvasutakkal való csatlakozó forgalomban a kereskedelemügyi m. kir. minister közérdekből különleges díjmérsékléseket rendelne el, a minister kivánatára engedélyesek saját illető összdíjtételeiket ugyanoly százalékarányban leendnek kötelesek leszállitani, mint amely százalékarányban azt a m. kir. államvasutak saját csatlakozó vonalaikra nézve tették;

6. ha oly viszonylatokban, amelyeknél a m. kir. államvasutak érdekelve vannak, engedélyesek közvetlen díjtételeket csakis a m. kir. államvasutakkal, illetve ezekkel egyetértőleg fognak felállitani és ilyeneknek felállításához a m. kir. államvasutak kivánságára mindenkor hozzájárulni fognak;

7. hogy a m. kir. államvasutakon a személy- és árúdíjszabás tekintetében életbeléptetett új rendszerekhez, saját vonalaikat illetőleg, a saját állomások közötti forgalom kivételével, a kereskedelemügyi m. kir. minister kivánatára csatlakozni fognak.

Digitized by Google

13. §.

Az előző §. értelmében meghatározott díjszabási tételek engedélyesek által időközben egészben vagy csak a tárgyak egyes nemeire, a vasut egyik vagy mindkét irányában, minden szállitási távolságra egyenlő, vagy a távolság növekedésével nagyobbodó mérvben leszállithatók.

Az ekként leszállitott díjszabási tételek az előbbi mértékre ismét felemelhetők ugyan, mindazonáltal a felemelés csak a szabályszerű kihirdetés napjától számitott három hó mulva lép hatályba.

Minden szállitási kedvezmény a fennálló szabályok értelmében előzetesen kihirdetendő és abban ugyanazon feltételek alapján, mindenki egyaránt részesitendő.

14. §.

Az élelmi szereknek a belföldön beállott rendkivüli megdrágulása esetén joga van a kereskedelemügyi m. kir. ministernek azok fuvardíjait a drágaság tartamára az engedélyokirati legmagasabb díjtételek felére leszállitani.

15. §.

A katonaság és katonai javak leszállitott díjtételekkel szálitandók és pedig egyrészt a cs. és kir. közös hadügyi minister és a m. kir. honvédelmi minister, másrészt a vasutigazgatóságok közt 1892. évi november 1-én megkötött egyezmény, illetőleg a hatályban álló katonaszállitási díjszabás és annak függeléke alapján.

A katonaszállitás iránt létrejött vagy létrehozandó, és az állam részére kedvezőbb egyezmények ezen engedélyezett pályára is érvényesek lesznek.

A fentebbi határozmányok alkalmazandók továbbá

Digitized by Google

a pénzügyi, valamint a közbiztonsági közegek, végül a fegyenczek és tolonczok szállitása tekintetében is.

Az engedélyesek kötelesek alkalmazkodni a katonai szállitásokra vonatkozó szabályzathoz s az abban foglalt megállapodások és egyezményekhez, melyek által a szállitáshoz szükséges felszerelési tárgyak beszerzése és készentartása, a forgalmi eszközök és üzleti személyzet rendelkezésre bocsátása, a forgalmi eszközök és üzleti személyzettel való kölcsönös kisegités és a katonai egészségügyi czélokra berendezett vasuti kocsik használata szabályoztatnak.

Kötelesek továbbá az engedélyesek azon határozmányok- és szolgálati szabályokhoz is alkalmazkodni, melyek a hadi vasuti osztályokra s azoknak béke idején uj épitkezésekhez, vagy fentartási munkálatokhoz való használatára vonatkozólag a cs. és kir. közös hadügyministerium által kiadattak, vagy megállapittatni fognak.

Háboru és mozgósitás esetén kötelesek az engedélyesek a szabadságosokat és tartalékosokat a szabályszerű igazolvány alapján a lakhelyükhöz legközelebb eső állomástól a rendeltetési helyhez legközelebb eső állomásig a katonai leszállitott díjszabás alkalmazásával szállitani.

A katonai szállitásokra vonatkozó fenti határozatok és kedvezmények önként érthetőleg érvényesek a szolgálatban utazó m. kir. honvédségre és azon csapatokra is, melyek, mint a hadsereg kiegészitő részei, a népjog oltalma alatt állanak.

Végül kötelesek az engedélyesek feltétlenül alkalmazkodni azon határozatokhoz, melyek a hadsereg, hadi tengerészet és a honvédség kiszolgált altisztjeinek alkalmazására vonatkozólag az 1868. évi XL. törvény-

Digitized by Google

czikk 38. §-ában és az 1873. évi II. törvényczikkben megállapitvák.

16. §.

Az állami tisztviselők, hivatalnokok és szolgák, kik a vasutak igazgatása és üzlete felett őrködő hatóságok megbizásából vagy az állam érdekeinek ezen engedélyokirat alapján való megóvása végett, vagy jövedéki czélokból a vasutat használják és azt, hogy az illetékes hatóság által megbizattak, igazolják, uti málháikkal együtt ingyen szállitandók.

17. §.

Az engedélyesek a jelen engedélyokirat tárgyát képező vasuton vagy annak csak egyes részein is, a kereskedelemügyi m. kir. minister kivánatára a m. kir. postát szállitani kötelesek.

A postaszállitás feltételeit az 1888. évi IV. törvényczikk 4. §-ának *b)* pontja értelmében a kereskedelemügyi m. kir. minister rendeleti uton fogja megállapitani.

A vasut igazgatósága és alárendeltjei, vagy az utóbbiak közt váltott szolgálati levelezés a vasuti közegek által postabérmentesen szállitható.

18. §.

Az engedélyezett vaspálya mentén, vagy az egyes állomásokban szükséges üzleti távirdák, távbeszélők, vagy villamos jelzők iránt az 1888. évi XXXI. törvényczikk és az annak alapján kibocsátott rendeletek határozmányai mérvadók, melyekhez az engedélyesek szorosan alkalkalmazkodni kötelesek.

A távirdák, távbeszélők és villamos jelzők felállitásához a kereskedelemügyi m. kir. ministertől előze-

Digitized by Google

tesen külön engedély eszközlendő ki, mely alkalommal a minister az épités, berendezés és üzletben tartás feltételeit rendeleti uton állapitja meg, melyekhez engedélyesék alkalmazkodni kötelesek.

Engedélyesek a vasutra vonatkozó épitési engedély kinyerése után a távirda-, távbeszélő- vagy villamos jelzők létesitésének engedélyezése iránt még oly időben kötelesek a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez folyamodni, hogy a szóban forgó berendezések a vasut forgalomba helyezéseig elkészülhessenek, illetve használhatók legyenek.

A kereskedelemügyi m. kir. minister fentartja magának azon jogot, hogy az üzleti távirda-, vagy távbeszélő-vezetéket a pálya indóházain, esetleg őrházain alkalmazandó utolsó elszigetelőkig, valamint a forgatható védjelző készülékekig, engedélyesek költségén, a részletekre nézve az illető posta- és távirda-igazgatóság és engedélyesek közt jegyzőkönyvileg megállapitott feltételeknek megfelelően saját közegei által megépittesse.

Ez esetben, a mennyiben az üzleti távirda-, vagy távbeszélő-vezetékekkel egyidejüleg állami távirda-, vagy távbeszélő vezeték nem épittetnék, engedélyesek kötelesek az oszlopok és más épitési anyagok összes árát és az összes épitési költségeket, amennyiben pedig egyidejűleg állami távirda- vagy távbeszélő-vezeték is épittetnék, az üzleti vezeték anyagainak árát és az összes épitési költségeknek az üzleti vezetékek létesitésére forditott aránylagos részét megtériteni. Mindkét esetben kötelesek engedélyesek az épitéshez szükséges összeget utólagos elszámolásig kamat nélkül előlegezni, és az oszlopokat s a többi épitési anyagokat az épitendő pálya mentén az illető posta- és táv-

Digitized by Google

irdaigazgatóság által meghatározott módon és időben saját költségükön szétosztani.

A kereskedelemügyi m. kir. ministernek jogában áll a vaspálya mentén fennálló oszlopokra bármikor állami távirda-, esetleg távbeszélő-vezetékeket alkalmaztatni, ez esetben azonban az oszlopok, az állam költségén való fentartás kötelezettsége mellett, már ekkor az állam ingyen tulajdonába mennek át.

Az üzleti távirda-, távbeszélő- és villamos vezetékek és berendezések összes alkatrészeikkel együtt a vasut kiegészitő tartozékát képezik, ennélfogva a jelen engedélyokirat 22. §-ában megállapitott esetekben és módok szerint az államra háramlanak át.

Egyébként az 1888 : XXXI. törvényczikk, valamint az annak alapján kibocsátott vagy kibocsátandó ministeri rendeletek határozmányai, továbbá a hazai vasutakkal a távirdákra nézve 1877. évben kötött egyezmény határozatai az engedélyesekre nézve is kötelezők.

19. §.

Mihelyt a polgári vagy katonai forgalom a jelenleg engedélyezett vasuton annyira növekedett, hogy az éjjeli szolgálat és gyorsabb forgalom berendezése a kereskedelemügyi m. kir. minister egyoldalú megitélése szerint kivánatosnak vagy szükségesnek mutatkozand az engedélyesek kötelesek lesznek saját költségükön mindazon berendezéseket eszközölni és mindazon biztonsági intézkedéseket megtenni, melyek a fennálló szabályok és utasitások szerint szükségesek s illetőleg amelyek a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről, hivatkozással azon szabályokra, követeltetni fognak.

A mennyiben azonban a katonai forgalom érde-

Digitized by Google

kében az engedélyezés alkalmával alapul vett teljesitési képesség határán túlmenő berendezések kivántatnának, ezek csakis engedélyesek hozzájárulásával lesznek érvényesithetők.

Az engedélyesek kötelesek továbbá a kereskedelemügyi m. kir. minister rendeletére minden kártalanitás nélkül a második vágányt az esetre kiépiteni, ha az engedélyezett vonalon az évi elegy-bevétel kilométerenként 14.000 forintot osztrák értékben meghalad.

Ezen kötelezettség teljesitése azonban engedélyesektől csak az alább megállapitott engedélytartam első 70 éve alatt követelhető.

20. §.

Az engedélyesek kötelesek az engedélyezett vasut üzletéről a számadásokat az érvényben álló számlázási minta szerint vezetni s a lezárt üzleti számlát a vagyon-mérleg, nyereség- és veszteség-számlával együtt legkésőbb a számadási évet követő május hó végéig a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez bemutatni.

Kötelesek továbbá az engedélyesek a forgalom és üzlet eredményeit részletesen kitüntető évi jelentést szerkeszteni s közhirré tenni, s mindennemű a felügyeleti hatóságok által kivánt statisztikai adatot beszolgáltatni.

21. §.

Engedélyeseknek jogukban álland részvénytársaságot alapitani s a tényleges épitési és berendezési költség beszerzése czéljából névre vagy előmutatóra szóló czímleteket az 1888. évi IV-ik t.-cz. 10-ik §-ában foglalt határozmányok figyelemben tartása mellett ki-

Digitized by Google

bocsátani, mely kibocsátásnak módozatait a kereskedelemügyi m. kir. minister a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg állapitja meg

Ha elsőbbségi részvények bocsáttatnának ki, a pálya tiszta jövedelméből mindenekelőtt az elsőbbségi részvényeknek a kereskedelemügyi m. kir. minister által a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg megállapitandó törlesztési hányada s további sorban e részvényeknek legfeljebb 5%-kal megszabandó osztaléka lesz fedezendő, s ehhez képest a törzsrészvények törlesztése mindaddig meg nem kezdhető, amig az összes elsőbbségi részvények nem törlesztettek.

A törlesztési terv kidolgozásánál szem előtt tartandó, hogy a törlesztési hányad rendszerint ne legyen nagyobb, mint amely mellett az alaptőke az engedély egész tartama alatt törleszthető.

A kétnemű részvények tulajdonosai mindazonáltal minden egyéb társasági jogokban és kötelezettségekben egyaránt részesülnek.

A jelen engedélyokirat és az annak kiegészitő részét képező okmányok az alakitandó részvénytársaságra változatlanul kötelezők s ehhez képest az alakitandó részvénytársaság az engedélyeseket a jelen engedélyokirat alapján megillető jogokat és kötelezettségeket változatlanul és minden fentartás nélkül kötelezőleg átvenni tartozik.

A részvénytársaság megalakitásához szükséges alapszabályok, a kibocsátandó czimletek és szelvényeik mintáival együtt, átvizsgálás és jóváhagyás végett a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez felterjesztendők s a nevezett minister részéről az alapszabályokban, valamint a czimletek és szelvényeik mintáinak tervezetében kivánt módositások feltétlenül foganatositandók.

Digitized by Google

Az alapszabályokba mindenesetre felveendő, hogy az évenkénti tiszta jövedelemnek egy meghatározott minimális százaléka külön beruházási tartalékalap képzésére, illetve a jelen engedélyokirat 7. §-a szerint az épitési tőkéből kihasitott tartalékalap növelésére fordittassék. Felveendő továbbá az is, hogy azon esetre, ha az alább megállapitott engedélytartam alatt jövedelem hiánya miatt az összes részvények törleszthetők nem lennének, a törlesztetlenül maradt részvények tulajdonosai részvényeiknek beváltását, vagy e czímen bárminemű kárpótlást az államtól nem igényelhetnek.

A társaság székhelye Budapest.

22. §.

A jelen engedély tartama a fenti 2. §-ban idézett ideiglenes vasutengedélyezési szabály 9. §. *a)* pontja alatt kimondott oltalommal és az ezennel az 1880. évi XXXI. törvényczikk 2. §-a, illetve az 1888. évi IV. t.-cz. 2. §-ának *b)* és *c)* pontjaiban érintett feltételek mellett e vasutra nézve is az állam részére biztositott megváltási jog épségben tartásával a jelen engedélyokirat kelte napjától számitandó egymásután következő 90 évben állapittatik meg.

Ezen 90 év leteltével a vasut és annak összes tartozékai ingyen és tehermentesen mennek át a magyar állam tulajdonába és szabad haszonélvezetébe, illetve engedélyesek vagy jogutódaik ezen vasutat teljes jókarban, ingyen és tehermentesen tartoznak az államnak átadni.

A pálya engedélyének és üzletének átruházása, valamint a pálya és tartozékainak függő kölcsönökkel való jelzálogi megterheltetése tekintetében e vasutra nézve is az 1888. évi IV. törvényczikk 2. §-ának *a)*

Digitized by Google

pontja, illetőleg az ezen törvény 10. §-ában foglalt határozatok irányadók.

Az 1880. évi XXXI. t.-cz. 2. §-ának és az 1888. évi IV. t.-cz. 2. §. *b)* és *c)* pontjainak jelen vasutra nézve ezen §. első bekezdése értelmében irányadó határozmányaiban előirt megváltás esetében a megváltás módozatai tekintetében ugyancsak az idézett törvényczikkek határozatai irányadók.

Mindkét esetben átveszi a magyar állam saját tulajdonába, birtokába és haszonélvezetébe a pálya területét és földjét, a föld- és műmunkálatokat, a fel- és alépitményeket minden hozzátartozókkal, u. m. forgalmi eszközökkel, pályaudvarokkal, fel- és lerakodó helyekkel, a vasut üzletéhez tartozó épületekkel, az indulási s érkezési helyeken őr- és felvigyázó-házakkal, minden felszerelvényekkel, ingó és ingatlanokkal e gyetemben; ellenben az engedélyesek vagy jogutódjaik megtartják az általuk folytatott üzlet alatt jövedelmi fölöslegeikből alkotott netáni tartalékalapot és a künlevő cselekvő követeléseket, valamint azon épitkezéseket, amelyek megszerzésére vagy előállitására a kormány által azon határozott hozzáadással hatalmaztattak fel, hogy azok a vaspályának semmi tartozékát képezni nem fogják.

23. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az állami érdekek megóvása tekintetéből jogositva van magának úgy a pálya épitése, valamint az üzlet megfelelő felszerelése és folytonos jókarban tartása felől minden részben meggyőződést szerezni és meghagyni, hogy a mutatkozó hiányok pótoltassanak.

Különösen fentartatik a nevezett minister részére

Digitized by Google

azon jog, hogy a forgalom növekedéséhez képest engedélyeseket a forgalmi eszközöknek időnkénti megfelelő szaporitására kötelezhesse.

A kereskedelemügyi m. kir. ministernek joga van továbbá a részéről kiküldött közeg által az ügyvitelt és pályaigazgatást megvizsgálni és ellenőrizni.

A kereskedelemügyi m. kir. minister által kiküldött biztosnak jogában áll az igazgatóság és az ennek kebeléből netán kirendelt külön bizottságok ülésében, valamint a közgyülésekben részt venni, nemkülönben törvénytelen, a köz- vagy állami érdekekre netán hátrányos, az engedélyokirattal ellenkező intézkedéseket a nevezett minister további elhatározásáig felfüggeszteni.

24. §.

A kereskedelemügyi m. kir. ministert megilleti a jog, hogy engedélyeseket a jelen engedélyokirat- és az annak kiegészitő részét képező okmányokban megállapitott kötelezettségeknek, úgyszintén a kormány által az engedélyeseket kötelező törvények, szabályok, utasitások stb. alapján kiadott rendeleteknek teljesitésére 100 frttól 10.000 forintig terjedhető rendbüntetés vagy birság kivetése által szorithassa.

A kivetett és a kereskedelemügyi m. kir. minister által kitűzött záros határidő alatt az engedélyesek által be nem fizetett rendbüntetés, illetve birság a vasut bármely birtokából vagy annak jövedelméből egyszerű közigazgatási uton fog behajtani.

Az esetre, ha a kiszabott rendbüntetés, illetve birság a még letétben levő engedélyezési biztositékból vonatnék le, engedélyesek ezen biztositékot az eredeti összegre a levonás napjától számitandó 14 nap alatt ismét kiegészitени tartoznak.

Digitized by Google

Ha az engedélyokiraton vagy egyéb törvényes határozatokon és rendelkezéseken alapuló kötelezettségek megsértése az engedélyesek részéről ismételve fordulna elő, s más megtorló intézkedés a kivánt eredményre nem vezetne; úgyszintén, ha a fenti 4-ik §-ban megállapitott határidők az épitési tervek benyujtása, az épités befejezésére, illetőleg az üzlet megnyitására nézve meg nem tartatnának s e határidők megtartásának elmulasztása a többször idézett vasutengedélyezési szabály 11-ik §-ának *b)* pontja értelmében, különösen pedig politikai és pénzügyi válságok által nem igazoltathatnék, a kereskedelemügyi m. kir. minister a jelen engedélyokiratot bármikor hatályon kivül helyezheti s megszüntnek nyilvánithatja a nélkül, hogy ezen határozatból kifolyólag engedélyesek az állam irányában bármi néven nevezendő czimen kárpótlási igénynyel léphetnének fel.

Annak meghatározása, hogy az engedély hatályon kivül helyezése esetén a pálya épitésének folytatása s illetőleg úgy ezen, mint azon esetben, ha az engedélyesek a pálya üzletét megszakitanák, az üzlet továbbvitele érdekében minő intézkedések tétessenek, a kereskedelemügyi m. kir. ministert illeti meg; önként értetődvén, hogy ezen intézkedések következtében felmerülendő mindennemű költségek, a károk és veszélyek iránti szavatosság kizárólag az engedélyeseket terhelendik.

25. §.

Ezen engedély, valamint az annak kiegészitő részét képező okmányok minden okmányszerű kiadmányai csak 1 frtra szabott bélyegdij alá esnek.

Digitized by Google

XIV. TÖRVÉNYCZIKK

az ásványolajvám felemeléséről és az ásványolajadóról szóló 1882. évi XVIII. törvényczikk kiegészitéséről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi junius hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 4-én.)

1. §.

Azon ásványolajnak, melynek sűrűsége 12 R. hőfok mellett 880°-ot meghalad s mely ennélfogva az 1887. évi XXV. törvényczikkel módositott általános vámtarifa 121. tételének 1. jegyzetében foglaltak szerint fogyasztási adó alá nem esik, könnyebb ásványolajokkal olyan czélból való vegyitése, hogy ezen vegyités utján világitásra alkalmas ásványolaj állittassék elő, ezennel eltiltatik.

Ez a tilalom valamely ásványolajfinomitó vállalat üzleti helyiségein (1882. évi XVIII. törvényczikk 9. §-a) belül történő ilynemű vegyitésekre nem terjed ki.

2. §.

Az 1. §-ban meghatározott tilalom megszegése adómegröviditést képez, s a vegyület minden 100 kilogrammja után az ásványolaj-adótétel négyszeresétől annak nyolczszorosáig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik. E pénzbüntetés 100 forintnál kisebb nem lehet.

Az, ki e tilalmat megszegi, köteles a pénzbüntetésen kivül még a tilalomellenesen készitett vegyület után az ásványolajadót is az államkincstárnak megfizetni.

Digitized by Google

3. §.

A 2. §-ban meghatározott kihágás elkövetői sem vizsgálat, sem büntetés alá nem vonhatók, ha a kihágás elkövetése óta három év telt le anélkül, hogy ez alatt az idő alatt a tettes ellen a bűnvádi kereset megindittatott volna.

4. §.

Az ásványolaj tartására vagy elárusitására rendelt raktárak vagy helyiségek birtokosai, akik az 1. §-ban emlitett kihágás miatt már büntetve voltak, vagy akik csupán a már bekövetkezett elévülés miatt nem marasztaltattak el, jövedéki felügyelet alá helyezhetők, és arra kötelezhetők, hogy a beszerzendő ásványolaj minden egyes beraktározását legalább hat órával előbb az erre kijelölendő pénzügyi közegnél irásban bejelentsék s hogy az ásványolaj beszerzéséről és elárusitásáról lajstromokat vezessenek.

Ezen elrendelt bejelentési kötelezettség elmulasztása, vagy a lajstromok vezetésében megállapitott valótlanságok, minden egyes esetben, az 1882. évi XVIII. törvényczikk 34. §-ában meghatározott birsággal büntettetnek.

5. §.

E törvény kiterjed a magyar korona országainak egész területére és kihirdetése napjával lép életbe.

6. §.

Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg, ki e tekintetben Horvát-Szlavonországra nézve a Horvát-Szlavon-Dalmátországok bánjával egyetértőleg jár el.

Digitized by Google

XV. TÖRVÉNYCZIKK

a 770 foknál kisebb sürűséggel biró ásványolajnak adómentes beszerzése és használata tárgyában.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi junius hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 4-én.)

1. §.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy a motorok hajtásához, valamint az ásványolaj-aknák tisztitásához használt olyan ásványolajat, amely 12 Réaumur hőfok mellett 770 foknál (az egyes fokokat a tiszta viz sürűségének ezredrészével véve) kisebb sürűséggel bir, rendeleti úton meghatározandó feltételek és elővigyázati rendszabályok mellett az 1882. évi XVIII. törvényczikk alapján fizetendő ásványolajadó alól felmenthesse.

2. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép életbe; végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XVI. TÖRVÉNYCZIKK

a császári és királyi közös hadsereg, haditengerészet és a magyar királyi honvédség egyéneinek katonai ellátásáról szóló 1875. évi LI. törvényczikk 135. §-ának kiegészitése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi junius hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 4-én.)

1. §.

A császári és királyi közös hadsereg, haditengerészet és a magyar királyi honvédség egyéneinek katonai ellátásáról szóló 1875. évi LI. törvényczikk 135. §-a a következő határozványnyal egészittetik ki:

A császári és királyi közös hadsereg tényleges állományából a magyar királyi honvédség tényleges állományába áthelyezett, még tényleges szolgálatban levő egyéneknek, valamint a jövőben áthelyezendő ily egyéneknek, a nyugállományba helyezéskor járó nyugdíjára, — amennyiben a 128. §-ában előrelátott eset nem állana be, a császári és királyi közös hadseregben töltött tényleges szolgálati idő és az áthelyezéskor viselt rendfokozat után eső hányad, — a közös hadsereg javadalmazásából fizettetik

Szintúgy a magyar királyi honvédség tényleges állományából a császári és királyi közös hadsereg tényleges állományába áthelyezett, még tényleges szolgálatban álló egyéneknek, valamint a jövőben áthelye-

Digitized by Google

zendő ily egyéneknek a nyugállományba helyezéskor járó nyugdíjára a magyar királyi honvédségnél töltött szolgálati idő és az áthelyezéskor viselt rendfokozat után eső hányad a magyar királyi honvédség javadalmazásából térittetik meg.

Ha azonban ezen egyének mozgósitás, vagy közös állami vagy hadi czélokra történt alkalmazás következtében válnak szolgálatképtelenekké, akkor azoknak, az egész beszámitható időt alapul véve, esedékes összes ellátási illetményei a közös hadsereg javadalmazásából fizetendők.

2. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a honvédelmi minister bizatik meg, ki e végből a közös hadügyministerrel egyetértőleg intézkedik.

Digitized by Google

XVII. TÖRVÉNYCZIKK

a Budapest székes főváros által felveendő kölcsönök bélyeg- és adómentességéről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi junius hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 4-én.)

1. §.

Az a kölcsön, melyet Budapest székes főváros a területén létesitendő új közérdekű beruházások költségeinek fedezésére száz millió koronát meg nem haladó összeg erejéig felveend, mind a tőkére, mind járulékaira nézve bélyeg- és adómentesnek nyilvánittatik.

Felhatalmaztatik egyúttal a pénzügyminister, hogy abban az esetben, ha Budapest székes főváros jelenlegi $4^1/_2$%-kal kamatozó 25 millió o. é. forintos kölcsönét kormányhatósági jóváhagyás mellett alacsonyabb kamatozási kölcsönre változtatja át, ezt az utóbbi kölcsönt ugyanily bélyeg- és adómentességben részesithesse.

2. §.

E törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XVIII. TÖRVÉNYCZIKK

a fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzói új palota építési költségeinek fedezéséről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi junius hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 7-én.)

1. §.

A kormány felhatalmaztatik, hogy a fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzói új palota telkének megszerzésére és fölépitésére ötszáztizenhatezer (516.000) forintot fordithasson.

Ez összeg a pénztári készletekből fedezendő, és az 1896. évi állami költségvetés beruházási kiadásainál külön (ministerelnökség) fejezet alatt számolandó el.

2. §.

A ministerelnöknek a régi kormányzói épület értékesitésére, valamint az új kormányzói palota létesitésére és környékének szabályozására vonatkozólag eddig tett intézkedései és az 1. §-ban jelzett költségösszegek keretén belül eszközölt kiadásai ezennel jóváhagyatnak.

A régi kormányzói épületért Fiume város részéről cserébe adott telek vételára fejében az »Adria« m. kir. tengerhajózási részvénytársaság által fizetendő 180.000 forint, továbbá az új palota telkéből térszabályozásra átengedett területért Fiume város által fizetendő 25.000 forintnyi kárpótlási összeg a pénzügyi tárcza átmeneti bevételeinél »Állami javak eladása« czimén számolandó el.

3. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép életbe s végrehajtásával a ministerelnök és a pénzügyminister bizatnak meg.

Digitized by Google

XIX. TÖRVÉNYCZIKK

a czukoradóról szóló 1888 : XXIII. törvényczikk némely határozmányainak időleges módositása tárgyában.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi julius hó 5-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 7-én.)

1. §.

A czukoradóról szóló 1888 : XXIII. törvényczikk 1. §-a 1. pontjában 100 kilogramm tisztasúly répaczukor és minden hasonnemű czukor (nádczukor) után, tekintet nélkül tisztaságára, — az emberi élvezetre nem alkalmas szörpnek egyedüli kivételével — 11 frtban megállapitott fogyasztási adó 13 frtra emeltetik.

2. §.

Az 1888 : XXIII. törvényczikk 3. §-a első bekezdésében az osztrák-magyar vámterületről egy-egy termelési időszak alatt a vámvonalon át kivitt összes czukor után kiviteli jutalmak fejében öt millió forintban megállapitott legnagyobb összeg kilencz millió forintra emeltetik akként, hogy az 1. §-ban meghatározott nemű czukrot termelő gyártelepek összes vállalkozói csakis ezen kilencz millió forintot meghaladó összeget tartoznak az 1888 : XXIII. törvényczikk 3. §-ában meghatározott módon megtériteni.

3. §.

E törvény 1. §-a a törvény kihirdetése napján, 2. §-a pedig 1896. évi augusztus hó 1-én lép életbe

Digitized by Google

és 1897. évi julius hó 31-én e törvény érvénye megszünik.

4. §.

Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XX. TÖRVÉNYCZIKK

a magyar kir. statistikai hivatal elhelyezésére emelendő épületről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi julius hó 5-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 9-én.)

1. §.

Az országos m. kir. statistikai hivatal elhelyezésére a főváros jobbparti részének valamely alkalmas helyén, állami épület emeltetik.

2. §.

A kereskedelemügyi m. kir, minister ezen állami épület létesitésére és berendezésére szükséges összes költségek fedezése czéljából 50 évre lekötendő legfeljebb 20.000 forintnyi évi járadék alapján kölcsönt vehet fel.

Az évi részletfizetések az orsz. m. kir. statistikai hivatal költségvetésében, a dologi kiadasok rovatában, az eddigi házbérköltségek helyén, mint rendes kiadások felveendők.

3. §.

A kölcsönügylet- s a telekvásárlásra, valamint az épitésre vonatkozó összes jogügyletek s az arra vonatkozó összes iratok bélyeg- és illetékmentességben részesülnek.

4. §.

A jelen törvény végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyi m. kir. ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXI. TÖRVÉNYCZIKK

a viljevo-kapelna-noskovcei keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi julius hó 5-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 9-én.)

1. §.

A ministerium felhatalmaztatik, hogy a beliscekapelnai keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasut Viljevo-Kapelna állomásától Moslavinán át a szt.-lőrincz-slatina-nasici helyi érdekű vasut Cadjavica-Noskovce állomásáig vezetendő keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonalra az épitési és üzleti engedélyt az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt kiadhassa.

2. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az 1-ső §-ban emlitett vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép életbe, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXII. TÖRVÉNYCZIKK

a szegzárd-báttaszéki helyi érdekű vasut engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi julius hó 5-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 9-én.)

1. §.

A ministerium a m. kir. államvasutak Szegzárd állomásától ugyancsak a m. kir. államvasutak Báttaszék állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonalnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. t.-cz. alapján leendő engedélyezésére és az engedélyokirat kiadására ezennel felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az előző §-ban emlitett vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. t.-cz. 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép életbe, és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyminister bizatnak meg.

Digitized by Google

XXIII. TÖRVÉNYCZIKK

a házadó-törvények némely intézkedéseinek módositásáról.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi julius hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 21-én.)

1. §.

Az 1875. évi XXIII. t.-cz. 3. §-a hatályon kivül helyeztetvén, helyette az alább következő 2—6. §-okban foglalt rendelkezések lépnek életbe.

2. §.

A székesfőváros IV. kerületében (belváros) az állami házadómentesség új épületekre és toldaléképitkezésekre, valamint lerombolt házak újbóli felépitéseire általában véve 15 évben állapittatik meg. Ezen adómentesség az 1905. évi deczember hó végéig lakható állapotba helyezett épületekre nézve három évvel meghosszabbittatik.

A fennálló rendkivüli adómentességek érintetlenül maradnak.

3. §

Fiume város és az annak kerületét képező Plasse és Cosala községek közti határnak rendezése megindittatván, az e községek területén a házadónak eddigi kivetési módja az 1896—1898. évi időtartamra érintetlenül maradnak.

4. §.

Az 1868. évi XXII. t.-cz. 4. §-a értelmében általános házbéradó alá tartozó azon városokban, melyek legalább 10.000 lakossal birnak, új épületek és toldaléképitkezések tizenöt évi, lerombolt házak újból felépitései tizenkét évi állami házadómentességben részesülnek.

Digitized by Google

A lakosság száma mindig az utolsó népszámlálásról hivatalosan közzétett adatok alapján állapitandó meg.

Budapest székesfőváros ó-budai részének eddigi, az új épületekre tizenkét évben, lerombolt házak újbóli felépitéseire pedig tiz évben megállapitott állami házadómentessége továbbra is változatlanul marad.

5. §.

Felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy a 4. §-ban emlitett általános házbéradó alá tartozó oly helyeken, hol nagyobb terjedelmű és kiváló fontossággal biró városrész-rendezések szükségessé teszik, s azok 1905. évi deczember hó végeig végrehajtatnak, az addig ott felépült és lakható állapotba helyezett legalább is egyemeletes házakra nézve az előző §-ban emlitett 15, illetőleg 12 évi házadómentességet további három évvel meghosszabbithassa.

Ily esetekről a törvényhozásnak mindenkor jelentés teendő.

6. §.

A jelen törvény 4. §-ában nem emlitett, de általános házbéradó alá tartozó városokban az állami házadómentesség új épületekre tizenkét évben, lerómbolt házak újbóli felépitéseire pedig tiz évben állapittatik meg.

Ez az adómentesség a jelen törvény hatályba lépte után Szeged városában az 1905. évi deczember hó végéig felépült és lakható állapotba helyezett házakra is kiterjesztetik.

Ha időközben az általános házbéradó Szegeden behozható lesz, attól kezdve ott is a jelen törvény 4. és 5. §-ai nyernek alkalmazást.

Digitized by Google

7. §.

Az 1868. évi XXII. t.-cz. 2. §-a, valamint az 1870. évi LI. t.-cz. 2. §-a a következőkkel egészittetik ki:

Házadó alá nem tartoznak továbbá:

o) az 1884. évi XIV. és az 1885. évi XXIII. törvényczikk értelmében megalakult ármentesitő és belvizszabályozó, illetve vizrendező és vizhasználati társulatok tulajdonát képező s az árvédelmi töltések és a belvizrendezési csatornák mentén létesitett, s a társulati gát-, zsilip- és csatornaőrök lakásául szolgáló őrházak, valamint azoknak melléképületei; továbbá a vizemelő géptelepek és azok mellett a gépkezelő személyzet részére épitett lakások és melléképületek;

p) az állam tulajdonában levő szállitási vállalatok bérbeadott tárházai, ha a bérbeadás a tárház-vállalat fejlesztése érdekében történik.

8. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XXIV. TÖRVÉNYCZIKK

a Fejér- és Tolnavármegyei helyi érdekű gőzmozdonyú vasutak székesfehérvár-sárbogárdi vonalának engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi julius hó 17-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi julius hó 21-én.)

1. §.

A ministerium felhatalmaztatik, hogy a cs. kir. szab. déli vaspályatársaság Székesfehérvár állomásától kiindulólag székesfehérvár—adonyszabolcs—paksi helyi érdekű vasut székesfehérvár—börgöndi vonalának együttes használatával Börgönd állomásból kiágazólag Sárkeresztúron át a m. kir. államvasutak Sárbogárd állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonalra az épitési és üzleti engedélyt az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt kiadhassa.

2. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az 1. §-ban emlitett vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az Országos Törvénytárban való megjelenése napján lép életbe s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXV. TÖRVÉNYCZIKK

a majorsági zsellérbirtokról s az ehhez hasonló természetű birtokokról.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi julius hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi augusztus hó 1-én.)

1. §.

A jelen törvény rendelkezései alá esnek azok a majorsági birtokterületek, melyeket az 1848. évi január hó 1-sö napja előtt a volt földesúr egyeseknek vagy többeknek évenkénti szolgálmányok mellett mivelés, beültetés, beépités vagy másnemű haszonvétel végett engedett át, s amelyek sem úrbéri birtoknak, sem puszta telkeknek, sem foglalásoknak, sem maradványföldeknek, sem irtványoknak, sem pedig telepitvényeknek nem tekinthetők (majorsági vagy curiális zsellértelkek, bérföldek, taksális vagy censuális földek, ipari földek, taksás házak stb.).

2. §.

Az 1. §-ban emlitett birtókterületeken levő szolgálmányokat a jelenlegi birtokos megválthatja, ha igazolja, hogy a birtokterületet ő vagy jogelődei az 1848. évi január hó 1-je előtt már birták, és a volt földesúr ennek ellenében ki nem mutatja, hogy az átengedés határozott időre, avagy határozatlan időre ugyan, de a visszavétel jogának fentartásával történt, vagy hogy az 1848. január hó 1-je előtt átengedett birtokra nézve az 1848. évi január hó 1-je után határozott időre, vagy a visszavétel jogának fentartásával határozatlan időre szóló újabb szerződés köttetett.

Digitized by Google

Ha a fentebbi előfeltételek fenforognak és a volt földesúr kívánja: a birtokos az 1. §-ban emlitett birtokterületeken levő szolgálmányokat megváltani köteles.

3. §.

A 2. §. szerint megváltás útján tulajdonul megszerezhető:

1. az átengedett belsőség (házhely és kert) tekintet nélkül arra, vajjon arra a birtokos (udvartelkes, majorsági zsellér) házat épitett-e vagy sem;

2. a belsőséggel együtt vagy a belsőség nélkül átengedett külsőség (szántóföld, rét).

4. §.

A 2. §. szerint megváltás útján tulajdonul meg nem szerezhető:

1. a belsőség, esetleg az azzal együtt átengedett külsőség, ha a belsőségen a felülépitmény a volt földesúr tulajdona;

2. az oly birtokterület, melyre nézve az 1. §-ban megjelölt módon való átengedés az 1848. évi január 1-je után történt:

3. az oly birtokterület, amelyre nézve az 1848. évi január hó 1-én fennállott jogviszony később megszünt s a birtokterület ennek következtében a volt földesúr rendelkezése alapján másnak engedtetett át.

5. §.

A váltságtőkét az évi tartozás értékének huszszoros összege képezi.

Digitized by Google

6. §.

Az évi tartozást a következő elvek szerint kell kiszámitani és megállapitani:

1. ahol a törvény hatálybaléptét megelőző tiz év alatt, t. i. 1886-tól 1895-ig készpénzfizetés volt gyakorlatban: az évi tartozás mennyisége az erre a tiz évre eső átlag szerint állapittatik meg;

2. ahol a tiz év alatt terménybeli tartozás állott fenn, ott

a) ha az összes termésnek bizonyos hányada (tized, kilenczed, heted, stb.) volt gyakorlatban, átlagosan számittatik ki a tartozásnak mind mennyisége, mind ára;

b) ha pedig a tartozás határozott mennyiségből állott: csak a termény ára számittatik ki átlagosan;

3. ha az évi szolgálmány napszám- vagy más szolgáltatásból áll: ugyanezen tiz évi árak átlaga fog zsinórmértékül szolgálni;

4. ha a tartozás vegyesen, készpénzben, természben, napszámban vagy más szolgáltatásban teljesittetett, vagy ha a tartozás teljesitésének majd egyik, majd másik módja használtatott: mindenik tartozás átlagos egy évi értéke az 1., 2. és 3. pontban megjelölt módon külön-külön számittatik ki.

Amennyiben a felek közt létrejött szerződés a szolgálmány pénzbeli egyenértékéről is intézkedik: az évi tartozás értékének kiszámitásánál a szerződés erre vonatkozó határozmányát kell alapul venni.

7. §.

A 6. §-ban megjelölt módon kell kiszámitani az évi tartozás értékét oly esetben is, midőn a szolgálmányok épen nem, vagy nem rendesen teljesittettek.

Digitized by Google

8. §.

A jelen törvény szerint megváltás utján tulajdonul megszerezhető birtok után erdő- és legelő-illetőség nem jár.

Ahol a megváltásra jogositott külön szerződési kikötés alapján a volt földesúr erdejében faizási vagy a volt földesúr legelőjén legeltetési használatot gyakorolt vagy másnemű javadalmat élvezett s ezekért külön ellenszolgáltatást nem teljesitett, a váltságösszeg megállapitásánál az évi tartozásból ezen javadalmak fejében annyi százalékot kell levonni, a hány százalékát teszi ezen javadalmak értéke a megváltásra jogositottat illető összes haszonélvezetek értékének.

A hol a 2-ik bekezdésben emlitett javadalmak után külön ellenszolgáltatások teljesittettek: egyrészt a javadalomhoz, másrészt az ellenszolgáltatáshoz való jog a megváltás iránti eljárásban hozott végitélet jogerőre emelkedésétől, vagy az ily tárgyú egyezség létrejöttétől számitott egy év alatt megszünik.

9. §.

A már tagositott határokban a megválthatóknak megállapitott külsőségeket a volt földesúr kivánságára a tagositásnál követendő szabályok értelmében oly helyen és ugy kell kiadni, hogy a volt földesúr tagbirtokának összefüggése és gazdasági egysége meg ne bontassék.

10. §.

A váltságtőke után a váltságösszeget megállapitó itélet jogerőre emelkedésének napjától kezdve 5% kamat jár.

A váltságösszeget megállapitó itélet jogerőre emelkedésének napjáig az eddigi szolgálmányok továbbra is teljesitendők.

Digitized by Google

11. §.

A megváltás könnyitése végett az egyik vagy a másik fél kérelmére az országos közvetitės segélye nyujtatik.

Az országos közvetitės igénybevétele esetén megfelelően alkalmazandók az 1871 : LIII. t.-czikk 90—95. §-ai és a kapcsolatos eljárási szabályok a következő eltérésekkel:

1. az országos közvetitės segélye akkép nyujtatik, hogy a váltságösszegek az államköltségvetésben erre a czélra előirányzott hitelből készpénzben kifizettetnek;

2. ott, a hol jogbiztos kinevezve nincsen, az igazságügyi minister a pénzügyi ministerrel egyetértőleg a katasteri nyilvántartási biztost bizhatja meg a jogbiztosi teendőkkel;

3. országos közvetitės alá azt a váltságösszeget kell felszámitani, mely a megváltás iránti perben keletkezett itéletben vagy egyezségben egyénenként megállapittatott; ha pedig az országos közvetitės egy korábban létrejött itélet vagy egyezség alapján utólag vétetik igénybe; azt az összeget kell felszámitani, mely az itéletben, illetőleg egyezségben megállapitott váltságösszegből még hátra van.

12. §.

Ha az országos közvetitės igénybe nem vétetik, ugyszintén akkor is, ha az igénybe vett országos közvetitės megtagadtatik (11. §.): a váltságtőkét és a mindenkor hátralékos tőke utáni kamatokat félévi egyenlő, előleges részletekben 20 év alatt kell a jogositott részére megfizetni. A félévi részletek esedékességének napját a biróság a fenforgó körülmények figyelembevételével állapitja meg.

Az itéletben a fizetés módozatait az első bekezdés

Digitized by Google

értelmében feltételesen meg kell állapitani arra az esetre, ha az igénybe vett országos közvetités megtagadtatnék.

A jelen §. első és második bekezdése csak annyiban nyer alkalmazást, amennyiben a felek közt ebben az irányban egyezség nem jött létre.

13. §.

Ha a birtokos az itéletben megállapitott váltságösszeget magára nézve terhesnek tartja, szabadságában áll váltság helyett magát a birtokot a váltságra jogositottnak visszabocsátani; de a visszabocsátásért ellenértéket nem követelhet.

A birtokosnak ez a joga megszünik: ha a váltságösszeget megállapitó itélet jogerőre emelkedésétől számitott 30 nap alatt a bíróságnál be nem jelenti, hogy a birtokot visszabocsátani akarja.

14. §.

A megváltási eljárást úgy a birtokos, mint a volt földesúr kereset utján indithatja meg.

A kereset annak a kir. törvényszéknek hatáskörébe tartozik, amelynek területén az ingatlan fekszik.

Ha az 1871 : LIII. t.-cz. 46. és 48. §-ai értelmében a még folyamatban levő birtokrendezési eljárás egyik tárgyát az 1. §-ban emlitett birtokterületek is képezik: a kereset mindaddig meg nem indítható, és a már megindított eljárás mindaddig függőben tartandó, mig a birtokrendezési perben a birtok jogi természete meg nem állapittatik.

15. §.

A pert azok ellen is kell inditani, akik a kereset inditásakor a telekkönyvben akár mint tulajdonosok, akár mint tulajdoni igénylők, vagy jelzálogos hitelezők be vannak jegyezve.

Digitized by Google

Az egyezség csak ugy érvényes, ha ahhoz a telekkönyvi tulajdonos, s esetleg a tulajdoni igénylők és jelzálogos hitelezők is hozzájárultak.

16. §.

Az eljárásra, — amennyiben a jelen törvény másképp nem intézkedik — az 1893. évi XVIII. t.-czikknek a sommás eljárásra vonatkozó szabályai megfelelően alkalmazandók.

17. §.

A keresetet irásban kell benyujtani.

A keresethez csatolni kell az ingatlan hiteles telekkönyvi kivonatát s esetleg a telekkönyvi lejegyzéshez szükséges adatokat.

Ugyanazon földtulajdonos az egy községbe tartozó birtokosok ellen és az egy községbe tartozó birtokosok ugyanazon földtulajdonos ellen kereseteiket egy keresetlevélbe foglalhatják.

Az egy községben levő birtokterületekre nézve külön beadott kereseteket a biróság közös tárgyalás és eldöntés végett egyesitheti.

Az 1893 : XVIII. t.-czikk 130. §-ának második, harmadik és negyedik bekezdését az elsőbiróság előtti eljárásban is kell alkalmazni.

18. §.

Ha a kereset visszautasitásának, vagy kijavitás végett való visszaadásának esete nem forog fenn: a törvényszék a szóbeli tárgyalás előkészitésére kiküldött birót nevez. A kiküldött biró akadályoztatása esetén annak helyettesitéséről az elnök gondoskodik.

Ha a biróság az előkészitő tárgyalásra határnapot nem tűzött, a határnapot a kiküldött biró tüzi ki.

Digitized by Google

Ugyanő tűzi ki az előkészitő eljárás folyamában szükséges határnapokat is.

A bíróság az előkészitő eljárás vezetését, ha az czélszerűnek mutatkozik, megkeresett bíróra is bizhatja, ki a kiküldött bíróra nézve megállapitott szabályok szerint jár el.

Az előkészitő tárgyalást — amennyiben mulhatlanul szükséges — a helyszinén kell megtartani. Ez iránt a törvényszék az előkészitő eljárás elrendelése alkalmával vagy a szükséghez képest a kiküldött biró jelentése alapján utóbb határoz.

19. §.

Az előkészitő eljárás vezetésével megbizott biró az ügy eldöntéséhez szükséges adatokat kinyomozza és egybegyüjti, a felek közt az egyességet megkisérli, ha pedig az egyesség létre nem jön: a felek által előadott kérelmek és az általuk felhozott tények és bizonyitékok figyelembevételével a tényállást kideriti és a vitás kérdésekre vonatkozó bizonyitás felvételéről intézkedik.

A bizonyitás felvételét a kiküldött biró vagy maga teljesiti, vagy amennyiben megkeresés esete forog fenn, a megkeresés iránt közvetlenül intézkedik.

Az előkészitő eljárásban a felek eskü alatt nem hallgathatók ki.

20. §.

Az előkészitő eljárást addig kell folytatni, míg a jogvita határozathozatalra megérett.

Ha költség vagy időkimélés szempontjából szükséges, hogy valamely külön eldöntésre alkalmas vita, nevezetesen a megválthatóság kérdése külön döntessék el: az előkészitő eljárás vezetésével megbizott biró egyelőre

Digitized by Google

a külön eldöntésre alkalmas vita, nevezetesen a megválthatóság kérdésének előkészitésére szoritkozhatik.

21. §.

Amennyiben a jelen törvényből más ki nem tünik, az előkészitő eljárásban a járásbiróság előtti sommás eljárás szabályait kell alkalmazni.

Ha valamelyik fél az előkészitő eljárásban kitüzött tárgyalási határnapon meg nem jelenik, a biró a meg nem jelent fél részére ügygondnokot rendel, és amennyiben ez nem volna jelen, az ügygondnok meghallgatása végett a tárgyalást elhalasztja.

Ügygondnokul egy másik peres fél képviselője is kinevezhető, ha annak érdekei nem ellentétesek a meg nem jelent fél érdekeivel.

Ha valamelyik fél részére ügygondnok van rendelve: a további birói határozatok nemcsak az ügygondnoknak, de a félnek is kézbesitendők.

22. §.

Az előkészitő eljárás befejezése után a biró a felvett jegyzőkönyvet és a többi iratokat a törvényszéknek bemutatja, illetőleg megküldi.

A törvényszék az előkészitő eljárás hiányainak pótlása iránt hivatalból intézkedik.

23. §.

Amennyiben egyesség nem jött létre: a törvényszék az ügy szóbeli tárgyalására határnapot tűz ki és erre a feleket megidézi.

24. §.

A szóbeli tárgyalás vezetésére nézve az 1893. évi XVIII. t.-cz. 143. §-a az elsőbiróság előtti eljárásban is alkalmazandó.

Digitized by Google

25. §.

A törvényszék három tagú tanácsban határoz.

26. §.

A szóbeli tárgyalás az előkészitő eljárásban felvett jegyzőkönyv és beszerzett adatok alapján történik.

Az előkészitő eljárás eredményét a szóbeli tárgyaláson a tanács egyik tagja adja elő.

Az előadó előterjesztése után a felek szóval indokolhatják kérelmeiket.

27. §.

A törvényszék az előkészitő eljárásban nem érvényesitett tényeket és bizonyitékokat is figyelembe vehet.

A törvényszék az 1893 : XVIII. t.-cz. 157. és 158. §-ának megfelelő alkalmazásával elrendelheti az előkészitő eljárásban már kihallgatott személyek ujból kihallgatását, az előkészitő eljárásban már felvett bizonyitás kiegészitését vagy ismétlését és a feleknek eskü alatti kihallgatását.

A törvényszék elrendelheti az előkészitő eljárás kiegészitését. Ebben az esetben a szóbeli tárgyalás folytatására a határnapot lehetőleg egyidejüleg kell kitűzni.

28. §.

A szóbeli tárgyalásról vezetendő tárgyalási jegyzőkönyvre az 1893 : XVIII. t.-cz. 160. és 161. §-ai megfelelően alkalmazandók azzal az eltéréssel, hogy az elnök a lényeges nyilatkozatoknak a jegyzőkönyvbe felvételét hivatalból is elrendelheti.

29. §.

A kellően megidézett feleknek vagy egyiküknek elmaradása a tárgyalás megtartását és a határozat meghozatalát nem akadályozza.

Digitized by Google

Az itélethozatalnál az előkészitő eljárásban előadott kérélmek, felhozott tényállitások és felvett bizonyitékok figyelembe veendők.

30. §.

Mindenik fél a saját jogainak és érdekeinek képviseletével járó költséget maga viseli.

Az eljárás költségét a felek egyenlő részben viselik.

A törvény világos rendelete ellenére perlekedő vesztes fél elmarasztalható a másik félnek okozott költségben.

31. §.

A kir. törvényszék itélete ellen felebbezésnek van helye a kir. itélőtáblához, amely öt tagú tanácsban határoz.

A felebbezésre megfelelően alkalmazandók az 1893: évi XVIII. t-czikk 127—153., 155—158., 160—162., 164—168., 170. és 171. §-ai, továbbá a jelen törvény 26. §. és 30. §. a következő módositásokkal.

A kellően megidézett feleknek vagy egyiküknek elmaradása a felebbezés elintézését nem gátolja.

A meg nem jelent félnek felebbezési vagy csatlakozó kérelmét — a kérelmek indokainak ismertetésével — a felebbezésből, illetőleg az előkészitő iratból a birósságnak valamelyik tagja adja elő.

Ha a felebbezésben kérelem nincs előadva és a felebbező fél a tárgyalást elmulasztja: a felebbezést végzéssel vissza kell utasitani. A netáni csatlakozási kérelmet ilyen esetben csak akkor kell figyelembe venni, ha önálló felebbezésnek tekintendő. Ez utóbbi esetben a felebbező fél mulasztásának következményét a csatlakozás felett hozott itéletben kell kimondani.

Digitized by Google

A meg nem jelent félnek a felebbezésben vagy az előkészitő iratban foglalt oly új ténybeli előadásait, nyilatkozatait és bizonyitékait, a melyek az elsőfokú bíróság irataiban elő nem fordulnak, a felebbezés elintézésénél nem lehet figyelembe venni.

A megjelent félnek a meg nem jelent ellenféllel kellően közölt szóbeli tényállitásai, amennyiben az elsőbiróság által megállapitott tényállással nem ellenkeznek, bizonyitani nem szükséges.

Ha egyik fél sem jelenik meg a tárgyalásra és a felebbezési bíróságnak az ügy előadása után a felebbezés elintézhetése végett az elsőbiróság előtt nem tárgyalt kérdések felől kell határoznia, vagy ha a felek meghallgatása az ügy felderitése végett különben szükséges: a felebbezési bíróság az ügynek szóbeli tárgyalására ujabb határnapot tűz ki és erre a feleket oly hozzáadással idézi meg, hogy ujabb elmaradásuk esetén a per az 1893 : XVIII. t.-cz. 52. §-a értelmében szünetelni fog.

A kir. itélőtábla, mint felebbezési bíróság által elrendelt bizonyitásfelvétel eszközlésére az 1893 : XVIII. t.-cz. 200. §-át kell alkalmazni.

Az 1893 : XVIII. t.-cz. 187. §-át a felebbezési bíróság előtti eljárásban is kell alkalmazni.

32. §.

A kir. itélőtáblának, mint felebbezési bíróságnak itélete ellen az 1893 : XVIII. t.-cz. 183—185. §-ai, és 187—208. §-ainak megfelelő alkalmazásával felülvizsgálatnak van helye.

A felülvizsgálati biráskodást a kir. Curia héttagú tanácsban gyakorolja.

Digitized by Google

33. §.

Az 1893 : XVIII. t.-cz. 117. és 169. §-ainak ítélet-végrehajthatóságára vonatkozó rendelkezései ebben az eljárásban nem nyernek alkalmazást.

Perujitásnak és semmiségi keresetnek helye nincs.

Igazolásnak csak a felebbezés vagy a felülvizsgálati kérelem vétlen elmulasztása miatt van helye. Az igazolási kérelemre az ellenfél az előkészitő iratban, illetőleg a válasziratban is nyilatkozhatik.

34. §.

Amennyiben a jogerőre emelkedett itélet vagy egyezség végrehajtása helyszini eljárást tesz szükségessé és a végrehajtás nem csupán a pénzbeli marasztalás összegének behajtására irányul: a törvényszék a végrehajtással egyik birói tagját bizza meg. Ebben az esetben a végrehajtási eljárásra, ugyszintén a végrehajtott munkálat kiigazitására a birtokrendezési eljárásnak idevágó szabályai (1871 : LIII. t.-cz. 50., 52., 1880 : XLV. t.-cz. 28. és 36. §-ai, 1892 : XXIV. t.-cz. XVI.) megfelelően alkalmazandók.

35. §

A jogérvényesen létrejött egyesség vagy jogerős itélet alapján az ingatlan tulajdoni joga hivatalból kebelezendő be és ha a váltságösszeg le nem fizettetett: a váltságtőke és kamata erejéig a zálogjog az ingatlanra egyidejüleg bekebelezendő.

Országos közvetités esetében a váltságtartozás telekkönyvi bejegyzése az e részben fennálló különös szabályok szerint történik.

36. §.

Ha az ingatlanra tulajdoni igények vagy terhek vannak bejegyezve: a tulajdonjogot ezektől a bejegy-

Digitized by Google

zésektől mentesen kell bejegyezni és a váltságösszeget a bíróságnál kell lefizetni; — ha pedig a váltság összege tekintetében a zálogjog a váltságjogositott fél javára bekebeleztetett, — arra a kitörlött terheket és igényeket hivatalból felül kell kebelezni s illetőleg feljegyezni.

A telekkönyvi igénylők, illetőleg hitelezők csak az ingatlant helyettesitő összegekre tarthatnak igényt.

Ha a váltságösszeg az első bekezdésben emlitett okból a bíróságnál fizettetett le: az igények bejelentése és elintézése az országos közvetités esetére megállapitott szabályok megfelelő alkalmazásával történik, akkor is, ha országos közvetités esete nem forog fenn.

37. §.

A telekkönyvi hatóság a telekkönyvi bejegyzések megtétele után a bejegyzést elrendelő határozatot és a bejegyzés alapjául szolgált adatokat átteszi a pénzügyi igazgatósághoz.

38. §.

Ha az ingatlanra eddig is a megváltásra jogositott birtokos volt a telekkönyvben tulajdonosul bejegyezve: a zálogjogilag bekebelezett váltságösszeg minden eddig bejegyzett terhet megelőz.

39. §.

Amennyiben a felek az országos közvetitést igénybe nem veszik, a váltságösszeg biztositásának módozatait a jelen törvény rendelkezéseitől eltérően is megállapithatják.

Tilos azonban és semmis annak kikötése:

a) hogy az egyes váltságkötelezettek egymásért egyetemleges kötelezettséget vállaljanak;

Digitized by Google

b) hogy a megváltandó birtokterületek, amennyiben külön birtokosok kezén vannak, egyetemlegesen leköttessenek;

c) hogy községi vagyon magánbirtokosok tartozásaiért köttessék le jelzálogul.

40. §.

A jelen törvény alapján létesitendő ügyletek és a jelen törvény alapján folyamatba tett birói eljárás — kivéve a hátralékos szolgálmányok behajtására irányuló pereket — bélyeg- és illetékmentes.

41. §.

A jelen törvény hatályba lépteelőtt a megváltás iránt létrejött szerződések, — ugyszintén a jelen törvény tárgyát képező jogviszonyokra vonatkozóan hozott jogerős itéletek és jogérvényesen kötött egyezségek érintetlenül maradnak.

42. §.

Azokban a perekben, melyek e törvény hatálybalépte napján véglegesen még be nem fejeztettek, a jogerős itélettel még el nem döntött kérdések érdemében, ezen törvény rendelkezései alkalmazandók.

A másod- és harmadbiróságok kötelesek olyan esetben, midőn az eléjök került ügyben ujabb tárgyalás vagy nyomozás nélkül a jelen törvény rendelkezéseit nem alkalmazhatják, az alsóbirósági itéletek feloldásával, a pert ujabb tárgyalás és itélethozatal végett visszaküldeni.

43. §.

A szolgálmányok hátralékainak behajtása a sommás eljárás utjára tartozik.

Digitized by Google

A hátralékok — amennyiben jogerős itéletben vagy birói egyezségben megállapitva nincsenek — elévülteknek tekintendők:

a) ha az 1890. évet megelőző időre esnek,

b) ha a hátralék iránti keresetet megelőző három éven túl terjednek.

44. §.

A jelen törvény szerint meg nem váltható birtokterületek tekintetében fennálló jogviszony a magánjog általános szabályai szerint itélendő meg.

45. §.

Az igazságügyminister felhatalmaztatik, hogy a jelen törvény életbeléptének idejét rendeleti uton állapitsa meg, — felhatalmaztatik továbbá, hogy az eljárás részleteit és az eljárásra vonatkozó átmeneti intézkedéseket rendelettel megállapithassa, s erre vonatkozó rendeletét a szükséghez képest pótolhassa és módosithassa.

46. §.

A jelen törvény végrehajtásával az igazságügyi és a pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXVI. TÖRVÉNYCZIKK

a magyar kir. közigazgatási bíróságról.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi julius hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi augusztus hó 1-én.)

ELSŐ RÉSZ.

A közigazgatási bíróság szervezetéről.

1. §.

A Budapesten szervezendő m. kir. közigazgatási bíróság végérvényesen dönt a jelen törvény Második Részében felsorolt közigazgatási jogviták felett.

2. §.

A közigazgatási bíróság itélőbirái:

egy elnök, a kir. Curia elnökével egyenlő ranggal és jelleggel;

egy másodelnök, a szükséges számú tanácselnökök és birák, a kir. Curia másodelnökével, tanácselnökeivel és biráival egyenlő ranggal és jelleggel.

A szükséges számú segéd- és kezelő-személyzet tagjait szintén a kir. Curia hasonló állású alkalmazottaival egyenlő rang és jelleg illeti meg.

Az elnököt akadályoztatása esetében a másodelnök helyettesiti.

3. §.

A közigazgatási bíróság elnöke és másodelnöke — hivatalának tartama alatt — a főrendiháznak tagja.

Digitized by Google

4. §.

Az alkalmazandó tanácselnökök, birák, segéd- és kezelő-hivatalnokok, valamint a szolgák létszámát egyelőre a ministerium határozza meg.

Ha a bíróság létszámában az első szervezés után új állás rendszeresitésének vagy meglevő törlésének szüksége áll elő: az erre vonatkozó előterjesztéseket és javaslatokat esetről esetre az állami költségvetés tárgyalása alkalmával kell eldönteni.

5. §.

A közigazgatási bíróság itélőbiráit a ministerium előterjesztésére Ő Felsége a király nevezi ki.

Az itélőbiráknak felerészét a magasabb birói hivatalok viselésére képesitett egyének sorából (1869 : IV. t.-cz. 6. és 7. §-ai és 1891 : XVII. t.-czikk II. fejezete) kell kinevezni.

Az itélőbiráknak másik felerészét az 1883 : I. t.-cz. 3. §. értelmében közigazgatási hivatalok viselésére képesitett azon egyének sorából kell kinevezni, kik valamelyik közigazgatási ágazat fogalmazási szakában már 5 évig szolgáltak, s ezen szolgálati időből legalább 3 évet magasabb hivatali állásban töltöttek.

A két elnöki titkárt és a szükséges számú tanácsjegyzőket a szakministeriumok létszámából a ministerium osztja be, illetőleg nevezi ki. A beosztott tisztviselők azon ministerium személyzeti létszámában maradnak, melyhez előzőleg tartoztak.

A kezelő-személyzetet az 1883 : I. t.-czikk 19. §-a értelmében minősitett egyének sorából a belügy- és a pénzügyminister nevezi ki.

A szolgákat az 1873 : II. t.-cz. intézkedéseinek megfelelőleg a bíróság elnöke alkalmazza és bocsátja el.

Digitized by Google

6. §.

A közigazgatási bíróság itélőbiráira teljes hatállyal kiterjednek az 1869 : IV. t.-cz. 5., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 15., 19. és 22. §-ainak, továbbá az 1871 : VIII. t.-czikknek, az 1891 : XVII. t.-cz. 40., 41. és 44. §-ainak, valamint az 1892 : XXX. törvényczikk 1. §-ának határozatai, az azokban az igazságügyministerre ruházott hatóság gyakorlása azonban a közigazgatási bíróság körében a belügy- és a pénzügyministert illeti.

7. §

A közigazgatási bíróság itélőbirái évenkint 8 heti szabadságidőt vehetnek igénybe.

8. §.

Az itélőbirák fegyelmi vétségei, továbbá vagyoni felelősségük megállapitása, valamint az 1871: IX t. cz. II. fejezetében körvonalozott kényszerű nyugdíjazásuk felett külön fegyelmi bíróság itél.

Ezen bíróság, mely 24 rendes és 8 póttagból áll, felerészben a főrendiház által saját kebeléből választandó tagokból és más felerészben a közigazgatási bíróság tanácselnökeiből és a két osztály (11. §.) rangidősebb biráiból alakul.

Elnöke a főrendiház elnöke vagy másodelnöke, s ezek akadályoztatása esetében a legtöbb szavazatot nyert főrendiházi tag.

A főrendiházi tagok a ház nyilt ülésében birói esküt tesznek le.

A választást alapos ok nélkül nem lehet visszautasitani. A lemondás el- vagy el nem fogadása felett a főrendiház határoz. Mindenik főrendiházi tag köteles működését addig folytatni, mig helye új választás utján be nem töltetik.

Digitized by Google

A bíróság az elnökön kivül nyolczas tanácsban itél. A bíróság tagjainak névjegyzéke a közvádlóval és vádlottal a tárgyalás előtt legalább 24 órával közöltetik, és mindeniknek jogában áll mind a főrendiházi, mind a birósági tagok közül négynek-négynek kihagyását kivánni.

Ha a fél és a közvádló a visszavetés jogát épen nem, vagy nem teljes mértékben gyakorolják, a bíróság a legtöbb szavazatot nyert négy főrendiházi és a kinevezés sorrendje szerint idősebb négy birósági tagból alakul meg.

A közvádlói teendőket az a közeg végezi, ki ezen tiszt teljesitésére a kir. Curia körében is hivatva van.

9. §.

A közigazgatási bíróság segéd- és kezelő-személyzete felett a fegyelmi biráskodást az 1871 : VIII. t.-cz. rendelkezései szerint a közigazgatási bíróság fegyelmi tanácsa gyakorolja, mely az elnöknek vagy helyettesének elnöklete alatt a bíróság teljes ülésében minden év kezdetén titkos szavazás utján választott négy itélőbiróból áll.

A fegyelmi tanács határozatai végérvényesek.

10. §.

A közigazgatási bíróság itélőbiráinak és kezelő-hivatalnokainak nyugdíjazásainál, a kir. Curia hasonló rangú és jellegű tagjaira vonatkozó törvényes intézkedéseket kell alkalmazni (1871 : IX., 1885 : XI. és 1892 : XXX. törvényczikkek).

11. §.

A közigazgatási bíróság két osztályban működik. A jelen törvény második részének II. fejezetében

Digitized by Google

felsorolt összes ügyek — az adó- és illetékügyek kivételével — az egyik: az általános közigazgatás, — az ugyanazon fejezet XV. czíme alatt foglalt adó- és illetékügyek pedig a másik: a pénzügyi osztály körébe tartoznak.

A tanácselnököket és birákat az elnök sorozza a két osztályba.

12. §.

Érvényes határozat hozatalára a közigazgatási bíróság teljes ülésében az összes birói tagok kétharmad részének, az osztályok ülésében az illető osztályba sorozott birói tagok kétharmad részének, tanácsülésekben pedig az elnökön kivül négy, legalább fele részben birói minősitvényü (5. §. második bekezdés) tagnak jelenléte szükséges.

Előadó csak itélőbiró lehet.

13. §.

A közigazgatási bíróság itélőbiráinak az egyes ügyek tárgyalásából és az azok feletti döntésből való kizárása tekintetében, a polgári törvénykezési rendtartásról szóló 1868 : LIV. t.-cz. 56. §-ában foglalt intézkedéseket kell alkalmazni.

14. §.

A közigazgatási bíróság itélőbirái hivatalba lépésük alkalmával nyilvános ülésben a rendes birák számára megszabott esküt teszik le (1869 : IV. t.-cz. 14. §-a).

15. §.

A rendes bíróságok és a közigazgatási bíróság, valamint az utóbbi és a közigazgatási hatóságok és közegek egymás megkereséseit kölcsönösen teljesiteni tartoznak.

Digitized by Google

MÁSODIK RÉSZ.

A közigazgatási bíróság hatásköréről.

I. FEJEZET.

Általános határozatok.

16. §.

A közigazgatási bíróság hatásköre, a törvényben felsorolt ügyeken kivül ministertanácsi felhatalmazás alapján kiadott ministeri rendelet utján, kiterjeszthető a ministeri rendeleteken és a szabályrendeleteken (vármegyei, törvényhatósági és rendezett tanácsú városi szabályrendeleteken) alapuló vitás kérdéseknek végérvényes elbirálására. A hatáskör ezen kiterjesztése azonban nem módosítható, amig az alapjául szolgáló ministeri rendelet vagy szabályrendelet érvénye fennáll.

17. §.

A közigazgatási bíróság hatósága rendszerint csak a hozzá utalt vitás kérdés tárgyalására és eldöntésére terjed ki.

Oly esetekben azonban, melyekben a közigazgatási bírósághoz tartozó vitás kérdéssel más oly, különben a közigazgatási hatóságok hatásköréhez tartozó kérdés kapcsolatos, melynek előzetes vagy együttes elbirálása nélkül a bíróság elé tartozó főkérdés el nem dönthető, az előbbi felett is a közigazgatási bíróság határoz.

Ha a közigazgatási bíróság eljárása folytán a közigazgatás körében valamely intézkedés válik szükségessé: a határozatról az intézkedés tételére hivatott közigazgatási hatóság is értesitendő.

Digitized by Google

18. §.

A törvény (rendelet) azon intézkedései, melyeknél fogva a felek a közigazgatási eljárás befejezése után a törvény rendes utján kereshetnek orvoslást: a közigazgatási bíróság elébe utalt ügyekre nézve hatályukat vesztik.

19. §.

A jog- és törvényhasonlatosság elvének alkalmazásával a közigazgatási bíróság hatáskörét nem lehet kiterjeszteni.

20. §.

A jelen törvény hatályba léptével a II. fejezet alatt felsorolt ügyekből keletkező vitás kérdésekben a miniszterek felügyeleti jog czímén sem intézkedhetnek.

21. §.

A közigazgatási bíróság előtt felmerült elvi jelentőségű vitás jogkérdéseket a bíróságnak azon osztálya, melynek körébe az ügy tartozik, saját ülésében dönti el.

A döntvényekben foglalt elvi jelentőségű megállapodásokat a közigazgatási bíróság illető osztályának tanácsai mindaddig követni kötelesek, mig azokat ujabb osztályülési megállapodás meg nem változtatja.

Az osztályülések megállapodásairól külön döntvénykönyvek vezetendők.

Digitized by Google

II. FEJEZET.

A bíróság hatásköréről az egyes ügyekben.

A közigazgatási bíróság előtti eljárásnak van helye:

I. CZÍM.

Községi ügyekben.

22. §.

A közigazgatási hatóságoknak azon határozata ellen, melylyel a törvény, rendelet, szabályrendelet vagy jogszokás értelmében kiállitandó bizonylatok kiszolgáltatását megtagadják, illetőleg el nem rendelik.

23. §.

A vármegyei törvényhatósági és közigazgatási bizottságnak, a városi és székesfővárosi törvényhatósági bizottságnak (tanácsnak) azon határozata ellen, melylyel

1. a községi hatóságot valamely személyre vagy vagyonra vonatkozólag megállapitja vagy megtagadja (1886 : XXII. törvényczikk 3., 4. §-ai és az 1872 : XXXVI. törvényczikk 14. és 15. §-ai);

2. valamely honpolgárnak a községben való települése, vagy a községben települtnek a községi kötelékbe való felvétele iránt intézkedik (1886 : XXII. törvényczikk 9., 10., 11. és 164. § ai);

3. a községi kötelékbe felvett tagnak a törvény biztositotta községi jogokban és kötelességekben való részesülése, valamint a felvételi díj fizetése és mértéke tárgyában dönt (1886 : XXII. t.-cz. 13., 14. és 164. §-ai).

24. §.

I. A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

Digitized by Google

1. a község és egyesek között, valamint az ugyanazon szolgabirói járás kis- és nagyközségei között felmerülő illetőségi vitás ügyeket eldönti (1886: XXII. törvényczikk 17. és 18. §-ai);

2. az ugyanazon törvényhatóság különböző járásaihoz tartozó kis- és nagyközségek között, valamint a rendezett tanácsú városokra nézve felmerülő illetőségi vitás ügyekben eljár (1886: XXII. t.-cz. 18. §-a).

II. A belügyministernek azon határozata ellen, melylyel a különböző törvényhatóságok egész területére megtagadandónak talált községi illetőséget megállapitja (1886: XXII. törvényczikk 18. §-a).

25. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. valakinek a községi (rendezett tanácsú városi) legtöbb adót fizetők névjegyzékébe való felvétele, vagy abból leendő törlése iránt intézkedik (1886: XXII. törvényczikk 33. §-a);

2. a községi választók névjegyzékének összeállitása ellen beadott felebbezések felett dönt (idézett törvény 39. §-a);

3. valamely tagnak a képviselőtestületi tagok sorából való törlése, vagy a sorozatban üresség be jött helyek betöltése körül felmerülő vitás esetekben intézkedik (idézett törvény 42. §-a);

4. a megválasztott községi képviselő választhatóságára és a választási eljárásra vonatkozó felebbezéseket eldönti (idézett törvény 50. §-a).

Digitized by Google

26. §.

A törvényhatósági vagy a közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel valamely képviselőtestületi tagnak vagy előljárónak a közgyülési tárgyalásokban való részvétele vagy szavazatjoga felett dönt (1886 : XXII. t.-cz. 57. és 58. §-ai).

27. §.

A törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a községi (kör-) jegyző, s más községi, valamint a rendezett tanácsú városi alkalmazottak és hozzátartozóik illetménye, ellátása és részeltetése (nyugdíj, végkielégités, özvegyi, nevelési és temetési járulék) ügyében intézkedik, amennyiben az a kérdés válik vitássá, hogy az alkalmazottnak, illetőleg hozzátartozóinak jogos igényük van-e az ellátásra vagy részeltetésre, vagy hogy az alapul vett czimen mekkora összeg illeti meg őket;

2. az élvezett ellátás felfüggesztését vagy megszüntetését kimondja.

28. §.

A törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel a kis- és nagyközségek választó közönségének,

a nagyközségek és rendezett tanácsú városok képviselőtestületének,

a körjegyző és körgyám tartására szövetkezett községek képviselőtestületei egyetemének, és

a körorvos és körállatorvos tartására szövetkezett községek képviselőiből és előljáróiból alakult közgyülésnek

a községi, illetőleg rendezett tanácsú városi elől-

Digitized by Google

járók, s a segéd- és kezelő-hivatali személyzet tagjai, valamint a körjegyző, körgyám, illetőleg körorvos és körállatorvos választásában követett eljárása ellen a czímen emelt felebbezéseket eldönti, hogy az alkalmazottnak a törvény, vagy a szabályok követelte minősitése nincs meg vagy a választásnál a törvények és szabályok követelményei figyelmen kivül voltak hagyva (1886 : XXII. t.-cz. 81. §-a, 1876 : XIV. t.-cz. 144. §-a, 1877 : XX. t.-cz. 173. §-a és 1888 : VII. t.-cz. 129. §-a).

29. §.

A törvényhatósági bizottságnak az 1886 : XXII. t.-cz. 75. §-a *c)* és *d)* pontjaiban foglalt összeférhetlenségi ügyekben hozott határozata ellen.

30. §.

I. Az alispánnak azon határozata ellen, melylyel megállapitja, hogy a körállatorvost tartó községek mily mértékben járuljanak annak fizetéséhez és minő arányban vegyenek részt annak választásában (1888. évi VII. t.-cz. 129. §-a).

II. A törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel megállapitja, hogy a körjegyző tartására szövetkezett községek minő mértékben járuljanak a jegyzői és segédjegyzői fizetéshez s a többi közös kiadásokhoz (1886 : XXII. t.-cz. 67. §-a).

III. A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. megállapitja, hogy a körorvost tartó községek mily mértékben járuljanak annak fizetéséhez s minő arányban vegyenek részt választásában (1876 : XIV. t.-cz. 144. §-a);

2. a körgyám tartásával összekötött terhekhez a szövetkezett községek részéről való hozzájárulás mértékét megszabja (1877 : XX. t.-cz. 173. §-a).

Digitized by Google

31. §.

A közigazgatási bizottságnak és a belügyministernek azon határozata ellen, melylyel több községből álló anyakönyvi kerületben a dologi kiadásokat az egyes községekre kiveti (1894 : XXXIII. t.-cz. 31. §-a).

32. §.

A törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel a birói hivatal viselésétől kért felmentést rendkivüli akadályoztatás esetében, valamint akkor is megtagadja, ha az illető a birói tisztséget már egy éven át viselte, vagy a kiszabott birságot lefizette (1886 : XXII. t.-cz. 71. §-a).

33. §.

A törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a községi (rendezett tanácsú városi) pótadók kivetésének jogalapját és arányát megállapitja (1886. évi XXII. t.-cz. 130. §-a);

2. a községhez közigazgatásilag csatolt puszták, illetőleg havasok és a rendszeres gazdasági terv szerint kezelt erdőtestek birtokosai részéről, a község belsejében levő utak és egyéb közlekedési eszközök, valamint a dülőutak és a községet vagy határát védő gátak fentartásához való hozzájárulás kötelezettségét, nemét és mértéket eldönti (i. t. 135. §-a).

34. §.

A közigazgatási hatóságnak (közigazgatási bizottságnak) azon határozata ellen, melylyel

1 a községi (városi) pótadónak az egyes adófizetőkre való kivetése és beszedése, illetőleg a pótadó-

Digitized by Google

mentesség tárgyában beadott felebbezéseket elintézi (1876 : VI. t.-cz. 58. §-a és 1886 : XXII. t.-cz. 138. §-a);

2. városokban (községekben) az állam által igénybe nem vett adónemeknek és a közvetett államadókra kivetett pótadónak az egyes adófizetőkre való kirovása, az illetékek, piaczi (vásári) helypénzek és vámok szedése (1872 : XXXVI. t.-cz. 10. §-a, 1886 : XXI. t.-cz. 15. §-a és 1886 : XXII. t.-cz. 132. §-a), valamint a némely közérdekű intézmények (vizvezeték, csatornázás, kövezés, világitás, húsvágás, szemétfuvarozás, éjjeli őrség, stb.) létesitése és fentartása szempontjából a szabályrendeletek, illetőleg az engedélyokmányok értelmében egyesektől követelhető járulékok és dijak fizetése tárgyában dönt.

35 §.

A vármegyei törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. valamely község (rendezett tanácsú város) hatályba lépett szabályrendeletét hivatalból azon okból semmisiti meg, mert az a törvény-; kormányrendelet- vagy törvényhatósági szabályrendelettel ellenkezik (1886 : XXII. t.-cz. 28. §-a);

2. a községi (r. t. városi) költségvetés jóváhagyását az 1886 : XXII. t.-cz. 126. §. *a)*, *b)* és *c)* pontjai alatt felsorolt feltételek fenforgása daczára megtagadja.

36. §.

Az alispánnak, törvényhatósági város tanácsának és a székesfőváros polgármesterének azon határozata ellen, melylyel

1. a katonaság beszállásolására szolgáló férőhelyekről vezetett nyilvántartási jegyzék ellen emelt

Digitized by Google

felebbezéseket elintézni (1879 : XXXVI. t.-cz. 9., 10., 11., 15. és 20. §-ai);

2. a katonai gyakorlatok alkalmával okozott mezei károk felbecslését eszközlő bizottság költségeinek viselésére a magánfelet kötelezi (1895 : XXXIX. t.-cz. 13. §-a).

37. §.

A belügyministernek azon intézkedése ellen, melylyel a karhatalmi költségeknek az egyesek, községek vagy törvényhatóságok által való megtérítését elrendeli.

II. CZÍM.

Törvényhatósági ügyekben.

38. §.

A belügyministernek azon intézkedése (határozata) ellen, melylyel

1. valamely kiadásnak a törvényhatósági költségvetésbe való felvételét az 1886 : XXI. t.-czikk 6. §-ában foglalt előfeltétel hiányában elrendeli;

2. A törvényhatósági költségvetés tudomásul vételét, vagy a vármegyei háztartás keretébe szorosan nem tartozó, s ezért elkülönitve kezelt megyei alapok tárgyában a törvényhatóság határozatának jóváhagyását azon esetben is megtagadja, ha az 1883 : XV. t.-cz. 7., illetőleg 15. §-aiban felsorolt követelmények fenforognak.

39. §.

A vármegyei törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel a közigazgatási szükségletek fedezésére kivetett pótadóhoz a rendezett tanácsú városok részéről való hozzájárulás kötelezettségét és mértékét megállapitja (1886 : XXI. t.-cz. 16. §-a).

Digitized by Google

40. §.

A közigazgatási bizottság küldöttségének azon határozata ellen, melylyel a törvényhatósági pótadónak az egyes adófizetőkre való kivetése ellen beadott felebbezéseket elintézi (1876 : VI. t.-cz. 58. §-a és 1883 : XV. t.-cz. 12. §-a).

41. §.

A törvényhatóság állandó biráló választmányának azon határozata ellen, melylyel

1. a legtöbb adót fizetők névjegyzéke ellen emelt felebbezéseket elintézi (1886 : XXI. t.-cz. 25—28. §-ai és 1872 : XXXVI. t.-cz. 40. §-a);

2. a törvényhatósági bizottsági tagok választása körül követett eljárásra vonatkozó felebbezések felett dönt (1886 : XXI. t.-cz. 42. §-a és 1872 : XXXVI. t.-cz. 34. és 52. §-ai);

3. valamennyi bizottsági tagnak a bizottság kötelékéből a tagsági képesség időközi elvesztése miatt való kizárása kérdésében dönt (1886 : XXI. t.-czikk 33. §-a és 1872 : XXXVI. t.-czikk 28. §-a).

42. §.

A törvényhatósági bizottságnak azon határozata (eljárása) ellen, melylyel

1. valamely bizottsági tagnak vagy tagsági joggal biró tisztviselőnek a közgyülési tárgyalásokban való részvétele és szavazatjoga felett dönt (1886 : XXI. t.-cz. 50. és 51. §-ai és 1872 : XXXVI. t.-cz. 62. §-a);

2. a tisztviselőket s a segéd- és kezelő-személyzet tagjait megválasztja, ha a megválasztottnak törvényszerű minősitése nincs, vagy az eljárásban a törvények és szabályok követelményei figyelmen kivül voltak

Digitized by Google

hagyva (1886 : XXI t. cz. 47., 49. és 81. §-ai, 1872 : XXXVI. t.-cz. 106, 111. és 112. §-ai).

43. §.

A főispán azon intézkedése ellen, melylyel rendezett tanácsú város rendőrkapitányát, a törvényhatósági főorvost, rendőrkapitányt, számvevőket, levéltárnokokat, árvaszéki nyilvántartókat, könyvvezetőket, járási és kerületi orvosokat, a közigazgatási gyakornokokat, az állatorvosokat, és a járási irnokokat, nemkülönben a vármegyékben a segéd- és kezelő-személyzet tagjait kinevezi, ha a kinevezettnek törvényszerű minősítése nincs (1886 : XXII. t. cz 69. §-a, 1886 : XXI. t.-cz. 80. §-a).

44. §.

A törvényhatósági bizottságnak vagy a belügyministernek az 1886 : XXI. t.-cz. 78. §-a értelmében támadó összeférhetlenségi ügyekben hozott határozata ellen.

45. §

A törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a törvényhatósági tisztviselők s más alkalmazottak és hozzátartozóik illetménye, ellátása és részeltetése (nyugdíj, végkielégítés, özvegyi, nevelési és temetési járulék) ügyében intézkedik, amennyiben az a kérdés válik vitássá, hogy az alkalmazottnak, illetőleg hozzátartozóinak jogos igényük van-e az ellátásra vagy részeltetésre, vagy hogy az alapul vett czímen mekkora összeg illeti meg őket;

2. az élvezett ellátás felfüggesztését vagy megszüntetését kimondja.

Digitized by Google

III. CZIM.

Közegészségi ügyekben.

46. §.

A törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. az orvosi és szülésznői oklevelek kihirdetését megtagadja, vagy az orvosi és szülésznői gyakorlat megkezdését vagy folytatását megtiltja (1876 : XIV. t.-cz. 46., 49. §-ai és 159. §. *d)* pontja);

2. az egészségi körbe be nem osztható község részéről a legközelebbi kórház alapjához való hozzájárulás kötelezettségét és mértékét megállapitja (1876 : XIV. t.-cz. 142. §-a).

47. §.

A törvényhatósági vagy a közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. az illetékes vagyontalan betegek gyógyitása és a gyógyithatatlan betegek és nem közveszélyes elmebetegek, bárgyuk, buták és hülyék ápolása és eltartása tárgyában intézkedik (1876 : XIV. t.-cz. 71. §-a, 1875 : III t.-cz. 7. és 9. §-ai);

2. a megbetegedett s ápolás és gondozás alatt levő gyermekek gyógyköltségeinek viselése iránt intézkedik (1876 : XIV. t.-cz. 22. §-a);

3. a nyilvános gyógy- és betegápolási, ugyszintén a szülházi költségeknek, a bel- és külföldi kórházakban, gyógyintézetekben vagy ápoldákban tartott egyének szállitási költségeinek, valamint a járványok alkalmával elrendelt hatósági óv- és gyógyintézkedések költségeinek viselése iránt intézkedik (1875 : III. t.-cz. és 1886 : V. t. cz.)

Digitized by Google

IV. CZÍM.

Vallási és népoktatási ügyekben.

48. §.

A törvényhatósági bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a községi segélynek a különböző hitfelekezeti iskolák között való megosztását elrendeli (1868: XXXVIII. t.-cz. 25. §-a);

2. a különböző hitfelekezeteknek a községi segélyben való arányos részesitéséről intézkedik (1868: LIII. t.-cz. 23. §-a).

49. §.

A törvényhatóság első tisztviselőjének azon határozata ellen, amelylyel a törvényesen elismert vallásfelekezet által ingatlan vagyon szerzéséről bemutatott okiratnak a bemutatási záradékkal való ellátását megtagadja (1895: XLIII. törvényczikk 9. §., 4. pont, 3-ik bekezdés.).

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, amelylyel a bevett vallásfelekezetek valamelyikéből kilépett, és más bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezethez nem csatlakozott egyén által az elhagyott egyház, vagy az illetékes község pénztárába fizetendő egyházi, illetőleg iskolai és óvodai járulékok megállapitása vagy mérséklése ügyében intézkedik (1895: XLIII. törvényczikk 25. §).

50 §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a népiskolai adót az olyan felekezetekre is kiveti, melyek az 1868: XXXVIII. t.-cz. 11., 12. és 13.

Digitized by Google

§-aiban foglalt feltételeket háromszori megintés után sem akarják, vagy nem képesek saját iskoláikra nézve teljesiteni, amennyiben a kivetés kulcsa s a kivetett összeg mennyisége válik vitássá (1868 : XXXVIII. t.-cz. 15. §-a);

2. a különböző hitfelekezetű községekben felállitott községi iskolák költségeihez a hitfelekezetek részéről való hozzájárulás kérdésében, a hitfelekezetek és a község között kötött szerződés alapján intézkedik (i. t. 23. és 26. §-ai);

3. a községi népiskolai adó, valamint a kisdedóvodák és gyermekmenhelyek felállitására és fentartására szolgáló pótadó jogalapja és kulcsa, az egyes községi adófizetőkre, valamint a községben nem lakó, de ott birtokos polgárokra való kivetése, illetőleg az alóla való mentesség kérdésében dönt (1868 : XXXVIII. t.-czikk 35. és 37. §-ai és 1891 : XV. t.-czikk 18. §-a);

4. a község és a törvényben kijelölt kellékeknek megfelelő felekezeti iskolát tartó községi tagok között, a községi iskola fentartásához való hozzájárulás tárgyában ennek kötelezettségét és mértékét megállapitja (1868 : XXXVIII. t.-czikk 36-a);

5. a más hitfelekezethez tartozó legalább 30 tanköteles gyermek számára felállitott községi közös iskola terheihez, a község s a törvényben kijelölt kellékeknek megfelelő hitfelekezeti népiskolát tartó községi lakosok és birtokosok részéről való hozzájárulás kötelezettsége és mértéke felől intézkedik (i. t. 44. §-a);

6. a létező felekezeti iskolába járó, de más felekezethez tartozó gyermekek szülőinek az iskola költségeihez való hozzájárulása tárgyában, a hozzájárulás kötelezettségét, arányát és módját megszabja (i. t. 45. §-a);

Digitized by Google

7. tanyai iskolák állitása és járókelő tanitók alkalmazása folytán a község és a tanyai lakosok között, a költségek viselése körül keletkező vitás ügyeket eldönti (i. t. 47. §-a);

8. a hivatalból elrendelt népiskolai és kisdedóvodai adó kulcsát megállapitja (1876 : XXVIII. t.-cz. 6. §. 5. pontja és 1891 : XV. t.-cz. 29. §. 3. pontja).

51. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. az iskolatanitói fizetés arányalagos részének természetben megállapitása ügyében dönt, amennyiben az a kérdés válik vitássá, hogy az értékátszámitás helyes alapokon történt-e, vagy nem sérti-e az 1868. évi XXXVIII. t.-czikk 142. §-ának és az 1893 : XXVI. t.-cz. 3., 5. és 6. §-ainak a tanitói fizetésekre vonatkozó intézkedését;

2. az iskolatanitói fizetés részét képező természetek beszedése és kiszolgáltatása tárgyában intézkedik (1868. évi XXXVIII. t.-cz. 143. §-a)

52. §.

I. A vármegyei közigazgatási bizottságnak, a városi törvényhatósági bizottságnak és a székesfővárosi biráló választmánynak a községi iskolaszéki cselekvő és szenvedő választóképesség és az iskolaszéki tagok választása körül felmerülő vitás kérdésekben hozott határozata ellen (1876 : XXVIII. t.-cz. 9 §-a).

II. A közigazgatási bizottságnak, a községi iskolatanitó választása alkalmával a választási eljárás ellen emelt felszólalások folytán hozott határozata ellen (i. t. 12. és 13. §-ai).

Digitized by Google

53. §.

A vallás- és közoktatásügyi ministernek azon határozata ellen, melylyel

1. az állami és községi népiskolai tanitóknak (tanitónők, nevelők, óvóknak) az 1868 : XXXVIII., 1891 : XV. és 1893 : XXVI. t.-czikkek szerint járó illetményekre való igényéből eredő kérdések, valamint ezen igényből kifolyólag az államkincstárral vagy községgel szemben támasztott követelések felett dönt;

2. a népoktatási nyilvános tanintézeteknél, és a tanfolyamuknál fogva a népoktatási tanintézetek közé tartozó iskoláknál alkalmazott tanitóknak (tanitónők, nevelők, óvók) és hozzátartozóiknak nyugdíját és gyámolitását állapitja meg, amennyiben az a kérdés válik vitássá, hogy az alkalmazottnak, illetőleg hozzátartozóinak jogos igényük van-e a nyugdíjra, segélypénzre vagy végkielégitésre, vagy hogy az alapul vett czimen mekkor összeg illeti meg őket;

3. az élvezett nyugdíj elvesztését s az özvegyek és árvák részére már megállapitott segélypénz megvonását kimondja (1875 : XXXII. t.-cz. 12., 17. és 26. §-ai).

V. CZIM.

Vizjogi ügyekben.

54. §.

Az alispánnak, törvényhatósági város polgármesterének és a székesfőváros tanácsának azon határozata ellen, melylyel

1. a meder- és parttulajdonos s a vizhasználatra jogosultak között a vizhasználat gyakorlása körül felmerülő vitás ügyeket eldönti (1885 : XXIII. t.-cz. 6. §-a);

Digitized by Google

2. szabad rendelkezés alatt álló vizeknek mások által a birtok területén kivül hatósági engedély vagy tényleg fennálló jog alapján való használata körül, a vizhasználatra jogosultak és a terület birtokosa között előforduló vitás ügyekben dönt (i t. 11. §-a);

3. a hajózásnak a folyamrendőri szabályok megtartásával való szabad gyakorlása körül egyesek vagy testületek között keletkező vitás ügyekben dönt (i. t. 19. §-a);

4. a vizhasználatnak a hajózás, tutajozás és fausztatás sérelme nélkül való gyakorlása tekintetében a vizhasználatra jogosult és a hajózás, tutajozás és fausztatásra jogositottak között felmerülő vitás kérdésekben dönt (i. t. 27. §-a);

5. a partvédelem és biztositás, nemkülönben a meder- és parttisztitás érdekében a part birtokosa által engedély nélkül végezhető munkálatok fentartása vagy eltávolitása ügyében dönt (i. t. 41. §-a);

6. engedélyezett munkálatok és vizhasználatok birtokosát törvény, rendelet vagy engedélyokiratba ütköző intézkedésre kötelezi, vagy a vizhasználatban törvény, rendelet vagy engedélyokirat ellenére korlátozza.

55. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel eldönti: vajjon valamely viz azon vizek közé tartozik-e, melyek felett a birtokos, mások szerzett jogainak épségben tartása mellett, szabadon rendelkezhetik (1885 : XXIII. t.-cz. 10. §-a).

56. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

Digitized by Google

1. a vizhiány tűrése iránt intézkedik (1885 : XXIII. t.-cz. 34. §-a);

2 a vizhasználatra nyert engedélyt megszüntnek nyilvánitja (i. t. 36. §-a);

3. az idegen birtokon fentartott vizvezető árokból vagy csatornából jövő viz használatára a birtokosnak adott hatósági engedély következtében, ennek a már létező munkálatok, valamint az e munkálatok fentartásának s a rajtok szükséges változtatásoknak költségeihez való hozzájárulását megállapitja (i. t. 37. §-a 2. és 3. pontjai).

57. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a medernek és partoknak jókarban tartása körül a hozzájárulás kötelezettségét és arányát megállapitja (1885 : XXIII. t.-cz. 40. és 46. §-ai);

2. az idegen földbirtok tulajdonosát, a vizrendezési és lecsapolási munkálatok folytán birtokában előállott értéknövekedés esetében, a kérdéses munkálatok költségeinek haszonaránylagos viselésére kötelezi (i. t. 43. §-a);

3. valamely érdekeltnek a már létező munkálatok, valamint fentartásuk s a rajtuk szükséges változtatásoknak költségeihez való hozzájárulását elrendeli (i t. 44. §-a);

4. a töltések mögött az ármentesitett területen kivül keletkező eső-, hó- és talajvizek lefolyásának fokozatos elzárására és leeresztésére hatóságilag elrendelt munkálatok költségeihez való hozzájárulás kötelezettségét és mértékét eldönti (i. t. 48. §-a);

5. a töltések közé fogott folyóknál a töltések közötti előtérnek a fáktól, növényektől és más anyagoktól ható-

Digitized by Google

ságilag elrendelt kitisztitása és az előtér területén a mivelési módoknak ugyancsak hatóságilag elrendelt megváltoztatása következtében felmerülő költségekhez az érdekeltek részéről való hozzájárulás kötelezettségét és mértékét eldönti, s a mivelési módok megváltoztatásából eredő értékcsökkenés megtérítését és mennyiségét kimondja (i. t. 49. §-a);

6. a viz lefolyásában beállott változás folytán másokra nézve károsnak bizonyult vizmű átalakitása szempontjából hatóságilag elrendelt munkálatok költségeihez való hozzájárulás kötelezettségét és mértékét megállapitja (i. t. 50. §-a);

7. az utakon és vasutakon levő műtárgyaknak, átereszeknek és hidaknak a viz természetes lefolyására elégtelenné válása esetén azoknak átalakitását elrendeli és megállapitja azt, hogy az elrendelt átalakitási munkálatok költségei kit és mily arányban terhelnek (1885 : XXIII. t.-cz. 51. §-a és 1890 : I. t.-cz. 65. §. első bekezdése);

8. a vizmosások keletkezésének s már meglevő vizmosások továbbfejlődésének megakadályozására vagy megszüntetésére hatóságilag elrendelt munkálatok költségeihez való hozzájárulás kötelezettségét és mértékét megállapitja (1885 : XXIII. t.-cz. 55. §-a).

58. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a vizi szolgalmak használata és megszünése tárgyában a jogositott és terhelt között előforduló vitás kérdéseket eldönti (1885 : XXIII. t.-cz. 60. és 62. §-ai);

2. a vizhasználatra jogositott által a közlekedésre szükséges átjáróknak, hidaknak és átereszeknek a szol-

Digitized by Google

galom megállapitásakor fennálló viszonyok szerint leendő elkészitését elrendeli (i. t. 63. §-a).

59. §.

A földmivelésügyi ministernek azon határozata ellen, melylyel

1. a feladat megoldására alkalmas határokkal nem biró vizszabályozó és ármentesitő társulatok egyesitésének, illetőleg új beosztásának feltételeit és módozatait megállapitja (1885 : XXIII. t.-cz. 81. és 125. §-ai és 1884 : XIV. t.-cz. 2. §-a);

2. a magaslatok által elzárt területeknek külön társulatokká alakitása esetében az értékemelkedés tárgyában dönt (1885 : XXIII. t.-cz. 82. §-a és 1884 : XIV. t.-cz. 3. §-a);

3. a több társulat árterébe eső területnek megosztása következtében felmerülő vitás pénzügyi kérdéseket elintézi 1885 : XXIII. t.-cz. 82. §-a és 1884 : XIV. t.-cz. 3. §-a);

4. oly vízrendező társulatoknál, melyek az ártérfejlesztést különböző vizszinek szerint eszközölték, a különböző vizszinek között és a felvett legalacsonyabb vizszin alatt fekvő területek egymás közötti hozzájárulásának arányát megállapitja (1884 : XIV. t.-cz. 15. §-a);

5. a közérdekből fentartandó vizrendező társulatok maximális megterhelése és az államnak a társulat költségeihez való hozzájárulása tárgyában, a hozzájárulás kötelezettsége és mértéke iránt intézkedik (1885 : XXIII. t.-cz. 115. §-a és 1884 : XIV. t.-cz. 23. §-a);

6. a felett a kérdés felett, hogy csakugyan a társulat érdeke is teszi-e szükségessé és mennyiben az

Digitized by Google

állam által létesitendő partbiztositást, valamint az esetre, ha ez a társulat érdekében is szükséges, de a hozzájárulás iránt egyezség nem jön létre, a társulat hozzájárulásának kérdésében intézkedik (1894 : III. t. cz. 3. §.).

60. §.

A földmivelésügyi ministernek, illetőleg a közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel a társulati védtöltések vagy egyéb vizrendezési munkálatok által védett csatornák, épületek, körtöltések, utak és vasutak tulajdonosai részéről a társulat költségeihez való hozzájárulás kötelezettségét és arányát eldönti (1884 : XIV. t.-cz. 15. §-a, 1885 : XXIII. t.-cz. 110. §-a és 1890 : I. t.-cz. 65. §. utolsóelőtti bekezdés).

VI. CZIM.

Közuti és vámügyekben.

61. §.

A kereskedelemügyi ministernek azon határozata ellen, melylyel valamely kiadásnak vagy fedezetnek a törvényhatósági költségvetésbe való felvételét a törvényszabta feltételek hiányában elrendeli (1890 : I. t.-cz. 13. §-a).

62. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a községen (városon) keresztül vonuló, illetőleg belterületén levő s egyszersmind utczai vagy gazdasági közlekedésre is használt állami vagy törvényhatósági utrész fentartásához, a község részéről való hozzájárulás mértékét és módját megszabja (1890 : I. t.-cz. 7. és 14. §-ai);

Digitized by Google

2. a vámszedési jogot és engedélyt elévültnek nyilvánitja s a vámtárgy elhordatásáról vagy átengedéséről intézkedik (i. t. 94. §-a);

3. valamely vám megszüntetését elrendeli, ha a vámnak természete (száraz vagy vizi vám) válik vitássá (i. t. 95. §-a).

63. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel:

1. a törvényhatóság, vasuti vállalat, a községek s a kereskedelmi és iparvállalatok részéről a vasuti állomásokat a legközelebbi közuttal vagy községgel összekötő utak épitési, kisajátitási, kezelési és fentartási költségeihez való hozzájárulás kötelezettségének és mértékének kérdését eldönteni (1898 : I. t.-cz. 29., 30. és 31. §-ai);

2. a községi közlekedési (viczinál) utak épitéséhez, fentartásához és kezeléséhez a csoportositott egyes községek, valamint más érdekeltek részéről való hozzájárulás kötelezettségét és százalékarányát megállapitja (t. i. 35. §-a);

3. a községi közlekedési vonalak műszaki szolgálatának ellátására hivatott mérnök fizetéséhez az egyes községek részéről való hozzájárulás arányát megszabja (i. t. 43. §-a);

4. a gyógyfürdőkhöz vezető utak épitéséhez, fentartásához és kezeléséhez a gyógyfürdőtulajdonos részéről való hozzájárulás kötelezettségét és arányát eldönti (i. t. 45. §-a);

5. az egyesek, társaságok vagy szövetkezetek által a közforgalom czéljaira létesitett közutak fentartásáról és kezeléséről az engedélyokirat ellenére intézkedik (i. t. 54. §-a);

Digitized by Google

6. valamely közut vagy műtárgy érdekében létesitett munkálatok épitési, fentartási és kezelési költségeihez harmadik személyek bevonását kimondja s a hozzájárulás mértékét megállapitja (i. t. 63. §-a).

64. §.

A közigazgatási hatóságnak (a közigazgatási bizottság küldöttségének) azon határozata ellen, melylyel

1. törvényhatósági utadónak az egyes adókötelesekre kivetése ellen emelt felszólalásokat eldönti (1890 : I. t.-cz. 23. §-a);

2. a törvényhatósági természetbeli utadótartozás összeirása, nyilvántartása, megváltása és szolgáltatása, illetőleg az az alól való mentesség tárgyában dönt (i. t. 25. §-a).

65. §.

A közigazgatási bizottságnak a községi közmunka összeirása, nyilvántartása, megváltása és szolgáltatása, illetőleg az az alól való mentesség tárgyában hozott határozata ellen (1890 : I. t.-cz. 49. és 50. §-ai).

66 §

Az alispánnak, törvényhatósági város tanácsának és a székesfővárosi államrendőrség főkapitányának azon határozata ellen, melylyel a vámszedési jogositvány fennállása, a vámdíjmentesség és a vámdíjtételek jogossága és mértéke tárgyában keletkező vitás kérdéseket eldönti (1890 : I. t.-cz. 99. és 100. §-ai).

Digitized by Google

VII. CZÍM.

Vasuti ügyekben.

67. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, mely a vasut üzletrendtartásnak a közönség magatartását tárgyazó 93—100. §-ai alkalmazása körül, egyrészt az ezen ügyek feletti őrködéssel megbizott községi vagy hatósági közegek (üzletrendtartás 101. §.), másrészt az ugyancsak üzletrendészeti hatalommal felruházott vasuti szolgálati személyzet (üzletrendtartás 102. §-a) között felmerülő vitás kérdésekre vonatkozik.

68. §.

A kereskedelemügyi ministernek azon határozata ellen, melylyel

1. a vasuti vállalat igazgatóságára, vagy az igazgatóság egyes tagjaira az üzletrendtartás 85. §-ában foglalt rend- és fegyelmi büntetéseket törvény és szabály ellenére alkalmazza;

2. törvényes alap nélkül oly díjszabást létesit, mely az engedélyesnek az engedélyokirat alapján szerzett jogaiba ütközik;

3. a későbbi törvény terhelő rendelkezéseit a korábban engedélyezett vasutra a törvényben foglalt felhatalmazás hiányában kiterjeszti, vagy a későbbi törvény kedvezményes rendelkezéseinek a korábban engedélyezett vasutra való alkalmazását a törvény határozata ellenére megtagadja.

69. §.

A kereskedelemügyi ministernek azon határozata ellen melylyel

Digitized by Google

1. a helyi érdekű vasutaknak a törvényben (1880 : XXXI. t.-cz. 2. §-a és 1888 : IV. t.-cz. 2. §-a) és az engedélyokiratban megállapított határidőben foganatositandó állami megváltása esetében, a vasuti vállalat részére fizetendő váltságösszeget, illetőleg megváltási járadékot a törvény és engedélyokirat ellenére állapitja meg;

2. a helyi érdekű vasut visszaháramlásának esetére az engedélyes vállalatot a fennálló szabályok és és az engedélyokirat értelmében megillető tőke és egyéb járandóságok megállapitása tekintetében az emlitett határozmányok ellenére dönt, vagy a vasuti vállalatot illető követelések kiegyenlitését megtagadja;

3. a postaszállitás feltételeit a törvény (1888 : IV. t.-cz. 4. §. *b)* pontja) és az engedélyokirat ellenére állapitja meg;

4. a helyi érdekű vasutat épités közben, felülvizsgálat alkalmával, vagy később az üzem alatt, a törvény, törvényerejű jogszabály vagy engedélyokirat ellenére létesitményekre kötelezi;

4. a m. kir. államvasutak és az általuk kezelt helyi érdekű vasutak között az üzem körében felmerülő vitás jogkérdésekben dönt, ha a határozat törvénynyel, törvény erejű jogszabálylyal, engedélyokirattal vagy szerződéssel ellenkezik.

VIII. CZIM.

Mezőgazdasági és mezőrendőrségi ügyekben.

70. §.

Az alispánnak, városi közigazgatási bizottságnak és a székesfőváros tanácsának azon határozata ellen, melylyel megállapitja:

Digitized by Google

1. a tenyész apaállatok beszerzési, elhelyezési és tartási költségeihez, hozzájárulási arányát, vagy a tenyészállatok után fizetendő dijak nagyságát (1894: XII. t.-cz. 10. és 25. §-ok);

2. a közös határjeleknél a költség megosztását (i. t. 34. §.);

3. a mezei közös dülőutak létesitésénél, valamint azoknak és azok tartozékainak jókarban tartásánál a hozzájárulás arányát (i. t. 37. §.);

4. a hegyközségi feladatok teljesitésére szükséges költségekhez a hozzájárulás arányát (i. t. 65. §.);

5. a hegyközség kötelékébe felvett tagoknál a hozzájárulás aranyát (i. t. 66. §.)

6. a hegyközségi kötelékből kilépni kivánó tagnál a kár vagy a tartozások nagyságát (i. t. 71. §.);

7. a községi mezőőrök javadalmazásánál a hozzájárulás arányát (i. t. 75. §.).

IX. CZIM.

Állategészségi ügyekben.

71. §.

Az alispánnak, törvényhatósági városi és székesfővárosi tanácsnak azon határozata ellen, melylyel

1. a hatóságilag kiirtott állatok, vagy megsemmisitett tárgyak után járó kártalanitás kérdésében intézkedik (1888: VII. t.-cz. 105—112. §-ai és a 1893: II. t.-cz. 3. §-a);

2. az állatjárványok alkalmával elrendelt zárlatok és egyéb óvóintézkedések költségeinek behajtását elrendeli (1888: VII. t.-cz. 114—116. §-ai).

Digitized by Google

72. §.

Az alispánnak (törvényhatósági város polgármesterének) azon határozata ellen, melylyel a letelepülő állatorvos oklevelének kihirdetését, vagy az állatorvosi gyakorlat űzését megtagadja, illetőleg betiltja (1888 : VII. t.-cz. 119. §-a és 135. §. *j)* pontja).

X. CZÍM.

Erdészeti ügyekben.

73. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a rovarkárok megakadályozását czélzó nagyobb munkálatok költségeinek aránylagos viselése tárgyában intézkedik (1879 : XXXI. t.-cz. 15. §-a);

2. a kopár területek beerdősitésére szolgáló társulati érdekeltségben való részvétel kötelezettségét s az érdekeltség fokát megállapitja (i. t. 166. és 167. §-ai);

3. az erdei termékeknek mások földjén való átszállitása tárgyában a szállitás megengedhetősége, módozatai és feltételei s a károk és költségek fedezésére szolgáló pénzbeli biztositék letétele és mennyisége felett dönt (i. t. 178. és 179. §-ai).

74. §.

A földmivelésügyi ministernek azon határozata ellen, melylyel

1. a fausztatásra vagy tutajozásra adott ujabb szállitási engedély esetében, a berendezési költségek aránylagos részének az ujabb engedélyes által az eddigi jogélvezők részére való megtéritése, illetőleg évi járu-

Digitized by Google

lék fizetése és a fentartási költségeknek részarányos viselése tárgyában intézkedik (1879 : XXXI. t.-cz. 191. §-a);

2. a fausztatás vagy tutajozás jogának megszünése körül keletkező vitás ügyeket ellátja (i. t. 196. §-a);

3. a tutajozás vagy fausztatás által veszélyeztetett partrészek, épületek, viz- és útépitményeknek védművekkel való biztositása tárgyában, a fausztatást vagy tutajozást gyakorlók és a birtokosok között felmerülő vitás kérdésekben eljár (i. t. 199. §-a);

4. a vizépitményeknek a fausztatás vagy tutajozás érdekében hatóságilag megengedett átalakitásából és a vizhasználatok korlátozásából származó kártéritési ügyeket eldönti (i. t. 200. és 201. §-ai).

XI. CZÍM.

Vadászati ügyekben.

75. §.

Az alispánnak, törvényhatósági város tanácsának, illetőleg a törvényhatósági bizottságnak a külön vadászterületet nem képező földbirtokon és a község tulajdonát képező területen a vadászati jog együttes bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen (1883 : XX. t.-cz. 3. §-a).

76. §.

A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a vadászat gyakorlása tárgyában intézkedik, ha ennek következtében azon kérdés válik vitássá: vajjon valamely terület azon vadászterületek közé tartozik-e, melyeken a vadászat a törvény korlátai között szabadon gyakorolható (1883 : XX. t.-cz. 2. §-a);

Digitized by Google

2. a külön vadászterületet képező nagy erdőterület által legalább három oldalról körülvett 200 holdnál kisebb terjedelmű birtok tulajdonosa és a vadászterület birtokosa vagy haszonbérlője között, a haszonbérbeadás és haszonbérbe-vétel kötelezettségét s annak feltételeit és módozatait megállapitja (i. t. 3. §-a);

3. a vadászati jog bérbeadásából befolyó évi tiszta jövedelmet a tulajdonosok között birtokaránylag felosztja (i. t. 3. §-a).

XII. CZÍM.

Halászati ügyekben.

77. §.

Az alispánnak, törvényhatósági városi és székesfővárosi tanácsnak azon határozata ellen, melylyel

1. a halászati jognak az árvizek kiöntéseiben való gyakorlása tárgyában keletkező vitás ügyeket eldönti (1888 : XIX. t.-cz. 2. §-a);

2. a halászati jog kiterjedését jelző táblák felállitása, a vizhez járás s a halászati eszközöknek a part-ról a vizbe vetése és kihuzása körül, valamint a halászat gyakorlása közben a vetésekben, ültetvényekben vagy más gazdasági és erdészeti tárgyakban vagy területeken okozott károk megtéritése iránt, a halászatra jogositott és a parti birtokos, illetőleg a meder, a terület és tárgy tulajdonosa között felmerülő vitás kérdésekken intézkedik (i. t. 11. és 12. §-ai).

78. §.

A közigazgatási bizottságnak a halászati jog bérbeadása végett tartott árverés, vagy az arra vonatkozólag magánuton létrejött szerződés jóváhagyása, és a

Digitized by Google

tiszta jövedelemnek a jogositottak között való felosztása tárgyában hozott határozata ellen (1888 : XIX. t.-cz. 47. §-a).

XIII. CZIM.

Cseléd-, munkás- és napszámos-ügyekben.

79. §.

A közigazgatási bizottságnak a gazda és cseléd, továbbá a gazda s a gazdasági munkások és napszámosok között az 1876 : XIII. t.-cz. 115. §-a alapján felmerülő vitás ügyekben hozott határozata ellen.

XIV. CZIM.

Házközösségi ügyekben

80. §.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 53. §-a szerint alakitott másodfokú hatóságnak (közigazgatási bizottság küldöttsége) házközösségi vagyon felosztása tárgyában hozott érdemleges határozatai ellen.

XV. CZIM.

Adó- és illetékügyekben.

81. §.

I. A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel

1. a földadónak sommásan és községenként, valamint egyénenként, továbbá a házadónak, az I. és II. osztályú keresetadónak, az általános jövedelmi pótadónak, fegyveradónak, a IV. osztályú keresetadónak, a tőkekamat- és járadékadónak, a hadmentességi díjnak tételenként és egyénenként, a szállitási adónak és a pénzintézeteknél elhelyezett tőkék kamatja után esetleg pótlólag fizetendő adóösszegnek esetenként való

Digitized by Google

megszabása tárgyában dönt (1883 : XLIV. t.-cz. 29. §-a és 1889 : XXVIII. t.-cz. 12. §. I. pontja és 16. §. 1. *a)* pontja);

2. a fegyveradó és vadászati adó jogosságát és mennyiségét megállapitja, s a vadászjegyek vagy újjegyek kiszolgáltatását, vagy a vadászati bejelentés láttamozását megtagadó, illetőleg a már kiszolgáltatott vadászati jegy visszavonását elrendelő elsőfokú határozatot jóváhagyja (1883 : XXIII. t.-cz.);

3. a czukor- és husfogyasztási, valamint a bor- és söritaladónak és a szeszitalmérési adónak a pénzügyigazgatóság által valamely községre lett ráutalását megerősiti. (1889 : XXVIII. t.-cz. 12. §-a és 1892. évi XV. t.-cz.).

II. Az adófelszólamlási bizottságnak azon határozata ellen, melylyel a III. osztályú keresetadó, a bányaadó valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója tárgyában dönt (1883 : XLIV. t.-cz. 29. §.).

III. A pénzügyigazgatóságnak azon határozata ellen, melylyel az 1889 : XXVIII. t.-cz. II. fejezetében megállapitott eljárás szerint megszabott illetékek, valamint a bélyeg- és illetéki törvények és szabályok alapján kirótt birságok jogosságát és helyességét megszabja (1889 : XXVIII. t.-cz. 12. §-a).

82. §.

I. A közigazgatási bizottságnak azon határozata ellen, mely a következő ügyek valamelyikére vonatkozik:

1. A törvény értelmében járó adómentességekre (1889 : XXVIII. t.-czikk 16. §. 1. *b)* pontja);

2. az adó hibás kiszámitása, az adótárgy hiánya, megszünése, vagy az ugyanazon adótárgy többszörös

Digitized by Google

megadóztatása, valamint elévülés esetében az adótartozás helyesbitése vagy leirása, az adó telekkönyvi bejegyzésének törlése, nemkülönben az illetéktelenül felvett adótartozások visszafizetésére (i. t. 16. §. 1. *c)* pontja);

3. az elemi csapások által okozott károk rendkivüli eseteiben a fennálló adókezelési törvény értelmében járó adóelengedésre (i. t. 16. §. 1. *d)* pontja);

4. a közadók kezeléséről szóló törvény értelmében az adózókra kirótt pénzbirságra (i. t. 16. §. 1. *e)* pontja);

5. a közadók és illetékek behajtásával megbizott törvényhatósági, községi (városi) vagy állami közegeknek a zálogolás és árverés körül követett eljárása ellen felmerülő panaszra (i. t. 16. §. 1. *f)* pontja);

6. az állami, törvényhatósági vagy községi (városi) közegek ellen az adókötelezettek és az adótárgyak összeirása, az adók és illetékek könyvelése, nyilvántartása, beszedése, biztositása és behajtása alkalmával jogtalanul okozott költségek vagy károk megtéritése fejében a károsult feleket illető pénzbirságra (i. t. 16. §. 1. *g)* pontja);

7. a kártéritési kötelezettségének és mértékének az állami és községi (városi) közegek, valamint a községek ellen való megállapitására (i. t. 16. §. 2. *c)* pontja;

8. a házbérjövedelem meghatározására szükséges helyszini szemle költségeinek a háztulajdonos által leendő megtéritésére (i. t. 8. §. 4. *a)* pontja);

9. a fegyver- és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t. cz. 42. §-a értelmében felmerülő jövedéki kihágásra.

II. A pénzügyigazgatóságnak az elévült közvetett adók és illetékek leirása, és az illetéktelenül felvett

Digitized by Google

közvetett adók és illetékek visszafizetése (1889. évi XXVIII. t.-cz. 12. §. III. *a)* pontja), végül az illeték telekkönyvi bejegyzésének törlése tárgyában hozott határozata ellen.

XVI. CZÍM.

Állami alkalmazottak illetményi és nyugdíj-ügyeiben.

83. §.

A ministereknek és az állami számvevőszék elnökének azon intézkedései (határozatai) ellen, melyekkel:

1. az állami tisztviselőknek, altiszteknek és szolgáknak az 1893 : IV. t.-cz. szerint járó illetményekre való igényéből eredő kérdések, valamint ezen igényből folyólag az államkincstárral szemben támasztott követelések fölött az idézett törvény 16. §-a alapján döntenek;

2. a nyugdíjazott vagy elhunyt állami tisztviselők, altisztek és szolgák, illetőleg hozzátartozóiknak nyugdíját, végkielégitését, özvegyi, nevelési és temetési járulékát állapitják meg, ha ennek következtében azon kérdés válik vitássá, hogy az alkalmazottnak, illetőleg hozzátartozóinak jogos igényük van-e az ellátásra vagy részeltetésre, vagy hogy az alapul vett czímen mekkora összeg illeti meg őket (1885 : XI. t.-cz.; 1886 : XXI. t.-cz. 59. §-a és 1876 : XIV. t.-cz. 86—88. §-ai);

3. az élvezett ellátás megszüntetését, vagy az ellátás élvezetének egészben vagy részben való felfüggesztését kimondják (1885 : XI. t.-cz. 5., 32., 33., 35. és 50. §-ai).

A 2. pont alatt foglalt rendelkezés a kivételes nyugdíjazás és nyugdíjfelemelés eseteire (1885 : XI. t.-cz. 30. és 62. §-ai) nem terjed ki.

Digitized by Google

HARMADIK RÉSZ.

A közigazgatási bíróság előtti eljárásról.

I. FEJEZET.

A panaszról és védiratról.

84. §.

A panasz joga megilleti:

1. a közigazgatási bíróság hatásköréhez tartozó ügyekben tett hatósági intézkedések és hozott határozatok által okozott bármely sérelem orvoslása czéljából az érdekelteket, ideértve a jogi személyeket és hatóságokat is.

2. A közigazgatási hatóságok hatáskörének és az állami (kincstári) közérdeknek védelmére:

a) a főispánt (főpolgármestert) a törvényhatósági és a közigazgatási bizottság intézkedése és határozata ellen;

b) az alispánt (törvényhatósági város polgármesterét), a pénzügyigazgatót, a tanfelügyelőt, az államépitészeti folyammérnöki) hivatal főnökét és az erdőfelügyelőt, mint az illető közigazgatási ágak főhatóságait, az általuk képviselt ág körében a közigazgatási bizottság intézkedése és határozata ellen;

c) az adófelszólamlási bizottság előadóját az adófelszólamlási bizottság határozata ellen.

A 2. pont eseteiben a panaszjog az illető hatósági közegek helyetteseire is átszáll.

A főispán, illetőleg helyettese a panaszjogot a törvényhatósági bizottság intézkedése és határozata ellen csak akkor érvényesitheti, ha ez iránti szándékát az intézkedés, illetőleg határozat kihirdetése alkalmával nyilvánosan kijelentette.

Digitized by Google

85. §.

Az érdekelt felek panasza azon közigazgatási hatóságnál, melynek intézkedése vagy határozata ellen irányul, akár irásban benyujtható, akár élőszóval bejelenthető.

A szóbeli panaszt köteles a hatóság a határozat kihirdetése alkalmával a jegyzőkönyvben feljegyezni, illetőleg ha a bejelentés később történik, arról jegyzőkönyvet felvenni.

A panasz bejelentése csak az intézkedés vagy határozat sérelmes részeinek kijelölésére, s a fél kérésének kifejezésére terjedhet ki.

86. §.

A főispán, a közigazgatási főhatóságok és az adófelszólamlási bizottság előadójának panasza mindig irásban nyujtandó be, és pedig:

1. a főispán panasza az ügyiratokkal felszerelve (100. §.), közvetlenül a közigazgatási bíróságnál;

2. a közigazgatási főhatóságok és az adófelszólamlási bizottság előadójának panasza azon hatóságnál, melynek intézkedése vagy határozata ellen intézve van

87. §.

A főispán, a közigazgatási főhatóságok és az adófelszólamlási bizottság előadója kötelesek az emelt panaszról egyidejűleg az illető ministerhez jelentést tenni.

A minister, ha szükségesnek találja, a közigazgatási hatóságok hatáskörének, illetőleg az állami (kincstári) közérdeknek védelmére, tárgyalás előtt a bírósághoz irásbeli nyilatkozatot intézhet, illetőleg a szóbeli tárgyalásra megbizottat küldhet.

Digitized by Google

88. §.

A főispánnak a törvényhatósági bizottság ellen intézett panasza esetében a bizottság a főispán (illetve helyettesének) kijelentését (84. §.) jegyzőkönyvbe iktatja, egyszersmind a birósági eljárásban megbizott által leendő képviseltetéséről, illetőleg saját köz- és vagyoni ügyeinek védelméről intézkedik.

A főispánnak és a közigazgatási főhatóságoknak a közigazgatási bizottság ellen intézett panaszáról egyidejűleg a bizottság is értesitendő, hogy a birósági eljárásban megbizott által leendő képviseltetéséről, illetőleg saját köz- és vagyoni ügyeinek védelméről idejekorán intézkedhessék.

89. §.

A törvényhatósági és közigazgatási bizottságoknak a 88. §. alapján kiküldendő megbizottjait mindazon jogok megilletik és mindazon kötelességek terhelik, melyeket ezen törvény a bepanaszolt félre ruház.

90. §.

A panasziratnak magában kell foglalnia:

1. a bepanaszolt fél, illetőleg a hatóság megnevezését, ki vagy mely ellen intézve van;

2. a sérelmes intézkedésre vagy határozatra való hivatkozást;

3. a tényállás és az ennek igazolására szolgáló bizonyitékok rövid leirását;

4 a panasz tárgyát képező intézkedés vagy határozat sérelmes részeinek megjelölését;

5. a jogalap kitüntetését;

6. a kérés szabatos kifejezését.

Digitized by Google

91. §.

A panasziratban az ügyre vonatkozó oly ténykörülményt és bizonyitékot is fel lehet hozni, mely az előzetes közigazgatási eljárás folyamában fenn nem forgott.

92. §.

A bizonyitó iratot, melylyel panaszló igényét támogatni véli, eredetiben vagy másolatban, ha pedig a bizonyitó iratnak csak egyes részei birnak jelentőséggel, legalább kivonatban a panasziratthoz kell csatolni.

Ha a fél panasza az eljárt hatóságon kivül más fél ellen is van intézve, a panasziratthoz ennek és összes mellékleteinek egy másodpéldányát is kell csatolni.

A hatósági panaszt, ha az csupán hatóság ellen van intézve: két példányban, egyébként három példányban kell benyujtani.

93. §.

A panaszt minden esetben 15 nap alatt kell benyujtani (bejelenteni) az illető hatósághoz vagy a közigazgatási birósághoz (85. és 86. §-ok).

94. §.

A panasz benyujtására (bejelentésére) szolgáló határidő az érdekelt felekre nézve a sérelmes intézkedés vagy határozat kihirdetését, illetőleg kézbesitését, a főispánra (főpolgármesterre), a közigazgatási főhatóságokra és az adófelszólamlási bizottság előadójára nézve pedig a sérelmes intézkedés vagy határozat kihirdetését közvetlenül követő naptól kezdve számittatik.

A határidő, ha utolsó napja vasárnapra vagy Gergely-naptár szerinti ünnepnapra esik, a legközelebbi köznapon jár le.

Digitized by Google

Posta utján való benyujtás esetében a feladás időpontja határoz.

Az ezen §-ban foglalt intézkedések a jelen törvényben szabályozott többi határidőkre is kiterjednek.

95. §.

Testületi szervezettel biró hatóságok nevében ezeknek elnöke van hivatva a panaszirat átvételére, illetőleg a szóbeli panasz jegyzőkönyvbe iktatására s az ezen törvényben az eljárt közigazgatási hatóságra ruházott további teendők végzésére.

Ezen szabály alól kivételnek van helye a törvényhatósági bizottságra nézve, melynek nevében az alispán (polgármester), és az adófelszólamlási bizottságra nézve, melynek nevében a pénzügyigazgató veszi át a panasziratot, illetőleg foglalja jegyzőkönyvbe a szóval előterjesztett panaszt, és végzi az ezen törvényben az eljárt közigazgatási hatóságra ruházott többi teendőket.

96. §.

A panasz tárgyalás nélkül hivatalból visszautasitandó, ha a kiszabott határidő (93. §.) eltelte után nyujtották (jelentették) be.

A visszautasitást indokolni, s az arra vonatkozó határozatot a benyujtónak (bejelentőnek) irásban kézbesiteni kell.

97. §.

A visszautasitás joga megilleti a 96. §. esetében a magánpanaszszal szemben az eljárt közigazgatási hatóságot, a hatósági panaszszal (főispán, közigazgatási főhatóságok és az adófelszólamlási bizottság előadójának panaszával) szemben pedig a közigazgatási biróságot.

Digitized by Google

98. §.

Az eljárt közigazgatási hatóság visszautasitó határozata ellen a közigazgatási bírósághoz intézendő felfolyamodásnak van helye.

99. §.

Az érdekelt fél, ha ő maga vagy meghatalmazottja a panasziratot valamely elháríthatlan akadály miatt nem adhatta be a kellő időben (93. §.): igazolási kérelmet terjeszthet elő.

A hitelt érdemlően indokolandó igazolási kérelmet a panaszirattal együttesen, az elmulasztott határidő utolsó napját követő 15 nap alatt irásban az eljárt közigazgatási hatóságnál kell benyujtani.

Az igazolási kérelmet a főügytől elkülönitve, ezt megelőzőleg kell tárgyalni és eldönteni.

Ha a bíróság az igazolási kérelemnek helyt nem ad, a panaszt a főügybe való avatkozás nélkül visszautasitja.

100. §.

Az eljárt középfokú közigazgatási hatóság, illetőleg minister a hozzá benyujtott panaszt, ha ezt, a 97. §. értelmében reá ruházott jognál fogva, a 96. §. alapján hivatalból visszautasitandónak nem találja: az összes — és pedig amennyiben nem elsőfokúlag járt el, az alsófokú hatóságoktól is bekivánandó — tárgyiratokkal felszerelve, felvilágositó irat kiséretében 8 nap alatt felterjeszti, illetőleg átteszi a közigazgatási bírósághoz.

101. §.

Magánpanasz esetében az eljárt közigazgatási hatóság, ha a panaszt a közigazgatási hatóságok hatás-

Digitized by Google

körébe tartozónak véli, vagy az állami (kincstári) közérdekbe ütközőnek találja: köteles a felterjesztésben vagy átiratban (100. §.) a birósági hatáskör ellen kifogást emelni, illetőleg a fenforgó állami (kincstári) közérdeket megjelölni, s erről a középfokú közigazgatási hatóság az illető ministerhez egyidejüleg jelentést tenni.

A minister a közigazgatási hatóságok hatáskörének és az állami (kincstári) közérdeknek védelmére tárgyalás előtt a birósághoz irásbeli nyilatkozatot intézhet, illetőleg a szóbeli tárgyalásra megbizottat küldhet.

102. §.

Ha a magánpanasz az eljárt középfokú közigazgatási hatóság köz- és vagyoni ügyeit sértőleg érinti: a hatóság a felterjesztésben (100. §.) a keletkezhető sérelem mibenlétét s veszélyeztetett jogainak és érdekeinek védelmét kifejti, s esetleg magát vagy kiküldendő megbizottját a szóbeli tárgyalásra megidéztetni kéri.

A hatósági köz- és vagyoni ügyeket fenyegető sérelem fenforgása esetében az eljárt közigazgatási hatóságot, illetőleg megbizottját mindazon jogok megilletik és mindazon kötelességek terhelik, melyeket ezen törvény a bepanaszolt félre ruház.

103. §.

A közigazgatási birósághoz intézett panasz benyujtása (bejelentése) rendszerint felfüggeszti a közigazgatási intézkedések és határozatok végrehajtását.

Oly esetekben azonban, melyekben a törvény (rendelet, szabályrendelet) szerint csak birtokon kivül volt helye a közigazgatási vagy pénzügyi birósági felebbvitelnek: a közigazgatási intézkedések és határozatok

Digitized by Google

végrehajtását a bíróság előtt megindított eljárás sem akadályozza meg.

A birósági eljárásra való tekintet nélkül végrehajtható a közigazgatási intézkedés és határozat akkor is, ha ezt az állami közérdek szempontja követeli, vagy ha a végrehajtás elhalasztásából helyrehozhatatlan kár következnék be. Ezen esetekben a végrehajtást elrendelő határozatot körülményesen indokolni kell.

104. §.

A közigazgatási bíróság a panaszt mindenekelőtt a 96. §. alapján veszi vizsgálat alá, s azt tárgyalás nélkül hivatalból visszautasitja:

a) ha a hatóság panasza a kiszabott határidő (93. §.) eltelte után lett benyujtva;

b) ha az elkésve beadott magánpanaszt a közigazgatási hatóság a 97. §-ban reáruházott jogánál fogva vissza nem utasitotta.

A visszautasitás jogát a bíróság nevében az előadó az elnökkel egyetértőleg gyakorolja. Egyetértés hiányában maga a bíróság dönt.

105. §.

Csekélyebb fontosságú tartalmi és alaki hiányok és hibák esetében a bíróság, illetőleg ennek nevében az előadó az elnökkel egyetértőleg a panasziratot a benyujtónak visszaadja azon meghagyással, hogy a bíróság utasitásai szerint kiegészitve (kiigazitva), záros határidő alatt közvetlenül oda ismét nyujtsa be.

Az ismételt benyujtásra kitűzött határidő elmulasztása esetében a 104. §-ban rendelt eljárásnak van helye.

Ha pedig a panaszirat oly lényeges alaki vagy tartalmi hiányban szenved, hogy a kiegészitésre sem látszik alkalmasnak, úgy az hivatalból vissza is utasitható.

Digitized by Google

106. §.

Ha a panaszirat ellen a 96. §. alapján észrevétel nem merült fel, vagy ha a 105. §. első bekezdése értelmében visszaadatni rendelt panaszirat, a kellő időben és módon ismét be lett nyujtva: a bíróság annak második s esetleg harmadik teljes példányát a bepanaszolt félnek (92. §.) kézbesittetni rendeli azon figyelmeztetéssel, hogy jogában áll azzal szemben a kézbesitéstől számitott 15 nap alatt védiratot benyujtani.

Ha több bepanaszolt fél van, a panaszirat másodpéldányát közülök annak kell kézbesiteni, ki a közigazgatási eljárásban vagy panasziratban legelül volt megnevezve, a többiek pedig értesitendők, hogy a panaszíratot és mellékleteit az elül nevezett bepanaszoltnál vagy a bíróságnál megtekinthetik, s 15 nap alatt együttes vagy külön védiratot nyujthatnak be

Ha a magánpanasz kizárólag a hatóság ellen irányul, vagy ha csak panaszbejelentés történt, de panasziratot nem adtak be: védirat benyujtásának sincs helye.

107. §.

Ha a bíróság a hozzá felterjesztett ügyiratokból annak jut tudomására, hogy a meginditott eljárás által harmadik személyek is érdekelve vannak, a panaszirat másodpéldányának kiadásával egyidejűleg ezeket is figyelmeztetheti a panasziratnak és mellékleteinek a bíróságnál való megtekintésére, illetőleg saját védiratuknak 15 nap alatt lehető benyujtására.

Az érdekelt harmadik személyeket a bíróság saját kivánatukra vagy a felek előterjesztésére később is bevonhatja az eljárásba mindaddig, mig a tárgyalás határnapja ki nincs tűzve.

Digitized by Google

A biróság előtti eljárásba bevont harmadik személyeket a fenforgó jog- vagy érdekazonossághoz képest, a panaszló vagy a bepanaszolt féllel mind a jogokra, mind a kötelességekre nézve egyenlőknek kell tekinteni.

108. §.

A védiratot közvetlenül a birósághoz két példányban kell benyujtani. Ezen példányok egyikét a panaszlónak haladéktalanul kézbesiteni kell.

109. §.

A védirat benyujtásának elodázása vagy elmulasztása az eljárás folyamát nem akadályozza.

110. §.

A felek az ügy állásának tisztázására — a tárgyalásig — a panasziraton és védiraton kivül is intézhetnek irásbeli előterjesztéseket a birósághoz. Ezen előterjesztéseket az ellenféllel esetről-esetre közölni kell.

II. FEJEZET.

A bizonyitásról.

111. §.

A biróság, illetőleg ennek nevében az előadó az elnökkel egyetértőleg, az ügy állásának tisztázása czéljából, a felek ajánlására vagy a nélkül bizonyitási eljárást rendelhet el a panasznak a 104. és 105. §-ok értelmében eszközölt megvizsgálása után, ha azt hivatalból visszautasitandónak nem találta; a védirat beadása után, ha benne oly ténykörülményre vagy bizonyitékra történik utalás, melynek tisztázása az ügy eldöntése szem-

Digitized by Google

pontjából szükséges; és az eljárás további folyamában az érdemleges határozat meghozataláig bármikor, ha ujabban felmerült ténykörülmény vagy bizonyiték kideritése, vagy pedig a már végrehajtott bizonyitási eljárás kiegészitése követeli.

112. §.

A bizonyitás módjai a következők:

1. a felek személyes meghallgatása;
2. tanu és szakértő kihallgatása;
3. helyszini szemle tartása;
4. a közigazgatási hatóságok felvilágositó nyilatkozatának és a szakközegek véleményének beszerzése;
5. a panaszirathoz vagy védirathoz másolatban csatolt okmányok eredetijének megtekintés vagy összehasonlitás céljából való benyujtása;
6. a fenforgó ügyre vonatkozólag bármely hatóság birtokában levő hivatalos iratok beszerzése.

113. §.

A 112. §. 1., 2. és 3. pontjai alapján hozott határozatait a közigazgatási biróság rendszerint a közigazgatási hatóság által, kivételesen egyik tagjának kiküldése utján foganatositttatja.

A fél kihallgatásához az ellenfelet, a tanuk és szakértők kihallgatásához és a szemle megtartásához pedig mindenik felet meg kell hivni. Az ellenfél, illetőleg a felek meg nem jelenése az eljárást nem akadályozza.

114. §.

Amennyiben a törvény, rendelet mást nem rendel, a tanuskodási képesség, a tanuk kifogásolása, kihallgatása és megesketése, a tanuskodás megtagadása, a

Digitized by Google

tanuk járandósága tekintetében a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-cz. 82—93. §-ai, a helyszini szemle elrendelésénél és foganatositásánál pedig az idézett törvény 94. §-a szolgálnak — a közigazgatási birói eljárás természetéből folyó eltérésekkel — szabályul.

115. §.

A felek, tanuk és szakértők kihallgatásáról s a szemle megtartásáról jegyzőkönyvet kell vezetni; ebbe azonban a nyilatkozatoknak, vallomásoknak és a tapasztaltaknak csak az ügyre tartozó lényeges része, s a feleknek azokra vonatkozó érdemleges megjegyzései vehetők fel.

A jegyzőkönyvet a hatósági közegen, illetőleg a birói kiküldöttön és jegyzőkönyvvezetőn kivül a felek is aláirják. Ha a felek valamelyike ezt tenni vonakodnék, a vonakodást és ennek indokát a jegyzőkönyvben fel kell emliteni.

A jegyzőkönyvet a tárgyiratokhoz csatolás végett haladék nélkül a bíróság elébe kell terjeszteni.

116. §.

A személyes megjelenésre kötelezett felek, valamint a tanuk és szakértők, ha azoknak igazolatlan elmaradása a czélba vett birósági eljárás meghiusulását vonja maga után, a bíróság által 200 koronáig terjedhető rendbirsággal fenyithetők, s ezen felül a meghiusult eljárás költségeiben is elmarasztalhatók.

117. §.

Eskü által való bizonyitásnak a közigazgatási bíróság előtti eljárásban nincs helye.

Digitized by Google

III. FEJEZET.

A képviseletről.

118. §.

Az önképviseletre nem jogositott kiskoruakat és gondnokság alatt állókat, továbbá a jogi személyeket és hatóságokat, amennyiben a jelen törvény másként nem intézkedik, a bíróság előtt az erre törvényesen hivatott képviselők képviselik.

Ezen szabálytól eltérőleg a panaszló fél minőségében szereplő községi képviselőtestületet és előljáróságot a községi biró és a községi (kör-) jegyző együtt, vagy más, a községi képviselőtestület által megbizott egyén képviselik a bíróság előtt.

119. §.

A közigazgatási bíróság előtt, amennyiben a felek nem személyesen vagy nem törvényes képviselőjük utján (118. §.) járnak el, magukat csak ügyvéd által képviseltethetik.

120. §.

Ha a személyesen eljáró fél magát érthetően kifejezni nem birja, vagy más ok miatt képtelen arra, hogy ügyét a tárgyalásnál személyesen képviselje, a bíróság által meghatalmazott (ügyvéd) állitására kötelezhető; ha pedig ő maga vagy meghatalmazottja rendetlen magaviselet miatt a tárgyalás szinhelyéről el lett távolitva, joga van meghatalmazott, illetőleg más meghatalmazott által képviseltetni magát.

Ezen jog gyakorlásának elmulasztása a tárgyalás folytatását nem akadályozza.

Digitized by Google

121. §.

A meghatalmazást közokirattal, hitelesitett vagy az 1868 : LIV. t.-cz. 167. és 168. §-ainak megfelelően kiállitott magánokirattal kell igazolni.

A biróság előtt személyesen megjelent fél élő szóval is adhat meghatalmazást. A személyesen adott meghatalmazást mindig jegyzőkönyvbe kell venni.

IV. FEJEZET.

A tárgyalásról és határozatokról.

122. §.

Ha bizonyitás nem rendeltetett el, vagy az elrendelt bizonyitás befejeztetett (111. §.) és panaszirat benyujtása esetében a védirat beadatott, vagy az ennek beadására kitűzött határidő eltelt: a közigazgatási biróság a tárgyalás határnapját 3—40 napra kitűzi, s ha irásbeli tárgyalásnak van helye, az ügy megjelölését és a tárgyalás idejét magában foglaló jegyzéknek a biróság hirdetési tábláján leendő kifüggesztését elrendeli; — ha pedig szóbeli tárgyalásnak van helye, erre a feleket s esetleg a közigazgatási hatóságok hatáskörének és az állami (kincstári) közérdeknek védelmére hivatott ministeri megbizottat megidézi azon kijelentéssel, hogy a tárgyalás meg nem jelenésük esetében is meg lesz tartva.

A szóbeli tárgyalásra meg kell hivni ezeken kivül azon tanukat és szakértőket is, kiknek kihallgatását a biróság a felek ajánlására vagy a nélkül szükségesnek találja.

Egyes esetekben a biróság a feleket, saját kivánatukra vagy a nélkül, a tárgyaláson való személyes megjelenésre kötelezőleg is megidézheti, s mind ezeknek.

Digitized by Google

mind a tanuknak és szakértőknek — az előzetes bizonyitási eljárás mellőzésével — közvetlenül a tárgyaláson történendő kihallgatását rendelheti el.

123. §.

A biróság tárgyalásait az elnök vezéti, ugyanő őrködik a rend és a tárgyalás méltóságának fentartása felett.

E czélból joga van azon feleket, meghatalmazottakat és más jelenlevőket, kik a tárgyalás rendjét zavarják vagy méltóságát sértik, tetszést vagy nem tetszést nyilvánitanak, rendre utasitani.

Ha a kétszeri rendreutasitás sikertelen marad, vagy ha a rendzavarás súlyosabb természetű, az elnök az illetőket 200 koronáig terjedhető rendbirsággal fenyitheti, s a teremből kiutasithatja, szükség esetében kivezettetheti.

Ha a tárgyalás rendjét máskép nem lehet fentartani, az elnök elrendelheti az egész hallgatóság eltávolitását.

124. §.

A tárgyalás megkezdése után a panasz visszavonásának vagy az egyezség kötésének csak a biróság beleegyezésével van helye.

125. §.

A tárgyalás, a megtartás vagy folytatás lehetőségét kizáró akadályok eseteit kivéve, még a felek kölcsönös beleegyezésével sem napolható el.

126. §.

A tárgyalás irásbeli, vagy szóbeli és közvetlen, de mindkét esetben rendszerint nyilvános.

Digitized by Google

A nyilvánosságot az ülésekből, ha azt a közerkölcsiség vagy más közérdekű tekintet követeli, birósági határozattal előre ki lehet zárni, vagy a tárgyalás folyama alatt megszüntetni.

A nyilvánosság kizárása esetében a tárgyalást a feleknek és meghatalmazottjaiknak, továbbá a tanuknak, szakértőknek s a felek mindenike által kijelölhető két-két kifogástalan bizalmi férfiúnak jelenlétében kell megtartani, illetőleg folytatni.

A bizalmi férfiak kijelölésének elmulasztása, vagy a kijelöltek távolmaradása a tárgyalás megtartását, illetőleg folytatását nem akadályozza.

127. §.

Szóbeli és közvetlen tárgyalás tartásának akkor van helye, ha annak elrendelését a bíróság akár hivatalból, akár a panaszlónak a panasziratban, illetőleg a bepanaszoltnak a védiratban kifejezett kívánságára, az ügy tisztázása érdekében szükségesnek találja, vagy ha azt az érdekelt felek mindannyian kívánják, különben irásbeli a tárgyalás.

128. §.

Az irásbeli tárgyalás az ügy állásának kivonatos előterjesztésével veszi kezdetét.

A tárgyalás során a bíróság minden tagjának jogában áll az előadótól felvilágositásokat kívánni, s valamely irat, vagy az összes ügyiratok felolvasását követelni.

A közigazgatási folyamatban eljárt hatóság jelentését s a közigazgatási hatóságok hatáskörének és az állami (kincstári) közérdeknek védelmére vonatkozó ministeri nyilatkozatot minden esetben fel kell olvasni.

Digitized by Google

129. §.

A szóbeli tárgyaláson mindenekelőtt a panaszló terjeszti elő a tényállást és bizonyitékokat; egyúttal megjelöli az igénye támogatására szolgáló jogalapot és kérését kifejezi.

A panaszló előterjesztése után a bepanaszolt fél védelmének előadása következik.

Hogy ezen alkalommal a közigazgatási eljárás során keletkezett iratokban foglalt, illetőleg a panasziratban és a védiratban leirt, vagy a bizonyitási eljárás rendjén tisztába hozott tényállás módositása, s új bizonyitékok felajánlása mennyiben vehető figyelembe: azt esetről-esetre a bíróság határozza meg.

A felek nyilatkozata után a jelenlevő tanuk és szakértők hallgattatnak ki

A bíróságnak kötelességében áll a tényállás teljes tisztázására minden lehetőt elkövetni. E czélból a bíróság elnöke és tagjai a felekhez, tanukhoz és szakértőkhöz kérdéseket intézhetnek.

A felek csak a bíróság engedelmével tehetnek kérdéseket egymáshoz s a tanukhoz és szakértőkhöz.

A meg nem jelent felek, tanuk és szakértők szóbeli előadásait a panaszirat, védirat, nyilatkozatok, illetőleg vallomások felolvasása pótolja. Fel kell olvasni egyszersmind: azon intézkedést vagy határozatot, mely ellen a panasz beadatott, továbbá a szemlejegyzőkönyvet s más, az ügyre vonatkozó iratokat, nevezetesen a közigazgatási folyamatban eljárt hatóság jelentését.

Ezek után ismét a feleket illeti a szólás joga, hogy kellő rövidséggel előterjeszszék a tárgyalás folyamán hallottakra vonatkozó észrevételeiket, s hasonló rövidséggel ismét kifejezhessék kérésüket.

Digitized by Google

A tárgyalás befejezése előtt meg kell hallgatni a közigazgatási hatóságok hatáskörének és az állami (kincstári) közérdeknek védelmére hivatott ministeri megbizott nyilatkozatát is.

A bíróság, ha czélszerűnek találja, egyes esetekre nézve az itt megállapitott sorrendtől eltérhet.

130. §.

A tárgyalás befejezése után a bíróság tanácskozás, s a határozat megállapitására vonatkozó szavazás megejtése végett zárt ülés tartására visszavonul.

A határozatot lehetőleg még ugyanazon ülés folyamában meg kell hozni és nyilvános ülésben kihirdetni. Különös figyelmet érdemlő ok esetében azonban a határozat hozatala és kihirdetése, a gátló akadály megjelölése és a határidőnek nyilvános kitűzése mellett, 48 órára elhalasztható.

A kihirdetett határozat egy-egy példányát a feleknek kézbesiteni kell.

131. §.

A bíróság a zárt ülésben mindenekelőtt az illetékesség kérdését veszi tanácskozás alá és erre nézve határoz.

Ha a bíróság illetéktelennek nyilvánitja magát, erre venatkozó határozatát, mint véghatározatot, kijelenti.

Ha pedig a bíróság illetékesnek nyilvánitja magát, a mennyiben eljárása ellen a középfokú közigazgatási hatóság, illetőleg a minister hatásköri kifogást nem tett, hasonlóképen érdemileg tárgyalja és eldönti az ügyet.

Ha azonban a közigazgatási bíróság eljárása ellen a középfokú közigazgatási hatóság, illetőleg a minister hatásköri kifogást tett, s a közigazgatási bíróság mégis illetékesnek nyilvánitja magát: határozatáról, a további

Digitized by Google

eljárás felfüggesztésével, az illető ministert az ügyiratok megküldése mellett értesiteni köteles.

A minister, ha a hatásköri kifogást továbbra is fentartja, a határozat közlését követő 8 nap alatt értesiti a közigazgatási bíróságot, hogy a felmerült összeütközési esetet végeldöntés végett a hatásköri összeütközések elintézésére hivatott bíróság elé terjesztendőnek találja. Mig ezen bíróság a hatásköri összeütközés kérdésében nem határoz: a közigazgatási bíróság az ügy érdemébe nem avatkozhatik.

132. §.

A tárgyalásról jegyzőkönyv vezettetik, melybe az ügy eldöntésére befolyással lehető minden lényeges mozzanatot kellő rövidséggel, a birósági határozatot pedig szószerinti szövegében fel kell jegyezni.

A határozat megállapitására és a szavazás megejtésére vonatkozó zárt tanácskozmányról külön jegyzőkönyv vezettetik.

A jegyzőkönyvet az elnök és a jegyző irják alá.

133. §.

A határozat csak a felekre terjedhet ki.

A fenforgó ügyben eljárt közigazgatási hatóságot, ha saját köz- és vagyoni ügyeiben érdekelve nincs, érdemben terhelőleg még akkor sem lehet bevonni a határozat körébe, ha eljárása nyilván törvényellenes volt.

Ily esetekben azonban, valamint tapasztalt csekélyebb fokú mulasztás és rendellenesség esetében a bíróságnak jogában, sőt kötelességében áll, az illető közigazgatási hatóság felett felügyeletet és ellenőrzést gyakorló felsőbb hatósághoz figyelmeztetéseket intézni.

Digitized by Google

134. §.

A határozatok hozatalánál a bíróság a bizonyitékokat szabadon mérlegeli, s a tárgyalás és a bizonyitás folyamában szerzett meggyőződésének egész benyomása alapján itél.

A bíróság jogköre az egyes esetekben, az 1869. évi IV. t.-cz. 19. §-a s az 1879 : XL. törvényczikk 10. §-a értelmében, a rendeletek és szabályrendeletek törvényességének megbirálására is kiterjed.

135. §.

A birósági határozatokat az idéző végzés kivételével mindig indokolni kell. A kihirdetés alkalmával rövid, de hű kivonatban az indokokat is fel kell sorolni.

136. §.

A közigazgatási bíróság határozatait Ő Felsége a király nevében hozza és hirdeti ki.

137. §.

A közigazgatási bíróság az ügy érdemére nézve itélet, minden más körülményre nézve végzés alakjában határoz.

138. §.

A birósági határozatok kézbesitését, a közigazgatási eljárásban érvényes szabályok szerint, a közigazgatási folyamatban eljárt hatóság eszközölteti.

Szükség esetében a hiányok pótlásáról a belügyminister rendeleti uton intézkedik.

Digitized by Google

V. FEJEZET.

Az újrafelvételről.

139. §.

A magánfelek újrafelvételi panaszt nyujthatnak be, ha a főügy jogérvényes eldöntése után olyan, a kérdés érdemére nézve döntő bizonyitékok birtokába jutottak, melyeket a főeljárás folyamában önhibájukon kivül nem használhattak.

140. §.

Az újrafelvételi panaszt a főeljárás folyamában keletkezett véghatározat kézbesitésétől számitott egy éven belül irásban a közigazgatási bíróságnál kell benyujtani.

141. §.

Az újrafelvételi panasz körüli eljárás az ezen törvény 111—138. §-aiban megállapitott szabályok szerint történik azzal az eltéréssel, hogy az újrafelvételnél az ügyvédi képviselet kötelező.

Nyilván alaptalannak bizonyult újrafelvételi panasz esetén, a perköltségekben való elmarasztaláson felül 1.000 koronáig terjedhető pénzbirság alkalmazásának van helye, a miért a felelősség, a fél elleni visszkereset fenmaradása mellett, elsősorban az ügyvédet terheli.

142. §.

Az újrafelvételi panaszt az ügy érdemétől elkülönitve, ezt megelőzőleg kell tárgyalni és eldönteni.

A közigazgatási bíróság, ha az újrafelvételt megtagadja, a főeljárásban keletkezett jogerős határozatot, az ügy érdemébe való avatkozás nélkül, végérvényesnek jelenti ki, ellenkező esetben pedig az ügyet érdemileg tárgyalja és eldönti.

Digitized by Google

143. §.

Az újrafelvételi eljárás megindítása a főeljárás folyamában keletkezett jogerős itélet végrehajtását nem akadályozza.

144. §.

Újrafelvételi panasz benyujtásának ugyanazon ügyben csak egyszer van helye.

VI. FEJEZET.

Az eljárási költségekről.

145. §.

A közigazgatási bíróság a határozatban az eljárási költségeket, valamint azt is megállapitja, hogy azokat melyik fél, illetőleg a felek minő arányban viseljék.

Ha mindkét részről magánfél, vagy mindkét részről hatóság vagy hatósági közeg áll egymással szemben: a bíróság a fenforgó körülmények számbavételével azok egyikét, vagy mindenikét marasztalja el a költségekben.

Ha magánfél hatósággal vagy hatósági közeggel áll szemben: az eljárási költségekben rendszerint a magánfél marasztalandó el, kivéve ha a birói eljárásra a hatóságnak vagy hatósági közegnek nyilván törvénybe, rendeletbe vagy szabályrendeletbe ütköző eljárása szolgáltatott okot, mely utóbbi esetben a költségeknek egészben vagy részben viselésére a hibás hatóság vagy hatósági közeg is kötelezhető.

Ha valamely birósági eljárás vagy tárgyalás a személyes megjelenésre kötelezett hatósági közeg, magánfél, tanu vagy szakértő igazolatlan elmaradása miatt hiusult meg, a költségekben azt kell elmarasztalni.

Digitized by Google

A költségek — különös méltánylást érdemlő esetekben — kölcsönösen meg is szüntethetők.

Adó- és illetékügyekben eljárási költségek nem állapithatók meg.

146. §.

A közigazgatási hatóságok hatáskörének és az állami (kincstári) közérdeknek védelmében eljáró hatósági közegekre rótt költségek az illető közigazgatási ág tárczájának, az eljárt vagy az érdekelt közigazgatási hatóságokra és hatósági közegekre rótt költségek pedig maguknak a hatóságoknak terhére esnek.

147. §.

A meghatalmazott minőségében közreműködő ügyvédek költségeit megbizóikkal szemben is esetről-esetre meg kell állapitani.

148. §.

A közigazgatási biróság előtti eljárás a hatósági közegekre nézve minden esetben, a magánfelekre nézve pedig csak azon esetekben bélyeg- és illetékmentes, melyekre nézve a közigazgatási eljárásban is bélyeg- és illetékmentesség állott fenn.

VII. FEJEZET.

A határozatok végrehajtásáról.

149. §.

A birósági határozatok végrehajtását a közigazgatási folyamatban eljárt hatóság rendeli el és véteti foganatba a törvény, rendelet, szabályrendelet szerint a közigazgatás körében erre hivatott közegek utján.

Digitized by Google

150. §.

A végrehajtás elrendelése és foganatositása az illető ügyre nézve érvényben levő szabályok szerint történik.

Amennyiben a törvény, rendelet, szabályrendelet kielégitő végrehajtási szabályokat nem foglal magában: ezek felől a belügyminister külön rendeletben intézkedik.

151. §.

A felek a végrehajtás elrendelése tárgyában hozott határozat ellen, és a végrehajtás foganatositása körül felmerült jogsérelmek esetében, a sérelmes cselekvéstől vagy mulasztástól számitott 8 nap alatt végrehajtási panaszt intézhetnek a közigazgatási bírósághoz.

A végrehajtási panaszt a közigazgatási folyamatban eljárt hatóságnál irásban kell benyujtani, s a tárgyiratokkal felszerelve, felvilágositó jelentés kiséretében haladék nélkül fel kell terjeszteni a bírósághoz.

NEGYEDIK RÉSZ.

Átmeneti intézkedések és zárhatározatok.

152. §.

A közigazgatási bíróság előtt csak azon közigazgatási intézkedések és határozatok ellen kereshetni orvoslást, melyek a jelen törvény hatályba léptének napja után keletkeztek. Az ezt megelőzőleg tett intézkedéseket és hozott határozatokat a közigazgatási folyamatban az erre hivatott hatóságok tárgyalják tovább és döntik el végérvényesen.

153. §.

A jelen törvény hatályba léptének napján az 1883: XLIII. t.-cz. alapján szervezett pénzügyi közigazgatási

Digitized by Google

bíróság működése megszünik, s annak személyzete a közigazgatási bíróság személyzetébe olvad be.

A közigazgatási bíróság szervezésekor a pénzügyi közigazgatási bíróság elnökét mint tanácselnököt, biráit pedig mint rendes birákat kell a létszám megállapitásánál számitásba venni és beosztani.

154. §.

A jelen törvény hatálybaléptétől kezdve a feloszlatandó pénzügyi közigazgatási bíróság teendőit a közigazgatási bíróság végezi.

A pénzügyi közigazgatási bírósághoz benyujtott, és a jelen törvény hatálybalépte napjáig el nem intézett felebbezéseket a nevezett testület feloszlatásával egyidejüleg a közigazgatási bírósághoz kell áttenni, mely azokat az 1883 : XLIII. t.-czikkben foglalt szabályok szerint tárgyalja és dönti el.

A közigazgatási bíróság az 1883 : XLIII. törvényczikkben foglalt szabályok szerint tárgyalja és dönti el azon felebbezéseket is, melyek adó- és illetékügyekben a pénzügyi közigazgatási bíróság feloszlatása után, a jelen törvény hatálybalépte előtt keletkezett intézkedések és határozatok ellen adatnak be.

Ezen felebbezések elintézése után az 1883 : XLIII. t.-cz. batályát veszti.

155. §.

A közigazgatási bíróság ügyrendjét a ministerium állapitja meg. Az ügyrend az itélőbirák, valamint a segéd- és kezelő-személyzet szabadságidejéről is részletesen intézkedik. Az ügyrendnek a döntvények alkotása körüli eljárásra, különösen pedig az osztályülések

Digitized by Google

és a teljes ülések összehivására, alakitására, az eljárásra és határozathozatalra vonatkozó része a bíróság meghallgatásával állapitandó meg.

156. §.

A hatályban levő ministeri rendeleteket és szabályrendeleteket — a bíróság hatáskörének rendeleti uton kiterjeszthetése szempontjából (16. §.) — az illető ministereknek a jelen törvény életbeléptetésétől számitott 5 év alatt át kell vizsgálniok.

157. §.

Az 1888: VII. t.-cz. 109. §-ának az az intézkedése, melynél fogva a kiirtott állatok vagy megsemmisitett tárgyak után járó kártéritésnek 300 frtnál nagyobb összegben való megállapitása esetében, az arra vonatkozó elsőfokú határozat felülvizsgálat végett mindig felterjesztendő a másodfokú hatósághoz s innen a földmivelésügyi ministerhez: ezen törvény életbeléptetésével hatályát veszti (71. §.).

Az 1890: I. t.-cz. 65. §. utolsó bekezdésének az az intézkedése: mely szerint az állami kezelés és fentartás alatt álló utak és műtárgyak tekintetében hozott határozatok, az idézett törvény 9. §-ában megjelölt módon, megerősités végett felebbezés hiányában is felterjesztendők a kereskedelemügyi ministerhez, — a közigazgatási birósághoz utalt hozzájárulási kérdésekben ezen törvény életbeléptével szintén hatályát veszti (60. §.).

Egyáltalán a fennálló törvényeknek és szabályoknak a jelen törvénynyel ellenkező határozmányai a jelen törvény életbeléptével hatályukat vesztik.

Digitized by Google

158. §.

A jelen törvény hatálya a vasuti ügyekben adó- és illetékügyekben, végül az állami alkalmazottak illetményi és nyugdíjügyeiben (Második Rész II. fejezet, VII., XV. és XVI. czímei) a magyar korona országainak egész területére kiterjed.

Más ügyekben ezen törvény Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki.

Fiume városát és kerületét illetőleg felhatalmaztatik a ministerium, hogy a jelen törvényt az ottani viszonyoknak megfelelő módositással külön léptesse hatályba.

159. §.

A közigazgatási bíróság és a közigazgatási hatóságok, valamint a közigazgatási bíróság és a rendes bíróságok között felmerülő illetékességi összeütközéseket — a jelen törvény 131-ik §-ában emlitett, a hatásköri összeütközések fölött dönteni hivatott bíróság felállitásáig — a ministertanács intézi el. (1869 : IV. törvényczikk 25. §-a).

160. §.

A jelen törvény 1897. évi január 1-én lép hatályba. Végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

Digitized by Google

XXVII. TÖRVÉNYCZIKK

a szeged-karlovai helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi november hó 7-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi november hó 14-én.)

1. §.

A ministerium a m. kir. államvasutak Szeged állomásából, mint forgalmi végpontból kiindulva, a szeged-szőreghi államvasuti vonalrész együttes használata mellett, Török-Kanizsán át a nagykikinda—nagybecskereki helyiérdekű vasut Karlova állomásáig vezetendő helyiérdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére ezennel felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az 1. §-ban emlitett vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép életbe, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXVIII. TÖRVÉNYCZIKK

a sopron—pozsonyi helyiérdekű vasut- és sércz—szt.-margiti szárnyvonalának engedélyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi november hó 7-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi november hó 14-én.)

1. §.

A ministerium a győr-sopron-ebenfurti vasut soproni állomásából, mint forgalmi végpontból kiindulva, a sopron-vulkapordányi vonal együttes használata mellett Vulkapordány állomásból kiágazólag a magyar kir. államvasutak Pándorf állomásán át a dunántúli h. é. vasuttársaság Ligetfalu állomásáig, illetve a ligetfalu-pozsonyi vonalrész együttes használata mellett Pozsony-Ujváros állomásig, mint forgalmi végpontig vezetendő helyiérdekű gőzmozdonyú vasutnak és a Sércztől Szt.-Margitig vezetendő szárnyvonalnak, mint helyiérdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. t.-cz. alapján leendő engedélyezésére és az engedélyokirat kiadására ezennel felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az előző §-ban emlitett vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. t.-czikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

Digitized by Google

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép életbe, és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi minister bizatik meg.

Digitized by Google

XXIX. TÖRVÉNYCZIKK

a fertővidéki helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi november hó 7-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi november hó 14-én.)

1. §.

A ministerium a magyar kir. államvasutak Kis-Czell állomásából kiágazólag, Répczelak és Eszterháza, Fertő-Szent-Miklóson át a sopron-pozsonyi helyi érdekű vasut Nezsider állomásáig és innen a sopron-pozsonyi helyi érdekű vasut nezsider-pándorfi vonalrészének együttes használatával a magyar királyi államvasutak Pándorf állomásáig, mint forgalmi végpontig vezetendő fertővidéki helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkek értelmében leendő engedélyezésére és az engedélyokirat kiadására ezennel felhatalmaztatik.

2. §.

A fertővidéki helyi érdekű vasutnak 3,054.100 forint névértékű elsőbbségi részvényeit a győr-sopron-ebenfurti vasut-részvénytársaság fogja átvenni, mi czélból 2,814.200 aranyforint, illetve 5,628.400 német birodalmi márka összeg erejéig 3%-tólival kamatozó harmadik sorozatú elsőbbségi kötvények kibocsátására felhatalmaztatik. A kibocsátás és törlesztés módozatai a társaság e részbeni javaslatára a kereskedelemügyi és pénzügyministerek által állapittatnak meg.

A kibocsátandó elsőbbségi kölcsönre az 1872. évi XXVII. t.-czikk által törvénybe iktatott engedély-

Digitized by Google

okmány 28. §-a szerint biztositott adó-, bélyeg- és illetékmentesség kiterjesztetik, oly megszoritással azonban, hogy emlitett mentesség a már forgalomban levő czímletekre nézve fennálló (1890. évi XXXV. t.-czikk 1. §.) hasonló kedvezményekkel egy és ugyanazon határidőben járna le.

A győr-sopron-ebenfurti vasut engedélyokmányának (1872 : XXVII. t.-czikk) 19. §-ában körülirt állami megváltási jog érvényesitése esetében a megváltási ár megállapitásánál sem a fenti elsőbbségi kötvénytőke, illetve annak törlesztési és kamatjáradéka, sem a fertővidéki helyi érdekű vasut átvett elsőbbségi részvényeinek hozadéka figyelembe vétetni nem fog.

3. §.

A kereskedelemügyi minister az 1. §-ban emlitett h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. t.-cz. 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

4. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXX. TÖRVÉNYCZIKK

az Uruguayjal 1887. évi junius 25-én Montevideóban, a közönséges bűntettesek kölcsönös kiadatása iránt kötött államszerződés beczikkelyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi november hó 13-án. — Az ezen államszerződésre vonatkozó megerősitési okiratok Montevideóban, 1896-ik évi augusztus hó 29-én cseréltettek ki. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi november hó 18-án.)

Ő Felsége Ausztria Császárja és Magyarország Apostoli Királya és Ő Nagyméltósága az uruguayi köztársaság alkotmányos Elnöke közt, a közönséges bűntettesek kiadatása tárgyában, Montevideóban 1887. évi junius 25-én kötött államszerződés, miután az országgyülés által elfogadtatott, s utóbb a szerződő felek részéről szokott módon megerősittetett, ezennel az ország törvényei közé iktattatik.

Szövege a következő:

Ő Felsége Ausztria Császárja, Csehország Királya stb. stb. és Magyarország Apostoli Királya és Ő Excellentiája az uruguayi köztársaság alkotmányos Elnöke, megegyeztek abban, hogy a közönséges bűntettesek kiadatása iránt szerződést kössenek és e végből teljhatalmazottjaikká kinevezték és pedig:

Ő Felsége Ausztria Császárja és Magyarország Apostoli Királya:

Báró Salzberg Manó urat, minister-residensét az Oriental-Uruguay köztársaságnál,

Digitized by Google

Ő Excellentiája az uruguayi köztársaság alkotmányos Elnöke:

Dr. Herrera y Obes Gyula urat, államtitkárát s ideiglenesen a külügyek vezetésével is megbizott belügyministerét.

Akik jó és kellő alakban kiállitott teljhatalmazásaik közlése után a következő czikkekben állapodtak meg:

1. Czikk.

A magas szerződő felek kötelezik magukat, hogy ezen szerződés határozmányai szerint, egymásnak kölcsönösen kiadják azon egyéneket, akik a magas szerződő felek egyikének birói hatóságai által az alábbi 3. czikkben felsorolt büntetendő cselekmények valamelyikével vádoltatnak, e miatt üldöztetnek, vagy elitéltettek, ha ezen büntetendő cselekmények azon állam területén kivül követtettek el, amelytől a kiadatás kéretik.

Amidőn a büntetendő cselekmény, amely a kiadatás iránti megkeresés indokául szolgál, a megkereső állam területén kivül követtetett el, ezen megkeresésnek eleget lehet tenni, ha a megkereső és a megkeresett állam törvényei megengedik ily esetben a külföldön elkövetett hasonló cselekmények üldözését.

2. Czikk.

Nem adatik ki sem osztrák vagy magyar honos Ausztria vagy Magyarország által az uruguay-i köztársaság kormányának, sem uruguay-i honos az uruguay-i köztársaság által Ausztriának vagy Magyarországnak.

Amidőn a büntetendő cselekmény, amely a ki-

Digitized by Google

adatás iránti megkeresés indokául szolgál, a szerződő felek területein kivül követtetett el, és a kiadatást azon ország kormánya is kéri, amelyben a büntetendő cselekmény elkövettetett: az üldözött egyén ezen utóbbi ország kormányának adható ki és szolgáltatható át.

3. Czikk.

A kiadatás az itt alább felsorolt büntetendő cselekmények miatt engedélyeztetik és pedig:

1. Gyilkosság és minden más szándékos emberölés.

2. Szándékos sértések és testi bántalmazások, amelyek ölési szándék nélkül halált vagy valószinüleg gyógyithatlan betegséget, vagy örökös személyes munkaképtelenséget, valamely tag vagy szerv elvesztését, vagy ennek teljes használhatóságától való megfosztást, vagy súlyos megcsonkitást okoztak.

3. Erőszakos nemi közösülés és más, a szemérem ellen erőszakkal elkövetett támadások.

4. Többes házasság, kettős házasság.

5. Gyermek eltitkolása, eltüntetése, kicserélése vagy becsempészése.

6. Szándékos gyujtogatás, vaspályának szándékos megrongálása, ha ez a vaspálya alkalmazottjainak vagy az utazóknak testi sértését vagy halálát okozta.

7. Pénzek, államkötvények vagy utalványok, bankjegyek vagy más olyan közhitelpapirok utánzása vagy hamisitása, amelyek a közforgalomban pénz gyanánt fogadtatnak el, ezen utánzott vagy hamisitott értékek behozatala, kibocsátása, valamint ezeknek tudva használása; közokmányok, postabélyegek, pecsétek, fémjelzések és minden államjegyek hamisitása és után-

Digitized by Google

zása, ezen hamisitott vagy utánzott tárgyak tudva használása.

8. Lopás, személyeken elkövetett erőszakkal (rablás).

9. Lopás, személyeken elkövetett erőszak nélkül (lopás); csalás; sikkasztás és hűtlen kezelés; köz- és magánokiratok vagy váltók és más kereskedelmi papirok hamisitása, ezen hamisitott okiratok tudva használása; ha a feljebb emlitett esetekben a kár összege, midőn Ausztria vagy Magyarország a megkereső ország, ezer o. é. forint értékét, és midőn az uruguay-i köztársaság a megkereső ország, ötszáz nemzeti tallér (pesos nazionales) értékét meghaladja.

10. Bűnügyben a vádlott kárára letett hamis eskü.

11. Szándékos és vétkes cselekmények, melyekből hadi és más hajók elveszése, elmerülése vagy megrongálása származott (baraterie).

12. A hajós legénységnek kapitánya vagy előljárói ellen a hajón elkövetett zendülése és lázadása.

13. Csalárd bukás.

Mindezen esetekben a kisérletek, valamint a részesség tényei elegendők arra, hogy a kiadatást maguk után vonják, ha ezen cselekmények mind a megkereső, mind a megkeresett állam törvényei szerint büntetendők.

4. Czikk.

A kiadatás diplomatiai uton fog kéretni. Diplomatiai képviselet hiányában, a kiadatás iránti megkeresést az egyik állam külügyi hivatala, a másik állam külügyi hivatalához közvetlenül fogja intézni.

A kiadatás csak valamely itéletnek, vagy vádhatározatnak, vagy elfogatási parancsnak, vagy ezen

Digitized by Google

parancscsal, vagy itélettel egyenlő erejű bármely más okiratnak eredeti vagy hiteles másolatban való előmutatására fog engedélyeztetni.

Ezen okiratok, amelyek a megkereső állam törvényei által előszabott alakban fognak kiállitani, tartalmazni fogják a fenforgó büntetendő cselekmény és a reá szabott büntetés megjelölését, és lehetőleg hozzájuk fognak csatoltatni a kiadandó egyén személyleirása, vagy más adatok is, amelyek személyazonosságának igazolására szolgálhatnak.

5. Czikk.

Sürgős esetekben a szerződő kormányok mindegyike, annak megemlitésével, hogy elfogatási parancs létezik, a legközvetlenebb uton kérheti és elnyerheti a vádlott vagy az elitélt időleges letartóztatását, mindazonáltal azon feltétel mellett, hogy a kiadatási kérelmet támogató okirat a letartóztatás megtörténtének napjától számitandó két havi határidő alatt fog bemutattatni.

6. Czikk.

Ha az üldözöttet, vagy elitéltet a kiadatást kérő állam kormánya azon naptól számitandó három hó alatt, amelyen ez rendelkezésére bocsáttatott, át nem vette: a letartóztatott szabadon fog bocsáttatni s nem tartóztatható le ismét ugyanazon okból. Ezen esetben a költségek a megkereső kormányt fogják terhelni.

7. Czikk.

Ha a magas szerződő felek valamelyike által a jelen szerződés alapján kiadatni kért egyén kiadatását más büntetendő cselekmények miatt más vagy több

Digitized by Google

más hatalmasság is kéri, azon állam kormányának fog kiadatni, amelynek területén a legsúlyosabb büntetendő cselekményt követte el és egyenlő súlyosság esetében azon állam kormányának fog kiadatni, amelynek kérelme korábbi kelettel bir.

8. Czikk.

Semmi esetre sem fog a kiadatás engedélyeztetni, ha politikai bűntettek vagy vétségek, vagy hasonló bűntettekkel és vétségekkel kapcsolatos cselekmények, vagy mulasztások forognak fenn.

Politikai büntetendő cselekménynek, vagy ilyennel kapcsolatos cselekménynek nem tekintetik valamely államfő személye vagy valamely államfő családjának tagjai ellen elkövetett merénylet, ha ez a szándékos emberölés, gyilkosság, orgyilkosság, vagy a mérgezés tényálladékát állapitja meg.

9. Czikk.

A kiadott egyén azon államban, amelynek kiadatott, semmi esetre sem üldözhető vagy büntethető a kiadást megelőző politikai bűntett vagy vétség miatt, ilyen büntetendő cselekménynyel kapcsolatos cselekmény vagy mulasztás miatt, sem olyan büntetendő cselekmény miatt, amely a jelen szerződésben nincs felsorolva.

10. Czikk.

Nincs helye a kiadatásnak, ha azon ország törvényei szerint, amelytől a kiadatás kéretik, a bűnvádi üldözhetés vagy a büntetés végrehajthatósága megszűnt.

Szintén nem lehet helye a kiadatásnak, ha a kiadatni kért egyén a megkeresett országban ugyanazon cselekmény miatt, amelylyel a kiadatási kérelem

Digitized by Google

indokoltatott, már üldöztetett és felmentetett, vagy ha bűnügye még folyamatban van, vagy ha büntetését már kiállotta.

11. Czikk.

Azon esetben is helye van a kiadatásnak, amidőn a kiadatni kért egyén valamely perben áll, vagy magánosokkal szemben elvállalt kötelezettségei miatt le van tartóztatva, fenmaradván a sértett félnek, hogy jogait az illetékes hatóságnál szorgalmazza.

12. Czikk.

Ha a kiadatni kért egyén a megkeresett államban más, mint a kiadatás iránti megkeresést indokoló büntetendő cselekmény miatt üldöztetik, vagy le van tartóztatva, kiadatása elhalasztandó addig, mig az eljárás befejeztetett, vagy ha elitéltetett, mig büntetését ki nem állotta, vagy ez neki el nem engedtetett.

13. Czikk.

Mindazon tárgyak, amelyek a büntetendő cselekmény elkövetésére használtattak, vagy amelyek ezen cselekménynyel szereztettek meg, valamint azok is, amelyek bizonyitékul szolgálhatnak, a kikért egyénnel egyidejüleg átadandók.

Ezen átadásnak akkor is helye van, ha a kiadatás a bűnös halála vagy szökése folytán nem eszközölhető.

Átadandók mindazon ugyanazon természetü tárgyak is, amelyeket a vádlott azon országban, a hová menekült, elrejtett vagy elhelyezett, és amelyek utólagosan fedeztettek fel. Mindazonáltal fentartatnak harmadik személyek jogai az emlitett tárgyakra, amelyek azoknak, mihelyt a per befejeztetett, minden költség nélkül visszaadandók.

Digitized by Google

14. Czikk.

Azon költségeket, amelyek a kiadatni engedélyezett egyén elfogatása, fogva tartása, élelmezése és szállitása, valamint az előző czikkben emlitett tárgyak szállitása által okoztatnak, illető területeik határain belül a szerződő felek viselik.

A tengeren szállitás költségeit a kiadást kérő állam viseli.

15. Czikk.

Amidőn valamely nem politikai bűnper folyamában a szerződő felek egyike a másik államban tanuk kihallgatását, vagy bármily más vizsgálati cselekmény teljesitését tartja szükségesnek: e végett megkereső levél fog küldetni a 4. czikkben előirt uton, s ez foganatosittatni fog a megkeresett ország törvényei szerint.

A szerződő felek kölcsönösen lemondanak a megkereső levél foganatositása költségei megtérítésének követeléséről, kivévén, ha kereskedelmi vagy birósági orvosi szakértői szemle forog fenn.

16. Czikk.

A szerződő felek kinyilatkoztatják, hogy a jelen egyezmény három szövegét, ugyanis a magyar, a német és a spanyol szöveget egyenlően hitelesnek kell tekinteni, és ha ezen három szöveg közt eltérés fordulna elő, vagy bármely hely értelmezésénél az egyik szövegnek a másik kettővel összehasonlitása által el nem oszlatható kétely támadna, a vádlott kiadatására kedvezőbb értelmezés nyerjen alkalmazást.

17. Czikk.

A jelen szerződés hatályba lép annak kihirdetése napján, mely kihirdetés a magas szerződő felek terü-

Digitized by Google

letein érvényes törvények által megszabott alakban eszközlendő.

Ezen kihirdetés a megerősitések kicserélése után legkésőbben hat hó alatt fog megtörténni.

A szerződés a magas szerződő felek mindegyike által felmondható; mindazonáltal a felmondás napjától számitandó egy év lefolytáig hatályban marad.

Meg fog erősittetni és a megerősitések Montevideóban fognak kicseréltetni, mihelyt lehet.

Ennek hiteléül az illető teljhatalmazottak aláirták a jelen szerződést és pecsétjeikkel ellátták.

Kelt Montevideóban, ezernyolczszáznyolczvanhét junius hó 25-ik napján.

(L. S.) ***Manuel Freih. v. Salzberg*** *m. p.*

(L. S.) ***Julio Herrera y Obes*** *m. p.*

Digitized by Google

XXXI. TÖRVÉNYCZIKK

az 1886. évi VIII. törvényczikk kiegészitéséről.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi deczember hó 4-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi deczember hó 10-én.)

1. §.

A főrendiházban örökös tagsági joggal biró és az 1886. évi VIII. t.-cz. által törvénybe iktatott családok névjegyzéke kiegészittetik, és abba a hivatkozott t.-cz. 1. §. III. pontjában felsorolt bárói családok közé a muraniczi Horváth- és Thoroczkay-családok ezennel felvétetnek.

2. §.

Az ekként törvénybe iktatott muraniczi báró Horváth- és báró Thoroczkay-családok neve az 1886. évi VIII. t.-cz. 2. §-ában érintettt és úgy a főrendiház levéltárában, mint a m. kir. országos levéltárban őrzött családkönyvbe pótlólag beiktattatni rendeltetik.

3. §.

Jelen törvény végrehajtásával a belügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XXXII. TÖRVÉNYCZIKK

az 1892/97-iki országgyülés tartama alatt a főrendiházban örökös tagsági jogot nyert családok névjegyzékének törvénybe iktatásáról.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi deczember hó 4-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi deczember hó 10-én.)

Az 1892/97-iki országgyülés tartama alatt örökös főrendiházi tagsági joggal felruházott családok nevei az 1886. évi VIII. törvényczikk 4. §-ának megfelelőleg törvénybe iktattatnak, mint következik:

I. Grófok.

Az 1895. évben grófi rangra emelt bojári Vigyázó Sándor és ennek egyenes leszármazás utján törvényes fiutódai.

Továbbá gróf Normann-Ehrenfels Rezső és Gusztáv, és ezeknek egyenes leszármazás utján törvényes fiutódai, kiknek 1896-ban a magyar grófi méltóság és az örökös főrendiházi tagság joga adományoztatott.

II. Bárók.

Az 1895. évben bárói rangra emelt világosi Bohus Zsigmond, László és István és ezeknek egyenes leszármazás utján törvényes fiutódai.

Az 1895. évben bárói rangra emelt loósi és egervári Solymossy László és ennek egyenes leszármazás utján törvényes fiutódai.

Digitized by Google

Az 1895. évben bárói rangra emelt zeykfalvi idősb Zeyk József és ennek egyenes leszármazás utján törvényes fiutódai.

Az 1895. évben bárói rangra emelt takta-harkányi Harkányi Frigyes és Károly és ezeknek egyenes leszármazás utján törvényes fiutódai.

Az 1895. évben bárói rangra emelt pallini Inkey József és ennek egyenes leszármazás utján törvényes fiutódai.

Végül a már korábban magyar bárói méltóságot nyert varadiai báró Baich Milos, Milán és Iván s ezeknek egyenes leszármazás utján törvényes fiutódai, kiknek ugyancsak 1895. évben az örökös főrendiházi tagsági jog adományoztatott.

Digitized by Google

XXXIII. TÖRVÉNYCZIKK

a bűnvádi perrendtartásról.

(Szentesítést nyert 1896-ik évi deczember hó 4-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi deczember hó 22-én.)

I. FEJEZET.

Általános rendelkezések.

1. §.

Bűnvádi ügyben birói eljárás csak a törvény értelmében, vád alapján és csak az ellen inditható, akit bűntett, vétség vagy kihágás nyomatékos gyanuja terhel.

Bűncselekmény miatt nem alkalmazható más büntetés, mint amelyet birói hatalommal törvényesen felruházott hatóság törvényesen eljárva kimondott.

2. §.

A vádat rendszerint a kir. ügyészség képviseli.

A 42. §-ban meghatározott esetekben a királyi ügyészség helyett a sértett (13. §.) veheti át a vád képviseletét.

A büntető törvények szerint csak felhatalmazás vagy kivánat alapján üldözhető bűncselekmény tekintetében a vád képviseletére kizárólag a kir. ügyészség jogosult.

Magánvádra üldözendő vétség és kihágás esetében (41. §.) a vádat első sorban és rendszerint a sértett képviseli.

Digitized by Google

3. §.

Csak magáninditványra üldözhető bűncselekmény miatt az inditvány megtétele (90. §.) előtt nyomozás nem teljesithető, vád nem emelhető és birói eljárásnak nincs helye.

4. §.

Azokban az esetekben, amelyekben valamely bűncselekménynek üldözhetése a büntető törvények szerint felhatalmazástól vagy kivánattól függ, az ennek megadása, illetőleg előterjesztése nélkül inditott eljárás a nyomozáson túl nem terjedhet.

5. §.

A sértett vagy jogutódja, a főtárgyalás, illetőleg a járásbirói tárgyalás befejezéséig, a büntető bíróságnál is érvényesitheti magánjogi igényét a tettes és a részes, valamint az orgazda és a bűnpártoló ellen.

Ebben az esetben a bűnvádi eljárás és itélet kiterjed a magánjogi igényre is.

Ha azonban bizonyitva van, hogy a magánjogi igényre nézve a polgári biróság már itélt, vagy előtte per van folyamatban, vagy ha az igény tisztába hozása a bűnvádi eljárás befejezését jelentékenyen késleltetné, a magánjogi követelést polgári biróság dönti el.

Ezen határozat ellen perorvoslatnak nincs helye.

6. §.

A magánjogi igény csak polgári biróság előtt érvényesithető:

1. ha az igény alapjául szolgáló bűncselekmény a büntető törvények értelmében nem büntethető, illetőleg miatta bűnvádi eljárás nem inditható;

Digitized by Google

2. ha a bűnvádi eljárás határozatlan időre fel van függesztve, vagy

3. ha a büntető bíróság az ügyet büntető parancs kibocsátásával (532. §.) fejezte be.

7. §.

Ha annak megállapitása, hogy forog-e fenn bűncselekmény és milyen, valamely köz- vagy magánjogi kérdésnek előleges eldöntésétől függ: a büntető bíróság e kérdésben a jelen eljárás szerint határoz.

A bíróságnak, vagy bármely más hatóságnak ily előleges magánjogi kérdésre vonatkozó határozata a büntető bíróságra a büntethetőség kérdésében nem kötelező.

Ha a bűnvádi ügynek eldöntésére nézve lényeges magánjogi kérdés csak hosszabb eljárás alapján birálható el: a büntető bíróság az érdekeltek egyikét, záros határidő kitűzése mellett, külön eljárásra utasíthatja s az inditandó vagy már meginditott eljárásnak eredményét bevárhatja.

Rendszerint bevárandó a polgári bíróság itélete, és addig a bűnvádi eljárás felfüggesztendő, ha az előleges kérdés valamely házasság érvényességére vagy érvénytelenségére vonatkozik.

Ha a külön eljárásra utasitott érdekelt ezt a kitűzött határidő alatt meg nem inditja, vagy ha a meginditott külön eljárás befejezése annyira késik, hogy a bűnvádi eljárás czéljának meghiusulásától kell tartani, a bűnvádi eljárás folytatható.

8. §.

A bűnvádi eljárás megindításánál a bűncselekménynek a büntető törvényekben megállapitott minősitése irányadó.

Azok a körülmények, melyek következtében a

Digitized by Google

bűntett az 1878. évi V. t.-cz. 92. §-a alapján vétséggé változtatandó át, csak az itélet hozásánál veendők tekintetbe.

Amennyiben a jelen törvényben valamely rendelkezésnek a tettesre való alkalmazása a büntető törvényekben a bűncselekményre megállapitott büntetés nemétől vagy tartamától van függővé téve, ez a rendelkezés a bűncselekmény kisérletével vagy a részességgel terheltekre is kiterjed.

9. §.

Az eljáró hatóságok és hatósági közegek kötelesek a terhelő és sulyositó, valamint az enyhitő és mentő körülményeket egyenlő gondossággal figyelembe venni. Kötelesek továbbá a terheltet az őt megillető jogokról és a megengedett perorvoslatok használásáról azokban az esetekben is felvilágositani, melyekben ezt a törvény kifejezetten nem rendeli.

10. §.

Sürgős intézkedések vasárnapokon és ünnepnapokon is elrendelendők és foganatositandók.

11. §.

A jelen törvényben megállapitott határidők csak a külön meghatározott esetekben hosszabbithatók meg.

Nem számitandó be a határidőbe az a nap, melyen a határidő kezdetét megállapitó intézkedés, cselekmény vagy esemény történt.

Vasárnap és Gergely-naptár szerinti ünnep nem számitható be, ha a határidő utolsó napjára esik.

12. §.

A jelen törvény alapján kiszabott pénzbüntetések és pénzbirságok ugyanazokra a czélokra forditandók amelyekre a büntető törvénykönyvek alapján megállapitottak rendelve vannak.

Digitized by Google

A be nem hajtható pénzbirság sohasem, a be nem hajtható pénzbüntetés pedig csak azokban az esetekben változtatható át elzárásra, amelyekben ezt a jelen törvény megengedi. Öt koronát felül nem haladó összeg tizenkét óráig terjedő elzárásra, öt koronától húsz koronáig terjedő összeg pedig egy napi elzárásra változtatható át.

13. §.

Vádló alatt mind a kir. ügyészség, mind a fő- és a pótmagánvádló (41. és 42. §§.) értendők.

Terhelt az, aki ellen a bűnvádi eljárás folyik.

A bűncselekménynyel gyanúsitott az a terhelt, aki ellen a vizsgálat elrendelése még inditványozva, vagy a vádirat benyujtva nincs.

Vádlott az a terhelt, aki ellen vádhatározat van hozva, vagy e nélkül főtárgyalás van elrendelve.

Felek alatt értendők: a kir. ügyészség, a fő- és a pótmagánvádló, valamint az, aki ellen bűnvádi eljárás folyik.

Sértett az, akinek bármely jogát sértette vagy veszélyeztette az elkövetett vagy megkisérlett bűncselekmény.

Sértett alatt ennek törvényes képviselője és, ha nincs külön felemlitve, a magáninditványra jogosult is értendők.

Magánfél (51. §.) az a sértett vagy jogutódja, aki magánjogi igény érvényesitése végett a bűnvádi eljáráshoz csatlakozott.

Magáninditványra jogosult az a magánegyén, akinek inditványától (1878. évi V. t.-cz. 110. §.) függ a bűnvádi eljárás megindítása.

A »katonai« szó a hadseregre, a haditengerészetre,

Digitized by Google

a honvédségre, a népfölkelésre és a csendőrségre vonatkozik.

Fegyveres erő (1889. évi VI. t.-cz. 2. §.) alatt a hadsereg, a haditengerészet, a honvédség és a népfölkelés értendők.

II. FEJEZET.

Bírói hatáskör és illetékesség.

14. §.

A büntető bíróságok hatáskörét külön törvény határozza meg.

15. §.

Hatáskörét és illetékességét a bíróság hivatalból vizsgálja.

16. §.

Bűnvádi eljárásra rendszerint az a bíróság illetékes, amelynek területén a bűncselekmény elkövetve volt, habár az eredmény máshol következett is be.

Ha a bűncselekmény több bíróság területén, vagy több bíróság területének határán volt elkövetve, vagy bizonytalan, hogy melyik bíróság területén volt elkövetve: akkor e bíróságok közül az lesz illetékes, amelyik a másikat megelőzte.

Megelőzés akkor forog fenn, ha az illető ügyben egyik bíróság a másiknál korábban hozott valamely határozatot vagy tett valamely intézkedést.

Ha az elkövetés helye még a vádirat benyujtása előtt bizonyossá vált: az eljárás az elkövetés helye szerint illetékes bíróságnál folytatandó.

Digitized by Google

17. §.

Az a bíróság, amelynek területén a terhelt lakik vagy tartózkodik, illetékes lesz akkor, ha az elkövetés helyének bíróságát megelőzte.

Azonban ily esetben is átteendő az ügy az elkövetés helye szerint illetékes bírósághoz, ha a kir. ügyészség a vádirat benyujtása előtt inditványozza. A magánvádlónak vagy a terheltnek a fentebb megjelölt időpontig előterjesztett kérelmére a terhelt lakó- vagy tartózkodóhelye szerint illetékes törvényszéknek vádtanácsa elrendelheti az ügynek áttételét.

Az elkövetés helye szerint illetékes bíróság a hozzá áttett ügyet nem utasithatja vissza.

18. §.

A tettes bírósága illetékes a részesre, az orgazdára és a bűnpártolóra, valamint ezeknek külön vagy másokkal együtt elkövetett más bűncselekményeire nézve is.

Ha a részes, az orgazda, vagy a bűnpártoló bűncselekménye oly súlyos, hogy reá a tettes bíróságának hatásköre ki nem terjed, az a bíróság fog eljárni, mely illetékességgel birna, ha a tettes bűncselekménye hasonló súlyosságú volna.

A jelen §. szerint összefüggő ügyek lehetőleg egyesitendők és együttes itélettel intézendők el.

19. §.

Ha ugyanazt az egyént több bűncselekmény terheli, a külön folytatott ügyek rendszerint egyesitendők, s azokban lehetőleg együttes itélet hozandó.

Az egyesitésre és a további eljárásra több illetékes bíróság közül az van hivatva, melynek hatáskörét

Digitized by Google

a bűncselekmények egyike sem haladja meg. Ha több ilyen bíróság volna, ezek közül a legsulyosabb bűncselekmény tekintetében illetékes bíróság, kétség esetén pedig az a bíróság jár el, mely a többit megelőzte.

Ha azonban valakit esküdtbíróság elé tartozó és egyéb bűncselekmény terhel, mindez ügyek tekintetében az egyesités kimondására és a további eljárásra az esküdtbíróság illetékes. E szabály nem alkalmazható, ha az összefüggő bűncselekmények közül az, mely esküdtbíróság elé tartozik, nyomtatvány utján volt elkövetve. Nyomtatvány utján elkövetett több bűncselekmény esetében ezen ügyek egyesitése kimondható.

20. §.

Más bűnvádi ügyekkel nem egyesithetők azok, amelyekben az elsőfokú bíróság már itéletet vagy megszüntető végzést hozott.

Az egyes törvényszékhez, mint kivételes bírósághoz tartozó ügyek, a nyomtatvány utján elkövetett és az esküdtbíróság elé utalt ügyek, továbbá a jövedéki kihágási ügyek az illetékes hatóságtól összefüggés okából (18., 19. §§.) nem vonhatók el.

21. §.

A 18. vagy 19. §. alapján eljáró bíróság fontos okból az ügyek egyesitését és együttes elintézését mellőzheti, illetőleg megszüntetheti, s az eljárást egyes ügyekben vagy egyes terheltek ellen elkülönitve folytathatja, esetleg más illetékes hatóságnak engedheti át.

Az illetékes hatóság a hozzá áttett ügyet vissza nem utasithatja.

22. §.

Ha az a bíróság, amely egyébként kisebb hatáskörű hatóság elé tartozó bűncselekmény tárgyában az

Digitized by Google

ügyek összefüggése alapján, vagy azért jár el, mert a vádló a cselekményt súlyosabban minősitette, az illetékességét megállapitó bűncselekmény tekintetében az eljárást a főtárgyalás elrendelése előtt szüntette meg: a kisebb hatáskörű hatóság elé tartozó bűncselekményre nézve a további eljárást az egyébként illetékes hatóságnak engedi át.

23. §.

Kölcsönös becsületsértés, rágalmazás vagy testi sértés esetében az a biróság, amely az egyik vád alapján az eljárást meginditotta, mindaddig, mig az eljárást itélettel vagy megszüntető végzéssel be nem fejezte, illetékes a másik vád alapján való eljárásra is, amennyiben hatáskörét az utóbbi vád elbirálása meg nem haladja.

A biróság ezeket az ügyeket egyesitheti, együttesen tárgyalhatja és egy itélettel intézheti el.

Nyomban viszonzott kölcsönös becsületsértés (1878. évi V. t.-cz. 275. §.) miatt emelt viszonvád esetében mindazáltal ezeket az ügyeket együttesen kell tárgyalni és egy itélettel elintézni.

Az egyik vád elejtése nem gátolja a másik vád alapján inditott eljárás folytatását.

24. §.

Ha az 1878. évi V. t.-cz. 62. §-a esetében a bűnvádi eljárás senki ellen sem inditható meg: az elkobzásnak és megsemmisitésnek birói kimondására az a törvényszék illetékes, amelynek vizsgálóbirája a nyomtatvány, irat vagy képes ábrázolat, illetőleg a minták vagy lemezek lefoglalását legelőbb rendelte el.

Digitized by Google

25. §.

Külföldön elkövetett bűncselekmény tekintetében az eljárásra az a magyar bíróság illetékes, amelynek területén a terhelt lakik vagy tartózkodik.

Lakó- vagy tartózkodóhely hiányában az a bíróság illetékes, melynek területén a terhelt a magyar hatóság hatalmába került.

Ha a bűncselekmény magyar hajón, de külföldön vagy nyilt tengeren volt elkövetve: akkor egyenlően illetékes az a magyar bíróság, melynek területén a kiindulás kikötője (anyakikötő), továbbá az, melynek területén az a magyar kikötő fekszik, hová a hajó először érkezett, végre az a magyar bíróság, amelynek területén a terhelt kézrekerült. E bíróságok közt a megelőzés dönt.

A külföldön területenkivüliséget vagy személyes mentességet élvező magyar honosnak ott elkövetett bűncselekménye tekintetében az a magyar bíróság illetékes, amelynek területén a terhelt legutóbb lakott, s ha ily lakóhely nem állapitható meg, a budapesti bíróság.

26. §.

Az illetékességet, a koronaügyész meghallgatása után, a kir. curia határozza meg, ha külföldi hatóság magyar hatóságot valamely bűncselekménynyel terhelt egyénnek kiadásával kinál meg, vagy ha e nélkül is ily egyénnek kiadatását kérni kell, és az illetékesség kétséges.

Ha azonban a főtárgyalás elrendelése előtt a rendes illetékesség kétségtelenné vált: a kir. curia által kijelölt bíróság tartozik az ügyet a rendes szabályok szerint illetékesnek átengedni.

Digitized by Google

27. §.

Ha a külföldi hatóság kér kiadást, a szükséges eljárásra az a törvényszék illetékes, amelynek területén a kiadatni kért egyén lakik vagy tartózkodik, ha pedig ez nem volna megállapitható, — az a törvényszék, amelynek területén kézrekerült.

28. §.

A hatáskörre vagy illetékességre nézve felmerülő összeütközések fölött végérvényesen határoz: a kir. ügyész meghallgatása után a kir. törvényszék, ha az összeütközés a területén levő kir. járásbiróságok között merült fel; egyéb esetekben a kir. főügyész meghallgatása után a kir. itélőtábla, ha az összeütközés a területén levő kir. biróságok között merült fel, s a koronaügyész meghallgatása után a kir. Curia, ha az összeütközés különböző kir. itélőtáblák területén levő kir. biróságok, vagy több kir. itélőtábla között merült fel.

29. §.

A kir. Curia, a felek bármelyikének inditványa alapján vagy a bíróság előterjesztésére, a koronaügyész meghallgatása után, az illetékes helyett hasonló hatáskörű más bíróságot küld ki:

1. ha az illetékes bíróság kizárás okából (64—66. §§.) nem járhat el, vagy

2. ha az illetékes bíróságtól, vagy az e mellett közreműködésre hivatott esküdtektől részrehajlatlan eljárás és határozat nem várható.

Más bíróságot küldhet ki a kir. Curia a koronaügyész inditványa alapján akkor is, ha ezt a közbéke vagy a közbiztonság érdekében szükségesnek látja.

Digitized by Google

30. §.

A jelen törvény a katonai bíróságok hatáskörére vonatkozó szabályokat nem érinti.

31. §.

Ha a terheltet a területenkivüliség vagy a személyes mentesség kedvezménye illeti, vagy ha e tekintetben kétség merül fel: az esetről a bűnvádi eljárás megindítása előtt, vagy ha ez már meg volt inditva, ennek felfüggesztése mellett az igazságügyi ministerhez nyomban jelentés teendő.

A területenkivüliség és a személyes mentesség fennállása és terjedelme fölött a nemzetközi szerződések és a gyakorlat alapján az igazságügyi minister dönt.

32. §.

Az országgyülés, úgyszintén a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottság tagjainak mentelmi jogát a jelen törvény nem érinti.

III. FEJEZET.

A kir. ügyészség.

33. §.

A kir. ügyészségnek kötelessége a tudomására jutott, hivatalból üldözendő bűncselekmények tárgyában a nyomozást teljesittetni és a bűnvádi eljárásban a közvádat képviselni.

Ha a kir. ügyészség képviseli a vádat, ennek tárgyában meghallgatása nélkül érdemleges határozat nem hozható.

Digitized by Google

34. §.

A kir. ügyészség megtagadhatja a vád képviseletét, ha meggyőződése szerint a feljelentett cselekmény nem büntethető, vagy ha az eljárás sikeréhez szükséges bizonyiték nem szerezhető meg.

A kir. ügyészség azonban köteles a sértettet, aki feljelentést (89. §.) vagy magán-inditványt (90. §.) tett, esetleg a szükséges nyomozás teljesitése után, a vád képviseletének megtagadásáról indokolt, irásbeli határozattal mielőbb értesiteni.

35. §.

A kir. ügyészség, habár a vád képviseletét megtagadta vagy a vádat az eljárás folyamán elejtette, az iratokat a magánvád alapján meginditott, illetőleg folytatott bűnvádi eljárás alatt is megtekintheti, vagy rövid időre hozzá leendő áttételüket kivánhatja és a közvád képviseletét bármikor átveheti.

36. §.

A kir. ügyészség illetékességét ama bíróság illetékessége határozza meg, amely mellé rendelve van.

Sürgősség esetében azonban a nem illetékes kir. ügyészség is köteles a területén felmerülő közvádlói teendőket végezni. Ezeknek teljesitéséről az illetékes kir. ügyészség mielőbb értesitendő.

37. §.

Kir. ügyészségek közt az illetékességre nézve felmerülő összeütközés kérdésében a főügyész dönt.

Ha az összeütközés több főügyészség közt, vagy több főügyészség kerületéhez tartozó kir. ügyészségek közt merül fel, az igazságügyi minister határoz.

Digitized by Google

38. §.

A kir. ügyészségnek joga van a vádat indokolva megváltoztatni.

Az itélethozás czéljából tartott zárt ülés kezdetéig (321. §.), az esküdtbirósági eljárásban az esküdtekhez intézett kérdések megállapitásáig (363. §. első bekezdés), járásbiróság előtti eljárásban a tárgyalás befejezéséig (541. §. ötödik bekezdés), ha pedig büntető parancs kibocsátását inditványozta, ennek kiadásáig (532. §.) a kir. ügyészség a vádat indokolva elejtheti.

A vádnak az eljárás későbbi szakában való elejtése a biróság határozatát semmi irányban sem korlátozza.

Ha azonban az elsőfokú biróság a főtárgyalás vagy a tárgyalás alapján nem hoz itéletet, illetőleg a kibocsátott büntető parancs kifogás folytán hatályát veszti: a kir. ügyészség visszanyeri jogát a vád elejtésére.

Az eljárás megszüntetésének inditványozása a vád elejtésének tekintendő.

39. §.

Az állam, a törvényhatóságok, a rendezett tanácsú városok és a községek rendőri hatóságai és közegei kötelesek a kir. ügyészségnek hivatalos hatáskörében hozzájuk intézett utasitásait, illetőleg megkereséseit haladéktalanul és pontosan teljesiteni.

Sürgős szükség esetében a kir. ügyészség a fegyveres erő kirendelése végett közvetlen megkeresést tehet.

40. §.

A mentelmi jog felfüggesztése végett a megkeresést az illetékes biróság a főügyész útján terjeszti az illető ház vagy bizottság elé.

Digitized by Google

IV. FEJEZET.

A magánvádló és a magánfél.

41. §.

A sértett, mint főmagánvádló, a kir. ügyészségnek a vád képviseletére való előleges felhivása nélkül, vádat emelhet az 1878. évi V. t.-cz. 258. és 259., 261., 327., 332. 418. és 421. §-ai szerint büntetendő vétségek, valamint az 1878. évi V. t.-czikk 301. §-ában meghatározott könnyü testi sértés vétsége, továbbá az 1879. évi XL. t.-czikk 126. és 127. §-aiban, végre az 1895. évi XLI. t.-cz. 8. és 9. §-aiban körülirt kihágások esetében.

Mindazonáltal, ha az emlitett vétségek és kihágások esetében a főtárgyalást törvényszék vagy esküdtbiróság tartja, ennek határnapjáról a kir. ügyészség értesitendő.

Közérdekből a kir. ügyészség a vád képviseletét a fentebb felsorolt vétségek és kihágások tekintetében is az eljárás egész folyama alatt átveheti. Ez esetben a vádat első sorban a kir. ügyészség képviseli és a magánvádlót csak kisegitő hatáskör illeti. Ennek érvényesitése végett a magánvádló az iratokat megtekintheti, mindazokban az esetekben értesitendő és megidézendő, amelyekben ezt a törvény a kir. ügyészségre nézve rendeli, és inditványokat tehet vádlottnak bűnösül kimondása, az ellene alkalmazandó büntetési tétel tárgyában is, a kiszabandó büntetés mennyisége iránt azonban inditványában nem szabad nyilatkoznia.

42. §.

Ha a kir. ügyészség azokban az esetekben, melyekben a vádemelés joga őt illeti, megtagadta a vád

Digitized by Google

képviseletét, a sértett, a 4. §-ban meghatározott esetek kivételével, a kir. ügyészség elutasitó határozatának kézbesitésétől számitott nyolcz nap alatt vagy átveheti a vád képviseletét, vagy a főügyészhez folyamodhatik.

Ha a főügyész nem utasítja a kir. ügyészt vádemelésre, a sértett a főügyész határozatának közlésétől számitott nyolcz nap alatt veheti át a vád képviseletét.

Ha a kir. ügyészség az eljárás alatt ejti el a vádat, ennek képviseletét a sértett átveheti.

E végből a biróság, illetőleg ennek az eljárást vezető tagja azt a sértettet, aki feljelentést (89. §.) vagy magáninditványt (90. §.) tett, vagy igényét bejelentette (51. §.), szóval vagy irásban felszólitja, hogy a vád képviseletét vegye át, mert ellenkező esetben a biróság az eljárást meg fogja szüntetni. Ha a sértett a biróság előtt személyesen jelen van, köteles a felhivásra élő szóval azonnal felelni, ellenkező esetben pedig nyilatkozatát a biróság irásbeli felszólitásának vételétől számitott nyolcz nap alatt irásban benyujtani, vagy jegyzőkönyvbe mondani.

Ha a kitűzött idő alatt a vád képviseletét a jogosultak egyike sem vette át, a biróság az eljárást megszünteti.

Az a sértett, akit a kir. ügyészség a vád képviseletétől történt elállásáról nem értesitettek, a vád képviseletét az elállástól számitott harmincz nap alatt átveheti.

Ha a vád képviseletét a magánvád emelésére jogositottak bármelyike átveszi, az eljárás a többiek értesitése, illetőleg nyilatkozatuk bevárása nélkül megindithandó vagy folytatandó.

Digitized by Google

A sértett, aki a kir. ügyészség részéről a 41. §. esetén kivül el nem vállalt vagy elejtett vádnak képviseletét átvette: pótmagánvádló.

43. §.

A fő- és a pótmagánvádló a vád képviselete körül általában véve a kir. ügyészség jogait gyakorolják.

Nem illetik azonban a magánvádlót a kir. ügyészségnek közhatósági jellegéből folyó jogai, különösen a nyomozás teljesitése végett a hatóságok és közegeik működését kötelezőleg nem veheti igénybe, az ügy iratainak hozzá való áttételét nem kivánhatja, a vizsgálat mellőzését és, a 282. §. második bekezdése esetének kivételével, a főtárgyalásra való közvetlen idézést nem inditványozhatja, végre a vádtanács határozatai ellen, az eljárás megszüntetésének esetét kivéve, perorvoslattal nem élhet.

A pótmagánvádló nem kérheti az eljárás ujratelvételét.

44 §.

Ha a magánvád emelésének joga egy bűncselekmény alapján több sértettet illet, közülük az lesz a magánvádló, aki először jelentkezett a bíróságnál: ha pedig többen jelentkeztek egyszerre, az, aki a beadványban vagy jegyzőkönyvben első helyen van megnevezve. A sértettek azonban ettől közmegegyezéssel bármikor eltérhetnek és megállapithatják, hogy közülük ki képviselje a vádat.

45. §.

Ha magánvád emelésére több sértett van jogositva, az azok egyikének vádja alapján meginditott vagy folytatott eljáráshoz a többiek is csatlakozhatnak.

A csatlakozás után is az a sértett marad a magánvádló, akinek vádja alapján az eljárást meginditották,

Digitized by Google

illetőleg folytatták. A sértettek azonban közös megállapodással a vád képviseletére más sértettet jelölhetnek ki.

A csatlakozóknak csak ellenőrző és kisegitő hatáskörük van, melynek érvényesitése czéljából az ügy iratait megtekinthetik és inditványokat tehetnek. A minősités és a büntetés kiszabása tekintetében azonban nincs joguk inditványtevésre.

A csatlakozás folytán sem a vádiratok, sem a vádbeszédek száma nem szaporitható. A bíróság határozatait csak a magánvádlóval közli, külön idézést a csatlakozók csak a főtárgyalásra kapnak.

A bíróság a csatlakozókat az eljárás minden szakában közös meghatalmazott választására utasithatja.

Ha a magánvádló a főtárgyalás előtt ejtette el a vádat, a csatlakozók a 42. §. szabályai szerint és jogkövetkezményei mellett szólitandók fel a vád képviseletének átvételére.

Hogy melyikük fogja a vádat képviselni, arra nézve a 44. §. rendelkezései irányadók.

46. §.

Az által, hogy a vád képviseletét más vádló vette át, illetőleg, hogy csatlakozó lépett fel, az előbb teljesitett birói cselekményeknek és a korábban eljárt vádló inditványainak és nyilatkozatainak hatálya nem változik. A magánvádló, illetőleg a csatlakozók a korábban hozott birói határozatokat, amennyiben azok ellen felebbezésre vagy felfolyamodásra joguk van, csak az alatt a határidő alatt támadhatják meg perorvoslattal, amely az előbb eljárt vádlónak nyitva állana. A perorvoslatok használásának joga mindegyik csatlakozót önállóan megilleti, tekintet nélkül arra, hogy a korábbi

Digitized by Google

eljárás folyamán közös meghatalmazott által volt-e képviselve, vagy nem.

Minden határozat, mely a terheltre nézve kedvező, valamennyi vádlóval és csatlakozóval szemben hatályos.

47. §.

A 41. és 42. §-ok eseteiben a sértett helyett, aki 16-ik életévét be nem töltötte, vagy aki az 1877. évi XX. t.-cz. 28. §-ának *a)*, *b)*, *d)* vagy *e)* pontja alapján gondnokság alatt van, kizárólag törvényes képviselője; a 16-ik életévét betöltött kiskorú helyett, valamint a vagyon ellen irányzott bűncselekményekre nézve a pazarlás miatt gondnokság alatt levő sértett helyett törvényes képviselője is, végre olyan testületek, társaságok vagy egyesületek helyett, amelyek polgári pereket folytathatnak, azon képviselhetik a magánvádat, akik az illető jogi személyt magánjogi jogviszonyaiban képviselik.

A magánvádló és a csatlakozó ügyvéddel képviseltethetik magukat mindazoknál az eljárási cselekményeknél, amelyekre nem személyes megjelenés kötelezettségével vannak idézve.

A bíróság meghagyható, hogy a magánvádló, a csatlakozó, vagy közülök egyesek ügyvédet, esetleg a kézbesitések átvételére a bíróság székhelyén lakó megbizottat válaszszanak.

A magánvádló vagy a csatlakozó akkor is megjelenhet a bíróság előtt, ha ügyvéd képviseli.

48. §.

A magánvádló és a sértett képviselője nem lehet az, aki a főtárgyalásra tanukép van megidézve, kivéve, ha a 205 és 206. §-ok szerint őt megillető mentességet igénybe veszi.

Digitized by Google

A magánvádlónak és a sértettnek ügyvédje a bűnvádi eljárásban mind szóval, mind irásban az állam nyelvét köteles használni.

49. §.

A magánvádló jogai megszünnek halálával vagy lemondással.

Előbbi esetben, ha vagyon ellen elkövetett bűncselekmény forog fenn, a magánvádló örököse, egyéb bűncselekmény esetében pedig fel- vagy lemenő ágbeli rokona, testvére vagy házastársa az elhalálozástól számitott harmincz nap alatt bejelentheti a magánvád fentartását.

Időközben a magánvádló jogait az elhunytnak az ügyben eljárt képviselője, vagy ha ilyen nem volna, a biróság részéről hivatalból kirendelendő ügygondnok gyakorolja.

A magánvádról való lemondás nem vonható vissza.

A lemondással egyenlő hatályú, ha a magánvádló oly tárgyalásra, melyre szabályszerűen megidézték, meg nem jelenik, illetőleg amennyiben képviseltetésének helye volna, magát nem képviselteti, vagy oly határidőt, mely számára az eljárás megszüntetésének terhe alatt van kitűzve, meg nem tart.

50. §.

Ha a kir. ügyészség képviseli a vádat, a sértett, kivéve a 41. §-ban meghatározott eseteket, nem vehet részt a vád képviseletében. Mindazáltal inditványt tehet bizonyitás felvétele vagy a bizonyitó eljárásnak valamely tüzetesen meghatározott irányban való kiegészitése iránt. E czélból az ügy iratait megtekintheti.

Digitized by Google

51. §.

A magánfél igényének érvényesitése végett a főtárgyalás, illetőleg a járásbirósági tárgyalás befejezéséig a büntető bíróság előtt felléphet, mely esetben joga van:

1. a terhelt bűnösségének és a magánjogi igénynek bizonyitására szolgáló adatokat a kir. ügyészségnek, illetőleg a bíróságnak bemutatni;

2. az ügy iratait, hacsak fontos ok nem gátolja, a nyomozás és a vizsgálat folyamán is, a vádirat benyujtása után pedig mindenesetre megtekinteni;

3. a főtárgyalásra leendő megidézését kivánni és ha ott megjelent, abban a mértékben, amelyben ez a magánjogi igény érvényesitéséhez szükséges, inditványokat tenni, valamint a tanukhoz és a szakértőkhöz kérdéseket intézni.

Ha a sértettnek előadása érthetetlen, vagy ha birói figyelmeztetés daczára durva vagy ismételve rendellenes magaviseletet tanusit, a bíróság utasithatja őt arra, hogy magát ügyvéddel képviseltesse.

52. §.

A sértett, aki mint magánvádló, csatlakozó vagy magánfél fellépni kiván, köteles e szándékát, jogosultságának igazolása mellett, az eljárás szakának megfelelőleg a kir. ügyészségnél, a rendőri hatóságnál, a vizsgálóbirónál, a vádtanácsnál, illetőleg az itélőbíróságnál bejelenteni.

Megengedett perorvoslat használása ily bejelentésnek tekintendő.

Főmagánvád (41. §.) esetében az eljárás megindítását kérő feljelentés vagy vádinditvány a vád képviseletére való jelentkezésnek veendő.

Digitized by Google

A nyomozást vezető hatóság, a későbbi eljárásban a bíróság, — ez utóbbi a kir. ügyészség meghallgatása után, — a bejelentés tárgyában határoz és annak a jelentkezését, kinek a magánvádló, csatlakozó, illetőleg magánfél gyanánt való működésre joga nincs, hivatalból visszautasitja.

A nyomozást vezető hatóság határozata ellen az ügyben illetékes elsőfokú bíróságnál tehető előterjesztés, melyet törvényszéki ügyekben a vádtanács intéz el. A bíróság e tárgyban hozott határozata ellen perorvoslatnak nincs helye.

V. FEJEZET.

A védelem.

53. §.

A terhelt minden bűnügyben, az eljárás bármely szakában élhet védő közreműködésével.

Ha a terhelt e jogával nem élt, helyette törvényes képviselője, házastársa, illetőleg fel- vagy lemenő ágbeli rokona önállóan választhatnak védőt.

A terhelt a maga vagy törvényes képviselője, illetőleg házastársa, fel- vagy lemenő ágbeli rokona által választott védőtől a megbizást bármikor elvonhatja.

A főtárgyalásra a terhelt több védőt hozhat magával, de ezzel az inditványok és a perbeszédek száma nem szaporitható.

54. §.

A terhelt, amikor csak szükséges, különösen első kihallgatásakor és a vádirat kézbesitésekor, továbbá, ha ellene letartóztatás, vizsgálat vizsgálati fogság lett elrendelve, figyelmeztetendő, hogy védőt választhat,

Digitized by Google

illetőleg felvilágositandó a védő kirendelésének módozatairól és az ingyenes védelem eseteiről.

Ha a letartóztatott vagy vizsgálati fogságba helyezett terhelt védőt választott, az eljáró hatóság köteles az utóbbit nyomban értesiteni.

55. §.

Védőül az ügyvédi lajstromba bejegyzett ügyvéd, egyetemi vagy jogakadémiai jogtanár választható. Ezekre nézve a 48. §. második bekezdésének rendelkezése kötelező.

Kézbesitések átvételével, vagy a terhelt érdekeinek valamely vizsgálati cselekménynél való képviseletével nem ügyvéd is megbizható.

56. §.

A főtárgyalásra védő rendelendő:

1. ha a vádat oly bűntett miatt emelik, amelyre a törvény öt évig terjedhető szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést állapit meg;

2. ha a vádlott vagy törvényes képviselője, illetőleg házastársa, fel- vagy lemenő ágbeli rokona kivánják, bármely bűntett esetében;

3. ha a vádlott életének tizenhatodik évét még túl nem haladta, vagy ha siketnéma, vagy irni nem tudó néma;

4. ha a biróság az ügy körülményeinél fogva czélszerűnek találja.

Vádlott-társak részére közös védő csak akkor rendelhető, ha érdekeik nem ellentétesek.

Digitized by Google

57. §.

A bíróság, ha az ügy körülményeinél fogva czélszerűnek találja, már a főtárgyalás előtt is, az eljárás bármely szakában rendelhet védőt.

Az elsőfokú bíróság által kirendelt védő nem köteles eljárni az ügynek felsőbb bíróság elé kitűzött tárgyalásán.

A védő kirendelése hatályát veszti, ha a terhelt más védőt választott és ez a védelmet elfogadta.

58. §.

A bíróság köteles a védő kirendelésének szükségéről a törvényszék elnökét haladéktalanul értesiteni.

Az ügyvédi kamara székhelyén a védőt a törvényszék elnökének megkeresésére esetről-esetre a kamara, más helyeken a védők névsorába felvett ügyvédek közül, a törvényszék elnöke nevezi ki. A védők névsorát a kamara minden év elején a törvényszék elnökéhez teszi át.

Sürgős esetekben, különösen ha a halasztás a terheltre káros volna, az ügyvédi kamara székhelyén is a törvényszék elnöke rendeli ki a védőt a védők névsorába bejegyzettek közül.

59. §.

A kirendelt védő a védelem alól csak fontos okból kérhet felmentést. E kérelem felett az határoz, aki a védőt kirendelte.

60. §.

A védő a főtárgyalás elhalasztását kérheti, ha a kirendelésétől a főtárgyalás határnapjáig terjedő időt a védelem előkészitésére rövidnek tartja.

Digitized by Google

61. §.

Védőül nem rendelhető ki:

1. a sértett, a sértettnek, a terheltnek vagy a vádlónak házastársa, jegyese, testvérének házastársa, házastársának testvére, egyenes ágban rokona vagy sógora, oldalágban rokona unokatestvérig bezárólag, vagy az, aki a sértettel, a terhelttel vagy a vádlóval örökbefogadó, nevelőszülői, gyámsági vagy gondnoksági viszonyban van vagy volt;

2. aki az ügyben mint nyomozóközeg, biró, közvádló, vagy a sértett képviselője járt el, illetőleg bármit tett, ami a terhelt érdekével ellentétben áll.

Az, aki a főtárgyalásra tanukép van megidézve, a főtárgyaláson védő gyanánt nem járhat el, kivéve, ha a 205. és 206. §-okon alapuló mentességet igénybe veszi.

62. §.

A védő védettje érdekében az eljárás bármely szakában, különösen a nyomozás alatt is eljárhat; a védelem érdekében beadványban vagy szóval előterjesztést tehet. A szóbeli előterjesztés jegyzőkönyvbe veendő.

Letartóztatott védettjével a védőnek rendszerint joga van hatósági személy közbenjötte vagy ellenőrzése nélkül is érintkezni.

Ha azonban az eljárás czélja kívánja, a nyomozást teljesitő rendőri hatóság (85. §.) a vizsgálat folyamában pedig a vizsgálóbiró kötelesek elrendelni, hogy a védő levelei csak részükről elolvasva és külön engedelmükkel kézbesithetők a letartóztatott terheltnek és hogy ez a nyomozás folyamán csak hatósági személynek, a vizsgálat folyamán pedig csak birósági személy jelenlétében értekezhetik a védővel.

A rendőri hatóság intézkedése ellen az ügyben

Digitized by Google

illetékes elsőfokú bíróságnál tehető előterjesztés, melyet törvényszéki ügyekben a vádtanács intéz el.

A vádirat benyujtásától, s ha vizsgálat volt tartva, attól az időponttól kezdve, midőn a vizsgálóbiró a vizsgálatot befejezettnek nyilvánitja (129. §.), a védő érintkezése a letartóztatott terhelttel nincs többé hatósági személy ellenőrzésének alávetve.

63. §.

A terheltnek és védőjének joga van az ügy iratait és csatolmányaikat megtekinteni.

Ha azonban az eljárás czélja az ügy iratainak vagy egy részüknek közlését meg nem engedi, a nyomozást teljesitő rendőri hatóság (85. §.), a vizsgálat folyamán pedig a vizsgálóbiró kötelesek azoknak a terhelt vagy védője által leendő megtekintését megtagadni. Ez esetben is megengedendő azonban a terhelt kihallgatásáról, a szakértők nyilatkozatáról és ama birói cselekményekről felvett jegyzőkönyvek megtekintése, amelyeknél a terhelt jelenléte vagy a védő közbenjárása meg van engedve

A rendőri hatóság intézkedése ellen az ügyben illetékes elsőfokú bíróságnál tehető előterjesztés, melyet törvényszéki ügyekben a vádtanács intéz el.

A vádirat benyujtásától s ha vizsgálat volt tartva, attól az időponttól kezdve, midőn a vizsgálóbiró a vizsgálatot befejezettnek nyilvánitja (129. §.), az ügy iratainak és csatolmányaiknak megtekintése a terheltől vagy védőjétől meg nem tagadható.

A letartóztatást, illetőleg vizsgálati fogságot elrendelő, továbbá miden olyan birói határozatot, mely ellen perorvoslat használható, indokolásával együtt a védő

Digitized by Google

előtt ki kell hirdetni vagy neki kézbesiteni és az előbbi esetben kivánatára vele másolatban is közölni.

VI. FEJEZET.

Birák, jegyzőkönyvvezetők és a kir. ügyészség tagjainak kizárása és mellőzése.

64. §.

A bűnvádi ügy elintézéséből ki van zárva és abban sem mint biró, sem mint jegyzőkönyvvezető nem vehet részt:

1. a sértett, illetőleg aki a bűncselekményt feljelentette (89. §.);

2. az, aki a terheltnek vagy a sértettnek férje, vagy aki az volt, továbbá jegyese;

3. aki a vádlónak, a terheltnek, a sértettnek vagy képviselőjüknek, illetőleg a védőnek egyenes ágban rokona vagy sógora, oldalágban rokona unokatestvérig bezárólag, nejének fivére, vagy nővérének férje;

4. aki a terhelttel, a vádlóval, a sértettel vagy képviselőjükkel, illetőleg a védővel örökbefogadó vagy nevelőszülői viszonyban van, ki valamelyiküknek gyámja, gondnoka, vagy aki az volt;

5. aki az ügyben, mint a kir. ügyészség tagja, mint védő, vagy mint a magánvádlónak, illetőleg a sértettnek képviselője, vagy mint rendőri közeg közreműködött;

6. aki az ügyben, mint tanu vagy szakértő ki volt hallgatva, amennyiben vallomása nem egyedül hivatalos úton tudomására jutott tényeknek előadásából áll.

Digitized by Google

65. §.

Az, aki valamely ügyben nyomozó vagy vizsgálati cselekményt teljesitett, a vádhatározat hozásánál és a főtárgyaláson sem mint biró, sem mint jegyzőkönyvvezető nem járhat el.

Az, aki az ügyet a vádtanács ülésén előadta, a főtárgyaláson bíróként nem lehet jelen.

A vádhatározat hozásánál közreműködött többi birák ugyanannak az ügynek főtárgyalásán eljáró tanács egybeállitásánál lehetőleg mellőzendők.

66. §.

A per felsőbb fokú elintézéséből ki van zárva az a biró, aki az ügy alsóbb fokú elintézésénél mint vizsgálóbiró, mint a vádtanács tagja, vagy mint itélőbiró közreműködött

67. §.

Az itélőbiró és a jegyzőkönyvvezető, mihelyt a 64. és 66. §-okban vagy a 65. §. első és második bekezdésében meghatározott kizáró esetek valamelyike tudomására jut, köteles azt hivatali főnökének azonnal bejelenteni és abban az ügyben minden hivatalos tevékenységtől tartózkodni,

68. §.

A vádlónak, a terheltnek vagy a magánfélnek kérelmére mellőzni kell azt a birót vagy jegyzőkönyvvezetőt, akire nézve valamely törvényes kizáró ok (64. §., 65. §. 1. és 2. bek, 66. §.) forog fenn, vagy akinek elfogulatlansága ellen alapos okot hoznak fel.

A főtárgyalásnak, illetőleg a felsőbiróság elé kitűzött tárgyalásnak megkezdése után az ezeknél eljáró bíróval vagy jegyzőkönyvvezetővel szemben csak a kizáró okok érvényesithetők.

Digitized by Google

69. §.

A mellőzés járásbiróság birájára és hivatalnokára nézve a törvényszéknél, egyébként pedig rendszerint annál a biróságnál kérendő, melynél a kifogásolt biró vagy jegyzőkönyvvezető működik.

A vizsgálóbiróra, valamint a járásbiróság és a törvényszék birájára vagy hivatalnokára vonatkozó kérelem felett zárt ülésben a törvényszék dönt.

A törvényszék elnökének, egész tanácsának vagy tagjai többségének mellőzése iránt előterjesztett kérelem felett, a főügyész meghallgatása után, zárt ülésben a kir. itélőtábla; a kir. itélőtábla elnökének, egész tanácsának vagy tagjai többségének mellőzése tekintetében, a koronaügyész meghallgatása után, zárt ülésben a kir. Curia; a kir. curia elnökének, egész tanácsának vagy tagjai többségének mellőzése kérdésében a kir. curia polgári és büntető osztályának birói tagjaiból alakitott teljes ülésben határoz.

A határozat mindig a kifogásolt biró vagy jegyzőkönyvvezető meghallgatása után, de bizonyitás-felvétel nélkül hozandó. Csak elutasitó határozattal szemben, és ez ellen is csak az itélet ellen használható perorvoslattal lehet orvoslást keresni.

A mellőzés megtagadása esetében ugyanannak a birónak vagy birósági hivatalnoknak mellőzése ugyanabban az ügyben csak olyan körülmény alapján kérhető, mely az előbbi kérelem előterjesztése után merült fel.

70. §.

A biró, kinek abban a perben, melyben eljárni hivatva volna, saját elfogulatlansága iránt aggodalma

Digitized by Google

van, a bíróság főnökétől, az ok előadása mellett mellőzését kérheti.

71. §.

A bíróság, vagy egyes tagja vagy tanácsa ellen, hivatali kötelességükre vonatkozólag elkövetett becsületsértés vagy rágalmazás, vagy ugyanazok ellen a bűnvádi eljárás megindítása után tett bűnvádi vagy fegyelmi feljelentés, az ezektől különálló ügynek elintézésénél mellőzés okául nem szolgálhatnak. Az sem ok a mellőzésre, ha valaki a bíróra, mint tanura hivatkozik, ő azonban kihallgatása alkalmával kijelenti, hogy az ügyről kizáró okul nem szolgáló hivatalos eljárása alkalmával szerzett tudomást.

72. §.

Az elnök teljesiti a kihallgatást abban az esetben, midőn tanuk gyanánt a bíróság valamennyi tagjára hivatkoznak.

Nem akadály az sem, ha az elnökre is, mint tanura hivatkoztak. Ez esetben az elnök a rangsorban első birót s azután ez az elnököt hallgatja ki.

73. §.

Kizáró okok a kir. ügyészség tagjaira nézve: a 64. §. 1., 2., 3., 4., 6. pontjaiban meghatározott esetek.

Ki van zárva továbbá a kir. ügyészség tagja akkor is, ha az ügyben korábban mint biró, védő, vagy mint a magánvádlónak vagy a sértettnek képviselője járt el.

74. §.

A sértett és a terhelt a 73. §-ban meghatározott eseteken kivül is kérheti a kir. ügyészség valamely tagjának mellőzését, ha teljes elfogulatlansága ellen alapos okot hoz fel.

Digitized by Google

75. §.

Mihelyt valamely kir. ügyésznek tudomására jut, hogy reá nézve valamely kizáró ok forog fenn, köteles a további eljárást a kir. ügyészségnek más tagjára bízni és erről a főügyésznek jelentést tenni. A főügyész és a koronaügyész hasonló esetben szintén helyettesitésük iránt intézkednek és erről az igazságügyi miniszterhez jelentést tesznek.

Az ügyészségi megbizottak, a kir. alügyészek, valamint a fő- vagy a koronaügyész helyettesei kötelesek a reájuk nézve fenforgó kizáró okot közvetlen főnöküknek bejelenteni.

A kir. ügyészség tagjának mellőzése hivatali főnökénél kérendő, ki a kir ügyészség illető tagjának szükség esetében való meghallgatása után, bizonyitásfelvétel nélkül, végérvényesen határoz.

76. §.

A biró, a jegyzőkönyvvezető vagy a kir. ügyészség tagja, aki maga kérte mellőzését, kérelme elintézéséig nem járhat el.

Ha ellenben nevezettek mellőzését más erre jogosult kérte, a kérelem elintézéséig tovább is eljárhatnak. Abban az esetben mindazáltal, ha a mellőzés törvényes kizáró ok alapján (64. §., 65. §. első és második bekezdés, 66. §.) van kérve, a biró az itélethozásban a kérelem elintézéséig részt nem vehet.

Digitized by Google

VII. FEJEZET.

A bíróság határozatai és közlésük.

77. §.

A bíróság itélettel vagy végzéssel határoz.

Minden határozat, melyet a jelen törvény kifejezetten itéletnek nem nevez, végzésnek tekintendő.

A bíróság köteles határozatait indokolni. E szabály alól ki vannak véve az idéző levelek, alárendelt hatóságnak és közegnek szóló meghagyások és az ügyvitelre vonatkozó utasitások.

78. §.

A bíróság határozatait a jelenlevő érdekeltekkel kihirdetés, a távollevőkkel kézbesités utján közli.

Kihirdetés esetén jegyzőkönyv veendő fel és a határozatról az érdekelt félnek, ha kivánja, másolat adandó.

A kézbesitett határozat a fogva levő egyén előtt, kérésére, felolvasandó, és neki anyanyelvén megmagyarázandó.

A bíróság a kir. ügyészséggel rendszerint az eredeti fogalmazvány áttétele útján közli határozatait.

79. §.

Az idézőlevelet rendszerint a megidézendőnek, más határozatot vagy az értesitendő egyénnek, vagy igazolt meghatalmazottjának kell kézbesiteni.

A magánvádló ügyvédjének vagy kézbesitések átvételére meghatalmazottjának kezéhez történt minden kézbesités a magánvádlóval szemben is hatályos.

Digitized by Google

80. §.

Ha valaki lakó- vagy tartózkodóhelyét nem hagyta ugyan el, de ott a kézbesitő őt meg nem találja: a kézbesitendő irat házanépe valamelyik teljes korú tagjának adandó át; ha pedig ilyen nem volna jelen, az érdekeltnek háza kapujára vagy lakásának ajtajára, lehetőleg tanuk jelenlétében függesztendő ki s erről az érdekelt egyén ajánlott levélben értesitendő. Ezenfelül a kifüggesztés teljesitését, a kézbesitendő irat tartalmának közlése mellett, a község előljáróságának (a fővárosban a kerület rendőrkapitányságának) azzal a felhivással kell tudomására hozni, hogy arról az érdekeltet haladéktalanul értesitse. Az utóbbi értesités elmulasztása a kifüggesztés utján teljesitett kézbesités hatályát nem érinti.

81. §.

Ha annak, akinek részére kézbesitést kellene teljesiteni, lakása vagy tartózkodóhelye nem tudható ki: a kézbesitendő iratot a biróság székhelyének és az ismeretlen tartózkodású egyén illetősége helyének községházánál a hirdetmények tábláján kell kifüggeszteni, és ha a biróság szükségesnek találja, a hivatalos és esetleg még más lapokban is közzé lehet tenni.

82. §.

A biróság területén kivül lakók részére a kézbesités megkeresés utján történik.

A külföldön teljesitendő kézbesitésre nézve a nemzetközi szerződések és az e tekintetben fennálló szabályok irányadók.

Digitized by Google

VIII. FEJEZET.

A nyomozás.

I. A nyomozás czélja és a teljesitésére hivatott hatóságok és közegek.

83. §.

A nyomozás tárgya: azoknak az adatoknak kipuhatolása és megállapitása, melyek a vád emelése vagy nem emelése kérdésében a vádló tájékozására szükségesek.

A nyomozás e határon túl nem terjedhet.

84. §.

A nyomozást rendszerint a kir. ügyészség, ha pedig a vádat kizárólag főmagánvádló képviseli (41. §.), az illetékes rendőri hatóság főnöke rendeli el.

A kir. ügyészség a nyomozás érdekében minden közhatóságtól felvilágositásokat és értesitéseket kivánhat, továbbá az egész nyomozásnak vagy egyes nyomozó cselekményeknek teljesitése végett a rendőri hatóságokat és közegeket (85. §.) megkeresheti, illetőleg utasithatja; a nyomozás menetét irányitja; a nyomozási cselekményeket és a nyomozó hatóságok eljárását ellenőrzi.

A rendőri hatóságok és közegek kötelesek a megkeresésnek, illetőleg utasitásnak feltétlenül eleget tenni, különösen a tényállás megállapitása, a tettes és a részes kipuhatolása, valamint a bűnjeleknek és bizonyitékoknak megszerzése czéljából eljárni és minden lényegesebb intézkedésről, valamint annak eredményéről a kir. ügyészséget értesiteni.

85. §.

Rendőri hatóságok alatt értendők: az államnak, a törvényhatóságoknak, rendezett tanácsú városoknak

Digitized by Google

és a községeknek rendőri hatáskörrel biró hatóságai és hivatalai, valamint ezeknek vezetői és önálló intézkedésre jogositott tagjai, nevezetesen a községi előljáróságok is.

Rendőri közegek: a felsorolt hatóságoknak alárendelt hivatalnokok, az állami, törvényhatósági, városi és községi rendőrök, valamint a csendőrségnek altisztjei és legénysége.

A kir. ministerium rendelettel állapitja meg, hogy mely rendőri jogkörrel biró hatóságok és közegek vannak a kir. ügyészség közvetlen rendelkezésének alávetve és melyekkel érintkezik a kir. ügyészség megkeresés útján.

86. §.

Járásbirósághoz a kir. ügyészség csak egyes nyomozó cselekményeknek teljesitése végett intézhet megkeresést.

Ha azonban e megkeresés teljesitése közben a kir. ügyészség részéről megjelölt nyomozó cselekmény kiegészitésének szüksége merül fel, a megkeresett járásbiróság a megkeresés tárgyával összefüggő vagy abból folyó további szükséges nyomozó cselekményeket újabb megkeresés nélkül is teljesiti.

II. A feljelentés és a magáninditvány megtétele és a felhatalmazás megadása.

87. §.

Az összes hatóságok és hatósági közegek kötelesek a hivatali hatáskörükben tudomásukra jutott, nem magáninditványra üldözendő bűncselekményeket, a birtokukba került adatoknak közlésével és a bizonyitó tárgyaknak áttétele mellett, a kir. ügyészségnél feljelenteni. Egyúttal intézkednek a bűncselekmény nyo-

Digitized by Google

mainak fentartása, valamint a bűnjeleknek és más bizonyitó tárgyaknak megőrzése iránt.

88. §.

Ha annak jelenségei mutatkoznak, hogy valaki nem természetes halállal mult ki, vagy ha ismeretlen egyén holttestét találták, a rendőri hatóságok és közegek kötelesek erről a kir. ügyészségnek vagy a legközelebb levő járásbiróságnak sürgősen jelentést tenni.

Ez esetben a holttestet csak a kir. ügyészség vagy a biróság engedelmével szabad eltemetni.

89. §.

Minden bűncselekményt, amely nem magánindítványra üldözendő, mindenki akár irásban, akár szóval feljelenthet. A szóval tett feljelentésről rendszerint jegyzőkönyv veendő fel.

A feljelentés az illetékes kir. ügyészségnél teendő; azonban azt más kir. ügyészség vagy a főügyészség, valamint a rendőri hatóságok és közegek és a biróságok is elfogadni és az illetékes kir. ügyészséghez haladéktalanul áttenni tartoznak.

90. §.

Oly bűncselekmények esetében, melyek miatt a büntető törvények értelmében csak magánindítványra van eljárásnak helye: a magánindítvány a 89. §. második bekezdésében felsorolt hatóságoknál és közegeknél adható be vagy mondható jegyzőkönyvbe.

A magánindítványban a panaszolt bűncselekmény határozottan megjelölendő és a tettesre, valamint a részesekre vonatkozó adatok lehetőleg felemlitendők. Erre a jegyzőkönyv felvételénél figyelmet kell forditani.

Digitized by Google

Ha az irásban beadott magáninditvány határozatlan vagy hiányos, annak helyesbitése, illetőleg pótlása rövid úton, esetleg a magáninditványra jogosultnak kihallgatásával eszközlendő. A bűncselekménynek téves minősitése az inditvány hatályát nem érinti.

A magáninditvány, melyet nem az illetékes kir. ügyészségnél tettek, ehhez haladék nélkül átteendő.

91. §.

Oly bűncselekmények tekintetében, melyek csak felhatalmazás alapján üldözhetők, a felhatalmazás akár a kir. ügyészséghez, akár az igazságügyi ministerhez intézett hivatalos iratban vagy külön irásbeli nyilatkozatban adható meg.

Az 1878. évi V. t.-cz. 271. §-a esetében a felhatalmazás megadása, valamint az ugyane törvény 272. §-ában emlitett kivánatról való értesités az igazságügyi ministernek a kir. ügyészséghez intézett rendelete útján történik.

92. §.

A királyi ügyész a hozzá érkezett feljelentéseket (87—89. §§.) és magáninditványokat (90. §.) haladék nélkül megvizsgálja és azok alapján, amennyiben szükséges (83. §.), a nyomozást elrendeli, vagy a vádképviselet megtagadása iránt indokolt határozatot hoz, vagy pedig a biróság elé megfelelő inditványt terjeszt, esetleg a feljelentést vagy magáninditványt az illetékes közvádlóhoz, közigazgatási, katonai vagy más hatósághoz teszi át.

III. A nyomozás menete.

93. §.

A kir. ügyészség a tudomására jutott bűncselekményeket, melyek nem magáninditványra üldözendők,

Digitized by Google

nyomoztatja és az ismeretlen tettesek kipuhatolása czéljából intézkedik.

94. §.

A rendőri hatóságok és közegek kötelesek a nem magáninditványra üldözendő bűncselekményeket külön felhivás nélkül is hivatalból nyomozni és a tudomásukra jutott adatok megjelölésével, valamint a bizonyitó tárgyak áttétele mellett az illetékes kir. ügyészségnél feljelenteni.

A nyomozást a feljelentés megtétele után is tartoznak folytatni és különösen a bűncselekmény nyomainak épségben tartása, a tettes vagy részes elrejtőzésének és megszökésének megakadályozása és a tényállás felderitése végett a szükséges intézkedéseket megtenni és ezekről is a kir. ügyészséget sürgősen értesiteni. Amennyiben a kir. ügyészség intézkedéséig a bűncselekmény nyomainak megsemmisitésétől vagy megváltoztatásától kellene tartani, a szükséges birói cselekmény teljesitése végett a legközelebb levő járásbiróságot keresik meg.

95. §.

A törvényszék vizsgálóbirája a nála beadott feljelentést vagy magáninditványt azonnal közli a kir. ügyészszel. Az utóbbinak inditványa előtt csak a halaszthatatlan nyomozó cselekményeket teljesitheti.

A járásbiróság a nála tett feljelentés vagy magáninditvány alapján a kir. ügyészség inditványának bevárása nélkül mindazokat a nyomozó cselekményeket teljesiti, melyeknek elhalasztása az eljárás czélját veszélyeztetné.

Az ezen cselekményekről felvett jegyzőkönyveket a járásbiróság haladéktalanul átteszi a kir. ügyészhez, aki a nyomozás ismétlése vagy kiegészitése iránt

Digitized by Google

intézkedhetik. Letartóztatás elrendelésének esetén az iratokat legfeljebb negyvennyolcz óra alatt át kell tenni a kir. ügyészhez, aki az iratok beérkezésétől számitott legfeljebb negyvennyolcz óra alatt a letartóztatást megszüntetni vagy az iratokat az előzetes letartóztatás iránt való határozathozás végett a vizsgálóbiróhoz áttenni tartozik.

96. §.

A nyomozást teljesitő rendőri hatóság (85. §. első bekezdés), a X. és XIII. fejezetekben foglalt intézkedéseknek alkalmazása mellett, megidézhet és eskü kivétele nélkül kihallgathat mindenkit, akitől a kideritendő ténykörülmények tekintetében felvilágositást vár.

A kihallgatásról jegyzőkönyv veendő fel.

97. §.

A nyomozó hatóság megtilthatja a nyomozás szinhelyén levőknek az onnan való távozást vagy utasithatja őket, hogy a nyomozás befejezéséig ugyanabban vagy valamely szomszéd házban vagy helyiségben tartózkodjanak.

Aki e tilalmat vagy rendelkezést megszegi, vagy a hivatalos eljárást szándékosan zavarja, vagy a nyomozó hatóság hatáskörébe tartozó intézkedéseknek ellenszegül, letartóztatható.

A fogvatartás huszonnégy óránál tovább nem tarthat, ha pedig a nyomozást előbb befejezték, azt azonnal meg kell szüntetni.

A letartóztatás a félnek vagy a sértettnek képviseletében megjelent ügyvéddel, a szakértőkkel, a birósági tanukkal és a katonai bíróság hatóságának alávetett egyénekkel szemben nem alkalmazható.

A félnek vagy a sértettnek ügyvédje, a szakértő

Digitized by Google

vagy a birósági tanu csakis távozásra kötelezhető, s erre is csak akkor, ha a hivatalos eljárást figyelmeztetés daczára szándékosan zavarja vagy akadályozza, avagy a hivatalos intézkedéseknek ellenszegül. Ez esetben az ügyvéd fegyelmi hatóságához egyuttal feljelentésteendő.

Katonai bíróság hatóságának alávetett egyének rendreutasithatók, az eljárás helyéről eltávolithatók és megbüntetésük végett a legközelebb levő katonai hatóság keresendő meg.

98. §.

Amennyiben valamely tanunak eskü alatt való kihallgatása, megbüntetése vagy vallomásra kényszeritése (194., 195. §§.), szakértőnek megbüntetése (232. §.), továbbá szemle, letoglalás, személymotozás vagy házkutatás foganatositása vagy előzetes letartóztatás elrendelése válik a nyomozás folyamán szükségessé: a kir. ügyészség vagy a rendőri hatóság ezeknek az intézkedéseknek elrendelését, — a nyomozás iratainak vagy másolatuknak bemutatásával, — rendszerint a vizsgálóbirónál vagy a járásbiróságnál inditványozza. Ezek az inditvány felett határoznak, esetleg érdemleges határozat hozása előtt a nyomozást kiegészithetik

Az emlitett cselekményeket halaszthatatlan szükség esetében, a XI., XII. és XIV. fejezetekben foglalt szabályok szerint, a nyomozást teljesitő rendőri hatóság is elrendelheti és foganatosithatja. A rendőri hatóság intézkedése ellen az ügyben illetékes elsőfokú bíróságnál tehető előterjesztés, melyet törvényszéki ügyekben a vádtanács intéz el.

Mindazáltal a tanuk megesketését, a tanuk vagy a szakértők megbüntetését és vallomásra, illetőleg nyilat-

Digitized by Google

kozatra kényszeritését, a lefoglalandó tárgy kiadására való szoritást (170. §.) és a lefoglalt postai küldemény felbontását (186. §.) rendőri hatóság sürgősség esetén sem rendelheti el és nem foganatosithatja.

A felvett jegyzőkönyvek, — a rendőri hatóság részéről a kir. ügyészség közvetitésével, — a halasztthatatlan szükség indokolása mellett, bemutatandók a vizsgálóbirónak, ki azokat az alaki kellékekre nézve és az eljárás eredménye tekintetében is megvizsgálja és ha szükségesnek véli, a szemle, a házkutatás és a személymotozás körül teljesitett eljárást kiegészitheti vagy ismételheti, az előzetes letartóztatásnak és a lefoglalásnak fentartása vagy megszüntetése iránt pedig határoz.

99. §

A főmagánvádló a nyomozás teljesitését a rendőri hatóságnál kérheti, mely e kérelem felett indokolt határozatot hoz. E határozat ellen perorvoslatnak nincs helye.

A főmagánvádló szóbeli előterjesztéseiről jegyzőkönyv veendő fel, melyről, valamint a nyomozás iratairól is, a főmagánvádló saját költségén másolatot vehet. Az eredeti iratok a nyomozás befejezése után a vizsgálóbiróhoz teendők át.

Ha a rendőri hatóság a nyomozás teljesitését megtagadta, vagy ha a tényállás tisztába hozásához birói cselekmény szükséges, a főmagánvádló csak a vizsgálat elrendelése iránt tehet inditványt.

A pótmagánvádló minden esetben csak a vizsgálat elrendelése iránt tehet inditványt.

100. §.

A nyomozás folyamán nemcsak a terhelő, hanem a mentő körülmények is kideritendők és a gyanusitott

Digitized by Google

érdekében is gond forditandó ama bizonyitékok megszerzésére, melyeknek megsemmisülésétől tartani kell (9. §.).

A gyanusitott védelme érdekében egyes nyomozó cselekmények teljesitését a járásbiróságnál is kérheti. E kérelem alapján a járásbiróság e cselekményeket elrendelheti és foganatosithatja.

101. §.

A nyomozás megszüntetendő, ha:

1. bűncselekmény nem forog fenn;

2. az eljárás folytatásához szükséges felhatalmazás vagy kivánat hiányzik, vagy a magáninditványra jogosult inditványt nem tett vagy azt visszavonta;

3. a további eljárástól bizonyitékok hiánya vagy azok megszerzésének rendkivüli nehézsége miatt eredmény nem várható.

A nyomozás befejezendő, ha a vizsgálat inditványozására, a vádirat benyujtására, az ügy áttételére (92. §.), vagy pedig a nyomozás megszüntetésére elegendő adat van (83. §.).

A nyomozás megszüntetését vagy befejezését a kir. ügyészség, illetőleg főmagánvád esetében a nyomozást vezető rendőri hatóságnak főnöke (84. §. első bekezdése) rendeli el. A kir. ügyészség akkor is elrendelheti a nyomozás befejezését, ha járásbiróság jár el (86 §.). A nyomozás megszüntetése vagy befejezése tárgyában hozott határozatok ellen perorvoslatnak nincs helye.

Áttétel esetében a nyomozást vezetett kir. ügyészség vagy rendőri hatóság a letartóztatva levő gyanusitottat az illetékes hatósághoz kisérteti át.

A nyomozás megszüntetéséről az annak folyamán kihallgatott gyanusitott és a magáninditványt vagy fel-

Digitized by Google

jelentést tett sértett, értesitendő és ez utóbbi egyuttal a 42. §-ban meghatározott jogaira figyelmeztetendő.

IX. FEJEZET.

A vizsgálat.

I. A vizsgálat czélja és elrendelése.

102. §.

A vizsgálat czélja: azoknak az adatoknak birói kideritése és megállapitása, melyek alapján eldönthető, hogy van-e helye a főtárgyalás elrendelésének, vagy hogy meg kell-e szüntetni a bűnvádi eljárást.

A vizsgálat az e czél szabta határokon túl nem terjedhet.

103. §.

Vizsgálatnak kell megelőzi a főtárgyalás elrendelését:

1. oly bűntett esetében, melyekre a törvény halálvagy életfogytig tartó fegyházbüntetést rendel;

2. öt évet meghaladó, határozott tartalmú szabadságvesztés-büntetéssel büntetendő cselekmények esetében, kivéve, ha tettenkapás forog fenn, vagy bűnösségéről a terhelt a nyomozás adataival teljes összhangzásban álló beismerést tett;

3. a törvényszék elé utalt más bűncselekmények és a 2. pontban felsorolt kivételek esetében:

a) ha a kir. ügyészség inditványozza;

b) ha a vádat egyedül magánvádló képviseli;

c) ha a terhelt oly körülményekre hivatkozik, melyek kideritése vagy megállapitása czéljából a vizsgálat a védelem előkészitése végett kivánatos;

d) ha a vádtanács más okból szükségesnek látja.

Digitized by Google

104. §.

A vizsgálat elrendelését rendszerint a vizsgálóbirónak kell inditványozni.

A vádló inditványában szabatosan meg kell jelölni a bűncselekményt, melyre nézve a személyt, ki ellen, és az okokat, melyek alapján az inditványozó a vizsgálat elrendelését kéri.

A netán tett feljelentés az inditványhoz csatolandó. Ha a nyomozást teljesitettek, az arra vonatkozó iratok és a bizonyitó tárgyak az inditvánnyal együtt mutatandók be. Ezeknek elmulasztása esetében az elmaradt iratokat és tárgyakat a vizsgálóbiró szerzi meg.

105. §.

A vizsgálat elrendelése vagy mellőzése iránt elsőfokúlag rendszerint a vizsgálóbiró határoz.

Ha a vizsgálat elrendelését erre jogositott vádló inditványozta, vagy a terhelt kellő indokolással kérte, és a vád tárgyává tett cselekmény miatt bűnvádi eljárásnak helye van, a vizsgálóbiró elrendeli a vizsgálatot; ellenkező esetben, valamint akkor is, ha magát illetéktelennek tartja, elutasitja az inditványt.

Mindkét esetben határozat hozandó, melyet közölni kell a vádlóval, a magánféllel és a terheltel. Ha a terhelt megelőzőleg még nem volt kihallgatva, a vizsgálatot elrendelő határozat vele a kihallgatáskor közlendő.

106. §.

A vizsgálat csak az inditványban megjelölt tettre nézve és csak az ezzel terhelt egyén ellen rendelhető el.

Ha a vizsgálat folyama alatt annak más tettre vagy más egyén ellen való kiterjesztése is szükségesnek

Digitized by Google

mutatkozik, a vizsgálóbiró köteles az el nem halasztható vizsgálati cselekményeket ez irányban hivatalból is teljesiteni és azután a vonatkozó iratokat inditványtétel végett a vádlóval közölni.

107. §.

A vádtanácsnak a vizsgálatot elrendelő végzése ellen perorvoslatnak nincs helye.

108. §.

A vizsgálatnak a fegyveres erő vagy a csendőrség tényleges szolgálatban levő tagja ellen, a rendőrség vagy a pénzügyőrség tagja ellen, állami, törvényhatósági, községi vagy felekezeti szolgálatban álló, vagy az egyházi rendhez tartozó egyén ellen, végre vasuti, gőzhajózási vagy bányavállalatnál alkalmazott ellen való elrendeléséről az illető feljebbvaló hatóság, ügyvéd vagy közjegyző ellen való elrendeléséről pedig fegyelmi hatóságuk értesitendő.

Ez esetekben az eljárás befejezése a fennebb megjelölt hatóságokkal az ügy érdemében hozott jogerős határozatnak áttétele mellett szintén közlendő.

II. A vizsgalatot teljesitö birák és a vádtanács.

109. §.

A vizsgálatot a vizsgálóbiró rendszerint székhelyén, a szükséghez és czélszerűséghez képest azonban azon kivül is, sőt a vádtanács határozata alapján más törvényszék területén is teljesiti.

A vizsgálóbiró, a székhelyén levő járásbiróság területén kivül foganatositandó egyes vizsgálati cselekmények teljesítése czéljából, a foganatositás helyének

Digitized by Google

vizsgálóbiráját vagy járásbiróságát megkeresheti. A vizsgálat czéljait előmozditó vagy biztositó intézkedések megtétele végett rendőri hatóságokhoz és közegekhez is intézhet megkeresést.

Ezek a megkeresésnek sürgősen eleget tenni, illetőleg amennyiben teljesitése közben a megkeresésben megjelölttel összefüggő vagy abból folyó más sürgős vizsgálati cselekménynek szüksége merülne fel, ezt is nyomban teljesiteni, ha pedig az eljárás illetékességük területén kivül volna foganatositandó, a megkeresést az eljárásra illetékes hatósághoz haladéktalanul áttenni és erről a megkereső birót értesiteni tartoznak.

110. §.

A vádtanács a vizsgálat teljesitését fontos okból vagy túlnyomó czélszerűségi tekintetekből a székhelyén kivül levő járásbiróságra bizhatja. A megbizás bármikor visszavonható. E határozatok ellen perorvoslatnak nincs helye.

A jelen törvénynek a vizsgálóbiróra vonatkozó intézkedései a járásbiróságnak arra a birájára is értendők, aki a vádtanács megbizása alapján eljár.

111. §.

Amennyiben a halasztás az eljárás czélját nem veszélyezteti, a vizsgálóbiró bármely vizsgálati cselekmény tekintetében kétségei eloszlatása végett a vádtanácstól utasitást kérhet.

112. §.

A vizsgálatok menetére a törvényszék vádtanácsa ügyel fel. Utasitásai a vizsgálóbirákra (109., 110 §§.) nézve kötelezők.

Digitized by Google

113. §.

A vádló, a terhelt és a magánfél a vizsgálóbiró minden intézkedése vagy mulasztása ellen a vádtanácsnál szóval vagy irásban panaszt emelhetnek.

A panasz a vizsgálóbirónál, vagy közvetlenül a vádtanácsnál adható be.

A szóbeli panaszról a vizsgálóbiró, illetőleg a vádtanács elnöke, vagy az utóbbinak megbizása folytán törvényszéki albiró, jegyző vagy aljegyző vesz fel jegyzőkönyvet.

A vizsgálóbirónál beadott vagy jegyzőkönyvbe mondott panasz a vádtanácsnak huszonnégy óra alatt bemutatandó.

Ha a terhelt fogva van, panaszáról, valamint arról a kérelméről is, hogy őt panasza felől a vádtanács hallgassa ki, a vizsgálóbiró vagy a kir. ügyész veszi fel a jegyzőkönyvet.

114. §.

A vádtanács a vádló és a vizsgálóbiró meghallgatása, illetőleg nyilatkozatuknak beszerzése, és ha szükségesnek találja, a terheltnek, esetleg a magánfélnek is megidézése és kihallgatása vagy irásbeli nyilatkozatuk bekivánása után a panasz felett haladék nélkül határoz. E határozat ellen felfolyamodásnak nincs helye.

A vizsgálat a vádtanács határozatának meghozásáig is folytatandó.

A vádtanács székhelyén fogva levő terheltnek ama kérelme, hogy panaszának előadhatása végett a vádtanács elé vezessék, meg nem tagadható.

115. §.

A törvényszék vizsgálóbirája köteles a vizsgálatok állásáról és menetéről, a fogva levők ügyeinek és fog-

Digitized by Google

ságuk tartamának kiemelésével, a vádtanácsnak e czélra előre meghatározott ülésében havonként szóval jelentést tenni. Amennyiben az ügy fontosságánál vagy sürgősségénél fogva szükségesnek találja, máskor is tehet jelentést.

A járásbíróságnak a vizsgálatot teljesítő bírája e havi jelentéseket irásban küldi be, és azokat a vádtanácsban ennek egyik tagja adja elő.

A vádtanács bármely tagjának vagy a kir. ügyészség képviselőjének kivánatára a jelentés egész szövege felolvasandó.

116. §.

A vádtanács üléseiből a közönség ki van zárva. A vádtanács rendszerint zárt ülésben tanácskozik, melyen csak tagjai lehetnek jelen.

Még azokban az esetekben is, midőn a vádtanács ülésében hivatalos vagy más egyének meghallgatandók, a vádtanács zárt ülésben hozza határozatát.

A kir. ügyészség a vádtanácsnak a 114. §. értelmében tartott ülésein és, ha a vádtanács meghivja, más ülésein is tartozik jelen lenni; a tanácskozásban azonban nem vehet részt.

A vádtanács előtt tartott tárgyalás alkalmával a vádtanács elnökét a főtárgyalás elnökének, a vádtanácsot pedig a törvényszéknek jogai illetik.

III. A vizsgálat menete.

117. §.

A vizsgálóbiró a vizsgálat folyamában hivatalból, inditvány bevárása nélkül is köteles megtenni mindazokat az intézkedéseket, amelyek a való tényállás megállapitása s a tettes és a részes kinyomozása végett szükségesek (9. §.).

Digitized by Google

Mellőzendő azonban oly részleteknek és mellékes körülményeknek kutatása, melyek a 102. §. keretén kivül esnek.

A nyomozás cselekményei csak hézagos voltuk miatt, kétség vagy homály eloszlatása végett, vagy abban az esetben ismétlendők, ha oly bizonyitékra vonatkoznak, melyről valószinű, hogy a főtárgyaláson nem lesz felvehető.

118. §.

Abban az esetben, midőn a bűncselekmény nyomokat hagyott, a vizsgálóbiró ezeket, ha hiteles módon még meg nem történt volna, szemlével vagy más alkalmas módon haladék nélkül megállapitja. A szökésben levő terheltnek kézrekeritése iránt, valamint a bűncselekmény elkövetésére mutató vagy abból eredő, illetőleg bizonyitékul egyébként szolgálható tárgyaknak megszerzése és birói őrizetbe vétele iránt is sürgősen intézkedik.

Ezután lehetőleg első sorban a terheltet hallgatja ki, a többi bizonyitékot pedig a sértettnek, a tanuknak és a szakértőknek kihallgatásával, továbbá szemle, esetleg szakértői vizsgálat foganatositásával szerzi meg.

119. §.

A felek a vizsgálóbirónál inditványokat tehetnek az egész vizsgálat alatt és bármely vizsgálati cselekmény tekintetében.

120. §.

A kir. ügyészség bármikor kivánhatja a vizsgálati iratoknak hozzá leendő áttételét és ez csak abban az esetben tagadható meg, ha az eljárás fennakadását okozná. A kir. ügyészség és a magánvádló a vizsgálati iratokat bármikor megtekinthetik.

Digitized by Google

A terhelt a vizsgálat menetéről és fejleményeiről kihallgatásakor értesitendő, ha ez a vizsgálat czélját nem veszélyezteti. Kérelmére neki ily értesités, a fennebbi feltétel mellett, más alkalommal is adandó.

121. §.

Minden vizsgálati cselekményről, foganatositásakor vagy közvetlenül teljesitése után, jegyzőkönyv veendő fel. Jegyzőkönyvvezető mindig alkalmazandó. E czélra, rendes jegyzőkönyvvezető hiányában, a vizsgálóbiró külön megesketendő más alkalmas egyént is használhat.

A kihallgatásról szóló jegyzőkönyvbe a kérdések csak annyiban jegyzendők fel, amennyiben ez a feleletek megértéséhez szükséges. A lényeges feleletek tartalma, a használt tájkifejezések értelmének meghatározásával, lehetőleg szó szerint veendő fel. A jegyzőkönyvből ki kell tünni, hogy az eljárásnak lényeges alakiságai miként voltak megtartva.

A jegyzőkönyv a kihallgatott és a közreműködött egyének előtt felolvasandó, illetőleg ha ezek az állam nyelvét nem értenék, a jegyzőkönyv tartalma velük oly nyelven közlendő, melyet értenek. Ennek megtörténtét és a helybenhagyást a jegyzőkönyvbe kell iktatni.

A jegyzőkönyvet, illetőleg ennek minden ivét a kihallgatott és a közreműködött egyének aláirják, esetleg kézjegyükkel látják el. Utóbbi esetben a nevet a jegyzőkönyvvezető irja alá s ennek megtörténtét megjegyzi.

Az aláirás, illetőleg kézjegygyel való ellátás elmaradásának oka megemlitendő.

Digitized by Google

122. §.

A jegyzőkönyvön vakarással semmit sem szabad változtatni.

Ha egyes szavakat ki kell törölni, ennek ugy kell történnie, hogy azok olvashatók maradjanak, s a törlés megtörténtét, valamint egyes szavak közbeszurását a jegyzőkönyv végén meg kell emliteni.

A szükséges kiegészitések a jegyzőkönyv végén veendők fel.

123. §.

A vádtanács, a törvényszék és a felsőbb fokú biróság a vizsgálóbirót, meghallgatása után, a 121. és 122. §-okban foglalt szabályok megszegése miatt száz koronáig terjedhető rendbirsággal büntethetik.

124. §.

A 97. §-ban foglalt rendelkezések, a kir. ügyészség tagjait és a jegyzőkönyvvezetőt kivéve, a vizsgálati eljárás szinhelyén levőkkel szemben is alkalmazhatók.

Azok ellen, kik valamely vizsgálati cselekmény teljesitésénél a vizsgálóbiró intése után is sértő vagy durva magaviseletet tanusitanak, a vizsgálóbiró száz koronáig terjedhető és elzárásra átváltoztatható pénzbüntetést állapithat meg; szükség esetén a rendetlenkedőt működése helyéről is eltávolittathatja.

A fogva levő terhelt ellen ilyen rendetlenkedés miatt fegyelmi büntetés alkalmazandó.

A kir. ügyészség képviselőjének és a jegyzőkönyvvezetőnek hasonló magaviselete miatt illetékes fegyelmi hatóságuknál feljelentés teendő.

A védő, a magánvádlónak vagy a sértettnek ügyvédje, továbbá a szakértő és a birósági tanu ellen rendbüntetés gyanánt száz koronáig terjedhető pénzbirság állapitható meg.

Digitized by Google

A katonai bíróság hatóságának alávetett egyént a vizsgálóbiró rendreutasitja, szükség esetében működése helyéről eltávolittatja és megbüntetése végett a legközelebb levő katonai hatóságot keresi meg.

A vizsgálóbiró e kérdésekben végzéssel határoz és intézkedését a jegyzőkönyvben megemliti.

Ha a vizsgálóbiró a magánvádló ellen állapitott meg pénzbüntetést, vagy ennek vagy a sértettnek képviselője, a védő, vagy valamely szakértő vagy birósági tanu ellen alkalmazott pénzbirságot, erről haladéktalanul jelentést tesz a vádtanácsnak, mely a megállapitott rendbüntetést hivatalból is mellőzheti vagy enyhitheti.

125. §.

A vádló és a védő a terheltnek és a tanuknak kihallgatásánál, a terhelt pedig a tanuk kihallgatásánál rendszerint nem lehetnek jelen.

Mind a vádló, mind a terhelt, mind ennek védője megidézendők oly tanunak vagy szakértőnek kihallgatására, aki a főtárgyaláson előreláthatólag nem jelenhet meg. A felek, valamint képviselőik ez esetben inditványokat tehetnek és a tanuhoz vagy a szakértőhöz, a vizsgálóbiró kérdéseire adott feleletei után, kérdéseket intézhetnek s a feleletekre megjegyzéseket tehetnek.

126. §.

A birói szemle, házkutatás, lefoglalás, iratok átkutatása és a szakértők kihallgatása lehetőleg a felek vagy megbizottjaik jelenlétében foganatositandó.

E czélból a vizsgálóbiró a vádlót, a terheltet és a védőt e cselekmények foganatositásának idejéről és

Digitized by Google

helyéről, a halasztást nem tűrő sürgősség esetét kivéve, mindig előlegesen köteles értesiteni.

Mind a 125. §. második bekezdése, mind a jelen §. esetében az eljárási cselekményekhez a meg nem idézett felek és képviselőik is megjelenhetnek és ugyanazokat a jogokat gyakorolhatják, mintha megidézve voltak volna.

127. §.

A fogva levő terheltet abból a czélból, hogy a 125. és 126. §-okban felsorolt cseleményeknél jelen lehessen, letartóztatása helyéről csak akkor szabad más községbe kisértetni, ha önmaga kivánja, vagy ha ez a szemle foganatositásának sikeréhez okvetetlenül szükséges; joga van azonban azoknál magát megbizottal képviseltetni.

Ha a fogva levő terhelt megbizottat nem választana, részére oly tanu vagy szakértő kihallgatására, aki a főtárgyaláson előreláthatólag nem jelenhet meg, hivatalból rendelendő védő. E védő díját és költségét, ha a terhelt ellen meg nem állapithatók vagy tőle be nem hajthatók, az államkincstár viseli.

A vizsgálóbiró a 125. §. második bekezdésében felsorolt cselekmények foganatositásánál is eltávolittathatja a terheltet mindazokban az esetekben, melyekben alaposan kell tartani attól, hogy jelenlétében valamely tanu nem tesz a valósággal megegyező nyilatkozatot. Köteles azonban az ilyen tanu vallomásának tartalmát a terhelttel haladék nélkül közölni és arra tett észrevételeit jegyzőkönyvbe venni. Azokra a kérdésekre, melyeket a terhelt a tanuhoz intézni kiván, a tanu ujra kihallgatandó.

Digitized by Google

VI. A vizsgálat megszüntetése és befejezése.

128. §.

A vizsgálóbiró köteles a vizsgálatot megszüntetni, ha a vádló a vádat elejti és a vád képviseletét a 42. §-ban meghatározott időben arra jogositott sértett át nem veszi

Egyéb esetekben a vizsgálatot csak a vádtanács vagy az itélő bíróság szüntetheti meg.

A vizsgálat megszüntetéséről a vádló, a magánfél és a terhelt végzéssel értesitendők és az utóbbi, ha fogva van, mihelyt a kir. ügyészség a vádat elejtette, azonnal szabadlábra helyezendő.

129. §.

Ha a vizsgálóbiró a vizsgálatot befejezettnek vagy tovább nem folytathatónak tartja, erről a feleket inditványaik előterjesztése végett értesiti és magánvádlót a 276. §. első bekezdésének rendelkezéseire figyelmezteti. A kir. ügyészségnek szóló értesitéssel az ügy iratai is áttendők.

Az értesités vételétől számitott tizenöt nap alatt a felek a vizsgálat folytatását kérhetik. Ha a vizsgálóbiró ezt az inditványt nem tartja teljesithetőnek, a fölött a vádtanács határoz.

A vádtanács azt a végzését, melylyel a vizsgálatot befejezettnek mondja ki, vagy melylyel a vizsgálat kiegészitését, az eljárás felfüggesztését (265. §.) vagy az ügy áttételét rendeli el, a vádlóval közli. E végzések közül csak az eljárást felfüggesztő, vagy áttételt rendelő végzés ellen van felfolyamodásnak helye.

Digitized by Google

X. FEJEZET.

A terheltnek hatóság elé rendelése és kihallgatása.

I. Idézőlevél és elővezető parancs.

130. §.

A bűnvádi eljárás folyamán eljáró hatóságok a terheltet megjelenése végett rendszerint csak megidézik.

Az idézés zárt idézőlevéllel történik. Ennek tartalmaznia kell: az idéző hatóságnak és a megidézettnek nevét, a kihallgatás helyét, napját és óráját, azt a figyelmeztetést, hogy meg nem jelenés esetében a megidézett elővezetése lesz elrendelve, végre a hivatalos pecsétet és az idéző hatóság eljáró tagjának aláirását.

A vizsgálat vagy a főtárgyalás elrendelése után az idézőlevélben megjelölendő az idézésre alapul szolgáló bűncselekmény és megemlitendő, hogy a megidézett egyént terhelt, illetőleg vádlott gyanánt fogják kihallgatni.

A fegyveres erőnek vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban levő tagja, valamint a rendőrség vagy a pénzügyőrség személyzetéhez tartozó egyén terhelt gyanánt rendszerint illetékes feljebbvaló hatósága utján idézendő meg; de ez utóbbinak egyidejű értesitése mellett közvetlenül is megidézhető, ha feljebbvaló hatósága nincs helyben és a késedelem veszélylyel jár.

Egyéb közszolgálatban állók vagy olyan magánvállalatbeli alkalmazottak, akiknek helyettesitése eltávozásuk esetében a közérdek szempontjából szükséges, feljebbvalójuknak egyidejű értesitése mellett közvetlenül idézendők.

Digitized by Google

131. §.

Elővezető parancsot kell kiadni, ha:

1. az előzetes letartóztatásnak valamely törvényes oka (141. §.) forog fenn;

2. a szabályszerűen megidézett (79, 80. §§.) terhelt nem jelent meg és elmaradását figyelembe vehető okkal ki nem mentette, a hatóság előtt megjelenése pedig továbbra is szükséges. Ha az idézés a 80. §. értelmében történt, elővezető parancs csak az ellen bocsátható ki, aki az ajánlott levél kézhezvételével a megidézésről tudomást szerzett.

Az elővezető parancsot irásban kell kiadni és abban tüzetesen meg kell jelölni az elővezetendő terheltet, a terhére rótt bűncselekményt és az elővezetés elrendelésének okát.

A parancsot el kell látni az elővezetést elrendelő hatóság megjelölésével, hivatalos pecsétjével és aláirásával.

Az elővezető parancs kézbesitője köteles a terheltet, ha szükséges, kényszeritő eszközökkel, esetleg a karhatalom igénybevételével is, az idéző hatóság elé állitani.

A fegyveres erőnek vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja ellen elővezető parancs nem bocsátható ki, hanem elővezettetése végett feljebbvaló hatósága keresendő meg.

II. A terhelt kihallgatása.

132. §.

Mindegyik terheltet külön és élőszóval kell kihallgatni. Megengedhető, hogy a terhelt egyes bonyolult kérdésekre vonatkozó feleletadás előtt irásbeli feljegyzéseket tekinthessen meg.

Digitized by Google

Ha a terhelt kifejezetten kéri, vagy ha a kir. ügyészség, vagy a nyomozást teljesitő rendőri hatóság tagja, illetőleg a vizsgálóbiró szükségesnek találja, a kihallgatás két birósági tanu jelenlétében teljesitendő.

A fegyveres erőnek vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban levő tagja birósági tanu gyanánt nem alkalmazható.

133. §.

Az első kihallgatás kezdetén megkérdezendő a terheltől neve, kora, vallása, szülő- és lakóhelye, honossága, foglalkozása, családi állapota, vagyoni és katonai szolgálati viszonyai, továbbá volt-e már büntetve és ha igen, hol, mikor és mi miatt? Ha a terhelt válaszának valóságához kétség fér, vagy ha egyéb okból szükségesnek mutatkozik: a terheltnek személyi viszonyai más módon is nyomozás tárgyává teendők.

A terhelt azonosságának megállapitása után általában meg kell jelölni előtte a terhére rótt bűncselekményt és meg kell őt kérdezni, hogy védelmére kiván-e valamit előterjeszteni.

Igenlő válasz esetében alkalom adandó a terheltnek arra, hogy a tényálladék tárgyában összefüggő, részletes vallomást tehessen és a javára szolgáló ténykörülményeket előadhassa.

A kérdéseket lehetőleg a tények időrendje szerint és okbeli összefüggésben oly módon kell hozzá intézni, hogy előadásának hézagai pótolva, ellenmondásai felvilágositva legyenek, és hogy minden ellene fenforgó és az eljárás czéljának veszélyeztetése nélkül közölhető terhelő adatról tudomást szerezzen, róla nyilatkozhassék és magát védelmezhesse. Azokat a terhelő adatokat, melyeket az eljárás meghiusitásának veszélye

Digitized by Google

miatt nem közöltek a terhelttel, a veszély megszünte után, mindenesetre azonban a vizsgálat befejezése előtt, közölni kell vele.

Ha a terhelt olyan tényekre vagy bizonyitékokra hivatkozik, amelyek ártatlanságának megállapitására vagy bűnösségének enyhébb szinben való feltüntetésére alkalmasak, azok, hacsak a halogatás czélzata nem nyilvánvaló, sürgősen megállapitandók, illetőleg megszerzendők.

Ha a terhelt olyan bűncselekményt beszél el vagy ismer be, mely miatt eljárás nincs inditva: vallomásának ez a része egész terjedelmében külön jegyzőkönyvbe veendő és a kir. ügyészséggel haladék nélkül közlendő.

134. §.

Ha a terhelt a védelmének előterjesztése végett hozzá intézett kérdésre kijelenti, hogy nem bűnös, de a vádra nézve nem kiván részletesebben nyilatkozni, további kérdések nem intézendők hozzá. Ekkor, valamint abban az esetben is, ha egyáltalán vagy bizonyos kérdésekre nem akar felelni, vagy ha siketnek, némának, tompaelméjűnek vagy elmebetegnek tetteti magát és a hatóság a tettetésről saját észlelete, tanuvallomások vagy szakértők véleménye alapján meggyőződik: arra kell a terheltet figyelmeztetni, hogy viselkedése az eljárás folytatását nem akadályozza, és hogy esetleg a védelem eszközeitől fosztja meg magát.

135. §.

A terhelt vallomásának vagy beismerésének kieszközlése végett nem szabad sem igéretet, biztatást, ámitást, fenyegetést, erőszakot vagy kényszert hasz-

Digitized by Google

nálni, sem a terheltet éjjeli kihallgatással vagy más módon czélzatosan kifárasztani.

Nem szabad a terhelthez határozatlan, homályos, többértelmű, fogásos vagy olyan kérdést intézni, mely a feleletre utmutást tartalmaz, vagy melyben valamely be nem ismert tény beismertnek, vagy be nem bizonyitott tény bebizonyitottnak van véve.

A lehetőségig kerülni kell minden kérdést, mely csak a terhelt feleleteivel megállapitandó ténykörülményt foglal magában. Különösen a részesre, az orgazdára és a bűnpártolóra vonatkozó kérdésekben ezeket csak akkor szabad megnevezni vagy közelebbről megjelölni, ha a terheltet más, megengedett módon nem lehetett megnevezésükre birni. Ezekben az esetekben a kérdést szó szerint kell a jegyzőkönyvbe venni.

A terhelthez nem intézhető kérdés olyan körülményre nézve, melyet hivatalánál vagy közszolgálati viszonyánál fogva titokban tartani köteles; kivéve, ha feljebbvaló hatósága őt e kötelesség alól felmentette.

136. §.

Oly tárgyak azonosságának megállapitása czéljából, melyek a bűncselekménynyel összefüggésben állanak, vagy a terhelt ellenében bizonyitékul szolgálhatnak, a terheltet részletes leirásukra kell feszólitani és azután felismerés végett meg kell őket a terheltnek mutatni, illetőleg, ha a felismerendő tárgyak a biróság elé nem szállithatók, a terheltet hozzájuk kell vezetni.

137. §.

Ha a terheltnek későbbi vallomása a korábbitól eltér, különösen, ha beismerését visszavonja, az eltérés, illetőleg visszavonás okát mindig meg kell tőle kérdezni.

Digitized by Google

138. §.

A terhelt más terhelttel vagy tanuval a nyomozás és a vizsgálat folyamán is szembesithető, ha egymástól lényegesen eltérő vallomást tettek és az ellentmondást nem lehet másképen tisztába hozni, vagy ha alaposan kell tartani attól, hogy a főtárgyaláson a szembesités nem fog megtörténhetni. Egyidejüleg csak két terhelt, illetőleg csak a terhelt és egy tanu szembesithetők.

A terheltnek ama kivánsága, hogy már a nyomozás vagy a vizsgálat alatt terhelt társával vagy valamely tanuval szembesitsék, teljesitendő, ha teljesitése nem okoz nehézséget.

139. §.

A terhelt beismerésének megtörténte után is rendszerint meg kell szerezni a terhelt bűnösségének egyéb bizonyitékait is.

Ha azonban a beismerés teljesen kimeritő és azt az eljárás egyéb adatai is támogatják, a további nyomozás vagy vizsgálat teljesitése a vádló inditványától függ.

140. §.

Ha a kihallgatást foganatositó hatósági közegnek a terhelt részéről használt nyelvben nincs teljes jártassága, előlegesen megesketendő tolmácsot kell alkalmazni.

Ha a terhelt süket, de olvasni tud, a kérdéseket irásban kell hozzá intézni; ha pedig néma, de irástudó, arra szólitandó fel, hogy a feleleteket irásban adja meg, esetleg önmaga irja a jegyzőkönyvbe. Ha a kihallgatás ekkép nem foganatositható, a kérdésnek és a terhelt feleleteinek tolmácsolására oly egyén alkalmazandó, ki magát a terhelttel megértetni tudja.

Digitized by Google

A tolmács gyanánt használt egyén jegyzőkönyvvezetőül alkalmazható.

XI. FEJEZET.

Előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság.

I. Előzetes letartóztatás.

141. §.

Előzetes letartóztatás rendelhető el:

1. tettenkapás esetében, ha a tettenkapott kiléte azonnal meg nem állapitható;

2. ha a terhelt megszökött, vagy avval a czéllal, hogy magát a bűnvádi eljárás elől elvonja, elrejtőzött és utóbb a hatóságnál önként nem jelentkezett; továbbá, ha bizonyiték forog fenn arra nézve, hogy a terhelt a szökésekre előkészületeket tett; végre ha megszökésétől azért, mert állandó tartózkodóhelye vagy rendes keresetforrása nincs, vagy mert ismeretlen és magát igazolni nem tudja, vagy az alkalmazandó büntetésnek előrelátható nagyságánál fogva alaposan lehet tartani;

3. ha bizonyiték forog fenn arra nézve, hogy a terhelt valamely tettestársat, részest, orgazdát, bünpártolót vagy tanut hamis vallomás tételére, vagy a vallomás megtagadására, illetőleg szakértőt hamis véleményadásra birni, vagy a bűncselekmény nyomait megsemmisiteni, megváltoztatni vagy elrejteni törekedett vagy törekszik;

4. ha a terhelt nem magyar honos és alaposan tartani kell attól, hogy szabadlábon hagyása esetében a hatóság ujabb idézésére nem fog megjelenni;

5. ha a terhelt az ellene inditott eljárás alatt ujabb bűntettet vagy vétségeket követett el; vagy ha bizonyiték forog fenn arra, hogy a terhelt a megki-

Digitized by Google

sérlett bűntett vagy vétség végrehajtásával vagy azzal fenyegetőzött, hogy ujabb bűntettet vagy vétséget fog elkövetni.

142. §.

A tettenkapás esetei:

1. ha valaki a tettest vagy a részest a bűncselekményen rajta éri;

2. ha valaki, mint szemtanu, vagy szemtanu által figyelmeztetve, a tettest vagy részest azonnal a bűncselekmény elkövetése után elfogta vagy őrzőbe vette.

A tettenkapottat bárki elfoghatja. Köteles őt azonnal a legközelebb levő járásbirósághoz, vizsgálóbiróhoz, kir. ügyészséghez vagy rendőri hatósághoz kisérni, vagy ha ezt nem teheti, az emlitett hatóságok közül a legközelebb levőnél nyomban jelentést tenni.

A hatóság a tettenkapottat, ha erre törvényes ok fenforog, őrizet alá veszi. Ha az elővezetés nem a kir. ügyészséghez történt, ez utóbbi a tényállásról, valamint a tettenkapás egyéb körülményeiről azonnal, legkésőbb huszonnégy óra alatt értesitendő.

143. §.

Az előzetes letartóztatást rendszerint a vizsgálóbiró, esetleg a vádtanács vagy az itélőbiróság, ha pedig a késedelem veszélylyel jár, a járásbiróság vagy rendőri hatóság (85. §. első bekezdés) irásba foglalt határozatban rendelik el. A határozatban lehetőleg pontosan megjelölendő a terheltnek személye, továbbá megemlitendő a terhére rótt bűncselekmény, a letartóztatás törvényes oka és ama hatóság, mely elé a terhelt állitandó.

A határozat a terheltnek elfogatásakor, esetleg a hatóság elé állitásakor kézbesitendő; irásba foglalása

Digitized by Google

és kézbesitése csak akkor halasztható el, és pedig legfeljebb huszonnégy órára, ha a késedelem veszélyyel jár.

Amennyiben a 108. §-ban megnevezettek letartóztatásának helye van, ennek elrendeléséről a feljebbvaló, illetőleg fegyelmi hatóság azonnal, lehetőleg a foganatositás előtt értesitendő.

Katonai biróság hatóságának alávetett egyén ellen elrendelt előzetes letartóztatás csak feljebbvaló hatósága utján foganatositható.

A fegyveres erőnek vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban levő vagy ideiglenes szolgálat tételére behivott tagjai ellen, e szolgálatuk tartama alatt, a polgári hatóság béke idején csak bűntett miatt, szökés esetében, vagy a 141. §. 3. pontja alapján rendelhet el előzetes letartóztatást.

Valódi mozgósitás esetében, ennek közhirré tételétől a leszerelésig, mozgósitott csapathoz, katonai intézethez vagy hatósághoz tartozó, vagy ilyenhez behivott egyént a polgári hatóság csak akkor tartóztathat le, ha szökésben van, vagy katonai behivó parancsnak nem engedelmeskedett, vagy ha ellene olyan bűntettnek nyomatékos gyanuja forog fenn, melyre a törvény legkisebb büntetésül öt évi fegyházat vagy ennél súlyosabb büntetést rendel.

A kézrekerült katonai szökevény, vagy a fegyveres erőnek az a tagja, aki a katonai behivó parancsnak nem engedelmeskedett, azonnal a legközelebb levő katonai hatóságnak adandó át.

144. §.

Bármely közhatóság, közkivatalnok vagy hatósági közeg letartóztathatja azt, aki ellen hivatalos értesü-

Digitized by Google

lése szerint elfogató parancs (143., 150. §§.) vagy nyomozó levél van kibocsátva.

A letartóztatott a legközelebb levő vizsgálóbiró, járásbiróság, kir. ügyészség vagy rendőri hatóság elé állitandó.

Az átvevő hatóság a letartóztatottat azonnal szabad lábra helyezi, mihelyt meggyőződik, hogy ez nem az az egyén, akinek elfogatása vagy körözése elrendelve van.

Ellenkező esetben intézkedik, hogy a letartóztatottat ama hatóság elé kisérjék, amely az elfogató parancsban vagy nyomozó levélben megjelölve van.

145. §.

A járásbiróság és a rendőri hatóság kötelesek az általuk letartóztatott vagy eléjük állitott egyént azonnal, legkésőbb huszonnégy óra alatt kihallgatni.

A letartóztatott kihallgatása után azonnal szabad lábra helyezendő, ha további fogvatartására nincs törvényes ok.

Ha a letartóztatott egyén oly bűncselekményt követett el, mely a katonai biróság hatásköréhez tartozik, azonnal, legkésőbb negyvennyolcz óra alatt, a legközelebb levő katonai hatóságnak adandó át.

Más esetekben a rendőri hatóság köteles a letartóztatottat a kihallgatás után azonnal, legkésőbb negyvennyolcz óra alatt, amennyiben büntett vagy törvényszék hatáskörébe tartozó vétség látszik fenforogni, a vizsgálóbiróhoz, ha pedig járásbiróság elé utalt bűncselekmény forogna fenn, az illetékes járásbirósághoz kisértetni.

A járásbiróság, amennyiben törvényszék hatásköréhez utalt bűncselekmény tényálladékát látja fenforogni és a kihallgatás után a további fogvatartás szükségesnek mutatkozik, köteles erről huszonnégy óra

Digitized by Google

alatt a vizsgálóbirót értesiteni és elrendelheti, hogy a terhelt a vizsgálóbirónak, illetőleg a vádtanácsnak intézkedéséig egyelőre letartóztatva maradjon.

146. §.

A 145. §. első, második és harmadik bekezdésében foglalt szabályok a vizsgálóbiróra is kötelezők.

A vizsgálóbiró a kihallgatás után haladék nélkül köteles a szabadlábra helyezés vagy az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság elrendelése vagy fentartása, esetleg a katonai hatósághoz való átkisérés iránt intézkedni.

A járásbiróságtól a 145. §. utolsó bekezdése értelmében érkező értesités alapján a vizsgálóbiró azonnal határoz, vagy a 110. §. szerint adható megbizás tárgyában a vádtanács határozatát eszközli. Ez intézkedésekről a járásbiróság legkésőbb három nap alatt értesitendő.

147. §.

Az előzetes letartóztatás rendszerint csak a nyomozás befejezéséig és legfeljebb tizenöt napig tarthat; mindazáltal a vádtanács azt a kir. ügyészségnek indokolt előterjesztésére, — ha szükséges, a felek meghallgatása után — egy izben további tizenöt napra meghosszabbithatja.

A letartóztatott, ha ellene vádirat nincs beadva, s ennek folytán az előzetes letartóztatás nincs meghosszabbitva (267., 268. és 283. §§.), vagy ha ellene a vizsgálati fogságot el nem rendelték, a fentebb megjelölt határidő leteltével azonnal szabadlábra helyezendő.

Digitized by Google

II. Vizsgálati fogság.

148. §.

Vizsgálati fogság rendelhető el ama terhelt ellen, aki kihallgatása után is bűntett vagy vétség nyomatékos gyanuja alatt marad, s ki ellen a 141. §. 2—5. pontjaiban meghatározott egy vagy több tényköriilmény forog fenn.

149. §.

Ha a vád tárgya halállal vagy életfogytig tartó fegyházzal büntetendő cselekmény, a terheltnek szabadlábon hagyását csak a vádtanács engedheti meg. A vizsgálóbiró, ha ilyen bűntett esetében a vizsgálati fogságnak elrendelését mellőzendőnek tartja, a vádtanácsnak indokolt előterjesztést tesz.

Előzetes letartóztatásnak olyan vétség esetében, mely csak felhatalmazásra vagy kivánatra üldözhető, a felhatalmazás megadása vagy a kivánat előterjesztése előtt és a 141. §. 2., 3. és 5. pontjai alapján nincs helye. Előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság olyan vétség esetében, mely a büntető törvények értelmében kizárólag pénzbüntetéssel büntetendő, egyáltalában nem rendelhető el.

Más, csekély súlyú bűncselekmény esetében és különösen akkor, ha valószinű, hogy az előzetes letartóztatás vagy a vizsgálati fogság az előreláthatólag megállapitandó szabadságvesztés-büntetésnél hosszabb ideig tartana, előzetes letartóztatásnak vagy vizsgálati fogságnak csak a 141. §. 5. pontja alapján van helye

150. §.

A vizsgálati fogságot a vizsgálóbiró, esetleg a vádtanács vagy az itélőbiróság rendelheti el. Az elrendelésnek mindig irott határozatban kell történnie.

Digitized by Google

A határozatnak tartalmazni kell a terhelt személyének pontos megjelölését, az elrendelés törvényes okát és az ennek alapjául szolgáló ténykörülményeket.

Ha a fogságba helyezendő nincs jelen, elfogatása és bekisérése iránt is intézkedni kell. Az elfogással megbizott közeg a 131. §. negyedik bekezdése szerint jár el.

A vizsgálati fogságot elrendelő határozat azonnal foganatba veendő, a terheltnek sürgősen kihirdetendő és kivánatára huszonnégy óra alatt kézbesitendő

Katonai bíróság hatóságának alávetett egyének tekintetében a 143. §. 3—7. bekezdéseinek rendelkezései a vizsgálati fogságra nézve is alkalmazandók.

151. §.

A vádtanács köteles az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság elrendelése ellen használt felfolyamodás felett a beérkezéstől számitandó két nap alatt határozni, vagy ha a felek meghallgatását szükségesnek tartja, ugyanez idő alatt erre lehető közel határnapot kitűzni. A járásbiróságnál fogva levő terhelt, meghallgatása végett, csak akkor kisérhető vádtanács elé, ha ennek székhelyén nincs védője.

A kitűzött határnapon minden esetre döntő határozatot kell hozni.

A vádtanács végzése azonnal foganatositandó

Ha a vádtanács végzése ellen felfolyamodás van használva, a kir. itélőtáblához csak azok az iratok, vagy ha ezek az eljárás folytatására nélkülözhetetlenek, hiteles másolataik terjesztendők fel, melyek az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság elrendelése tárgyában való döntéshez szükségesek.

Digitized by Google

III. Az előzetesen letartóztatottak és a vizsgálati foglyok elhelyezése és a velük való bánásmód.

152. §.

Mind az előzetes letartóztatás, mind a vizsgálati fogság a legnagyobb kimélettel veendő foganatba.

Az előzetesen letartóztatott, valamint a vizsgálati fogoly is, lehetőleg mindenkitől elkülönitve, külön helyiségbe zárandó el.

Ha ez nem lehetséges, arra kell ügyelni, hogy férfi letartóztatottak nőkkel, továbbá ugyanannak a bűncselekménynek tettesei és részesei egymással, valamint rovatlan előéletű vagy fiatal egyének rovott előéletű, illetőleg idősebb foglyokkal egy helyiségbe zárva ne legyenek.

Ezeken fölül az elhelyezésnél lehetőleg figyelem fordítandó a foglyok műveltségi fokára, társadalmi állására és a terhükre rótt bűncselekmény minőségére, továbbá az előzetesen letartóztatottaknak és a vizsgálati foglyoknak a jogerősen elitéltektől való elkülönitésére.

153. §.

Különös tekintetre méltó, kivételes esetekben a vádtanács a terhelt kérelmére, a kir. ügyészség és a vizsgálóbiró meghallgatása után, ama feltétel alatt, hogy ezzel a fogvatartás czélja éppen úgy elérhető, megengedheti, hogy a terheltet az előzetes letartóztatásnak, illetőleg a vizsgálati fogságnak egy része, vagy egész tartama alatt lakásán őrizzék. E külön őrizet költségeit a terhelt köteles előlegezni és viselni.

154. §.

Az előzetesen letartóztatott és a vizsgálati fogoly ellenében minden megszoritás vagy kényszer kerülendő

Digitized by Google.

amaz intézkedéseken kívül, melyek megszökésének és az eljárás czélját veszélyeztető összebeszélésnek megakadályozására, továbbá a fogházi rend fentartására szükségesek. A vizsgálóbiró köteles e szabály megtartására felügyelni.

A vizsgálóbiró ellenőrzi a letartóztatottak és a foglyok levelezését, valamint a hozzájuk érkező küldeményeket és engedi meg a náluk tehető látogatásokat. Engedelme, illetőleg ellenőrzése nélkül a fogház személyzetén kívül csak a kir. ügyészség tagjai és a 62. §. harmadik bekezdésében foglalt megszoritással, a védő érintkezhetnek a fogolylyal.

A felsőbb igazságügyi hatósághoz intézett folyamodásnak vagy panasznak elküldését azonban a vizsgálóbiró meg nem tagadhatja.

Azokban az ügyekben, melyekben vizsgálat nincs elrendelve, a kir. ügyész, illetőleg a járásbiróság ellenőrzi az előzetes letartóztatás foganatositását, valamint a megelőző bekezdésekben foglalt szabályok alkalmazásával a foglyok levelezését és a náluk tehető látogatásokat.

155. §.

Az előzetesen letartóztatott és a vizsgálati fogoly azt a kényelmet, amely állásának és vagyoni viszonyainak megfelel, saját költségén megszerezheti. Különösen jogában áll magát saját költségén élelmezni, valamint saját ruháit és ágyneműit használni.

Megfelelő munkát is végezhet, illetőleg rendes foglalatosságát űzheti, ha ez a letartóztatás czéljával és a fogházi renddel és szabályokkal nem ellenkezik.

156. §.

Az előzetes letartóztatás és a vizsgálati fogság foganatba vétele alkalmával a rendőri hatóság és

Digitized by Google

közege a fogolyra csak akkor tehet bilincset, ha ellen
vagy ha megszökésétől alaposan kell tartani,
más módon meg nem akadályozható. A bilincs al
mazásáról azonban kötelesek annak a hatóság
amelynek a letartóztatottat átadják, azonnal jelen
tenni.

A fogházban bilincs az előzetesen letartóztato
csak a kir. ügyésznek, a nyomozást teljesitő ren
hatóságnak (85. §. első bekezdés), a járásbiróság
vagy a vizsgálóbirónak, a vizsgálati fogolyra p
csak a vizsgálóbirónak rendeletéből és csak akkor tel
ha erőszakos vagy rakonczátlan magaviseletet tan
tott, ha öngyilkosságot kisérlett meg, vagy ha a sz
szándékát árulta el.

Ha ez okok valamelyikéből haladéktalan int
dés szükséges, a fogház őrszemélyzetének bármely t
alkalmazhat bilincset, köteles azonban a ezt kir. ügyés
a rendőri fogház felügyeletével megbizott hatósági
nak, illetőleg a vizsgálóbirónak azonnal bejelen
Az utóbbiak tartoznak a megfelelő intézkedést ny
ban megtenni.

IV. Az előzetes letartóztatás és a vizsgálati fogság megszünt

157. §.

Az előzetes letartóztatást és a vizsgálati fogs
azonnal meg kell szüntetni, mihelyt a kir. ügyés
a vádat elejtette, és a nélkül is, mihelyt az elren
oka megszünt.

Az eljáró hatóságoknak és hatósági közegek
kötelessége oda törekedni, hogy az előzetes letart
tás és a vizsgálati fogság lehető rövid ideig tartso

Digitized by Google

158. §.

Ha a törvényszék arra a vádra nézve, amely az előzetes letartóztatás vagy a vizsgálati fogság elrendelésének alapjául szolgált, megszüntető határozatot vagy felmentő ítéletet hozott, ebben a letartóztatottnak azonnal való szabadlábra helyezését is elrendelni köteles Ilyen esetben a megszüntető határozat is mindig kihirdetés utján haladéktalanul közlendő a kir. ügyészséggel.

Ha a kir. ügyészség a határozat vagy ítélet ellen az ügy érdemében és annak a szabadlábra helyezést elrendelő része ellen is azonnal perorvoslatot jelent be, a törvényszék rendkivül nyomós okból, kivételesen elrendelheti, hogy az előzetes letartóztatás vagy vizsgálati fogság a kir. itélőtábla határozatának leérkezéséig fentartva maradjon.

A kir. itélőtábla határozata ellen használt perorvoslatnak a szabadlábra helyezésre nincs felfüggesztő hatálya.

Ha közveszélyes elmebeteg ellen az eljárást megszüntetik vagy felmentő ítéletet hoznak, szabadlábra helyezése helyett őt a legközelebb levő közigazgatási hatósághoz kell kisértetni.

159. §.

A vizsgálóbiró által a 141. §. 2. és 4. pontja alapján elrendelt vizsgálati fogság rendszerint csak három hónapig tarthat E határidőt a vádtanács kivételes esetekben és nyomós ok alapján egy hóval meghosszabbithatja. A meghosszabbitás ismételhető, de mindig tüzetesen indokolandó.

A bűncselekmény nyomai megváltoztatásának, elrejtésének vagy megsemmisitésének veszélye miatt a 141. §. 3. pontja alapján elrendelt vizsgálati fogság

Digitized by Google

csak e nyomok biztositásáig, az összebeszélés veszélye miatt (141. §. 3. pont) elrendelt vizsgálati fogság pedig csak az illető tettes, részes vagy tanu kihallgatásáig, illetőleg a szakértő véleményének előterjesztéséig tarthat, és mindkét esetben rendszerint nem terjedhet egy hónapon túl. Kivételes körülmények mellett és nyomós okból a vádtanács e határidőt legfeljebb egy-egy hónappal két izben meghosszabbithatja. A meghosszabbitott határidő elteltével a 141. §. 3. pontja alapján elrendelt vizsgálati fogság mindenesetre megszüntetendő.

A vádtanács a felek kérelme alapján, a vizsgálóbiró és szükség esetén a felek meghallgatása, esetleg az iratok bekivánása után, a fentebb megjelölt határidők lejárta előtt is köteles határozni a felett, hogy a vizsgálati fogság valamely ügyben fentartandó-e vagy megszüntetendő.

160. §.

A vizsgálóbiró rendszerint megszüntetheti az általa elrendelt vagy határozatával fentartott (98., 146. §§.) előzetes letartóztatást és vizsgálati fogságot.

Mindazáltal, ha elrendelésüket vagy fentartásukat a kir. ügyészség inditványozta és a 147. és 159. §-okban meghatározott leghosszabb tartamuk még le nem járt, illetőleg azt a vádtanács még meghosszabbithatja, a vizsgálóbiró a foglyot csak a kir. ügyészség hozzájárulásával helyezheti szabadlábra. Amennyiben a kir. ügyészség a szabadlábra helyezéshez hozzá nem járul, a vizsgálóbiró haladék nélkül, legfeljebb huszonnégy óra alatt, kikéri a vádtanács határozatát s addig, mig erről nem értesül, a szabadlábra helyezést felfüggeszti.

Halállal vagy életfogytig tartó fegyházzal büntetendő cselekmény esetében a terheltnek szabadlábra helyezését csak a vádtanács rendelheti el.

Digitized by Google

A magánvádló inditványa nem korlátozza a vizsgálóbirót a szabadlábra helyezésben.

161. §.

Ha az előzetesen letartóztatottat vagy a vizsgálati foglyot szabadlábra helyezik, de ellene az eljárást tovább folytatják, a nyomozás alatt a kir. ügyészségnek vagy a rendőrhatóságnak megkeresésére a vizsgálóbiró, a vizsgálat elrendelése után pedig a vizsgálóbiró vagy az eljáró bíróság, kivételes esetekben, nyomós okból meghagyhatja a terheltnek, hogy az eljárás jogerős befejezéséig valamely meghatározott községbe vagy helyre ne menjen, vagy a számára kijelölt tartózkodóhelyről a bíróság engedelme nélkül ne távozzék.

E meghagyás megszegése, valamint az idézőlevél iránti engedetlenség, az előzetes letartóztatásnak, illetőleg a vizsgálati fogságnak ujra való elrendelését vonhatja maga után. Erről a szabadlábra helyezettet fel kell világositani.

A 108. §-ban megnevezetteknek szabadlábra helyezéséről feljebbvaló, illetőleg fegyelmi hatóságuk azonnal értesitendő.

162. §.

A 141. §. 2. vagy 4. pontja alapján előzetes letartóztatásba vagy vizsgálati fogságba helyezendő vagy fogva levő egyént szabad lábon kell hagyni, illetőleg szabadlábra kell helyezni, ha maga, vagy helyette más, megfelelő biztositékot ad és ez, — tekintettel a vád tárgyává tett bűncselekményre és a terheltnek személyes körülményeire, — megszökését valószinűtlenné teszi.

163. §.

A biztositékot készpénzben vagy olyan értékpapirokban kell letenni, melyeket a központáraknál óvadékul elfogadnak.

Digitized by Google

Elfogadható határozott összeg fizetésére szóló és jelzálogilag biztositott, a terhelt vagy harmadik személyek által kiállitott olyan kötelező nyilatkozat is, amely megfelel azoknak a feltételeknek, melyek az árvák pénztárából adható kölcsönre nézve megállapitva vannak.

164. §.

A biztositék az eljáró bíróságnál ajánlandó meg. Elfogadása, neme és összege tárgyában, a kir. ügyészségnek meghallgatása után, az eljárás szakához képest a vádtanács vagy az itélőbiróság határoz.

Ha a biróság szükségesnek tartja, a biztositék összegének meghatározása előtt a sértettet is meghallgathatja.

A kir. ügyészség részéről a biztositék mellett való szabadlábra helyezés elrendelése ellen bejelentett felfolyamodásnak felfüggesztő hatálya van.

Amennyiben a kir. ügyészség csak a biztositék nemére vagy összegére nézve használt felfolyamodást, a törvényszék a terheltnek szabadlábra helyezése vagy fogvatartása iránt határoz.

165. §.

A biztositék mellett szabadlábra helyezett terhelt ismét letartóztatható, ha szökést kisérel meg, ha szabályszerű idézésre a hatóság előtt meg nem jelen és elmaradását elfogadható módon ki nem menti, vagy ha ellene a vizsgálati fogság elrendelésének valamely oka szabadlábon hagyása vagy szabadlábra helyezése után merült fel.

166. §.

A biztositék, ha annak elvesztése még jogerejűleg ki nem mondatott, felszabadul és a letevőnek visszaadandó, ha a terheltet ugyanazon bűncselekmény miatt

Digitized by Google

letartóztatják, ha az előzetes letartóztatást, illetőleg vizsgálati fogságot rendelő határozatot hatályon kivül helyezik, ha az eljárás jogerős megszüntető határozattal vagy felmentő itélettel befejezést nyer, vagy ha az elitélt megkezdte szabadságvesztés-büntetését, vagy csak pénzbüntetésre van itélve, vagy ha büntethetősége megszünt.

167. §.

A biztositékul szolgáló értékre, ha ez még fel nem szabadult (166. §.), a letevő elveszti jogát, illetőleg a jelzálogilag biztositott összeg végrehajtás útján behajthatóvá válik, mihelyt a szabadlábra helyezett terhelt szabályszerű idézésre három nap alatt meg nem jelent és elmaradását elfogadható módon ki nem mentette, vagy ha megszökött.

A terhelt helyett biztositékot adott egyén fentarthatja jogát a biztositékra azzal, hogy a terheltet a bíróság részéről kitűzendő határidő alatt előállitja, vagy a szökésre tett előkészületeiről a bíróságot kellő időben oly módon értesíti, hogy a terhelt még letartóztatható.

A biztositék elvesztése fölött a vádtanács, illetőleg az itélőbiróság (164. §. 1 bek., 538. §. 2. bek.) a vádlónak, az igényét bejelentett sértettnek és terheltnek, illetőleg a biztositékot adott más egyénnek meghallgatása után határoz. E tárgyban hozott végzése jogerőre emelkedése után éppen úgy végrehajtható, mint a végrehajtható közokirat.

168. §.

Az elvesztettnek nyilvánitott biztositék első sorban a sértettnek kártalanitására és a bűnügyi költségeknek fedezésére forditandó, a megmaradt összeg pedig az állampénztár javára esik.

Digitized by Google

E tárgyban a vádtanács határoz. Nem indokolt vagy túlzott követelés esetében a sértett polgári bírósághoz utasitandó. Az államkincstár csak a biztositék fejében befolyt összeg erejéig felelős.

XII. FEJEZET.

Lefoglalás, házkutatás és személymotozás.

I. Lefoglalás.

a) Általános határozatok.

169. §.

Azokat a tárgyakat, melyek a büntető törvények szerint elkobzandók, vagy a bűnvádi eljárásban bizonyitásra felhasználhatók, le kell foglalni és birói őrizet alá venni, vagy megőrzésüket másképen biztositani.

Ha az illető tárgy valakinek birtokában vagy birlalatában van, lefoglalása irott határozatban mondandó ki.

Azok a közszolgálati iratok és egyéb tárgyak, melyek közszolgálati titkot képeznek, vagy melyek nélkül a közszolgálat el nem látható, amennyiben a bűnvádi eljárásban bizonyitásra felhasználhatók, jegyzőkönyvbe veendők és az illető polgári vagy katonai hatóság őrizetében hagyandók.

170. §.

A 169. §. első bekezdésében megjelölt tárgyat a lefoglalásra illetékes hatóságnak, illetőleg közegének felszólitására (189. §. 1. bek.) mindenki köteles kiadni. Ha a birtokos vagy birlaló a kiszolgáltatást megtagadja és a lefoglalandó tárgy házkutatás útján sem szerezhető meg, a birtokos vagy birlaló ezer koronáig terjedhető és elzárásra átváltoztatható pénzbüntetés

Digitized by Google

alkalmazásának terhe mellett felhivandó a tárgynak rövid, záros határidő alatt leendő kiadására.

Ha e határidő eredménytelenül telt le és nem kétséges, hogy a lefoglalandó tárgy a felhivottnak birtokában vagy birlalatában van, a pénzbüntetés alkalmazandó. További vonakodás esetében a birtokos vagy a birlaló letartóztatható. E letartóztatás, ha az eljárás kihágás miatt volt inditva, legfeljebb hat hétig, bűntett vagy vétség esetében pedig legfeljebb hat hónapig tarthat és azonnal megszüntetendő, mihelyt a birtokos vagy a birlaló a kivánt tárgyat kiadja, vagy lefoglalását lehetővé teszi, vagy annak lefoglalása más úton sikerül.

A terhelt és a tanuságtétel kötelessége alól mentes egyén ellen e büntetés nem alkalmazható.

Ha valamely lefoglalandó tárgynak kiadására a fegyveres erőnek vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja volt felhíva és a felhivás eredménytelen maradt, a megfelelő kényszeritő eszközök alkalmazása végett a felhivott egyén feljebbvalója keresendő meg, aki a vonakodót a lefoglalandó tárgynak kiadására szoritja.

b) Levelek, táviratok és egyéb küldemények lefoglalása

171. §.

Ha a terhelt valamely bűntett vagy nem csupán pénzbüntetéssel büntetendő vétség miatt vizsgálat alatt áll, vagy le van tartóztatva, vagy ha ellene ily bűncselekmény miatt az elővezetés, elfogatás vagy a főtárgyalás el van rendelve és oly körülmények forognak fenn, melyekből alaposan következtethető, hogy a hozzá intézett vagy tőle származó levelek, táviratok

Digitized by Google

és egyéb küldemények ellene vagy terhelt-társa ellen bizonyitékul szolgálhatnak, azok lefoglalhatók és a posta- és táviró-hivatalok, valamint egyéb szállitó vagy fuvarozó intézetek kötelesek azokat kiadni.

A fentebb emlitett körülmények fenforgása esetében a felsorolt hivataloknál és intézeteknél lefoglalhatók azok a levelek, táviratok és egyéb küldemények, melyekre nézve nyomatékos adatok mutatnak arra, hogy azok a terhelthez vannak intézve vagy tőle származnak, vagy hogy valódi rendeltetésük leplezése, illetőleg a lefoglalás meghiusitása végett hamisan vannak czímezve.

172. §.

A terhelt és a 205. §. 1. pontjában felsorolt hozzátartozói, végre az utóbbiak közt váltott levelek és egyéb irásbeli közlemények a hozzátartozóknál beleegyezésük nélkül csak az esetben foglalhatók le, illetőleg vizsgálhatók át, ha ezeket a részesség, az orgazdaság vagy a bűnpártolás nyomatékos gyanuja terheli.

A terhelt és védője közt váltott levelek és egyéb irásbeli közlemények a védőnél, — ha ez utóbbi már nem is jár el a terhelt érdekében, — belegyezése nélkül csak az esetben foglalhatók le, illetőleg vizsgálhatók át, ha a védő ellen részesség, orgazdaság vagy bűnpártolás miatt vizsgálat van elrendelve.

II. Házkutatás és személymotozás.

173. §.

Büntett vagy nem csupán pénzbüntetéssel büntetendő vétség gyanujával terheltnek háza, lakása, valamint az általa birt, illetőleg használt más helyiségek és

Digitized by Google

a bennük talált tárgyak átkutathatók, ha alaposan vélelmezhető, hogy ez a tettes vagy részes kézrekerítésére vagy bizonyiték felfedezésére vezet.

174. §.

Másoknak háza, lakása vagy egyéb helyiségei is átkutathatók, ha a bűncselekményt ott követték el, ha a terhelt üldözés közben oda menekült vagy ott fogták el, ha igen nyomatékos tények valószinüvé teszik, hogy ott a tettes, vagy a részes, vagy a bizonyitékul szolgálható tárgy megtalálható, vagy ha a ház, lakás, illetőleg egyéb helyiség birlalója rendőri felügyelet alatt áll.

175. §.

Korcsmák, csárdák, kéjházak és azok a nyilvános vagy a közönségnek nyitva álló helyiségek, melyekben tiltott szerencsejátékot űznek, vagy amelyek bűntettesek rendszerinti rejtekhelyéül szolgálnak, kihágás esetében is birói határozat nélkül, bármikor átkutathatók.

176. §.

Átvizsgálhatók azon az egyénen levő ruhák és egyéb tárgyak, akit bűntett vagy fogház-bűntetéssel büntetendő vétség nyomatékos gyanuja terhel, vagy aki a hatóság előtt szokásos bűntetteskép ismeretes.

Személymotozás foganatositható az ellen is, aki nagy valószinüség szerint valamely bizonyitékul szolgáló tárgyat rejt magánál.

Mindazáltal a terheltnek hozzátartozói (205. §. 1. pontja) ellen személymotozás ez alapon csak akkor foganatositható, ha őket részesség, orgazdaság vagy bűnpártolás nyomatékos gyanuja terheli.

A védő ellen akkor is, ha már nem jár el a ter-

Digitized by Google

helt képviseletében, személymotozás csak a második bekezdésben megjelölt alapon és csak akkor foganatositható, ha ellene részesség, orgazdaság vagy bűnpártolás miatt vizsgálat van elrendelve.

III. A lefoglalás, a házkutatás és a személymotozas elrendelése.

177. §.

A lefoglalás a 169. §. második bekezdése esetében, a házkutatás és a személymotozás pedig mindig, irásba foglalt határozattal rendelendő el.

Az elrendelésre rendszerint a vizsgálóbiró, ha azonban a késedelem veszélylyel jár, a járásbiróság és, a 171. és 172. § ok eseteinek kivételével, a nyomozást teljesitő rendőri hatóság is jogosult.

A járásbiróság és a vizsgálóbiró intézkedései ellen a vádtanácsnál, a rendőri hatóság intézkedése ellen pedig az ügyben illetékes elsőfokú biróságnál tehető előterjesztés.

178. §.

A 171. §-ban megjelölt tárgynak lefoglalását a vizsgálóbiró vagy a járásbiróság az illető posta-, táviró- vagy távbeszélő-hivatalhoz, szállitó vagy fuvarozó intézethez czímzett s a lefoglalandó küldemény tüzetes megjelölését tartalmazó irott határozatban, személyes megjelenés esetében pedig, jegyzőkönyv felvétele mellett, szóval rendelheti el. Utóbbi esetben a jegyzőkönyvnek egyik példánya az illető posta-, táviró- vagy távbeszélő-hivatalnál, szállitó vagy fuvarozó intézetnél marad.

A lefoglalás távirat vagy távbeszélő útján is elrendelhető, ekkor azonban az alakszerű határozat utólag nyomban megküldendő.

Digitized by Google

A lefoglalást, halaszthatatlan szükség esetében, az első és második bekezdésben meghatározott módon, a kir. ügyészség is elrendelheti, mely esetben az említett hivatalok és intézetek kötelesek a lefoglalt küldeményt a határozatról szerzett értesülésüktől számitott három napig visszatartani. Ha a kir. ügyészség részéről haladéktalanul értesitendő vizsgálóbiró ez idő alatt a lefoglalást fenn nem tartja és e tárgyban hozott határozatát az illető intézettel nem közli, a lefoglalás hatályát veszti és a lefoglalt tárgyak a czímzettnek kiadandók, illetőleg rendeltetésük helyére küldendők.

179. §.

Ha az ügy elintézéséhez olyan tárgynak megtekintése szükséges, amely valamely közhatóságnak vagy hatósági közegnek őrizete alatt van, vagy ha a bíróságnak hivatalos okiratra van szüksége, az illető hatóságot a szükséges tárgy vagy okirat áttétele, illetőleg kiszolgáltatása iránt meg kell keresni.

Ha a hatóság vagy annak közege a megkeresés teljesitését megtagadja, az igazságügyi ministerhez jelentés teendő.

IV. A lefoglalás, a házkutatás és a személymotozás foganatositása.

180. §.

A vizsgálóbiró vagy a járásbiróság az általuk elrendelt lefoglalást, házkutatást vagy személymotozást rendszerint maguk foganatositják, de szükség esetében a rendőri hatóságokkal és közegekkel is foganatosittathatják.

Házkutatást az elrendelésére jogositott hatóság határozata nélkül a rendőri közeg csak tettenkapás és a 175. §. esetében, továbbá akkor teljesithet, ha

Digitized by Google

megszökött fogoly kézrekeritése végett szükséges, ha segélykiáltásra jelent meg, ha a házzal vagy a helyiséggel rendelkező kivánja, ha az utóbbi rendőri felügyelet alatt áll, vagy a hatóság előtt mint szokásos bűntettes ismeretes, vagy elővezettetése, illetőleg letartóztatása el van rendelve.

181. §.

A lefoglalás és a házkutatás rendszerint annak, aki ellen e cselekmények elrendelve vannak, vagy megbizottjának jelenlétében foganatositandók.

Foganatositásuknál, valamint a személymotozás foganatositásánál is, legalább két tanunak mindig jelen kell lenni. A 132. §. harmadik bekezdésének rendelkezése ez esetben is alkalmazandó.

Ha az, aki ellen a lefoglalás vagy a házkutatás foganatositandó, távol van és megbizottja nincs jelen, teljes korú családtagjai vagy szomszédjai közül képviselő rendelendő ki. A kirendelt képviselő e cselekmények foganatositásánál mindazokat a jogokat gyakorolhatja, melyek azt illetik, aki ellen e cselekmények el vannak rendelve.

182. §.

A lefoglalás, házkutatás és személymotozás foganatositása előtt az ezt elrendelő határozat annak, ki ellen e cselekmények elrendelve vannak, esetleg megbizottjának, illetőleg a részére kirendelt képviselőnek kihirdetendő és kivánatukra nekik, a lefoglalt tárgyak jegyzékének másolatával együtt, három nap alatt hiteles kiadványban kézbesitendő.

183. §.

A lefoglalt tárgyak a lefoglalásról felvett jegyzőkönyvben, tüzetesen leirva, felsorolandók, azután

Digitized by Google

amennyire minőségük engedi, külön boritékba vagy megfelelő tartóba teendők, s hivatalos pecséttel és lehetőleg a lefoglalást szenvedettnek, illetőleg megbizottjának vagy a részére kirendelt képviselőnek pecsétjével is lezárandók!

A lefoglaló hatósági közeg azokat rendszerint magával viszi, esetleg megőrzésükről másként intézkedik.

A tartó felbontása a terheltnek vagy megbizottjának, vagy a részére kirendelt más képviselőnek jelenlétében történik.

184. §.

Iratok lefoglalásánál gondoskodni kell arról, hogy tartalmukról — az erre törvény szerint jogositottakon kivül — más ne szerezzen tudomást.

Ha az iratok birtokosa vagy ennek megbizottja, illetőleg a részére kirendelt képviselő átvizsgálásukat vagy elolvasásukat nem akarja megengedni, az iratokat lepecsételve őrizet alá kell venni és a vádtanács határozatát azonnal kikérni arra nézve, hogy átvizsgálandók vagy visszaadandók-e?

185. §.

A posta- vagy táviróhivatalban, továbbá a szállitó és fuvarozó intézeteknél lefoglalt leveleket, táviratokat és egyéb küldeményeket csak a vizsgálóbiró veheti át, vagy helyette a bíróságnak vagy a kir. ügyészségnek az a tagja, akit a vizsgálóbiró vagy az eljáró bíróság az iránt megkeresett.

Az átvételről az átvett küldemény tüzetes megjelölésével jegyzőkönyv veendő fel.

Amennyiben az eljárás czélja megengedi, az átvétel után a terhelt, a feladó, a czímzett és a többi érdekeltek, vagy ha ezek távol vannak, megbizottjuk vagy hozzátartozójuk a lefoglalásról nyomban értesitendők.

Digitized by Google

186. §.

A 171. §. alapján lefoglalt levelet, táviratot vagy egyéb küldeményt, ha felbontásuk szükségtelennek mutatkozik, felbontatlanul azonnal rendeltetésük helyére kell küldeni, illetőleg továbbitásukat meg kell engedni.

A felbontásra csak a vizsgálóbiró vagy az eljáró bíróság jogositott.

Az ugyanabban a községben lakó czímzett vagy feladó a felbontásra lehetőleg megidézendő és előlegesen kihallgatandó.

A felbontás mindig két tanu jelenlétében és lehetőleg a pecsétek megsértése nélkül történjék.

Megtörténte és a tartalom átvizsgálása után köteles a biró ama küldeményeket, amelyeknek tartalma az eljárásra nézve közömbös, kézbesités végett azonnal visszaadni és a megtartottaknak is ama részeit, melyeknek közlését az eljárás czélja megengedi, másolatban a czímzettnek, vagy ha távol van, legközelebbi hozzátartozójának, esetleg megbizottjának kézbesittetni.

A felbontásról jegyzőkönyv veendő fel.

187. §.

További eljáráshoz nem szükséges tárgyak, amennyiben más nem tart reájuk igényt, visszaadandók annak, akinek birtokából lefoglaltattak, illetőleg az átvételre jogositott egyén elvitelükre, záros határidő kitűzése mellett, végzéssel, vagy ha tartózkodóhelye ismeretlen, hirdetmény utján felszólitandó. Ha a záros határidő alatt a jogosult a visszaadandó tárgyat nem viszi el, ez birói árverésen eladható és befolyt vételára letétileg kezelendő.

A romlás veszélyének kitett, vagy csak költség mellett fentartható tárgyak szükség esetében azonnal

Digitized by Google

eladhatók, de árúknak letétbe helyezéséről az átvételre jogositott haladék nélkül értesitendő.

A visszaadás tárgyában a vizsgálóbiró, esetleg a vádtanács vagy az itélőbiróság, a tulajdon iránti igények felett a itélőbiróság határoz.

A vizsgálóbiró végzése ellen közbetett felfolyamodásnak felfüggesztő hatálya van.

Olyan igények, melyek rövid uton meg nem állapithatók, a polgári birósághoz utasitandók. Ennek határozatáig a lefoglalt tárgyak birói őrizet alatt maradnak.

188. §.

A házkutatás rendszerint csak reggeli hat órától esti kilencz óráig foganatositható. A megkezdett házkutatás folytatását az éj beállta nem akadályozza.

A 180 §. második bekezdésében felsorolt esetekben a házkutatás éjjel is megkezdhető és foganatositható.

189. §.

Mind a házkutatást, mind a személymotozást a legnagyobb kimélettel kell foganatositani. Rendszerint csak akkor teljesithetők, ha azt, aki ellen elrendelve vannak, a keresett tárgy előmutatására, illetőleg a keresett egyén hollétének tudatására a kutatást vagy a motozást megelőző kihallgatás folyamán eredménytelenül szólitották fel. Mellőzhető az előleges kihallgatás, ha az illető a hatóság előtt szokásos büntettesként ismeretes, ha a késedelem veszélylyel jár, vagy ha a közönség számára nyitva álló helyiség kutatandó át.

Nőknek megmotozására és az eljárásnál tanuképen való közreműködésre csak nők alkalmazhatók.

Helyiségek vagy készülékek feltörését vagy zárak

Digitized by Google

felnyitását csak akkor szabad elrendelni, ha sem a velük rendelkező, sem megbizottja nincs jelen, vagy ezek a felnyitást megtagadták. Ha a feltörés vagy felnyitás a tulajdonosnak vagy megbizottjának távolléte miatt történt, az illető helyiség vagy tárgy a kutatás megtörténte után ismét elzárandó és az okozott kár a bűnügyi átalányból megtéritendő.

190. §.

Ha lefoglalás, házkutatás vagy személymotozás alkalmával oly tárgy kerül kézre, mely az eljárásnak alapjául szolgáló bűncselekménynyel összefüggésben nem áll, de más, hivatalból üldözendő bűncselekményre mutat, az külön jegyzőkönyv felvételével szintén lefoglalandó és megfelelő értesités mellett a kir. ügyészséghez azonnal átteendő. Ha a kir. ügyészség a bűnvádi eljárás megindítását nyolcz nap alatt nem indítványozza, a lefoglalt tárgyat haladék nélkül vissza kell adni.

Ha a lefoglalás, házkutatás vagy személymotozás alkalmával gyanus tárgyat vagy egyént nem találtak: erről a terheltnek vagy annak, kinél a házkutatás foganatositva volt, kivánságukra bizonyitvány adandó.

191. §.

Az eljáró hatóság tagja vagy közegei, valamint a birósági tanuk a lefoglalás, házkutatás vagy személymotozás alkalmával szerzett tudomást csak az eljárás czéljaira használhatják fel, illetőleg közölhetik. Egyéb tekintetben az reájuk nézve hivatali titok.

Digitized by Google

XIII. FEJEZET.

A tanuk.

I. A tanuk idézése és a tanuzás kötelessége.

192. §.

Tanuk gyanánt, amennyiben kihallgatásuk szükségesnek mutatkozik, megidézendők mindazok, akikről fel lehet tenni, hogy a bűncselekményről és a bűnvádi eljárásra nézve fontossággal biró ténykörülményekről közvetlen észleleten alapuló tudomásuk van.

Mindenki, akit tanukép megidéznek, amennyiben a törvény kivételt nem tesz, köteles megjelenni és tudomása szerint tanuságot tenni.

193. §.

Az idézés rendszerint az ügy megjelölése nélkül idézőlevéllel történik, melyben a megidézettet és foglalkozását, a megjelenés helyét és idejét, végre azt, hogy a megidézett tanukép lesz kihallgatandó, meg kell jelölni és ki kell fejezni, hogy ki nem mentett elmaradás esetében elővezetés és pénzbüntetés jön alkalmazásba (194. §.).

194. §.

A tanu, aki kellő megidézés daczára meg nem jelent, vagy a kihallgatás helyéről engedelem nélkül eltávozott, elővezettethető és az okozott költség megtérítésére kötelezendő, továbbá hatszáz koronáig terjedhető és elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetendő. Ismételt meg nem jelenés esetében e büntetés ugyanabban az ügyben is újból megállapitható.

E büntetés nem alkalmazható, illetőleg a tanu a büntetés alól felmentendő, ha a tanu elmaradását vagy távozását alapos okkal kimenti.

Digitized by Google

A tanu megbüntetését kimondó, valamint a mentséget elvető végzés ellen használt felfolyamodásnak felfüggesztő hatálya van.

195. §.

Ha a kellőleg megidézett tanu megjelent ugyan, de a vallomástételt vagy az eskü letételét, illetőleg a vallomás megerősitését (217., 219. §§.), a következményekre való figyelmeztetés daczára, törvényes ok nélkül megtagadta: az okozott költség megfizetésére kötelezendő és ezer koronáig terjedhető, elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetendő.

Amennyiben a büntetés kimondása eredménytelen maradt, a tanu letartóztatható és az eljárás befejezéséig, illetőleg mindaddig, mig a vallomásnak felesleges volta ki nem derül, fogva tartható. E fogvatartás azonban, ha az eljárás kihágás miatt foly, hat héten túl, bűntett vagy vétség esetében pedig hat hónapon túl semmi esetre sem terjedhet.

A fogvatartás azonnal megszüntetendő, amint a tanu vallomást tett, illetőleg az esküt letette, vagy (219. §.) vallomását megerősitette.

196. §.

A 194. és 195. §-okban meghatározott pénzbüntetés és fogvatartás alkalmazását a nyomozás és a vizsgálat folyamán csak a vizsgálóbiró vagy járásbiróság, esetleg a megkeresett biró rendelheti el, az eljárásnak későbbi szakában pedig az itélő biró is elrendelheti.

197. §.

A fegyveres erőnek és a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagjai, valamint a rendőrséghez és a

Digitized by Google

pénzügyőrséghez tartozó egyének tanukul rendszerint feljebbvaló hatóságuk utján idézendők meg; de ez utóbbinak egyidejű értesitése mellett közvetlenül is megidézhetők, ha feljebbvaló hatóságuk nincs helyben és a késedelem veszélylyel jár.

198. §.

Ha a tanukép megidézendő egyén olyan közszolgálatban áll, vagy olyan magánvállalatnál van alkalmazva, melynél eltávozása esetében helyettesitése a közérdek szempontjából szükséges, megidézéséről feljebbvalója egyidejűleg értesitendő.

199. §.

Amennyiben a katonai bíróság hatóságának alávetett egyén az idézésre meg nem jelent, vagy ha megjelent, illetőleg ha tanukép előállitották, a kihallgatás helyéről engedelem nélkül eltávozott, a vallomástételt, vagy az eskü letételét, illetőleg a vallomás megerősitését megtagadta: a bíróság a megfelelő kényszeritő eszközök alkalmazása és az okozott költségnek (194., 195. §§.) tőle leendő behajtása végett az engedetlen tanu feljebbvalójához fordul, aki a vonakodót a törvény megtartására is szoritja.

200. §.

Azoknak kihallgatására nézve, akiket területenkivüliség vagy személyes mentesség (31. §.) illet, a nemzetközi jog elvei, illetőleg a fennálló államszerződésekben foglalt szabályok és a fennálló gyakorlat irányadók.

201. §.

Lakásukon hallgatandók ki:

1. az uralkodóház tagjai,

Digitized by Google

2. azok, kik aggkoruk, hosszabb időre terjedő betegségük vagy testi fogyatkozásuk miatt az idézésre meg nem jelenhetnek.

Az uralkodóház tagjait Budapesten a kir. Curia elnöke, a kir. itélőtáblák vidéki székhelyén a kir. itélőtábla elnöke, a magyar állam egyéb területén pedig ama törvényszék elnöke hallgatja ki, amelynek területéhez tartozó helyen az uralkodóháznak kihallgatandó tagja lakik vagy tartózkodik.

202. §.

A tanukat a vizsgálat folyamában rendszerint a vizsgálóbiró hallgatja ki, de ha ez nehézséggel járna, a kihallgatás tárgyában a 109. §. második bekezdésében előirt szabályok értelmében, a külön kérdések megjelölése mellett, megkereséssel is intézkedhetik.

A törvényszék területén kivül lakó tanu, kivéve, ha közvetlen kihallgatása a vizsgálat érdekében szükségesnek mutatkozik, mindig megkeresés utján hallgatandó ki.

A megkeresett bíróságnak kötelessége a kihallgatást, a fejleményekhez képest, a kérdésekben nem érintett, de az ügyre jelentőséggel biró körülményekre is kiterjeszteni, valamint a megkeresésben nem foglalt, de a kihallgatáskor szükségesnek mutatkozó egyéb kérdéseket is tenni.

A horvát-szlavonországi, valamint a külföldi bíróságok erre a megkeresésben külön felkérendők.

A fegyveres erő vagy a csendőrség tényleges szolgálatban álló tagjának kihallgatása végett az illetékes katonai bíróság is megkereshető.

203. §.

Ha a tanu Horvát-Szlavonországban, vagy az osztrák-magyar monarchia másik államában tartózkodik,

Digitized by Google

kihallgatása végett az ott illetékes bíróság keresendő meg; ha pedig az osztrák-magyar monarchián kivül tartózkodik, a kihallgatása végett szükséges megkeresésre nézve a fennálló jogszabályok irányadók.

Amennyiben ily tanunak megjelenése a magyar bíróság előtt szükséges, ennek kieszközlése végett az igazságügyi ministerhez kell jelentést tenni.

II. A tanuságtétel akadályai.

204. §.

Tanuk gyanánt a vallomás semmiségének terhe mellett ki nem hallgathatók:

1. a lelkész arra nézve, amit vele a gyónásban vagy egyébként a titoktartás egyházi kötelessége alatt közöltek;

2. a védő arra nézve, amit a terhelt vele, mint védőjével tudatott;

3. a közszolgálatban levő vagy abból kilépett egyén, ha a tanuságtétellel megsértené a hivatali vagy szolgálati titoktartás kötelességét és e kötelesség alól őt az illetékes feljebbvaló hatóság fel nem mentette.

A ministerekre, a horvát bánra és a legfőbb államszámszékek elnökeire nézve a felmentést a király adja.

Az ügyben eljáró bíróság az illetékes feljebbvaló hatóságot a felmentés megadása végett hivatalból keresi meg.

A felmentés csak akkor tagadható meg, ha megadása közérdekbe ütközik.

III. Mentesség a tanuságtétel kötelessége alól.

205. §.

A tanuzás kötelessége alól mentesek, és ha vallani hajlandók is, az eskü letételére nem kötelezhetők:

Digitized by Google

1. a terhelt fel- vagy lemenő ágbeli rokona vagy sógora, unokatestvére vagy ennél közelebbi oldalrokona, házastársa vagy jegyese, házastársának testvére, testvérének házastársa, örökbefogadó vagy nevelőszülője, örökbefogadott vagy nevelt gyermeke, gyámja, gondnoka, gyámoltja vagy gondnokoltja, még pedig a házastársi vagy sógorsági viszonyban levőkre nézve tekintet nélkül arra, hogy fennáll-e még az a házasság, melyen ez a viszony alapszik;

2. az ügyvéd, a közjegyző, az orvos, a sebész, a gyógyszerész, a szülésznő és segédjük arra nézve, amit valaki a hivatásukkal járó bizalomnál fogva titoktartás kötelességével bizott reájuk, hacsak a megbízó őket a titoktartás alól fel nem mentette.

206. §.

A 205. §-ban felsorolt egyének kihallgatásuk, vagy amikor a kérdéses viszony kiderül, figyelmeztetendők, hogy nem kötelesek tanuságot tenni. Erre tett nyilatkozatuk jegyzőkönyvbe veendő. Az ilyen tanu a kihallgatás során is kijelentheti, hogy nem kiván vallani.

Ha az imént emlitett figyelmeztetés elmaradt, illetőleg a tanu kifejezetten le nem mond a mentesség jogáról, vagy a figyelmeztetés és a lemondás a jegyzőkönyvbe felvéve nincs, a vallomás semmis.

207. §.

Ha a tanu több terhelttárs közül csak egyhez vagy egyesekhez áll a 205 §. 1. pontja alatt megjelölt viszonyban: a tanuságtevést a többiekre nézve csak akkor tagadhatja meg, ha a vallomás el nem különithető.

Digitized by Google

208. §.

A tanu nem kötelezhető vallomásra vagy valamely kérdés tárgyában feleletre, ha abból reá vagy hozzátartozójára (205. §. 1. pontja) jelentékeny kár vagy szégyen hárulna.

209. §.

A tanuságtétel megtagadásának oka szükség esetében valószinűvé teendő.

A valószinűvé tétel eskü által is történhetik.

IV. A kihallgatás.

210. §.

A kihallgatás egyenkint történik. Ha ugyanabban az ügyben több tanu hallgatandó ki, egyik sem lehet jelen a másiknak kihallgatásánál.

A kihallgatás megkezdése előtt figyelmeztetendő a tanu, hogy köteles legjobb tudomása és lelkiismerete szerint a tiszta és teljes valóságot vallani és hogy vallomását esetleg esküvel kell megerősitenie. A tanu arra is figyelmeztetendő, hogy ha valótlanul vallana, a büntető törvényekbe ütköző cselekményt követne el.

Ezután megkérdezendő a tanutól neve, kora, szülő- és lakóhelye, családi állapota, vallása, foglalkozása, a terhelthez, valamint az ügyben egyébként érdekeltekhez való viszonya, továbbá az is, hogy az eljárás tárgyául szolgáló bűncselekmény következtében nem szenvedett-e kárt.

211. §.

Az általános kérdések után a tanunak alkalom adandó arra, hogy mindazt, amit az ügyről tud, összefüggőleg elmondhassa. A további kérdésekkel arra kell

Digitized by Google

törekedni, hogy a mutatkozó hézagok pótolva s a bizonyitás tárgyát tevő körülmények, és különösen a tanu tudomásának alapja felderitve legyenek. Olyan körülmény felemlitése, melyet még csak a tanu feleletével kellene megállapitani, lehetőleg kerülendő.

Ha a 125. §. második bekezdése esetében a kihallgatást teljesitő közeg azt befejezettnek találja, a közreműködésre jogositott felek, illetőleg képviselőik pótkérdések feltevését inditványozhatják.

Az inditványban megjelölt kérdéseknek a tanuhoz való intézése csak akkor tagadható meg, ha a törvénybe ütköznek, vagy ha kétségtelen, hogy mind a vád, mind a védelem szempontjából jelentéktelen körülményre vonatkoznak.

212. §.

A tanu élőszóval köteles feleletet adni A kihallgatást teljesitő közeg megengedheti, hogy a tanu, ha ez emlékező tehetségének támogatására szükséges, a feleletadás előtt irásbeli feljegyzéseket tekinthessen meg.

213. §.

Ha a vallomással valamely személy vagy tárgy azonossága állapitandó meg, a tanu ezeknek leirására szólitandó fel; a személy vagy tárgy csak ezután mutatandó meg neki.

Nyomot hagyó körülményre vonatkozó kihallgatás esetén a tanu arra a helyre vezethető, ahol a nyomok vannak vagy voltak.

214. §.

Szembesitésnek rendszerint csak a főtárgyaláson van helye.

Ha azonban a terhelt és a tanu, vagy a tanuk egy-

Digitized by Google

más között eltérőleg vallanak s az ellenmondás másként nem hozható tisztába, vagy ha alaposan lehet attól tartani, hogy a szembesités a főtárgyaláson nem történhetik meg: a terhelt és a tanu vagy a tanuk a nyomozás vagy a vizsgálat alatt is szembesithetők egymással.

Kettőnél több egyén egyidejűleg és egynél több körülményre nézve egyszerre nem szembesithető egymással.

A 205. §. 1. pontjában emlitett hozzátartozók, még ha önként tettek is tanuságot, a terhelttel nem szembesithetők, hacsak ez maga nem kivánná.

215. §.

A kihallgatás akként vezetendő, hogy a tanu mindarra, amire nézve vallomása szükséges, egyszerre legyen kihallgatva.

Az e szabály ellen feltünően vétő vizsgálóbirót, meghallgatása után, a vádtanács vagy az itélőbiróság száz koronáig terjedhető rendbirsággal büntetheti s a tanu kivánságára az okozott időveszteségért és munkamulasztásért kárpótlásban is elmarasztalhatja.

216. §.

A tanuk kihallgatásánál a 140. §-ban foglalt szabályok megfelelően alkalmazandók.

V. A tanuk vallomásának megerősitése.

217. §.

A tanuk kihallgatásuk után rendszerint csak a főtárgyaláson egyenkint, és ugyanabban az ügyben csak egyszer esketendők meg.

A már megesketett tanu későbbi vallomását a le-

Digitized by Google

tett esküre való hivatkozással erősiti meg, s ez az eskü hatályával bir.

Az eskü letétele előtt a tanu az eskü fontosságára és a hamis tanuzás következményeire figyelmeztetendő

Az eskü ezekkel a szavakkal kezdődik:

»Esküszöm a mindentudó és mindenható Istenre«

és e szavakkal végződik:

»Isten engem úgy segéljen«.

Az eskü arra teendő le, hogy a tanu legjobb tudomása és lelkiismerete szerint a valót, és csakis a valót mondotta el s hogy ebből mit sem hallgatott el.

218. §.

A tanu az esküt rendszerint élő szóval, az előolvasott esküminta utánmondásával teszi le és ez alatt jobb kezét szivén tartja.

A némák és a siketnémák, ha irni és olvasni tudnak, az esküt szövegének aláirásával teszik le, a siket tanuk pedig a velük közlött esküszöveget felolvassák.

Ha pedig a siketek, a némák és a siketnémák irni és olvasni nem tudnak, előlegesen megesketett tolmács közreműködésével, jelbeszéddel esküsznek.

219. §.

Aki azt állitja, hogy az eskü vallási meggyőződésével ellenkezik, az eskü helyett ünnepélyesen fogadja, hogy a valót vallotta.

E fogadás e szavakkal kezdődik:

»Becsületemre és lelkiismeretemre fogadom . . . .«

220. §.

A nyomozás és a vizsgálat alatt a tanu csak akkor esketheto meg:

Digitized by Google

1. ha életveszélylyel járó betegségben szenved;

2. ha alaposan tartani lehet attól, hogy a főtárgyaláson nem jelenhet meg;

3. ha a felek a megesketést fontos ok alapján kivánják.

A megesketés oka a jegyzőkönyvben megemlitendő.

221. §.

A tanu megesketése mellőzendő:

1. ha ellene gyanu forog fenn az iránt, hogy a bűncselekményt, melyre nézve kihallgatják, maga követte el, vagy annak részese, illetőleg bűnpártolója vagy orgazdája;

2 ha hamis tanuzás vagy hamis eskü miatt el volt itélve, habár büntetését kiállotta;

3. ha kihallgatásakor életkorának tizennegyedik évét még be nem töltötte;

4. ha testi vagy elmebeli fogyatkozásánál fogva a valót meg nem tudhatta vagy közölni nem tudja; vagy ha értelme fejletlenségénél vagy gyengeségénél fogva az eskü lényegéről és fontosságáról nincs kellő fogalma;

5. ha kitünik, hogy a terhelttel oly ellenségeskedésben áll, mely az ezt terhelő vallomásának valódiságát kétségessé teszi;

6. ha vallomása valamely lényeges körülményre nézve valótlannak bizonyult, és nem mutatható ki, hogy csak tévedésből tett valótlan vallomást.

222. §.

A biróság az eset körülményei szerint az eskütételtől elzárhatja azt az egyént is:

Digitized by Google

1. aki a terhelthez a 205. §. 1. pontjában meg jelölt viszonyban áll;

2. aki vallomásának lényegére nézve ingadozást tanusit;

3. aki nyerészkedő szándékból elkövetett bűntett vagy vétség miatt vizsgálat vagy vád alatt áll, vagy az ily bűncselekmény miatt elitéltetett.

A sértett megesketése, akkor is, ha magánvádlóként jár el, a bíróság belátásától függ

VI. A tanuk díjazása.

223. §.

A tanu követelheti megjelenésével járó szükséges utiköltségeinek megtérítését.

Napi vagy heti bérből élőknek ezenfelül még igényük van az utazáshoz és kihallgatáshoz kivánt időnek és rendes keresetüknek megfelelő kárpótlásra.

Más tanuk, ha kihallgatásuk lakóhelyükön kivül nyolcz kilométerre eső helyen történik, állásukhoz mért ellátási díjat követelhetnek.

Ez igények, megszünésüknek és az igazolás kizárásának terhe alatt, a kihallgatáskor vagy ettől számitott két nap alatt jelentendők be.

A magánvádló részére tanudíj vagy utiköltség nem állapitható meg, más sértettnek pedig csak akkor van ezekre igénye, ha tanukép idézték meg.

224. §.

A fegyveres erőnek és a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagjait, valamint a rendőrség és a pénzügyőrség személyzetéhez tartozó egyéneket illető tanudíjakról külön szabályok rendelkeznek.

Digitized by Google

XIV. FEJEZET.

Birói szemle és szakértők.

I. Általános rendelkezések.

225. §.

Ha bűnvádi ügyre nézve fontos ténykörülmények megállapitására vagy felderitésére személyes megfigyelés szükséges: birói szemlét kell tartani.

Amennyiben a szemlével megállapitandó tények felismeréséhez és megitéléséhez külön szakértelem szükséges: szakértők alkalmazandók.

226. §.

A szemle alkalmával létező állapot hiven megállapitandó.

A szemléről felvett jegyzőkönyvet oly határozottan és kimeritően kell szerkeszteni, hogy benne a megszemlélt tárgyak és a talált nyomok és jelenségek, lehetőleg méretek szerint, tüzetesen megjelölve legyenek. E czélból a szükséges vázlatok, rajzok vagy fényképek készitendők és a jegyzőkönyvhöz csatolandók.

227. §.

A szemle legalább két tanu jelenlétében foganatositandó.

A 132. §. harmadik bekezdésének rendelkezése ez esetben is alkalmazandó.

Ha a szemléhez szakértők szükségesek: a bíróság rendes szakértői közül kettőt, az ügy fontosságához képest esetleg többet kell alkalmazni. Csekélyebb fontosságú körülménynek megállapitására, vagy ha több szakértő nehezen volna található, egynek alkalmazása is elégséges.

A rendes szakértők csak akkor mellőzhetők, ha

Digitized by Google

ellenük aggodalom merült fel, ha akadályozva vannak, ha a késedelem veszélylyel járna, vagy ha köztük nincs olyan, aki a kivánt külön szakértelemmel birna.

Ha szükségesnek mutatkozik, a rendes szakértőkön felül más szakértők, nevezetesen olyanok alkalmazhatók, akik a kivánt külön szakértelemmel birnak.

A katonai bíróság hatóságának alávetett egyén szakértőül való kirendeléséről feljebbvaló hatósága utján értesitendő.

A szakértők díját az igazságügyi minister szabályrendeletben állapitja meg.

228. §.

Olyan ügyben, melyben az eldöntendő kérdések felismeréséhez és megitéléséhez külön szakértelem szükséges, a terhelt, vagy ha több a terhelt, ezek együttesen, saját költségükön, ellenőrző szakértő közreműködésével élhetnek.

Az utóbbinak joga van a terhelt vagy terheltek érdekeit szakértői közreműködésével előmozditani s megoltalmazni. Nevezetesen a szemlénél jelen lehet, az esetleges hiányokra vagy mulasztásokra figyelmeztethet és a szemle teljesitésére, valamint a véleményre nézve észrevételeit akár jegyzőkönyvben, akár külön iratban előterjesztheti.

229. §.

Szakértőkül, a lelet és a vélemény semmiségének terhe mellett, nem alkalmazhatók azok, akik, mint tanuk ki nem hallgathatók, vagy meg nem eskethetők (204., 221. §§.), továbbá azok sem, akik a terhelttel vagy a sértettel a jelen törvény 205. §-ának 1. pontjában meghatározott viszonyban állanak, vagy akik ellen a bűncselekményt elkövették vagy megkisérlették.

Digitized by Google

továbbá akikre nézve a 208. §-ban meghatározott eset forog fenn, végre akik a szakértőileg megitélendő körülményről a 205. §. 2. pontjában meghatározott módon szereztek tudomást.

230. §.

A szakértők nevei a felekkel, illetőleg képviselőjükkel, amennyiben a szemlére megidézve vannak, az idéző végzésben, egyébként jelentkezésük alkalmával közlendők.

A felek kifogásaikat a szemle megkezdése előtt előterjeszthetik. Ha ezek nyomatékosak és a más szakértők alkalmazásából származható késedelem veszélylyel nem jár, a kifogásolt szakértő mellőzendő.

A szemle megkezdése után csakis a kizáró okok (229. §.) alapján van kifogásnak helye. Ez esetben a megkezdett szemle félbeszakitásával más szakértőt kell alkalmazni.

231. §.

Az, akit szakértőül kirendeltek, nem tagadhatja meg közreműködését: ha a szemlénél szükséges szakmára rendes szakértő minőségben van alkalmazva, vagy ha a szakmát keresetképen gyakorolja és a 229. §. esete fenn nem forog.

Mindazáltal, ha a szakértő az illető vizsgálat teljesitésére vagy vélemény adására magát kellően képesnek nem érzi, vagy más, nyomós okot hozhat fel, egyes esetekben, ha sürgős eljárás szüksége nem forog fenn, a kirendeléstől kivételesen felmenthető.

A felmentés tárgyában a szemlét elrendelt biró vagy bíróság végérvényesen határoz.

Közszolgálatban álló egyén nem alkalmazható szakértőül, ha ezt feljebbvaló hatósága a közszolgálat érdekeibe ütközőnek nyilvánitja.

Digitized by Google

232. §.

A megjelenésre kötelezett, de az idézés daczára meg nem jelent, úgyszintén az eskü letételét vagy a vélemény adását törvényes ok nélkül megtagadó, vagy a véleményt megintés daczára elő nem terjesztő szakértőt a biró, illetőleg a bíróság kétszáz koronáig, ismétlés esetében hatszáz koronáig terjedhető és elzárásra változtatható pénzbüntetéssel bünteti s azonfelül az okozott költségnek megfizetésében marasztalja.

A büntetés alól való felmentés és a felfolyamodás tárgyában a jelen törvény 194. §-ának intézkedése irányadó.

Az első bekezdés esetében a fegyveres erő vagy a csendőrség tényleges szolgálatban álló tagjának megfelelő megbüntetése és az okozott költségnek tőle leendő behajtása végett feljebbvaló hatósága keresendő meg.

233. §.

A szakértő a szemle megkezdése előtt esküt tesz arra, hogy észleleteit hiven és véleményét részrehajlatlanul, legjobb tudása és lelkiismerete szerint fogja előadni.

Az állandóan alkalmazott és ilyen minőségben esküt tett szakértő újabb megesketése helyett hivatalos esküjére figyelmeztetendő.

Egyebekben és az eskütétel módjára nézve a 217—219. §-ok rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

234. §.

Ha a szakértők véleményük előkészitése czéljából szükségesnek találják, bizonyos körülményekre vonatkozólag a szükséges felvilágositások az ügy irataiból

Digitized by Google

nekik megadhatók, esetleg az ügy iratai is, vagy egy részük velük közölhetők. Ugyane czélból új tanuk hallgathatók ki, sőt a már kihallgatott tanuk újra kihallgathatók és a szakértők a kihallgatáson a biró beleegyezésével a tanuhoz közvetlenül kérdéseket intézhetnek.

235. §.

A szemlét rendszerint a vizsgálóbiró vezeti és, a felek, illetőleg képviselőjük részéről tett inditványok lehető figyelembevétele mellett, megjelöli a szakértői megvizsgálás tárgyait és megállapitja a kérdéseket.

A felek, illetőleg képviselőjük a vizsgálat és vélemény tárgyát tevő körülményekre nézve inditványozhatják kérdések tételét, és ezeknek a szakértőkhöz való intézése csak fontos okból tagadható meg.

A vizsgálóbiró köteles intézkedni, hogy se a közbenjáró egyének, se a szakértők az eljárást ne hátráltassák.

236. §.

A szemle tárgya rendszerint a vizsgálóbiró jelenlétében vizsgálandó meg.

Nem szükséges a vizsgálóbiró jelenléte, ha félrevonulását a szeméremérzet kimélése követeli; továbbá ha a szemle tárgyának misége és minősége csak hosszabb időn át tartó megfigyelés vagy kisérletezés alapján állapitható meg.

Az utóbbi esetben, valamint akkor is, midőn a szakértők vizsgálata a megvizsgált tárgyakat megsemmisiti vagy megváltoztatja, lehetőleg a tárgyaknak csak egy része engedendő át a szakértőknek, a többi pedig a bíróság és a felek pecsétjével lezárva, mindaddig a bíróság őrizete alatt tartandó, mig a vizsgálat ismétlésének szüksége teljesen kizárva nincs.

Digitized by Google

Ha a vizsgálóbiró a szemlénél vagy egy részénél nincs jelen, lehetőleg gondoskodjék a szakértői vizsgálat hitelességének biztositásáról.

A szemléről felvett jegyzőkönyvben a fentebbi intézkedések tüzetesen megemlitendők és a csomagra vagy tartóra feljegyzendő, hogy az a szakértőknek átadott tárgy részét foglalja magában. A feljegyzést a vizsgálóbiró, a szakértő és a felek aláirják.

A lelet nyomban jegyzőkönyvbe veendő, a szakértők véleménye pedig indokolásával együtt vagy azonnal jegyzőkönyvbe mondandó, vagy annak irásban leendő benyujtására a vizsgálóbiró részéről megfelelő határidő tűzendő ki.

Ha több szakértő járt el, megengedendő, hogy azok véleményadás előtt egymással tanácskozzanak.

237. §.

Ha a szakértők ténybeli megállapitásai jelentékenyen eltérők, vagy a lelet határozatlan, homályos, önmagával vagy bizonyitott ténykörülményekkel ellentétes, ugyanazokkal, vagy ha a kétségek a szakértők újabb kihallgatásával el nem oszlathatók: más szakértőkkel új szemlét kell tartani.

238. §

Ha a szakértők véleményében ellenmondások, helytelen következtetések vagy hiányok mutatkoznak, vagy ha az adott vélemény helyességéhez nyomatékos kétség fér, a véleményadó szakértők felvilágositó nyilatkozatra kötelezendők, s ha ez eredményre nem vezetne, más szakértők véleménye szerzendő be.

Amennyiben ez orvostani, vagy vegyészeti kérdésekre nézve válnék szükségessé: ha a véleményt nem

Digitized by Google

a törvényszéki orvos, illetőleg nem az országos birósági vegyész adta, ennek felülvéleménye szerzendő be; ha pedig a bíróság kétségeit ez a vélemény nem oszlatta el, felülvélemény adása végett az igazságügyi orvosi tanács keresendő meg.

A vizsgálóbiró e végből a vádtanácshoz tesz előterjesztést.

Sürgős szükség esetében a kir. ügyész is a főügyész útján megkeresheti az országos birósági vegyészt vagy az igazságügyi orvosi tanácsot felülvéleményezés iránt. Erről a terhelt vagy védője értesitendő, kinek jogában áll három nap alatt az országos birósági vegyészhez, illetőleg az igazságügyi orvosi tanácshoz észrevételeit és kérdőpontjait előterjeszteni.

239. §.

Ha az igazságügyi orvosi tanács felülvéleménye nem nyujt teljes tájékozást, a bíróság megkeresésére köteles a tanács a kivánt felvilágositást vagy pótvéleményt megadni.

II. Halottszemle és bonczolás. Gyermeköles, mérgezés, testi sértés és elmezavar megállapitása.

240. §.

Halottszemle és bonczolás foganatositandó, ha gyanu támad, hogy valakinek halálát bűntett vagy vétség okozta.

Az esetleg már eltemetett holttest kiásandó és bonczolás alá veendő, ha a szakértők véleménye szerint a szemlétől és a bonczolástól az adott körülmények között még eredmény várható.

Digitized by Google

A holttest azonossága a bonczolás előtt lehetőleg megállapitandó. E czélból azok az egyének, akik az elhaltat életében ismerték, esetleg a terhelt is, a holttest megmutatása mellett megkérdezendők.

Ismeretlen holttestről a bonczolás előtt, amennyiben lehetséges, fénykép készitendő.

241. §.

A halottszemlére és a bonczolásra két orvos-szakértőt kell alkalmazni.

Nem alkalmazható az az orvos, aki az elhunytat a halálát megelőzött betegségben kezelte, a vizsgálóbiró rendeletére azonban köteles megjelenni és a kórlefolyásra nézve, lehetőleg a bonczolás előtt, felvilágositásokat adni.

A szakértők véleményében kimondandó, hogy mi volt a halálnak közvetlen oka és ezt az okot mi idézte elő.

Ha a holttesten sérülés észlelhető, megállapitandó, hogy ezt más okozta-e és ha igen: vajjon a sértés mily eszközzel, mily módon, mennyivel a halál bekövetkezése előtt volt ejtve és hogy a sérülés okozta-e a halált.

Több sérülés esetén az is megállapitandó, hogy mindegyiket ugyanazzal az eszközzel ejtették-e és melyik idézte elő a halált; ha pedig több sérülés okozta, hogy ezek közül melyek voltak, vagy melyeknek összhatása volt a halálnak oka.

242. §.

A 241. §. esetében meg kell még állapitani, vajjon:

1. a sértés minősége,

2. a sérült szervezetének egyéni sajátossága vagy különös állapota,

Digitized by Google

3. a sértés elkövetésének különös körülményei,

4. a sérüléshez véletlenül hozzájárult, de mégis általa előidézett vagy belőle fejlődött okok eredményezték-e a halált;

5. avagy ez oly idegen ok folytán állott-e be, mely a sérülés nélkül is abban az időben, vagy rövid idő mulva a halált eredményezte volna.

A 2—4. pontok eseteiben meghatározandó az is, vajjon a halált idejekorán érkező czélszerű segély elhárithatta volna-e.

A 4—5. pontok esetében pedig meghatározandó, vajjon a sértés mennyi idő alatt gyógyult volna meg, ha a véletlenül hozzájárult vagy idegen ok miatt a halál be nem áll.

Ha a halált lövés okozta, meghatározandó, hogy a lövést mily méretű löveggel, mily irányból és körülbelül mily távolságból intézték.

243. §.

Gyermekölés gyanuja esetében a halottboncolás alkalmával megállapitandó az is, hogy a gyermek ujszülött és élve született és életképes volt-e.

Ha a gyermek élve született, a 241. és 242. §-okban körülirt ténykörülmények állapitandók meg, ha pedig holtan született, a halál időpontja és oka lehetőleg kideritendő.

244. §.

Ha mérgezés gyanuja forog fenn, a vegyészi vizsgálatot rendszerint az országos birósági vegyész teljesiti.

A vegyészileg megvizsgálandó tárgyak az elcserélést, a más anyagokkal való összekeverést és a megromlást megakadályozó módon (236. §.) edénybe vagy tartóba helyezendők és az országos birósági vegyészhez külendők el.

Digitized by Google

245. §.

Testi sértés esetében a 241. és 242. §-ok megfelelően alkalmazandók és a véleményben a gyógyulás időtartama meghatározandó. Ez utóbbi tekintetben a véleményadás későbbre is halasztható, sőt a már adott vélemény az eredménynek megfelelően módosítható is.

A törvényszéki, törvényhatósági, államrendőri, járási, községi vagy körorvos véleménye, amennyiben az eljárás adataival megegyez és senki nem kifogásolja, a testi sértés minőségének és gyógyulása tartamának megállapitására bizonyitékul birói szemle nélkül is elfogadható.

Egyébként egy vagy több orvos-szakértő alkalmazásával szemle foganatositandó.

246. §.

Ha gyanuok merül fel arra nézve, hogy a terhelt beszámithatóságát kizáró vagy korlátozó elmezavarban, vagy öntudatlanságban szenved, a megfigyelést mindig két orvosnak kell teljesiteni és véleményt adni arról, vajjon a terhelt elmezavarban vagy öntudatlanságban szenved-e vagy nem, illetőleg a bűncselekmény elkövetésekor abban szenvedett-e úgy, hogy e miatt akaratának szabad elhatározása képességével nem birt, s az iránt is nyilatkozni, vajjon a terhelt állapota közveszélyes e?

Ha a szakértők a megfigyelés alatt a terhelt akaratának szabad elhatározását korlátoló körülményeket észlelnek, véleményökben ezeket is tartoznak részletezni.

A vádtanács vagy az itélőbiróság, bármelyik megfigyelő vagy véleményt adó orvosnak vagy bármely félnek inditványára, a vádló és a védő, esetleg az e czélból nyomban kirendelendő külön védő meghallga-

Digitized by Google

tása után elrendelheti, hogy a terheltet elmeállapotának további megfigyelése végett az e czélra rendelt állami intézetbe szállitsák. A szabadlábon levő terhelt csak akkor szállitandó ily intézetbe, ha elmeállapotának megfigyelése máskép meg nem történhetik.

Az e végzés ellen használt felfolyamodásnak felfüggesztő hatálya van.

Az intézetben a megfigyelés rendszerint legfeljebb két hónapig tarthat, mely idő alatt a vélemény is előterjesztendő.

A megfigyelést hosszabb időre csak a vádtanács, illetőleg az itélőbiróság újabb határozattal terjesztheti ki. Ennek kieszközlése végett köteles az intézet igazgatója, hosszabb megfigyelés szüksége esetében, az illetékes birósághoz idejekorán indokolt előterjesztést tenni.

III. Pénz-, közhitelpapir- és bélyeghamisitás megállapitása.

247. §.

Belföldi hamis érczpénz, papirpénz, bélyeg vagy postajegy készitésének, illetőleg valódi érczpénz, papirpénz, bélyeg vagy postajegy meghamisitásának megállapitása végett a hamisitványok ama hatósághoz küldendők, mely a valódi érczpénzt, papirpénzt, bélyeget vagy postajegyet kibocsátotta. E hatóságtól véleményt kell kérni arra nézve is, hogy a hamisitást valószinűleg miképpen követték el.

A hamisitásról szóló nyilatkozat az osztrák-magyar bank pénzjegyeire és közhitelpapirjaira nézve a banknak budapesti igazgatóságától, az 1878. évi V. t.-czikk 210. és 211. §-aiban felsorolt és nem magánosok részéről kiadott hitelpapirokra nézve pedig ama hatóságtól vagy ama társaság igazgatóságától szerzendő meg, mely a valódiakat kibocsátotta.

Digitized by Google

A magánosok által kibocsátott hitelpapiroknak az 1878. évi V. t.-czikk: 210. §-ába ütköző meghamisitása esetében a szakértői szemle és vélemény tekintetében a jelen törvény általános rendelkezései alkalmazandók.

248. §.

Külföldi érczpénz vagy papirpénz és ezzel egyenlőnek tekintett hitelpapirok, valamint a külföldi bélyegek vagy postajegyek hamisitványai a vélemény megszerzése végett az igazságügyi ministerhez terjesztendők fel.

249. §.

A 247. §. első és második bekezdése és a 248. §. esetében a hamisitványok készitésére használt eszközök lehetőleg a megkereséshez csatolandók. A vélemény megadása után azokat a hamisitványokkal együtt a bírósághoz vissza kell küldeni.

A bűnvádi eljárás befejezése után a bíróság a hamisitványokat és az eszközöket megőrzés végett az illető hatósághoz vagy igazgatósághoz juttatja vissza.

IV. Az irás azonosságának vizsgálata.

250. §.

Ha valamely irás valódisága iránt kétség támad, vagy ha azt kell kideriteni, hogy valamely irás kinek a kézirása, akkor a szakértők az összehasonlitásra kétségtelenül valódi iratot használjanak.

Kivánatos, hogy az összehasonlitandó iratok lehetőleg ugyanabból az időből valók legyenek.

A terhelt felhivható, hogy próbairásként néhány szót vagy mondatot irjon a bíróság előtt. E czélból azonban kényszer nem alkalmazható.

Digitized by Google

V. Csalárd és vétkes bukás megállapitása.

251. §.

Csalárd vagy vétkes bukás esetében a szakértők rendszerint csak a vád alapjául felhozott és a biróság részéről tüzetesen megjelölendő körülmények megállapitására alkalmazandók.

Az emlitett bűncselekmények esetében a szakértőknek meg kell állapitani, hogy a közadós attól az időponttól fogva, midőn fizetésképtelenségét tudta vagy tudnia kellett, mily adósságokat csinált, és hogy amennyiben a tömeg szenvedőleg áll, a közadós tartozásai mely időpontban kezdették felülmulni vagyonát.

Ha a közadós kereskedelmi könyvek vezetésére kötelezett kereskedő, a szakértői lelet és vélemény rendes tárgyai közé tartozik annak megállapitása:

1. hogy vezetett-e a közadós oly bekötött, lapszámokkal ellátott, keresztülfűzött kereskedelmi könyveket, melyek a részéről kötött ügyleteket és vagyoni állását teljesen feltüntetik;

2. hogy a közadósnak kereskedelmi könyveiben a rendszerint kitöltendő helyeken nincsenek-e hézagok, nem voltak-e bevezetések kivakarva, kitörléssel vagy utólagos bevezetéssel olvashatatlanokká téve;

3. hogy megállapitható-e a közadós könyveiből és más irományaiból, hogy a közadós cselekvő és tartozó állapotát kimutató rendes mérleget évenkint készitett.

Az esetben, ha alapos gyanu merül fel arra nézve, hogy a közadós hamisan vezette vagy bűnös módon megváltoztatta kereskedelmi könyveit, a szakértők a gyanus és ezekkel kapcsolatos bevezetések megvizsgálására és annak megállapitására utasitandók:

Digitized by Google

a) hogy a gyanus és más bevezetések között vannak-e ellenmondások;

b) hogy forognak-e fenn jelenségek arra, hogy a gyanus bevezetések a kereskedelmi könyvek eredeti tartalmának megváltoztatásával történtek;

c) hogy ezek a közadós vagyoni állásának és üzlete folyamának kideritését mennyiben akadályozzák.

VI. Eljárás gyujtogatás és kárt okozó egyéb bűncselekmények eseteiben.

252. §.

Gyujtogatás esetében különösen kideritendő: a gyujtás módja, mi és minő volt a tűz gerjesztésére használt anyag, továbbá a hely, ahol, s az idő, amikor a gyujtás vagy kisérlete történt és különösen az, hogy éjjel vagy nappal ütött-e ki a tűz.

Megállapitandó továbbá, vajjon nem volt-e előre látható a tűznek könnyen továbbterjedése, vagy az, hogy emberéletet veszélyeztet; végre minden tűznél, amely kárt okozott, megállapitandó a kár nagysága.

253. §.

Ha mások személyét vagy vagyonát veszélyeztető egyéb bűncselekmény forog fenn, meghatározandó az elkövetés, illetőleg a közreműködés módja és eszköze, az okozott vagy okozni akart kárnak, az elvesztett haszonnak, továbbá az emberek életére vagy egészségére bekövetkezett vagy bekövetkezhetett veszélynek nagysága.

Amennyiben aggodalom merül fel az iránt, hogy a sértett kárát túlmagasra becsüli, és más megbizható mód nem áll rendelkezésre, a bekövetkezett tényleges

Digitized by Google

kár nagysága tanuk, illetőleg szakértők kihallgatásával állapitandó meg.

XV. FEJEZET.

A vádirat, a kifogások és az ezekre vonatkozó eljárás.

A) A kir. ügyészség részéről képviselt vád esetében.

254. §.

Esküdtbiróság vagy törvényszék hatáskörébe utalt bűncselekmény esetében, ha vizsgálat nem volt tartva, köteles a kir. ügyészség, mihelyt erre a nyomozás adatai elégséges alapot adnak, a vádiratot az ügy irataival együtt a vádtanács elnökénél benyujtani.

Ha vizsgálat volt tartva, az ennek befejezését közlő értesitésről (129. §. 1. bekezdés), számitott tizenöt nap alatt a kir. ügyészségnek, amennyiben az eljárás kiegészitését nem inditványozta (129. §. 2. bekezdése), vagy a vádiratot kell a vizsgálóbirónál benyujtani, vagy a vád elejtését bejelenteni.

Amennyiben a kir. ügyészség kellő időben a vizsgálat kiegészitése iránt tett inditványt s azt elutasitották (129. §. harmadik bekezdés), a vádirat a vádtanács végzésének kézbesitésétől számitott tizenöt nap alatt adandó be.

255. §.

A vádiratnak tartalmaznia kell:

1. a terhelt nevét, annak megjelölésével, hogy fogva van-e, vagy nincs;

2. a vád tárgyává tett bűncselekménynek vagy bűncselekményeknek tüzetes megjelölését a törvényben megállapitott és a tényállásból vett ismertető jelek szerint;

Digitized by Google

3. a tényállásnak a nyomozás, illetőleg a vizsgálat adataiból meritett tömör, összefüggő és tárgyilagos elbeszélését és a bizonyitékok megjelölését;

4. a főtárgyalásra illetékes bíróság megnevezését.

A kir. ügyészség a vádiratban az előzetes letartóztatás vagy a vizsgálati fogság elrendelése, fentartása vagy megszüntetése tárgyában is köteles nyilatkozni.

A vádirathoz csatolandó a megidézendő tanuk és szakértők, illetőleg a főtárgyalásra beszerzendő egyéb bizonyitékok jegyzéke.

A vádiratot a jegyzék másolatával együtt annyi példányban kell beadni, hogy mindegyik terheltnek egy-egy példány jusson, ezenfölül pedig egy példány az ügy iratainál maradjon.

256 §.

A vádtanács elnöke, illetőleg a vizsgálóbiró, kinél a kir. ügyészség a vádiratot benyujtotta, azonnal határoz az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság elrendelése vagy megszüntetése iránt tett inditvány felett, azután, a 281. §. esetén kivül, a vádiratot a terheltnek azzal az értesitéssel kézbesitteti, hogy szabadságában áll a vádirat ellen a jelen törvény 257. §-a értelmében kifogással élni.

A fogva levő terhelttel a vádirat huszonnégy óra alatt a szabad lábon levővel lehető sürgősen közlendő, ha pedig az előzetes letartóztatást, illetőleg a vizsgálati fogságot a vádirat alapján rendelték el, akkor a vádirat a terheltnek csak elfogatásakor kézbesitendő. Ez esetben az előzetes letartóztatás vagy a vizsgálati fogság elrendelése miatt csak a vádirat ellen beadott kifogással kereshető orvoslás.

Az értesitésben ki kell tenni, hogy amennyiben a

Digitized by Google

terhelt kifogással kiván élni, ezt köteles a vádirat közlésétől számitott nyolcz nap alatt megtenni és indokolni.

A kifogás és indokolása a vizsgálóbirónál, illetőleg a vádtanács elnökénél, ki a vádiratot kézbesittette, jegyzőkönyvbe mondható vagy irásban nyujtható be.

Ezek utasitják vissza a kifogást, ha elkésett, vagy ha azt nem jogosult egyén tette.

A terhelt ama határidő alatt, mely neki a kifogásra, illetőleg, ha ezt már bejelentette, annak indokolására nyitva áll, kivánhatja, hogy a vádiratot a védőnek kézbesitsék. Ez esetben a határidő a védő részére teljesitett kézbesitéstől számitandó.

257. §.

A terhelt kifogást tehet a vádiratnak minden pontja ellen.

Különösen kifogást tehet a bíróság illetékessége ellen, inditványozhatja a nyomozás vagy a vizsgálat kiegészitését, illetőleg a vizsgálat elrendelését, érvényesitheti a beszámitást és a bűnvádi eljárás megindítását kizáró okokat, kifogást tehet az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság elrendelése ellen (256. §.), felhozhatja azokat a körülményeket és érveket, melyekből következteti, hogy bűncselekmény nem, vagy más forog fenn, mint amelyre a vád alapitva van, és kifogás tárgyává teheti a vád bizonyitékait, ténybeli és jogi következtetéseit is.

258. §.

Ha a terhelt a 256. §-ban megjelölt határidő alatt kifogást tett, a vizsgálóbiró az iratokat azonnal a vádtanács elé terjeszti.

Digitized by Google

259. §.

A vádtanács elnöke a kifogás tárgyalására lehető közel határnapot tűz ki s erről a kir. ügyészséget és a terheltet értesiti.

Az utóbbinak szóló értesitésben kiteendő, hogy jogában áll a vádtanács ülésére meg vagy meg nem jelenni, valamint magát védő által képviseltetni.

A terheltnek bejelentett védője a tárgyalás napjáról értesitendő.

260. §.

A terheltnek vagy védőjének elmaradása a tárgyalást és a határozat hozását nem akadályozza.

Ha azonban a vádtanács szükségesnek találja, a kifogás tárgyalására a terheltet személyes megjelenésre kötelezheti, illetőleg a fogva levő terheltet maga elé állittathatja.

261. §.

A kifogás tárgyalása nem nyilvános.

Az ülés megnyitása után az előadó az ügyet előadja.

Ennek megtörténtével a felek szóbeli előterjesztéseket tehetnek.

Az utolsó felszólalás mindig a terheltet és védőjét illeti.

A vádtanács tagjai a megjelent vagy előállitott terhelthez kérdéseket intézhetnek.

A tárgyalás befejezése után a vádtanács végzést hoz és azt nyomban kihirdeti, a meg nem jelent terhelttel és a magánféllel pedig három nap alatt közli.

262. §.

A vádtanács az ügy bővebb felvilágositása végett elrendelheti a nyomozást, illetőleg a vizsgálat kiegészi-

Digitized by Google

tését és amennyiben vizsgálat nem volt tartva, ennek teljesitését, továbbá egyes vizsgálati cselekmények helyesbitését, ismétlését vagy új bizonyitékok felvételét vagy megszerzését.

263. §.

A vádtanács az ügyet az illetékes bíróság vagy hatóság elé utasitja: ha a törvényszék vagy esküdtbíróság az eljárásra hatáskörrel vagy illetékességgel nem bir.

264. §.

A vádtanács elutasitja a vádiratot és az eljárást végzéssel megszünteti:

1. ha a vád tárgyává tett cselekmény nem bűncselekmény, vagy ha bűncselekmény ugyan, de tárgyában korábban jogerős itélet volt hozva;

2. ha a terhelt halála, királyi kegyelem vagy elévülés következtében eljárásnak nincs helye;

3. ha a terhelt a beszámithatóságot kizáró, gyógyithatatlan elmezavarban szenved, vagy a bűncselekmény elkövetésekor életkorának tizenkettedik évét még nem haladta túl (1878. évi V. t.-cz. 83. §.);

4. ha az eljárás folytatásához szükséges felhatalmazás, kivánat vagy magáninditvány hiányzik, illetőleg a magáninditványra jogosult visszavonható inditványát kellő időben visszavonta;

5. ha a vád képviseletére jogosultak a vádat mindnyájan elejtették, illetőleg a vád képviseletét kellő időben nem vették át;

6. ha a terhelt ellen felhozott bizonyitékok nem elegendők arra, hogy bűnösségére nézve alapos gyanut keltsenek.

Az 5-ik pont esetében a végzés csak azzal indo-

Digitized by Google

kolandó, hogy a vádló a vádat elejtette s annak képviseletét kellő időben más jogosult sem vette át.

Ha a vád elutasitását maga után vonó ok olyan terheltre is vonatkozik, ki nem élt kifogással, a vádtanács akként jár el, mintha az is kifogást tett volna.

265. §.

A vádtanács felfüggeszti a bűnvádi eljárás továbbfolytatását:

1. ha valamely házasság érvényessége vagy a bűnvádi ügynek eldöntésére nézve lényeges más magánjogi jogviszony tekintetében a 7. §. harmadik és negyedik bekezdése szerint a polgári bíróság vagy más hatóság határozatának bevárása mutatkozik szükségesnek;

2. ha a 31. §. esetében az igazságügyi minister döntése bevárandó;

3. ha a terhelt mentelmi jogának felfüggesztése szükséges;

4. ha a terheltre nézve a beszámithatóságot kizáró vagy korlátoló elmezavar látszik fenforogni és a vádtanács a terheltnek további szakértői megfigyelését tartja szükségesnek (246. §.).

Az eljárás az 1. és 2. pont esetében az előleges kérdés eldöntéséig, illetőleg a késedelem miatt szükséges intézkedésig (7. §. utolsó bekezdés),

a 3. pont esetében a mentelmi jog felfüggesztéséig,

a 4. pont esetében pedig mindaddig függőben marad, mig a bíróság meggyőződést nem szerez afelől, hogy a terheltnek elmeállapota a beszámitást nem zárja ki, vagy hogy az gyógyithatatlanul meg van zavarva.

Digitized by Google

266. §.

Ha a 262—265. §-okban meghatározott esetek egyike sem forog fenn, akkor a vádtanács végzéssel kimondja, hogy a terheltet vád alá helyezi.

E végzésnek tartalmaznia kell a tárgyalás alkalmával jelen volt birák neveit, továbbá a vádlott személyes viszonyainak tüzetes megjelölését és a vádalá-helyezés alapjául szolgáló bűncselekmény minősitését, hivatkozással a büntető törvénynek megfelelő szakaszaira.

Ugyane végzésben határoz a vádtanács az iránt is, hogy mely tanuk és szakértők idézendők meg a főtárgyalásra.

A vádtanács a törvény alkalmazása tekintetében nincs a vádló inditványához kötve.

267. §.

A vádtanács a fogva levő terheltnek további fogvatartása vagy szabadlábra helyezése tárgyában is határoz, sőt törvényes ok esetében a szabadlábon volt terheltnek előzetes letartóztatását, illetőleg vizsgálati fogságba helyezését is elrendelheti.

A vádhatározatban elrendelt vagy fentartott előzetes letartóztatás, illetőleg vizsgálati fogság, a 159. §. szerint való meghosszabbitás nélkül is, a főtárgyaláson hozandó érdemleges határozatig érvényes. A vádtanács azonban azt törvényes oknál fogva megszüntetheti.

Az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság a 157. és 162. §-ok esetein kivül is megszüntethető, ha a vádlottra öt évi szabadságvesztés-büntetésnél súlyosabb főbüntetés előreláthatólag nem lesz megállapitható.

Ha a vádtanács felfüggeszti az eljárás továbbfolytatását, de egyuttal előzetes letartóztatás vagy vizs-

Digitized by Google

gálati fogságot rendel el, illetőleg annak fentartását határozza el: ennek tartamára és a meghosszabbitásra nézve a 159. §. első bekezdésének rendelkezései alkalmazandók.

268. §.

Ha a terhelt a 256. §-ban előirt határidőben kifogást nem tett, vagy arról kifejezetten lemondott, akkor az ügy iratai az illetékes törvényszékhez vagy esküdtbirósághoz teendők át, mely az ügyet zárt ülésben vizsgálat alá veszi és a terheltnek további fogvatartása vagy szabadlábra helyezése tárgyában (267. §.) határoz.

A törvényszék vagy esküdtbiróság, ha magát illetékesnek nem tartja (15. §.), az ügy az illetékes biróság vagy hatóság elé utasitja; a 264. §. 1—5. pontja esetében a vádiratot a 264. §. rendelkezései értelmében elutasitja és az eljárást végzéssel megszünteti; a 265. §. esetében pedig a bűnvádi eljárás továbbfolytatását felfüggeszti.

Ellenkező esetben a főtárgyalás napjának kitűzése tárgyában haladék nélkül intézkedik.

269. §.

A vádtanácsnak a 262—267. §-ok szerint, a törvényszéknek vagy esküdtbiróságnak pedig a 268. §. szerint hozott végzései közül a kir. ügyészség és a sértett csak az eljárást részben vagy egészben megszüntető vagy felfüggesztő, vagy áttételt rendelő végzés ellen élhetnek felfolyamodással. Ha a kir. ügyészség felfolyamodással élt és azt vissza nem vonta, a sértett felfolyamodása nem vehető figyelembe.

270. §.

A terhelt és a javára perorvoslatra jogosultak (383. §. I. és II. pontok) a 262—268. §-ok szerint hozott

Digitized by Google

végzések ellen csak az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság kérdésében és a 265. §. 1. pontja alapján hozott felfüggesztő végzés ellen élhetnek felfolyamodással, mely azonban nem akasztja meg a további eljárást.

271. §.

A felfolyamodás következtében az iratok az indokolás benyujtására engedett határidő lejártától számitott három nap alatt a kir. itélőtáblához terjesztendők fel. A vádlott felfolyamodása esetében a felterjesztés a 151. §. utolsó bekezdése szerint történik.

272. §.

A kir. itélőtábla a felfolyamodást zárt ülésben intézi el, az ügyet a 264. §. 1—5. pontjai szempontjából hivatalból is felülvizsgálhatja, s mindazokat a végzéseket hozhatja, melyek a 262—268. §-ok szerint a vádtanács, illetőleg a törvényszék vagy az esküdtbiróság hatáskörébe esnek.

273. §.

Az elsőfokú biróság a kir. itélőtábla végzését a felekkel kézbesités; a fogva levő terhelttel pedig kihirdetés utján közli és a határozat következtében szükséges minden intézkedést azonnal foganatosit.

274. §.

A kir. itélőtáblának a 272. §. szerint hozott végzése ellen felfolyamodásnak nincs helye.

A vád alá helyezést rendelő végzés jogerőre emelkedése vagy a főtárgyalás elrendelése (268. §. harmadik bekezdése után) az eljáró biróság illetéktelensége miatt (16., 17. §§.) az ügy áttételének nincs helye.

Digitized by Google

275. §.

Ha a kir. ügyészség a vádaláhelyezés vagy a főtárgyalás elrendelése után kivánjà a vádat elejteni: köteles ezt az eljáró bíróságnak bejelenteni.

A további eljárásra nézve a jelen törvény 42. §-ának negyedik bekezdésében foglalt intézkedés az irányadó.

B) **Eljárás, ha a vádat a magánvádló képviseli.**

276. §.

A vád képviseletében eljáró magánvádló a vizsgálat befejezését közlő értesitéstől (129. §.) számitott tizenöt nap alatt köteles a vizsgálóbirónál a vádiratot benyujtani vagy a vizsgálat kiegészitését indítványozni. Ellenkező esetben úgy tekintendő, mint aki a vádat elejtette.

Ha a kir. ügyészség a vádiratot benyujtotta, de utóbb a vádat a vádaláhelyezés, illetőleg a főtárgyalás vagy a közvetlen idézés elrendelése előtt elejtette, erről a feljelentést vagy magáninditványt tett vagy igényüket bejelentett sértettek azzal a figyelmeztetéssel értesitendők, hogy nyolcz nap alatt a vizsgálat elrendelését inditványozhatják, ha pedig az ügyben vizsgálat volt, vagy ennek kiegészitése iránt tehetnek inditványt, vagy kijelenthetik, hogy a vád képviseletét átveszik, vagy a kir. ügyészség vádiratát magukévá teszik.

Ha e felszólitás eredménytelen marad, a sértettekről az vélelmezendő, hogy a vád képviseletét nem hajlandók átvenni.

A 254. §. végső bekezdése a jelen §-ban körülirt esetekben a magánvádlóra nézve alkalmazandó.

Digitized by Google

277. §.

A magánvádló a vádiratot a 255. §-ban foglalt rendelkezések értelmében köteles szerkeszteni.

Ha a 276. §-ban meghatározott határidő, eredménytelenül járt le, az iratok nyomban a vádtanács elé terjesztendők, mely az eljárás megszüntetését mondja ki.

278. §.

Ha a magánvádló beadta a vádiratot, vagy ha magáévá tette a kir. ügyészség vádiratát, a vizsgálóbiró vagy a vádtanács elnöke, kinél az ügy iratai vannak, a 256. §. szerint jár el.

Ha a terhelt a 256. §-ban megjelölt határidő alatt kifogásokat ad be: a vádtanács az ügyet a 259—261. §-ok rendelkezései szerint kitűzendő és tartandó tárgyaláson veszi vizsgálat alá.

A magánvádló azzal a figyelmeztetéssel idézendő, hogy ha a tárgyalásról elmarad és elmaradását elfogadható módon ki nem menti vagy maga helyett képviselőt nem küld, a vádtanács ezt úgy fogja tekinteni, mintha a vádat elejtette volna.

A tárgyalás elnapolható, ha a magánvádló meg nem jelenhetésének elegendő okát a tárgyalás megkezdése előtt valószinűvé teszi.

279. §.

Ha a terhelt a törvényes határidőben nem tett kifogást, vagy arról lemondott, a vádtanács a hozzá áttett iratok alapján az ügyet zárt ülésben vizsgálat alá veszi és a 262—267. §-ok szerint határoz.

280. §.

A vádtanácsnak a 263., 264. és 265. §-ok értelmében hozott határozatai ellen a magánvádló és a

Digitized by Google

csatlakozók felfolyamodással élhetnek. Ha a magánvádló felfolyamodással élt, a csatlakozó felfolyamodása nem vehető figyelembe, hacsak a magánvádló felfolyamodását vissza nem vonta.

Egyebekben a 269—275. §-ok rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

XVI. FEJEZET.

Közvetlen idézés a főtárgyalásra.

281. §.

Főtárgyalásra közvetlen idézésnek van helye öt évig terjedhető szabadságvesztés-büntetéssel vagy ennél enyhébben büntetendő cselekmény esetében:

1. ha tettenkapás forog fenn (142. §.), vagy

2. ha a terhelt bűnösségét bíróság előtt beismerte és beismerése a nyomozás vagy a vizsgálat adataival teljes összhangzásban áll.

Összefüggés (18., 19. §§.) alapján egyesitett bűnügyekben a közvetlen idézés csak akkor rendelhető el, ha ennek a fennebbiek szerint minden bűncselekményre és minden terheltre nézve helye van.

A főtárgyalásra való közvetlen idézés a vádirat elleni kifogásokat kizárja.

Közvetlen idézést rendelő végzés ellen a terhelt nem tehet illetékességi kifogást.

282. §.

Közvetlen idézés elrendelését rendszerint csak a kir. ügyészség inditványozhatja. Erre és, ha szükséges, a terhelt letartóztatására vonatkozó inditványát a vádiratban terjeszti elő, melyet a nyomozás, illetőleg a

Digitized by Google

vizsgálat irataival együtt a törvényszéknek vagy az esküdtbíróságnak (337. §. harmadik bekezdés) mutat be.

Összefüggés (18., 19. §§. esetében) a pótmagánvádló is inditványozhatja a közvetlen idézés elrendelését, ha az összefüggő ügyek valamelyikében a kir. ügyészség ilyen inditványt tett

283. §.

A közvetlen idézés és a terheltnek letartóztatása tárgyában (267. §.) az elsőfokú bíróság határoz. Amennyiben a közvetlen idézés feltételei hiányoznak, a 254—275 §-okban szabályozott eljárást rendeli el, de jogában áll a vizsgálat teljesitését, vagy a nyomozásnak, illetőleg a vizsgálatnak kiegészitését, a 265. §. esetében pedig a bűnvádi eljárás továbbfolytatásának felfüggesztését, esetleg az ügynek az illetékes bírósághoz való áttételét és a 264. §. 1—5. pontjai esetében, a további eljárás megszüntetését kimondani.

Az eljárást megszüntető, felfüggesztő, vagy áttételt rendelő végzés ellen a kir. ügyészség és a sértett felfolyamodással élhetnek. Ha a kir. ügyészség is használt felfolyamodást, s azt vissza nem vonta, a sértett perorvoslata nem vehető figyelembe.

Ha a kir. itélőtábla a sértett felfolyamodására változtatta meg az elsőfokú bíróságnak megszüntető végzését és az eljárás folytatását rendelte el, ez csak vizsgálattal vagy a 276—280. §-okban szabályozott eljárással teljesithető.

A jelen §. első bekezdésében emlitett többi határozatok ellen csak a főtárgyalás alkalmával, illetőleg az itélet ellen használható felebbezéssel lehet orvoslást keresni.

Az elsőfokú bíróság a főtárgyalás fejleményei alap-

Digitized by Google

ján a közvetlen idézéstől eltérhet és ebben az esetben is a vizsgálat teljesitését, vagy a XV. fejezetben szabályozott eljárást rendelheti el.

Ha a főtárgyalás a tényállást teljesen felderitette, a bíróság az ügyben akkor is hozhat itéletet, ha úgy találja, hogy a közvetlen idézésnek nem volt volna helye.

284. §.

A közvetlenül elrendelt főtárgyalásra lehető közel határnap tűzendő ki; a vádirat és végzés az idézőlevéllel együtt kézbesitendők.

Ha az összefüggés (18., 19. §§) alapján egyesitett ügyek valamelyikére nézve a további eljárás megszüntetése, másikára nézve pedig közvetlen idézés van elrendelve, s a kir. ügyészség vagy a sértett felfolyamodással élt (283. §. 1. és 2. bekezdés): akkor a főtárgyalás kitűzése iránt tett intézkedést hatályon kivül kell helyezni, vagy a 21. §. szerint kell eljárni.

XVII. FEJEZET.

A főtárgyalás előkészitése.

285. §.

A főtárgyalás előkészitése végett az iratok a főtárgyalás elnökének adandók át.

Ha a vádlott valamely járásbiróság fogházában van fogva, azonnal a törvényszék fogházába szállitandó.

A főtárgyalás elnöke köteles a fogva levő vádlottat haladék nélkül maga elé vezettetni és a főtárgyalás előkészitése czéljából kihallgatni, nevezetesen arra nézve is, vajjon nem kiván-e eddig nem érvényesitett új

Digitized by Google

bizonyitékot megjelölni, az ellene emelt vádra nézve újra nyilatkozni, vagy védőt választani.

A szabadlábon levő vádlottnak a fennebb megjelölt irányban való kihallgatása mellőzhető, ha azonban a főtárgyalás elnöke szükségesnek találja, a vádlottat megidézheti, vagy kihallgatása végett tartózkodó helyének biróságát megkeresheti.

Amennyiben az 56. §-ban meghatározott esetek valamelyike forog fenn, a főtárgyalás elnöke, ha a vádlottnak még nincs védője, védő kirendeléséről intézkedik (58. §.).

286. §.

A főtárgyalás elnöke kitűzi a főtárgyalás határnapját és arra a védőt, a feleket, a sértettet és képviselőiket, továbbá a vádhatározatban, és ha ezt nem hoztak, a vádiratban felsorolt tanukat és szakértőket megidézni.

A vádlott akként idézendő meg, hogy az idéző levélnek kézbesitése és a főtárgyalás határnapja közé legalább nyolcz napi időköz essék. E szabálynak meg nem tartása csak akkor ok a főtárgyalás elhalasztására, ha abba a vádlott bele nem egyezett, vagy miatta a főtárgyaláson a vádhatározatnak, illetőleg a vádiratnak felolvasásáig (304. §.) kifogást tett.

A magánvádló az idéző levélben a 49. §. utolsó bekezdésének rendelkezésére figyelmeztetendő.

A sértettet személyes megjelenésre csak akkor kell kötelezni, ha a kihallgatása valamely lényeges körülmény kideritésére szükséges. Mindazonáltal a sértett és a csatlakozó is figyelmeztetendők az idézésben arra, hogy amennyiben a főtárgyaláson meg nem jelennek, a biróság azt fogja róluk vélelmezni, hogy az esetleg elejtendő vádnak képviseletét nem hajlandók átvenni.

Digitized by Google

A magánfél arra figyelmeztetendő, hogy elmaradása esetében magánjogi igénye tárgyában előterjesztett kérelmét az iratokból fogják felolvasni.

A sértett maga helyett mindig küldhet meghatalmazottat, kivéve, ha őt a bíróság kifejezetten személyes megjelenésre kötelezte.

287. §.

A főtárgyalás elnöke intézkedik a bíróság tagjainak és a jegyzőkönyvvezetőnek értesitése, valamint a szükséghez képest egy vagy több pótbirónak, esetleg tolmácsnak kirendelése iránt.

Ha a főtárgyalás elnöke arról szerez tudomást, hogy a még ki nem hallgatott, de a főtárgyalásra megidézett tanu vagy szakértő hosszabb időre terjedő betegsége vagy más elhárithatatlan akadály miatt a főtárgyalásra nem fog megjelenhetni, annak valamely kiküldött vagy megkeresett biró által leendő kihallgatását rendelheti el

A kihallgatás határnapjáról a felek, halaszthatatlan sürgősség esetét kivéve, előlegesen értesitendők.

A kihallgatott, — amennyiben a 221., 222. és 229. §-okban meghatározott esetek nem forognak fenn, — megesketendő.

Ha a megjelenés akadálya megszünt, a kihallgatott tanu vagy szakértő a főtárgyalásra megidézendő.

288. §.

A felek a főtárgyalás határnapjának kitűzése után is kivánhatják, hogy a bíróság a vádhatározatban, illetőleg a vádiratban megjelölt bizonyitékokat egészitse ki, vagy új bizonyitékokat szerezzen meg.

E czélból kötelesek indokolt inditványukat a főtárgyalás elnökénél, legkésőbben négy nappal a főtár-

Digitized by Google

gyalás előtt, szóval vagy irásban előterjeszteni, s ebben az inditványukban a kihallgatandó vagy a főtárgyalásra megidézendő tanut vagy szakértőt, továbbá a beszerzendő egyéb bizonyitékot és a bizonyitani kivánt tényt tüzetesen megjelölni.

Azok a tanuk vagy szakértők, akiknek megidézését a felek kérték, a főtárgyalásra rendszerint megidézendők, kivéve ha a bizonyitani kivánt körülmény az ügy eldöntésére nézve egészen lényegtelennek mutatkozik, vagy ha nyilvánvaló, hogy a fél a tanura vagy szakértőre az ügy eldöntésének késleltetése végett hivatkozik. A tanuk és a szakértők idézéséről a feleket a főtárgyalás előtt értesiteni kell.

Az elnök határozatai az inditványoknak a főtárgyaláson való ismétlését és az itélőbiróság határozatát nem korlátozzák.

Az elnök a főtárgyalásra új tanukat és szakértőket hivatalból is megidézhet.

289. §.

Midőn a vádaláhelyezés után új vizsgálati cselekmény volt teljesitve, a vádló a 316. §. szerint járhat el, de a főtárgyalás megkezdése előtt a vádirat visszavonásával egyidejüleg új vádiratot is nyujthat be.

Az utóbbi esetben a vádhatározat, illetőleg a főtárgyalást kitűző végzés hatályon kivül helyezendő, és az új vádirat alapján a XV., illetőleg a XVI. fejezet szerint kell eljárni.

290. §.

A főtárgyalást, megkezdése előtt, az elnök fontos okból elhalaszthatja.

Az, hogy a védő akadályozva van, csak akkor ok az elhalasztásra, ha idő rövidsége miatt más védő

Digitized by Google

nem rendelhető, vagy a kirendelt a védelemre kellően elő nem készülhet.

291. §.

A főtárgyalás rendszerint az elsőfokú bíróság székhelyén tartandó meg.

Mindazáltal az eljáró bíróság előterjesztésére, a bizonyitás jelentékeny könnyitése végett, az igazságügyi minister megengedheti, hogy a főtárgyalást más helyen tartsák meg.

292. §.

A főtárgyalás elnökének és az elsőfokú bíróságnak a főtárgyalás kitűzése és előkészitése tárgyában tett intézkedései (285—291. §§.) ellen felfolyamodásnak nincs helye.

XVIII. FEJEZET.

Főtárgyalás a törvényszék előtt.

I. A nyilvánosság és a rend fentartása.

293. §.

A főtárgyalás rendszerint nyilvános.

A főtárgyaláson hozott birói határozatok, kivéve a nyilvánosság kizárásával tartott főtárgyalás során hozott határozatokat, mindig nyilvánosan hirdetendők ki.

A tanácskozásnál és a szavazásnál csak az itélőbíróság tagjai és jegyzője lehetnek jelen.

A bíróság a nyilvánosság kizárását az egész főtárgyalásra, vagy egy részére nézve bármikor elrendelheti, ha a tárgyalás nyilvánossága a közrendet vagy a közerkölcsiséget veszélyeztetné.

E kérdésben a törvényszék a feleknek a közönség kizárásával történt meghallgatása után határoz.

Digitized by Google

Ha a határozat a nyilvánosság kizárását rendeli el, ennek nyilvános kihirdetése után a hallgatóságnak el kell távoznia.

294. §.

A nyilvánosság kizárása esetében is a főtárgyaláson mindenik vádlott és sértett részéről kijelölt két-két bizalmi férfi lehet jelen.

295 §.

Fel nem nőttek és oly egyének, kik nem a hely méltóságának megfelelően jelennek meg, a hallgatók közül kizárandók.

Bottal senki sem, fegyverrel pedig csak azok bocsáthatók a tárgyaló terembe, akik azt hivatalos vagy szolgálati állásuknál fogva viselik.

Az elnök helyszűke esetében a később jelentkezőket kizárhatja.

296. §.

A főtárgyalást az elnök vezeti és határoz a feleknek az eljárásra vonatkozó minden inditványa felett, melyre nézve a törvény az intézkedést a törvényszéknek tartja fenn.

Az elnök köteles felügyelni arra, hogy az ügyre éppen nem tartozó körülmények bizonyitásával vagy fejtegetésével a tárgyalás menetét ne késleltessék.

Az elnök feladata továbbá mind a rendnek, mind a tárgyalás méltóságának fentartása.

Annak, akit a biróság előtt kihallgatnak, vagy aki a birósághoz szól, rendszerint felállva kell beszélnie. Az elnök e szabály alól kivételt tehet.

A hallgatóság közül azokat, kik a tárgyalás rendjét zavarják vagy méltóságát sértik, tetszést vagy nem tetszést nyilvánitanak, az elnök rendreutasitja, s

Digitized by Google

ha ez eredménytelen maradt, a teremből kiutasithatja, szükség esetében kivezettetheti. Ha a tárgyalás rendjét máskép nem lehet fentartani, az elnök elrendelheti az egész hallgatóság eltávolitását.

Az elnök azt, aki rendeletének ellenszegül, vagy a rendet ismételve vagy súlyosabban megzavarja, — amennyiben a következő §-ok eltérőleg nem intézkednek, — azonnal letartóztathatja és nyolcz napig terjedhető elzárással büntetheti.

297. §.

Ha a vádlott, a magánvádló, a tanu, a szakértő vagy a sértett illetlen vagy durva magaviseletet tanusitanak, vagy ha az ügy megitélésére vagy a bizonyitásra nem tartozó sértő kifejezést használnak, az elnök rendreutasitja őket és az engedetleneket kétszáz koronáig terjedhető, elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetheti.

A fogva levő vádlott ellen e helyett fegyelmi büntetés alkalmazandó.

Ha a vádlott az elnök figyelmeztetése daczára ismételve durván viselkedik, a törvényszék határozata alapján a teremből kivezethető, őrizet alá helyezhető és a tárgyalás távollétében folytatható; a bizonyitó eljárás befejezése előtt azonban a terembe hivandó és, semmiség terhe alatt, a távollétében felmerült lényeges körülményekről és arról, amit a kihallgatottak vallottak, értesitendő.

298. §.

Katonai bíróság hatóságának alávetett egyént, ha a tárgyalást zavarja vagy helytelen magaviseletet tanusit (296., 297. §§.), az elnök rendreutasithatja, szükség esetében a tárgyaló teremből eltávolittathatja

Digitized by Google

és megbüntetése végett a feljebbvaló katonai hatóságot keresi meg.

299. §.

Ha az ügyben eljáró ügyvéd rendzavarást követ el, az elnök őt rendreutasitja, ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetében pedig az itélőbiróság őt kétszáz koronáig terjedhető pénzbirsággal büntetheti és amennyiben a rendzavarás oly mértékű, hogy a tárgyalás vele nem folytatható, helyette más ügyvédet is rendelhet ki. Amennyiben ez azonnal egyáltalán nem, vagy csak a vádlott, illetőleg a sértett érdekeinek sérelmével történhetnék, a főtárgyalás más ügyvédnek választása, illetőleg kirendelése végett a rendzavarást elkövetett ügyvéd költségére félbeszakitandó vagy elnapolandó.

Ha a kir. ügyészség tagját terhelné súlyosabb rendzavarás és az elnök figyelmeztetése eredménytelen maradt, az ülés azonnal félbeszakitandó és a közvádlónak közvetlen feljebbvalója, a rendzavarás körülményeinek közlése mellett, más közvádló kirendelése végett keresendő meg.

300. §.

Az elnöknek és a törvényszéknek a főtárgyalás folyamán hozott közbeszóló határozatai ellen nincs helye felfolyamodásnak.

A 297. §. szerint pénzbüntetést, a 299. §. szerint pénzbirságot megállapitó, valamint a 299. és 302. §-ok szerint a főtárgyalás költségében elmarasztaló végzések ellen azonban felfolyamodással lehet élni.

Digitized by Google

II. A főtárgyalás megnyitása, az idézettek jelenlétének megállapitása és a vádlott kihallgatása.

301. §.

A főtárgyalást az ügy rövid megjelölésével az elnök nyitja meg s azután a hallgatóságot a csend és a rend megtartására és a rendzavarás következményeire figyelmezteti.

A vádlott bilincs nélkül, mindazáltal, ha fogva van, őr kiséretében jelen meg.

Az elnök gondoskodik a biztonság fentartásához szükséges elővigyázati intézkedésekről. Szükség esetében a szabadlábon levő vádlottat is fegyveres őrizet alá helyezheti.

Miután az elnök kikérdezte a vádlottat személyes viszonyai felől (133. §. első bekezdés), megállapitja a megidézett felek, tanuk és szakértők megjelenését vagy meg nem jelenését és ennek megtörténtével a tanukat és a szakértőket a terem elhagyására azzal a felhivással szólitja fel, hogy a részükre kijelölt helyiségből engedelme nélkül el ne távozzanak. Szükség esetében az elnök intézkedik az iránt, hogy a vádlott, a tanuk és a szakértők el ne távozzanak és össze ne beszéljenek.

A tanukép kihallgatandó magánvádló és sértett a körülményekhez képest szintén kötelezhetők a terem elhagyására. Figyelmeztetendők azonban arra, hogy képviselőjük, s ha ilyenről még nem gondoskodtak, a részükről nyomban választható képviselő a teremben maradhat.

Ha a megidézettek közül egy vagy több nem jelent meg, a törvényszék a felek meghallgatása után határoz a főtárgyalás elnapolása vagy folytatása iránt.

Digitized by Google

A törvényszék ezt a határozatot későbbre is halaszthatja.

Ha a főtárgyaláson állapitják meg, hogy a vádlott meghalt, a törvényszék ellene a további bűnvádi eljárást végzéssel megszünteti.

302. §.

A vádlott jelenléte nélkül a főtárgyalást megtartani nem szabad.

A kir. ügyészség jelenléte nélkül csak a jelen törvény 41. §-ában meghatározott esetekben tartható meg a főtárgyalás, amennyiben a kir. ügyészség a vád képviseletét közérdekből el nem vállalta.

Ugyanabban az ügyben a kir. ügyészséget annak több tagja is képviselheti, de a perbeszédek száma ezzel nem szaporitható.

Ha a védő oly ügyben, melyre nézve a védelem az 56. §. szerint nem mellőzhető, a főtárgyalásról elmaradt vagy idő előtt eltávozott, a főtárgyalás elnöke, amennyiben a vádlott maga nem választ védőt, a jelenlevő ügyvédek közül a védelemre azonnal késznek nyilatkozót rendeli ki védőül. Ha ez nem lehetséges, a főtárgyalást a biróság a mulasztását ki nem mentő ügyvéd költségére félbeszakitja vagy elnapolja.

A mulasztást elkövetett közvádló vagy ügyvéd felelősségre vonása végett feljebbvaló, illetőleg fegyelmi hatóságuk értesitendő.

303. §.

Amennyiben a meg nem jelent vagy idő előtt eltávozott vádlottnak, tanunak vagy szakértőnek gyors előállitása remélhető, az elnök őket azonnal elővezettetheti, illetőleg a fegyveres erő vagy a csendőrség tényleges szolgálatban álló tagjának sürgős előállitása

Digitized by Google

végett feljebbvaló hatóságát keresheti meg, és e czélból a főtárgyalást néhány órára félbeszakithatja.

Az elővezetés akkor sem zárja ki a jelen törvényben megállapitott büntetések alkalmazását, ha annak következtében a főtárgyalást nem is kellett elnapolni.

304. §.

Miután a tanuk és a szakértők elhagyták a tárgyaló termet, semmiség terhe alatt felolvasandó a vádhatározatnak rendelkező, illetőleg a netán később hozott határozatnak olyan része, amelynek folytán a vádpontok valamelyike elesett, ha pedig vádhatározat nem volt hozva, a vádiratnak a 255. §. 1. és 2. pontjában megjelölt részei. Az elnök köteles ellenőrizni, hogy ennél többet a vádhatározatból vagy a vádiratból fel ne olvassanak.

Erre az elnök, a tanuk, és a többi vádlottak távollétében, a vádlottat, és ha többen vannak, mindegyiküket kihallgatja.

Az elnök megkérdezi a vádlottól, hogy megértette-e a vádat, és tagadó válasz esetén azt neki megmagyarázza, azután pedig kérdést intéz hozzá az iránt, hogy bűnösségét elismeri-e vagy sem.

Ha a vádlott tagad, az elnök figyelmezteti őt, hogy a váddal szemben a tényállást elbeszélheti, a bizonyitékokra észrevételeit a tárgyalás folyamán megteheti, a megelőző eljárásban a bizonyitás kiegészitése czéljából tett, de mellőzött inditványait ismételheti és új bizonyitásfelvételt inditványozhat.

A vádlott kihallgatásánál a jelen fejezetben foglaltakon kivül a X. fejezet rendelkezései is megfelelően alkalmazandók.

A vádlotthoz az elnökön kivül sem közvetlenül,

Digitized by Google

sem az elnök közvetitésével senki sem intézhet kérdést.

305. §.

Ha a vádlottnak a főtárgyaláson és a megelőző eljárásban tett vallomásai lényegesen eltérők, az elnök őt erre figyelmezteti, az eltérés okát tőle megkérdezi, és ez esetben, valamint akkor is, ha a vádlott egyáltalában nem nyilatkozik, az előbbi vallomásáról felvett jegyzőkönyvet egészben vagy részben felolvashatja vagy felolvastathatja.

Ha több vádlott vallomása ugyanama körülményre nézve lényegesen eltérő, e vádlottak egymással szembesitendők.

Mindenik okirat vagy jegyzőkönyv felolvasása, ugyszintén mindenik vádlott-társ, tanu vagy szakértő kihallgatása után figyelmeztetendő a vádlott, hogy észrevételeit megteheti.

A vádlott a főtárgyalás alatt is értekezhetik védőjével, de nem szabad tőle a hozzá intézett kérdés után a feleletre nézve tanácsot kérnie.

III. Bizonyitó eljárás.

306. §.

A vádlott kihallgatása után a bizonyitás a felek jelenlétében, az elnök meghatározta sorban és rendszerint oly módon veendő fel, hogy a vád bizonyitékai megelőzzék a védelem bizonyitékait.

A főtárgyalásra megidézett és megjelent tanu vagy szakértő kihallgatása, valamint a főtárgyalásra beszerzett egyéb bizonyiték felvétele csak a felek beleegyezésével, vagy az esetben mellőzhető, ha a bíróság azt teljesen feleslegesnek tartja.

Mind az elnök, mind a törvényszék új bizonyiték felvételét vagy megszerzését rendelhetik el. Mindazáltal

Digitized by Google

az erre vonatkozó inditványt elutasitó, valamint oly bizonyitást elrendelő határozatot, mely miatt a főtárgyalás huszonnégy órán túl volna félbeszakitandó, csak a törvényszék hozhat.

A főtárgyaláson elrendelt szemlét vagy az egész törvényszék, vagy ha ez nem lehetséges, egyik kiküldött tagja teljesiti, ki a szemle befejezésével a törvényszéknek azonnal jelentést tesz. A felek a szemle megtartásának idejéről semmiség terhe alatt értesitendők.

Uj bizonyiték felvétele vagy megszerzése az inditvány elkésése okából nem tagadható meg.

307. §.

A tanukat és a szakértőket, ha a 308. §. esete nem forog fenn, a XIII. és XIV. fejezetek értelmében az elnök hallgatja ki.

Kivüle a tanukhoz és a szakértőkhöz a birák, a vádló, illetőleg képviselője, a vádlott, a védő és a magánfél vagy ennek képviselője közvetlenül intézhetnek kérdéseket.

Ha ezek az ügygyel semmi összefüggésben nem álló vagy a feleletre útmutatást tartalmazó kérdést tesznek, vagy ha a kérdés és a felelet másnak becsületét szükség nélkül sértené, vagy ha a kérdés olyan körülményre vonatkozik, a melynek bebizonyitását a törvény kizárja: az elnök a kérdés feltevését, illetőleg a feleletadást megtiltani köteles.

Ha homályos vagy értelmetlen kérdést tettek fel, az elnök felhivja a kérdezőt szándékának kimagyarázására vagy világos kifejezésére, és ha szándékát megértette: a kérdést maga teheti fel.

Ha tanu vagy szakértő az ügygyel össze nem függő, sértő, részrehajló, vagy bizonyitani nem engedett

Digitized by Google

körülményre vonatkozó nyilatkozatot tesz, az elnöknek kötelessége őt félbeszakitani és figyelmeztetni, hogy feleletében szorosan a hozzá intézett kérdéshez tartsa magát.

308. §.

Ha a vádlottnak védője van, ennek inditványára, amennyiben a vádló nem ellenzi, a tanukat és a szakértőket elsősorban a felek képviselői hallgatják ki.

A felek által való kihallgatást, egyetértő kivánságukra, a törvényszék megengedheti akkor is, ha nincs védő, de a vádlottat értelmisége vagy külön szakképzettsége a kihallgatás teljesitésére alkalmasnak tünteti fel.

Ez esetekben a vád tanuihoz, illetőleg szakértőihez először a vádló, a védelem tanuihoz és szakértőihez pedig elsősorban a vádlott, illetőleg képviselőik intézik a kérdéseket és aztán azokhoz a kérdezőnek ellenfele is tehet kérdéseket. Erre a magánfél vagy ennek képviselője intézhet kérdéseket. Az ellenfél, illetőleg a magánfél vagy ennek képviselője után az első kérdező újabb kérdéseket intézhet, de csak olyan új ténykörülményekre nézve, melyek az ellenfél illetőleg a magánfél vagy ennek képviselője kérdése folytán merültek fel.

Az elnök és a bíróság tagjai mind a kérdezés befejezésével, mind bármelyik kérdésre adott felelet után annyi kérdést tehetnek, amennyit szükségesnek tartanak.

A 307. §. 3—5. bekezdéseiben foglalt rendelkezések a felek által való kihallgatás esetében is alkalmazandók.

A bíróság a felek által való kihallgatást azonnal megszüntetheti, mihelyt meggyőződik, hogy a kérdezőnek a kérdések tevésére nincs kellő tehetsége, vagy ha a magánvádló vagy a vádlott, illetőleg képviselőik, ismételt elnöki figyelmeztetés után is, tiltott kérdéseket tesznek.

Digitized by Google

309. §.

Az elnök köteles gondoskodni arról, hogy a még ki nem hallgatott tanu ne legyen jelen a bizonyitó eljárásnál, a ki nem hallgatott szakértő pedig a másik szakértő kihallgatásánál.

Ha az eljárás czélja kivánja, megengedheti az elnök, hogy a szakértő jelen legyen a vádlott és az összes tanuk kihallgatásánál.

A kihallgatott tanuk és szakértők a főtárgyalás termeből csak az elnök rendeletére vagy engedelmével távozhatnak.

Az elnök intézkedhetik, hogy a kihallgatott tanuk és szakértők a termet elhagyják, később azonban behivathatja őket és akár egyedül, akár más tanuk és szakértők jelenlétében ismételten is kihallgathatja.

Ha a vádlott és a tanu, vagy a tanuk egymás között valamely lényeges körülményre nézve eltérő vallomást tesznek, szembesitésük eszközlendő.

310. §.

Az elnök a vádlottat valamely tanu vagy vádlotttárs kihallgatása alatt, a vallomástétel szabadsága érdekében, kivételesen eltávolittathatja a teremből.

A távollétében teljesitett kihallgatás eredménye a vádlottal haladék nélkül közlendő és a kihallgatás a vádlott kivánatára jelenlétében ismétlendő. A közlésnek a bizonyitó eljárás befejezéséig semmiség terhe alatt meg kell történnie.

Ugyancsak az elnök teljesiti a nézete szerint, vagy a törvényszék határozata folytán szükséges szembesitéseket és mutatja fel ama tárgyakat, amelyeknek azonossága megállapitandó.

Digitized by Google

311. §.

Mindenik tanu megesketése vagy meg nem esketése tárgyában, kihallgatása és a felek inditványaiknak meghallgatása után, a biróság külön határoz; a megesketést azonban bármelyik fél inditványára vagy hivatalból is későbbre halaszthatja.

A megesketés mellőzendő a 221. és 222. §-ok eseteiben és akkor, ha azt a felek egyike sem kivánja.

312. §.

Ha a megelőző eljárásban ki nem hallgatott tanu vagy szakértő nem jelenhet meg a főtárgyaláson, a biróság a 287. §. értelmében leendő kihallgatását rendelheti el.

313. §.

A bűncselekményre vonatkozó okirat, hatósági bizonyitvány, a birói szemléről, házkutatásról, lefoglalásról vagy személymotozásról felvett jegyzőkönyv és a vádlottnak korábban történt jogerős elitéltetéséről szóló itélet a főtárgyaláson felolvasandók, hatósági értesitések felolvashatók. A vádlottnak előéletéről vagy erkölcsiségéről kiállitott kedvezőtlen bizonyitványt azonban csak akkor szabad felolvasni, ha abban a vádlottnak korábban elkövetett valamely bűncselekménye tüzetesen meg van jelölve.

A szakértőnek vagy ellenőrző szakértőnek a megelőző eljárás alatt adott véleménye csak akkor olvasható fel:

1. ha azt közhatósági orvos adta és az eljárás súlyos testi sértés bűntette vagy testi sértés vétsége miatt folyik;

2. ha a véleményt az igazságügyi orvosi tanács,

Digitized by Google

[illegible] bírósági vegyész, illetőleg fölülvéleményezésre [illegible] más testület vagy hatóság adta;

3. ha a véleményt adott szakértő a tárgyalásra nem volt megidézhető, vagy ha a megjelenésben akadályozva volt.

A tanuvallomásról felvett jegyzőkönyv csak a 200. §. és a 201. §. 1. és 2. pontja esetében és még akkor olvasható fel, ha a tanu a tanuságtételt a főtárgyaláson törvényes jogosultság nélkül, a kényszerítő eszközök alkalmazása daczára megtagadta; vagy ha meghalt, vagy beszámithatatlan állapotba jutott és ki van zárva, hogy már korábbi kihallgatásakor is beszámithatatlan állapotban volt; továbbá ha tartózkodóhelye nem tudható ki; végre ha megjelenése nagy nehézséggel vagy aránytalanul nagy költséggel járna.

A tettestárs vagy részes vallomásáról felvett jegyzőkönyv ugyane feltételek mellett és akkor is felolvasható, ha a tettestárs vagy részes már el van itélve.

Ez iratok felolvasása esetében a felolvasás oka a főtárgyalás jegyzőkönyvében mindig megemlitendő.

A tanuságtétel kötelessége alól mentes tanunak vallomásáról felvett jegyzőkönyv egyáltalában nem olvasható fel, ha az ilyen tanu a főtárgyalásra nem volt megidézve, vagy ha a főtárgyaláson megtagadta a tanuságtételt.

IV. A felek perbeszédei.

314. §.

A bizonyitás felvétele után az elnök kérdést intéz a felekhez és a sértetthez: nem kivánnak-e a bizonyitás kiegészitése iránt inditványt előterjeszteni.

Tagadó válasz esetén, vagy a kérelem elutasitása, illetőleg az új bizonyiték felvétele után az elnök a bi-

Digitized by Google

zonyitó eljárást befejezettnek nyilvánitja és felhivja a vádlót vádbeszédének, utána a vádlottat és a védőt a védelemnek szóbeli előterjesztésére.

A 41. §. esetében a kir. ügyészség képviselője után a főmagánvádló is felszólalhat.

A vádló után a magánfelet (51. §. 3. pont) vagy képviselőjét illeti a felszólalás joga.

A vádló a védőbeszédre válaszolhat. Az utolsó beszéd mindenesetre a vádlottat és védőjét illeti, és ha van is védő, megkérdezendő a vádlott, hogy nem óhajt-e védelmére szót emelni.

Ha több a vádlott: az előterjesztések sorrendjét az elnök határozza meg.

315. §.

A vádló, amennyiben a vádlottat elitélhetőnek tartja, indokolt inditványt terjeszt elő a vádlottnak bűnösül kimondása és az ellene alkalmazandó büntetési tétel tárgyában. A kiszabandó büntetés mennyisége iránt inditványában nem szabad nyilatkoznia.

Ha a vádló a vádlottat elitélhetőnek nem tartja, a vádat elejti, de a kir. ügyészség köteles a vád elejtését indokolni.

Ha a sértett a bűnvádi eljáráshoz nem csatlakozott (51. §.), vagy a magánfél a főtárgyalásra nem jelent meg, a magánjogi igényre nézve a megelőző eljárás alatt előterjesztett kérelme az iratokból felolvasandó s a kérelem iránt a kir. ügyészség tesz megfelelő inditványt.

316. §.

Ha a vádló a bizonyitó eljárás következtében akkép látja a tényállást megváltozottnak, hogy a vádlott más bűncselekményben mutatkozik bűnösnek, mint

Digitized by Google

illetőleg a vádirat szerint
hogy őt a vád tárgyává tett
kivül az 1878. évi V. törvény-
alkalmazására alapul szolgáló más
is terheli: a bizonyitó eljárás be-
vagy azonnal előterjeszti a meg-
beismerő vallomásra alapitott vádinditványát, vagy
vád emelése czéljából a főtárgyalásnak félbe-
illetőleg elnapolása iránt tesz inditványt
§).

Ha a vádló a bizonyitó eljárás eredménye alap-
arról győződik meg, hogy a vád alapjául szolgáló
magában, vagy a főtárgyalás folyamán felmerült
körülmények folytán az esküdtbiróság hatáskörébe tar-
tozó bűncselekmény tényálladékát állapitja meg, az
ügynek az esküdtbirósághoz leendő áttételét indit-
ványozza.

317. §.

A vádlott a félbeszakitás vagy az elnapolás, illetőleg az esküdtbirósághoz való áttétel iránt a 316. §. értelmében tett inditványra nézve meghallgatandó.

A vád megváltoztatása esetében, ha a vádlottnak nincs védője, az elnöknek kötelessége a vádlottnak megmagyarázni a vád megváltoztatását és meggyőződni, hogy ennek következményeit a vádlott felismerte-e.

Ennek megtörténte után a vádlott, illetőleg védője megkérdezendők, hogy a vád megváltoztatása miatt a védelem előkészitése czéljából nem kivánják-e a főtárgyalásnak félbeszakitását, illetőleg elnapolását.

Ez a kérdés és az erre adott felelet a főtárgyalás jegyzőkönyvébe semmiség terhe alatt felveendők.

Digitized by Google

318. §.

A bíróság csak akkor tagadhatja meg a főtárgyalás félbeszakitását vagy elnapolását, ha ez a védelem előkészitésére nem szükséges.

Ha a vádló a vádhatározatban, illetőleg a vádiratban megjelöltön kivül még más bűncselekményt is lát fenforogni: a vádlott részéről az elnapolás iránt tett inditványnak semmiség terhe alatt mindig hely adandó, vagy az újabban felmerült önálló bűncselekményre nézve az eljárásnak különválasztása rendelendő el.

Az elnapolás vagy félbeszakitás iránt tett inditvány megtagadása, illetőleg az inditványozott új főtárgyalás megtartása után a törvényszék, amennyiben hatásköre megengedi és a tényállást felderitettnek látja, a változott vád felett a XV. fejezetben szabályozott eljárásnak mellőzésével itélhet. Ellenkező esetben az ügyet az illetékes bírósághoz teszi át, vagy a főtárgyalás félbeszakitása, illetőleg elnapolása mellett vizsgálatot vagy egyes vizsgálati cselekményeket rendel el.

Ha a törvényszék az ügynek az esküdtbírósághoz való áttételét határozza el és határozata jogerőre emelkedik, a vádló köteles megfelelő inditványát nyolcz nap alatt az esküdtbíróság elé terjeszteni.

Ha ebben az esetben új vizsgálatot teljesitenek és a tényállás változott, új vádirat nyujtandó be.

Nyomtatvány útján elkövetett és esküdtbírósághoz tartozó bűncselekmény esetében mindig új vádiratot kell a vádlónak benyujtani.

319. §.

A perbeszédek félbe nem szakithatók, kivéve, ha tartalmuk a közrendet vagy az erkölcsiséget sérti, ha

Digitized by Google

amelylyel [illegible] becsületét szükség nél-
vádolva [illegible] magukban, vagy oly
bűncsel[illegible] [illegible]nek bizonyitását a törvény
czikk [illegible]
bűnc[illegible]

320. §.

fejez[illegible] csekélyebb műveltsége, vagy a
vál[illegible] való járatlansága kivánatossá
m[illegible] perbeszédek tartalmát, szükség ese-
[illegible] segítségével, rövid összegezésben meg-

[illegible] siket, a vád- és védőbeszédek tar-
[illegible] 140. §. második bekezdésének megfelelő
[illegible] közlendő.

V. Az itélet vagy határozat hozása és kihirdetése.

321. §.

A perbeszédek befejezése után a biróság határozat hozása czéljából visszavonul a főtárgyalás terméből, vagy ezt kiüritteti, a fogva levő vádlottat pedig a határozat hozásáig mind a két esetben eltávolittatja.

A határozat hozásában csak az a biró vehet részt, aki a főtárgyalás egész tartama alatt jelen volt.

322. §.

A biróság, ha az ügynek bővebb felderitését tartja szükségesnek, közbenszóló határozattal az eljárás kiegészitését rendeli el.

323. §.

Ha a vádló a vádat a főtárgyaláson ejtette el, s azok a sértettek, kik a feljelentést tették, valamint azok is, kik igényüket bejelentették, a főtárgyalásra meg voltak idézve, de meg nem jelentek, vagy ha a megjelent sértettek közül a vád képviseletét felszólitás

Digitized by Google

daczára egyike sem vette át (42. §.), a bíróság, indokolásul e körülményekre hivatkozva, végzéssel megszünteti az eljárást.

Ezen és a 301. §. végső bekezdésében emlitett eseten kivül a bíróság az ügy érdemében itélettel dönt.

324. §.

A bíróság itéletét csakis a főtárgyaláson fenforgott bizonyitékokra alapithatja.

Iratoknak tartalma csak annyiban szolgálhat bizonyitékul, amennyiben azokat a 313. §. szabályainak megtartásával a főtárgyaláson felolvasták.

A bizonyitás eredménye felett a bíróság a bizonyitékoknak egyenkint és egybefüggésükben való gondos mérlegelésével határoz.

Az itéletben a bíróság a vádlottat felmenti a vád alól, vagy bűnösnek mondja ki.

Bizonyitékok elégtelensége vagy meg nem állapithatása miatt való felmentésnek nincs helye.

325. §.

A bíróság semmiség terhe alatt nem tehet itélete tárgyává oly tettet, mely miatt a vádló vádat nem emelt.

Sem a tett minősitése, sem a büntetés kiszabása tekintetében nincs a törvényszék a vádló inditványához kötve.

Mindazáltal, ha a bíróság azt látja, hogy a vád tárgyául szolgáló tett súlyosabb bűncselekmény tényálladékát állapithatja meg, mint amelyre a vád irányult, vagy hogy arra oly minősités is alkalmazható, mely a védelemnek új irányban való előkészitését teszi szükségessé: köteles a feleket ezekre az eshetőségekre nézve semmiség terhe alatt meghall-

Digitized by Google

gatni és a vádlottnak tudtul adni, hogy a védelem előkészitése czéljából a főtárgyalás elnapolását, esetleg vizsgálat elrendelését is inditványozhatja.

Az elnapolás iránt tett inditvány el nem utasitható, ha a törvény a vád alapjául szolgáló bűncselekményre határozott tartamú szabadságvesztés-büntetést rendel, a biróság pedig oly minősités lehetőségét sem látja kizártnak, melynél fogva a törvény szerint halálbüntetés, vagy életfogytig tartó fegyház volna megállapitandó, vagy ha az elnapolás a védelem előkészitése érdekében szükséges.

326. §.

Fölmentő itélet hozandó:

1. ha a vád tárgyává tett cselekmény nem bűncselekmény; vagy ha bűncselekmény ugyan, de tárgyában korábban már jogerős itélet volt hozva:

2. ha a vád alapjául vett bűncselekmény, vagy pedig az, hogy a vádlott követte el, nincs bebizonyitva;

3. ha a bűnvádi eljárás megindit[illegible] vagy a beszámithatóságot kizáró, vagy a büntethetőséget megszüntető ok forog fenn;

4. ha a vád törvényes emelhetéséhez szükséges felhatalmazás, kivánat vagy magáninditvány hiányzik, illetőleg a magáninditványra jogosult visszavonható inditványát kellő időben visszavonta.

327. §.

Az itéletnek tartalmaznia kell:

1. annak kijelentését, hogy Ő Felsége a király nevében van hozva:

2. az eljáró törvényszéknek megnevezését és annak,

Digitized by Google

mint büntető bíróságnak megjelölését, továbbá mind a főtárgyalás, mind az itélethozás helyét és napját és annak felemlitését, hogy a főtárgyalás nyilvános volt-e vagy sem, és hogy a vád és védelem meg volt hallgatva;

3. a főtárgyalásban és az itélethozásban részvett itélő biráknak, a vád képviseletében eljárt köz- vagy magánvádlónak, esetleg az utóbbi képviselőjének, a védőnek és jegyzőkönyvvezetőnek nevét;

4. a vádlott nevét;

5. a vádlott személyes viszonyainak (133. §. első bekezdés) elősorolását, kivéve azt, hogy volt-e büntetve vagy nem;

6. a vádhatározatban, illetőleg a vádiratban megjelölt bűncselekmény megnevezését;

7. a vádlottnak elitélését, vagy a vád alól való felmentését;

8. a bűnügyi költségekre vonatkozó rendelkezést, és

9. az indokolást, mely a rendelkező résztől elkülönitendő.

A vádlott elitélése esetében az itélet rendelkező részének még tartalmaznia kell:

a) megjelölését annak a bűncselekménynek, melyben a bíróság a vádlottat bűnösnek találta, a megkülönböztetésre, valamint az alkalmazott büntetési tétel alapjául szolgáló körülményeknek kiemelésével;

b) a bűncselekménynek törvény szerint való minősitését, és

c) a kiszabott büntetést; a két utóbbit az alkalmazott törvényszakaszok idézésével;

d) pénzbüntetés megállapitása esetében intézkedést az iránt, hogy a pénzbüntetés, ha be nem hajtható, mily nemű és tartamú szabadságvesztés-büntetésre változtatandó át;

Digitized by Google

e) megfelelő esetben intézkedést az itélet hozásáig kiállott előzetes letartóztatásnak vagy vizsgálati fogságnak a büntetésbe való beszámitása vagy be nem számitása, illetőleg a beszámitás folytán a büntetésből kitöltöttnek vett tartam, az 1878. évi V. t.-czikk 61. §-a szerint kimondandó elkobzás vagy megsemmisités és a bűnvádi eljárás folyamán érvényesitett magánjogi igény tekintetében; végre

f) megfelelő esetben a rendelkezést arról, hogy a bűnügyi költségek be nem hajthatók (1890. évi XLIII. t.-czikk 4. §.).

A jelen §. első bekezdésének 1., 4., 7. és 9. pontjai, továbbá második bekezdésének *b)* és *c)* pontjai alatt foglalt rendelkezések megszegése semmiségi ok.

Törvényszakaszok idézésének elmulasztása, név-, szám- és más efféle nyilvánvaló hibák nem szolgálnak megsemmisités alapjául.

328. §.

Az itélet indokolásában ki kell fejteni, hogy a biróság mely tényeket és mily okokból tart bebizonyitottaknak vagy be nem bizonyitottaknak; továbbá fel. sorolandók azok az okok, melyek a jogi kérdésnek eldöntésénél, illetőleg a főtárgyalás során tett, de elutasitott inditványok felett való határozat hozásánál irányadók voltak.

Elitélés esetében tüzetesen megjelölendők a sulyositó és az enyhitő körülmények, és különösen azok, melyek az 1878. évi V. t.-cz. 92. §-ának alkalmazására vezettek.

A felmentő itéletben határozottan megjelölendő a 326. §-nak az az esete, mely a felmentésnek alapjául szolgált.

Digitized by Google

329. §.

Az itélet a tárgyalás befejezése után rendszerint azonnal meghozandó és nyilvánosan kihirdetendő.

Ha a vádlott nem jelent meg az itélet kihirdetésére, az elnök intézkedhetik, hogy őt elővezessék, vagy hogy az itéletet neki kiküldött vagy megkeresett biró hirdesse ki.

Felmentő itélet az elitélttel kézbesités utján is közölhető. A bíróság elrendelheti, hogy csekélyebb súlyú vád tárgyában hozott itéletet is a vádlottal kézbesités útján közöljenek.

A kihirdetés akként történik, hogy az elnök felolvassa az itéletnek a kihirdetés előtt irásba foglalandó rendelkező részét.

Az indokolás szintén felolvasandó, amennyiben pedig a kihirdetés alkalmával még nincs teljesen irásba foglalva, lényege szóval adandó elő.

A főtárgyalás napján kihirdetett itélet három nap alatt teljesen irásba foglalandó.

Fontos és bonyolódott esetekben, valamint a 76. §. második bekezdése esetében a bíróság az itélet hozását és kihirdetését legfeljebb nyolcz napra elnapolhatja, de akkor az itéletnek teljesen irásba kell foglalva lenni.

330. §.

Az itélet kihirdetése után az elnök megkérdezi előbb a vádlót, azután a vádlottat, hogy kivánnak-e perorvoslattal élni.

Ez alkalommal az elnök a vádlottat, ha nincs védője, a perorvoslatok használhatásáról felvilágositani tartozik. Ha az itéletet a vádlottal kézbesités útján közlik (329. §. harmadik bekezdés), e felvilágositás a kézbesitést rendelő határozatba foglalandó.

Digitized by Google

A perorvoslatra vonatkozó nyilatkozatok előterjesztése után a törvényszék a vádlottnak további fogvatartása, illetőleg fogságba vagy szabadlábra helyezése tárgyában határoz.

Ha a kimondott büntetés súlyánál vagy más körülménynél fogva az elitéltnek megszökésétől kell tartani, a törvényszék előzetes letartóztatását vagy vizsgálati fogságát meghosszabbithatja, illetőleg a szabadlábon levő vádlottat előzetes letartóztatásba vagy vizsgálati fogságba helyezheti.

Oly jogerős itélet, mely hivatalvesztést vagy politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését együtt vagy külön állapit meg, az elitéltnek törvényhatóságával, az 1889. évi VI. törvényczikkbe ütköző bűncselekmény tárgyában hozott itélet pedig az illetékes katonai hatósággal is közlendő.

A javitó intézetben való elhelyezést elrendelő jogerős itélet, ha az elitéltnek törvényes képviselője a kihirdetésnél nem volt jelen, ennek kézbesitendő.

VI. Jegyzőkönyv.

331. §.

A főtárgyalásról semmiség terhe alatt jegyzőkönyv veendő fel, melynek tartalmaznia kell: a főtárgyalás helyét és napját, az elnök, a birák, a jegyzőkönyvvezető, a vádló, esetleg képviselője, a vádlott és védője neveit, a vád alapjául szolgáló bűncselekmény megnevezését és annak kijelentését, hogy a főtárgyalás nyilvános volt-e vagy sem. Továbbá magában kell foglalnia a főtárgyalás menetének és minden lényeges alakiságnak hű leirását, különösen annak felemlitését, hogy

Digitized by Google

mely vádlottakat, tanukat és szakértőket hallgattak ki, mily szembesitések történtek, mely okiratokat olvastak fel, és hogy a tanuk és a szakértők esküt tettek-e, vagy megesketésük mely okból volt mellőzve, végre a feleknek minden inditványát és az elnöknek vagy a bíróságnak határozatait.

A vádlottnak és a tanuknak vallomásai és a szakértőknek véleménye a jegyzőkönyvbe akként iktatandók be, hogy a jegyzőkönyv a vallomásnak, illetőleg véleménynek lényeges tartalmát kimeritően és teljes hűséggel tüntesse fel.

A felek jogaik megóvása végett kivánhatják, hogy egyes körülmények vagy nyilatkozatok jegyzőkönyvbe véve legyenek.

Valamely körülménynek vagy nyilatkozatnak a jegyzőkönyvbe felvételét az elnök és a bíróság hivatalból is elrendelhetik.

Fontos ügyekben a bíróság elrendelheti az egész főtárgyalásnak vagy egy részének gyorsirással való teljegyzését. A bíróság ezt bármelyik félnek kellő időben előterjesztett, indokolt kérelmére más ügyben is elrendelheti, ha a fél a költségeket megelőzőleg birói letétbe helyezi.

A jegyzőkönyv elkészitése idejére nézve a 329. §-ban az itéletről foglalt rendelkezések az irányadók.

A bíróságnak a főtárgyalás alkalmával tartott tanácskozásáról és szavazásáról külön jegyzőkönyv veendő fel, és a főtárgyalás jegyzőkönyvébe csak a kimondott határozat vezetendő be

A felek a főtárgyalás jegyzőkönyvét és mellékleteit megtekinthetik, lemásolhatják vagy költségükre lemásoltathatják, továbbá az elnöknél a jegyzőkönyvnek helyesbitését és kiegészitését kérhetik.

Digitized by Google

332. §.

A jegyzőkönyvet az elnök, a jegyző, esetleg a tolmács aláirják.

A jegyzőkönyv a főtárgyaláson történteket bizonyitja.

Ha a felek a jegyzőkönyv tartalmát kifogásolják, s a kifogás az ügy eldöntésére kiható lényeges körülményre vonatkozik, a felsőbb bíróság a kifogásolt rész tekintetében az ellenbizonyitást megengedheti.

VII. A főtárgyaláson elkövetett bűncselekmények. Elnapolás és félbeszakitás.

333. §.

Ha a főtárgyalás alatt valaki a tárgyaló teremben bűncselekményt követ el, a bíróság a közvádló inditványára azonnal letartóztathatja, és ellene, ha bűncselekményének elbirálása a törvényszék hatáskörét meg nem haladja, az elintézés alatt levő ügy tárgyalásának félbeszakitásával vagy befejezése után azonnal főtárgyalást tarthat és itéletet vagy perdöntő határozatot hozhat. Védő hiánya ez eljárást csak az 56. §. 1. pontja esetében gátolja. Az eljárásról külön jegyzőkönyv veendő fel.

A törvényszéknek ily esetben hozott közbeszóló határozata ellen felfolyamodásnak nincs helye.

Mindazáltal a törvényszék az ügyet rendes eljárásra, esetleg az illetékes bíróság elé is utasithatja.

A fegyveres erőnek vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja, ha a főtárgyalás alatt bűntettet követ el, a vádló inditványára letartóztatható, és a tényállás közlése mellett, feljebbvaló hatóságának adható át, csekélyebb bűncselekmény, valamint a letartóztatás mellőzése esetében pedig feljebbvaló hatósága értesitendő.

Digitized by Google

334. §.

Midőn nyomós adatok mutatnak arra, hogy valamely tanu a főtárgyaláson hamis tanuzást (1878. évi V. t.-cz. 213. és 214. §§.) követett el, az elnök ezt a tanut letartóztathatja és a vallomásáról felvett jegyzőkönyvet a kir. ügyészséggel közli.

Ha a hamis tanuzásra mutató nyomós adatok katonai bíróság hatóságának alávetett egyén ellen merülnek fel, a vallomásáról felvett jegyzőkönyv, a tényállás és a terhelő adatok közlése mellett, feljebbvaló hatóságához teendő át, s letartóztatása esetében a tanu is azonnal átkisérendő.

Ezekben az esetekben a körülményekhez képest a főtárgyalás félbeszakitható, illetőleg elnapolható.

335. §.

Elnapolás esetében a bíróság a főtárgyalást újabb határnap kitűzése nélkül bizonytalan időre hagyja abba és rendszerint a bizonyitás ismétlésével kezdi meg újra.

A félbeszakitás meghatározott időre történik. A főtárgyalás folytatása végett kitűzött időpontra a jelenlevők a határozat kihirdetésével idézendők, és a főtárgyalás a törvényszéknek ugyanama tanácsa előtt nyolcz napon belül ismétlés nélkül folytatandó.

Nyolcz napnál tovább tartott elnapolás vagy félbeszakitás után a főtárgyalásnak elölről kezdése csak akkor mellőzhető, ha az elhalasztott főtárgyalás óta egy hónapnál több idő el nem mult, ha azon a bíróság tagjai mind jelen voltak, és ha a bizonyitás ismétlését egyikük sem kivánja.

Az elnapolást a bíróság, a félbeszakitást huszonnégy órára az elnök, hosszabb időre a bíróság rendeli el.

Digitized by Google

Az elnapolt főtárgyalás folytatására a főtárgyalás elnöke tűz ki újabb határnapot.

336. §.

A főtárgyalás a jelen fejezetben meghatározott okokon kivül még a következő esetekben is félbeszakitandó, illetőleg elnapolandó:

1. ha a vádlott védelmének előterjesztése előtt (314. §. második bek.) megbetegszik és felmentő itélet nem hozható;

2. ha a védő a főtárgyalás alatt megbetegszik s más védő azonnal nem rendelhető;

3. ha valamely tanu vagy szakértő betegség miatt nem bir nyilatkozatot tenni és a bíróság a vallomást, illetőleg véleményt oly lényegesnek tartja, hogy a főtárgyalás e tanu vagy szakértő személyes kihallgatása nélkül nem folytatható;

4. ha a bíróság szükségét látja új bizonyiték megszerzésének vagy a védelem bővebb előkészitésének;

5. ha azt a vád elejtése s ennek folytán a 42. §-ban meghatározott eljárás teszi szükségessé;

6. ha a főtárgyalás folytatása le nem küzdhető akadályba ütközik.

Félbeszakitható a főtárgyalás a benne résztvevő személyek pihenése szempontjából is.

XIX. FEJEZET.

Főtárgyalás az esküdtbíróság előtt.

I. Az esküdtbíróság előtt tartandó főtárgyalás előkészitése.

337. §.

A XVII. és XVIII fejezetek rendelkezései, amennyiben a jelen fejezet eltérőleg nem intézkedik, az

Digitized by Google

esküdtbiróság előtt folytatott eljárásnál megfelelően alkalmazandók.

A fentebb emlitett két fejezetnek a törvényszékre, illetőleg elnökére vonatkozó rendelkezései az esküdtbirósági eljárásban az esküdtbiróság birói tagjaira, illetőleg elnökére értendők.

A meddig az esküdtbiróság nincs megalakulva, az a törvényszék végzi az esküdtbirósághoz utasitott teendőket, amelynek székhelyén az esküdtbiróság működik.

Az esküdtbiróság elnöke az egész főtárgyalás alatt köteles az esküdteknek hivatásuk gyakorlása tekintetében a felmerülő körülményekhez képest szükséges útmutatást megadni és őket kötelességeikre figyelmeztetni.

338. §.

Az esküdtbiróság elnöke mindegyik esküdtbirósági ülésszakra a szolgálati lajstromban elősorolva levő harmincz esküdtet a törvényes következmények terhe alatt, szabályszerűen (79. és 80. §§.) és oly időben idézi meg, hogy az idézőlevél az esküdteknek legalább nyolcz nappal a főtárgyalás határnapja előtt kézbesitve legyen. A később, de még a főtárgyalás előtt teljesitett kézbesités nem menti fel az esküdtet a megjelenés kötelessége alól.

Egy időben az esküdtek megidézésével, a szolgálati lajstromban megnevezve levő tiz helyettes esküdt értesitendő, hogy az ülésszak alatt a főtárgyalások idejében lehetőleg lakásukon tartózkodjanak.

A helyettes esküdtek felmerülő szükség esetén abban a sorrendben hivandók be, amelyben nevük a szolgálati lajstromban előfordul.

Digitized by Google

339. §.

Az esküdtbiróság rendes ülésszakában a hatáskörébe tartozó ügyek közül mindazok elbirálandók, melyekben a vádhatározat az ülésszak első napja előtt már meghozva, vagy a főtárgyalás elrendelve (268. §. 3. bekezdés) volt.

Ha a vádhatározatot vagy a főtárgyalást elrendelő határozatot csak az esküdtbirósági ülésszak alatt hozzák meg, az illető ügyben az esküdtbiróság főtárgyalásának a folyó ülésszakban való megtartását a biróság csak a vádlott beleegyezésével és a vádló meghallgatása után rendelheti el.

E határozat ellen felfolyamodásnak nincs helye.

340. §.

Az esküdtbiróság a felek egyező kérelmére olyan ügynek főtárgyalását, mely a 339. §. első bekezdése szerint a legközelebb következő ülésszakban volna elbirálandó, fontos okból végérvényesen más ülésszakra halaszthatja el. E határozat ellen felfolyamodásnak nincs helye.

341. §.

Az esküdtbiróság birói tagjainak és a berendelt esküdteknek névjegyzéke legalább három nappal a főtárgyalás megkezdése előtt a fogva levő vádlottnak kézbesitendő, a szabadlábon levő vádlott részére pedig megtekinthetés végett a törvényszék kiadóhivatalába adandó. Az esetleg később megidézett esküdteknek nevét a vádlottal a főtárgyalás megkezdése előtt utólag kell közölni.

Digitized by Google

II. Az esküdtszék megalakitása.

342. §.

A főtárgyalásnak megnyitása és a vádlottnak személyes viszonyaira (133. §. első bekezdés) való kihallgatása után, a felek és képviselőik jelenlétében, mindig nyilvános ülésben és rendszerint minden ügyre nézve külön, meg kell alakitani az esküdtszéket.

E czélból az elnök mindenekelőtt megállapitja, hogy jelen vannak-e a megidézett esküdtek. Ha még huszonhat esküdt sem jelent meg, az elnök a helyettes esküdtek közül, az elmaradásnak törvényes következményeire való figyelmeztetés mellett, annyit idéz meg (338. §.), a hánynyal az esküdtek huszonhatnál kevesebben vannak.

Ha későbbi főtárgyaláshoz huszonhatnál több esküdt jelenik meg, az elnök a berendelt helyettes esküdteket berendeltetésüknek megforditott sorrendjében elbocsátja.

343. §.

Ha az utólagos berendelés folytán vagy a nélkül legalább huszonhat esküdt jelen van, az elnök semmiség terhe alatt köteles kérdést intézni a felekhez, a magánfélhez és az esküdtekhez az iránt: nincs-e az utóbbiak közt olyan:

1. akire nézve a jelen törvény 64. §-ának 1—4. pontjaiban felsorolt kizáró okoknak valamelyike forog fenn;

2. aki a vádlottnak elitéltetése vagy felmentése esetében hasznot remél vagy kártól tart;

3. kit az ügyben tanu vagy szakértő gyanánt már kihallgattak, illetőleg a főtárgyalásra megidéztek:

4. ki az ügyben mint esküdt, vádló, védő, vagy a sértettnek képviselője működött;

Digitized by Google

5. ki az állam hivatalos nyelvét nem érti;

6. aki testi vagy szellemi fogyatkozása miatt, vagy azért, mert ellene bűnvádi eljárás van folyamatban, vagy csőd vagy gondnokság alá helyezés van elrendelve, az esküdtek jegyzékébe nem lett volna felvehető, vagy akire nézve eme körülmények később merültek fel.

Az az esküdt, aki ellen az 1—6. pontok alatt felsorolt okok valamelyike forog fenn, az illető ügynek elintézésében nem vehet részt. Az, akire nézve az 5. és 6. pontok alatt megjelölt okok valamelyike forog fenn, az esküdtek lajstromaiból is törlendő.

A kizárásra nézve, az illető esküdtnek és a feleknek meghallgatása után, a bíróság végérvényesen határoz.

Ha a fentebbi módon a megjelentek közül annyian volnának kizárandók, hogy az esküdtek száma huszonnégynél kevesebb lenne: az esküdtszék megalakitásához csak abban az esetben lehet fogni, ha abba a visszautasitásra jogosult felek (344. §.) beleegyeznek s legalább annyi esküdt maradt fenn, amennyi az esküdtszék megalakitásához a 345. és 346. §-ok szerint szükséges.

Ellenkező esetben az esküdtek a 342. §. második bekezdésében meghatározott módon olyképen egészitendők ki, hogy legalább huszonnégyen legyenek.

344. §.

Ha a 343. §. szerint az esküdtszék megalakitásához lehet fogni, az elnök által kijelölt biró mindegyik nem kifogásolt esküdtnek külön papirszeletre irt nevét felolvassa és a bíróság asztalán levő urnába helyezi.

A nem kifogásolt esküdtek közül a felek annyit utasithatnak vissza, a hánynyal tizenkettőnél, illetőleg, — amennyiben az elnök pótesküdtek alkalmazását ren-

Digitized by Google

delte el (346. §.), — ezek számánál is több név van az urnában.

A visszautasitható esküdteknek felét a vádló, másik felét a vádlott utasithatja vissza. Ha e szám páratlan, a vádlott egygyel több esküdtet utasithat vissza.

Több vádlott a visszautasitás jogát együttesen, ha pedig nem jutnak egyetértő megállapodásra, váltakozva, abban a sorrendben gyakorolja, amelyben nevük a vádiratban előfordul.

E szabályok értelmében kimondja az elnök, hogy a felek hány esküdtet és mily sorban utasithatnak vissza.

A visszautasitás jogának gyakorlását a vádlott védőjére, a magánvádló pedig képviselőjére bizhatja.

345. §.

Az elnök az urnában levő papirszeleteket egyenkint kihúzza és mindenik papirszeletnek kihúzása és a rajta levő névnek felolvasása után kérdést intéz a felekhez, esetleg képviselőjükhöz (344. §. utolsó bekezdés), hogy az illető esküdtet elfogadják-e?

Erre a vádló és utána a vádlott »elfogadom« vagy »visszautasitom« szóval tartoznak nyilatkozni. Nyilatkozatuknak okát adni nem szabad. A nyilatkozás elmulasztása elfogadásnak veendő.

Mihelyt az elnök további nevet húzott ki, vagy a kisorsolást bejezettnek jelentette ki, a felek nem változtathatják meg tett nyilatkozatukat.

Ha az elnök tizenkét olyan esküdt nevét húzta ki, akiket egyik fél sem utasitott vissza, vagy ha a felek visszautasitó jogának kimerülte után a tizenkettőből hiányzó esküdtek neveit kihúzta: az esküdtszéket megalakitottnak mondja ki.

Digitized by Google

346. §.

Ha előre látható, hogy a főtárgyalás hosszabb időre fog terjedni, az elnök egy vagy több póteskü̇dtnek alkalmazását rendelheti el és e czélból tizenkettőnél több esküdtet sorsolhat ki.

Póteskü̇dtek azok lesznek, akiknek nevét az elnök utoljára huzta ki az urnából.

347. §.

Ha egy napra több ügy tárgyalása van kitűzve, az esküdtszék mindenik ügyben külön megalakitandó.

348. §.

A kifogás folytán mellőzött (343. §.), a visszautasitott (344. §.) vagy a ki nem sorsolt esküdtek, — azokat kivéve, kiknek nevét a lajstromokból kitörülték (343. §. 2. bek.), — ha az elnök másként nem rendelkezik, kötelesek az ülésszak végéig esküdtbirósági főtárgyalások ideje alatt a biróság épületében tartózkodni.

Az esküdtszék tagjai és a póteskü̇dtek kötelesek az egész főtárgyaláson az itélet kihirdetéséig jelen lenni. Az elnök menti fel a szolgálat kötelessége alól azokat, akik betegség miatt vagy más fontos okból kénytelenek távozni. Helyükbe a póteskü̇dtek sorshuzás sorrendje szerint lépnek. Ha az elnök póteskü̇dtek alkalmazását nem rendelte el, vagy ezek nem elegendők, a fennebb emlitett esetben az esküdtek kisorsolása a 345. §. szerint folytatandó, esetleg az esküdtszék a 342. §. második bekezdése értelmében egészitendő ki.

Utóbbi esetben a felek a kifogásolás és a visszautasitás jogát, — amennyiben azt még nem meritették ki, — az esküdtszéket kiegészitő határozatnak kihirdetése után azonnal érvényesitik és a főtárgyalásra

Digitized by Google

az elnök csak azt az esküdtet idézi meg, akit a felek nem utasitottak vissza.

Ha a kiegészités sorsolással vagy helyettes esküdtek behivásával történik, a főtárgyalás mindig elölről kezdendő.

349. §.

Az esküdtszék megalakulása után az elnök az esküdteket és a pótesküdteket a vádlott jelenlétében nyilvános ülésben, semmiség terhe alatt megesketi.

Miután mindnyájan felálltak, az elnök a következő felhivást intézi hozzájuk:

»Esküdjenek önök a mindentudó és mindenható Istenre, hogy az N. N. ellen folytatott ügyben az esküdtek kötelességeit hiven teljesitik, a törvényt megtartják, a tárgyalás egész menetét gondos figyelemmel kisérik, a tárgyalás alatt álló ügyről határozatuk kimondásáig mással, mint esküdt-társaikkal, nem értekeznek, és, félretéve minden kedvezést, félelmet és személyes tekinteteket, mind a vádlott ellen, mind a mellette felhozott bizonyitékokat egyenlő gondossággal és pártatlan lelkiismeretességgel mérlegelik, és ebből meritett meggyőződésük szerint, igazságosan és a törvény értelmében határoznak.«

Erre az esküdtek, — az elnök által sorban nevükön szólittatván, — jobb kezüket szivükre téve, egyenkint válaszolják:

»Esküszöm, Isten engem úgy segéljen.«

Az az esküdt, aki azt állitja, hogy az eskü vallási meggyőződésével ellenkezik, eskü helyett fogadást tesz. E fogadás igy szól: »Becsületemre és lelkiismeretemre fogadom.«

Digitized by Google

III. Bizonyító eljárás, a kérdések feltevése és az esküdtek határozata.

350. §.

Az eskü letevése után az esküdtek elfoglalják a vádlott helyével szemközt levő üléseiket.

Ezután következik az ügy tárgyalása.

Az elnök köteles gondoskodni arról, hogy a birák és az esküdtek a bizonyitó eljárás alatt tett nyilatkozatokat és felolvasott okiratokat megértsék.

Bizonyitékul szolgáló okiratnak, a vádlott és a tanuk vallomásának és a szakértők nyilatkozatának az esküdtek által értett nyelvre való fordítását csak megesketett tolmács végezheti.

351. §.

Az esküdtek a tanukhoz és a szakértőkhöz a 307. §. értelmében oly módon intézhetnek kérdéseket, mint a bíróság birói tagjai. Jogukban áll a bizonyitó eljárás kiegészitése iránt is inditványt tenni, ami felett a bíróság határoz.

352. §.

A vádlott elhalálozása vagy a vád elejtése esetében a bíróság az esküdtek meghallgatása nélkül a 301. §. végső, illetőleg a 323. §. első bekezdése szerint végzéssel megszünteti az eljárást.

Ha a főtárgyalás alatt kiderül, hogy a vád törvényes emeléséhez szükséges felhatalmazás, kivánat vagy inditvány hiányzik, vagy hogy a magáninditványra jogosult visszavonható inditványát kellő időben visszavonta; hogy a vád tárgyává tett bűncselekményre vonatkozólag korábban már jogerős itéletet hoztak; hogy a bűnvádi eljárás királyi kegyelem vagy elévü-

Digitized by Google

lés következtében nem folytatható; vagy végre, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmény elkövetésekor életének tizenkettedik évét még nem töltötte be: a bíróság, a felek meghallgatása után, azonban az esküdtek meghallgatása nélkül, felmentő ítéletet hoz.

353. §.

Amennyiben a 352. §-ban felsorolt eseteknek egyike sem forog fenn, a bizonyitó eljárásnak befejezése után a kir. ügyész, illetőleg a magánvádló, vagy ha ennek képviselője van, ez, javaslatba hozza az esküdtekhez intézendő kérdéseket. Ezeknek irásba foglalása végett az elnök az ülést rövid időre félbeszakithatja.

Az elnök köteles a javaslatba hozott kérdéseket semmiség terhe alatt felolvastatni. A vádlottnak és az esküdteknek azokat másolatban kiadhatja, kifejezett kivánságukra pedig köteles kiadni.

A vádlottnak, védőjének vagy az esküdtek valamelyikének inditványára a főtárgyalás a kérdések megfontolása végett félbeszakitandó.

A vádlott, védője és minden esküdt kifogásolhatja a javasolt kérdéseket, figyelmeztethet hiányaikra és inditványt tehet kiigazitásuk vagy megváltoztatásuk, vagy újabb kérdések feltevése iránt.

A javaslatba hozott kérdések elfogadása, kiegészitése vagy helyesbitése tárgyában a bíróság határoz.

A megállapitott kérdések felolvasandók.

354. §.

A kérdéseket úgy kell feltenni, hogy azokra az esküdtek csupán »igen« vagy »nem« szóval felelhessenek.

Ha több vádlott van, vagy több bűncselekmény forog fenn, a kérdéseket a vádlottak és a bűncselek-

Digitized by Google

mények mindegyikére nézve külön csoportokban kell feltenni.

Ha valamely következő kérdésre csak abban az esetben adandó felelet, ha egy megelőző kérdés már bizonyos irányban el van döntve, ezt külön meg kell jegyezni.

355. §.

A főkérdés arra irányul, hogy bűnös-e a vádlott a vád tárgyává tett bűncselekményben?

Ennélfogva a főkérdésben a vád alapjául szolgáló tett nemcsak a megkülönböztetésére alkalmas ténybeli körülményeknek, hanem a vád szerint alkalmazandó törvényben meghatározott alkotó elemeknek elősorolásával is körülirandó.

A főkérdés ama tényállás és törvény szerint szerkesztendő, melyen a vádhatározat, ennek hiányában a vádirat, amennyiben pedig a vádló vádját a főtárgyaláson megváltoztatta volna, ennek újabb tartalma alapszik.

Ha valamely alkotó elem fenforgása tekintetében a felek eltérő inditványokat tettek: a vád alapjául szolgáló tett körülirásába a vitás kérdés eldöntésére alkalmas ténykörülmény is felveendő.

356. §.

Ha a bizonyitó eljárás alatt a tényállás olyképen változott meg, hogy a vádlott más bűncselekményben mutatkozik bűnösnek, mint amelylyel a vádhatározat, illetőleg a vádló inditványa szerint terhelve volt, vagy hogy a bevégzett bűntettel vagy vétséggel vádolt csak e bűncselekmény kisérletével vagy a tettes gyanánt vádolt csak részességgel látszik terheltnek, vagy megforditva: erre nézve az esküdtekhez külön kérdést kell intézni.

Digitized by Google

357. §.

Külön főkérdést kell feltenni, ha a vádlott ellen a bizonyitó eljárás alatt a vádhatározatban, illetőleg a vádiratban megjelölt bűncselekményen kivül még más, az 1878 évi V. törvényczikk 96. §-ának alkalmazására alapul szolgáló bűncselekmény tényálladéka merült fel.

Ez a kérdés azonban csak a vádlott beleegyezésével tehető fel. Ha ebbe a vádlott nem egyezett bele, az újabban felmerült önálló bűncselekményre nézve az eljárásnak különválasztása rendelendő el.

Csak a vádlott beleegyezésével tehető fel az olyan kérdés is, melynél fogva a vádlott terhére rótt bűncselekmény súlyosabb minősités alá esik, mint aminőn a vádhatározat, illetőleg a vádirat alapszik, mely esetben a kérdés a vádhatározatban, illetőleg a vádiratban foglalt minősitésnek megfelelő kérdés elé helyezendő.

Ha ebbe a vádlott bele nem egyezett, vagy ha a vádlott terhére rótt bűncselekmény oly minősités alá esik, mely a védelemnek új irányban való előkészitését teszi szükségessé, a főtárgyalás elnapolandó.

358. §.

A beszámithatóságot kizáró okok (1878. évi V. t.-czikk 76., 77., 79., 80. és 82 §§.), ha azokat a felek érvényesitették, vagy jelenségeiket a bíróságnak vagy az esküdtszéknek valamelyik tagja felhozta, a főkérdésbe lehetőleg akként foglalandók be, hogy a főkérdésre adott igenlő válasz kizárja fenforgásukat.

Ha azonban a befoglalás a főkérdést igen terjedelmessé vagy nehezen érthetővé tenné: a beszámitást kizáró ok külön kérdésbe is foglalható.

Digitized by Google

359. §.

A 352. §-ban fel nem emlitett olyan okra nézve, mely a büntető törvényeknek külön rendelkezései értelmében a büntethetőséget megszünteti, vagy súlyosabb, illetőleg enyhébb büntetési nemnek vagy büntetési tételnek alkalmazását vonja maga után, külön kérdést kell feltenni.

Súlyositó és enyhitő körülmények fenforgása (1878. évi V. törvényczikk 90., 91. és 92. §.) tekintetében azonban és az iránt, hogy volt-e már a vádlott megbüntetve, az esküdtekhez kérdés nem intézhető.

360. §.

Ha a vádlott a bűnösségét megállapitó bűncselekménynek elkövetésekor életének tizenhatodik évét még nem töltötte be, külön kérdés teendő fel arra nézve, hogy az elkövetés idejében meg volt-e a bűncselekmény bűnösségének felismerésére szükséges belátása.

Ha a vádlott siketnéma, a belátására vonatkozó kérdés a főkérdésbe belefoglalandó.

361. §.

Külön kérdésnek feltevése, vagy a beszámitást kizáró körülményre irányuló kérdésnek a főkérdésbe való belefoglalása iránt előterjesztett inditvány csak a törvényből meritett ok alapján utasitható el.

362. §.

A kérdések megállapitása után következnek a feleknek a bűnösség kérdésére vonatkozó előterjesztései és inditványai.

Digitized by Google

363. §.

Ezután az elnök az esetleg újra vagy módositva megállapitott kérdéseket aláirja és semmiség terhe alatt ismét felolvastatja. A kérdések felolvasását követi az elnöknek az esküdtekhez intézett fejtegetése.

Az elnök útmutatást ad az esküdteknek feladatukról és működésük köréről, megmagyarázza nekik az általuk megoldandó jogi kérdéseket, az alkalmazandó törvényeket, ezeknek a vád tárgyává tett bűncselekményre való alkalmazásánál irányadó szempontokat, végül a feltett kérdéseket.

Fejtegetésében nem szavad véleményt nyilvánitania sem a bizonyitás eredményéről, sem a bizonyitékok mérlegelése tekintetében.

Az elnök fejtegetését senki sem szakithatja félbe és nem is teheti felszólalás tárgyává.

A felek bármelyikének kivánatára az elnök fejtegetésének a jogi kérdésekre vonatkozó része a jegyzőkönyvbe felveendő.

364. §.

Az elnök befejezvén fejtegetését, átadja a legidősebb esküdtnek a kérdéseket, a tárgyalás folyamán felolvasott okiratokat és a felmutatott bűnjeleket, továbbá az esküdtek kisorsolásának sorrendjét feltüntető jegyzéket.

Erre az esküdtek visszavonulnak a számukra kijelölt tanácskozó terembe.

Az elnök intézkedik, hogy a vádlott az ülésteremből távozzék, az esküdtek pedig határozatuknak meghozása előtt, — kivéve a 366. §-ban meghatározott esetet, — tanácskozó termüket el ne hagyják s az elnöknek irásbeli engedelme nélkül másokkal ne érintkezzenek.

A biróság azt az esküdtet, aki e szabály ellen

Digitized by Google

vét, kétszáz koronáig terjedhető pénzbirsággal büntetheti, az ellen pedig, ki az esküdttel az elnöknek irásbeli engedelme nélkül érintkezik, huszonnégy óráig terjedhető elzárást mondhat ki.

Katonai bíróság hatóságának alávetett egyénnek megbüntetése végett feljebbvaló hatósága keresendő meg.

Az esküdtek tanácskozó termében jelen törvénynek a 351., 363—370. §-okat magában foglaló kivonata több példányban az esküdtek rendelkezésére bocsátandó.

365. §.

Az esküdtek, tanácskozás végett történt visszavonulásuk után, mindenek előtt a köztük legidősebbnek elnöklete alatt, szóbeli szavazással és egyszerű szavazattöbbséggel megválasztják főnöküket, ki az esküdtek elé terjesztett kérdéseket felolvassa s a további tanácskozást és szavazást vezeti.

Ha többen egyenlő számú szavazatokat kaptak, az idősebbik tekintendő megválasztottnak.

366. §.

Ha az esküdtek többsége azt hiszi, hogy bármely jogi kérdésben bővebb felvilágositásra van szüksége, ezt az elnök az ülésterembe visszatért esküdteknek az ülés megnyitása után, a felek jelenlétében, nyomban megadja.

A felek bármelyikének kivánságára ez a jogi fejtegetés is jegyzőkönyvbe veendő.

Ha az esküdtek többsége a kérdések megváltoztatását vagy kiegészitését, esetleg új kérdés feltevését tartja szükségesnek: ez inditványra nézve a feleket meg kell hallgatni és határozatot kell hozni.

Digitized by Google

A felvilágositás, illetőleg a határozat után az esküdtek, tanácskozásuk folytatása végett, ismét visszavonulnak termükbe.

367. §.

Az esküdtek tanácskozásának befejezése után főnökük a kérdéseket a feltevés sorrendjében szavazás alá bocsátja és mindegyik esküdtet, abban a sorrendben, amelyben nevüket kihuzták, szavazatának élő szóval kijelentésére szólitja fel, végül saját szavazatát is kijelenti. Ha az esküdtek egyike kivánja, a szavazás titkos.

A szavazás az egész kérdésre csak »igen« vagy »nem« szóval történik; azonban a kérdésnek valamely tüzetesen megjelölt részére igennel, többi részére nemmel is lehet szavazni.

A szavazásnál az esküdteken kivül, semmiség terhe alatt, más nem lehet jelen.

A főnök a szavazás eredményét, annak megjegyzésével, hogy a határozatot hány szavazattal hozták, mindegyik kérdés mellé irja és aláirja. Feljegyzésében vakarásnak nem szabad előfordulni. Az esetleg szükséges törléseket, széljegyzéseket vagy beszúrásokat aláirásával ellátott jegyzetben kell saját igazitásainak elismernie.

Ha az esküdtek elhagyták tanácskozó termüket, többé egyikük sem változtathatja meg szavazatát.

Az esküdtek a szavazás lefolyását és az egyes szavazatok arányát kötelesek titokban tartani.

368. §.

Az esküdteknek ama határozatához, amely a vádlottat bűnösnek mondja ki, vagy a büntető törvényeknek külön rendelkezései értelmében súlyosabb büntetési

Digitized by Google

nemnek vagy tételnek alkalmazását vonja maga után, legalább nyolcz igenlő szavazat szükséges. Minden más esetben egyszerű szótöbbség dönt.

Ha a szavazatok egyenlően oszlanak meg, az válik határozattá, ami a vádlottra nézve kedvezőbb.

Azok az esküdtek, akik a főkérdésre nemmel szavaztak, a további kérdéseknél a szavazástól tartózkodhatnak és szavazatuk a vádlottra nézve kedvezőbb szavazatokhoz számitandó.

369. §.

A szavazás befejezésével az esküdtek visszatérnek a tárgyaló terembe és elfoglalják a helyüket.

Az esküdtbiróság elnöke az ülést újra megnyitván, felhivására az esküdtek főnöke a vádlott távollétében e bevezető szavak után:

»Becsületemre és lelkiismeretemre, Isten és emberek előtt bizonyitom, hogy az esküdtek határozata a következő« . . . semmiség terhe alatt, az esküdtek jelenlétében felolvassa a kérdéseket a reájuk adott válaszokkal együtt.

Ha az esküdtek határozata bűnösséget vagy olyan okot állapit meg, mely a büntető törvényeknek külön rendelkezései értelmében súlyosabb büntetési nemnek vagy tételnek alkalmazását vonja maga után, e határozatok (368. §.) mindegyikénél a főnök kijelenti, hogy az esküdtszék ezt a határozatot »hétnél több« szavazattal hozta. A szavazatok arányát más módon, illetőleg a vádlottra kedvező határozatoknál egyáltalán nem szabad megjelölnie. A felolvasott határozatot az esküdtbiróság elnöke és jegyzője aláirják.

Digitized by Google

IV. A további eljárás és az itélethozás.

370. §.

Ha a bíróság abban a nézetben van, hogy az esküdtszék határozata alakjára nézve nem szabályszerű, vagy valamely kérdésnek lényegére nézve homályos, hézagos vagy önmagának ellenmondó: a kérdések megváltoztatása vagy kiegészitése mellett, vagy e nélkül is felhivhatja az esküdteket, hogy határozatukat javitsák vagy egészitsék ki, illetőleg adjanak feleletet a megváltoztatott vagy kiegészitett kérdésekre.

Ezt a helyesbitő eljárást kell elrendelni akkor is, ha egyes esküdtek azt állitják, hogy a kihirdetett határozat nem hiven tünteti fel az esküdtszék határozatát.

A helyesbitő eljárás mindaddig elrendelhető, mig a bíróság itéletet nem hozott.

A bíróságnak ilyen felhivására az esküdtek tanácskozás végett újra visszavonulnak. Ezt megelőzőleg az elnök az esküdteket, ha határozatuk csak alaki tekintetben esik kifogás alá, arra figyelmezteti, hogy csak a hiányokat javithatják ki; ha pedig az ügy érdemében tévedtek, felvilágositja arról, hogy előbbi határozatuktól egészen eltérhetnek.

Az új határozatot akként kell a kérdések mellé irni, hogy az előbbi olvasható maradjon.

Ha az esküdtek ragaszkodnak ahhoz a határozatukhoz, melyet a bíróság homályosnak, hézagosnak vagy önmagának ellenmondónak jelentett ki, az ügy az esküdtbíróságnak következő ülésszakára utasitandó. A felfolyamodásnak felfüggesztő hatálya van.

371. §.

Ha az esküdtszék a vádlottat bűnösnek mondta ki és a bíróságnak valamennyi tagja arról van meg-

Digitized by Google

győződve, hogy az esküdtek az ügy lényegében a vádlott sérelmére tévedtek, a bíróság a további eljárást felfüggeszti és az ügyet, indokolás nélkül hozandó határozattal, a legközelebbi ülésszak esküdtbírósága elé utasitja.

Ily határozat csak hivatalból és csak az itélet kihirdetéséig hozható. A feleknek nincs joguk azt indítványozni. Ellene perorvoslatnak nincs helye.

Ha az eljárás több önálló bűncselekmény miatt vagy több vádlott ellen folyt, a fennebb megjelölt esetben az új esküdtbíróság elé csak az a bűncselekmény, illetőleg az a vádlott utasitható, melyre nézve, vagy akinek sérelmére az esküdtszék a bíróság nézete szerint tévedett.

Ilyen határozat alapján a következő ülésszakra, sürgős esetekben a folyó ülésszak végére, új esküdtbirósági tárgyalás tűzendő ki. Ennél az eljárt esküdtbíróságnak esküdt-tagjai nem vehetnek részt.

Az új esküdtszék határozata alapján a bíróság köteles itéletet hozni s ennél az új esküdtszék határozatát venni alapul, de a vádlottra nem állapithat meg súlyosabb büntetést annál, mely a korábbi esküdtszék határozata alapján megállapitható lett volna.

372. §.

Ha az esküdtek határozatára nézve a 370. §-ban körülirt határozat hozásának nincs helye, az esküdtbíróság elnöke behivatja, illetőleg elővezetteti a vádlottat és előtte az esküdteknek végleges határozatát, a 371. §. esetében pedig a bíróságnak határozatát a jegyzővel felolvastatja.

373. §.

Ha az esküdtek a vádlottat nem bűnösnek mondták ki, vagy ha a beszámitást kizáró ok fenforgása iránt

Digitized by Google

tett kérdésre igenlő választ adtak (358. §. második bekezdése), a bíróság a vádlottat azonnal itélettel felmenti.

374. §.

Ha az esküdtek határozata a vádlottat bűnösnek nyilvánitotta, első sorban a vádló terjeszti elő inditványát az alkalmazandó büntetési tétel tárgyában, azután a sértett nyilatkozhatik magánjogi igénye tekintetében, és végül a vádlott és védője egy izben felszólalhatnak. Az esküdtek határozatát nem szabad birálat tárgyává tenniök.

Ezután a bíróság itélet hozása végett visszavonul.

Ha a törvény ama tettre, melyet a vádlott az esküdtek kijelentése szerint elkövetett, nem állapit meg büntetést, vagy ha az esküdtek olyan okot fogadtak el valónak, amely a büntethetőséget kizárja, illetőleg megszünteti, a bíróság a vádlottat erre irányzott inditvány nélkül is felmenti.

Ellenkező esetben a 327. §. szabályai szerint a vádlott ellen még akkor is büntető itéletet hoz, ha bűncselekménye az esküdtek határozata szerint nem tartoznék az esküdtbíróság hatásköréhez.

Az esküdtek határozata a bíróságot a büntetés kiszabásánál csak annyiban korlátozza, hogy a törvény által egyes bűncselekményekre nézve külön megállapitott minősitő, illetőleg súlyositó okokat (359. §. első bekezdés), — azokat kivéve, melyek a vádlottnak megelőző megbüntetésére vonatkoznak, — a bíróság csak az esküdtek határozata alapján alkalmazhatja.

Az itélet hozása és kihirdetése az esküdtbirósági eljárásban nem halasztható el.

Digitized by Google

375. §.

Az itélet rendelkező részének az esküdtekhez intézett kérdéseket és azoknak feleleteit is tartalmazni kell; az indokolásnak pedig az esküdtek részéről eldöntött kérdésekben ezek határozatának tartalmára kell támaszkodnia.

Az esküdtszék határozatának eredeti példánya az itéletnek eredeti fogalmazványához fűzendő.

376. §.

Az esküdtbirósági főtárgyalás csak addig napolható el vagy szakitható félbe, amig az esküdtek tanácskozás végett vissza nem vonultak.

Félbeszakitás vagy elnapolás esetében az esküdtek az elnök engedelmével lakásukra távozhatnak. Az elnök azonban köteles őket a főtárgyalás folytatásánál való meg nem jelenésüknek következményeire és arra is figyelmeztetni, hogy letett esküjük értelmében a tárgyalás alatt álló ügyről nem értekezhetnek mással, mint esküdttársaikkal.

Egy napnál tovább tartó elnapolás vagy félbeszakitás esetében az esküdtszék újra alakitandó és a főtárgyalás mindig előlről kezdendő.

377. §.

Az esküdtbirósági főtárgyalás jegyzőkönyvének a főtárgyalási jegyzőkönyv egyéb kellékein felül tartalmaznia kell az esküdtszék megalakitásának leirását, az esküdteknek és a pótesküdteknek neveit, szabályszerű megesketésüknek megemlitését, a vádló részéről javaslatba hozott kérdéseket, és a 353. §. értelmében tett inditványokat és a bíróságnak reájok hozott határo-

Digitized by Google

zatait, az esküdtek részéről kért felvilágositások (366. §.) vagy a bíróság részéről kivánt helyesbitések, illetőleg kijavitások (370. §.) tekintetében lefolyt eljárás vázlatát, az esküdtek határozatát és a bíróság felfüggesztő határozatának vagy itéletének rendelkező részét is.

XX. FEJEZET.

Perorvoslatok és kijavitás.

I. Felfolyamodás.

378. §.

Végzés ellen egyfokú felfolyamodásnak van helye, ha ezt a törvény kifejezetten ki nem zárja.

A vádtanácsnak előzetes letartóztatást, illetőleg vizsgálati fogságot elrendelő vagy fentartó, valamint a vádlónak a vizsgálat elrendelése iránt tett inditványát elutasitó végzései (105. és 151. §§) ellen, ha másodfokban vannak is hozva, további felfolyamodás használható.

A vizsgálóbirónak és a vádtanács elnökének végzéseit a vádtanács, — a vádtanácsnak, a törvényszéknek, az esküdtbíróságnak és a kir. itélőtábla részéről kiküldött birónak vagy megbizott járásbíróságnak (403. §.) végzéseit a kir. itélőtábla, — a kir. itélőtábla végzéseit a kir. Curia vizsgálja felül.

Felfolyamodással élhetnek a 383. §-ban emlitetteken kivül: a tanuk, a szakértők és mások, akikre a végzés vonatkozik.

A felfolyamodásra vonatkozó nyilatkozatok irásban vagy jegyzőkönyvbe mondással tehetők.

A felfolyamodás a végzés kihirdetésekor jelentendő be. Indokolását a bejelentéskor, vagy ettől számitott

Digitized by Google

legfeljebb nyolcz nap alatt lehet a kihirdetést teljesitő bíróságnál előterjeszteni.

Ha a végzést kézbesités utján közölték, a felfolyamodást és indokolását a kézbesitéstől számitott nyolcz nap alatt kell annál az elsőfokú bíróságnál előterjeszteni, mely a kézbesitést elrendelte.

A felfolyamodó ellenfele a felfolyamodást és indokolását a bíróságnál megtekintheti és ellenészrevételeit az iratok felterjesztéséig az eljáró bíróságnál, azután pedig az ügynek elintézés végett való bejelentéséig a felfolyamodás tárgyában határozó bíróságnál benyujthatja.

Visszautasitás esetén kivül a végzést hozott biró, illetőleg bíróság a felfolyamodást, a szükséges iratokkal együtt, haladék nélkül felülvizsgálat alá terjeszti.

379. §.

A vádtanács a felfolyamodást, ha szükségesnek találja, a felek, esetleg a vizsgálóbiró meghallgatása vagy nyilatkozatuknak megszerzése után, zárt ülésben intézi el.

A kir. itélőtábla, illetőleg a kir. Curia a felfolyamodást zárt ülésben, végzéssel intézi el. Érdemleges elintézés előtt ülésen kivül is elrendelheti az iratok kiegészitését és a felfolyamodásban foglaltakra nézve felvilágositást kivánhat az eljárt bíróságtól.

A felülvizsgáló bíróság visszautasitja a felfolyamodást, amelynek visszautasitását az alsófokú bíróság elmulasztotta.

Ha a felfolyamodás az érdemben bírálható, a felülvizsgáló bíróság a megtámadott végzést, amennyiben erre törvényes alap van, megváltoztatja, illetőleg megsemmisiti és a törvénynek megfelelően határoz. Ellenkező esetben a felfolyamodást elutasitja.

Digitized by Google

Birói hatáskör hiánya, a területenkivüliség és a mentelmi jog megsértése hivatalból veendők figyelembe.

380. §.

A felfolyamodásnak csak azokban az esetekben van felfüggesztő hatálya, melyekben ezt a törvény kifejezetten kimondja.

Mindazáltal az a vádtanács, törvényszék, esküdtbiróság vagy kir. itélőtábla, mely a megtámadott végzést hozta, ennek foganatositását fontos okból felfüggesztheti a felfolyamodás elintézéséig.

A 386., 387., 389., 390., 391., 394., 396. és 425. §-ok intézkedései és a 388. §. negyedik és hatodik bekezdése a felfolyamodás tekintetében is megfelelően alkalmazandók.

II. Felebbezés.

A) Általános rendelkezések.

381. §.

Törvényszéknek elsőfokban hozott itélete ellen felebbezésnek van helye a kir. itélőtáblához.

Nincs helye felebbezésnek:

1. esküdtbiróság itélete ellen;

2. a törvényszéknek oly itélete ellen, melylyel a vádlottat egyedül oly bűncselekményben mondta ki bűnösnek, illetőleg oly bűncselekmény vádja alól mentette fel, mely járásbiróság vagy közigazgatási hatóság hatáskörébe van utalva;

3. a törvényszéknek másodfokban hozott itélete ellen.

Digitized by Google

382. §.

A felebbezés az itéletnek rendelkező része és indokolása, továbbá a főtárgyaláson és az itélet hozásánál felmerült semmiségi ok miatt is használható.

A főtárgyalás előtt felmerült, de a főtárgyaláson fel nem hozott semmiségi ok az itélet ellen már nem érvényesithető.

383. §.

Felebbezéssel élhetnek:

I. a vádlottnak mind javára, mind terhére: a kir. ügyészség;

II. a vádlott javára:

a) a vádlott vagy helyette házastársa, ha pedig a vádlott nem teljes korú, törvényes képviselője, ez utóbbi még a vádlottnak kifejezett akarata ellen is;

b) a védő, a vádlottnak kifejezett akarata ellen is;

c) a vádlott örököse, de egyedül az itéletnek a magánjogi igényre vonatkozó része ellen.

III. a vádlott terhére:

1. a fő- és a pótmagánvádló;

2. a sértett, és pedig:

a) a vádlottat bűnösnek kimondó itélet ellen egyedül magánjogi igényére nézve és ennek tárgyában is csak akkor, ha a bűnösség kérdésében vagy a büntetés kiszabására nézve az erre jogosultak valamelyike felebbezett;

b) felmentő itélet ellen csak az esetben, ha a vádló nem felebbezett;

3. a sértett jogutódja a 2. *a)* pontban meghatározott irányban és feltételek mellett.

384. §.

Alaki semmiségi okok:

1. ha az itélőbiróság nem volt törvényesen alakitva;

Digitized by Google

2. ha a törvény szerint kizárt biró (64., 66. §§. és 65. §. első és második bekezdés) tagja volt az itélőbiróságnak;

3. ha az itélethozásban oly biró is részt vett, ki nem volt jelen az egész főtárgyaláson;

4. ha az itélőbiróság hatáskörét túllépte, vagy hatásköréhez tartozó ügyet ahhoz nem tartozónak mondott ki;

5. ha a biróság oly szabálytalanságot vagy mulasztást követett el, melyet a törvény semmiség terhe alatt tilt;

6. ha a főtárgyalást oly egyén jelenléte nélkül tartották meg, kinek jelenlétét a törvény mellőzhetetlennek nyilvánitja, ideértve a védőt azokban az esetekben, melyekben a védelem kötelező;

7. ha a nyilvánosságot törvényes ok nélkül zárták ki;

8. ha a perorvoslatot használónak ellenzése daczára a főtárgyalás alatt valamely semmis vallomásról vagy vizsgálati cselekményről felvett vagy oly iratot olvastak fel, melyet a törvény szerint nem volt volna szabad felolvasni;

9. ha a biróság a perorvoslatot használónak a főtárgyaláson tett inditványa felett nem határozott, vagy inditványa ellenére, illetőleg ellenzése daczára a főtárgyaláson oly közbenszóló határozatot hozott, mely a törvénynek a vád vagy a védelem szempontjából lényeges rendelkezését vagy elvét sértette meg, illetőleg tévesen alkalmazta;

10. ha az itéletnek rendelkező része érthetetlen, vagy ha az indokolás az itélet rendelkező részének ellenmond;

11. ha az itélet törvényszerű vád nélkül van hozva, vagy a vád tárgyát nem meriti ki.

Digitized by Google

A 281. §. alapján csak az esetben van helye perorvoslatnak, ha a vádlott vagy védője a közvetlen idézés elrendelése miatt a törvényszéktől a főtárgyaláson eredmény nélkül kér orvoslást.

A 281. §. alapján érvényesithető, valamint az 5., 8. és 9. pontokban megjelölt semmiségi okok sem a a vádlott terhére, sem javára nem érvényesithetők, ha nyilvánvaló, hogy az alaki sérelem az itéletre nem volt befolyással.

A főtárgyaláson tett intézkedés, elkövetett mulasztás vagy hozott közbenszóló határozat ellen nem használható perorvoslat, ha azt az illető fél a sérelmes intézkedés megtétele vagy a mulasztás elkövetése alkalmával, illetőleg a sérelmes közbenszóló határozat kihirdetésekor azonnal be nem jelentette.

A jelen §-ban felsorolt semmiségi okok közül az 1., 3., 4., 6. és 10. pontban megjelöltek mindig, a 11. pontban körülirt pedig akkor, ha a bíróság törvényes vád nélkül állapitotta meg a vádlott bűnösségét és büntetését, hivatalból veendő figyelembe.

385. §.

Anyagi semmiségi okok:

1. ha a bíróság a büntető törvénynek megfelelő rendelkezését nem alkalmazta vagy tévesen alkalmazta ama kérdésekben:

a) hogy a vád alapjául szolgáló tett megállapitja-e valamely bűncselekmény tényálladékát;

b) hogy a bűncselekményt a büntető törvényeknek melyik rendelkezése szerint kell minősiteni;

c) hogy a beszámithatóságot, a bűnvádi eljárás megindítását vagy a büntethetőséget kizáró ok, és melyik forog fenn;

Digitized by Google

2. ha a bíróság a büntetés kiszabásánál a törvényben megállapitott büntetési tételeket, vagy ezeknek megengedett enyhitésénél, átváltoztatásánál vagy súlyosbitásánál a törvényben vont határokat nem tartotta meg;

3. ha a bíróság az 1878. évi V. t.-cz. 92. §-át illetőleg az 1879. évi XL. t.-cz. 21. §-át tévesen alkalmazta, vagy feltételeinek fenforgása daczára nem alkalmazta.

A jelen §-ban meghatározott semmiségi okok csak akkor veendők hivatalból is figyelembe, ha a vádlott sérelmére szolgáltak.

386. §.

Ha a bíróság oly eljárási szabályt sértett meg, mely a vádlott javára szolgál, ez okból a vádlott terhére felebbezés nem használható.

387. §.

A felülvizsgálat, — kivéve a hivatalból figyelembe veendő semmiségi eseteket, — csak az itéletnek felebbezéssel megtámadott intézkedésére szoritkozik.

A vádló részéről, habár a vádlott terhére, használt felebbezés mindig a vádlott javára használtnak is tekintendő.

A vádlott büntetése egyedül a vádlónak a vádlott terhére használt felebbezése esetében súlyosbitható.

A felebbező vádlott javára szolgáló körülmény alapján, ha az más vádlottra nézve is fenforog, az itélet az utóbbi javára is megváltoztatandó, habár felebbezéssel nem élt is.

388. §.

A felebbezésre vonatkozó nyilatkozatok irásban vagy jegyzőkönyvbe mondással tehetők.

Digitized by Google

A felebbezést az itélet kihirdetésekor kell a törvényszéknél bejelenteni.

Ha az itéletet kézbesités útján közlik, a felebbezést a kézbesitéstől számitott nyolcz nap alatt kell bejelenteni.

A vádlott házastársa és törvényes képviselője a vádlott részére nyitva álló határidőben, a vádlott örököse pedig az itéletnek a főtárgyaláson történt kihirdetésétől számitott nyolcz nap alatt felebbezhetnek.

A felebbezés a bejelentés, illetőleg az itélet kézbesitése napjától számitott nyolcz nap alatt indokolható.

A felebbezés a bejelentésére nyitva álló határidő alatt módositható, az indokolás pedig az előterjesztésére kitűzött határidő alatt kiegészithető.

A vádlottnak vagy védőjének a felebbezés bejelentésekor előterjesztett kérelmére megengedendő, hogy a felebbezés indokolását csak az itélet kézbesitésétől számitott nyolcz nap alatt nyujtsák be.

389. §.

A törvényszék visszautasitja az elkésett, a törvényben kizárt, vagy az olyan felebbezést, illetőleg indokolását, melyet arra nem jogositott egyén terjesztett elő.

A visszautasitó végzés ellen használt felfolyamodás csak elkésés miatt utasitható vissza.

390. §.

A felebbezés bejelentésekor mindig világosan meg kell jelölni, hogy a felebbező a felebbezést az itéletnek mily intézkedése ellen használja.

A felebbezőnek meg kell világosan jelölnie azt is, hogy a felebbezést mily semmiségi ok miatt használja; ezt azonban a felebbezés indokolásában is megteheti.

Digitized by Google

391. §.

Ha az irásban bejelentett felebbezés nem felel meg a 390. §. rendelkezésének, a törvényszék a felebbezőt végzéssel felhivja, hogy az itéletnek azt az intézkedését, mely ellen felebbezni kiván, három nap alatt a törvényszéknél szóval vagy irásban jelölje meg, mivel ellenkező esetben felebbezését vissza fogják utasitani.

Ha a felhivás eredménytelen maradt és a 388. §. ötödik bekezdésében megállapitott határidő is lejárt, a törvényszék e felebbezést visszautasitja.

392. §.

A felebbezést, illetőleg indokolását egy példányban kell benyujtani.

A felebbezésről az ellenfél értesitendő. Ez a felebbezést és indokolását a biróságnál megtekintheti és ellenészrevételeit a törvényszéknél az iratok felterjesztéséig, közvetlenül a kir. itélőtáblánál pedig az ügynek elintézés végett való bejelentéséig benyujthatja.

Az ellenészrevételek bevárása végett a felterjesztés el nem halasztható.

393. §.

A felek bármelyike és a sértett, a bizonyitani kivánt ténynek határozott megjelölésével, a felebbezés beadványában vagy az ellenészrevételekben is hivatkozhatik új bizonyitékra; továbbá külön kérvényben közvetlenül a kir. itélőtáblánál, sőt a kir. itélőtábla előtt tartott főtárgyaláson is jelenthet be új bizonyitékot.

Az új bizonyiték felvétele tárgyában, és pedig ha azt a felebbviteli főtárgyalás elrendelése után jelentették be, ülésen kivül (415. §. végső bekezdés) vagy

Digitized by Google

külön tanácsülésen, a kir. itélőtábla határoz. Az e tárgyban hozott határozat ellen felfolyamodásnak nincs helye.

A kir. itélőtábla megtagadja a bejelentett új bizonyiték felvételét:

1. ha a bizonyitani kivánt ténykörülményt az ügy eldöntésére nézve lényegtelennek találja;

2. ha a magyar állam területén kivül tartózkodó egyénnek kihallgatása van inditványozva;

3. ha alapos gyanu merül fel az iránt, hogy az új bizonyitékra hivatkozás csak az ügy érdemleges eldöntésének késleltetését czélozza.

394. §.

A bejelentő a másodfokú itélet hozása czéljából tartott zárt ülés megkezdéséig visszavonhatja felebbezését.

A vádlott a házastársa részéről bejelentett felebbezést is visszavonhatja.

A vádlott javára, habár akarata ellen bejelentett felebbezés azonban a vádlott beleegyezése nélkül nem vonható vissza.

Aki felebbezését a bejelentésére kitűzött (388. §.) határidő letelte előtt vonta vissza, azt a határidő leteltéig újra bejelentheti.

Ha az összes felebbezéseket visszavonták, fölülvizsgálatnak még hivatalból figyelembe veendő semmiségi ok miatt sincs helye.

395. §.

A felebbezés bejelentése az itélet felebbezett részének jogerőre emelkedését felfüggeszti.

Digitized by Google

396. §.

Ha a felebbezésnek és indokolásának határideje valamennyi jogosultra nézve letelt, a felebbezés és indokolása az ügy többi irataival együtt felterjesztendők a kir. itélőtáblához.

Ha azonban az itélet egyedül a kir. ügyészség részéről van a vádlott terhére felebbezve, az ügy iratai a kir. itélőtábla mellett működő főügyésznek küldendők meg. Hasonlóan jár el a kir. itélőtábla, ha az itélet a többi felebbezésnek a felterjesztés után történt visszavonása folytán a vádlott terhére egyedül a kir. ügyészség részéről maradt felebbezve. A főügyész az iratokat, amennyiben a felebbezéshez hozzájárul, ennek felemlitésével, haladék nélkül a kir. itélőtáblához teszi át, ellenkező esetben pedig annak kijelentésével, hogy a kir. ügyész felebbezését visszavonja, visszaküldi a törvényszékhez, illetőleg a kir. itélőtáblához.

Ha a felebbezés az eljárásra vonatkozó olyan sérelmi pontokat foglal magában, melyekről az iratok nem nyujtanak kellő felvilágositást, a bíróság köteles azokra nézve a felterjesztésben nyilatkozni.

A felterjesztést a felek megtekinthetik és költségükre másolatban kivehetik.

B) Eljárás a kir. itélőtábla előtt.

397. §.

A kir. itélőtábla a felebbezés folytán hozzákerült ügyeket vagy ülésen kivül (398. §.), vagy tanácsülésben (400. §.), vagy főtárgyaláson (407. §.) intézi el.

398. §.

Az előadó a tanácselnök hozzájárulásával ülésen kivül intézkedik:

Digitized by Google

1. ha az iratoknak kiegészitése, vagy a főügyészhez való áttétele (396. §.), vagy a felebbezésben előadottakra nézve felvilágositás adása szükséges;

2. ha a felebbviteli főtárgyalás a vádlott megidézése, illetőleg előállitása nélkül tartandó meg;

3. ha a 415. §. utolsó bekezdése értelmében új tanunak vagy szakértőnek a felebbviteli főtárgyalásra való megidézése rendelendő el.

Az ülésen kivül történt intézkedések ellen felfolyamodásnak nincs helye.

Azokat az ügyeket, melyek ülésen kivül el nem intézhetők, vagy amelyeknek ülésen kivül való elintézéséhez a tanácselnök hozzá nem járul, az előadó tanácsülésre jelenti be.

399 §.

A tanácsülés a 293., 294. és 295. §-okban meghatározott korlátok között nyilvános.

A felek és képviselőik nem szólalhatnak fel.

A tanácsülésen elsősorban az előadó teszi meg előterjesztését, s azután a felülvizsgálandó itélet, és ha szükséges, más iratok is felolvasandók.

A tanács határozatát zárt ülésben hozza, de nyilvános ülésben hirdeti ki.

400. §.

Tanácsülésbe tartozik az elintézés:

1, ha a kir. itélőtáblának az ügy felülvizsgálatára nincs hatásköre vagy illetékessége;

2. ha szabályellenes felterjesztés miatt valamely intézkedés, vagy az iratok kiegészitése, vagy a felebbezésben előadott körülményekre nézve a törvényszék részéről adandó felvilágositás szükséges és ezek iránt ülésen kivül nem történt intézkedés;

Digitized by Google

3. ha a 389. §-ban meghatározott esetben a törvényszék e §. értelmében nem intézkedett;

4. ha a törvényszék a 391. §-ban meghatározott eljárást elmulasztotta;

5. ha a felebbezést csupán a magánjogi igény tárgyában, vagy a bűnügyi költségek miatt használták;

6. ha bizonyitás felvétele, illetőleg a törvényszék előtt felvett bizonyitásnak ismétlése vagy kiegészitése (402., 413—415. §§.) mutatkozik szükségesnek;

7. ha az itélet alaki semmiségi ok miatt megsemmisitendő, vagy a felebbezést csakis ilyen semmiségi ok miatt használták.

401. §.

A kir. itélőtábla a 400. §-nak:

1. pontja esetében hatáskörének hiányát vagy illetéktelenségét mondja ki és az ügy iratait az illetékes bírósághoz vagy más hatósághoz teszi át;

a 2. pont esetében az iratokat a szükséges kiegészités, illetőleg felvilágositó jelentés végett a felterjesztő bírósághoz rendelvénynyel visszaküldi; ha pedig az iratokat a 396. §. második bekezdésében foglalt rendelkezés ellenére terjesztették fel és a főügyész a felebbezés fentartása tárgyában még nem nyilatkozott: az iratokat a főügyészhez teszi át;

a 3. pont esetében a felebbezést vagy indokolását visszautasitja, illetőleg ha a jogositott a felebbezést visszavonta, az iratokat az ügy felülvizsgálata nélkül visszaküldi;

a 4. pont esetében a tárgyának megjelölése nélkül bejelentett felebbezést az ügy irataival együtt, a 391. §. rendelkezése értelmében való eljárás végett, a törvényszékhez visszaküldi;

Digitized by Google

az 5. pont esetében az itélet vonatkozó részét helybenhagyja, vagy megváltoztatja.

402. §.

Ha a kir. itélőtábla a bizonyitást hiányosnak tartja, vagy ha nyomatékos kétsége van a törvényszék itéletének alapjául szolgált ténybeli megállapitások helyességére nézve, és úgy találja, hogy e miatt a vádlott, vagy az elsőfokú főtárgyaláson már kihallgatott, esetleg más tanuk vagy szakértők kihallgatása, illetőleg más bizonyiték felvétele vagy megszerzése szükséges (400. §. 6. pont), végzésben állapitja meg, hogy:

1. a bizonyitás az egész tényállásra vagy csak egyes vitás ténybeli megállapitásokra terjedjen-e ki:

2. mely bizonyitékok veendők fel, vagy szerzendők meg;

3. a bizonyiték felvétele, illetőleg megszerzése a feljebbviteli főtárgyaláson, vagy pedig kiküldés, illetőleg meghagyás útján történjék-e (403. §.).

403. §.

Amennyiben a bizonyitásnak a kir. itélőtábla előtt való felvétele nagy nehézséggel járna, a kir. itélőtábla a felvételre saját biráját vagy az első fokban eljárt törvényszéknek biráját küldi ki, esetleg azzal azt a járásbiróságot bizza meg, amelynek területén a felvétel legkönnyebben történhetik (402. §. 3. pont).

A bizonyitásnak más irányban való kiegészitése a törvényszéknek hagyható meg.

Ha a kir. itélőtábla az ekként felvett bizonyitásnak a főtárgyaláson való ismétlését szükségesnek tartja, ezt akár tanácsülésben, akár főtárgyaláson elrendelheti.

Digitized by Google

404. §.

Ha a kir. itélőtábla a 382. és 384. §-ok szerint figyelembe vehető semmiségi okot lát fenforgónak (400. §. 7. pont), az itéletet azzal az egész eljárással együtt, mely a semmiségi okot megállapitó cselekmény után következett, megsemmisiti és amennyiben új eljárás szükséges, erre ugyanazt a törvényszéket utasitja, vagy ezzel a kir. itélőtábla területén levő más törvényszéket biz meg.

Ha azonban a semmiségi panaszt a közvetlen idézésnek a 281. §. rendelkezései ellenére történt elrendelése, vagy a 384. §. 2., 5., 7., 8. és 10. pontjaiban meghatározott valamelyik semmiségi ok miatt használták, s a kir. itélőtábla a felebbezést alaposnak, de egyúttal az ügyet érdemben elbirálhatónak találja, az ügyet főtárgyalásra utasithatja.

Ha az itélet több vádlottról, illetőleg több bűncselekményről rendelkezik, a semmiségi ok pedig nem vonatkozik valamennyire, és a különválasztás lehetséges: a kir itélőtábla az itéletet csak abban a részében semmisiti meg, melyre nézve a semmiségi ok fenforog.

Ha a 327. §-ban megjelölt valamely semmiségi ok forog fenn, a kir. itélőtábla, — a mennyiben a jelen §. második bekezdése szerint az érdemben nem határoz — az itélet megsemmisitése mellett ugyanazt a törvényszéket újabb itélet hozására, illetőleg újabb főtárgyalás tartására, vagy a hiány pótlására utasitja.

Ha a törvényszék helytelenül mondta ki, hogy az eljárás nem tartozik hatáskörébe, a határozat megsemmisitése mellett arra utasitandó, hogy a kir. itélőtábla eltérő megállapitását alapul véve, hozzon itéletet.

Digitized by Google

Ha az a semmiségi ok van megállapitva, hogy az itélet nem meriti ki a vád tárgyát, akkor az újabb itélethozás csak az el nem intézett vádpontokra nézve rendelendő el.

Az egyedül alaki semmiségi ok miatt használt, de alaptalannak talált felebbezést a kir. itélőtábla elutasitja.

405. §.

Amennyiben a tanács az ügyet tanácsülésbe tartozónak nem találja, a főtárgyalás megtartását rendeli el.

A kir. itélőtáblának a jelen §., valamint a 401—404. §-ok értelmében hozott határozatai ellen felfolyamodásnak nincs helye.

406. §.

Ha a kir. itélőtábla a bizonyitás kiegészitését a törvényszéknek hagyta meg (403. §. második bekezdés), ez a megbizást haladék nélkül teljesiti s az eredményről a kir. itélőtáblának az iratok felterjesztése mellett jelentést tesz.

Ha pedig a kir. itélőtábla bizonyitás felvételét rendelte el (402. §. és 403. §. első bekezdése), az erre kiküldött biró vagy a megbizott járásbiróság a bizonyitás felvételére haladék nélkül határnapot tűz ki és arra semmiség terhe alatt a feleket szabályszerűen megidézi.

A bizonyitás felvétele a felek jelenlétében, és a tanuknak és a szakértőknek a főtárgyaláson eszközlendő kihallgatására nézve előirt szabályoknak megfelelő alkalmazásával történik.

A szabályszerűen megidézett fél elmaradása a bizonyitás felvételét nem akadályozza.

Digitized by Google

A kihallgatottak megesketése iránt, a megjelent felek meghallgatása után, a kiküldött biró, illetőleg a megbizott járásbiróság határoz.

A megesketés csak a 221., 222. és 229. §-okban meghatározott okból mellőzhető.

A kiküldött biró vagy járásbiróság jelentését, az eljárásról felvett iratok csatolása mellett, közvetlenül a kir. itélőtáblának mutatja be.

A jelen §. eseteiben a kir. itélőtábla az ügyet mindig főtárgyaláson veszi újabb fölülvizsgálat alá.

407. §.

A kir. itélőtábla előtt főtárgyaláson vizsgálandók fölül mindazok az ügyek, melyek sem ülésen kivül nem intézhetők el, sem tanácsülésbe nem tartoznak.

408. §.

A felebbviteli főtárgyalást rendszerint az előadó és a tanácselnök ülésen kivül, a 405. és 413. §-ok, valamint a 414. §. esetében pedig a kir. itélőtábla tanácsülésen rendeli el.

A felebbviteli főtárgyalás határnapját a tanács elnöke tűzi ki.

A főtárgyalás elrendelése és határnapjának kitűzése ellen perorvoslat nem használható.

409. §.

A kir. itélőtábla a főtárgyalásra a közvédőt mindig, a 415. §. esetén kivül pedig a főügyészséget is, a heti ülésszakban tárgyalandó ügyek jegyzékének közlésével idézi meg. A hivatalból kirendelt védő idézőlevéllel idézendő meg.

Digitized by Google

A többi érdekelteket a főtárgyalásra kitűzött ügyek heti jegyzékének a kir. itélőtábla hirdető tábláján való kifüggesztése útján és egyidejűleg a főtárgyalás határnapját közlő ajánlott levélben kell értesiteni. Az ajánlott levél el nem küldésének vagy meg nem érkezésének nincs jogi hatálya.

A kifüggesztés és a főtárgyalás közé tizenöt napi időköznek, a főügyészség s a védők értesitése és a főtárgyalás napja közé pedig legalább nyolcz napnak kell közbeesni.

410. §.

A kir. itélőtábla mindegyik büntetőtanácsának heti ülésszakára az ügyvédi kamara havonkint előre, a szükséghez képest, egy vagy több közvédőt rendel ki.

A közvédő elmaradásának vagy akadályoztatásának esetében helyettesét a felebbviteli főtárgyalást kitűző, illetőleg vezető tanácselnök rendeli ki.

411. §.

A közvédő megbizása kiterjed a kir. itélőtáblának ugyanama tanácsa előtt, a heti ülésszakban tartandó valamennyi főtárgyalásra és az azoknál érdekelt mindenik vádlottra, kivéve azt a vádlottat, kinek érdekében külön védő jelent meg.

Ha a közvédő az iratok tanulmányozásakor arról győződik meg, hogy a vádlottakat vagy egy részüket érdekellentét vagy más ok miatt nem képviselheti, köteles más közvédő vagy külön védő kinevezése végett jelentést tenni annak az elnöknek, aki a főtárgyalást kitűzte.

A közvédő az államkincstárból megfelelő díjazásban részesül. E díjazás részleteit az igazságügyi minister szabályrendelettel állapitja meg.

Digitized by Google

412. §.

A főtárgyalás a főügyészség vagy az ennek részéről megbizott kir. ügyész jelenléte nélkül csak a 41. §. első bekezdésében felsorolt esetekben tartható meg.

A közvédő jelenléte nélkül csak akkor lehet főtárgyalást tartani, ha a vádlottnak külön védője van.

A magánvádló, a szabad lábon levő vádlott, a vádlottnak felebbező házastársa vagy törvényes képviselője és a magánfél a főtárgyaláson mindig személyesen megjelenhetnek, arra ügyvédet, illetőleg védőt küldhetnek s ott személyesen is felszólalhatnak.

A fogva levő vádlottat rendszerint nem kell a főtárgyalásra elővezetni, de védővel képviseltetheti magát.

Amennyiben a kir. itélőtábla szükségesnek találja, a vádlott részére hivatalból is külön védőt rendelhet.

A védő kirendelésére nézve az 58. §-ban foglalt szabályok azzal az eltéréssel alkalmazandók, hogy a törvényszék elnöke helyett a kir. itélőtábla eljáró tanácsának elnöke értendő.

A védő elmaradása vagy eltávozása esetén a 302. §. utolsóelőtti és végső bekezdésének rendelkezései alkalmazandók.

413. §.

Ha a kir. itélőtábla a vádlottnak közvetlen kihallgatását szükségesnek találja, őt a főtárgyalásra megidézi, illetőleg előállittatja.

A felebbviteli főtárgyalásra mindig megidézendő a szabad lábon levő vádlott, a fogva levő pedig előállitandó, ha a kir. itélőtábla a törvényszéknek felmentő itéletét a vádló felebbezése alapján vizsgálja felül.

414. §.

A főtárgyaláson a vádlottnak jelenléte mellőzhe-

Digitized by Google

tetlen: ha a kir. itélőtábla a fellebbviteli főtárgyaláson bizonyitást vesz fel (402. §.).

415. §.

Ha a kir. itélőtábla a 402., 413. és 414. §-ok alapján a vádlott kihallgatásának vagy bizonyitás felvételének a fellebbviteli főtárgyaláson való teljesitését rendeli el, a feleket és a magánfelet, illetőleg képviselőiket, továbbá a főtárgyalást elrendelő határozatban megjelölt tanukat és szakértőket külön idézőlevéllel idézi meg.

Ilyen esetben a főtárgyalás határnapja akként tűzendő ki, hogy a vádlottnak szóló idézés valószinű kézbesitése és a határnap közé tizenöt napi időköz essék.

Ez időköz meg nem tartása miatt csak akkor van halasztásnak helye, ha a vádlott a főtárgyalásra idő rövidsége miatt nem jelenhetett meg, vagy védelme iránt nem intézkedhetett.

A fogva levő vádlott a kir. itélőtábla elé állitandó.

A vádlónak, a vádlottnak és, ha külön védője van, vagy részére külön védőt rendelnek ki, a védőnek szóló idézésben ki kell tenni, hogy a bizonyitás mily irányban, és milyen bizonyitékok felvétele van elrendelve.

Az idézőlevélben a szabad lábon levő vádlott a 417. §. intézkedéseire és arra figyelmeztetendő, hogy meg nem jelenése esetén elő fogják vezetni, a magánfelet pedig arra kell figyelmeztetni, hogy elmaradása esetében magánjogi igénye iránt előterjesztett kérelmét az iratokból fogják felolvasni.

Ha a fellebbviteli főtárgyalás a fentebbiek értelmében tartandó meg, sürgős esetekben az előadó és a tanácselnök új tanunak vagy szakértőnek a főtárgyalásra leendő megidézését rendelhetik el.

Digitized by Google

416. §.

A főtárgyalás rendszerint a kir. itélőtábla székhelyén tartandó meg.

A kir. itélőtáblának eljáró tanácsa, a bizonyitó eljárás lefolytatásának könnyitése végett, a főügyész meghallgatása mellett elhatározhatja, hogy a főtárgyalást a kir. itélőtábla kerületén belül fekvő azon a helyen tartja meg, ahol a bizonyitásfelvétel a legkevesebb nehézséggel történhetik.

417. §.

A vádló, a vádlott és a magánfél, valamint képviselőik a főtárgyalás határnapjának kitűzése után az ügy iratait, a főtárgyalást megelőző második napig bezárólag, a kir. itélőtábla hivatalos helyiségében megtekinthetik.

418. §.

A felebbviteli főtárgyalásra a XVIII. fejezet rendelkezései, az alább megjelölt eltérésekkel, megfelelően alkalmazandók.

A főtárgyalás megnyitása után az elnök felhivására az előadó a felebbezés-szabta keretben előadja az ügy állását, különösen kiemeli az itéletnek megtámadott részét és az okokat, melyekkel a perorvoslat támogatva van.

Ezután felolvassa vagy felolvastatja az elsőfoku biróság itéletét. Szükség esetében felolvashatók az ügynek olyan iratai vagy részeik, melyeknek a főtárgyaláson való felolvasását a 313. §. nem tiltja.

Az előadó előterjesztésének befejezése után az elnök, a tanács többi tagjai és a felek egyes pontok felvilágositását és egyes iratok felolvasását kivánhatják.

A feleknek erre vonatkozó inditványai felett a

Digitized by Google

tanács határoz. E határozatra, valamint az előadásra megjegyzések nem tehetők. A határozat ellen külön perorvoslat nem használható.

419. §.

Amennyiben a kir. itélőtábla a felebbviteli főtárgyalást a vádlott kihallgatása (413. és 414. §§.) vagy bizonyitásfelvétel mellett tartja (402. §.), az elnök a főtárgyalás megnyitása után megállapitja a megidézettek megjelenését.

Ha a főtárgyalásra megidézettek közül egy vagy több elmaradt, a tanács a megjelent felek és képviselőik meghallgatása után határoz, hogy megtartható-e a főtárgyalás.

Az ügy tárgyalása a törvényszék itéletének és, ha a felebbező vagy ellenfele a főtárgyalásra nem küldtek képviselőt, a felebbezések és ellenészrevételek felolvasásával kezdendő meg.

Ezt, amennyiben csak a vádlott kihallgatása vagy a bizonyitásnak csak részleges ismétlése vagy pótlása volt elrendelve, a 418 §. utasitása szerint az ügyállásnak előadása a tanuk és szakértők távollétében követi.

Ama vádlott, tanu vagy szakértő vallomása, illetőleg véleménye, kinek a főtárgyalásra való megidézését a tanácsülés nem találta szükségesnek, a királyi itélőtábla határozata alapján felolvasható.

Ha a kir. itélőtábla az egész bizonyitás ismétlését rendelte el, a vádlott kihallgatása és a bizonyitás felvétele a törvényszék itéletének, illetőleg a felebbezésnek és az ellenészrevételeknek felolvasása után teljesitendő, és ez esetben az ügy előadása elmarad.

Ha pedig a kir. itélőtábla a felebbviteli főtárgyaláson csak a vádlottat hallgatja ki, vagy csak egyes

Digitized by Google

bizonyitékot vesz fel, ennek az ügy előadása után kell történnie.

420. §.

Ha az a tanu, akinek vallomására valamelyik fél uj bizonyiték gyanánt hivatkozott, jelen van, vagy azonnal előállitható és személyazonossága igazolható, a kir. itélőtábla a főtárgyaláson is elrendelheti nyomban való kihallgatását, mely azonban csak a vádlott jelenlétében foganatositható.

Ily esetben a vádlottnak rövid úton való megidézése vagy elővezetése is elrendelhető, ha ez azonnal megtörténhetik.

421. §.

Az ügy előadása (418. §.), illetőleg a bizonyitó eljárás befejezése után (419., 420. §§.) az elnök a felebbező fél képviselőjét, s ha jelen nem volna, magát a felebbezőt, amennyiben jelen van, felhivja a felebbezés okainak kifejtésére. Erre az ellenfél és képviselője válaszolhatnak.

Ha a vádló is felebbezett, előbb ő lesz meghallgatandó.

Mindig a védőt illeti az utolsó felszólalás.

Ha a magánvádló vagy a sértett felebbezett, a főügyészség képviselője a felebbező ellenfelének válasza után előterjesztést tehet.

A felek előterjesztéseinek befejezésével, s amennyiben a tanács még szükségesnek tartja, ujabb felvilágositások adása, kihallgatások teljesitése és iratok felolvasása után a tanács zárt ülésben határoz.

422. §.

Első sorban az teendő tanácskozás tárgyává, nincs-e szükség előleges vagy oly intézkedésre, mely egyébként tanácsülésbe tartoznék (400. §.).

Digitized by Google

Amennyiben ilyen intézkedés szükséges, a kir. itélőtábla a 401., 402., 403., 404. vagy 416. §-ok szerint jár el, ellenkező esetben az ügy érdemében itél.

423. §.

Ha a felebbezés alaki semmiségi ok (384. §.) miatt van használva és a kir. itélőtábla az ügyet a 404. §. második bekezdése alapján főtárgyalásra utasitotta, a főtárgyalás megtartása után pedig a felebbezést ugyan alaposnak, de az ügyet érdemben is elbirálhatónak találja, az itélet megsemmisitése mellett az ügy érdemében határoz.

Ha a 385. §-ban meghatározott anyagi semmiségi okok valamelyike forog fenn és az felebbezés folytán vagy hivatalból figyelembe veendő: a kir. itélőtábla az itéletet egészben, vagy ha a különválasztás lehetséges, részben megsemmisiti és a törvénynek megfelelő itéletet hoz.

Az érdemleges fölülvizsgálatnak egyéb eseteiben a kir. itélőtábla a törvényszék itéletének nem felebbezett részét érintetlenül hagyja, felebbezett részét pedig vagy helybenhagyja, vagy megváltoztatja.

Ha azonban a törvényszék felmentő itélete ellen a vádló felebbezett és a vádlott a felebbviteli főtárgyalásra nem jelent meg, a kir. itélőtábla az elsőfokú itéletet a vádlott terhére nem változtathatja meg.

Ha a kir. itélőtábla azt találja, hogy az elsőfokú itélet az elmaradt vádlott terhére volna megváltoztatandó, köteles ezt előbb kihallgatni és e végett a felebbviteli főtárgyalás félbeszakitása vagy elnapolása mellett megidéztetni, esetleg elővezettetni.

Ha a vádlott az elsőfokú bíróság itéletének megho-

Digitized by Google

zása után meghalt, a kir. itélőtábla hatályon kivül helyezi az elsőfokú itéletet és megszünteti az eljárást.

Mindazáltal, ha az elsőfokú itélet a vádlottat bűnösnek nyilvánitotta és e tekintetben nem volt felebbezve: a kir. itélőtábla az itéletnek a magánjogi igényre vonatkozó részét felülvizsgálhatja.

424. §.

A kir. itélőtábla a felebbezés el- vagy visszautasitása, kiegészitő intézkedés vagy a bűnvádi eljárás szabályainak megsértése miatt való megsemmisités esetében, a 423. §. első bekezdése alapján történt megsemmisités kivételével, továbbá a 423. §. hatodik bekezdése esetében végzést, egyébként itéletet hoz.

C) Eljárás a felebbezés elintézése után.

425. §.

Véghatározat hozása és a felebbviteli főtárgyaláson jelen volt jogosultak semmiségi panaszának bejelentésére és indokolására nyitva álló határidő lejárta után a kir. itélőtábla határozatának kiadványát az ügy iratait, a 431. §. utolsó bekezdésének esetén kivül, az első fokban eljárt törvényszéknek küldi meg.

A törvényszék a kir. itélőtábla határozatát a felebbviteli főtárgyaláson jelen nem volt vádlónak és sértettnek kézbesitteti, a vádlottnak pedig, amennyiben a kir. itélőtábla főtárgyalásán sem ő, sem védője nem volt jelen, kihirdeti, esetleg a 329. §. harmadik bekezdésének szabályai szerint jár el.

Ha a felebbviteli főtárgyaláson jelen volt jogosult semmiségi panaszszal élt, erről a törvényszék a feleket értesiti.

Digitized by Google

III. Semmiségi panasz.

426. §.

Semmiségi panasz a kir. Curiához a következő esetekben használható:

1. esküdtbíróság itélete ellen (352., 373. és 374. §§.);

2. a törvényszéknek olyan itélete ellen, melyre nézve a 381. §. második bekezdésének 2. pontja a felebbezést kizárja;

3. a kir. itélőtáblának első fokban hozott itélete, vagy érdemleges végzése ellen (333. és 418. §§.);

4. a kir. itélőtáblának, mint másodfokú bíróságnak itélete ellen;

5. törvényszéknek másodfokban hozott itélete ellen (554. §.);

6. összbüntetést kiszabó elsőbirósági itélet ellen (518. §.).

427. §.

A 426. §. 1. pontja esetében a semmiségi panasznak a 384. és 385. §-okban meghatározott alaki és anyagi, továbbá még a következő alaki semmiségi okok alapján van helye:

1. ha az esküdtszék nem volt szabályszerűen alakitva (342—347. §§.);

2. ha az esküdtszék határozatának hozásánál szavazott esküdteknek bármelyike nem volt jelen az egész főtárgyalás tartama alatt (348. §.);

3. ha a határozat hozásában olyan esküdt vett részt, akire nézve a 343. §-ban meghatározott kizáró okok valamelyike fenforgott, kivéve, ha a semmiségi panaszszal élőnek a kizáró okról tudomása volt, de ezt az esküdtszék alakitásakor nem érvényesitette;

Digitized by Google

4. ha a kérdések feltevésénél a 354—361. §-oknak parancsoló rendelkezései meg voltak sértve;

5. ha az elnök befejező fejtegetésében (363. §), illetőleg a 366. §. esetében az esküdteknek téves, vagy nem a 363. és 366. §-ok rendelkezéseinek megfelelő jogi felvilágositást adott;

6. ha az esküdtek határozata lényegében homályos, hiányos vagy önmagának ellentmondó.

A vádlott a jelen §. 4., 5. vagy 6. pontjában megjelölt semmiségi okokat csak akkor érvényesitheti, ha kétségtelen, hogy azok érdekeinek sérelmével jártak; a vádló pedig csak akkor, ha azok a vád érdekét sértették, és különösen a 4. és 6. pontok alatt meghatározottakat csak abban az esetben, ha miattuk a főtárgyalás folyamán felszólalt, vagy semmiségi panaszát bejelentette.

A jelen §. 1. és 2. pontjában megjelölt semmiségi okok hivatalból veendők figyelembe.

A 384. és 385. §-okban meghatározott semmiségi okok az e §-okban megállapitott megszoritásokkal érvényesithetők és veendők hivatalból figyelembe.

428. §.

A 426. §. 2., 3. és 4. pontjai esetében a semmiségi panasz a 384. és 385. §-okban meghatározott valamennyi semmiségi okra alapitható.

Mindazáltal a 426. §. 4. pontja esetében az az alaki semmiségi ok, mely a felebbezésben nem volt felhozva, vagy melynek figyelembevételét a kir. itélőtábla mellőzte, a semmiségi panaszszal már nem érvényesithető.

A 426. §. 5. pontja esetében a semmiségi panasz az 556. §. harmadik bekezdése értelmében használható.

Digitized by Google

429. §.

A kir. Curia hivatalból figyelembe vehető semmiségi ok alapján sem intézkedhetik, ha a közbevetett semmiségi panasz visszautasitandó vagy azért, mert semmiségi panasznak általában nincs helye, vagy azért, mert a használt semmiségi panasz nem érvényesithető.

430. §.

Semmiségi panaszszal csak a főügyész, a közvédő és a 383. §. I., II. *a)* és *b)* és III. 1. pontjaiban megnevezettek élhetnek az idézett pontok értelmében.

A magánvádló csak akkor élhet semmiségi panaszszal, ha már a másodfokú bíróság itéletének meghozása előtt képviselte a vádat.

A 386—390., 392., 394—396. §-ok rendelkezései a semmiségi panaszra nézve is megfelelően alkalmazandók.

Az a semmiségi panasz, melyben semmiségi ok megjelölve nincs, visszautasitandó. A 391. §-ban körülirt eljárásnak nincs helye.

431. §.

A kir. itélőtáblának elsőfokú itélete vagy érdemleges végzése (333. és 418. §§.) ellen irányuló semmiségi panasz a kir. itélőtáblánál jelentendő be.

A feljebbviteli főtárgyaláson jelen volt vagy képviselt jogosultak a kir. itélőtáblának másodfokú itélete ellen is e bíróságnál tartoznak semmiségi panaszukat bejelenteni.

Minden más esetben a semmiségi panasz az elsőfokú bíróságnál jelentendő be.

A kir. itélőtáblánál bejelentendő semmiségi panasznak indokolását ugyanott kell benyujtani. Jegyzőkönyvbe mondásának nincs helye.

Digitized by Google

A semmiségi panaszra és indokolására vonatkozó határozatait a kir. itélőtábla zárt ülésben hozza.

Ha a semmiségi panasz bejelentésére jogosultak a kir. itélőtábla főtárgyalásán mind jelen vagy képviselve voltak és valamelyikük semmiségi panaszszal élt, a kir. itélőtábla az iratokat közvetlenül a kir. Curiához terjeszti fel.

432. §.

A törvényben kizárt, valamint az elkésetten, vagy arra nem jogosult egyén részéről használt semmiségi panaszt és indokolását, illetőleg az érvényesiteni kivánt semmiségi oknak megjelölése nélkül beadott indokolást az a bíróság utasitja vissza, melynél bejelentették, illetőleg beadták.

E végzés ellen használt felfolyamodás csak elkésés esetében utasitható vissza.

Visszautasitás esetén kivül a semmiségi panasz, a bejelentésére és indokolására nyitva álló határidőnek valamennyi jogosultra nézve való lejárta után, az indokolással s az ügy többi irataival együtt a kir. Curiához terjesztendő fel.

433. §.

A kir. Curián az ügy előadója és a tanácselnök ülésén kivül intézkednek az iratok kiegészitése és az alsóbb fokú bíróság felvilágositó jelentése tárgyában.

A vonatkozó rendelvény az elsőfokú bírósághoz közvetlenül is intézhető.

Az ügyeknek tárgyalásra utasitása is rendszerint ülésen kivül történik.

Ha a tanácselnök és az előadó eltérő nézeten vannak, az ügy tanácsülésben intézendő el.

Digitized by Google

Amennyiben az alábbi §-ok eltérést nem állapitanak meg, a tanácsülés a kir. Curiánál is a 399. §-ban foglalt szabályok szerint tartandó.

434. §.

Tanácsülésbe tartozik az elintézés a 400. §. 3. pontja esetében, vagy ha a kir. Curia a semmiségi esetet ugyanabban az ügyben hozott korábbi határozatával már felülvizsgálta.

Tanácsülésben intézkedik a kir. Curia a 400. §. 2. pontja esetében is, ha az előadó az ügyet tanácsülésre jelentette be és a tanács a felterjesztést hiányosnak találja.

Az elkésve bejelentett, a törvényben kizárt, korábbi határozatával már elbirált, továbbá a nem jogositott részéről, vagy a semmiségi ok megjelölése nélkül használt semmiségi panaszt és indokolását a kir. Curia visszautasitja, amennyiben ezt az alsófokú bíróság nem tette

Ha a semmiségi panaszt az erre jogositott visszavonta, a kir. Curia az ügy iratait felülvizsgálat nélkül visszaküldi.

Ha a kir. Curia a tanácsülésbe bejelentett ügyet nem oda tartozónak találja, azt tárgyalásra utasitja.

435. §.

Tárgyaláson birálandók el azok az ügyek, melyek ülésen kivül el nem intézhetők és a 434. § értelmében tanácsülésbe nem tartoznak.

A 434. §. utolsó bekezdésének esetén kivül az előadó előterjesztésére (433. §. harmadik bekezdés) a tanácselnök utasitja az ügyeket tárgyalásra.

Ugyancsak a tanácselnök tűzi ki a tárgyalás határnapját.

Digitized by Google

A tárgyalásra a koronaügyész meghivandó.

A vádlott és a magánvádló a határnapról, ha Budapesten lakó megbizottat jelentettek be, ennek kezéhez kézbesitendő idézéssel, ellenkező esetben a tárgyalásra kitűzött ügyek jegyzékének a kir. Curia hirdető tábláján a tárgyalás előtt legalább tizenöt nappal való kifüggesztése utján értesitendők. Az idézésben figyelmeztetni kell a vádlottat és a magánvádlót, hogy a tárgyaláson megjelenhetnek ugyan, de csakis ügyvédjeik emelhetnek szót.

A fogva levő vádlott nem kisérhető a kir. Curia elé.

A kir. Curia, ha ezt az ügy körülményeinél fogva czélszerűnek találja, hivatalból rendelhet védőt.

A felek az ügy iratait a kir. Curia hivatalos helyiségeiben, a határnap kitűzése után, a tárgyalást megelőző második napig megtekinthetik.

436. §.

A tárgyalás a koronaügyésznek vagy helyettesének jelenléte nélkül nem tartható meg.

Más félnek vagy képviselőjének elmaradása miatt az ülés nem napolható el.

A vádlott kihallgatásának vagy bizonyitásfelvételnek a tárgyaláson nincs helye.

Az ügy előadása és a felek előterjesztései tekintetében a 418. és 421. §-ok rendelkezései megfelelően alkalmazandók, azzal az eltéréssel, hogy a vádlott és a magánvádló személyesen nem emelhetnek szót.

437. §.

A kir. Curia köteles határozatát a 426. §. 1. pontja esetében az esküdtbiróság, ugyane §. 2. és 5. pontja esetében a törvényszék, egyébként a kir. itélőtábla által valóknak elfogadott tényekre alapitani.

Digitized by Google

Az alaki semmiségi okra nézve, ha az első vagy a másodfokú bíróság a 384. §. rendelkezéseit sértette meg, a kir. Curia a 404. §. első és 3—7. bekezdéseiben foglalt szabályoknak megfelelő alkalmazásával, ha pedig a 427. §-ban felsorolt semmiségi okok valamelyike forog fenn, a 404 §. első és harmadik bekezdése értelmében határoz.

Az anyagi törvénynek a 385. vagy az 556. §-ba ütköző megsértése miatt az első- vagy másodfokú bíróságnak, vagy mindkét alsóbb fokú bíróságnak itéletét egészben, vagy ha a különválasztás lehetséges, részben megsemmisiti és a törvénynek megfelelő itéletet hoz.

Az alaptalan semmiségi panaszt a kir. Curia elutasitja.

Ha anyagi semmiségi ok forog fenn (385., 556. §§.) és a büntető törvény megfelelő rendelkezésének alkalmazhatása olyan lényeges körülménynek megállapitását teszi szükségessé, melyet az eljárt bíróság nem ismert fel, vagy mellőzött: a kir. Curia az itélet megsemmisitésével uj eljárást rendel el és ezt az eljárt vagy más törvényszékre, esküdtbíróságra, illetőleg kir. itélőtáblára bizza.

Ha a kir. Curia esküdtbíróság hatáskörébe tartozó ügyben rendel el ujabb eljárást, meghagyhatja azt is, hogy az ujabb eljárásban a korábbi esküdtbíróságnak sem birói, sem esküdt tagjai, avagy csak a birói, vagy csak az esküdt tagok ne működjenek közre.

438. §.

Ha a kir. Curia az itéletet csupán az elitélt érdekében használt semmiségi panasz folytán, vagy hivatalból figyelembe vett semmiségi ok miatt semmisiti meg, az abban kimondott büntetésnél sulyosabbat nem állapithat meg.

Digitized by Google

Az ujabb eljárásra vagy itélethozásra utasitott bíróság köteles a kir. Curia megállapitásait, amennyiben a tényállás az ujabb eljárás alatt nem változott, eljárása, illetőleg itélete alapjául elfogadni.

439. §.

Egyebekben a XVIII. fejezet rendelkezései a kir. Curia előtt tartott tárgyalásnál, valamint a határozat hozására és annak kihirdetésére nézve is, a 424. §-ban foglalt kiegészitéssel, megfelelően alkalmazandók.

440. §.

Az itélet, illetőleg a végzés kihirdetése és irásba foglalása, valamint a tárgyalás jegyzőkönyvének elkészitése után a kir. Curia az ügy iratait, határozatának kiadványával együtt, ahhoz a bírósághoz küldi, mely az eljárás alapjául szolgáló ügyben első fokban itélt vagy határozott.

A felek a 425. §. szerint értesitendők.

IV. Perorvoslat a jogegység érdekében.

441. §.

A koronaügyész bármely büntető bíróságnak jogerős határozata vagy egyéb intézkedése ellen, mely a törvényt megsértette, a jogegység érdekében közvetlenül a kir. Curiánál perorvoslattal élhet.

Ez a perorvoslat nincs határidőhöz kötve és nem bir felfüggesztő hatálylyal.

Olyan bűnvádi ügyben, melyben a kir. Curia már érdemileg határozott, a jogegység érdekében perorvoslatnak nincs helye.

442. §.

A kir. Curia a jogegység érdekében használt perorvoslatot tárgyaláson intézi el, melyre a koronaügyészen kivül más fél nem idézendő.

Digitized by Google

Az ülés nyilvános.

Az előadó előadja a perorvoslatra okot adott körülményeket. Ezután a koronaügyész a perorvoslat indokolását szóval fejti ki.

Ezt követi a határozat hozása. A kir. Curia, ha a perorvoslatot alaposnak találja, kimondja, hogy a megtámadott határozat vagy intézkedés a törvényt megsértette, ellenkező esetben a perorvoslatot elutasitja.

A határozat mindig nyilvános ülésben, rendszerint azonnal, legkésőbben nyolcz nap alatt hirdetendő ki.

A kir. Curiának a törvény megsértését kimondó határozata a felekre nézve rendszerint nem bir hatállyal, ha azonban a vádlott a törvény megsértésével volt elitélve, a kir. Curia őt felmentheti, vagy büntetését enyhitheti, hatáskör hiánya esetében pedig az itéletet megsemmisiti, és az ügyet az illetékes hatósághoz utasitja.

V. Kijavitás.

443. §.

A birói határozatokban esetleg előforduló név-, szám- és más efféle nyilvánvaló hibákat az a bíróság, melynél a hiba történt, bármely érdekelt kérelmére, sőt hivatalból is kijavithatja.

Ugyanez áll akkor is, ha a határozat kiadványa eltér az eredeti szövegtől.

A kijavitás minden hiányos kiadványra reávezetendő.

A kijavitás iránt előterjesztett kérelem visszautasitása ellen perorvoslatnak nincs helye.

Digitized by Google

XXI. FEJEZET.

Ujrafelvétel.

444. §.

Az a nyomozás, illetőleg vizsgálat, melyet a magáninditványra jogosult inditványának, illetőleg a felhatalmazásnak vagy kivánatnak (1878. évi V. t.-cz. 269—272. §§.) hiánya, a tettes vagy részes mentelmi joga miatt, vagy azért szüntettek meg, mert a tettes vagy részes nem volt kitudható, vagy távol volt, vagy mert valamely bizonyiték megszerzése rendkivüli nehézségbe ütközött: az elévülés beállta előtt, a vádló inditványára újabb határozat nélkül folytatható, ha az a körülmény, mely az eljárás folytatását gátolta, megszünt.

445. §.

Ha az eljárás a 444. §-ban nem emlitett okból volt jogerősen megszüntetve: az ujrafelvételnek az elévülés határidején belül csak új terhelő bizonyiték alapján, és egyedül a kir. ügyészség vagy a főmagánvádló inditványára van helye.

Ez inditvány felett, szükség esetén az új bizonyitéknak kiküldött biró által való felvétele után, a megszüntetett ügyre nézve illetékes elsőfokú birróság tárgyalás nélkül határoz.

446. §.

Itélettel befejezett bűnvádi eljárás ujrafelvételének az elitélt javára az itéletnek csak jogerőre emelkedése után és a következő feltételek valamelyikének fenforgása esetén van helye:

1. ha az elitélt ellen az alapperben bizonyitékul hamis vagy hamisitott okirat valódi gyanánt volt

Digitized by Google

használva, vagy hamis tanuzás volt elkövetve, vagy hamis szakértői vélemény volt adva és ezek a bizonyitékok az itéletre befolyással lehettek;

2. ha az itélőbiróságnak valamelyik tagja vagy a vizsgálóbiró, illetőleg az esküdtszék határozatának hozásában részt vett esküdt meg volt vesztegetve, vagy ha közülük valamelyik az eljárásra vonatkozólag hivatalos kötelességének a büntető törvények alá eső más megszegését követte el, és nincs kizárva az, hogy ezek a bűncselekmények az itéletre befolyással voltak;

3. ha az inditványozó olyan új tényt vagy bizonyitékot hoz fel, mely akár magában, akár kapcsolatban a befejezett eljárás folyamán felhozottakkal, az elitéltnek nembűnösségét, vagy a büntető törvények enyhébb intézkedése alá eső bűncselekményben való bűnösségét teszi valószinűvé;

4. ha ugyanarra a bűncselekményre nézve több itéletet hoztak, és ezeknek az itéleteknek, valamint az alapjukul szolgáló tényeknek egybevetéséből nyilvánvaló, hogy ugyanazt az egyént ismételve itélték el, vagy hogy egy vagy több vádlott ártatlan, illetőleg olyan bűncselekményben bűnös, amely a büntető törvényeknek enyhébb intézkedése alá esik, mint az, amely miatt elitélték.

447. §.

A 446. §-ban meghatározott feltételek mellett az ujrafelvételt inditványozhatják:

1. az elitélt, még a büntetés kiállása után is;

2. az elitéltnek mind életében, mind halála után házastársa, törvényes képviselője vagy védője:

3. az elitéltnek halála után fel- és lemenő ágbeli rokonai;

Digitized by Google

4. a 448. §. utolsó bekezdése alapján hivatalból kinevezett külön védő.

448. §.

Ha bíróság, kir. ügyészség vagy más hatóság tudomást szerez oly körülményről, melynek alapján az elitélt javára újrafelvétel volna inditványozható: köteles erről azt az elsőfokú bíróságot, mely az alapperben itélt, ez utóbbi pedig az elitéltet, illetőleg ennek időközben történt elhalálozása vagy meg nem találhatása esetében házastársát vagy törvényes képviselőjét és volt védőjét értesiteni.

Amennyiben az értesitéstől számitott tizennégy nap alatt az érdekelteknek egyike sem terjesztett elő inditványt az újrafelvétel elrendelése iránt, vagy ha a sürgősség követeli, előbb is, a bíróság azonnal védőt rendel, ki az újrafelvétel elrendelése tárgyában a legrövidebb idő alatt köteles inditványt tenni.

449. §

A felmentett, illetőleg elitélt terhére kizárólag a kir. ügyészség vagy a főmagánvádló inditványa folytán, az itélet jogerőre emelkedése után és a következő további feltételek egyikének fenforgása esetén engedhető meg az eljárás újrafelvétele, amennyiben az itélet tárgyául szolgált bűncselekménynek érvényesiteni kivánt büntethetősége még nem évült el:

1. ha a felmentett vagy elitélt javára az alapperben hamis vagy hamisitott okirat valódi gyanánt volt használva, vagy hamis tanuzás volt elkövetve, vagy hamis szakértői vélemény volt adva, és e bizonyitéknak az itéletre befolyása lehetett;

Digitized by Google

2. ha az itélőbiróságnak valamelyik tagja, vagy a vizsgálóbiró, illetőleg valamelyik esküdt meg volt vesztegetve, vagy ha közölük valamelyik hivatalos kötelességének, a büntető törvények alá eső más oly megsértését követte el, melyről feltehető, hogy ez a vádlottra nézve kedvező itéletre befolyással volt;

3. ha a kir. ügyészség olyan új tényt vagy bizonyitékot hoz fel, mely magában, vagy az előbbi eljárás alatt felhozottakkal kapcsolatban, a felmentettnek elitélését, vagy az elitéltnek a büntető törvények súlyosabb rendelkezése alá eső bűncselekményben való bűnösségét valószinűvé teszi.

450. §.

Abból a czélból, hogy az elitéltre a büntető törvények súlyosabb rendelkezését alkalmazzák, az újrafelvétel a 449. §-ban meghatározott feltételek mellett is csak a következő esetekben rendelhető el:

1. ha az elitéltet oly bűncselekményben mondták ki bűnösnek, melyre a büntető törvények határozott ideig tartó szabadságvesztés- vagy pénzbüntetést állapitanak meg, az új bizonyiték szerint pedig az elitéltet halállal vagy életfogytig tartó fegyházzal büntetendő cselekmény terheli;

2. ha oly bűntett látszik fenforogni, melyre a törvény legkisebb büntetésül öt évi vagy ennél hosszabb tartamú fegyházat rendel, és az elitéltet mégis oly bűntettben mondták ki bűnösnek, melyre a büntető-törvények öt évet meg nem haladó szabadságvesztés-büntetést szabnak;

3. ha bűntett látszik fenforogni, s az elitélt csak vétségben vagy kihágásban volt bűnösnek kimondva.

Digitized by Google

451. §.

A 446. §. 1., 2., vagy a 449. §. 1., 2. pontja alapján az újrafelvétel iránt előterjesztett kérelem csak akkor tárgyalható, ha az újrafelvétel okául felemlitett bűncselekmény jogerős büntető itélettel meg van állapitva, vagy miatta a bűnvádi eljárás nem bizonyiték hiánya miatt, hanem valamely más okból nem volt folyamatba tehető, illetőleg itélettel befejezhető.

452. §.

Az újrafelvétel kérdésében rendszerint az a biróság határoz, mely az ügyet első fokban intézte el, esküdtbiróság által elintézett ügyekben pedig az a törvényszék, mely az esküdtekkel együtt az alapperben eljárt. Ennél nyujtandó be vagy mondandó jegyzőkönyvbe az újrafelvétel elrendelése iránt tett inditvány, melyben a kérelem alapjául vett okot és bizonyitékot tüzetesen meg kell jelölni.

Ha a büntettnek mutatkozó cselekmény tárgyában járásbiróság vagy közigazgatási hatóság itélt: akkor az inditvány felett való határozat hozására az a törvényszék illetékes, melynek területén a járásbiróság, illetőleg a közigazgatási hatóság székhelye van.

453. §.

Az itélet végrehajtását sem az újrafelvétel elrendelése iránt tett inditvány, sem az újrafelvétel elrendelése nem akadályozza és nem szakitja félbe.

Mindazáltal az újrafelvételnek az elitélt javára történt inditványozása, valamint a 448. §. esetében joga van a bíróságnak, ha az előbbi itélet hatályon kivül helyezése alaposan várható, annak végrehajtását, valamint a bűnügyi költségekre és a magánjogi igényre

Digitized by Google

vonatkozó végrehajtást is, a kir. ügyészség meghallgatása után, az újrafelvétel kérdésében hozandó elsőfokú érdemleges határozat meghozásáig felfüggeszteni, illetőleg félbeszakitani.

454. §.

A bíróság a kir. ügyészség meghallgatása után minden vizsgálat és tárgyalás nélkül végzéssel visszautasitja az újrafelvétel iránt tett inditványt, ha a jelen törvényben meghatározott kellékeknek nem felel meg, nevezetesen, ha arra nem jogositott egyén tette, ha benne az újrafelvétel alapjául szolgálható körülmény vagy eset nincs megjelölve, ha alkalmas bizonyiték nincs felhozva, vagy ha az inditvány az elitélt terhére az elévülés bekövetkezése után van előterjesztve.

455. §.

Ha nincs ok az újrafelvétel iránt tett inditvány visszautasitására, és az újrafelvételt kérő bizonyitékra is hivatkozik, a bíróság ezt megszerzi, esetleg felvételét meghagyja a vizsgálóbirónak, aki a vizsgálatra nézve fennálló szabályok szerint jár el, azzal az eltéréssel, hogy a tanukat, ha törvényes akadály fenn nem forog, megesketi.

A vizsgálat befejezése után az iratok inditványtétel végett a kir. ügyészséghez küldendők.

Ez nyolcz nap alatt a bíróság elé terjeszti inditványát.

A bíróság megvizsgálja a bizonyitás eredményét s ha a bizonyitást teljesen meghiusultnak találja, az újrafelvétel iránt tett inditványt elutasitja; ellenkező esetben nyilvános tárgyalást tűz ki, melyre azt, ki az újrafelvételt inditványozza, és ellenfelét megidézi.

Digitized by Google

Nyilvános tárgyalást tűz ki a bíróság akkor is, ha a törvényes kellékeknek megfelelő inditványnyal a bizonyiték is be van mutatva, vagy oly tényre történt hivatkozás, mely nem igényel bizonyitást.

A tárgyalás kitűzése ellen perorvoslatnak nincs helye.

Az elitéltnek, illetőleg házastársának, törvényes képviselőjének vagy védőjének, valamint a magánvádlónak elmaradása nem akadályozza a tárgyalás megtartását. Ellenben a kir. ügyészség közbenjárása nélkül a tárgyalás meg nem tartható.

456. §.

A tárgyalást az elnök az ügy rövid megjelölésével nyitja meg.

Ezt követi az előadónak az újrafelvétel keretéhez mért előadása. Ezután az újrafelvételt inditványozó tesz szóbeli előterjesztést. Erre az ellenfél válaszolhat.

A bíróság a felek meghallgatása után zárt ülésben határoz az újrafelvétel elrendelése vagy megtagadása iránt, és végzését azonnal, legkésőbb három nap alatt kihirdeti.

Megtagadandó az újrafelvétel, ha kellő bizonyiték nem támogatja az inditványban felhozott tény valódiságát, vagy ha az újrafelvételnek feltételei (446., 449., 450, 451. §§.) nem forognak fenn.

Ellenkező esetben az újrafelvétel elrendelendő.

457. §.

Az újrafelvételnek helyt adó végzésben rendszerint új főtárgyalást is kell elrendelni; esküdtbíróság elé azonban csak akkor, ha az újrafelvételnél oly kérdés döntendő el, melynél a 355—360. §-ok értelmében esküdteknek kell határozatot hozniok.

Digitized by Google

Ha azonban az elitélt már meghalt: főtárgyalás nem tartandó, és a bíróság az inditványozó részéről bemutatott, esetleg a vizsgálóbiró által felvett bizonyitékok alapján az ügy érdemében hoz határoztot. Az esetben, ha e bizonyitékokat meggyőzőknek találja, a korábbi itéletet részben vagy egészben hatályon kivül helyezi és új itéletet hoz, ellenkező esetben az újrafelvétel iránt tett inditványt elutasitja.

Főtárgyalás nélkül akkor is lehet itéletet hozni, ha a beszerzett bizonyiték kellő alapot nyujt az elitéltnek felmentésére vagy büntetésének leszállitására, ezt a' kir. ügyészség is kifejezetten elismeri, és az elitélt a főtárgyalás megtartását nem kivánja.

A bíróság a jelen §. értelmében hozott itéletet bármely érdekelt kivánságára a hivatalos lapban, költségükön pedig más lapban is közzététeti.

458. §.

Ha az újrafelvétel a felmentett, vagy elitélt terhére van elrendelve: a bíróság a kir. ügyészség inditványára egyúttal az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság elrendelése vagy mellőzése iránt a XI. fejezet rendelkezéseinek megfelelően határoz.

459. §.

Az újrafelvételt a felmentett, illetőleg elitélt terhére elrendelő végzés ellen csak ezek, vagy a helyettük jogositottak (447. §.) élhetnek felfolyamodással.

Az újrafelvételnek az elitélt javára történt elrendelése ellen perorvoslatnak nincs helye.

460. §.

A jogerős végzéssel elrendelt főtárgyalás határnapját a főtárgyalás elnöke tűzi ki. A további eljárásnál

Digitized by Google

a XVII., XVIII. és XIX. fejezetek rendelkezései a következő §-okban foglalt eltérésekkel alkalmazandók.

461. §.

Az új főtárgyaláson, ha ez nem esküdtbiróság előtt tartandó, csak az a bizonyitás veendő fel, mely az újrafelvétel iránt tett inditványnak és az itélet megtámadott részének alapjául szolgál.

A többé ki nem hallgatható tettesnek, tettestársnak, részesnek, tanunak és szakértőnek vallomása, illetőleg véleménye felolvasható.

A magánfél elhalálozása esetén örökösei idézendők meg a főtárgyalásra, amennyiben a magánfelet az előbbi itélet szerint magánjogi igény illette.

Az olyan biró, ki az ügy előbbi elintézésénél az itélet hozásában részt vett, lehetőleg mellőzendő az újrafelvétel megengedhetőségének kérdésében (454—456 §§.) határozó és az új főtárgyaláson itélő tanács alakitásánál.

462. §.

A főtárgyalás eredménye alapján a biróság az előbbi itéletet hatályában fentartja, vagy egészen, illetőleg részben hatályon kivül helyezi és új itéletet hoz.

Ez itélettel az alapperben jogerősen megállapitva volt büntetésnek az újrafelvételi eljárás jogerős befejezéséig való félbeszakitása, illetőleg felfüggesztése csak akkor rendelhető el, ha a biróság a korábbi itéletet hatályon kivül helyezte.

Az elitélt javára elrendelt újrafelvétel esetében az előbbi itéletben meghatározott büntetésnél súlyosabb nem szabható ki.

A kiállott büntetést az újabban kiszabott sza-

Digitized by Google

badságvesztés- vagy pénzbüntetésbe arányosan be kell számitani.

A felmentett vagy elitélt terhére elrendelt újrafelvétel esetében is, a főtárgyalás eredményéhez képest, felmentő vagy enyhébb büntetést megállapitó itélet hozható.

Az új itélet ellen a 383., illetőleg 430. §-okban megnevezettek ugyanazokkal a perorvoslatokkal élhetnek, melyeknek más itéletek ellen helyük van.

Annak a felebbezésnek alapján, mely az újrafelvétel iránti kérelmet elutasitó itélet ellen használva van, a büntetés végrehajtását nem szabad felfüggeszteni.

XXII. FEJEZET.

Igazolás.

463. §.

Igazolással élhet az a fél és az a sértett, aki valamely határidőt, vagy főtárgyalásnak, járásbirósági tárgyalásnak, valamint törvényszék elé kitűzött feljebbviteli tárgyalásnak határnapját, maga vagy képviselője hibáján kivül, tudomás hiánya vagy más elháritható tlan akadály miatt elmulasztotta, amennyiben a törvény az igazolást ki nem zárja és a mulasztás az ügy elintézésére lényeges befolyással volt.

A kir. itélőtábla előtt tartott felebbviteli főtárgyalás határnapjának elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

464. §.

Az igazolásra irányuló kérelmet az akadály megszünte után legkésőbben nyolcz nap alatt ama biró-

Digitized by Google

ságnál kell jegyzőkönyvbe mondani vagy irásban benyujtani, melynél a határnap el volt mulasztva, illetőleg melynél az elmulasztott cselekmény teljesitendő volt volna.

E kérelemben a mulasztás oka és az ezt igazoló adatok megjelölendők, s amennyiben a félnek bizonyiték áll rendelkezésére, az a beadványhoz melléklendő vagy a bíróságnak bemutatandó.

Az elmulasztott beadvány az igazolás iránti kérelemmel együtt nyujtandó be.

465. §.

A kérelem felett az előterjesztett adatok alapján az a bíróság határoz, mely az elmulasztott cselekménynek kellő időben való teljesitése esetén az ügy érdemében eljárt vagy intézkedett volna.

Ha a folyamodó az igazolást perorvoslat bejelentésének elmulasztása miatt kéri, a bíróság az igazolás iránti kérelemmel a perorvoslat beadványát és az elbirálásához szükséges iratokat is felterjeszti az elmulasztott perorvoslat tárgyában határozat hozására illetékes felsőbb fokú bírósághoz.

466. §.

Ha a kérelem adatai az igazolásnak a 463. §-ban emlitett feltételeit valószinűkké teszik: az igazolásnak hely adandó; ellenkező esetben a kérelem megtagadandó.

A bíróság, ha az igazolásnak helyt ad, egyúttal a mulasztás pótlása iránt intézkedik, esetleg az érdemben határoz.

467. §.

Igazolásnak helyt adó végzés ellen felfolyamodás nem használható.

Digitized by Google

A végzés ellen, mely az igazolást a nyomozás s a vizsgálat folyamán megtagadta, nincs felfolyamodásnak helye; azonban a terhelt a vádirat elleni kifogásban (256., 257. §§.) előterjesztheti kérelmét az elmulasztott cselekmény teljesitése vagy az elkésett beadvány benyujtása iránt, és a vádtanács ezeket megengedheti.

468. §.

Az igazolás iránt előterjesztett kérelemnek sem a biróság határozatainak végrehajtására, sem az eljárás tovább folytatására nincs halasztó hatálya.

A 464. §-ban megjelölt biróság azonban a kérelmet támogató fontos oknál fogva az eljárást, illetőleg a határozatok végrehajtását ideiglenesen felfüggesztheti.

XXIII. FEJEZET.

Eljárás az ismeretlenek, a távollevők és a szökevények ellen.

469. §.

Bűntett vagy vétség miatt a nyomozás akkor is teljesitendő, ha a tettes, illetőleg a részes ismeretlen vagy távol van.

A terhelt, kinek tartózkodóhelye nem volt kipuhatolható, és akinek elfogatására a 141. §-ban meghatározott okok egyike sem forog fenn, a hivatalos lapban és, ha czélszerűnek mutatkozik, más hirlapban is, havi időközökben háromszor közzéteendő hirdetmény útján hivandó fel megjelenésre, vagy tartózkodóhelyének bejelentésére.

Ha a távollevő a felhivásra, ennek utolsó közzétételétől számitott egy hó alatt meg nem jelen és tar-

Digitized by Google

tózkodóhelyét sem jelenti be, a következő §-ok szerint kell eljárni.

470. §.

Ha a terheltnek tartózkodóhelye ismeretlen, vagy ha az ellene inditott bűnvádi eljárás alatt megszökött és reá nézve a 141. §-ban meghatározott körülmények valamelyike fenforog, vagy őt a 469. §. szerint hirlap útján eredmény nélkül idézték: elfogatása iránt a körülményekhez képest házkutatással, megkeresés útján, kézrekeritésének elrendelésével, vagy nyomozólevél kibocsátásával kell intézkedni.

Kézrekerités elrendelése esetében a biróság, a kir. ügyészség vagy a rendőri hatóság hivatalos közeget küld ki a terheltnek kinyomozása és letartóztatása végett. Ez intézkedésnek csak bűntett vagy fogházzal büntethető vétség esetében van helye.

Nyomozólevél csak bűntett elkövetésével alaposan terhelt egyén ellen bocsátható ki. Kibocsátására a vádtanács, sürgős esetekben pedig a vizsgálóbiró is jogosult.

Vétséggel terhelt ellen nem bocsátandó ki nyomozólevél, de ha előállitását fontos ok kivánatossá teszi, akkor a vizsgálóbiró vagy a vádtanács a terheltnek személyleirását a hatóságoknak azzal a felhivással küldi meg, hogy a körözött egyén feltalálása esetén értesitsék azt a biróságot, mely a személyleirást kiadta.

Ha a nyomozólevél kibocsátásának vagy a személyleirás körözésének oka megszünt, ezek azonnal visszavonandók.

471. §.

Ha külföldi a jelen törvény hatályának területén követett el bűntettet vagy vétséget, az eljárás idején

Digitized by Google

pedig nem itt tartózkodik, a nyomozás, illetőleg a vizsgálat ekkor is teljesitendő, s a kiadatása, illetőleg átkisértetése iránti intézkedések megteendők, ha pedig saját hazájában tartózkodik, a további teendőkre nézve a kir. ügyészség, a főügyész útján, az igazságügyi minister utasitását kéri ki és az igazságügyi minister intézkedéséről a bíróságot értesiti.

472. §.

A bíróság elé nem állitható távollevő ellen sem vád alá helyezésnek, sem főtárgyalásnak, sem itélet hozásának nincs helye.

Ha a távollevőnek kézrekeritése iránt tett intézkedés (470. §.), illetőleg a nyomozó-levél, vagy a kiadatás végett a külföldi hatósághoz intézett megkeresés eredménytelen maradt is, a nyomozás, illetőleg a vizsgálat, a bizonyitékok biztositása czéljából lehetőleg befejezendő, és amennyiben a védelemről a távollevő vagy hozzátartozói nem gondoskodtak, a terhelt érdekeinek képviseletére védő hivatalból rendelendő ki.

A kihallgatott tanuk megesketendők.

A nyomozás, illetőleg a vizsgálat befejezése után az eljárást a távollevő előállitásáig meg kell szüntetni.

A bíróság elé nem állitható ama távollevő, akinek tartózkodó helye tudva van, az eljárás menetéről és egyes birói cselekményekről csak akkor értesitendő, ha ez minden nehézség vagy időveszteség nélkül megtörténhetik.

A bíróság az eljárás megszüntetését kimondó végzésében a terhelt ellen megállapitja a bűnügyi költségeket. Ezek, valamint a magánjogi igény kielégitésére szükséges összeg erejéig a terhelt vagyonára bűnügyi

Digitized by Google

zárlat, illetőleg biztositási végrehajtás rendelhető el (492., 493. §§).

473. §.

Egy vagy több terhelttársnak a biróság elé nem állithatása nem akadályozza a biróság elé állitható terhelt ellen inditott bűnvádi eljárásnak befejezését.

Ha valamely távollevő előállitása a jelenlevő ellen inditott eljárás eredményére lényeges befolyással birónak mutatkozik és az előállitás alaposan remélhető, az eljárás folytatása rövid időre elhalasztható.

XXIV. FEJEZET.

Eljárás a kiadatás iránti ügyekben.

474. §.

A kiadatás feltételeire (1878: V. t.-cz. 9. és 17. §§., 1879: XL. t.-cz. 14. §.) és a kiadatás iránti ügyekben való eljárásra nézve a nemzetközi szerződések, s ezek hiányában a fennálló viszonosság az irányadók.

Amennyiben ezek eltérőleg nem rendelkeznek, a kiadatás iránti ügyekben a 475. és 476. §-ok szerint kell eljárni.

475. §.

Ha külföldön tartózkodó egyént oly bűncselekmény terhel, mely miatt kiadatásnak helye van, az illetékes biróság elfogató parancsot vagy nyomozó levelet bocsát ki, amennyiben pedig vádhatározatot vagy bűnösséget megállapitó itéletet hozott, ennek jogerőre emelkedését bevárja, szükség esetében a jogerőre emelkedés előtt elfogató parancsot bocsát ki és a kir. ügyészség meghallgatása után a kiadatás szüksége és kieszközölhetése tárgyában határoz.

Digitized by Google

Azután a megfelelő esetekben a kiadatás kieszközlése végett az igazságügyi ministerhez jelentést tesz és ahhoz a távollevő személyleirását, továbbá az ellene kibocsátott elfogató parancsnak, nyomozó levélnek, jogerős vádhatározatnak vagy itéletnek hiteles kiadványát csatolja.

A felterjesztett határozatnak vagy azok egyikének tartalmaznia kell a távollevő bűncselekményének tüzetes megjelölését, valamint a büntető törvény ama §-ainak idézését és teljes szövegét, melyek e bűncselekmény minősitését és büntetését megállapitják.

476. §.

Ha külföldi hatóság olyan megkereséssel kér kiadatást, melyhez nyomozó levél, elfogató parancs, vádhatározat, bűnösséget megállapitó itélet, vagy ezekkel egyenlő erejű határozat van mellékelve, — amennyiben a megkeresésből nem nyilvánvaló, hogy a kiadatásnak nincs helye, — a kiadatni kért egyén letartóztatandó.

Ha a letartóztatást nem a 27. §. szerint illetékes törvényszék rendelte el, ennek határozata haladék nélkül kikérendő

A letartóztatás elrendelése ellen perorvoslatnak nincs helye.

A letartóztatott biztositék mellett szabadlábra nem helyezhető.

Kiadatás iránti alakszerű megkeresés nélkül is helye van a letartóztatásnak, ha a késedelem veszélylyel jár, amennyiben a külföldi hatóság elfogató parancsot bocsátott ki s erről a belföldi hatóságot átirattal vagy táviró vagy távbeszélő utján értesitette.

A letartóztatott egyén szabadlábra helyezendő, ha

Digitized by Google

az alakszerű megkeresés a letartóztatás foganatba vételétől számitott következő határidők alatt nem érkezik ahhoz a törvényszékhez; mely a letartóztatást elrendelte: egy hónap alatt, ha az állam, melynek részéről a megkeresés történt, a magyar állammal határos, — hat hét alatt. ha az más európai állam — és három hónap alatt, ha Európán kivül fekszik.

A 27. §. szerint illetékes törvényszék sürgősen kinyomoztatja, hogy fenforognak-e a kiadatás feltételei.

A nyomozás befejezésével ugyane törvényszék, a kir. ügyészségnek és a kiadatni kért egyénnek nem nyilvános ülésben való meghallgatása után, véleményes jelentéssel felterjeszti az ügy iratait az igazságügyi ministerhez, aki a kiadatás kérdésében határoz.

A letartóztatott egyént, a jelen §. hatodik bekezdésének esetén kivül, csak az igazságügyi minister határozata alapján lehet szabadlábra helyezni.

XXV. FEJEZET.

Eljárás az 1878. évi V. törvényczikk 62. §-a esetében.

477. §.

Az 1878. évi V. törvényczikk 62. §-ában meghatározott amaz esetben, melyben a bűnvádi eljárás senki ellen sem inditható meg; a kir. ügyészség vagy a magánvádló a nyomtatvány, irat vagy képes ábrázolat, illetőleg a minták vagy lemezek elkobzásának és megsemmisitésének birói kimondását a 24. §. szerint illetékes törvényszéknél kéri.

A törvényszék e kérelem következtében a főtárgyalásra határnapot tűz ki s arra lehetőleg megidézi

Digitized by Google

azokat is, akiknek az elkobzandó és megsemmisitendő tárgyakra netán igényük van. Ezek a vádlottat illető jogokat gyakorolják és a főtárgyalásra maguk helyett ügyvédet is küldhetnek.

Meg nem jelenésük vagy képviseltetésük hiánya nem akadályozza az eljárást és itélethozást.

Ha az elkobzandó és megsemmisitendő tárgyra igénynyel birók ismeretlenek vagy ismeretlen helyen tartózkodnak: részükre hivatalból védő nevezendő ki, s a főtárgyalásra ez idézendő meg.

A főtárgyalás a XVIII. fejezet rendelkezései szerint megy végbe, de az itélet csak az elkobzás és megsemmisités kérdésére és a költségek megállapitására szoritkozik.

Az itélet ellen a felek felebbezéssel élhetnek a kir. itélőtáblához. Ennek határozata végérvényes.

478. §.

A jogerős itélet valamennyi birósággal, továbbá a közigazgatási hatóságok értesitése végett a belügyi ministerrel is közlendő.

Bármely biróság, kir. ügyészség vagy rendőri hatóság lefoglalhatja az itéletben elkobzandónak kimondott tárgyat, s amennyiben az itélet megsemmisitést rendelt el és jogerőssé vált, a megsemmisitést is foganatositathatja.

XXVI FEJEZET.

A bünügyi költségek.

479. §.

Bűnügyi költségek alatt értendők a nyomozástól kezdve a büntetés végrehajtásának befejezéséig az

Digitized by Google

államkincstárból előlegezett, továbbá a magánvádlónak készkiadásban okozott szükséges költségek, valamint a magánvádló és a terhelt képviselőjének és a védőnek megfelelő díja és készkiadásai is.

A bűnügyi költségeket, kivéve azokat, melyeket a magánvád és a terhelt képviselete, illetőleg védelme okozott, megtérités fentartásával az államkincstár előlegezi.

A büntető itéletben, a büntető parancsban, valamint a vádinditványt elutasitó, vagy a bűnvádi eljárást megszüntető végzésben ki kell mondani, hogy a bűnügyi költségeket ki vagy kik, és az addig felmerülteket, amennyiben megállapitásuk nem függ más hatóság intézkedéseitől, mily összegben, illetőleg mily arányban kötelesek megtériteni.

Az államkincstárból előlegezett bűnügyi költségek tekintetében az 1890. évi XLIII. t.-cz. rendelkezései hatályban maradnak.

Ha az eljárásba bíróság még nem folyt be, a nyomozás teljesitése folytán felmerült költségeket, amennyiben ezek megállapitásának szüksége merül fel, az a bíróság állapitja meg, mely ez ügyben eljárni illetékes volna.

480. §.

Ha a bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki: a bűnügyi költségeket a vádlott köteles megtériteni.

Ha az elitélt több bűncselekmény miatt állott bűnvádi eljárás alatt és a különválasztás lehetséges, csak ama bűncselekményre vonatkozó költségeket kell viselnie, melyben bűnösnek mondták ki.

Ha az elitélt az itéletnek jogerőre emelkedése előtt meghal, az előlegezett bűnügyi költségeket az államkincstár viseli. Az elitélt halála előtt jogerőre

Digitized by Google

emelkedett itéletben az elitélt ellen az 1890 : XLIII. t.-cz. korlátai közt megállapitott bűnügyi költségek, a hagyaték erejéig, örököseitől hajtandók be.

481. §.

Több elitélt közül mindenik külön köteles megtériteni azt a költséget, melyet előzetes letartóztatása, illetőleg vizsgálati fogsága, védelme, büntetésének végrehajtása, csakis őt érintő események, vagy csakis az ő részéről elkövetett hibák, illetőleg mulasztások okoztak.

A többi bűnügyi költségeket a vádlott-társak egyetemlegesen tartoznak megtériteni, hacsak a bíróság méltányosságból a vádlottak mindegyikére eső költségek összegét külön meg nem állapitja.

482. §.

Ha a bíróság a vádlottat nem mondja ki bűnösnek, akkor a bűnügyi költségek, kivéve azokat, melyek a magánvád képviseletével és a terhelt védelmével jártak, rendszerint az államkincstárt terhelik.

Mindazáltal, ha az eljárás egyedül magánvád alapján folyt, vagy ha azt a magáninditványnak visszavonása miatt szüntették meg: a bűnügyi költségeket az előbbi esetben a magánvádló, az utóbbiban a magáninditványra jogosult köteles megtériteni.

Több magánvádló vagy több magáninditványra jogosult az okozott költségekért egyetemleges felelősséggel tartozik, de a bíróság a körülményekhez képest megállapithatja a felelősség arányát.

A felmentett, illetőleg az, aki ellen a bűnvádi eljárást megszüntették, csak a védelmével járt és a vétkes mulasztásával okozott költségekben marasztalható el.

A kir. ügyészség a bűnügyi költségek megtérítésére nem kötelezhető.

Digitized by Google

483. §.

Azokban a költségekben, melyek tudva hamis vagy feltünően gondatlan feljelentés alapján megindított eljárással merültek fel, a feljelentőt meghallgatása után kell elmarasztalni.

484. §.

A visszavont vagy nyilván alaptalan perorvoslat vagy újrafelvétel iránti kérelem folytán teljesitett eljárás költségeit a perorvoslatot használó, illetőleg az újrafelvételt kérő tartozik megtériteni.

Az igazolásra vonatkozó eljárás költségei azt terhelik, aki az igazolást kérte.

485. §.

Az az ügyvéd vagy megbizott, aki az eljárás alatt a felek valamelyikét vagy a sértettet képviselte, kivánhatja, hogy díját és költségeit az eljárt elsőfokú bíróság, — tekintet nélkül arra, vajjon kit kötelezett a bűnügyi költségek viselésére, — megbirálja és a képviselt ellenében megállapitsa.

XXVII. FEJEZET.

A magánjogi igény érvényesitése és biztositása.

486. §.

A bűncselekményből származó kár hivatalból csak annyiban nyomozandó, amennyiben megállapitása a büntető törvények helyes alkalmazása végett szükséges.

487. §.

Ha a büntető bíróság az eljárást megszünteti, vagy a vádlottat felmenti, a határozatban a magánfelet arról

Digitized by Google

értesiti, hogy magánjogi igénye tárgyában ebből az okból nem határoz.

488. §.

Ha a büntető bíróság arról győződik meg, hogy valamely dolog, melyet a tettesnél, a részesnél, az orgazdánál, a bűnpártolónál vagy olyan egyénnél foglaltak le, aki ezt a nevezettektől megőrzés végett kapta, a sértettnek tulajdona, vagy annak birtokából, illetőleg birlalatából jogtalanul van elvéve: elrendeli, hogy ez a tárgy az itéletnek jogerőre emelkedése után, ha pedig a terhelt beleegyez és a tárgy bizonyitékul nem szolgál, előbb is, a sértettnek visszaadassék.

Az előző bekezdésben körülirt tárgyat a nyomozás és a vizsgálat alatt a vizsgálóbiró, az eljárásnak a főtárgyalásig terjedő későbbi szakában pedig a vádtanács elnöke is visszaadhatja a sértettnek, ha a felek ez iránt megegyeznek és a tárgyra bizonyiték gyanánt nincs szükség.

Az ilyen tárgy visszaadása iránt támasztott igény polgári perre utasitandó: ha az igénylő igényét igazolni nem birja; ha a kérdéses dolog tulajdon átruházására alkalmas módon vagy zálogképen olyan jóhiszemű egyén birtokába jutott, akit a bűncselekményre nézve sem tettesség, sem részesség, sem orgazdaság, sem bűnpártolás nem terhel; végre ha a dologra többen támasztanak igényt.

489. §.

Ha az a dolog, melyre a sértett igényt támaszt, természetben vissza nem adható, vagy ha a sértett igénye nem valamely tárgynak visszaadására, hanem a bűncselekmény folytán szenvedett kárnak, sérelemnek vagy elmaradt haszonnak megtérítésére vonatkozik és

Digitized by Google

sem a jogosultság, sem a jogosult személye iránt nincs kétség, a kártérités összege pedig biztosan meghatározható: a büntető bíróság megitéli a kártéritést.

A követelt összeget, ha túlzottnak találja, esetleg szakértők meghallgatása után, megfelelően leszállithatja.

490. §.

Ha a vádlott bűnössége valamely vele kötött jogügyletnek teljes vagy részleges érvénytelenségét vonja maga után, a büntető bíróság, amennyiben a bizonyitó eljárás eredménye erre biztos alapot nyujt, a jogügyletet egészben vagy részben érvénytelennek nyilvánitja és az ebből folyó jogkövetkezmények iránt is határoz. Házasság érvénytelenségét a büntetőbíróság nem mondhatja ki

491. §.

A sértett a jogerős büntető itéletben foglalt megállapitáson túlmenő vagy elutasitott magánjogi igényével a polgári bírósághoz fordulhat, mely ez igény felett önállóan határoz.

492. §.

Ha nem fér kétség ahhoz, hogy kártéritéssel tartozik az, akit valamely bűntettnek vagy vétségnek nyomatékos gyanuja terhel, de egyszersmind alaposan tartani kell attól, hogy vagyonának elidegenitése vagy elrejtése a kártérités iránti igény érvényesitését meghiusitja: ingóságaira a valószinű kárösszeg erejéig bűnügyi zárlat rendelhető el.

A bűnügyi zárlatot a sértettnek kérelme, vagy a kir. ügyészségnek, illetőleg a nyomozást teljesitő rendőri hatóság tagjának megkeresése alapján, vagy hivatalból is, rendszerint a vizsgálóbiró rendeli el.

Digitized by Google

Ilyen kérelem vagy megkeresés tárgyában mindig haladék nélkül kell intézkedni s az elrendelt zárlatot azonnal foganatositani.

Ha a terhelt intézkedéseket tesz vagyonának elidegenitésére vagy elrejtésére, a nyomozást teljesitő rendőri hatóság is elrendelheti a bűnügyi zárlatot.

A zárlat foganatositásánál szükség esetében egy vagy több becsüs is alkalmazandó és a zár alá vett tárgyak értéke a jegyzőkönyvben mindig kitüntetendő.

Egyebekben a zárlat foganatositására nézve a 178., 181., 182., 183., 185. és 187. §-ok rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

A zárlatnak nincs zálogjogi hatálya.

A zárlat hivatalból feloldandó, ha elrendelésének oka megszünt, vagy ha a magánfél a zárlat elrendelésétől számitott harmincz nap alatt a 493. §. értelmében biztositási végrehajtást nem kért.

493. §.

Amennyiben a 492. §. első bekezdésében meghatározott feltételek fenforognak, vagy veszély fenforgása van igazolva, a magánfélnek az eljárás alatt bármikor előterjesztett kérelmére a vádirat benyujtásáig a vizsgálóbiró, a vádirat benyujtásától a főtárgyalás megtartásáig a vádtanács, az eljárásnak későbbi szakában pedig az itélőbiróság a terheltnek mind ingó, mind ingatlan vagyonára biztositási végrehajtást rendelhet el.

A kérelem szóval vagy irásban terjeszthető elő. A kivánt kártéritést határozott összegben kell megjelölni és összegét valószinűvé tenni.

A kártérités összegét a vizsgálóbiró, illetőleg a biróság, szabad belátása szerint állapitja meg.

A biztositási végrehajtás foganatositása végett a

Digitized by Google

végrehajtási eljárásról szóló törvény szerint illetékes polgári bíróságot, illetőleg telekkönyvi hatóságot kell megkeresni. Ha a büntető bíróság az eljárást jogerős határozattal megszünteti, vagy a vádlottat jogerősen felmenti: a foganatositott biztositási végrehajtás feloldását hivatalból köteles elrendelni és foganatosittatni.

Egyebekben a biztositási végrehajtási kérvényre, valamint a biztositási végrehajtás elrendelésére, foganatositására, hatályára, feloldására, a foganatositás ellen használható perorvoslatokra, az el nem tartható ingóságok elárverezésére és az igényperre nézve a végrehajtási eljárásról szóló törvény rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

XXVIII. FEJEZET.

Végrehajtás.

I. Általános rendelkezések.

494. §.

Büntető itélet, illetőleg büntető itéletnek egyes intézkedése csak jogerőre emelkedése után hajtható végre.

Az az itélet, mely ellen perorvoslat egyáltalában nem, vagy csak a jogegység érdekében (441. §.) használható, meghozásával, más itélet pedig akkor emelkedik jogerőre, midőn a jogositottak elmulasztották, illetőleg visszavonták a használható perorvoslatot, vagy azt a bíróság visszautasitotta vagy elutasitotta.

A végzés végrehajthatósága a 380. §., a büntető parancsé pedig az 535. §. szerint itélendő meg.

A végrehajthatóságot a határozat kiadványain az elsőfokú bíróság elnöke, illetőleg vezetője bizonyitja.

A végrehajtás foganatositása a büntetésre és az

Digitized by Google

1890. évi XLIII. t.-czikk intézkedéseinek korlátai közt az államkincstárból előlegezett költségekre nézve is, a kir. ügyészséget illeti.

Egyéb megitélt költség és a megitélt magánjogi igény tekintetében a végrehajtásnak csak az érdekelt egyén kérelme alapján van helye.

E czélból a határozatnak a jogerőre emelkedés záradékával ellátott kiadványa a kir. ügyészségnek és annak is kézbesitendő, akinek részére kártérités vagy más igény van megállapitva. Amennyiben a határozat a végrehajthatóság beállta előtt van kiadva, arra a jogerőre emelkedés záradékát az érdekelt egyén kérelmére utólag kell rávezetni.

A büntetések foganatositásának részleteiről rendelet intézkedik.

495. §.

Ha valamely bűnvádi határozat értelmezéséhez, különösen a megállapitott büntetés számitásához kétség fér: ama bíróság határozata kérendő ki, melynek itélete a kétségre okot adott.

II. Halálbüntetés végrehajtása és az ezt megelőző eljárás.

496. §.

Halálbüntetés csak akkor foganatositható, ha a király az elitéltnek nem adott kegyelmet.

497. §.

Ha az esküdtbíróság birói tanácsa halálbüntetést állapitott meg, az itélet kihirdetése után az elnök kérdést intéz az elitélthez az iránt, hogy kiván-e kegyelemért folyamodni. Az elitélt válasza jegyzőkönyvbe veendő.

Digitized by Google

Közvetlenül ezután az esküdtbiróság birói tanácsa a kir. ügyészség képviselőjének nem nyilvános ülésben való meghallgatása után indokolt véleményt nyilvánit arra nézve, hogy a halálra itéltet a kegyelemre méltónak tartja-e, és hogy igenlő esetben a halálbüntetés helyett mily büntetésnek megállapitását javasolja.

498. §.

A 497. §. esetében az eljárt tanács elnöke felszólitja a védőt, a ki a főtárgyaláson közbenjárt, hogy a halálra itélt érdekében három nap alatt kegyelmi folyamodványt nyujtson be.

Az ügynek összes iratai a kegyelmi kérvénynyel, ha ilyen benyujtva van, akkor is felterjesztendők a kir. Curiához, ha a halálbüntetést megállapitó itélet ellen semmiségi panasz nincs használva.

499. §.

Minden halálbüntetést kimondó jogerős itélet tárgyában a kir. Curia is tartozik a 497. §. második bekezdése szerint véleményt adni.

E véleményt a kir. Curiának az ügyben eljáró büntető tanácsa zárt ülésben állapitja meg, és pedig semmiségi panasz esetében ennek elvetése alkalmával, egyébként pedig külön ülésben.

A véleményadást mindkét esetben nem nyilvános ülés előzi meg, melyben az előadónak az ügy állásához mért előterjesztése után, a koronaügyész a kegyelmi kérvény iránt nyilatkozik.

A kir. Curia elnöke a véleményt, a nem nyilvános és zárt ülésről felvett jegyzőkönyvvel s az összes iratokkal együtt, az igazságügyi ministerhez teszi át.

Digitized by Google

500. §.

A királyhoz az igazságügyi minister intézi a felterjesztést. Ennek megtételénél nincs kötve a bíróságok véleményéhez.

501. §.

Az elsőfokú bíróság a kegyelmi kérvényre vonatkozó királyi elhatározást és ha a kir. Curia a semmiségi panaszt elvetette, előbb az e tárgyban hozott határozatot, az elitéltnek és a kir. ügyészségnek nem nyilvános ülésben hirdeti ki.

A kihirdetésre a védő is meghivandó, de elmaradása nem akadályozza a kihirdetést.

A halálbüntetés a kihirdetést követő nap reggelén hajtandó végre.

A kihirdetés után az elitélt mellé vallásának lelkésze rendelendő.

Az elitéltet, a hivataluknál fogva erre kötelezetteken kivül, csak hozzátartozói, védője és azok látogathatják meg, kikkel maga kiván találkozni.

502. §.

Elmebetegnek vagy teherben levő nőnek, felgyógyulásuk előtt sem a felső bíróság ama határozata nem hirdethető ki, melynek következtében az ellenük megállapitott halálbüntetés jogerőssé vált, sem a kegyelmi folyamodvány eredménytelenségéről nem értesithetők, sem rajtuk a halálbüntetés nem hajtható végre.

503. §.

A halálbüntetés zárt helyen hajtandó végre.

A végrehajtásnál jelen kell lenni az eljárást vezető kir. ügyésznek vagy helyettesének, a törvényszék részéről kiküldött birónak és jegyzőkönyvvezetőnek, a hely-

Digitized by Google

beli közigazgatási hatóság egyik főbb tisztviselőjének, a fogházfelügyelőnek, a lelkésznek és a halál megállapitása végett alkalmazott két orvosnak.

Az elitéltnek rokonai és védője a végrehajtás helyére bocsátandók. A kir. ügyész a helyi viszonyokhoz képest a jelenlétet más férfiaknak is megengedheti.

Ha több halálbüntetés hajtandó végre, intézkedni kell, hogy az az elitélt, akire a sor később kerül, se az előbbi kivégzésnél jelen ne legyen, se az előbb kivégzettet ne lássa.

A végrehajtásról a kiküldött biró és a jegyzőkönyvvezető veszi fel a jegyzőkönyvet. Ebben leirandó a végrehajtás egész lefolyása és különösen kiteendő a kivégzés megkezdésének, valamint a halál bekövetkezésének az orvosok által megállapitott időpontja.

A jegyzőkönyvet a törvényszék részéről kiküldött biró és jegyzőkönyvvezető, továbbá a kir. ügyész, illetőleg helyettese, a közigazgatási tisztviselő és az orvosok irják alá.

A kivégzettnek holtteste, egyszerű és feltünést nem okozó eltemetés végett, a rokonoknak átadható.

III. Szabadságvesztés-büntetés végrehajtása.

504. §.

A bíróság a jogerősen szabadságvesztés-büntetésre itéltet az itélet kihirdetése után a kir. ügyészségnek adja át.

Ha az itéletet kézbesités utján közlik, vagy ha az elitélt az itéletkihirdetésre elő nem állitható: a további eljárás a kir. ügyészséget illeti (515. §.).

Digitized by Google

505. §.

A szabadságvesztés-büntetésből le kell vonni a jogerős itéletben kitöltöttnek nyilvánitott időt.

Az előzetes letartóztatásnak és a vizsgálati fogságnak a büntetésbe beszámitása vagy be nem számitása, s mily tartamban leendő beszámitása felett, amennyiben erről az itélet nem intézkedik, az elsőfokú bíróság utólag, tárgyalás nélkül, végzéssel határoz.

Az itéletben és ebben a végzésben megállapitott levonásokon felül levonandó még az előzetes letartóztatásban vagy a vizsgálati fogságban töltött az az idő is, mely akkor:

1. ha az elitélt felebbezéssel vagy semmiségi panaszszal megtámadható itélet ellen perorvoslattal nem élt, az itélet kihirdetésétől,

2. ha az elitélt megengedett perorvoslattal élt, de ezt visszavonta, a visszavonás napjától,

3. ha az elitélt perorvoslatát elkésés vagy határozatlanság (390., 391. §§.) miatt visszautasitották, a jogerős visszautasitás keltétől,

4. ha pedig az itélet ellen perorvoslat egyáltalában nem, vagy csak a jogegység érdekében (441 §.) volt használható, az itélet keltétől

a büntetés végrehajtásának megkezdéséig letelt.

A pénzbüntetésnek, ha be nem hajtható, mily nemű és tartamú szabadságvesztés-büntetésre való átváltoztatása iránt, amennyiben erről az itélet nem intézkedik, az elsőfokú bíróság utólag, tárgyalás nélkül, végzéssel határoz. Az e végzés ellen bejelentett felfolyamodásnak felfüggesztő hatálya van.

Digitized by Google

506. §.

A jogerősen megállapitott szabadságvesztés-büntetés rendszerint azonnal foganatba veendő.

Az a vádlott, aki perorvoslattal nem élt, vagy a kiszabott büntetés nemében megnyugszik és csak a büntetés mértéke miatt él perorvoslattal, az ellene megállapitott szabadságvesztés-büntetést az itéletnek jogerőre emelkedése előtt is megkezdheti.

Az ilyen elitéltre, valamint arra nézve, aki ellen szabadságvesztés-büntetést jogerősen megállapitottak, a törvényszék a kihirdetéskor irásbeli értesitést ad a kir. ügyészségnek.

Ez értesitésben, az elitélt nevének és személyi viszonyainak megjelölésével, az itélet rendelkező, illetőleg végrehajtandó része rövid, de szabatos kivonatban közlendő, s amennyiben a biróság a jelenlevő elitéltet átadta a kir. ügyészségnek, ez a körülmény is felemlitendő.

Az értesités kiállitása után esetleg bejelentett perorvoslatról a kir. ügyészség azonnal értesitendő.

A második bekezdés esetében az elitéltet a perorvoslat elintézése előtt is azonnal szabadlábra helyezendő, mihelyt a kiszabott büntetés ideje letelt.

507. §.

Ha a szabadlábon levő elitélt akkor, midőn ellene a szabadságvesztés-büntetésnek végrehajtása megkezdendő volna, elmebetegségben vagy olyan súlyos betegségben szenved, mely miatt büntetésének végrehajtása életét veszélyeztetné: bármely nemű és tartamú szabadságvesztés-büntetésnek végrehajtása az elitéltnek felgyógyulásáig elhalasztandó.

Digitized by Google

508. §.

Elhalasztható a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása, ha az elitélt, habár nem súlyos, de ragályos betegségben szenved, vagy az elitélt nőnek terhessége annyira előrehaladott, hogy a szülés bekövetkezése a büntetés tartama alatt várható.

Egyéb okból a fegyház-, valamint az egy évnél hosszabb tartamú börtön- vagy fogházbüntetés megkezdésére az 514. §. esetén kivül halasztás rendszerint nem adható.

509. §.

Elzárás-, valamint egy évi és ennél rövidebb tartamú fogház- vagy börtönbüntetés végrehajtásának megkezdése, habár az 507. és 508. §-okban emlitett okok közül egyik sem forog fenn, egy izben legfeljebb két hónapra elhalasztható, ha a szabadlábon levő elitélt kimutatja, hogy a büntetésnek azonnal való végrehajtása neki vagy családjának a büntetés czélján kivül eső súlyos sérelmet okozna, és ha szökésétől nem kell tartani.

Hat hónál nem hosszabb szabadságvesztés-büntetésnek katonai szolgálatra kötelezett elitélt ellen való végrehajtása, az illetékes katonai hatóság megkeresése folytán, az elitéltnek tényleges szolgálattételre történt behivása miatt, e szolgálat leteltéig az erre vonatkozó szabályok értelmében elhalasztható.

510. §.

A halasztásra (507., 508. §§., 509. §. első bekezdés) irányuló kérelem, a büntetés végrehajtásának megkezdése előtt terjesztendő elő.

A határozat a kir. ügyészséget, illetőleg az igazságügyi ministert illeti.

Digitized by Google

A kérelem előterjesztése a végrehajtás megkezdését nem függeszti fel és nem szakitja félbe.

Amennyiben különös tekintetet érdemlő körülmények forognak fenn, az igazságügyi minister, két évet meg nem haladó bármely szabadságvesztés-büntetés végrehajtására, esetleg biztositék kivánása mellett, több izben, és két hónapnál hosszabb tartamú halasztást is adhat.

511. §.

Az államfogház-büntetés végrehajtásának elhalasztása iránt az igazságügyi minister intézkedik.

512. §.

A büntetés elhalasztására jogositott hatóság megengedheti, hogy az elitélt a reá kimondott elzárást, egy évnél rövidebb tartamú fogház- vagy börtönbüntetést ne az elsőfokban itélt bíróság székhelyén levő, hanem más fogházban, illetőleg börtönben töltse ki.

513. §.

Bármely szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának félbeszakitását, a 453. és 468. §-okban meghatározott esetek kivételével, csak az igazságügyi minister engedheti meg fontos okból.

514. §.

A 498. §. esetén kivül a bíróságnál vagy a kir. ügyészségnél benyujtott vagy jegyzőkönyvbe mondott kegyelmi kérvény közvetlenül az igazságügyi ministerhez terjesztendő fel.

A kegyelmi kérvénynek rendszerint nincs felfüggesztő hatálya, az igazságügyi minister azonban a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának a kegyelmi

Digitized by Google

kérvény érdemleges elintézéséig való elhalasztását vagy félbeszakitását elrendelheti.

515. §.

A kir. ügyészség a szabadlábon levő elitéltet rendszerint megidézi szabadságvesztés-büntetésének megkezdésére.

Ha az idézésre meg nem jelen, vagy ha megszökésétől kell tartani, elővezető- vagy elfogató parancsot, ha pedig megszökött vagy elrejtőzött, nyomozó levelet is bocsáthat ki ellene.

Ha az elitélt tényleges katonai szolgálatban áll, a feljebbvaló katonai hatóság keresendő meg a fennálló szabályok értelmében a büntetésnek végrehajtása, illetőleg az elitéltnek e végből leendő átkisértetése végett.

Az elitélt ellen, aki büntetésének tartama alatt a letartóztató-intézetből megszökött, az országos fegyintézet, a kerületi börtön, a javitó- vagy közvetitőintézet igazgatója, illetőleg a kir. ügyész vagy a járásbiró nyomozó levelet bocsáthat ki.

516. §.

A büntetés végrehajtása alatt kórházban töltött idő a büntetésbe beszámitandó, kivéve, ha az elitélt betegséget szinlelt, vagy betegségét, a büntetés végrehajtásának megakadályozása végett, maga idézte elő.

Ez időnek be nem számitása tekintetében a kir. ügyészség inditványára az a törvényszék határoz, melynek területén az elitélt büntetését tölti.

A bíróság az elitéltet vizsgálóbiróval vagy járásbiróval kihallgattatja és tárgyalás nélkül végzést hoz.

Digitized by Google

IV. Jogerős itéletekkel megállapitott több szabadságvesztés-büntetés végrehajtása.

517. §.

Ha valakit különböző jogerős itéletekkel több szabadságvesztés-büntetésre itéltek és az itéletek hozásánál az összbüntetésre, illetőleg a büntetések egyesitésére nézve irányadó szabályokat (1878. évi V. t.-czikk 96. §., 1880 : XXXVII. t.-czikk 36. §.) nem alkalmazták: a büntetések utólag összbüntetésbe foglalandók, illetőleg egyesitendők.

Ez az eljárás nem akadályozza a kiszabott büntetések végrehajtását, melyek közül előbb a legsúlyosabb nemű veendő foganatba.

518. §.

Az összbüntetés meghatározása, illetőleg a büntetések egyesitése a kir. ügyészség, vagy az elitélt inditványára történik.

Ha a külön itéletekben kiszabott szabadságvesztésbüntetésnek tartama együttvéve két évet meghalad, vagy ha az elitélt az itélethozásra hivatott bíróság székhelyén kivül van fogva, részére hivatalból rendelendő védő.

Az eljárásra annak az esküdtbíróságnak birói tagjai, illetőleg az a törvényszék vagy járásbíróság illetékes, melynek itélete, vagy amelynek itéletére vonatkozó felsőfokú itélet mondta ki a legsúlyosabb büntetést.

Ha ez kétséges, az a bíróság jár el, melynek itélete legutóbb kelt.

A bíróság az inditvány következtében nyilvános tárgyalásra határnapot tűz ki, és erre a kir. ügyészséget, a szabadlábon, vagy a bíróság székhelyén fogva levő vádlottat és, ha védő van, ezt is megidézi.

Digitized by Google

A tárgyalás az itéletek felolvasásával kezdődik. Azután a kir. ügyészség terjeszti elő inditványát. Erre az elitélt, ha jelen van, és védője válaszolhatnak. A bíróság itélettel dönt és ezt azonnal kihirdeti.

Az egyesitett, illetőleg összbüntetés meghatározása egyedül az előbbi itéletekkel kimondott büntetések tartama és súlyosságuk aránya alapján történik.

Súlyositó vagy enyhitő körülmények többé nem vehetők figyelembe.

Ez itélet ellen csak a büntetés kiszabása miatt, továbbá a 384. §. 1., 3., 4., 6. és 10. pontjaiban megjelölt semmiségi okok alapján lehet a kir. Curiához semmiségi panaszszal élni.

A kir. Curia tanácsülésben határoz.

V. Végrehajtás a pénzbüntetés és a magánjogi igény tekintetében

519. §.

A pénzbüntetés végrehajtására vonatkozó szabályokat az igazságügyi minister rendelettel állapitja meg.

520. §.

A büntetőbiróságnak jogerős határozata a benne megitélt magánjogi igénynek s azoknak a megitélt költségeknek tekintetében, melyeket a magánvád képviselete, illetőleg a védelem okozott, végrehajtható közokirat hatályával bir.

A végrehajtást a polgári bíróság rendeli el.

Digitized by Google

XXIX. FEJEZET.

Eljárás a járásbíróság előtt.

I. Általános rendelkezések.

521. §.

A megelőző fejezetek rendelkezései a járásbíróság hatáskörébe utalt bűnvádi ügyekben is alkalmazandók, amennyiben a jelen fejezet eltérő szabályokat nem tartalmaz.

522. §.

A közvádat a járásbíróság előtt rendszerint ügyészségi megbizott képviseli.

523. §.

A terhelt letartóztatása alatt is hatósági ellenőrzés nélkül érintkezhetik védőjével.

Hivatalból védő nem rendelendő.

A terheltnek védője és a sértett meghatalmazottja (205. §. 1. pontja), ha nem is ügyvéd, továbbá ügyvédjelölt is lehet, utóbbi azonban az eljárás folyamán mind szóban, mind irásban az általam nyelvét köteles használni.

A szülő gyermekének, a férj feleségének, a gyám vagy gondnok gyámoltjának, illetőleg gondnokoltjának hivatalos viseletében külön meghatalmazás nélkül is eljárhat a magánvádra üldözendő bűncselekmények (41 §.) miatt vádat is emelhet.

524. §.

Magánegyének minden nyilatkozatot vagy kérelmet szóval is előterjeszthetnek.

A járásbíróság, illetőleg az ügyészségi megbizott,

Digitized by Google

miután a jelentkező személyazonosságáról meggyőződött, nyilatkozatáról, illetőleg kérelméről jegyzőkönyvet vesz fel.

II. Az eljárás megindítása.

525. §.

A feljelentés vagy vádindítvány (41. §. első bekezdés) rendszerint az illetékes járásbirósághnál teendő, azonban azt más kir. biróságok, a kir. ügyészség és a rendőri hatóságok és közegek is kötelesek elfogadni és a 89. §. második bekezdése értelmében az illetékes járásbirósághoz áttenni.

A sértett, illetőleg törvényes képviselője, továbbá a sértett nő férje részéről tett feljelentés vádinditványnak tekintendő és a büntető törvények értelmében az eljárás megindításához szükséges magáninditványt (90. §.) is pótolja.

A járásbiróság a közvetlenül nála tett vagy hozzá érkezett feljelentést vagy vádinditványt, inditvány, illetőleg nyilatkozat (41. §. és 532. §. második bekezdés) előterjesztése végett, haladék nélkül közli az ügyészségi megbizottal. Egyidejűleg azonban teljesiti a bűnjelek megőrzése vagy a terhelt szökésének megakadályozása végett, illetőleg letartóztatása következtében halasztást nem tűrő intézkedéseket, nevezetesen a sürgős szemléket és tanukihallgatásokat is.

526. §.

Az ügyészségi megbizott a hivatalból üldözendő bűncselekmények tárgyában vádat emelhet a sértett vagy hatóság részéről tett feljelentés nélkül is.

Ha az ügyészségi megbizott a nála tett, vagy vele közölt feljelentés vagy vádinditvány alapján (525. §.

Digitized by Google

vád képviseletét nem vállalja el, erről a feljelentés és csatolmányai megküldésével értesiti a járásbíróságot, mely, — amennyiben a feljelentést, illetőleg a vádinditványt az 525. §. második bekezdésében megnevezett egyén tette, — annak alapján haladék nélkül úgy jár el, mintha a sértett a vád képviseletét átvette volna.

Minden más esetben az ügyészségi megbizott a hozzá érkezett feljelentések és inditványok alapján a járásbíróságnál megfelelő inditványt tesz.

527. §.

Ha az eljárás megindítását a vád emelése jogosultaknak (2., 41., 42. §§.) egyike sem kivánja, vagy ha a bűncselekmény, mely miatt vádinditványt vagy feljelentést tettek, nem büntethető, vagy végre, ha a magáninditvány hiányzik: a járásbíróság a bűnvádi eljárás megindítását végzéssel megtagadja és erről a vádlót, illetőleg a feljelentőt értesiti.

Ha az ügy elintézése más bíróság vagy hatóság hatáskörébe vagy illetékessége alá tartozik, a járásbíróság ahhoz az ügy iratait átteszi, és, a 144. §. harmadik bekezdésének esetén kivül, a letartóztatott terheltet átkisérteti, a vádlót pedig ekkor is értesiti.

Az ügy áttétele nem rendelhető el, ha törvényszék vagy felsőbb bíróság az ügyet a járásbíróság hatásköréhez és illetékességéhez tartozónak nyilvánitotta, vagy mint ilyet visszaküldte.

A mennyiben nincs ok az eljárás mellőzésére vagy az ügynek áttételére, a járásbíróság meginditja az eljárást.

528. §.

A nyomozás a mellőzhetetlenül szükségesekre szoritkozik, s azt a feljelentés után az eljáró biró teljesiti vagy teljesitteti. Vizsgálatnak nincs helye.

Digitized by Google

Az eljárás rendszerint a tárgyalás határnapjának kitűzésével inditandó meg.

A tárgyalás kitűzése és a tárgyalásra idézés ellen perorvoslatnak nincs helye.

A XV. fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók.

Tárgyalás előtt a terhelt csak az esetben hallgatandó ki, ha fogva kisérték a járásbirósághoz, a sértett pedig csak a feljelentés vagy vádinditvány szóbeli előterjesztése alkalmával, valamint akkor is, ha a vád tárgya másként nem tudható ki, illetőleg a vád támogatására szolgáló bizonyiték másként nem szerezhető meg.

529. §.

A tárgyalásra a terhelt, ennek védője, az ügyészségi megbizott, vagy ha azt külön kivánta, a kir. ügyészség, illetőleg a magánvádló vagy a magánvádlónak tekintendő (525. §. második bek.) sértett, továbbá a magánfél, valamint a tanuk és a szükséges szakértők idézendők meg.

Ha a jelen törvény 41. §-ában meghatározott eset nem forog fenn, és a kir. ügyészség elvállalta a vád képviseletét, a sértett csak akkor idézendő meg a tárgyalásra, ha kihallgatása a bizonyitás érdekében szükséges.

A biróság a terheltet, a magánvádlót és a sértettet személyes megjelenésre is kötelezheti.

530. §.

Az idézésben a felek felszólitandók, hogy még be nem jelentett tanuikat és egyéb bizonyitékaikat magukkal hozzák, vagy a bíróságnak a tárgyalás előtt olyankor köz-

Digitized by Google

jelentsék be, hogy még kellő időben megidézhetők, illetőleg megszerezhetők legyenek.

A terheltnek szóló idézőlevélben (130. §.), ha az kizárólag kihágás vagy egyedül pénzbüntetéssel büntethető vétség miatt van kibocsátva, megemlitendő, hogy a terhelt maga helyett védőt is küldhet, és hogy a tárgyalást távollétében is meg fogják tartani; ha pedig az idézőlevél szabadságvesztéssel büntethető vétség, vagy ily vétség mellett még más vétség, illetőleg kihágás miatt van kibocsátva, abban a terheltet arra kell figyelmeztetni, hogy ha meg nem jelen és elmaradását elfogadható módon ki nem menti, elő fogják őt vezetni.

A határnap akkép tűzendő ki, hogy közte és az idézőlevél vétele közt a terheltnek, a megjelenésre szükséges időn felül, még legalább egy napi időköz maradjon, továbbá, hogy a tárgyalás az 537. §. első bekezdésében megállapitott határidő lejárta előtt lehetőleg megtartható legyen.

A magánvádló, illetőleg a magánvádlónak tekintendő sértett azzal idézendő, hogy amennyiben a tárgyalás órájára sem ő, sem képviselője nem jelen meg a biróság előtt, a vádtól elállottnak fogják tekinteni.

A magánfél arra figyelmeztetendő, hogy elmaradása, illetőleg képviseltetésének elmulasztása esetén magánjogi igényét a biróság előterjesztett kérelme alapján birálja meg.

A sértett a tárgyalás határnapjáról azzal a figyelmeztetéssel értesitendő, hogy ha nem jelenik meg, illetőleg magát nem képviselteti, a biróság azt fogja vélelmezni, hogy a közvádló által esetleg elejtendő vádnak képviseletét nem szándékozik átvenni.

Digitized by Google

531. §.

Ha a felek a járásbiróságnál egyszerre megjelennek, vagy nyomban előhivhatók, a tárgyalás a terhelt beleegyezésével minden előző eljárás és idézés nélkül is megtartható.

Mindazáltal, tettenkapás és beismerés esetén kivül, a terhelt kivánságára ezt a tárgyalást a vádnak és a támogatására szolgáló bizonyitékoknak tisztába hozása után, a terhelt bizonyitékainak beszerzése végett szükséges időre félbe kell szakitani.

532. §.

Ha a feljelentést hatóság, közhivatalnok, rendőri közeg, katonai őr vagy őrség, felesketett erdőőr, mezőőr vagy hegyőr hivatalos eljárása közben szerzett közvetlen tapasztalata alapján teszi és valósága ellen nem merül fel aggodalom, tárgya pedig csak kihágás, vagy egyedül pénzbüntetéssel büntethető vétség, és a biró 200 koronát meg nem haladó pénzbüntetést talál kiszabandónak: a közvádlónak indokolt irásbeli inditványára büntető parancsot bocsáthat ki a szabadlábon levő terhelt ellen.

A megjelölt bűncselekmények miatt és büntetés erejéig, a közvádló inditványára vagy hozzájáruló nyilatkozatára, a szabadlábon levő terhelt ellen akkor is bocsátható ki büntető parancs, ha a feljelentést vagy vádinditványt magánegyén tette, de a terhelt bűnösségét köz- vagy magánokirattal vagy más bizonyitékkal valószinűvé tette, és a biró meg van győződve a vád alaposságáról.

533. §.

A büntető parancs a terheltre előleges tárgyalás nélkül szab ki büntetést.

Digitized by Google

A büntető parancsnak tartalmaznia kell: a terhelt nevét és állását vagy foglalkozását, a vád tárgyává tett bűncselekmény megnevezését, valamint tárgy, hely és idő szerint való megjelölését, a feljelentő, illetőleg a vádinditványt tevő sértett nevét, a bizonyitó adatok felsorolását, a pénzbüntetés összegének meghatározását, annak be nem hajthatás esetére mily nemű és tartamú szabadságvesztés-büntetésre való átváltoztatását és az alkalmazott törvény vagy rendelet szakaszának idézését, valamint azt az utasitást, hogy a pénzbüntetést tizenöt nap alatt a járásbiróságnál fizesse le; tartalmaznia kell továbbá azt a figyelmeztetést, hogy a biróság a pénzbüntetés lefizetésének elmulasztása esetében a fizetésre kitűzött határidő lejárta után, a terheltnek, házastársának vagy törvényes képviselőjének kérelmére pedig azonnal szabályszerű tárgyalást fog kitűzni; végre figyelmeztetendő a terhelt, hogy ha a büntető parancsban megnyugszik, a kiszabott pénzbüntetés lefizetésére a járásbiróságtól halasztást kérhet, vagy részletfizetés megengedését kérheti.

534. §.

A büntető parancsot a biróság székhelyén erre kijelölt közege, egyebütt törvényhatóság jogával felruházott és rendezett tanácsú városban a hatóságnak erre alkalmas és megbizott közege, nagy- és kisközségben a községi, illetőleg a körjegyző kézbesiti.

A kézbesitő köteles a büntető parancsot a terheltnek saját kezéhez adni, előtte felolvasni és egyúttal megmagyarázni, ezeknek megtörténtét pedig a kézbesitő-iven bizonyitani.

Digitized by Google

535. §.

Ha a terhelt a kiszabott pénzbüntetést a kitűzött határidőben nem fizette le, sem erre halasztást nem kért, vagy részletfizetés megengedését nem kérte, vagy ha a terhelt, illetőleg házastársa vagy törvényes képviselője az ügy tárgyalását kéri: akkor a bíróság az ügy tárgyalására azonnal határnapot tűz.

A tárgyalásra a terhelt, az elmaradással jelen §. negyedik bekezdése szerint kapcsolatos jogi következményekre való figyelmeztetés mellett, idézendő.

Az idézés kézbesitése az általános kézbesitési szabályok szerint történik.

Amennyiben a tárgyalás órájára sem szabályszerűen megidézett terhelt, sem védője, illetőleg házastársa vagy törvényes képviselője a bíróság előtt meg nem jelentek és elmaradásukat elfogadható módon ki nem mentették: a bíróság tárgyalás nélkül kimondja, hogy a büntető parancs végrehajtható.

Ha a felek megjelennek, a tárgyalás az 539—544. §-okban foglalt szabályok szerint tartandó meg, és az itéletnél a büntető parancs a bíróságot semmi irányban sem köti.

III. A terhelt személyére vonatkozó intézkedések.

536. §.

A terhelt ellen sem nyomozólevél nem bocsátható ki, sem személyleirásának körözése nem rendelhető el. A távollevő terhelt tartózkodó helye lehetőleg kipuhatolandó, és ha ez sikerült, a terhelt megidézendő, illetőleg amennyiben erre a 131. §-ban meghatározott feltételek megvannak, elővezetése rendelendő el.

Digitized by Google

Vizsgálati fogság a terhelt ellen egyáltalában nem rendelhető el.

Előzetes letartóztatásnak csak szabadságvesztés-büntetéssel büntetendő cselekmény miatt, csak a 141. §. 2., 4. vagy 5. pontja alapján, de ez esetben is csak akkor van helye, ha a terhelt ellen igen nyomatékos gyanu merült fel, vagy hogy el van ítélve és az ítélet ellen felebbezett.

A fegyveres erőnek vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja ellen előzetes letartóztatás, kivéve ha szökésben van, nem foganatositható, hanem az ilyen terheltnek felügyelet alatt tartása végett a feljebbvaló katonai hatóság megkeresendő.

A letartóztatott katonai szökevény a legközelebb levő katonai hatóságnak adandó át.

537. §.

Az előzetes letartóztatás kihágás miatt csak negyvennyolcz óráig, vétség miatt az ítélet előtt csak nyolcz napig tarthat.

Meg kell azt előbb is szüntetni, ha a terhelt vagy helyette más valaki a 162. és 163. §-oknak megfelelő biztositékot tesz le, vagy ha a terheltnek gazdája, illetőleg munkaadója, vagy a biróság előtt ismert más egyén kezességet vállal azért, hogy a terhelt szabályszerű idézésre a biróság előtt bármikor megjelenik, és ha a kezes feddhetlensége és megbizhatósága ellen nem merül fel kétség.

Ha a terhelt idézésre nem jelenik meg, a kezes elmarasztalandó a terhelt elfogatásának és elővezetésének költségeiben.

Felmentő ítélet esetében az előzetes letartóztatás azonnal megszüntetendő, büntetést megállapitó ítélet

Digitized by Google

esetében pedig akkor is, mihelyt a kiszabott szabadságvesztés-büntetéssel tartamát elérte.

Az előzetes letartóztatásnak teljes tartama a büntetésből mindig levonandó.

538. §.

Az előzetes letartóztatás elrendelése és megszüntetése tekintetében a vizsgálóbiró hatásköre (143. és 160. §§.) az itélőbirót illeti.

Ugyanez határoz a biztositék vagy a kezesség elfogadhatósága felett.

Az ügyészségi megbizott az ő, vagy a kir. ügyészség inditványára elrendelt vagy fentartott (160. §. második bekezdés) előzetes letartóztatás megszüntetése előtt meghallgatandó.

Az előzetes letartóztatást megszüntető végzés ellen felfolyamodásnak nincs helye.

IV. A tárgyalás.

539. §.

Oly ügyben, amely hivatalból üldözendő vétség vagy kihágás miatt van inditva, a tárgyalást az ügyészségi megbizott jelenléte nélkül nem lehet megtartani.

Amennyiben a vádat nem a közvádló képviseli, a járásbiróság megszüntető végzést hoz az esetben is, ha a tárgyalás helyén a kitűzött órára sem a fő- vagy a pótmagánvádló, illetőleg a magánvádlónak tekintendő sértett, sem meghatalmazottjuk rendes idézés daczára nem jelent meg és elmaradásukat elfogadható módon ki nem mentették, a vád emelésére jogosultak közül pedig senki sincs jelen, vagy a jelenlevő jogosult nem hajlandó a vád képviseletének átvételére.

Digitized by Google

A magánvádló, illetőleg a sértett elmaradása miatt hozott megszüntető végzés ellen perorvoslat kizárásával csak igazolásnak van helye.

A biró azonban a már meghozott megszüntető határozatot is félreteheti és megtarthatja a tárgyalást, ha a sértett a tárgyalás befejezése után még oly időben jelen meg, midőn a többi megidézettek még nem távoztak el.

A megelőző bekezdésben emlitett intézkedés ellen perorvoslat nem használható.

540. §.

Ha szabadságvesztéssel büntethető vétség miatt, vagy személyes megjelenés kötelezettségével (529. §. végső bekezdés) idézett terhelt igazolatlanul elmarad, a bíróság őt elővezetteti, vagy amennyiben ez a tárgyalás napján már nem lehetséges, a tárgyalást elnapolja és intézkedik a terheltnek az új tárgyalásra leendő elővezetése iránt.

Ha az elmaradt terhelt csak kihágás vagy egyedül pénzbüntetéssel büntethető vétség miatt volt megidézve és a tényállást kihallgatása nélkül is tisztába lehet hozni, a biró a tárgyalást megtartja és a felmerült bizonyitékok alapján itél.

Az itélet ez utóbbi esetben a vádlottnak kézbesitendő.

Ez itélet ellen a vádlott igazolást is kérhet. Ha a bíróság annak helyt ád, új tárgyalás tartandó. Amennyiben a vádlott az új határnapról is elmarad és azon védője vagy törvényes képviselője sem jelen meg, a vádlott távollétében hozott korábbi itélet hatályban marad.

Digitized by Google

541. §.

Minden ügy lehetőleg egy tárgyalással fejezendő be.

A tárgyalás a vád előterjesztésével kezdődik.

Erre a terhelt nyilatkozhatik.

Azután a bizonyitás veendő fel.

Ennek befejezésével a vádló megteszi inditványát, melyben a vád adatai alapján itéletet kér, ezután pedig a terhelt és esetleg védője előadják a védelmet.

A perbeszédek után következik az itélet hozása és kihirdetése, mely utóbbi csak nagy terjedelmű vagy elvi jelentőségű ügyben halasztható el huszonnégy órára. A kihirdetett itélet lehetőleg azonnal, de legkésőbb, kihirdetésének elhalasztása esetében is, huszonnégy óra alatt irásba foglalandó.

542. §.

A XVIII. fejezetnek határozatai a járásbiróság előtt tartott tárgyalásnál is megfelelően alkalmazandók.

Ha az eljárás az 1878. évi V. törvényczikk 258. vagy 261. §-ába ütköző vétség miatt foly, a feleknek egyező kérelme alapján a nyilvánosság kizárása mindig elrendelendő

Az elnök és a törvényszék teendőit a tárgyaló biró teljesiti, ki azok ellen, kik rendeletének nem engedelmeskednek, vagy intése daczára a tárgyalás rendjét zavarják, vagy a tárgyalás alatt durva vagy sértő magaviseletet tanusitanak, a 124. § 1—7. bekezdéseiben foglalt szabályok értelmében jár el.

A tárgyaló biró végzései ellen a perorvoslatot azonnal be kell jelenteni. A biró köteles erre a feleket a feljebbvihető végzésnek kikirdetése után figyelmeztetni. A perorvoslat csak az itélet felülvizsgálata alkalmával intézendő el.

Digitized by Google

A kir. ügyészség alatt rendszerint az ügyészségi megbizott értendő

A védő elmaradása, megbetegedése vagy eltávozása egyáltalában, a terhelté pedig kihágás vagy egyedül pénzbüntetéssel büntethető vétség esetében nem ok a tárgyalásnak félbeszakitására vagy elnapolására.

A tárgyalásról felvett jegyzőkönyv itélet hozása előtt mindig élkészitendő és a biró által átvizsgálandó és aláirandó. Abba a feleknek, képviselőiknek és a tanuknak semmiség terhe alatt semmit sem szabad bejegyezniök.

543. §.

A bizonyitás a tárgyaláson veendő fel.

Sürgősség esetében, vagy ha a bizonyitást lényegesen könnyiti, a tárgyalás a tett vagy a szemle szinhelyén is megtartható.

Ha azonban más törvényszék területén vagy még távolabb lakó, vagy oly tanunak kihallgatása válik szükségessé, ki a 201. §-ban felsorolt okok miatt a bíróság elé nem állitható, a biró a kihallgatást megkeresés útján, illetőleg a tanu lakásán, lehetőleg eskü alatt és a 125. §. második bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelő alkalmazásával teljesiti, és e végett a tárgyalást félbe szakitja vagy elnapolja.

Távol lakó tanu is megidézendő a tárgyalásra, ha a tárgyaló biró előtt való kihallgatása szükségesnek mutatkozik.

Ha a szemle vagy a szakértői vizsgálat és véleményadás azért, mert sok időt vesznek igénybe, vagy helyi, illetőleg műszaki nehézség miatt a tárgyaláson

Digitized by Google

nem teljesithetők, a tárgyalás félbeszakitása vagy elnapolása mellett tárgyaláson kivül foganatositandók.

544. §.

Az 525., 528. és 543. §-ok szerint tárgyaláson kivül teljesitendő birói cselekményeknél a biró a IX., XII., XIII. és XIV. fejezetek szabályai szerint jár el.

Mindazáltal a terheltet elmeállapotának megfigyelése végett nem szállittathatja az e czélra szolgáló intézetbe; magánokiratokat csak akkor kutathat át, ha a terheltnek birtokában vannak; leveleket és táviratokat továbbitás közben le nem foglalhat és fel nem bonthat.

Rendes jegyzőkönyv csak ama cselekményekről veendő fel, melyek a tárgyalásnál bizonyitékul szolgálnak és ott nem ismételhetők.

Más esetekben az eljárás eredményéről a biró vagy a jegyzőkönyvvezető rövid feljegyzéseket tesz.

V. Perorvoslat.

545. §.

A járásbiróság határozatait az a törvényszék vizsgálja fölül, melynek területén az eljáró járásbiróságnak székhelye van.

546. §.

A járásbiróságnak ama végzései ellen, melyekre nézve a törvény a perorvoslatot ki nem zárja, egyfokú felfolyamodással lehet élni.

A 378. §-nak, a 379. §. 2—5. bekezdéseinek és a 380 §-nak intézkedései megfelelően azzal az eltéréssel alkalmazandók, hogy a felfolyamodást annál a járásbiróságnál kell bejelenteni vagy benyujtani, mely a végzést

Digitized by Google

hozta; hogy az elkésett, határozatlan, arra nem jogosult egyén által használt, vagy a törvényben kizárt telfolyamodást a járásbiróság utasitja vissza.

547. §.

Járásbiróság itélete ellen az 518. §. kilenczedik bekezdésének esetén kivül perorvoslatul csak a felebbezés és a jogegység érdekében megengedett perorvoslat (441. §.) használható.

Felebbezéssel az itéletnek rendelkező része tekintetében, továbbá a tárgyaláskor és az itélethozásnál felmerült semmiségi okok (384., 385. §§.) miatt, valamint az itéletnek indokolására nézve is lehet élni.

Csupán a büntetés kiszabása tekintetében nincs helye felebbezésnek:

1. a vádlott javára akkor, ha a járásbiróság a vádlottat, — akár az 1878. évi V. törvényczikk 92., illetőleg az 1879. évi XL. törvényczikk 21. §-ának alkalmazásával, akár a nélkül, — főbüntetésül, vagy fő- és mellékbüntetésül együttvéve, csupán ötven koronát meg nem haladó pénzbüntetésre itélte. Bűnhalmazat esetében sincs helye a felebbezésnek, ha egyik bűncselekmény büntetése sem haladja meg az ötven koronát;

2. a vádlott terhére általában, kivéve, ha a járásbiróság az 1878. évi V. t.-czikk 92., illetőleg az 1879. évi XL. t.-cz. 21. §-át alkalmazta.

548. §.

A felebbezést az itélet kihirdetésekor kell annál a járásbiróságnál bejelenteni, mely az itéletet hozta.

Ha az itéletet kézbesités utján közlik, a felebbezés a kézbesitéstől számitott nyolcz nap alatt jelenthető be irásban vagy jegyzőkönyvbe mondással.

Digitized by Google

A vádlott házastársa és törvényes képviselője a vádlott részére nyitva álló határidőben élhetnek felebbezéssel.

A felebbezés a jelen §. első bekezdése esetében a bejelentés, a második bekezdés esetében pedig a kézbesités napjától számitott három nap alatt külön beadványnyal is indokolható, vagy külön indokolása módositható vagy kiegészithető.

Felebbezéssel élhetnek a 383. §-ban megnevezettek és az ügyészségi megbizott, az utóbbi és a kir. ügyészség a magánvádra üldözendő vétségek és kihágások eseteiben (41. §.) is.

A felebbezés tárgyának meghatározására, a felebbezés beadványára, az ellenészrevételekre, új bizonyitékra és a felebbezés visszavonására nézve a 390—394. §-ok az irányadók.

Ha a vádlott meghallgatása nélkül hozott itélet ellen felebbezés van bejelentve és egyuttal a határnap elmulasztása miatt igazolás is kérve, első sorban az igazolás kérdése döntendő el és a felebbezés csak az igazolás megtagadása esetében terjesztendő fel a másodfokú birósághoz.

549. §.

Felebbezett itélet, az 506. §. második bekezdésében megjelölt eseten kivül, nem hajtható végre.

Az elkésett, határozatlan (390. §.), arra nem jogositott egyén részéről használt, vagy a törvényben kizárt felebbezést a járásbiróság utasitja vissza. Ellenkező esetben az iratokat, az 396. §-ban foglalt intézkedéseknek megfelelő alkalmazásával, felterjeszti a törvényszékhez, illetőleg ha a járásbiróság itélete ellen csak az ügyészségi megbizott a vádlott terhére felebbezett, a törvényszék mellé rendelt kir. ügyésznek küldi meg.

Digitized by Google

A kir. ügyész a 369 §. második bekezdése értelmében jár el.

550. §.

A felebbezett ügyet a törvényszék előbb a 399. §. szabályai szerint tartandó tanácsülésen vizsgálja meg és az alábbi esetekben el is intézi.

Ha az itélethozást alaki okok vagy hiányok (400. §. 1., 2., 3., 4., 6. pontjai) akadályozzák, a törvényszék a felebbezést visszautasitja, illetőleg a járásbíróságot a 391. §-ban körülirt eljárásra utasitja, az iratok áttételét vagy a szükséges kiegészitéseket elrendeli, esetleg a bizonyitás pótlása vagy kiegészitése végett saját biráját küldi ki, vagy a területén lévő járásbíróságok valamelyik biráját bizza meg.

Ha az itélőbiróra, annak eljárására vagy itéletére nézve a 384. §-ban felsorolt valamelyik semmiségi ok forog fenn és az idézett §. harmadik, negyedik és utolsó bekezdése szerint figyelembe vehető; a 404. §-ban a kir. itélőtábla részére megállapitott szabályokat megfelelően alkalmazza, azzal az eltéréssel, hogy az ügyet csak akkor utasitja területén lévő más járásbirósághoz, midőn annak az illetékes járásbiróság más birája által való elintézése nem rendelhető el.

Ha a felebbezést csak közbenszóló végzés (542. §. negyedik bekezdés) miatt, vagy a büntetés kiszabása, a bűnügyi költségek vagy a magánjogi igény tárgyában használták, azonnal az érdemben itél és a járásbiróság itéletét helybenhagyja vagy megváltoztatja.

Ha végre a járásbiróság itéletének alapjául szolgált ténybeli megállapitások, vagy az itéletnek a megelőző bekezdésében nem érintett intézkedései vannak megtámadva, vagy az előbbiek helyességére nézve a

Digitized by Google

törvényszéknek másként el nem oszlatható kétsége van, az ügyet felebbviteli tárgyalásra utasitja.

551. §.

Midőn a törvényszék az 550. §. utolsó bekezdése értelmében felebbviteli tárgyalás tartását rendeli el, egyszersmind elhatározza, hogy a felebbviteli tárgyaláson a bizonyitás, az összes, vagy csak egyes vitás ténybeli megállapitásokra terjedjen-e ki, hogy mily bizonyitás lesz felveendő és hogy a felek között kiknek jelenléte szükséges.

A tárgyalás elnöke tűzi ki, a 286. §. második bekezdésének szem előtt tartásával, a tárgyalás napját és arra megidézi a feleket, a magánfelet és képviselőiket, esetleg a tárgyalást elrendelő végzésben megjelölt tanukat és szakértőket.

Azok, kiknek megjelenését a törvényszék szükségesnek találta, elővezetés terhe mellett, a többiek csak azzal a megjegyzéssel idézendők, hogy a tárgyalást elmaradásuk esetében is meg fogják tartani.

A fogva levő vádlott csak a törvényszék határozata alapján kisérhető a feljebbviteli tárgyalásra.

552. §.

A feljebbviteli tárgyaláson jelen kell lenni a kir. ügyésznek, kivéve, ha a vád tárgya csak a 41. §-ban felsorolt vétség vagy kihágás, és sem az ügyészségi megbizott, sem a kir. ügyészség a vád képviseletét át nem vették.

A tárgyalás a személyes megjelenésre kötelezettek jelenléte nélkül sem tartható meg.

A tárgyalás elnöke mindenekelőtt ezeknek megjelenését köteles megállapitani.

Digitized by Google

A törvényszék az elmaradottaknak elővezetését, esetleg újabb idézését, a tárgyalás elnapolása mellett vagy a nélkül elrendelheti.

553. §.

Amennyiben az alábbi szabályok eltérőleg nem intézkednek, a felebbviteli tárgyalás a XVIII. fejezet rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával tartandó meg.

Ha a törvényszék az egész bizonyitó eljárás ismétlését határozta el, a felebbviteli tárgyaláson a vádhatározatnak, illetőleg a vádiratnak a 304. §-ban megjelölt részei helyett a járásbiróság itélete, továbbá, amennyiben a felebbező fél, illetőleg ellenfele nem jelent meg és maga helyett képviselőt sem küldött, a felebbezés indokolása és az ellenészrevételek olvasandók fel.

Ha a törvényszék a bizonyitó eljárásnak ismétlését egészen mellőzte, vagy csak részleges ismétlését találta szükségesnek, a tárgyalás megnyitását a 418. §. utmutatása szerint az ügy előadása, felvilágositások nyujtása, illetőleg a járásbirósági tárgyalás jegyzőkönyve egyes részeinek, vagy más iratoknak felolvasása követi.

Ezután kihallgatandó a megjelent vádlott és felveendő a bizonyitás.

A tárgyalás végén a kir. ügyész (552. §. első bekezdés) szóval előadja inditványát, és, ha felszólalni kivánnak, a felek, a magánfél vagy képviselőik teszik meg előterjesztéseiket. Az első felszólalás a felebbezőt, az utolsó előterjesztés vagy válasz mindig a vádlottat és védőjét illeti.

554. §.

A törvényszék a felebbviteli tárgyalás eredményéhez képest esetleg az 550. §-ban emlitett végzéseket

Digitized by Google

hozza, amennyiben pedig alaki okok vagy hiányok nem akadályozzák, az ügy érdemében itél.

A törvényszék az utóbbi esetben helybenhagyja vagy megváltoztatja a járásbiróság itéletét, a 385. §-ban meghatározott semmiségi ok esetében a 423. §. második bekezdése szerint, végre a 404. §. második bekezdése esetében a 423. §. első bekezdésében foglalt szabály alkalmazásával jár el.

Ha a járásbiróság oly bűncselekmény esetében itélt, mely hatáskörét meghaladja, a kir. törvényszék a járásbiróság itéletét megsemmisiti, s amennyiben saját hatásköre megengedi, a tényállást pedig felderitettnek látja, s a vád vagy védelem új előkészitése nem szükséges: a XV. fejezetben szabályozott eljárásnak mellőzésével elsőfokú itéletet hozhat. Ellenkező esetben az ügyet az illetékes birósághoz teszi át, vizsgálatot vagy egyes vizsgálati cselekményeket rendel el.

555. §.

Mind az 550. §., mind az 553. és 554. §-ok eseteiben a végzés, illetőleg az itélet hozásánál a 386., 387. és 424. §-ban foglalt rendelkezések a törvényszékre is kötelezők.

556. §.

Törvényszéknek, mint másodfokú biróságnak végzése ellen felfolyamodás nem használható.

Felebbezett ügyben kelt törvényszéki itélet ellen, ha az elbirálás tárgya mind a vád, mind az itéletek szerint csak kihágás, vagy csupán pénzbüntetéssel büntethető vétség volt, csak a jogegység érdekében használható perorvoslatnak (441. §.) van helye.

Szabadságvesztéssel büntetendő vétségre, vagy ily

Digitized by Google

vétség mellett még más vétségre, illetőleg kihágásra vonatkozó ügyben a vétséggel vádolt vagy a miatt elitélt, továbbá házastársa, törvényes képviselője és védője a törvényszéknek másodfokú itélete ellen a kir. Curiához a 385. §. 1. *a)* és *c)* pontja esetében semmiségi panaszszal fordulhatnak. A vádló ugyanezekben az ügyekben csak akkor használhat semmiségi panaszt, ha a törvényszék olyan bűncselekményt, amely a törvény szerint bűntett, vétségnek vagy kihágásnak minősitett.

557. §.

A semmiségi panasz az itélet kihirdetésekor, vagy ha az itéletet kézbesités utján közölték, a kézbesitéstől számitott nyolcz nap alatt az első fokban itélt járásbiróságnál jelentendő be.

Ez utasitja vissza az elkésett, a törvényben kizárt, a nem jogosult egyén részéről használt, vagy az érvényesiteni kivánt semmiségi okot meg nem jelölő semmiségi panaszt.

Egyebekben a 429—439. §-ok a törvényszék másodfokú itélete ellen használt semmiségi panaszra és ennek elintézésére is megfelelően alkalmazandók.

VI. Vegyes rendelkezések.

558. §.

Ujrafelvételnek a járásbiróság hatáskörébe tartozó bűnvádi ügyekben is a 444—451. §-okban meghatározott feltételek mellett van helye. A határozathozásra, a 452. §. második bekezdésének esetén kivül, az a járásbiróság illetékes, mely az elsőfokú itéletet hozta.

Ez a járásbiróság, amennyiben az inditványt alaki hiányoknál (454. §.) fogva visszautasitandónak nem

Digitized by Google

találja, tárgyalást tűz ki és erre megidézi az 529. §. első bekezdésében elősorolt érdekelteket, az ajánlott új tanukat és szakértőket, valamint a már kihallgatottak közül azokat, kiknek vallomását, illetőleg véleményét az inditványozó megdönteni kivánja.

A járásbiróság a tárgyalás eredménye alapján közbenszóló végzés nélkül, azonnal az ügy érdemében itél. A megtámadott itéletet vagy hatályában fentartja, vagy egészben, illetőleg részben hatályon kivül helyezi és új itéletet hoz.

559. §.

Jogerős itéletének végrehajtását a büntetésre nézve, a kir. ügyészség ellenőrzése mellett, maga a járásbiróság foganatositja.

A járásbiróság az előtte folyt ügyben megállapitott fogház- és elzárás-büntetés megkezdésére, az ügyészségi megbizott meghallgatása után, az 509. §-ban meghatározott feltételek alatt két havi halasztást adhat.

A javitóintézetbe való szállitást a kir. ügyészség közvetiti.

560. §.

Ha a járásbiróság előtt vétség miatt vádolt vagy elitélt az osztrák-magyar monarchia másik államában vagy máshol külföldön tartózkodik, és előzetes letartóztatásának elrendelésére, valamint kiadatásának kieszközlésére a feltételek megvannak, a járásbiróság a 475. §. harmadik bekezdésének megfelelő elfogató parancsot bocsát ki és ezzel együtt az iratokat, inditványozás, illetőleg az igazságügyi ministerhez való felterjesztés végett, a kir. ügyészséghez teszi át.

Ha pedig külföldi hatóság keresi meg a járábiróságot valamely hatáskörébe utalt vétséggel terhelt

Digitized by Google

egyénnek kiadatása végett, akkor az utóbbinak honosságát megállapitja és az ügy iratait a kir. ügyészségnek küldi meg.

A további eljárásra és véleményes jelentéstételre az utóbbi esetben az a törvényszék illetékes, melynek területén a járásbiróságnak székhelye van (27., 476. §§.).

XXX. FEJEZET.

Eljárás nyomtatvány útján elkövetett büncselekmény esetében.

561. §.

A jelen törvény rendelkezései a nyomtatvány (1878. évi V. törvényczikk 63. §.) útján elkövetett bűntett vagy vétség miatt inditott eljárásban az alábbi módositásokkal alkalmazandók.

562. §.

Az eljárásra az a sajtóbiróság illetékes, melynek területén a nyomtatvány készült, ha pedig a nyomtatvány készültének helye ismeretlen, vagy a magyar állam területén kivül fekszik, az a sajtóbiróság, melynek területén a nyomtatványért felelős egyén lakik vagy tartózkodik.

Ha mind a nyomtatvány készültének helye, mind a felelős személynek lakó-, illetőleg tartózkodóhelye ismeretlenek, vagy a magyar állam területén kivül esnek, az a sajtóbiróság illetékes, melynek területén a vád tárgyává tett nyomtatványt forgalomba hozták.

563. §.

Több egyenlően illetékes sajtóbiróság közt a megelőzés (16. §.) dönt.

Mindazáltal, ha a kir. ügyészség a vádirat benyujtása előtt inditványozza, köteles a terheltnek lakó-

Digitized by Google

vagy tartózkodóhelye szerint illetékes sajtóbiróság az eljárás folytatását a nyomtatvány készültének helye szerint illetékes sajtóbiróságnak átengedni.

A magánvádlónak vagy a terheltnek a fentebb megjelölt időpontig előterjesztett kérelmére a terheltnek lakó- vagy tartózkodóhelye szerint illetékes sajtóbiróság elrendelheti az ügy áttételét.

A nyomtatvány készültének helye szerint illetékes sajtóbiróság a hozzá áttett ügyet vissza nem utasithatja.

564. §.

A nyomtatvány útján elkövetett bűntettekre és vétségekre nézve a közvádló teendőit a sajtóbiróságnak egész területén az e biróság székhelyén levő kir. ügyészség végzi.

565. §.

A főtárgyalás elrendelését vizsgálatnak kell megelőzni.

A vizsgálatot bármely törvényszéknek vizsgálóbirája, kire nézve az 562. §-ban meghatározott körülmények valamelyike fenforog, elrendelheti és teljesitheti. Köteles azonban a vizsgálat elrendeléséről az illetékes sajtóbiróság vádtanácsát haladék nélkül értesiteni.

A vádtanács a vizsgálat teljesitését a sajtóbiróság vizsgálóbirájának tarthatja fenn, vagy meghatározhatja, hogy azt a területén működő melyik vizsgálóbiró teljesitse vagy folytassa.

566. §.

A vád tárgyává tett nyomtatvány a vizsgálat elrendelése iránti inditványhoz csatolandó, vagy abban a czim, a megjelenés ideje és helye szerint tüzetesen megjelölendő.

Digitized by Google

Ezenfelül a vádló köteles idézni a nyomtatványnak ama részeit, melyekre vádját alapitja.

567. §.

Valamely nyomtatvány, bűntettet vagy vétséget megállapitó tartalma miatt, a feljelentés megtétele után vagy ezzel egyidejűleg csak a vádló inditványára foglalható le.

A lefoglalás elrendelésére és foganatositására rendszerint az illetékes vizsgálóbiró (565. §.) vagy sajtóbiróság (562. §.), ha azonban a késedelem veszélylyel járna, bármely vizsgálóbiró vagy járásbiróság is jogositva van.

A lefoglalás kiterjed a nyomtatványnak mind forgalomba hozott, mind postának vagy szállitóintézetnek átadott, mind végre a szerkesztőnél, a kiadónál, a nyomdásznál vagy más egyénnél készletben levő példányaira. Kiterjeszthető továbbá a nyomtatvány előállitására szolgált mintára, metszetre és más sokszorositó készülékre.

A minta lefoglalását a kiszedett szöveg betűinek szétszedése is pótolhatja.

568. §.

A vádló a lefoglalástól számitott nyolcz nap alatt köteles a lefoglalt nyomtatványra vonatkozó vizsgálat elrendelése iránt inditványt tenni, amennyiben ezt még meg nem tette volna.

Ellenkező esetben a lefoglalás hatályát veszti és a lefoglalt nyomtatvány és sokszorositó készülék kiadandók.

Ha a vádló elejti a vádat, a vizsgálóbiró a lefoglalást megszünteti.

569. §.

A vizsgálóbiró intézkedése ellen megengedett panasz és felfolyamodás felett annak a törvényszéknek vádtanácsa határoz, mely mellett a vizsgálóbiró működik.

Digitized by Google

Ellenben a vizsgálat folytatása vagy kiegészitése tekintetében, ha erre nézve a vádló és a vizsgálóbiró közt nézeteltérés van, továbbá, a 128. §. első bekezdésében meghatározott eseten kivül, az eljárás megszüntetése, illetőleg a főtárgyalás elrendelése vagy a vádhatározat hozása tárgyában az illetékes sajtóbiróságnak vádtanácsa határoz.

570. §.

Az 566. §-ban foglalt szabályok a vádiratra nézve is megfelelően alkalmazandók.

571. §.

Mihelyt a vádló benyujtotta a vádiratot, illetőleg mihelyt az ennek benyujtása végett a törvényben meghatározott határidő lejárt, a vizsgálóbiró köteles az ügynek összes iratait az illetékes sajtóbiróság vádtanácsához beterjeszteni.

Ennek elnöke intézkedik a vádiratnak a terhelttel leendő közlése iránt.

572. §.

A terhelt a vádirat ellen beadható kifogásokban (256., 257. §§.) is megnevezheti azt, kinek felelősségre vonása az ő ellene inditott eljárás megszüntetését vonja maga után.

Közvetlen idézés a főtárgyalásra csak a vád alapjául szolgáló nyomtatvány szerzője ellen rendelhető el.

573. §.

A nyomtatvány utján elkövetett bűntett vagy vétség tekintetében a főtárgyalás, a XIX. fejezetben meghatározott rendelkezések értelmében, esküdtbiróság előtt tartandó.

Digitized by Google

574. §.

Az esküdtekhez intézendő főkérdésben (355. §.), a vád tárgyává tett bűncselekménynek megkülönböztetésére szolgáló tényköriilmény gyanánt, a vád alapjául szolgáló sajtóközlemény, annak a vádiratban megjelölt szavaira való utalással, és az, hogy a vádlott milyen minőségben (szerző, kiadó, nyomdatulajdonos stb.) felelős, kifejezetten megemlitendők.

Az itéletben a vád tárgyává tett nyomtatványról az 1878. évi V. t.-cz. 61. és 62. §-ai értelmében kell intézkedni.

Könyveknél, folyóiratoknál és olyan nyomtatványoknál, melyeknél az elkülönités lehetséges, a lefoglalt nyomtatványnak csak ama részei kobozhatók el és semmisithetők meg, melyek a vád tárgyává tett sajtóközleményt tartalmazzák.

Ha a bűntett vagy vétség időszaki lapban volt elkövetve és a bíróság a vádlott bűnösségét megállapitotta, elrendelendő, hogy az itéletet ugyanannak a lapnak legközelebb megjelenő számában közzétegye.

575. §.

A jelen fejezet rendelkezései nem alkalmazandók:

1. olyan nyomtatvány elkobzására és megsemmisitésére, mely miatt a bűnvádi eljárás senki ellen sem inditható meg;

2. a sajtótörvény szabályainak megsértése által elkövetett vétségekre és kihágásokra.

Az 1. pont esetében a jelen törvény XXV. fejezetében foglalt rendelkezések szerint kell eljárni.

A 2. pont esetében, — habár az abban megjelölt bűncselekményeket nyomtatvány útján követték is el, — a jelen törvénynek általános szabályai alkalmazandók.

Digitized by Google

XXXI. FEJEZET.

Kártalanitás az ártatlanul szenvedett előzetes letartóztatás, vizsgálati fogság és büntetés esetében.

576. §.

Annak, akit a bíróság a vád alól jogerősen felmentett, vagy aki irányában az eljárást jogerősen megszüntette, kártalanitásra igénye van akkor, ha bíróság részéről elrendelt előzetes letartóztatást vagy vizsgálati fogságot oly cselekmény miatt állott ki:

1. melyet nem ő követett el;
2. mely elkövetve egyáltalában nem volt;
3. melyet ő elkövetett ugyan, de amely a törvény értelmében nem bűncselekmény.

577. §.

A kiállott előzetes letartóztatásért vagy vizsgálati fogságért nem igényelhet kártalanitást az:

1. aki szökést kisérlett meg vagy megszökött;
2. aki hamis önfeljelentést vagy hamis beismerő vallomást tett;
3. aki a tett nyomait elsimitani, tanut vagy vádlott-társat hamis vallomásra, szakértőt hamis vélemény adására birni, vagy a vallomástételtől, illetőleg a véleményadástól visszatartani törekedett.

578. §.

Annak, aki jogerős itélet alapján szabadságvesztésbüntetést szenvedett vagy pénzbüntetést fizetett le, illetőleg a kitől a pénzbüntetést behajtották, kártalanitásra van igénye:

1. ha újrafelvétel folytán jogerős itélettel felmentették;

Digitized by Google

2. ha az újrafelvétel folytán jogerős itélettel kisebb büntetést állapitottak meg ellene, mint a milyent a hatályon kivül helyezett itélet alapján elszenvedett.

579. §.

Kártalanitásra nincs igénye annak:

1. aki hamis önfeljelentést vagy hamis beismerő vallomást tett;

2. aki az alapperben tudva elhallgatta azokat a bizonyitékokat, amelyekre a biróság az újrafelvett eljárásban itéletét alapitotta;

3. aki a bűnösségét megállapitó alsófokú itélet ellen nem élt perorvoslattal;

4. aki az alsófokú biróság itéletében ellene megállapitott szabadságvesztés-büntetést az itéletnek jogerőre emelkedése előtt megkezdte (506. §. második bekezdés, 549. §. első bekezdés).

580. §.

A kártalanitást az állam adja.

A kártalanitás iránti igény kiterjed: megfelelő készpénzbeli kárpótlásra, továbbá arra az összegre, amelyet az elitélt pénzbüntetés és bűnügyi költségek gyanánt fizetett, ama tárgyak értékére, amelyeket az 1878. évi V. t.-czikk 61. §-a alapján tőle elkoboztak, és annak a munkának tiszta jövedelmére, amelyet az elitélt a helytelenül megállapitott szabadságvesztés-büntetés tartama alatt kiérdemelt.

Ezenfelül a kártalanitást megállapitó határozat a hivatalos lapban, esetleg a biróság székhelyén vagy ahhoz legközelebb eső helyen megjelenő hirlapok egyikében is, a bűnügyi átalány terhére közzéteendő és az elitélt illetőségének, valamint lakóhelyének helyi

Digitized by Google

hatóságánál a hirdetmények számára [illegible] kifüggesztendő.

581. §.

A kártalanitás iránti igény megszűnik, ha a jogosult a jogerős megszüntető határozatot vagy mentő itélet kihirdetésének, illetőleg kézbesitésén napjától számitott hat hó alatt nem érvényesiti.

582. §.

Azok, akik a törvény vagy törvényes gyakorlat alapján a kártalanitásra jogosulttól tartást követelhetnek, annak elhalálozása esetében az 580. §-ban meghatározott kártalanitásra igényt tarthatnak. E czélból, ha a kártéritésre jogosult igényét az 581. §-ban meghatározott határidőn belül érvényesitette, az eljárás folytatását kivánhatják; ha pedig a kártéritésre jogosult az emlitett határidő lejárta előtt halt meg és igényét még nem érvényesitette, az eljárás megindítását kérhetik az elhalálozás napjától számitott hat hónap alatt.

583. §.

Abban az esetben, ha jogerős határozat megállapitja, hogy az az egyén, a kin halálbüntetést hajtottak végre, felmentendő volt volna, tartás követelésére jogosult hozzátartozóit, ha erre reászorultak, az elvesztett tartásnak megfelelő készpénzbeli kártalanitás illeti.

Az ezt megállapitó határozat közzétételére nézve az 580. §. végső bekezdésének rendelkezése azzal az eltéréssel alkalmazandó, hogy a határozatot az elitélt utolsó lakóhelyének, valamint, ha a hozzátartozók ettől különböző helyen laknak, az ő lakóhelyüknek helyi hatóságánál is, de csak az ő kérelmükre, kell kifüggeszteni.

Digitized by Google

A jelen §. esetében az 581. §-ban meghatározott határidő attól a naptól számitandó, amelyen a megszüntető határozat vagy felmentő itélet jogerőre emelkedett.

584. §.

A kártalanitás iránti eljárás annál a törvényszéknél inditandó meg, amely a bűnügyben, mint elsőfokú biróság eljárt, vagy amelynek területéhez az első fokon eljárt járásbiróság tartozik.

585. §.

A kártalanitás iránti eljárás meginditása a bűnügyi eljárást megszüntető végzésnek, vagy a felmentő itélet jogerőre emelkedése után irásban vagy szóval lehető.

A kérelemben lehető határozottsággal megjelölendő azok a körülmények, amelyek támogatására szolgálnak.

586. §.

A biróság a kártalanitás megállapitására szolgáló iratokat hivatalból kinyomozza.

A nyomozás folyamán a jogosultat nyilatkozatra, a kir. ügyészséget indokolt vélemény nyilvánitására hivja fel.

Szükség esetében tanukat és szakértőket eskü alatt kihallgathat.

A nyomozás befejezéséről a jogosult azzal a figyelmeztetéssel értesitendő, hogy megjegyzéseit és kivánalmait nyolcz nap alatt irásban beadhatja vagy jegyzőkönyvbe mondhatja.

A jogosult az iratokat megtekintheti és róluk másolatot vehet.

Digitized by Google

587. §.

A nyomozás befejezése után a törvényszék az összes iratokat felterjeszti a kir. Curiához, amely a kártalanitás iránti igény fenforgása kérdésében végleg határoz, és ha annak helyt ad, az iratokat az igazságügyi ministerhez teszi át.

A kir. Curia határozata alapján az igazságügyi minister állapitja meg a kártalanitás összegét.

588. §.

Az államot a kártalanitás összege erejéig visszkereseti jog illeti mindazok ellen, akiknek cselekménye vagy mulasztása okul szolgált.

Biró, birósági hivatalnok, valamint kir. ügyészség tagja ellen visszkereseti jog az államot csak abban az esetben illeti, ha jogerősen meg van állapitva, hogy az a cselekményük vagy mulasztásuk, mely a kártalanitás okául szolgált, fegyelmi vétség vagy bűncselekmény.

A vonatkozó igény a fegyelmi vagy bűnvádi eljárás folyamán, esetleg polgári per útján érvényesitendő.

Mások ellen az államkincstár visszkereseti jogát a jelen §. második bekezdésében megállapitott megszoritás nélkül érvényesitheti.

589. §.

Az, aki hamis váddal vagy hamis tanuzással, úgyszintén az a közhivatalnok, aki az 1878. évi V. t.-czikk második része X. vagy XLII. fejezetében foglalt bűncselekmények valamelyikével másnak ártatlanul való elitélését, vagy előzetes letartóztatását, illetőleg vizsgálati fogságát okozta: teljes kárpótlással tartozik ama

Digitized by Google

vagyoni kárért, mely az elitéltet vagy fogva tartottat ennek folytán érte, amennyiben a kártalanitásra való igény meg van állapitva (587. §.), és a kár az 580 §. alapján adott kártalanitás összegét meghaladja:

A kártalanitásra jogosult ebben az esetben kárpótlás helyett kétezer koronáig terjedhető sérelemdíjat követelhet, amelynek összegét a bíróság belátása szerint határozza meg.

XXXII. FEJEZET.

Záróhatározatok.

590. §.

Jelen törvény életbeléptével a törvényeknek, rendeleteknek, szabályoknak és a szokásjognak e törvénynyel ellenkező megállapitásai hatályukat vesztik.

591. §.

A jelen törvény a jövedéki kihágásokra vonatkozó ügyekben nem alkalmazandó.

592. §.

A jelen törvény életbeléptének idejéről és az átmeneti intézkedésekről külön életbeléptető törvény rendelkezik.

A jelen törvénynek végrehajtásával az igazságügyminister van megbizva.

Digitized by Google

XXXIV. TÖR-

a svájczi szövetséggel Bernben 1896. évi márczius hó államszerződés beczikke-

(Szentesitést nyert 1896-ik évi deczember hó 22-én. — Az ezen állam- november hó 28-án cseréltettek ki. — Kihirdettetett az

Ő Felsége Ausztria császár'a, Csehország királya vetség közt a bűntettesek kölcsönös kiadatása tárgyá- szerződés az ugyanott és ugyanakkor aláirt zárjegyző- tatott s utóbb a szerződő felek részéről szokott módon iktattatik.

Szövege

(*Eredeti szöveg.*)

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., et Roi Apostolique de Hongrie

et

la Confédération Suisse,

ayant jugé à propos de conclure un Traité sur l'extradition réciproque des malfaiteurs ont nommé dans ce but pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc., et Roi Apostolique de Hongrie: le Comte Charles de Kuefstein, Son Conseiller Intime et Chambellan, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire auprès de la Confédération suisse, Chevalier de l'ordre de la Couronne de fer de I-ère classe, etc.,

Le Conseil Fédéral de la Confédération Suisse: M. Edouard Müller, conseiller fédéral, chef du département fédéral de justice et police;

Digitized by Google

VÉNYCZIKK

10-én a bűntettesek kölcsönös kiadatása iránt kötött lyezése tárgyában.

szerződésre vonatkozó megerősitési okiratok Bernben, 1896-ik évi »Országos Törvénytár«-ban 1896. évi deczember hó 25-én.)

stb. és Magyarország apostoli királya és a svájczi szöban Bernben 1896. évi márczius hó 10-én kötött államkönyvvel együtt, miután az országgyülés által elfogadmegerősittetett, ezennel az ország törvényei közé

a következő:

(*Forditás.*)

Ő Felsége Ausztria császárja, Csehország királya, stb. stb., és Magyarország apostoli királya

és

a svájczi szövetség

jónak találván, hogy a bűntettesek kölcsönös kiadatása tárgyában szerződést kössenek, e végből meghatalmazottaikká kinevezték, még pedig:

Ő Felsége Ausztria császárja, Csehország királya stb., és Magyarország apostoli királya: Gróf Kuefstein Károlyt, belső titkos tanácsosát és kamarását, rendkivüli követét és meghatalmazott ministerét a svájczi szövetségnél, az I-sső osztályú vaskorona-rend lovagját, stb.,

a svájczi szövetség szövetség-tanácsa: Müller Ede urat, szövetségi tanácsost, a szövetségi igazságügyi és rendőri osztály főnökét;

Digitized by Google

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article I.

Les Gouvernements des Hautes Parties contractantes s'engagent à se livrer réciproquement, à la seule exception de leurs nationaux, les individus contre lesquels une enquête est ouverte ou qui ont été condamnés par les autorités judiciaires de l'une des Parties contractantes pour un des actes punissables mentionnés à l'article II ci-après, et qui se trouvent sur le territoire de l'autre Partie.

L'extradition n'aura lieu que pour une action punissable qui, d'après la législation de l'Etat requérant et de l'Etat requis, peut entraîner une peine d'un an d'emprisonnement ou une peine plus grave.

Lorsque l'action punissable, motivant la demande d'extradition, aura été commise dans un Etat tiers, l'extradition aura lieu, si les législations des Parties contractantes autorisent la poursuite des faits de ce genre, même lorsqu'ils ont été commis à l'étranger, et qu'il n'y ait lieu, pour l'Etat requis, de traduire le criminel devant ses propres tribunaux, ni de le livrer au Gouvernement de l'Etat où l'action punissable a été commise.

Article II.

Les actes punissables à raison desquels l'extradition sera accordée, s'ils constituent une infraction de droit commun, sont les suivants:

1. L'homicide, le meurtre, l'assassinat, le parricide, l'infanticide, l'empoisonnement.

Digitized by Google

akik a jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik közlése után a következő czikkekben állapodtak meg:

I. Czikk.

A magas szerződő felek kormányai kötelezik magukat, hogy egymásnak kölcsönösen kiadják — állampolgáraik egyedüli kivételével — azokat az egyéneket, akik ellen a szerződő felek egyikének birói hatóságai az alábbi II. czikkben felsorolt büntetendő cselekmények valamelyike miatt az eljárást megindították, vagy akiket elitéltek és akik a másik fél területén tartózkodnak.

Kiadatásnak csak olyan büntetendő cselekmény miatt van helye, amelyre a megkereső és a megkeresett állam törvényei szerint egy évi szabadságvesztésbüntetés vagy ennél súlyosabb büntetés kiszabható.

Ha a büntetendő cselekmény, amelylyel a kiadatás iránti kérelem indokoltatik, egy harmadik államban követtetett el, helye lesz a kiadatásnak, ha a szerződő felek törvényei az ilynemű cselekmények üldözését akkor is megengedik, amidőn azok külföldön követtettek el és ha a megkeresett államnak nem kell a bűnöst saját bíróságai elé állitani, sem pedig azon állam kormányának kiadni, ahol a büntetendő cselekmény elkövettetett.

II. Czikk.

Azon büntetendő cselekmények, amelyek miatt kiadatásnak van helye, amennyiben azok közönséges büntetendő cselekményeket képeznek, a következők:

1. Emberölés, gyilkosság, orgyilkosság, szülőgyilkosság, gyermekgyilkosság, mérgezés.

Digitized by Google

2. L'avortement.

3. Les coups et blessures, l'administration de substances dangereuses ou de poisons, ainsi que tout autre acte, lorsque par ces faits, le délinquant aura occasionné volontairement, mais sans intention de donner la mort, une maladie ou une incapacité de travail de plus de vingt jours, ou une mutilation, amputation ou privation de l'usage de membres, cécité, perte d'un oeil ou autre infirmité permanente.

4. L'enlèvement, le recel, la suppression, la substitution ou la supposition d'enfant.

5. L'exposition ou l'abandon d'enfant.

6. L'enlèvement de mineurs.

7. Le viol.

8. L'attentat à la pudeur commis sur une personne avec ou sans violence.

9. L'attentat aux moeurs, excitant, pour satisfaire les passions d'autrui, à la débauche ou à la corruption de mineurs de l'un et de l'autre sexe; de même l'attentat aux moeurs, commis pour satisfaire ses propres passions, en excitant à la débauche les mineurs de l'un ou de l'autre sexe, lorsque celui qui se rend coupable de cet attentat est le père ou la mère, le tuteur ou l'instituteur ou toute autre personne chargée de la surveillance de la personne débauchée.

10. La polygamie.

11. Les attentats à la liberté individuelle et à l'inviolabilité du domicile.

12. Les menaces d'attentat contre les personnes ou contre les propriétés, si ces menaces ont été faites avec ordre ou sous condition.

13. La contrefaçon ou falsification de documents

Digitized by Google

2. Magzatelhajtás.

3. Testi sértések és megsebesitések, veszélyes szereknek vagy méregnek alkalmazása, valamint minden más cselekmény, ha a tettes ezek által a cselekmények által husz napnál tovább tartó betegséget vagy munkaképtelenséget, vagy csonkitást, a tagok valamelyikének elvételét vagy használhatóságától való megfosztását, vakságot, félszem elvesztését vagy más maradandó fogyatkozást szándékosan, de ölési szándék nélkül okozott.

4. Gyermekrablás, a gyermek eltitkolása, eltüntetése, kicserélése vagy becsempészése.

5. Gyermek kitevése vagy elhagyása.

6. Kiskorúak elrablása.

7. Erőszakos nemi közösülés.

8. Személyen erőszakkal vagy a nélkül elkövetett szemérem elleni merénylet.

9. A szemérem elleni merénylet, ha mások szenvedélyének kielégitése végett az egyik vagy másik nembeli kiskorú kicsapongásra vagy erkölcstelenségre csábittatik; szintúgy a szemérem elleni merénylet, ha ez a saját szenvedélyének kielégitése végett az egyik vagy másik nembeli kiskorúnak kicsapongásra való csábitása által követtetik el, és ha az, ki e cselekményben bűnössé válik, atyja vagy anyja, gyámja vagy tanitója, vagy bármely más oly személy, aki az elcsábitott személynek felügyeletével van megbizva.

10. Többes házasság.

11. A személyes szabadság és a magánlak megsértése.

12. Személyek vagy vagyon elleni merénylettel való fenyegetések, ha ezek meghagyással vagy feltétellel kapcsolatosan tétettek.

13. Köz- vagy magánokiratok utánzása vagy meg-

Digitized by Google

publics ou privés, et l'usage de ces documents; la destruction, détérioration ou suppression illégale d'un document, avec intention de porter préjudice à une tierce personne; l'abus de blanc-seing.

14 La fausse monnaie, comprenant la contrefaçon et l'altération de la monnaie, l'émission et la mise en circulation de la monnaie contrefaite ou altérée; la contrefaçon ou falsification de billets de banque, d'obligations ou d'autres titres et valeurs, émis par l'Etat ou, avec l'autorisation de l'Etat, par des corporations, des sociétés ou des particuliers; l'émission ou la mise en circulation de ces billets de banque, obligations ou autres titres et valeurs contrefaits ou falsifiés.

15. La contrefaçon ou falsification de sceaux, timbres, poinçons et marques destinés à un service public; l'usage de pareils sceaux, timbres, poinçons et marques contrefaits ou falsifiés, ainsi que l'abus de vrais sceaux, timbres, poinçons et marques destinés à un service public.

16. Le faux témoignage, la fausse expertise, le faux serment, l'excitation au faux serment, la subornation de témoins, d'experts et d'interprètes.

17. La dénonciation calomnieuse.

18. L'abus d'autorité, le détournement et la malversation de la part de fonctionnaires publics.

19. La corruption de fonctionnaires publics, de juges, de jurés et d'experts.

20. L'incendie et l'emploi abusif de matières explosibles.

21. Le vol et le brigandage.

Digitized by Google

hamisitása és ily okiratoknak használata; valamely okiratnak jogellenes megsemmisitése, megrongálása vagy eltitkolása azzal a szándékkal, hogy ez által harmadik személynek joghátrány okoztassék; másnak aláirásával ellátott kitöltetlen irattal való visszaélés.

14. A pénzhamisitás, beleértve a pénz utánzását és hamisitását, az utánzott vagy hamisitott pénznek kibocsátását és forgalomba hozatalát; bankjegyeknek, kötelezvényeknek vagy más értékjegyeknek és értékpapiroknak utánzása vagy meghamisitása, ha azok az állam által vagy az állam engedélye folytán testületek, társaságok vagy magánosok által bocsáttattak ki; az ilyen utánzott vagy hamisitott bankjegyeknek, kötelezvényeknek vagy más értékjegyeknek és értékpapiroknak kibocsátása vagy forgalomba hozatala.

15. Közszolgálatra rendelt pecséteknek, bélyegeknek, fémjelzéseknek és jegyeknek utánzása vagy hamisitása; ily utánzott vagy hamisitott pecsétek, bélyegek, fémjelzések és jegyek használata; valamint a közszolgálatra rendelt valódi pecsétekkel, bélyegekkel, fémjelzésekkel és jegyekkel való visszaélés.

16. Hamis tanuzás, hamis szakértői véleményezés, hamis eskü, hamis esküre való csábitás, tanuknak, szakértőknek és tolmácsoknak hamis nyilatkozatra való csábitása.

17. Hamis vád.

18. Hivatalos hatalommal való visszaélés, közhivatalnokok által elkövetett sikkasztás és hűtlen kezelés.

19. Közhivatalnokok, birák, esküdtek és szakértők megvesztegetése.

20. Gyujtogatás és robbanó anyagokkal való visszaélés.

21. Lopás és rablás.

Digitized by Google

22. L'extorsion.

23. L'escroquerie et la fraude.

24. Les soustractions frauduleuses ou détournements et l'abus de confiance.

25. La banqueroute frauduleuse et les fraudes commises dans le faillites au préjudice des créanciers.

26. Les actes intentionnellement attentatoires à la sécurité de la circulation sur les chemins de fer; la destruction ou la détérioration de chemins de fer, de leur matériel d'exploitation, de machines à vapeur, de télégraphes et téléphones, ayant un caractère d'utilité publique.

27. Les actes intentionnels, propres à amener une inondation, s'il en résulte un danger pour la vie des personnes ou pour la propriété d'autrui.

28. La destruction ou dégradation intentionnelle de la propriété mobilière ou immobilière, publique ou privée, y compris l'empoisonnement de bestiaux ou autres animaux.

29. Le mélange intentionnel aux denrées de matières pouvant donner la mort ou altérer la santé, ainsi que la mise en vente ou la distribution de pareilles denrées, en cachant leur caractère nuisible.

30. Les actions causant la destruction, l'échouement, la détérioration ou la perte de navires.

31. Le recèlement des objets provenant de vol, de brigandage ou de soustraction frauduleuse.

32. L'assistance prêtée pour la suppression des traces d'une action punissable.

L'extradition sera accordée de même dans les cas de tentative et de participation, lorsqu'ils sont prévus par le législation des Parties contractantes.

Digitized by Google

22. Zsarolás.

23. Csalás.

24. Sikkasztás, hűtlen kezelés és bizalommal való visszaélés.

25. Csalárd bukás és a hitelezők kárára bukás által elkövetett csalások.

26. A vasuti közlekedés biztonsága ellen elkövetett szándékos merényletek; vasutaknak, ezek üzleteszközeinek, gőzgépeknek, távirdáknak és távbeszélőknek, ha ezek közhasználatra szolgálnak, megsemmisitése vagy rongálása.

27. Vizáradás okozására alkalmas szándékos cselekmények, ha ezek által emberélet vagy másnak vagyona veszélyeztetik.

28. Ingó vagy ingatlan, köz- vagy magán vagyon szándékos megsemmisitése vagy rongálása, ide értve a marháknak vagy más állatoknak megmérgezését.

29. Halált okozható, vagy az egészségre ártalmas anyagoknak élelmi szerek közé szándékos keverése, valamint ily élelmi szereknek ártalmas tulajdonságuk eltitkolása mellett árúba bocsátása vagy szétosztása.

30. Cselekmények, melyek a hajók megsemmisülését, megfeneklését, megrongálását vagy elsülyedését okozzák.

31. Orgazdaság lopott, rabolt vagy sikkasztott tárgyakra nézve.

32. Valamely büntetendő cselekmény nyomainak elenyésztetésére való segélynyujtás.

A kiadatás a kisérlet és részesség eseteiben is engedélyeztetik, ha ezek a szerződő felek törvényei szerint büntetendők.

Digitized by Google

Article III.

L'extradition ne sera pas accordée pour des infractions politiques.

Elle sera accordée alors même que le coupable alléguerait un motif ou un but politique, si le fait pour lequel elle est demandée, constitue principalement un délit commun. L'Etat requis appréciera librement, dans chaque cas particulier, le caractère de l'infraction, selon les faits de la cause; il pourra exiger de l'Etat requérant la production de tous les renseignements et justifications nécessaires sur l'état de fait.

Lorsque l'extradition sera accordée, la personne dont l'extradition est demandée, ne pourra être, dans l'Etat requérant, ni poursuivie ni punie pour un crime politique non plus que pour son motif ou son but politique.

Article IV.

L'extradition ne sera pas accordée pour les infractions aux lois fiscales ni pour les délits purement militaires.

Lorsqu'une personne poursuivie pour une infraction motivant l'extradition a contrevenu, en outre, à une loi fiscale ou à une loi militaire, cette contravention ne pourra ni entraîner une condamnation ni constituer une circonstance aggravante.

Article V.

Si la peine édictée par la loi de l'Etat requérant, pour l'infraction qui motive la demande d'extradition, est une peine corporelle, cette peine sera, le cas échéant, commuée en prison ou en amende.

Digitized by Google

III. Czikk.

Kiadatás politikai büntetendő cselekmények miatt nem engedélyeztetik.

Ha azonban a tett, amely miatt a kiadatás kéretik, lényegileg közönséges büntetendő cselekményt képez, a kiadatásnak helye lesz, ha a terhelt politikai indokra vagy czélra hivatkoznék is. A megkeresett állam az ügy adatai szerint szabadon fogja mérlegelni minden egyes esetben a büntetendő cselekmény jellegét; a tényállásra vonatkozólag a megkereső államtól minden szükséges felvilágositást és bizonyitékot kivánhat.

Ha a kiadatás engedélyeztetik, a személy, akinek kiadatása kéretett, a megkereső államban sem politikai bűntett miatt, sem pedig cselekményének politikai indoka vagy czélja miatt nem üldözhető és meg nem büntethető.

IV. Czikk.

Kiadatás sem a pénzügyi törvények megszegése miatt, sem a tisztán katonai büntetendő cselekmények miatt nem engedélyeztetik.

Ha valamely személy, aki oly büntetendő cselekmény miatt üldöztetik, mely a kiadatásnak alapjául szolgálhat, azonfelül pénzügyi vagy katonai törvényt is megszegett, ez a törvényszegés nem vonhat maga után elitéltetést és nem képezhet súlyositó körülményt.

V. Czikk.

Ha a kiadatási kérelem alapjául szolgáló büntetendő cselekményre a megkereső állam törvénye által meghatározott büntetés: testi büntetés, ez a büntetés az eset körülményeihez képest szabadságvesztés-büntetésre vagy pedig pénzbüntetésre változtatandó át.

Digitized by Google

Article VI.

Aucune personne extradée en vertu du présent traité ne pourra être jugée, dans le pays requérant, par un tribunal d'exception.

Article VII.

Les individus poursuivis pour des actes mentionnés à l'article II devront être mis en état d'arrestation provisoire sur la demande qui en sera faite par une autorité compétente en vue de leur extradition et moyennant la production soit du jugement de condamnation, soit d'un acte d'accusation, soit d'un mandat d'arrêt ou de tout autre acte ayant la même force.

En cas d'urgence l'arrestation provisoire aura lieu également sur tout autre avis, qu'il soit transmis par la poste ou par le télégraphe, attestant qu'il existe un des documents ci-dessus énumérés.

Dans l'un et l'autre cas la demande d'arrestation provisoire sera adressée par voie diplomatique au Président de la Confédération si l'inculpé s'est réfugié en Suisse, et au Ministère Impérial et Royal des affaires étrangères à Vienne si l'inculpé s'est réfugié en Autriche ou en Hongrie.

En cas d'extrême urgence l'arrestation provisoire aura lieu également sur la demande d'une autorité de l'une des Parties contractantes adressée directement à une autorité de l'autre Partie.

Article VIII.

Dans les cas du dernier alinéa de l'article VII l'individu arrêté sera mis en liberté si dans les huit

Digitized by Google

VI. Czikk.

A jelen szerződés alapján kiadott személy fölött a megkereső államban kivételes bíróság nem itélhet.

VII. Czikk.

A II. czikkben emlitett cselekmények miatt üldözött személyek az illetékes hatóságnak kiadatásuk czéljából tett megkeresése alapján előzetes letartóztatásba helyezendők, ha egyuttal közöltetik akár az elitéltetést tartalmazó itélet, akár a vád alá helyező határozat, akár az elfogatási parancs vagy bármely más ezekkel egyenlő hatályú okirat.

Sürgős esetben hasonlóképen helye van az előzetes letartóztatásnak minden más értesités alapján is, mely a posta vagy a távirda utján közöltetett és amely tanusitja, hogy a fentebb elősorolt okiratok valamelyike létezik.

Ugy az egyik, mint a másik esetben az előzetes letartóztatásra vonatkozó megkeresés diplomatiai uton intézendő a szövetség elnökéhez, ha a terhelt a Svájczba menekült, és a császári és királyi külügyministeriumhoz Bécsbe, ha a terhelt Ausztriába vagy Magyarországba menekült.

Fölötte sürgős esetben helye van az előzetes letartóztatásnak közvetlen megkeresés alapján is, melyet a szerződő felek egyikének hatósága a másik fél valamely hatóságához intéz.

VIII. Czikk.

A VII. czikk utolsó bekezdése esetében a letartóztatott egyén szabadon bocsáttatik, ha a letartóztatástól

Digitized by Google

jours des celui de l'arrestation, avis de l'existence d'un mandat d'arrêt émané d'une autorité judiciaire n'a pas été donné à l'autorité requise.

Dans tous les cas l'individu arrêté en application de l'une des dispositions de l'article VII sera mis en liberté, si dans les vingt jours dès le jour de l'arrestation le Gouvernement auquel l'extradition devra être demandée, n'a pas reçu communication par voie diplomatique de l'un des documents mentionnés au 1-er alinéa de l'article VII.

Article IX.

La demande d'extradition devre être faite par voie diplomatique.

Article X.

Elle sera accompagnée de l'un des documents mentionnés à l'article VII, expédié en original ou en copie légalisée.

Ce document indiquera la nature et le gravité du fait incriminé, la date et le lieu auxquels il a été commis, ainsi que le texte de la loi pénale en vigueur dans le pays requérant qui est applicable à ce fait et qui énonce la pénalité que ce fait entraîne.

Lorsqu'il s'agit de délits contre la propriété il y aura toujours lieu d'indiquer le montant du dommage que le délinquant a causé ou voulu causer.

La demande d'extradition sera accompagnée autant que possible du signalement de l'individu réclamé ou d'autres données pouvant servir à vérifier son identité.

Des qu'il aura reçu les documents ci-dessus mention-

Digitized by Google

számitott nyolcz nap alatt a megkeresett hatósághoz értesités nem érkezett arról, hogy valamely birói hatóság elfogatási parancsot bocsátott ki.

Mindenesetre szabadon bocsátandó a VII. czikk határozatai valamelyikének alkalmazásával letartóztatott egyén, ha elfogatásának napjától számitandó husz nap alatt a kiadatás iránt megkeresett kormánynyal a VII. czikk első bekezdésében felemlitett okiratok valamelyike diplomatiai uton nem közöltetett.

IX. Czikk.

A kiadatás iránti megkeresés diplomatiai uton eszközlendő.

X. Czikk.

A megkereséshez a VII. czikkben emlitett okiratok valamelyike eredetiben vagy hitelesitett másolatban csatolandó.

Ennek az okiratnak jeleznie kell a fenforgó büntetendő cselekmény természetét és súlyosságát, elkövetésének idejét és helyét, valamint a megkereső államban hatályban levő büntető törvénynek azt a szövegét, amely e cselekményre alkalmazható és meghatározza a büntetést, melyet a cselekmény maga után von.

Ha vagyon elleni büntetendő cselekmények forognak fenn, mindig megjelölendő a kár összege, melyet a bűntettes okozott vagy okozni akart.

A kiadatásra vonatkozó megkeresés a kiadatni kért egyén személyleirásával vagy személyazonosságának megállapitására szolgálható más adatokkal lehetőleg felszerelendő.

Mihelyt a megkeresett kormány a fentebb emlitett

Digitized by Google

nés le Gouvernement requis ordonnera l'arrestation de l'individu poursuivi.

Dans les cas de doute sur la question de savoir si l'infraction qui fait l'objet de la poursuite, rentre dans les cas prévus par la présente Convention, des explications pourront être demandées à l'Etat requérant, et l'extradition ne sera accordée que si les explications fournies sont de natura à écarter ces doutes.

Dans les cas où des explications auraient été demandées comme il vient d'être dit, l'individu arrêté pourra être élargi, si les explications demandées n'ont pas été fournies au Gouvernement requis dans les trente jours dès celui où la demande en sera parvenue au Gouvernement requérant.

Article XI.

Les objets dans la possession desquels l'inculpé se trouve par suite de l'action punissable, ou ceux qui ont été saisis sur lui, les moyens et instruments ayant servi à commetre l'acte coupable, ainsi que toute autre pièce à conviction, seront remis au Gouvernement réclamant l'extradition, même dans le cas où celle-ci, déjà accordée, ne pourrait être effectuée par suite de la mort ou de la fuite du coupable.

Cette remise comprendra également tous les objets de la même nature que le prévenu aurait cachés ou deposés dans le pays accordant l'extradition et qui seraient découverts ultérieurement.

Sont réservés toutefois les droits que des tiers auraient acquis sur les objets en question, lesquels devront être rendus aux ayants-droit sans frais après la conclusion du procès.

Digitized by Google

okiratokat megkapta, az üldözött egyén letartóztatása iránt azonnal rendelkezik.

Ha kétséges, hogy az üldözés tárgyát képező büntetendő cselekmény a jelen egyezményben felsorolt esetek közé tartozik-e? a megkereső államtól felvilágositások kérhetők és a kiadatás mindaddig nem fog engedélyeztetni, amig oly természetű felvilágositások nem adatnak, melyek ezeket a kételyeket eloszlatják.

Abban az esetben, ha a most emlitett felvilágositások kérettek és ezek attól a naptól számitandó harmincz nap alatt, amelyen az erre vonatkozó felhivás a megkereső kormányhoz érkezett, a megkeresett kormánynyal nem közöltettek, a letartóztatott egyén szabadon bocsátható.

XI. Czikk.

Azok a tárgyak, melyeknek birtokába a terhelt a büntetendő cselekmény folytán jutott, vagy azok, amelyek nála foglaltattak le, továbbá azon eszközök és szerszámok, amelyek a büntetendő cselekmény elkövetésére használtattak, valamint minden más bizonyiték még abban az esetben is átadandók a kiadatást kérő kormánynak, ha a már engedélyezett kiadatás a terheltnek halála vagy szökése folytán nem foganatositható.

Ez az átadás hasonlóképen kiterjed minden ugyanolyan természetű tárgyra, amelyet a terhelt a kiadatást engedélyező országban elrejtett vagy letéteményezett, és amelyek később fedeztetnek fel.

Mindazonáltal fentartatnak azon jogok, melyeket harmadik személyek a kérdésben levő tárgyakra szereztek és e tárgyak a bűnvádi eljárás befejezése után a jogositottaknak minden költség nélkül visszaadandók.

Digitized by Google

L'Etat auquel la remise de ces objets aura été demandée, peut les retenir provisoirement, s'il les juge nécessaires pour une instruction criminelle.

Article XII.

Si l'individu réclamé est poursuivi ou condamné dans l'Etat requis pour quelque autre infraction que celle qui a motivé la demande d'extradition, son extradition pourra être différée jusqu'à ce que les poursuites soient terminées ou jousqu'à ce qu'il ait subi la peine ou que celle-ci lui ait été remise.

Toutefois les Gouvernements des Parties contractantes pourront s'accorder mutuellement la remise temporaire de l'individu réclamé pour comparaître devant les tribunaux de l'Etat requérant, sous la condition qu'il sera renvoyé aux autorités de l'Etat requis dès que la justice de l'Etat requérant aura statué. Dans les cas de ce genre les frais d'aller et de retour seront supportés par l'Etat requérant.

Dans le cas où l'individu réclamé serait empêché par l'extradition de remplir les obligations contractées par lui envers des particuliers, son extradition n'en sera pas moins effectuée ; mais ses adversaires conserveront le droit de faire valoir leurs réclamations devant l'autorité compétente.

Article XIII.

L'individu extradé ne pourra être poursuivi ni puni dans le pays auquel l'extradition aura été accordée, ni extradé à un pays tiers pour un crime ou un délit quelconque antérieur à l'extradition et non prévu par la présente Convention, à moins qu'il n'ait eu,

Digitized by Google

Az állam, amely ezen tárgyaknak átadása végett megkerestetett, ezeket ideiglenesen visszatarthatja, ha véleménye szerint ezek valamely bűnvádi vizsgálathoz szükségesek.

XII. Czikk.

Ha a kiadatni kért egyén a megkeresett államban valamely más, mint a kiadatási megkeresést indokoló büntetendő cselekmény miatt üldöztetik vagy itéltetett el, kiadatása elhalasztható mindaddig, mig az eljárás befejeztetett, vagy mig büntetését ki nem állotta, vagy ez neki el nem engedtetett.

A szerződő felek kormányai azonban a kiadatni kért egyén időleges átadását kölcsönösen engedélyezhetik egymásnak, hogy az megjelenhessen a megkereső állam birósági előtt, azon feltétel alatt, hogy a megkeresett állam hatóságaihoz vissza fog küldetni, mihelyt a megkereső állam birósága határozott. Ilynemű esetekben az oda- és visszaszállitás költségeit a megkereső állam viseli.

Ha a kiadatni kért egyén a kiadatás által akadályoztatnék is a magánosokkal szemben elvállalt kötelezettségei teljesitésében, kiadatása mégis teljesitendő lesz; azonban ellenfeleinek fenmarad joguk, hogy igényeiket az illetékes hatóság előtt érvényesithessék.

XIII. Czikk.

A kiadott egyén a kiadatás előtt elkövetett és a jelen szerződésben meg nem emlitett valamely bűntett vagy vétség miatt abban az országban, melynek részére a kiadatás engedélyeztetett, sem nem üldözhető, sem meg nem büntethető, sem pedig valamely harmadik

Digitized by Google

dans l'un et l'autre cas, la faculté de quitter de nouveau le pays susdit pendant un mois après avoir été jugé et, en cas de condamnation, après avoir subi sa peine ou après avoir été gracié, ou qu'il n'y soit retourné par la suite.

Il ne pourra non plus être poursuivi ni puni du chef d'un acte punissable prévu par la présente Convention, antérieur à l'extradition, mais autre que celui qui a motivé à l'extradition, sans le consentement du Gouvernement qui a livré l'extradé et qui pourra, s'il le juge convenable, exiger la production de l'un des document mentionnés à l'article VII. Le consentement de ce Gouvernement sera de même requis pour permettre l'extradition de l'inculpé à un pays tiers. Toutefois ce consentement ne sera pas nécessaire, lorsque l'inculpé assisté, le cas échéant, de son défenseur ou conseil, aura demandé spontanément à être jugé ou à subir sa peine ou lorsqu'il n'aura pas quitté, dans le délai fixé plus haut, le territoire du pays auquel il a été livré.

Article XIV.

L'extradition ne sera pas accordée lorsque l'infraction pour laquelle elle est demandée, a été commise sur le territoire de l'Etat requis, ni lorsque cette infraction, bien que commise hors du territoire, a cependant été définitivement jugée dans l'Etat requis ou y est l'objet de poursuites pénales.

L'extradition n'aura pas lieu non plus si, d'après les lois du pays requis ou d'après celles du pays requé-

Digitized by Google

országnak ki nem adható, kivéve, ha ugy az egyik, mint a másik esetben a bűnvádi eljárás befejezése, vagy ha elitéltetett, büntetésének kiállása avagy megkegyelmeztetése után egy havi ideje volt, hogy ezt az országot ismét elhagyhassa, vagy ha ezután ide visszatért.

A kiadott egyén a kiadatás előtt elkövetett más, habár a jelen egyezményben felemlitett büntetendő cselekmény miatt, mint amely a kiadatás alapjául szolgált, szintén nem üldözhető és nem büntethető, hacsak ebbe a kormány, mely őt kiadta, bele nem egyez, amely kormány, ha szükségesnek látja, megkivánhatja, hogy a VII. czikkben emlitett okmányok valamelyike neki bemutattassék. Ennek a kormánynak beleegyezése ahhoz is kikérendő, hogy terheltnek valamely harmadik ország részére leendő kiadatását megengedje. Ez a beleegyezés mindazonáltal nem lesz szükséges, ha a terhelt, az eset körülményéhez képest, védője vagy jogtanácsosa által támogatva önként kéri, hogy fölötte itélet hozassék, vagy hogy büntetését kitölthesse, vagy ha a fentebb meghatározott határidő alatt nem hagyta el annak az országnak területét, melynek kiadatott.

XIV. Czikk.

A kiadatás nem fog engedélyeztetni, ha a büntetendő cselekmény, mely miatt a kiadatás kéretett, a megkeresett állam területén követtetett el, valamint akkor sem, ha ez a büntetendő cselekmény, noha területén kivül követtetett el, mégis a megkeresett államban itéltetett el végérvényesen, vagy a bűnvádi üldözésnek itt képezi tárgyát.

Kiadatásnak helye akkor sem lesz, ha a megkeresett vagy a megkereső ország törvényei szerint az üldö-

Digitized by Google

rant, la prescription de le poursuite ou de la peine est acquise avant l'arrestation ou l'assignation de l'individu réclamé, ou si, d'après la législation de l'Etat requis, l'infraction qui a motivé la demande en extradition ne peut être poursuivie que sur la plainte ou la proposition de la partie lésée, à moins qu'il ne soit vérifié que la partie lésée a demandé la poursuite.

Article XV.

Si l'inculpé dont l'extradition est demandée par l'une des Parties contractantes est réclamé également par un ou plusieurs autres Gouvernements en raison d'autres infractions, il sera livré au Gouvernement sur le territoire duquel a été commise l'infraction la plus grave et, en cas de gravité égale au Gouvernement dont la demande est parvenue la première au Gouvernement requis.

Article XVI.

S'il s'agit de transporter par le territoire d'une des Parties contractantes un individu dont l'extradition aurait été accordée à l'autre Partie contractante par un Gouvernement tiers, la première ne s'y opposera pas, à moins que l'individu en question ne lui appartienne par sa nationalité et, bien entendu, à la condition que l'infraction donnant lieu à l'extradition soit comprise dans les articles I et II de la présente Convention, et ne rentre pas dans les prévisions des articles III, IV. et XIV.

Pour que, conformément au présent article, le transport d'un criminel soit accordé, il suffira que la demande en soit faite par voie diplomatique avec

Digitized by Google

zésnek vagy a büntetésnek elévülése befejeztetett, mielőtt a kiadatni kért egyén letartóztattatott vagy megidéztetett volna; vagy ha a megkeresett állam törvényhozása szerint az a büntetendő cselekmény, mely a kiadatási kérelem alapjául szolgál, csak a sértett fél panaszára vagy inditványára üldözhető, hacsak nincs igazolva, hogy a sértett fél az üldözést kérte.

XV. Czikk.

Ha a szerződő felek egyike által kiadatni kért terheltnek kiadatását más büntetendő cselekmények miatt egy vagy több más kormány is kéri: ez az egyén annak a kormánynak fog kiadatni, amelynek területén a legsúlyosabb törvényszegést követte el és ha a különböző büntetendő cselekmények egyformán súlyosak, annak a kormánynak, amelynek megkeresése legelőbb érkezett a megkeresett kormányhoz.

XVI. Czikk.

Ha a szerződő felek egyikének területén olyan egyént kell átszállitani, kinek kiadatását a másik szerződő fél részére valamely harmadik kormány engedélyezte, az első nem fogja azt ellenezni, feltéve, hogy a kérdéses egyén nem az ő állampolgára, és hogy a kiadatás alapjául szolgáló büntetendő cselekmény a jelen szerződés I. és II czikkében felsorolt cselekmények közé tartozik és hogy ez nem esik a III., IV. és XIV. czikkek határozatai alá.

Arra nézve, hogy valamely vádlott átkisérése a jelen czikk értelmében megengedtessék, elégséges, ha az erre vonatkozó kérelem diplomatiai uton a VII. czikk-

Digitized by Google

production en original ou en copie authentique, d'un des actes de procédure mentionnés à l'article VII.

Le transit aura lieu sous escorte d'agents du pays qui a autorisé le transport sur son territoire, et aux frais de l'Etat requérant.

Article XVII.

Sera de même accordé dans les conditions énoncées à l'article précédent, le transport, — aller et retour, — par le territoire de l'une des Parties contractantes, des malfaiteurs détenus dans un pays tiers, que l'autre Partie contractante jugerait utile de confronter avec un individu poursuivi.

Article XVIII.

Lorsque, dans une affaire pénale non politique, un des Gouvernements contractants jugera nécessaire l'audition de témoins domiciliés dans l'autre Etat ou tout autre acte d'instruction, une commission rogatoire sera envoyée à cet effet par la voie diplomatique et il y sera donné suite en observant les lois du pays sur le territoire duquel l'audition des témoins ou l'acte d'instruction devra avoir lieu.

Article XIX.

Si, dans une cause pénale non politique, la comparution personelle d'un témoin est jugée nécessaire ou désirable, le Gouvernement de l'Etat sur le territoire duquel se trouve ce dernier, l'engagera a se rendre à l'assignation qui lui sera adressée à cet effet de la part des autorités de l'autre État.

Digitized by Google

ben említett eljárási okiratok valamelyikének eredetben vagy hitelesitett másolatban való csatolása mellett előterjesztetik.

Az átszállitás azon ország közegeinek kiséretével, amely a területén való átszállitást megengedte, és a megkereső állam költségére történik.

XVII. Czikk.

Hasonlóképen az előző czikkben körülirt feltételek alatt engedélyeztetik harmadik államban letartóztatott büntetteseknek a szerződő felek egyikének területén oda és vissza való átszállitása, ha a másik szerződő fél azoknak valamely üldözött egyénnel való szembesitését czélszerűnek találja.

XVIII. Czikk.

Ha a szerződő kormányok egyike nem politikai bűnvádi ügyben a másik államban lakó tanuknak kihallgatását vagy bármely más vizsgálati cselekmény teljesitését tartja szükségesnek, e végből diplomatiai uton megkereső levél küldendő át és a megkeresés teljesitendő azon ország törvényeinek megtartása mellett, amelynek területén a tanukihallgatás vagy a vizsgálati cselekmény eszközlendő.

XIX. Czikk.

Ha valamely tanunak személyes megjelenése nem politikai bűnvádi ügyben tartatik szükségesnek vagy kivánatosnak, annak az államnak kormánya, melynek területén a tanu tartózkodik, őt fel fogja szólitani, hogy a másik állam hatóságai részéről e tárgyban hozzá intézett idézésnek feleljen meg.

Digitized by Google

Les frais de la comparution personnelle d'un témoin seront toujours supportés par l'État requérant, et l'invitation qui sera envoyée à cet effet par la voie diplomatique indiquera la somme qui sera allouée au témoin à titre de frais de route et de séjour, ainsi que le montant de l'avance que l'Etat requis pourra, sauf remboursement par l'Etat requérant, faire au témoin sur la somme intégrale. Cette avance lui sera faite aussitôt qu'il aura déclaré vouloir se rendre à l'assignation.

Aucun témoin, quelle que soit sa nationalité, qui, cité dans les pays de l'une des Parties contractantes, comparaîtra volontairement devant les juges de l'autre Partie ne pourra y être poursuivi ou détenu pour des faits ou condamnations criminels antérieurs, ni sous prétexte de complicité dans les faits formant l'objet du procès où il figurera comme témoin.

Article XX.

Lorsque dans une cause pénale non politique, pendante auprès des tribunaux de l'une des Parties contractantes, la confrontation de l'inculpé avec des individus détenus dans le territoire de l'autre Partie ou la production de pièces à conviction ou d'actes judiciaires est jugée nécessaire, la demande en sera faite par voie diplomatique et il y sera donné suite en tant que des considérations spéciales ne s'y opposent. Les détenus, les pièces à conviction et les actes seront toutefois restitués aussitôt que possible.

Article XXI.

Si l'une des Parties contractantes juge nécessaire qu'un acte de la procédure pénale soit communiqué

Digitized by Google

A tanu személyes megjelenésének költségét mindig a megkereső állam viseli és az e végből diplomatiai uton küldendő felhivásban megjelölendő az az összeg, mely a tanunak utazási és tartózkodási költség czímén ki fog utalványoztatni, valamint az előleg összege is, melyet a megkeresett állam a megkereső állam terhére a tanunak az egész összegből kifizethet. Ez az előleg a tanunak azonnal kifizetendő, mihelyt kijelentette, hogy az idézésnek meg akar felelni.

A szerződő felek egyikének országából idézett tanu, ki a másik fél birósági előtt önként megjelen, ott, bármily honosságú legyen is, nem üldözhető és le nem tartóztatható, sem az előzőleg elkövetett büntetendő cselekmények miatt vagy előzőleg történt elitéltetés alapján, sem pedig azon ürügy alatt, hogy ő részes azokban a büntetendő cselekményekben, melyek annak a pernek tárgyát képezik, amely perben mint tanu szerepel.

XX. Czikk.

Ha a szerződő felek egyikének birósági előtt folyamatban levő nem politikai bűnügyben vádlottnak a másik fél területén fogva levő egyénekkel való szembesitése vagy bizonyitékoknak avagy birósági okiratoknak előterjesztése tartatik szükségesnek: a megkeresés e tekintetben diplomatiai uton intézendő és annak, amennyiben különös tekintetek ezt nem ellenzik, elég teendő. A letartóztatottak, a bizonyitékok és az okiratok, mihelyt lehetséges, azonnal visszaküldendők.

XXI. Czikk.

Ha a szerződő felek egyike szükségesnek találja, hogy a bűnvádi eljárásban valamely irat a másik fél területén

Digitized by Google

à une personne qui se trouve sur le territoire de l'autre Partie, cette communication se fera par la voie diplomatique à l'autorité compétente de l'Etat requis, laquelle renverra par la même voie le document constatant la remise ou fera connaître les motifs qui s'y opposent. Les jugements de condamnation rendus par les tribunaux de l'une des Parties contractantes contre des ressortissants de l'autre Partie ne seront toutefois pas signifiés à ces derniers. L'Etat requis n'assume aucune responsabilité du fait de la notification d'actes judiciaires.

Article XXII.

Les Parties contractantes renoncent réciproquement à toute réclamation ayant pour effet le remboursement des frais occasionnés sur leurs territoires respectifs par l'extradition des prévenus, accusés ou condamnés, ainsi que par la remise des objets indiqués à l'article XI de la présente Convention, par l'exécution des commissions rogatoires, l'envoi ou la restitution des pièces a conviction et des documents

Les frais du transport et de l'entretien, à travers les territoires intermédiaires, des individus dont l'extradition aura été accordée, demeurent à la charge du Gouvernement requérant. Seront de même à la charge du Gouvernement requérant les frais de l'entretien et du transit à travers le territoire de l'autre Partie contractante d'un individu dont l'extradition aurait été accordée au Gouvernement requérant par un tiers Etat.

Au cas où le transport par mer serait jugé préférable, l'individu à extrader sera conduit au port que désignera l'agent diplomatique du Gouvernement requérant, à la condition toutefois que le port désigné se

Digitized by Google

levő személylyel közöltessék, ez a közlés diplomatiai úton eszközlendő a megkeresett állam illetékes hatósága utján, amely ugyanezen az úton vissza fogja küldeni a kézbesitést tanusitó okiratot vagy tudatni fogja az okokat, melyek azt akadályozzák. A szerződő felek egyikének birósági által a másik fél honosai ellen hozott és bűntetést tartalmazó itéletek azonban ezeknek nem kézbesittetnek. A megkeresett állam a birósági iratoknak közlése által semmiféle felelősséget nem vállal.

XXII. Czikk.

A szerződő felek kölcsönösen lemondanak azon költség megtéritésének követeléséről, mely illető területeiken a terheltek, vádlottak vagy elitéltek kiadatása, továbbá a jelen egyezmény XI. czikkében emlitett tárgyak küldése, a megkeresések foganatositása, a bizonyitékoknak és az okiratoknak megküldése és visszaküldése folytán felmerültek.

A kiadott egyének szállitási és élelmezési költségei a közbeeső államok területein, a megkereső kormányt terhelik. Szintén a megkereső kormányt terhelik annak az egyénnek a másik szerződő fél területén való szállitási és élelmezési költségei, a kinek kiadatását a megkereső kormány részére valamely harmadik állam engedélyezte.

Ha a tengeren való szállitás czélszerűbbnek találtatnék, a kiadandó egyén ahhoz a kikötőhöz lesz szállitandó, amelyet a megkereső állam diplomatiai ügynöke megjelöl, mindazonáltal az alatt a feltétel alatt, hogy a

Digitized by Google

trouvé dans les limites de l'Etat requis. Les frais du transport par mer seront toujours à la charge du Gouvernement requérant.

L'Etat requérant remboursera de même les indemnités accordées aux experts dont l'intervention aura été jugée nécessaire dans une cause pénale.

Article XXIII.

Les Parties contractantes s'engagent à se communiquer réciproquement tous les arrêts de condamnation pour crimes ou délits de toute sorte, prononcés par les tribunaux de l'un des Etats contractants contre les ressortissants de l'autre. Cette communication aura lieu moyennant l'envoie, par voie diplomatique, d'un extrait du jugement devenu définitif.

Article XXIV.

Les documents soumis ou communiqués en application du présent Traité aux autorités de l'autre Etat devront toujours être accompagnés d'une traduction officielle en langue allemande, française ou italienne lorsqu'ils ne sont pas rédigés dans une de ces langues.

Article XXV.

La présente Convention sera exécutoire trois mois après l'échange des ratifications et restera en vigueur pendant dix ans à partir de ce jour.

Dans le cas où aucune des Parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de la dite période, son intention d'en faire cesser les effets, elle demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncée.

Digitized by Google

megjelölt kikötő a megkeresett állam határain belül fekszik. A tengeren való szállitás költsége mindig a megkereső kormányt terheli.

Szintúgy megtériti a megkereső állam azon szakértőknek engedélyezett díjait is, akiknek közbenjárása valamely bűnügyben szükségesnek találtatott.

XXIII. Czikk.

A szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy egymással kölcsönösen közlik a bűntettek vagy vétségek minden nemére vonatkozó mindazokat a határozatokat, melyeket a szerződő államok egyikének bíróságai a másiknak honosai ellen hoztak. E közlés a jogerőre emelkedett itélet kivonatának diplomatiai uton való átküldése által történik.

XXIV. Czikk.

A jelen szerződés értelmében a másik állam hatóságainak előterjesztett vagy közölt okiratok mindig felszerelendők hiteles német, franczia vagy olasz forditással, ha nincsenek ezeknek a nyelveknek egyikén szerkesztve.

XXV. Czikk.

A jelen szerződés hatályba lép a megerősitések kicserélésétől számitott három hó mulva és hatályban marad ettől a naptól fogva tiz évig.

Ha tizenkét hónappal az emlitett időszak lejárta előtt a szerződő felek egyike sem közölte abbeli szándékát, hogy a szerződés hatályát meg akarja szüntetni, az kötelező marad egy évig attól a naptól számitva, a melyen a szerződő felek egyike vagy másika azt felmondotta.

Digitized by Google

Article XXVI.

La présente Convention sera ratifiée, et les ratifications en seront échangées à Berne aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Berne en double expédition, le dix mars mille huit cent quatre-vingt-seize (10 mars 1896).

(L. S.) ***Kuefstein*** *m. p.*
(L. S.) ***Müller*** *m. p.*

Digitized by Google

XXVI. Czikk.

Jelen szerződés meg fog erősittetni és a megerősitések, mihelyt lehetséges, Bernben ki fognak cseréltetni.

Ennek hiteléül az illető meghatalmazottak a jelen egyezményt aláirták és pecséteikkel ellátták.

Kelt Bernben, kettős kiadványban, ezernyolczszázkilenczvenhat évi márczius tizedikén. (1896. márczius 10.)

(P. H.) ***Kuefstein*** *s. k.*
(P. H.) ***Müller*** *s. k.*

Digitized by Google

Protocole Final.

Au moment de procéder à la conclusion du présent Traité d'extradition, les Soussignés sont convenus de déclarer au nom des Parties contractantes qu'il est bien entendu entre Elles:

1° Qu'en cas de connexité de délits politiques mentionnés à l'article III du présent Traité, avec d'autres de droit commun, les tribunaux des Parties contractantes prendront exclusivement pour base de leur jugement et de la pénalité à prononcer contre des individus extradés, les délits de droit commun, pou lesquels l'extradition aura été demandée et accordée, et dont ils auront été appelés à connaître. En conséquence la peine à prononcer par lesdits tribunaux ne saurait être influencée, en quoi que ce soit, par des actes punissables dont ils n'auront pas été saisis.

2° Que, dans tous les cas d'extradition prévus par le présent Traité, les individus extradés par l'une des Parties contractantes à l'autre, seront jugés par devant les tribunaux compétents en audience publique, à moins toutefois que, pour des raisons de morale ou d'ordre public, la publicité ne dût être exclue en conformité des lois existantes dans l'Etat respectif.

3° Que la peine de mort n'est pas comprise dans les »peines corporelles« dont il est fait mention à l'article V ou présent Traité; les dispositions dudit article n'excluent point l'application de la peine de mort.

Digitized by Google

Zárjegyzőkönyv.

A jelen kiadatási szerződés megkötésénél az alólirottak megegyeztek, hogy a szerződő felek nevében kinyilatkoztatják, miszerint egyetértenek abban:

1. Ha a jelen szerződés III. czikkében emlitett politikai büntetendő cselekmények más közönséges büntetendő cselekményekkel kapcsolatosak: a szerződő felek birósági a kiadott egyének fölött hozandó itéleteikben és a büntetés kiszabásánál kizárólag csak azokat a közönséges büntetendő cselekményeket veendik alapul, amelyek miatt a kiadatás kéretett és engedélyeztetett és amelyek fölött itélni hivatva vannak. Ennek következtében az emlitett birósági által kiszabandó büntetés semmi tekintetben sem lesz befolyásolva azok által a büntetendő cselekmények által, amelyek fölött határozni azok hivatva nincsenek.

2. A jelen szerződésben felsorolt valamennyi kiadatási esetben a szerződő felek egyike által a másiknak kiadott egyének felett az illetékes birósági nyilvános tárgyalás alapján fognak itéletet hozni, hacsak a nyilvánosság a közerkölcsiség vagy közrend szempontjából az illető államban hatályban levő törvények szerint ki nem zárandó.

3. A jelen szerződés V. czikkében emlitett »testi büntetés« alatt a halálbüntetés nem értendő; a hivatkozott czikknek határozatai a halálbüntetés alkalmazását nem zárják ki.

Digitized by Google

4° Que le présent Traité n'empêche en rien d'accorder aussi de part et d'autre soit sous réserve de réciprocité, soit sans réserve, l'extradition pour des actions punissables non prévues par le Traité, pourvu que la législation de l'Etat requis ne s'y oppose pas.

Fait à Berne, en double expédition, le dix mars mille huit cent quatre-vingt-seize (10 mars 1896).

(L. S.) ***Kuefstein*** *m. p.*
(L. S.) ***Müller*** *m. p.*

Digitized by Google

4. A jelen szerződés nem zárja ki azt, hogy akár a viszonosság feltétele alatt, akár a nélkül a kiadatás, egyik és másik részről is, a szerződésben fel nem említett büntetendő cselekmények miatt is engedélyeztessék, feltéve, hogy a megkeresett állam törvényei ennek útjában nem állanak.

Kelt Bernben, kettős kiadványban, ezernyolczszázkilenczvenhat évi márczius tizedikén (1896. márczius 10.).

(P. H.) ***Kuefstein*** *s. k.*
(P. H.) ***Müller*** *s. k.*

Digitized by Google

XXXV. TÖRVÉNYCZIKK

az 1897. év négy első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi deczember hó 22-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi deczember hó 25-én.)

1. §.

A ministerium felhatalmaztatik, hogy a magyar korona országaiban jogérvényes adókra és az állami jövedékekre vonatkozó összes — jelenleg fennálló vagy ezután hozandó — törvényeket, azok időközben bekövetkezhető módositásainak figyelembevételével, az 1897. év négy első hónapjában érvényben tarthassa és az ezek alapján befolyó adókból és egyéb bevételekből az állami kiadásokat a következő szakaszban meghatározott módon fedezhesse.

2. §.

A kiadásokra nézve az 1896. évi állami költségvetésről szóló 1896. évi VI. törvényczikk rendelkezései irányadók; felhatalmaztatik azonban a kormány, hogy oly kiadásokat is fedezhessen ezen törvény érvényben léte alatt, amelyek időközben alkotott külön törvények vagy törvényes intézkedések folytán fedezendők, de úgy ezen, valamint általában minden — a jelen törvénynyel adott felhatalmazás alapján teendő — kiadás az 1897. évi költségvetés keretébe lesz beillesztendő.

3. §.

Jelen törvény 1897. évi január hó 1-én lép életbe, de hatálya az 1897. évi állami költségvetésről szóló törvény életbeléptével megszünik; végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XXXVI. TÖRVÉNYCZIKK

az 1897. évben kiállitandó ujonczok megajánlásáról.

(Szentesitést nyert 1896-ik évi deczember hó 22-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896-ik évi deczember hó 25-én.)

1. §.

Az 1889. évi VI. törvényczikknek az 1893. évi I. törvényczikk 1. §-a által módositott 14. §-a értelmében a közös hadsereg és hadi tengerészet fentartására szükséges és a magyar korona országaira eső 43.889 főnyi, továbbá a honvédség részére szükséges 12.500 főnyi ujonczjutalékoknak, végre az ugyanazon törvényczikk 15. §-ában emlitett póttartalékosoknak kiállitása az 1897. évre ezennel megszavaztatik.

2. §.

Ezen ujonczok az előbb emlitett törvényczikk 37. és 38. §-ai értelmében az 1876., 1875. és 1874. években született állitásköteles korosztályaiból hivandók fel és az 1897. évi márczius 1-től április 30-ig terjedő időszak alatt állitandók ki.

3. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép hatályba s végrehajtásával a honvédelmi minister bizatik meg.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

A törvények és rendeletek összes hivatalos kiadványai **Toldi Lajos** könyvkereskedőnél, mint főbizományosnál (Budapest, II. ker. Fő-utcza 2. sz.) és általa bármely hazai könyvkereskedőnél megszerezhetők.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google